

www.e-rara.ch

Diodori Siculi bibliothecae historicae quae supersunt

Diodorus

Lipsiae, [17--]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8145

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33647>

Tomus VI.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

DIODORI SICVLII
BIBLIOTHECAE
HISTORICAE
QVAE SVPERSVNT.

AD
OPTIMORVM LIBRORVM FIDEM
ACCVRATE EDITA.

TOMVS VI.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIAE
EX OFFICINA CAROLI TAVCHNITII.

LIBRARY OF THE

BIBLIOTHEQUE

HISTORICAL

OF THE

A.D.

OF THE

OF THE

OF THE

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΣΥΝ ΠΛΕΙΣΤΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑ,
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΣ
ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ.

ΤΟΜΟΣ ζ'.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΡ. ΤΟΥ ΤΑΥΧΝΙΖΙΟΥ.

ALABAMA

TOY EMBLEM TOY

215 1100 1111

2 FOR 1111

TA 22000000

21111111111111111111

21111111111111111111

21111111111111111111

21111111111111111111

21111111111111111111

21111111111111111111

DIODORI SICVLII
BIBLIOTHECAE HISTORICAE
LIBRORVM V

QVI QVINTVM INSEQVNTVR

FRAGMENTA.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΤΗΣ.

★

ΠΕΡΙ Θεῶν τοίνυν διττῆς οἱ παλαιοὶ τῶν ἀν-
θρώπων τοῖς μεταγενεστέροις δεδώκασιν ἐννοίας.
τοὺς μὲν γὰρ, αἰδίου καὶ ἀφθάρτους εἶναι φασιν,
οἷον ἥλιον καὶ σελήνην, καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατ' οὐ-
ρανὸν ἄστρο· πρὸς δὲ τούτοις, ἀνέμους καὶ τοὺς
ἄλλους τοὺς τῆς ὁμοίας φύσεως τούτοις τετευχότας.
τούτων γὰρ ἕκαστον αἰδίων ἔχειν τὴν γένεσιν καὶ τὴν
διαμονήν. ἑτέροις δὲ λέγουσιν ἐπιγείους γενέσθαι
θεοὺς, διὰ δὲ τὰς εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίας, ἀθά-
νату τετυχηκότας τιμῆς καὶ δόξης, οἷον Ἡρακλέα,
Διόνυσον, Ἀρισταῖον, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς τοι-
Diod. T. VI.

A

αὐτοὺς ὁμοίως. περὶ δὲ τῶν ἐπιγείων θεῶν πολλοὶ
καὶ ποικίλοι παραδίδονται λόγοι παρὰ τοῖς ἱστορο-
κοῖς τε καὶ μυθογράφοις. καὶ τῶν μὲν ἱστορικῶν
Εὐήμερος ὁ τὴν ἱερὰν ἀναγραφὴν ποιησάμενος ἰδίως
ἀνέγραψε· τῶν δὲ μυθολόγων, Ὅμηρος καὶ Ἡσίο-
δος καὶ Ὀρφεύς, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι τερατωδεστέ-
ρους μύθους περὶ θεῶν πεπλάκασιν. ἡμεῖς δὲ τὰ
παρ' ἀμφοτέροις ἀναγεγραμμένα πειρασόμεθα συν-
τόμως ἐπιδραμεῖν, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας.
Εὐήμερος μὲν οὖν, φίλος γεγονώς Κασσάνδρου βα-
σιλέως, καὶ διὰ τοῦτον ἠναγκασμένος τελεῖν βασι-
λικὰς τινὰς χρείας καὶ μεγάλας ἀποδημίας, φησὶν,
ἐκτοπισθῆναι κατὰ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν ὠκεα-
νόν. ἐκπλεύσαντα καὶ αὐτὸν ἐκ τῆς εὐδαίμονος Ἀρα-
βίας, ποιήσασθαι τὸν πλοῦν δι' ὠκεανοῦ πλείους
ἡμέρας, καὶ προσενεχθῆναι νῆσοις πελαγαίαις· ὧν
μίαν ὑπερέχειν τὴν ὀνομαζομένην Πάγχαιαν, ἐν ᾗ
τεθεῶσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Παγχαίους εὐσεβεῖα
διαφέροντας, καὶ τοὺς θεοὺς τιμῶντας μεγαλοπρε-
πεστάταις θυσίαις, καὶ ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις ἀρ-
γυροῖς τε καὶ χρυσοῖς. εἶναι δὲ τὴν νῆσον ἱερὰν
θεῶν, καὶ ἕτερα πλείω θαυμάζόμενα κατὰ τε τὴν
ἀρχαιότητα καὶ τὴν τῆς κατασκευῆς πολυτεχνίαν.
περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις
ἀναγεγράφαμεν. εἶναι δ' ἐν αὐτῇ κατὰ τινὰ λόφον
ὕψηλόν καθ' ὑπερβολὴν ἱερὸν Διὸς Τριφυλαίου,
καθιδρυμένον ὑπ' αὐτοῦ, καθ' ὃν καιρὸν ἐβασί-
λευσε τῆς οἰκουμένης ἀπίσης, ἔτι κατὰ ἀνθρώπους
ὧν. ἐν τούτῳ τῷ ἱερῷ στήλην εἶναι χρυσοῦν, ἐν ᾗ

τοῖς Παγγαίοις γράμμασιν ὑπάρχειν γεγραμμένας
 τὰς τε Οὐρανοῦ καὶ Κρόνου καὶ Διὸς πράξεις κε-
 φαλαιωδῶς. μετὰ ταῦτά φησι πρῶτον Οὐρανὸν βα-
 σιλέα γεγονέναι, ἐπισικῇ τινα ἄνδρα καὶ εὐεργέτην,
 καὶ τῆς τῶν ἄστρον κινήσεως ἐπιστήμονα. ὃν καὶ
 πρῶτον θυσίαις τιμῆσαι τοὺς οὐράνιους θεοὺς. διὸ
 καὶ Οὐρανὸν προσαγορευθῆναι. νιούς δὲ αὐτῷ γε-
 νέσθαι ἀπὸ γυναικὸς Ἑστίας, Πᾶνα καὶ Κρόνον·
 θυγατέρας δὲ, Ῥέαν καὶ Δήμητραν. Κρόνον δὲ
 βασιλεύσαι μετὰ Οὐρανὸν, καὶ γῆμαντα Ῥέαν γεν-
 νῆσαι Δία καὶ Ἥραν καὶ Ποσειδῶνα. τὸν δὲ Δία
 διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν τοῦ Κρόνου, γῆμασι
 Ἥραν καὶ Δήμητραν καὶ Θέμιν. ἐξ ὧν παῖδας ποιή-
 σασθαι, Κουρῆτας μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης, Περσε-
 φόνην δὲ ἐκ τῆς δευτέρας, Ἀθηναίαν δὲ ἀπὸ τῆς τρί-
 της. ἐλθόντα δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἐπιξενοθῆναι Βήλῳ,
 καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Πάγγαιαν νῆσον πρὸς ὠκεί-
 ας κειμένην παραγενόμενον, Οὐρανοῦ τοῦ ἰδίου
 προπάτορος βωμὸν ἰδρύσασθαι. καὶ κεῖθεν διὰ Συ-
 ρίας ἐλθεῖν πρὸς τὸν τότε δυνάστην Κάσσιον· ἐξ
 οὗ καὶ τὸ Κάσσιον ὄρος. ἐλθόντα δὲ εἰς Κιλικίαν
 πολέμῳ νικῆσαι Κίλικα τοπάρχην. καὶ ἄλλα δὲ
 πλείστα ἔθνη ἐπελθόντα, παρ' ἅπασιν τιμηθῆναι,
 καὶ θεὸν ἀναγορευθῆναι.

„Ταῦτα καὶ τὰ τοῖτοις παραπλήσια, ὥς περὶ
 „θιγῶν ἀνδρῶν, περὶ τῶν θεῶν διελθὼν, ἐπιφέ-
 ρει λέγων·,

Καὶ περὶ μὲν Εὐημέρου τοῦ συνταξάμενον τὴν
 ἱερὴν ἀναγραφὴν ἀρξαμένησόμεθα τοῖς ῥηθῆσι· τὰ

δὲ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι μυθολογούμενα περὶ Θεῶν, ἀκολούθως Ἡσιόδῳ καὶ Ὀρφεὶ πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν. (Apud Euseb. Praep. Evang. L. II. p 59.)

*

Περὶ ᾧ (Θεῶν) ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέγει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα· οἱ ἄνθρωποι γεγονόσιν οἱ Θεοὶ, οὐσιν αὖ οἱ ἄνθρωποι, ὡς νομίζοντες δι' εὐεργεσίαν ἀθανάτους, προσηγόρευον. τινὰς δὲ καὶ ὀνομάτων προσηγορίας ἐσχηκεῖναι, καὶ κρατήσαντας χώρας. τοῦτο δὲ ἐποιοῦν οἱ ἄνθρωποι ἀγνοίᾳ πλησθέντες. (Joh. Malala Chronograph. p. 65.)

*

Διόδωρος δὲ λέγει κατὰ μυθικὴν ἱστορίαν, Ξάνθον καὶ Βαλίον Τιτᾶνας εἶναι πρότερον, βοηθῆσαι δὲ τῷ Διὶ. Ξάνθον μὲν, Ποσειδῶνος ἑταῖρον ὄντα· Βαλίον δὲ, Διός. καὶ ἐν τῇ μάχῃ ἀξιῶσθαι μεταθέσθαι τὴν μορφήν, οἷα αἰδουμένους δοῦσθαι ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν Τιτάνων, καὶ γενέσθαι τὴν αὐτῶν ἀξιώσιν· καὶ εἶναι τούτους τῷ Πηλεΐ δοθέντας. διό φησι καὶ Ξάνθος μαντεύεται τῷ Ἀχιλλεῖ τὸν θάνατον. (Ex Eustathio ad Iliad. T. p. 1190.)

*

Saturnum Pherecydes ante omnes refert coronatum, Iovem Diodorus post devictos Titanas hoc munere a ceteris honoratum. (Tertullian. de cor. milit. p. 419. ed. pr.)

*

Ὅτι παραδίδονται Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, οἱ καὶ Διόσκουροι, πολὺ τῶν ἄλλων ἀρετῇ διενεργεῖν, καὶ σπαστρατεῦσαι τοῖς Ἀγωναύταις ἐπιφανέστατα·

πολλοῖς δὲ δεομένοις ἐπικουρίας βεβοηθηκέναι· κα-
θόλου δὲ ἐπ' ἀνδρεία καὶ δικαιοσύνη, πρὸς δὲ τοῦ-
τοις στρατηγία καὶ εὐσεβεία παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀν-
θρώποις ἔσχον δόξαν, ἐπιφανεῖς βοηθοὶ τοῖς παρὰ
λόγον κινδυνεύουσι γινόμενοι. διὰ δὲ τὴν ὑπερβο-
λὴν τῆς ἀρετῆς Διὸς υἱοὺς νενομίσθαι, καὶ ἐξ
ἀνθρώπων μεταστάντας τιμῶν τυχεῖν ἀθανάτων.
(Excerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

Ὅτι Ἐπωπεὺς βασιλεὺς Σικυῶνος τοὺς θεοὺς
εἰς μάχην προκυλούμενος, τὰ τεμένη καὶ τοὺς βω-
μοὺς αὐτῶν ἐλυμαίνετο. (Ead.)

*

Κατέσχευεν οὖν ἡ βασιλεία, ἥτοι τοπαρχία τῶν
Ἀργείων, ἔτη φμθ'. καθὼς καὶ Διόδωρος ὁ σοφώ-
τατος συνεγράψατο. (Ioh. Malala L. IV. Chro-
nograph. p. 83.)

*

Ὅτι φασὶ τὸν Σίτουρον πανουργία καὶ φιλοτε-
χνία διενεγκεῖν τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τῆς ἱεροσκο-
πίας ἅπαντα εὐρίσκειν καὶ προλέγειν τοῖς ἀνθρώποις.
(Excerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

Ὅτι ὁ Σαλμωνεὺς ἀσεβὴς καὶ ὑπερήφανος ἦν,
καὶ τὸ θεῖον διέσυρε, τὰς δὲ αὐτοῦ πράξεις ὑπερ-
εἶχειν τῶν τοῦ Διὸς ἀπεφαίνετο· διὸ καὶ κατασκευ-
άζων διὰ τιος μηχανῆς πόφον ἐξαίσιον, καὶ μι-
μούμενον τὰς βροντὰς, ἐβρόντα, καὶ οὔτε θυσίαις,
οὔτε πανηγύρεϊς ἐτέλει. (Ead.)

*

"Οτι ὁ αὐτὸς Σαλμωνεὺς ἔσχεν θυγατέρα Τυρώϊ, ἣτις διὰ τὴν λευκότητα καὶ τὴν τοῦ σώματος μαλακότητα, ταύτης τῆς προσηγορίας τέτυχεν. (Ead.)

*

"Οτι Ἀδμητος ἐπὶ δικαιοσύνῃ καὶ εὐσεβείᾳ διε-
νέγκας, προσφιλὴς θεοῖς ἐγένετο, ἐπὶ τοσοῦτο δὲ
δι' ἀρετὴν τιμηθεὶς, ὥστε τὸν Ἀπόλλωνα προσκό-
ψαντα Αἰῖ, δοθῆναι θητεύειν παρὰ τὸν Ἀδμητον.
φασὶ δὲ Ἀλκηστιν τὴν Πελίου θυγατέρα, μόνην
τῆς κατὰ τὸν πατέρα ἀσεβείας οὐ μετασχοῦσαν, δο-
θῆναι γυναῖκα δι' εὐσεβείαν Ἀδμήτῳ. (Ead.)

*

"Οτι Μελάμπους εὐσεβείᾳ διενεγκὼν, φίλος ἐγένετο τοῦ Ἀπόλλωνος. (Ead.)

ΕΚ ΤΗΣ ἙΒΔΟΜΗΣ.

*

A. 408 ante Ol. I. ante C. N. 1184.

"ΟΤΙ τῆς Τροίας ἀλώσεως, Αἰνείας μετὰ τινων καταλαβόμενος μέρος τῆς πόλεως τοὺς ἐπιόντας ἡμύνετο. τῶν δὲ Ἑλλήνων ὑποσπόνδους τοῦτους ἀφέν-
ταν, καὶ συγχωρησάντων ἐκάστῳ λαβεῖν ὅσα δύ-
ναιτο τῶν ἰδίων, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἄργυρον ἢ χρυσόν, ἢ τινα τῆς ἄλλης πολυτελείας ἔλαβον. Αἰνείας δὲ τὸν πατέρα, γεγηρακότα τελείως, ἀράμενος ἐπὶ τοὺς αἰμούς ἐξήνεγκεν. ἐφ' ᾧ θαυμάσθεις ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἔλαβεν ἐξουσίαν πάλιν ὁ βούλοιτο

τῶν οἰκοθεν ἐκλέξασθαι. ἀνελομένου δὲ αὐτοῦ τὰ
 ἱερὰ τὰ πατρῷα, πολὺ μᾶλλον ἐπαινεθῆναι συνέβη
 τὴν ἄρετὴν καίπερ ὑπὸ πολεμίων ἐπισημασίας τυ-
 χάνουσιν. ἐφαίνετο γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐν τοῖς μεγίστοις
 κινδύνοις πλείστην φροντίδα πεποιημένος τῆς τε
 πρὸς γονεῖς ὁσιότητος, καὶ τῆς πρὸς θεοὺς εὐσε-
 βείας. διόπερ φασὶν αὐτῷ συγχωρηθῆναι, μετὰ
 τῶν ὑπολειφθέντων Τρώων ἐκχωρῆσαι τῆς Τρωάδος
 μετὰ πάσης ἀσφαλείας, καὶ ὅπου βούλεται. (Ex-
 cerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

Λ 80 a Troia capta: 328 ante Ol. I; ante C. N. 1104.

Τούτων ἡμῖν διευκρινημέκων,λείπεται περὶ τῆς
 Κορινθίας καὶ Σικωνίας εἰπεῖν, ὃν τρόπον ὑπὸ
 Δωριέων κατοικήσθησαν. τὰ γὰρ κατὰ τὴν Πελο-
 πόννησον ἔθνη σχεδὸν πάντα, πλὴν Ἀρκάδων, ἀνά-
 στατα συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρα-
 κλειδῶν. οἱ τοίνυν Ἡρακλεῖδαι κατὰ τὴν διαίρεσιν,
 ἐξαίρετον ποιησάμενοι τὴν Κορινθίαν καὶ τὴν ταύ-
 τῆς πλησιόχωρον, διεπέμψαντο πρὸς τὸν Ἀλήτην,
 παραδιδόντες αὐτῷ τὴν προειρημένην χῶραν. ἐπι-
 φανὴς δὲ ὁ ἀνὴρ γενόμενος, καὶ τὴν Κόρινθον αὐ-
 ξήσας ἐβασίλευσεν ἔτη λή. μετὰ δὲ τὴν τούτου τε-
 λευτὴν ὁ προεσβύτατος αἰὲ τῶν ἐγγόνων ἐβασίλευσε,
 μέχρι τῆς Κυψέλλου τυραννίδος, ἣτις τῆς καθόδου
 τῶν Ἡρακλείδων ὕστερεῖ ἔτεσι νμζ'. καὶ πρῶτος
 μὲν παρ' αὐτοῖς διεδέξατο τὴν βασιλείαν Ἰξίων ἔτη
 λή. μεθ' ὃν ἤρξεν Ἀγέλας ἔτη λζ'. μετὰ δὲ τούτους
 Προῦμνις ἔτη λέ. καὶ Βάκχης ὁμοίως τὸν ἴσον χρό-
 νον, γενόμενος ἐπιφανέστατος τῶν πρὸ αὐτοῦ, διὰ

καὶ συνέβη τοὺς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντας οὐκ εἶναι Ἡρακλείδας, ἀλλὰ Βακχίδας προσαγορεύεσθαι, μετὰ τοῦτον Ἀγέλας μὲν εἶη λ'. Εὐδημος δὲ εἶη κέ. Ἀριστομήδης εἶη λ'. οὗτος δὲ τελευτήσας ἀπέλειπεν υἱὸν Τελέστην παῖδα τὴν ἡλικίαν, οὗ τὴν κατὰ γένος βασιλείαν ἀφείλετο θεῖος ὢν καὶ ἐπίτροπος Ἀγήμεων, ὃς ἤρξεν εἶη ις'. μετὰ τοῦτον κατέσχεν Ἀλέξανδρος εἶη κέ'. τοῦτον ἀνελὼν Τελέστης ὁ στερηθεὶς τῆς πατρῴας ἀρχῆς ἤρξεν εἶη ιβ'. τούτου ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἀναιρεθέντος, Αὐτομενῆς μὲν ἤρξεν ἐνιαυτόν. οἱ δ' ἀπὸ Ἡρακλέους Βακχίδαι, πλείους ὄντες διακοσίων, κατέσχον τὴν ἀρχήν, καὶ κοινῇ μὲν προειστήκεισαν τῆς πόλεως ἅπαντες· ἐξ αὐτῶν δὲ ἓνα κατ' ἐνιαυτὸν ἡροῦντο πρῶτανιν, ὃς τὴν τοῦ βασιλέως εἶχε τάξιν, ἐπὶ ἔτη ἑννηνῆκοντα, μέχρι τῆς Κυψέλλου τυραννίδος, ὑφ' ἧς κατελύθησαν. (Ex Syncello Chronograph. p. 143. ed. Venet.)

*

Ἐκλήθη Μουνύχιον, ὡς φησιν ὁ Διόδωρος, παραφύρων τὰ Ἑλληνικοῦ, λέγων, ὡς ὅτι Θοῦρες ποτε στρατεύσαντες κατὰ τῶν οἰκούντων τὸν Ὀρχομενὸν τὸν Μινύειον, τὸν τῆς Βοιωτίας, ἐξέβαλλον αὐτοὺς ἐκεῖθεν· οἱ δὲ ἐξαναστάντες ἦλθον εἰς Ἀθήνας ἐπὶ Μουνύχου βασιλέως. ὁ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς οἰκῆσαι τὸν τόπον τὸν περὶ τὴν Μουνυχίαν· ὅστις ἐπωνομάσθη τοῦ βασιλέως. (Ex Ulpiano ad Demosthenem pr. Coron. p. 155.)

Ὅτι Ῥωμύλος Σιλούτιος παρ' ὅλον τὸν βίον ὑπερήφανος γενόμενος, ἡμιλλᾷτο πρὸς τὸν θεόν· βροντῶντος γὰρ αὐτοῦ, ἐκέλευε τοὺς στρατιώτας

ταῖς σπάθαις τύπτειν τὰς ἀσπίδας ὑφ' ἐνὸς συνθή-
ματος, καὶ λέγειν ὡς ὁ παρ' αὐτῶν γινόμενος ψό-
φος εἴη μείζων. διὸ ἐκεραυνώθη. (Excerpt. de
Virtut. et Vitiis.)

*
Ἵτι ἐγένετο τύραννος κατὰ τὴν Κύμην τὴν πό-
λιν ὄνομα Μάλακος, ὃς εὐδοκμιῶν παρὰ τοῖς
πλήθεσι, καὶ τοὺς δυνατωτάτους ἀπὸ διαβάλλων,
περιποίησατο τὴν δυναστείαν. καὶ τοὺς μὲν εὐπο-
ρωτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέσφαξε, τὰς δὲ οὐσίας
ἀναλαβὼν μισθοφόρους ἔτρεφε, καὶ φοβερός ἦν
τοῖς Κυμαίοις. (Ead.)

*
ante Ol. I. a. 108. ante C. N. 884.

Ἵτι τηλικούτων περὶ τὸν Λυκούργον ἦν τῆς ἀρε-
τῆς τὸ μέγεθος, ὥστε παραγεννηθέντος εἰς Δελφούς
αὐτοῦ, τὴν Πυθίαν ἀποφθέγγεσθαι ἔφη τάδε.
ΖΗΤΕΙ ΕΝ ΤΩ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

*
Ἵτι οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς τοῦ Λυκούργου νό-
μοις ἐκ ταπεινῶν δυνατώτατοι ἐγένοντο τῶν Ἑλλή-
νων, τὴν δὲ ἡγεμονίαν διεφύλαξαν ἐπὶ ἔτη πλείω
τῶν ὅ. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον καταλύ-
οντες, ἔτι δὲ διαφθαρέντες νομίσματι χρῆσθαι, καὶ
πλούτους ἀθροίζειν, ἀπέβαλον τὴν ἡγεμονίαν.
(Ead.)

*
Ἵτι τῶν Ἑλλήνων πολυανδρουμένων καὶ νομίμως
πολιτευομένων ὑφορᾶσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους τὴν

τούτων αὖξῃσιν, συγκατασκευάσαι τὸν κοινὸν βίον, ἢ εἰρήνης ἀπολαύοντες μηδεμίαν ἔχουσιν ἐμπειρίαν τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων. καὶ καθιέρωσαν αὐτοὺς τῷ θεῷ συγχωρησάντων σχεδὸν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. καὶ οὔτε τῆς ἐπὶ Ξέρξη στρατείας συνεστρατεύθησαν, ἀλλὰ ἀφείθησαν διὰ τὸ ἐπιμελεῖσθαι τῆς τοῦ θεοῦ τιμῆς. ὅτι δὲ καὶ κατ' ἰδίαν ἐν τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐμφυλίοις πολέμοις οὐδεὶς αὐτοὺς παρηνόχλει, διὰ τὸ πάντας τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν σπεύδειν ἱεράν καὶ ἄσυχον φυλάττειν. ὕστερον δὲ πολλαῖς γενεαῖς συνέβη καὶ στρατεῦσαι τούτους καὶ ἰδίᾳ πολέμους ἐπαρτεῖσθαι. (Ead.)

*

ad ante C. N. 884.

Γενεαλογοῦσι δ' αὐτὸν (Κάρανον) οὕτως, ὥς φησιν ὁ Διόδωρος καὶ οἱ πολλοὶ τῶν συγγραφέων, ὧν εἷς καὶ Θεόπομπος. Κάρανος Φεΐδωρος, τοῦ Ἀριστοδαμίδα, τοῦ Μέροπος, τοῦ Θεοστίου, τοῦ Κισσίου, τοῦ Τημένου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδάτους, τοῦ Ἐλλου, τοῦ Ἰρακλέους. ἔνιοι δὲ ἄλλως, φησὶ, γενεαλογοῦσι, φάσκοντες εἶναι Κάρανον Ποιάντιος τοῦ Κροίσου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Εὐρυβιάδα, τοῦ Λεβάλλου, τοῦ Λαχάρους, τοῦ Τημένου, ὃς καὶ κατῆλθεν εἰς Πελοπόννησον. (Ex Syncello Chronograph. p. 209.)

FORTE E LIBRO VIII.

*

Ol. I, 2. ante C. N. 775.

ὍΤΙ τοῦτων ἐκτεθέντων, ἐπειδὴ τοῦ χρόνου προϊόν-
τος ἡνδρώθησαν, πολὺ διέφερον τῶν ἄλλων κάλλει
καὶ ῥώμῃ. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς ποιμνίοις ἀσφάλειαν
παρεῖχοντο, ῥαδίως τοὺς ληστεύειν εἰσθύοντας ἀπο-
κρουόμενοι, καὶ πολλοὺς μὲν ἀναιροῦντες τῶν ἐπι-
τιθεμένων, ἐνίους δὲ καὶ ζῶντας συλλαμβάνοντες.
χωρὶς δὲ τῆς ἐν τούτῳ φιλοτιμίας ὑπῆρχον ἅπασι
τοῖς πλησίον νομεῦσι προσφιλεῖς, ταῖς τε ὁμιλίαις
συνόντες, καὶ τὸν ἑαυτῶν τρόπον μέτριον, καὶ κοι-
νὸν τοῖς δεομένοις ἀναδεικνύντες. διὸ καὶ τῆς πάν-
των ἀσφαλείας ἐν τούτοις κειμένης οἱ πλεῖστοι τού-
τοις ὑπειάττοντο, καὶ τὸ παραγγελλόμενον ἐποιοῦν,
συντρέχοντες εἰς οὓς προστάξαιεν τόπους. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vitiis.)

*
Ἐνιοι μὲν οὖν τῶν συγγραφέων πλανηθέντες
ὑπέλαβον τοὺς περὶ τὸν Ῥωμύλλον ἐκ τῆς Αἰνείου
Θυγατρὸς γεννηθέντα κεκτικέναι τὴν Ῥώμην· τὸ
δὲ ἀληθές οὐχ οὕτως ἔχει. πολλῶν μὲν ἐν τῷ μετα-
ξὺ χρόνῳ, τοῦ τε Αἰνείου καὶ Ῥωμύλλου, γεγονό-
των βασιλέων, ἐκτισμένης δὲ τῆς πόλεως κατὰ τὸ
δεύτερον ἔτος τῆς ζ' Ὀλυμπιάδος· αὕτη ἡ κτίσις

ὕστερ' αὖ τῶν Τρωϊκῶν ἔτεσι πλείω τῶν υ' καὶ λ'. Αἰ-
νεΐας γὰρ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας ἐτῶν τριῶν
παρελθόντων παρέλαβε τὴν τῶν Λατίνων βασιλείαν,
καὶ κατασχὼν τριετὴ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων ἠφανί-
σθη, καὶ τιμῶν ἔτυχεν ἀθανάτων. τὴν δὲ ἀρχὴν
διαδεξάμενος Ἀσκάνιος υἱὸς ἔκτισεν Ἀλβαν, τὴν νῦν
καλουμένην Λόγγαν, ἣν ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ποτα-
μοῦ, τοῦ τότε μὲν Ἀλβᾶ καλουμένου, νῦν δὲ Τι-
βέριος ὀνομαζομένου. περὶ δὲ τῆς προσηγορίας ταύ-
της Φάβιος, ὁ τὰς Ῥωμαίων πράξεις ἀναγράφας,
ἄλλως μεμνηθολόγηκε· φησὶ γὰρ Αἰνεΐα γενέσθαι
λόγιον, τειράσκειν αὐτῷ καθιγῆσθαι πρὸς κτί-
σιν πόλεως, μέλλοντος αὐτοῦ θύειν, ὅν ἐγκυον, τῷ
χρῶματι λευκὴν· ἐκφυγεῖν δὲ ἐκ τῶν χειρῶν, καὶ
καταδιωχθῆναι πρὸς τινα λόφον, πρὸς ὃν κομι-
σθεῖσαν τεκεῖν λ' χοίρους. τὸν δὲ Αἰνεΐαν τό τε
παράδοξόν θαυμάσαντα, καὶ τὸ λόγιον ἀνανεού-
μενον, ἐπιχειρῆσαι μὲν οἰκῆσαι τὸν τόπον· ἰδόντα
δὲ κατὰ τὸν ὕπνον ὅψιν ἐναργῶς διακωλύουσαν,
καὶ συμβουλευούσαν μετὰ λ' ἔτη κτίζειν, ὥσπερ ὁ
τῶν τεχθέντων ἀριθμὸς ἦν, ἀποσιῆσαι τῆς προθέ-
σεως. (Ex Syncello Chronograph. p. 155.)

*

Ol. IX, 2. ante C. N. 743.

“Οτι Πολυχάρη Μεσσήνιον πλούτῳ καὶ γένει
διαφέροντα συνθέσθαι μεθ' ὧν κοιωνίαν πρὸς
Εὐαίφρον Σπαρτιάτην. ὃν εἰς ἐπιμέλειαν καὶ φυλα-
κὴν παραλαβόντα τὰς τε ἀγέλας καὶ τοὺς νομεῖς
ἐπιχειρῆσαι μὲν πλεονεκτεῖν, καταφανῇ δὲ γενέσθαι.

πωλήσαντα γὰρ ἐμπόροις τῶν τε βοῶν καὶ τῶν νο-
 μέων τινὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ, προσποιηθῆναι τὴν ἀπώ-
 λειαν αὐτῶν ὑπὸ ληστῶν γεγονέναι βιαίῳ. τοὺς δὲ
 ἐμπόρους εἰς Σικελίαν πλέαντας κομίζεσθαι παρὰ
 τὴν Πελοπόννησον. γενομένου δὲ χειμῶνος προσορ-
 μισθῆναι τῇ γῇ, καὶ τοὺς νομεῖς νυκτὸς ἀποβάντας
 διαδράναι τῇ τῶν τόπων ἐμπειρίᾳ πιστεύσαντας.
 παραγεννηθέντων δὲ αὐτῶν εἰς Μεσσήνην, καὶ τῷ
 κυρίῳ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν εἰπόντων, τὸν Πολυ-
 χάρη τοὺτους μὲν κρύψαι, τὸν δὲ κοινῶν ἐκ τῆς
 Σπάρτης μεταπέμψασθαι. διαβεβαιουμένου δὲ αὐ-
 τοῦ καὶ λεγοντος τῶν νομέων τοὺς μὲν ὑπὸ ληστῶν
 ἀγρηπᾶσθαι, τοὺς δὲ τετελευτηκέναι, τὸν δὲ Πο-
 λυχάρη προάγειν τοὺς ἄνδρας. οὓς ἰδόντα τὸν
 Εὐαίφρον καταπλαγῆναι, καὶ φανερώς ἐλεγχόμενον
 τραπῆναι πρὸς δέησιν, καὶ τὰς τε βοὺς ἀποκατα-
 στήσιν ἐπαγγέλλεσθαι, καὶ πᾶσαν προσέσθαι φω-
 τὴν εἰς τὸ σωθῆναι. τὸν δὲ Πολυχάρη ἐντραπέντα
 τὴν ξενίαν κρύψαι τὴν πράξιν, καὶ τὸν υἱὸν οὐν-
 αποστεῖλαι τῷ Σπαρτιάτῃ πρὸς τὸ τυχεῖν τῶν δι-
 καίων. Εὐαίφρον δὲ καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν ἐπιλαθέσθαι,
 τὸν τε εἰς Σπάρτην συνεκπεμφθέντα νεανίσκον ἀνε-
 λεῖν. οὗ συντελεσθέντος τὸν Πολυχάρη ὥς ἐπὶ τηλι-
 κούτοις ἀνομήμασιν ἀγανακτεῖν, καὶ τὸν αἴτιον
 ἐξαιτεῖν. τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους τούτῳ μὴ προσέ-
 χειν, τὸν δὲ υἱὸν Εὐαίφρου μετ' ἐπιστολῆς εἰς Μεσ-
 σήνην ἀποστεῖλαι δηλοῦντα, διότι Πολυχάρης εἰς
 Σπάρτην κατηγορεῖται περὶ ὧν ἔπαθεν, ἐπὶ τε τῶν
 Ἐφόρων καὶ τῶν Βασιλέων. τὸν δὲ Πολυχάρη τυ-

χόντια τῶν ἰσῶν τὸν τε νεανίσκον ἀνελεῖν, καὶ τὴν πόλιν ὀνισιάζειν. (Excerpt. de virt. et vitiis.)

*

Ol. XI, 4. ante C. N. 733.

Ὅτι Ἀρχίας ὁ Κορίνθιος ἐραστής ὢν Ἀχταίωνος, τὸ μὲν πρῶτον προέπεμπε τινα τῷ παιδί, θαυμαστάς ἐπαγγελίας ποιούμενος· οὐ δυνάμενος δὲ αὐτὸν ἀναλαβεῖν παρὰ τὴν τοῦ πατρὸς καλοκαγαθίαν, καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ παιδὸς σωφροσύνην, ἥθροισα τῶν συγγήων τοὺς πλείστους ὥς βιασόμενος τὸν ἐν χάριτι καὶ δεήσει μὴ ὑπακούοντα. τέλος δὲ μεθυσθεὶς μετὰ τῶν συμπαρακληθέντων, ἐπὶ τοσοῦτον ἀνοίας προσέπεσεν ὑπὸ τοῦ πάθους, ὥστε εἰς τὴν οἰκίαν ἐμπεσὼν τοῦ Μελίσσου, τὸν παῖδα βιαίως ἀπήγαγεν. ἀντεχομένου δὲ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν, παρ' ἀμφοτέροις φιλοτιμίας βιαιοτέρας γενομένης ἔλαθεν ὁ παῖς ἐν ταῖς χερσὶ τῶν ἀντεχομένων ἀφείς τὴν ψυχὴν. ὥστε τὸ παρὰδοξον τῆς πράξεως ἀναλογιζομένους ἐλεεῖν ἅμα τὴν τοῦ παθόντος συμφορὰν, καὶ θαυμάζειν τὴν τῆς τύχης περιπέτειαν. ὃ γὰρ ὁ παῖς τῆς αὐτῆς ἐκείνης ἔτυχε προσηγορίας, τοῦτω τὴν ὁμοίαν τοῦ βίου καταστροφὴν ἔσχεν, ἑκατέρων ὑπὸ τῶν μάλιστα ἂν βοηθησόντων, τοῦ ζῆν παραπλησίῳ τρόπῳ στερηθέντων. (Ead.)

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ἐπιστάτης αἰρεθεὶς τῆς περὶ τὸν νεῶν τῆς Ἀθηνᾶς οἰκοδομίας, τοὺς καλλίστους τῶν τεμνομένων λίθων ἐπιλεγόμενος, τὴν μὲν δαπάνην ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐποιεῖτο, τοῖς δὲ λίθοις

καταχρησάμενος οἰκίαν ὠκοδόμησε πολυτελῆ. ἐφ' οἷς πᾶσιν ἐπιφανῆναι τὸ δαιμόνιον· κεραυνωθέντα γὰρ τὸν Ἀγαθοκλέα μετὰ τῆς οἰκίας καταφλεχθῆναι. οἱ δὲ Γεωμόροι ἔκριναν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ δημοσίαν εἶναι, καίπερ τῶν κληρονόμων δεικνύντων μηδὲν εἰληφότα τῶν ἱερῶν δημοσίων χρημάτων. τὴν δὲ οἰκίαν καθιερώσαντες, ἄβρατον τοῖς εἰσιούσιν ἐποίησαν. ὥς ἔτι καὶ νῦν ὀνομάζεται Ἐμβρονταῖον. (Ead.)

Ol. XII, 3. ante C. N. 730.

Μετὰ ταῦθ' ὁ μὲν βασιλεὺς, ἀναλαβὼν ἑαυτὸν ἐκ τῶν τραυμάτων, προέβηκε κρίειν ἀριστείου. κατέβησαν μὲν οὖν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα δύο, Κλέωνις τε καὶ Ἀριστομένης, ὧν ἑκάτερος εἶχεν ἰδιὸν τι πρὸς δόξαν. ὁ γὰρ Κλέωνις ὑπερασπίσας τὸν βασιλεῦς πεπτωκότα, τῶν ἐπιφερομένων Σπαρτιατῶν ὀκτὼ νεκροὺς ἐπεποιήκει· καὶ τούτων ἦσαν δύο ἡγεμόνες ἐπιφανεῖς. πάντων δὲ τῶν ἀναιρεθέντων ὑπ' αὐτοῦ τὰς παροπλίας ἐσκυλευκὸς, ἐδεδώκει τοῖς ὑπασπισταῖς, ἵνα ἔχη σημεῖα τῆς ἰδίας ἀρετῆς πρὸς τὴν κρίειν. πολλοῖς δὲ περιπεσὼν τραύμασιν, ἅπαντ' ἔσχεν ἐναντία, μέγιστον παρεχόμενος τεκμήριον τοῦ μηδενὶ τῶν πολεμίων εἶσαι. ὁ δ' Ἀριστομένης ἐν τῷ περὶ τοῦ βασιλέως ἀγῶνι πέντε μὲν ἀνηρῆκει τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ τὰς παροπλίας ἐσκυλεύκει, τῶν πολεμίων ἐπικειμένων· καὶ τὸ μὲν ἑαυτοῦ σῶμα διεφύλαξεν ἄτρωτον· ἐκ δὲ τῆς μάχης ἀπερχόμενος εἰς πόλιν, ἔργον ἐπαινούμενον ἔπραξεν. ὁ μὲν γὰρ

Κλέωνις ἀσθενῶς ἐκ τῶν τραυμάτων διακείμενος, οὔτε βαδίζειν καθ' αὐτὸν, οὔτε χειραγωγεῖσθαι δυνατὸς ἦν· ὁ δ' Ἀριστομένης ἀράμενος αὐτὸν ἐπὶ τοῦ σώματος, ἀπήνεγκεν εἰς τὴν πόλιν, οὐδὲν δὲ ἥτιον κομίζων τὴν ἰδίαν πανοπλίαν, καὶ ταῦτα τοῦ Κλεόννιδος προέχοντος τῶν ἄλλων μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ σώματος. τοιαύτας δ' ἐχόντων ἀφορμὰς εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν, ὁ βασιλεὺς ἐκάθισε μετὰ τῶν τάξιάρχων, κατὰ τὸν νόμον. προλαβὼν οὖν τὸν λόγον ὁ Κλέωνις, τοιοῦτοις ἐχρήσατο λόγοις·

„Βραχὺς μὲν ἐστὶν ὁ περὶ τῶν ἀριστείων λόγος·
 „κριταὶ γάρ εἰσιν οἱ τεθεαμένοι τῆς ἐκάστων ἀρετῆς·
 „ὑπομνήσαι δὲ δεῖ με, διότι πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄν-
 „δρας ἐκατέρων διαγωνισαμένων ὑφ' ἑνα καιρὸν καὶ
 „τόπον, ἐγὼ πλείους ἀπέκτεινα. δῆλον οὖν ὡς
 „κατὰ τὴν αὐτὴν περίστασιν ὁπότερος ἐν ἀριθμῷ
 „τῶν ἀναιρεθέντων προτερεῖ, καὶ τοῖς εἰς τὸ πρω-
 „τεῖον δικαίοις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ σώματα ἐκατέρων
 „ἐμφανεσιότητας ἀποδείξεις ἔχει τῆς ὑπεροχῆς. ὁ μὲν
 „γὰρ, πλήρης ὢν τραυμάτων ἐναντίων, ἀπελύετο
 „τῆς μάχης· ὁ δ' ὥσπερ ἐκ πανηγύρεως, ἀλλ' οὐ
 „τηλικαύτης παρατάξεως ἐξίων, οὐκ ἐπειράθη τί
 „δύναται πολέμιων σίδηρος. εὐτυχέστερος μὲν οὖν
 „ἴσως Ἀριστομένης, ἀγαθώτερος δ' ἡμῶν οὐκ ἂν
 „δικαίως κριθεῖν. πρόδηλος γὰρ ὁ ὑπομείνας τοσαύ-
 „τας διαιρέσεις τοῦ σώματος ὡς ἀφειδῶς ἑαυτὸν
 „ἐπέδωκεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ὁ δ' ἐν πολέμιον
 „συμπλοκῇ καὶ τοιοῦτων κινδύνων, τηρήσας ἑαυτὸν

„ἄτρωτον, εὐλαβεῖα τοῦ παθεῖν τι τοῦτ' ἐνήργησιν.
 „ἄτοπον οὖν εἰ παρὰ τοῖς ἑωρακόσι τὴν μάχην, ὃ
 „τῶν πολεμίων μὲν ἐλάττους ἀνελών, τῷ δ' ἰδίῳ
 „σώματι κινδυνεύσας ἦτιον, προκριθῆσεται τοῦ
 „πρωτεύοντος ἐν ἀμφοτέροις. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μη-
 „δενὸς ἔτι κινδύνου ὑπάρχοντος, βασιτάσαι τὸ σῶ-
 „μα καταπεπονημένον ὑπὸ τῶν τραυμάτων, ἀν-
 „δρείαν μὲν οὐδεμίαν ἔχει, σώματος δ' ἴσως ἰσχὺν
 „ἐπιδείκνυται. ἱκανά μοι ταῦτα εἴρηται πρὸς ὑμᾶς.
 „πρόκειται γὰρ ἄγων οὐ λόγων ἀλλ' ἔργων.

Παραλαβὼν δ' ἐν μέρει τὸν λόγον Ἀριστο-
 μένης·

„Θαυμάζω, φησὶν, εἰ μέλλει περὶ ἀριστείων
 „ἀμφισβητεῖν ὁ σωθεὶς τῷ σώσαντι. ἀναγκαῖον γὰρ
 „ἢ τῶν δικαζόντων αὐτὸν ἄνοιαν καταγινώσκειν, ἢ
 „τὴν κρίσιν δοκεῖν ἐκ τῶν νῦν λεγομένων ἀλλ' οὐκ
 „ἐκ τῶν τότε πεπραγμένων ἔσεσθαι. οὐ μόνον δὲ
 „Κλέοννις δειχθήσεται κατ' ἀρετὴν λιπόμενος, ἀλλὰ
 „καὶ τελέως ἀχάριστος. ἀφείς γὰρ τὸ τὰ συντελε-
 „σθέντα ὑπ' αὐτοῦ καλῶς διαπορεύεσθαι, διέσυρε
 „τὰς ἐμὰς πράξεις, φιλοτιμότερος ὢν ἢ δίκαιον. ὧ
 „γὰρ καὶ ἰδίας σωτηρίας τὰς μεγίστας ὀφείλει χάρι-
 „τας, τοῦτου τὸν ἐπὶ τοῖς καλῶς πραχθεῖσιν ἔται-
 „νον διὰ φθόνον ἀφήρηται. ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ μὲν
 „ἐν τοῖς τότε γεγενημένοις κινδύνοις εὐτυχῆς ὑπάρ-
 „ξαι, φημι δὲ πρότερον ἀγαθὸς γενέσθαι. εἰ μὲν
 „ἐκκλίνας τὴν τῶν πολεμίων ἐπιφορὰν, ἄτρωτος
 „ἐγενόμην, οὐκ εὐτυχῇ με προσῆκεν ὀνομάζειν,
 „ἀλλὰ δειλὸν, οὐδ' ὑπὲρ ἀριστείων λέγειν κρίσιν;

„ἀλλὰ ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμοῦσιν περιπεπτωκέναι.
 „ἐπεὶ δ' ἐν πρώτοις μαχόμενος, καὶ τοὺς ὑφιστα-
 „μένους ἀναιρῶν, οὐκ ἔπαθον ἄπερ ἔπραξα, ῥή-
 „τεον οὐκ εὐτυχῇ με μόνον ἀλλὰ καὶ ἀγαθόν. εἴτε
 „γὰρ οἱ πολέμιοι καταπλαγέντες τὴν ἀρετὴν, οὐκ
 „ἐτόλμησαν ἀμύνασθαι, μεγάλων ἐπαίνων ἄξιος, ὃν
 „ἐφοβήθησαν· εἴτ' ἐκείνων ἀγωνιζομένων, εὐθύ-
 „μως ἐγὼ φονεῖω τοὺς ἀνθροπίνους, καὶ τοῦ σώ-
 „ματος ἐποιούμην πρόνοιαν, ἀνδρείος ἄμα καὶ συ-
 „νετός. ὁ γὰρ ἐν αὐτῷ θυμομαχεῖν ἐμφορόνως ὑπο-
 „μένων τὸ δεινόν, ἑκατέρας ἔχει τὰς ἀρετὰς, σώ-
 „ματός τε καὶ ψυχῆς. καίτοιγε ταῦτα δίκαια πρὸς
 „ἐτέρους ἦν μοι ῥητέον ἀμείνους τούτου. ὅτε γὰρ
 „Κλέοντιν παραλελυμένον ἐκ τῆς μάχης εἰς τὴν πό-
 „λιν ἀπήνεγκα, τᾶμαντοῦ σώζων ὄπλα, καὶ ὑπ'
 „αὐτοῦ κερῖσθαι νομίζω τὸ δίκαιον. καίτοιγε πα-
 „ροραθεὶς τόθ' ὑφ' ἡμῶν, ἴσως οὐκ ἂν ἤριζε νῦν
 „ὑπὲρ ἀριστείων, οὐδὲ διασύρων τηλικούτον μέγε-
 „θος εὐεργεσίας, ἔλεγε μηθὲν εἶναι μέγα τὸ πρα-
 „χθέν, διὰ τὸ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἀποχωρεῖν
 „ἐκ τῆς μάχης τοὺς πολέμιους. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν
 „ὅτι πολλάκις οἱ διαλυθέντες ἐκ τῆς μάχης, ἐξ ὑπο-
 „στροφῆς εἰώθασιν ἐπιτίθεσθαι, καὶ στρατηγίᾳ
 „ταύτῃ χρησάμενοι, τυγχάνειν τῆς νίκης; ἱκανὸν
 „μοι τὰ ῥηθέντα. λόγων γὰρ πλειόνων οὐκ οἶμαι
 „ὑμᾶς προσδεῖσθαι.

Τούτων ῥηθέντων, οἱ δικάζοντες, ὁμογνώμονες
 γινόμενοι προέκριναν τὸν Ἀριστομένην.

*

Ol. XVI, 2. ante C. N. 715.

Ὅτι Πομπήλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς πάντα τον τοῦ ζῆν χρόνον ἐν εἰρήνῃ διετέλεσε. λέγουσι δὲ τινες ἀκουστὴν γενόμενον Πυθαγόρου παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὰτε περὶ Θεῶν νομοθετήματα, καὶ πολλὰ διδαχθῆναι· δι' ὧν ἐπιφανὴς ἀνὴρ ἐγενέτο, καὶ βασιλεὺς ἠρέθη μετὰπεμπτος. (Excerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

Ol. XVIII, 1. ante C. N. 708.

Ὅτι Δηϊόκης ὁ Μήδων βασιλεὺς πολλῶν ἀνομημάτων γενομένων ἤσκει δικαιοσύνην καὶ ἄλλας ἀρείας. (Ead.)

*

Ὅτι οἱ Συβαρίται γαστριδουλοὶ εἰσι καὶ τρυφῆται. τοσοῦτος δὲ ἦν ζῆλος παρ' αὐτοῖς τρυφῆς, ὥστε καὶ τῶν ἐξωθεν ἐθνῶν μάλιστα ἡγάπων Ἰώνας καὶ Τυρσοήνους· ὅτι συνέβαινεν αὐτοὺς τοὺς μὲν τῶν Ἑλλήνων, τοὺς δὲ τῶν Βαρβάρων προέχειν τῇ κατὰ τὸ ζῆν πολυτελείᾳ. (Ead.)

*

Ὅτι Μινδυρίδης λέγεται περιορῶν τρυφῇ παρὰ Συβαρίταις. οὗτος γὰρ Κλεισθένης τοῦ Σικωνίων τυράννου νικήσαντος ἄρματι, καὶ κηρύξαντος παραγενέσθαι τοὺς προαιρουμένους γαμεῖν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα, δοκοῦσαν κάλλει διαφέρειν, ἀναχθῆναι τινα ἐκ Συβάρεως ἐν πεντηκον-

τόρῳ τοὺς ἐρέτας ἔχοντα ἰδίους οἰκέτας· ὧν εἶναι τοὺς μὲν ἄλιεις, τοὺς δὲ ὀρνιθοθήρας. παραγενόμενον δὲ εἰς Σικυῶνα ταῖς κατὰ τὴν οὐσίαν παρασκευαῖς οὐ μόνον τοὺς ἀντιμνησιεύσαντας, ἀλλὰ καὶ τὸν τύραννον αὐτὸν ὑπερᾶραι, καίπερ τῆς πόλεως αὐτῷ πάσης συμφιλοτιμονμένης. ἐν δὲ τῷ μετὰ τὴν ἄφιξιν δείπνῳ προσιόντος τινὸς ὅπως κατακλιθῇ πρὸς αὐτὸν, εἰπεῖν ὅτι κατὰ τὸ κήρυγμα πάρεστιν ἢ μετὰ τῆς γυναικὸς, ἢ μόνος κατακλιθῆσόμενος. (Ead.)

*

Ol. XIV, 2. ante C. N. 723.

Ὅτι Ἱππομένης ὁ τῶν Ἀθηναίων ἄρχων, τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ φθαρείσης ὑπὸ τινος, τιμωρίαν ἔλαβε παρ' αὐτῆς ἀνήκεστον καὶ παρηλλαγμένην. μεθ' ἵππου γὰρ αὐτὴν εἰς οἰκίσκον τινὰ συγκλείσας, καὶ τὴν τροφὴν παρελόμενος ἐπὶ τινος ἡμέρας, ἠνάγκασε τὸ ζῶον διὰ τὴν ἔνδειαν ἀναλῶσαι τὸ σῶμα τῆς παραβληθείσης. (Ead.)

*

Olymp. XXVIII, 1. ante C. N. 668.

Ὅτι ἐπὶ Ὀστίλιου Τύλλου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, Ἀλβανοὶ τὴν αὖξιν τῶν Ῥωμαίων ὑφορώμενοι, καὶ ταπεινῶσαι τούτους βουλόμενοι, προσποιήσαντο ἐπὶ τῆς ἑαυτῶν χώρας γεγονέναι ληστὰς Ῥωμαίους, καὶ ἔπεμψαν εἰς Ῥώμην πρεσβευτάς, τοὺς τὸ δίκαιον αἰτήσοντάς· εἰ δὲ μὴ προσέχωσι, πόλεμον καταγγέλλοντάς. Ὀστίλιος δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων

βασιλεὺς, πυθόμενος ὡς ζητοῦσι πρόφασιν πολέ-
 μου, τοῖς μὲν φίλοις παρήγγειλε τοὺς πρέσβεις ἐκ-
 δεῖσθαι, καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ ξενίαν· αὐτὸς δὲ ἐκ-
 κλίνας τὴν πρὸς τοὺτους ἔντευξιν, ἔπεμψεν εἰς Ἀλ-
 βανοὺς τὸ παραπλήσιον τοῖς ἐκείνων ποιήσοντας·
 τοῦτο δὲ συνετέλεσεν ἀρχαῖκῳ τινι προαχθεὶς ἔθει,
 διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς μηδὲν οὕτω σπουδάζειν, ὥς
 τὸ δικαίους ἐφίστασθαι πολέμους. εὐλαβεῖτο γάρ,
 μὴ τοὺς αἰτίους τῆς λησιείας, οὗθ' εὗρεῖν δυνάμε-
 νος, οὔτε παραδιδούς τοῖς ἔξαιτοῦσι, δόξη πόλε-
 μον ἄδικον ἐπαναιρεῖσθαι. εὐτυχοῦντων δὲ πρό-
 τερον τῶν εἰς Ἀλβαν πεμφθέντων τὸ μὴ λαμβάνειν
 τὸ δίκαιον, εἰς ἡμέραν τριακοστὴν πόλεμον κατήγ-
 γειλαν· ὃν οἱ μὲν τῶν Ἀλβανῶν πρεσβευταὶ κατὰ
 τὴν ἐξαίτησιν ἀποκρισιν ἔλαβον· ὅτι πρότερον ἐκεί-
 νων οὐ διδόντων τὸ δίκαιον, οἱ Ῥωμαῖοι πόλεμον
 αὐτοῖς κατηγγελκότες εἶησαν. οἱ δὲ δήμοι πρὸς ἄλ-
 λήλους ἐπιγαμίας ἔχοντες καὶ φιλίαν, ἀπὸ ταύ-
 τῃς τῆς αἰτίας εἰς διαφορὰν κατέστησαν. (Ex-
 cerpt. Legat.)

*

Τὸ πρότερον τὸ γένος μὲν Ῥωμαίων τῶν Αα-
 τίνων Οὐχὶ συνῆπτε πόλεμον ἀκηρυκτῇ πρὸς
 ἔθνος, Ἀλλὰ τῇ χώρᾳ πρότερον ἔθρους τοῦ πολε-
 μίου Δόρυ σημεῖον ἔρριπτεν, ἔχθρας ἀρχὴν ση-
 μαῖνον. Ἐπειτα δὲ κατήρχετο πολέμου πρὸς τὸ
 ἔθνος· τοῦτό φησι Διόδωρος. (Tzetzes Chil.
 V Hist. 15.)

*

Olymp. XXXIII, 4. ante C. N. 645.

Κιθαρωδὸς δὲ Τέρπανδρος, τῷ γένει Μηθυ-
μναῖος. Στasiaσάντων δὲ ποτε τῶν Λακεδαιμο-
νίων, Χρησμός αὐτοῖς ἐξέπειε πάλιν φιλιωθῆναι,
ἂν ἐκ Μηθύμνης Τέρπανδρος ἐκείνοις κιθαρίσοι.
Καὶ δὴ τι μέλος Τέρπανδρος ἐντέχνως κιθαρίσας,
Αὐτοὺς πάλιν συνήρμοσε, Διόδωρος ὡς γράφει,
Τῆς ἁρμονίας τῇ ᾧδῃ. καὶ γὰρ μετατραπέντες, Ἀλ-
λήλους περιέβαλλον, ἡσπάζοντο δακρυοῖς. (Idem
Chiliad. I. Hist. 16.)

*

Ὅτι Ἀρκεσίλαος δὲ τῶν Κυρηναίων βασιλεὺς
δεινοπαθήσας ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς ἐπηρώτα εἰς Δελ-
φοὺς. ἔχρησεν δὲ ὁ θεὸς ὅτι θεῶν ἐστὶ μῆνις· τοὺς
γὰρ ὕστερον βασιλεῖς οὐχ ὁμοίως ἄρχειν τῷ πρώτῳ
Βάττω. ἐκείνον μὲν γὰρ αὐτῇ τῇ προσηγορίᾳ τοῦ
βασιλέως ἀρκοῦμενον ἐπιεικῶς ἄρξαι καὶ δημοτικῶς,
καὶ τὸ μέγιστον τηροῦντα τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς τι-
μὰς. τοὺς δὲ ὕστερον ἀεὶ τυραννικώτερον δυνα-
στεύοντας, ἐξειδιοποιήσασθαι μὲν τὰς δημοσίας
προσόδους, ὀλιγωρῆσαι δὲ τῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐσε-
βείας. (Excerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

Ὅτι τῆς τῶν Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς ἐγέν-
ετο Δημόναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνη
δοκῶν διαφέρειν. οὗτος οἷν πλεύσας εἰς Κυρήνην,

καὶ παρὰ πάντων λαβὼν τὴν ἐπιτροπὴν, διέλυσε
τὰς πόλεις ἐπὶ τούτοις. (Ead.)

*

OL. XL, 4. ante C. N. 617.

Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ τῶν Ῥωμαίων βα-
σιλεὺς σπονδαίας ἔτυχεν ἀγωγῆς, καὶ γενόμε-
νος ζήλωτῆς παιδείας, οὐ μετρίως δι' ἀρετὴν ἐθαι-
μῶντο. ἀνδρωθεὶς γὰρ συνεσιάθη τῷ βασιλεῖ τῶν
Ῥωμαίων Ἀγκῶ Μαρκίῳ, καὶ φίλος αὐτοῦ μέγιστος
ἐγένετο, καὶ πολλὰ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συνδιώ-
κει τῷ βασιλεῖ. καὶ μεγαλόπλουτος ὢν πολλοῖς τῶν
ἀπόρων ἐβοήθει, χρήματα διδούς, καὶ πᾶσι προσ-
φιλῶς ὁμιλῶν, ἄμεμπτος ἦν καὶ ἔνδοξος ἐπὶ σο-
φίᾳ. (Ead.)

FORTE E LIBRO IX.

*

Olymp. XLVI, 3. ante C. N. 594.

Ἦν δὲ καὶ (Σόλων) πατρὸς μὲν Ἐξηκεστίδου, τὸ
γένος ἐκ Σαλαμῖνος τῆς Ἀττικῆς. σοφία δὲ καὶ παι-
δείᾳ πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ὑπερβιβηκώς· φύσει
δὲ πρὸς ἀρετὴν τῶν ἄλλων πολὺ διαφέρων, ἐξή-
λωσεν ἀρετὴν ἐπαινουμένην. πᾶσι γὰρ τοῖς μαθη-
μασι πολὺν χρόνον ἐνδιατρίψας, ἀθλητῆς ἐγένετο
πάσης ἀρετῆς. κατὰ μὲν γὰρ τὴν τοῦ παιδὸς ἡλι-
κίαν παιδευταῖς ἐχρήσατο τοῖς ἀρίστοις, ἀνδρωθεὶς

δὲ συνδιέτριψε τοῖς μεγίστην ἔχουσι δύναμιν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ. διὸ καὶ τούτοις ὁμιλῶν καὶ συνδιατρίβων, ὠνομάσθη μὲν εἰς ἑπτὰ σοφῶν. καὶ τὸ πρωτεῖον τῆς συνέσεως οὐ μόνον παρὰ τούτοις τοῖς ἀνδράσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς θαυμάζομένοις ἀπηνέγκατο. (Excerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

Ὅτι ὁ αὐτὸς Σόλων ἐν τῇ νομοθεσίᾳ μεγάλην δόξαν περιποίησάμενος, ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς ὁμιλίαις καὶ ἀποκρίσεσιν, ἔτι δὲ συμβουλίαις θαυμάσιος εὐτυχᾶν διὰ τὴν ἐν παιδείᾳ προκοπὴν. (Ead.)

*

Ὅτι ὁ αὐτὸς Σόλων τὴν ὅλην ἀγωγὴν τῆς πόλεως ἐχούσης Ἰωνικὴν, καὶ διὰ τὴν τρυφὴν καὶ τὴν ῥαστώνην ἐκτεθλημένων τῶν Ἀθηναίων, μετέθηκε τῇ συνηθείᾳ πρὸς ἀρετὴν καὶ ζῆλον τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων. διὸ τῇ τούτου νομοθεσίᾳ καθυπλήσθοντες αἱ ψυχᾶς Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων καταλύειν ἐπεχείρησαν τὴν τῶν Πεισιστρατιδῶν ἀρχήν. (Ead.)

*

Ἰστίον ὅτι ὁ μὲν Σόλων ἐγένετο ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν τυράννων ἐν ταῖς Ἀθήναις, πρὸ τῶν Περσικῶν· ὁ δὲ Ἀράκων πρὸ αὐτοῦ ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα ἔτεσιν, ὥς φησιν ὁ Διόδωρος. (Ex Ulpiano ad Timocrateam p. 480.)

*

VII. Sapientes circa Ol. XLVI.

*Οτι Μύσων τις ἦν Μαλιεύς, ὃς ᾤκει ἐν κώμῃ
 Χηνᾶς καλουμένῃ τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν ἀγρῷ δια-
 τρίβων, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀγροούμενος. ὃν ἀν-
 τειοῆξαν εἰς τοὺς ἐπιτὰ σοφοὺς, ἐκκρίναντες τὸν Πε-
 ριάνδρον τὸν Κορίνθιον, διὰ τὸ τυραννον γεγονέ-
 ναι πικρὸν. (Excerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

*Οτι Χίλων τῷ λόγῳ σύμφωνον ἔσχε τὸν βίον,
 ὅπερ σπανίως εὖροι τις ἂν γινόμενον. τῶν γὰρ καθ'
 ἡμᾶς φιλοσόφων τοὺς πλείστους ἰδεῖν ἐστι, λέγοντας
 μὲν τὰ κάλλιστα, πράττοντας δὲ τὰ χείριστα, καὶ
 τὴν ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις αὐτῶν σεμνότητα καὶ σύνε-
 σιν διὰ τῆς πείρας ἐλεγχομένην. ὁ δὲ Χίλων χωρὶς
 τῆς κατὰ τὸν βίον ἐν ἅπασι τοῖς πραγματοποιέοις ἀρε-
 τῆς, πολλὰ διανοήθη καὶ ἀπεφθέγγετο μνή-
 μης ἄξια. (Ead.)

*Οτι Πιπτακὸς ὁ Μιτυληναῖος οὐ μόνον ἐν σο-
 φία θαυμαστός ἦν, ἀλλὰ καὶ πολίτης ἐγένετο τοι-
 οὔτος, οἷον ἕτερον οὐκ ἤνεγκεν ἢ νῆσος· δοκῶ δ'
 οὐδ' ἂν ὕστερον ἐνέγκαι, μέχρι ἂν τὸν οἶνον φέρῃ
 πλείω τε καὶ ἡδίω. νομοθέτης τε γὰρ ἀγαθὸς ὑπῆρ-
 χε, καὶ τοῖς κατὰ μέρος πρὸς τοὺς πολίτας κοινὸς
 καὶ φιλάνθρωπος, καὶ τὴν πατρίδα τριῶν τῶν με-
 γίστων συμφορῶν ἀπέλυσε, τυραννίδος, σιτύσεως,
 πολέμου. (Ead.)

*

Ὅτι Πιπτακὸς βαθὺς ἦν καὶ ἡμερὸς, καὶ τὴν
 παραιτήσιν ἔχων αὐτὸς ἐν αὐτῷ. διὸ δὴ πᾶσιν ἐδό-
 κει τέλειος ἀνὴρ εἶναι πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν ὁμολο-
 γουμένως. κατὰ μὲν γὰρ τὴν νομοθεσίαν ἐφαίνετο
 πολιτικὸς καὶ φρόνιμος, κατὰ δὲ τὴν πίστιν δι-
 καιος, κατὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ὑπεροχὴν ἀν-
 δρεῖος, κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ κέρδος μεγαλοψυχίαν
 ἀφιλάργυρος. (Ead.)

*

Ὅτι φασὶν οἱ Πρωηνεῖς ὅτι Μεσσηνίας τὸ γένος
 ἐπισήμους παρθένους λυτρώσάμενος ὁ Βίαις παρὰ
 ληστῶν, ἤγεν ὡς ἰδίας θυγατέρας ἐντίμως. μετὰ δὲ
 τινὰς χρόνους παραγενομένων τῶν συγγενῶν κατὰ
 ζήτησιν, ἀπέδωκεν αὐτάς, οὔτε τροφεῖα πραξάμε-
 νος, οὔτε λύτρα· τοῦναντίον δὲ τῶν ἰδίων πολλὰ
 δωρησάμενος. εἶχον οὖν πρὸς αὐτὸν αἱ κόραι πα-
 τρικίην εὐνοίαν, διὰ τε τὴν συντροφίαν, καὶ τὸ
 μέγεθος τῆς εὐεργεσίας· ὥστε καὶ χωρισθεῖσσι με-
 τὰ τῶν ἰδίων εἰς τὴν πατρίδα, τῆς ὑπεροχίου χάρι-
 τος οὐκ ἐπελάθοντο. (Ead.)

*

Ὅτι σαγηνεῖς Μεσσήνιοι κατὰ τὸν βόλον ἕτερον
 μὲν οὐδὲν ἀνείλκυσαν, χαλκοῦν δὲ τρίποδα μόνον,
 ἐπιγραφὴν ἔχοντα ΤΩΙ ΣΟΦΩΤΑΤΩΙ. ἀναχθέν-
 τος δὲ τοῦ κατασκευάσματος δοθῆναι τῷ Βίαν-
 τι. (Ead.)

*

Ἦν δὲ Βίας ἦν δεινότατος καὶ τῷ λόγῳ πρωτεύων
τῶν καθ' ἑαυτὸν, κατεχρήσατο δὲ τῇ τοῦ λέγειν δυ-
νάμει πολλοῖς ἀνάπαλιν. οὐ γὰρ εἰς μισθαγορίαν,
οὐδὲ εἰς προσόδους, ἀλλ' εἰς τὴν τῶν ἀδικουμένων
κατετίθετο βοήθειαν. ὅπερ ἂν σπανιώτατον ἂν
τις εὖροι. (Ead.)

*

Διοδώρος δὲ πρὸς τοὺς δεκάτῃς βιβλίῳ εἰπὼν
περὶ τε Σικελῶν καὶ Σικανῶν, διαφορὰν οἶδεν, ὥς
καὶ προσερόσθη, Σικελοῦ καὶ Σικανοῦ. (Eustathi.
ad Homer. p. 1962. et p. 1896.)

*

Ol. LV, 1. ante C. N. 560.

Κῦρος Περσῶν ἐβασίλευεν, ᾧ ἔτι Ὀλυμπιάς
ἦρχθη νέ. ὥς ἐκ τῶν Βιβλιοθηκῶν Διοδώρου — ἐστὶν
εὖρεῖν. (Africanus in Euseb. Praep. Evang. L.
X, 10. p. 488.)

*

Ἦν δὲ Κῦρος ὁ Καμβύσου μὲν υἱὸς καὶ Μανδάνης
τῆς θυγατρὸς Ἀστυάγου τοῦ Μήδων βασιλέως,
ἀνδρείος καὶ συνέσει καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐπρώ-
τευε τῶν καθ' αὐτόν. βασιλικῶς γὰρ αὐτόν ὁ πα-
τὴρ ἤγε παιδεύων, ζῆλον ἐμποιοῦν τῶν κρατίστων,
καὶ ἐκδηλὸς ἦν ἀδρῶν ἀψόμενος πραγμάτων, διὰ
τὸ τὴν ἀρετὴν προφαίνειν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vitiis.)

*

"Οτι Ἀστυάγης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς ἡττηθεὶς καὶ φυγὼν αἰσχροῦς, δι' ὀργῆς εἶχε τοὺς στρατιώτας· καὶ τοὺς μὲν ἐφ' ἡγεμονιῶν τεταγμένους ἅπαντας ἀπαλλάξας, ἑτέροους ἀντ' ἐκείνων κατέστησε, τοὺς δὲ τῆς φυγῆς αἰτίους ἅπαντας ἐπιλέξας ἀπέσφαξε, νομίζων τῇ τούτων τιμωρίᾳ τοὺς ἄλλους ἀναγκάσειν ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐν τοῖς κινδύνοις γενέσθαι. ὦμός γάρ ἦν καὶ φύσει ἀπηνής. οὐ μὲν τὰ πλήθη κατεπλάγη αὐτοῦ τὴν βαρύντητα, ἀλλ' ἕκαστος μισήσας τὸ βίαιον καὶ παρίνομον τῆς πράξεως, μεταβολῆς ὤρεγετο. διὸ καὶ κατὰ λόγους ἐγίνοντο συνδρομαὶ καὶ λόγοι ταραχώδεις, παρακαλούντων ἀλλήλους τῶν πλείστων πρὸς τὴν κατὰ τούτων τιμωρίαν. (Ead.)

*

"Οτι Κῦρος, ὥς φασιν, οὐ μόνον ἦν κατὰ τὸν πόλεμον ἀνδρεῖος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους εὐγνώμων, καὶ φιλάνθρωπος. διόπερ αὐτὸν οἱ Πέρσαι προσηγόρευσαν πατέρα. (Ead.)

*

"Οτι Ἀδραστός τις Φρύξ τὸν τοῦ βασιλέως Κροίσου τοῦ Ἀυδίου υἱὸν πρὸς κυνηγίαν ἀκουσίως, ἐξακοντίσας κατὰ συὸς, Αἰυν καλούμενον πλήξας ἀπέκτεινε. καὶ ὁ μὲν καὶ ἀκουσίως ἀνηρηκὼς οὐκ ἔφησεν ἑαυτὸν εἶναι ζῆν ἄξιον εἶναι. διὸ καὶ παρεκάλεσε τὸν βασιλέα μὴ φείσασθαι, τὴν ταχίστην δὲ ἐπικατασφύττειν τῷ τοῦ τετελευτηκότος τάφῳ. ὁ δὲ Κροῖσος

τὴν μὲν ἀρχὴν ὥς ἂν ἐπὶ φόρῳ τέκνου δι' ὀργῆς
εἶχε τὸν Ἀδραστον, ἀπειλῶν ζῶντα κατακαύσειν.
ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἰώρα προθυμούμενον, καὶ εἰς τὴν
τοῦ τετελευτηκότος τιμὴν τὸ ζῆν ἐπιδιδόντα, τὸ τη-
νικαῦτα λήξας τῆς ὀργῆς ἀπέλυσε τῆς τιμωρίας τὸν
ἀνελόντα, τὴν ἰδίαν τύχην, ἀλλ' οὐ τὴν ἐκείνου
προαίρεσιν αἰτιώμενος. ὁ δὲ Ἀδραστος οὐδὲν ἦπτον
κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄιτος τάφον πορευθεὶς ἑαυτὸν
κατέσφαξεν. (Ead.)

*

Ὅτι Κροῖσος ὁ τῶν Λυδῶν βασιλεὺς προσποιη-
σάμενος εἰς Δελφοὺς πέμπειν, ἔπεμπεν εἰς Πελο-
πόννησον Εὐρύβατον τὸν Ἐφέσιον, δούς αὐτῷ χρυ-
σίον, ὅπως ὥς πλείστους ξενολογήσῃ τῶν Ἑλλήνων.
ὁ δὲ πεμφθεὶς, πρὸς Κῦρον τὸν Πέρσῃν ἀποχωρή-
σας τὰ κατὰ μέρος ἐδήλωσε. διὸ καὶ παρὰ τοῖς Ἑλ-
λησιν ἐπισήμου γενομένης τῆς περὶ τὸν Εὐρύβατον
πονηρίας, μέχρι τοῦ νῦν ὅταν τις ὑνειδίσῃ τινὶ
βούληται μοχθηρίαν, Εὐρύβατον ἀποκαλεῖ. (Ead.)

*

Olymp. LVIII, 1. ante C. N. 548.

Ὅτι Κῦρος εὐσεβῇ νομίσας εἶναι τὸν Κροῖσον
διὰ τὸ κατατράγῃναι ὄμβρον καὶ σβέσαι τὴν φλόγα,
καὶ διὰ μνήμης ἔχων τὴν Σόλωνος ἀπόκρισιν, μεθ'
ἑαυτοῦ περιῆγε τὸν Κροῖσον ἐντίμως. μετέδωκε δὲ
αὐτῷ καὶ τοῦ συνεδρίου, διαλαμβάνων ὑπάρχειν
συνετόν, ὥς ἂν πολλοῖς καὶ πεπαιδευμένοις, καὶ
σοφοῖς ἀνδράσι συμβεβιωκότα. (Ead.)

*

Ol. LXI, 2 ante C. N. 535.

Ὅτι Σερούιος Τύλλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐβασίλευσεν ἔτη μδ', διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς κατωρθωκῶς οὐκ ὀλίγα τῶν κοινῶν. (Ead.)

*

Ol. LXI. 4. ante C. N. 533.

Ὅτι ἐπ' ἀρχοντος Ἀθήνησι Θηρικλέους κατὰ τὴν ξα' Ὀλυμπιάδα, Πυθαγόρας ὁ φιλόσοφος ἐγνωρίζετο, προκεκοφῶς ἤδη ἐν παιδείᾳ. γέγονε γὰρ ἱστορίας ἄξιος εἰ καὶ τις ἕτερος τῶν περὶ παιδείαν διατριψάντων. γέγονε δὲ Σάμιος τὸ γένος· οἱ δὲ φασιν ὅτι Τυρρῶνός. τοσαύτη δ' ἦν τοῖς αὐτοῦ λόγοις πειθῶ καὶ χάρις, ὥς καὶ τῆς πόλεως σχεδὸν ὅλης ἐπ' αὐτὸν ἐπιστρεφομένης καθ' ἡμέραν, ὥσπερ εἰ πρὸς τινος θεοῦ παρουσίαν, ἅπαντας συντρέχειν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν· οὐ μόνον δὲ περὶ τὴν ἐν τῷ λέγειν δύναμιν ἐφαίνετο μέγας, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς ἐνέφαινεν ἡθος κατεσταλμένον, καὶ πρὸς μίμησιν βίου σώφρονος τοῖς νέοις θαυμαστὸν ἀρχέτυπον, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἀπέτρεπεν ἀπὸ τῆς πολυτελείας καὶ τρυφῆς, ἁπάντων διὰ τὴν εὐπορίαν ἐκκεχυμένων εἰς ἄνεσιν καὶ διαφθοράν ἀγεννή τοῦ σώματος καὶ ψυχῆς. (Ead.)

FORTE E LIBRO X.

*

Ol. LXII, 1. ante C. N. 532.

"ΟΤΙ Πυθαγόρας πυθόμενος τὸν Φερεκύδην, τὸν ἐπιστάτην αὐτοῦ γεγενημένον, ἐν Δήλῳ νοσεῖν καὶ τελέως ἐσχάτως ἔχειν, ἐπλευσεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Δῆλον. ἐκεῖ δὲ χρόνον ἱκανὸν τὸν ἄνδρα γηροτροφήσας, πᾶσαν εἰσενέγκατο σπουδὴν ὥστε τὸν πρεσβύτην ἐκ τῆς νόσου διασῶσαι. κατισχύσαντος δὲ τοῦ Φερεκύδου διὰ τὸ γῆρας καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς νόσου, περιέστειλεν αὐτὸν κηδεμονικῶς, καὶ τῶν νομιζομένων ἀξιώσας ὥσανεῖ τις υἱὸς πατέρα, πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν. (Excerpt. de Virtut. et Vitiis.)

*

"Οτι ἐπειδὴν τινες τῶν συνήθων ἐκ τῆς οὐσίας ἐκπέσοιεν, διηροῦντο τὰ χρήματα αὐτῶν ὡς πρὸς ἀδελφοὺς. οὐ μόνον δὲ πρὸς τοὺς καθ' ἡμέραν συμβιοῦντας τῶν γνωρίμων τοιαύτην εἶχον τὴν διάθεσιν, ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας τοὺς τῶν πραγμάτων τούτων μετασχόντας. (Ead.)

*

"Οτι Κλινίας Ταραντῖνος τὸ γένος, εἷς δὲ τῶν ἐκ τοῦ προειρημένου συστήματος ὢν, πυθόμενος

Πρωτον τὸν Κυρηναῖον διὰ τινὰ πολιτικὴν περί-
 στασιν ἀπολωλεκότα τὴν οὐσίαν, καὶ τελέως ἀπο-
 ρούμενον, ἐξεδήμησεν ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς Κυρήνην
 μετὰ χρημάτων ἱκανῶν, καὶ τὴν οὐσίαν ἀπεκατέ-
 στησε τῷ προειρημένῳ, οὐδέποτε τοῦτον ἑωρακώς,
 ἀκούων δὲ μόνον ὅτι Πυθαγόρειος ἦν. καὶ ἄλλοι
 δὲ πολλοὶ τὸ παραπλήσιον πεποιηκότες διαμνημο-
 νεύονται. οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ τῶν χρημάτων ἐπιδό-
 σει, τοιοῦτους αὐτοὺς παρείχοντο τοῖς γνωρίμοις,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς ἐπισφαλεστάτους καιροὺς συνε-
 κινδύνευον. καὶ γὰρ Διονυσίου τυραννοῦντος Φιν-
 τίας τις Πυθαγόρειος ἐπιβεβουλευκώς τῷ τυράννῳ,
 μέλλων δὲ τῆς τιμωρίας τυγχάνειν, ῥητήσατο παρὰ
 τοῦ Διονυσίου χρόνον εἰς τὸ περὶ τῶν ἰδίων πρότε-
 ρον ἃ βούλεται διοικῆσαι· δώσειν δ' ἔφησεν ἔγγυη-
 τὴν τοῦ θανάτου τῶν φίλων ἓνα. τοῦ δὲ δυνάστου
 θαυμάσαντος εἰ τοιοῦτός ἐστι φίλος, ὃς ἑαυτὸν εἰς
 τὴν εἰρκτὴν ἀντ' ἐκείνου παραδώσει, προεκαλέσατό
 τινὰ τῶν γνωρίμων ὃ Φιντίας, Δάμωνα ὄνομα, Πυ-
 θαγόρειον φιλόσοφον, ὃς οὐδὲ διστάσας ἔγγυος εὐ-
 θὺς ἐγειρήθη θανάτου. τινὲς μὲν οὖν ἐπῆνουν τὴν
 ὑπερβολὴν τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐνοίας, τινὲς δὲ
 τοῦ ἔγγυου προπέτειαν καὶ μαρίαν κατεγίνωσκον.
 πρὸς δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἅπας ὁ δῆμος συνέ-
 δραμεν, παραδοκῶν εἰ φυλάξει τὴν πίστιν ὃ κατα-
 στήσας. ἤδη δὲ τῆς ὥρας συγκλειούσης, πάντες
 μὲν ἀπεγίνωσκον· ὃ δὲ Φιντίας ἀνελπίστως ἐπὶ
 τῆς ἐσχάτης τοῦ χρόνου ῥοπῆς δρομαῖος ἦλθε, τοῦ
 Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην. θαυμα-

στῆς δὲ τῆς φιλίας φανείσης ἅπασιν, ἀπέλυσεν ὁ Διονύσιος τῆς τιμωρίας τὸν ἐγκαλούμενον, καὶ παρεκάλεσε τοὺς ἄνδρας τρίτον ἑαυτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσλαβέσθαι. (Ead.)

*
 "Οτι οἱ Πυθαγόρειοι καὶ τῆς μνήνης μεγίστην γυμνασίαν ἐποιοῦντο, τοιοῦτόν τινα τρόπον τῆς μελέτης ὑποστησάμενοι. οὐ πρότερον ἐκτῆς εὐνῆς ἤγειροντο, πρὶν ἂν πρὸς ἑαυτοὺς ἀνθρωπολογῇσαντο τὰ κατὰ τὴν προτέραν ἡμέραν αὐτοῖς πραχθέντα, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς πρωΐας, τὴν δὲ τελευτὴν ἕως ἑσπέρας ποιοῦμενοι. εἰ δ' ἀναστροφὴν ἔχοιεν καὶ πλείονα σχολὴν ἄγοιεν, καὶ τρίτῃ, καὶ τετάρτῃ, καὶ ταῖς ἑτὶ πρότερον ἡμέραις πραχθέντα προσανελάμβανον. τοῦτο πρὸς ἐπιστήμην καὶ φρόνησιν, ἑτὶ δὲ τῶν πάντων ἐμπειρίαν τε τοῦ δύνασθαι πολλὰ μνημονεύειν. (Ead.)

*
 "Οτι ἐποιοῦντο καὶ τῆς ἐγκρατείας γυμνασίαν τόνδε τὸν τρόπον. παρὰσκευασάμενοι πάντα τὰ κατὰ τὰς λαμπροτάτας ἐστιάσεις παρατιθέμενα, πολλὸν αὐτοῖς ἐνέβλεπον χρόνον· εἶτα διὰ τῆς θεάς τὰς τῆς φύσεως ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἐκκαλεσάμενοι, τὰς τραπέζας ἐκέλευον αἶρειν τοὺς παῖδας, καὶ παραχρῆμα ἄγευστοι τῶν παρατεθέντων ἐχωρίζοντο. (Ead.)

*
 "Οτι Πυθαγόρας παρήγγελλε τοῖς μαθηταῖς,

σπανίως μὲν ὁμνῦναι, χρησαμένους δὲ τοῖς ὄρκοις πάντως ἐμμένειν. (Ead.)

*

Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας καὶ περὶ τῶν ἀφροδισίων ἐκλογιζόμενος τὸ συμφέρον, παρήγγελλε κατὰ μὲν τὸ θέρος μὴ πλησιάζειν γυναίξει, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα προσιέναι τεταμιευμένως. καθόλου γὰρ τὸ γένος τῶν ἀφροδισίων ὑπελάμβανεν εἶναι βλαβερόν, τὴν δὲ συνέχειαν αὐτῶν τελέως ἀσθενείας καὶ ὀλέθρου ποιητικὴν ἐνόμιζε. (Ead.)

*

Ὅτι ὁ αὐτὸς Πυθαγόρας παρήγγελλε πρὸς τοὺς θεοὺς προσιέναι τοὺς θύοντας, μὴ πολυτελεῖς, ἀλλὰ λαμπράς καὶ καθαρὰς ἔχοντας ἐυθῆτας· ὁμοίως δὲ μὴ μόνον τὸ σῶμα καθαρὸν παρεχομένους πάσης ἀδίκου πράξεως, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ἀγνεύουσιν. (Ead.)

*

Ὅτι ὁ αὐτὸς πολλὰ καὶ ἄλλα διαλεγόμενος πρὸς βίου σώφρονος ζῆλον, καὶ πρὸς ἀνδρείαν τε καὶ καρτερίαν, ἔτι δὲ τὰς ἄλλας ἀρετάς, ἴσα θεοῖς παρὰ τοῖς Κροτωνιάταις ἐτιμᾶτο. (Ead.)

*

Ὅτι Κροτωνιάτης τις Κύλων ὄνομα, τῇ οὐσίᾳ καὶ δόξῃ πρῶτος τῶν πολιτῶν, ἐπεθύμησε Πυθαγόρειος γενέσθαι. ὦν δὲ χαλεπὸς καὶ βίαιος τὸν τρόπον, ἔτι δὲ στασιαστὴς καὶ τυραννικὸς ἀπεδοκιμάσθη. παροξυνθεὶς οὖν τῷ συστήματι τῶν Πυθαγο-

ρείων, ἔταιρειαν μεγάλην συνεστήσατο, καὶ διετέλει πάντα καὶ λέγων, καὶ πράττων κατ' αὐτῶν. (Ead.)

*

Ὅτι Λύσις ὁ Πυθαγόρειος εἰς Θήβας τῆς Βοιωτίας γενόμενος διδάσκαλος Ἐπαμινώνδου, τοῦτον μὲν τέλειον ἄνδρα πρὸς ἀρετὴν κατέστησε, καὶ πατήρ αὐτοῦ θετὸς ἐγένετο δι' εὐνοίαν. ὁ δὲ Ἐπαμινώνδας τῆς τε καρτερίας καὶ λιτότητος, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν ἐκ τῆς Πυθαγορείου φιλοσοφίας ἐναύσματα λαβὼν, οὐ μόνον Θηβαίων, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν κατ' αὐτὸν ἐπρώτευν. (Ead.)

*

Ὅτι δὲ τῶν προγεγονότων ἀνδρῶν ἢ τῶν βίων ἀναγραφὴ δυσκολίαν μὲν παρέχεται τοῖς γράφουσιν, ὠφελεῖ δ' οὐ μετρίως τὸν κοινὸν βίον. μετὰ παρρησίας γὰρ δηλοῦσα τὰ καλῶς πραχθέντα, τοὺς μὲν ἀγαθοὺς κοσμεῖ, τοὺς δὲ πονηροὺς ταπεινοῖ, διὰ τῶν οἰκείων ἐκάστους ἐγκοιμῶν τε καὶ φόγων. ἔστι δ' ὁ μὲν ἔπαινος, ὡς ἂν τις εἴποι, ἔπαθλον ἀρετῆς ἀδάπανον, ὁ δὲ φόγος τιμωρία φανυλότητος ἀνευ πληγῆς. καλὸν δὲ τοῖς μεταγενεστέροις ὑποκεῖσθαι, διότι βίον οἷον ἂν τις ἔληται ζῶν, τοιαύτης ἀξιωθήσεται μετὰ τὸν θάνατον μνήμης· ἵνα μὴ περὶ τὰς τῶν λιθίνων μνημείων κατασκευὰς σπονδύλῳσιν, ἀ καὶ τόπον ἕνα κατέχει, καὶ φθορᾷ ὀξείας τυγχάνει· ἀλλὰ περὶ λόγον καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς, αἱ πάντη φοιτῶσι διὰ τῆς φήμης. ὁ δὲ χρόνος ὁ πάντα μαραίνων τίλλει, ταύτας ἀθανάτους φυλάττει, καὶ πρεσβύτερος γενόμενος αὐτὰς ταύτας ποιῇ νεωτέρας.

ζῆλος δὲ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἐγένετο προειρημένος. πά-
λαι γὰρ γεγονότες, ὥσπερ νῦν ὄντες ὑπὸ πάντων
μνημονεύονται. (Ead.)

*

OL. LXII, 4. ante C. N. 529.

Ὅτι ὁ Καμβύσης ἦν μὲν φύσει μανικὸς καὶ πα-
ρακειννηκὸς τοῖς λογισμοῖς· πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὸν
ὦμόν καὶ ὑπερήφανον ἐποίει τὸ τῆς βασιλείας μέ-
γεθος. (Ead.)

*

Olymp. LXIII, 4. ante C. N. 525.

Ὅτι Καμβύσης ὁ Πέρσης, μετὰ τὴν ἁλώσιν
Μέμφεως καὶ Πηλουσίου, τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρον
ἀνθρωπίνως, τὸν Ἀμάσιος τοῦ πρότερον βεβασίλευ-
κότος τάφον ἀνέσκαψεν. εὐρὼν καὶ ἐν τῇ θήκῃ τὸν
νεκρὸν τεταριχευμένον, τὸ τε σῶμα τοῦ τετελευτη-
κότος ἠκίσατο, καὶ πᾶσαν ὕβριν εἰς τὸν οὐκ αἰσθα-
νόμενον εἰσενεγκάμενος, τελευταῖον προσέταξε κα-
τακαῦσαι τὸν νεκρὸν. οὐκ εἰωθότων γὰρ πυρὶ πα-
ραδιδόναι τῶν ἐγχωρίων τὰ σώματα τῶν τετελευτη-
κότων, ὑπελάμβανε καὶ διὰ τοῦτου τοῦ τρόπου
πλημμελήσειν τὸν πάλαι προτετελευτηκότα. (Ead.)

*

Ὅτι Καμβύσης μέλλον στρατεύειν ἐπ' Αἰθιο-
πίαν, ἔπεμψε μέρος τῆς δυνάμεως ἐπ' Ἀμμωνίους,
προστάξας τοῖς ἡγεμόσι τὸ μαντεῖον συλίσαντας
ἐμφοῆσαι, τοὺς τε περιοικοῦντας τὸ ἱερόν ἅπαντας
ἐξανδραποδίσασθαι. (Ead.)

*

“Οτι Καμβύσου τοῦ Περσῶν βασιλέως κυριεύ-
σαντος πάσης Αἰγύπτου, πρὸς τοῦτον οἱ Λίβυες καὶ
Κυρηναῖοι συνεστρατευκότες τοῖς Αἰγυπτίοις, ἀπέ-
στειλαν δῶρα, καὶ τὸ προστατιόμενον ποιήσεν ἐπηγ-
γείλαντο. (Excerpt. Legat.)

*

“Οτι Λυδοὶ τινες φεύγοντες τὴν Ὀρίτου τοῦ Σα-
τράπου δυναστείαν κατέπλευσαν εἰς Σάμον μετὰ
πολλῶν χρημάτων, καὶ τοῦ Πολυκράτους ἰκέται
ἐγένοντο· ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς φιλοφρόνως
ὑπεδέξατο, μετ’ ὀλίγον δὲ πάντας ἀποσφάξας, τῶν
χρημάτων ἐγκρατὴς ἐγένετο. (Excerpt. de Virt.
et Vitiis.)

*

Olymp. LXVI. ante C. N. 513.

“Οτι Θέτιλος ὁ Πεισιστράτου υἱὸς σοφὸς ὑπάρ-
χων ἀλείπατο τὴν τυραννίδα. καὶ τὴν ἰσότητα ζη-
λώσας μεγάλης ἀποδοχῆς ἤξιοῦτο παρὰ τοῖς πολί-
ταις· οἱ δὲ ἄλλοι Ἰππαρχος καὶ Ἰππίας βίαιοι καὶ
χαλεποὶ καθεστῶτες ἐτυράννουں τῆς πόλεως. πολλὰ
δὲ παρανομοῦντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ τινος
μειρακίου διαφόρου τὴν ὄψιν Ἰππαρχος ἐρασθεὶς,
διὰ τοῦτο ἐκινδύνευσεν. ἡ μὲν οὖν ἐπὶ τοὺς τυράν-
νους ἐπίθεσις, καὶ ἡ πρὸς τὴν τῆς πατρίδος ἐλευ-
θερίαν σπουδὴ κοινὴ τῶν προειρημένων ὑπῆρξεν
ἀνδρῶν· ἡ δὲ ἐν ταῖς βασάνοις ὑπόστασις τῆς ψυ-
χῆς, καὶ τὸ καρτερικὸν τῆς τῶν δεινῶν ὑπομονῆς

περὶ μόνον ἐγενήθη τὸν Ἀριστογείτονα. ὃς ἐν τοῖς φοβερωτάτοις καιροῖς δύο μέγιστα διετήρησε, τὴν τε πρὸς τοὺς φίλους πίστιν, καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρίαν. (Ead.)

*

Ὅτι τυραννουμένης τῆς πατρίδος ὑπὸ Νεάρχου σκληρῶς, ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ τυράννου (Ζήνων) κατεστήσατο. καταφανὴς δὲ γενόμενος, καὶ κατὰ τὰς ἐν ταῖς βασιάνοις ἀνάγκας διερωτώμενος ὑπὸ τοῦ Νεάρχου, τίνες ἦσαν οἱ συνειδότες; ὥφελον γὰρ, ἔφησεν, ὥσπερ τῆς γλώττης εἰμὶ κύριος, οὕτως ὑπῆρχον καὶ τοῦ σώματος. τοῦ δὲ τυράννου πολὺ μᾶλλον ταῖς βασιάνοις προσεπιτείναντος, ὁ Ζήνων μέχρ' ἂν τινος διακαρτέρει μετὰ δὲ ταῦτα σπεύδων ἀπολυθῆναι ποτε τῆς ἀνάγκης, καὶ ἅμα τιμοιρῆσασθαι τὸν Νεάρχον, ἐπενοήσατό τι τοιοῦτον. κατὰ τὴν ἐπιτονωτάτην ἐπίστασιν τῆς βασιάνου, προσποιηθεὶς ἐνδιδόναι τὴν ψυχὴν ταῖς ἀληθείαις ἀνέκραγεν, ἄνετε, ἐρῶ γὰρ πᾶσαν ἀλήθειαν. ὥς δ' ἀνῆκεν, ἤξιωσεν αὐτὸν ἀκοῦσαι κατ' ἰδίαν προσελθόντα. πολλὰ γὰρ εἶναι τῶν λέγεσθαι μελλόντων, ἃ συνοίσει τηρεῖν ἐν ἀπορρήτῳ. τοῦ δὲ τυράννου προσελθόντος ἄσμένως, καὶ τὴν ἀκοὴν τῷ στόματι παραβαλόντος, ὁ Ζήνων τοῦ τε δυνάστου περιχανὼν τὸ οὐς ἐνέπρισε τοῖς ὁδοῦσι. τῶν δὲ ὑπηρετῶν ταχὺ προσδραμόντων, καὶ πᾶσαν τῷ βασανιζόμενῳ προσφερόντων τιμωρίαν εἰς τὸ χαλάσαι τὸ δῆγμα, πολὺ μᾶλλον προσεγεφύετο. τέλος δ' οὐ δυνάμενοι τὰν-δρὸς νικῆσαι τὴν εὐψυχίαν, παρκαλέσαν αὐτὸν ἵνα

δαίη τοὺς ὀδόντας. καὶ τοιοῦτω τεχνήματι τῶν ἀλ-
γηδόνων ἀπελύθη, καὶ παρὰ τοῦ τυράννου τὴν ἐν-
δεχομένην ἔλαβε τιμωρίαν. (Ead.)

*

Olymp. LXVII, 3. ante C. N. 510.

Ὅτι Λευκίου Ταρκύνιου τοῦ Ῥωμαίων βασι-
λέως ὁ υἱὸς Σεξτος ἐξεδήμησεν εἰς πόλιν Κολλατίαν
καλουμένην, καὶ κατέλυσε πρὸς Λεύκιον Ταρκύνιον
ἀνεψιὸν τοῦ βασιλέως, ἔχοντα γυναῖκα Λουκρητίαν,
ἣτις ἦν εὐπρεπὴς μὲν τὴν ὄψιν, σώφρων δὲ τὸν τρό-
πον. ἐπὶ στρατοπέδῳ γὰρ ὄντος τῶνδρός, ὁ ξένος
νυκτὸς ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ κοιτῶνος ὥρμησεν ἐπὶ τὴν
γυναῖκα κοιμωμένην ἐν τινὶ θαλάμῳ. ἐπιστάς δὲ
ταῖς θύραις ἄφνω, καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος, παρα-
σκεύασσασθαι μὲν ἔφησεν οἰκέτην ἐπιτήδειον εἰς ἀναί-
ρεσιν, συγκατασφάζειν δὲ κακείνην, ὥς ἐπὶ μοιχείᾳ
κατελημμένην, καὶ τετευχυῖαν τῆς προσηκούσης τι-
μωρίας ὑπὸ τοῦ συγγενεστάτου τῷ συνοικοῦντι. διό-
περ αἰρετώτερον ὑπάρχειν ὑπουργῆσαι ταῖς ἐπιθυ-
μίαις αὐτοῦ σιωπῶσαν· λήψεσθαι δὲ ἔπαθλον τῆς
χάριτος δωρεάς τε μεγάλας, καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ συμ-
βίωσιν, καὶ γενήσεσθαι βασίλισσαν, ἰδιωτικῆς ἐστίας
ἐξηλλαγμένην ἡγεμονίαν. ἡ δὲ Λουκρητία διὰ τὸ πα-
ράδοξον ἐκπλαγῆς γενομένη, καὶ φοβηθεῖσα μήποτε
ταῖς ἀληθείαις δόξῃ διὰ τὴν μοιχείαν. ἀνηρῆσθαι,
τότε μὲν ἡσυχίαν ἔσχεν. ἡμέρας δὲ γενομένης ὁ Σεξ-
τος ἐχώρισθῃ. ἡ δὲ ἐκάλεσε τοὺς οἰκείους, καὶ ἡξίου
μὴ περιῦδεῖν ἀτιμώρητον τὸν ἀσεβήσαντα εἰς ξενίαν

ἄμα καὶ συγγένειαν. ἑαυτῇ δὲ φήσασα μὴ προσήκειν
ἐφορᾶν τὸν ἥλιον τηλικαύτης ὕβρεως πεπειραμένην,
ἐπιθίδις πατάξασα τὸ σιῆθος ἑαυτῆς ἐτελεύτησεν.
(Ead.)

*
"Οτι Ἰπποκράτης ὁ Γελῶς τύραννος, τοὺς Συ-
ρακουσίους νενικηκὼς κατεστρατοπέδευσεν εἰς τὸ
τοῦ Διὸς ἱερόν. κατέλαβε δὲ αὐτὸν τὸν ἱερέα καὶ
τῶν Συρακουσίων τινὰς καθαιροῦντας ἀναθήματα
χρυσᾶ, καὶ μάλιστα ἱμάτιον τοῦ Διὸς περιαιρουμέ-
νους ἐκ πολλοῦ κατεσκευασμένον χρυσοῦ. καὶ τού-
τοις μὲν ἐπιπλήξας ὡς ἱεροσύλοις, ἐκέλευσεν ἀπελ-
θεῖν εἰς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ τῶν ἀναθημάτων ἀπέ-
σχετο, φιλοδοξῆσαι θέλων, καὶ νομίζων δεῖν τὸν τη-
λικούτον ἐπαναιροῦμενον πόλεμον μὴθὲν ἔξαμαρτά-
ναι εἰς τὸ θεῖον· ἄμα δὲ νομίζων διαβάλλειν τοῦ
προεσιῶτας τῶν ἐν Συρακούσαις πραγμάτων πρό-
τὰ πλήθη, διὰ τὸ δοκεῖν αὐτοὺς πλεονεκτικῶς, ἀλλ'
οὐ δημοτικῶς οὐδ' ἴσως ἄρχειν. (Ead.)

*
Victor Olympiis Olymp. LXXVII, 1, ante C. N. 472.

"Οτι Θήρων ὁ Ἀκραγαντῖνος γένει καὶ πλούτῳ
καὶ τῇ πρὸς τὸ πλῆθος φιλανθρωπίᾳ πολὺ προέ-
χειν οὐ μόνον τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν
Σικελιωτῶν. (Ead.)

*
Olymp. LXXII. 4, ante C. N. 489.

"Οτι τοῦ Μιλτιάδου υἱὸς ὁ Κίμων, τελευτήσαν-

τος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ δημοσίᾳ φυλακῇ διὰ
τὸ μὴ ἰσχύσαι ἐκτίσαι τὸ ὄφλημα, ἵνα λάβῃ τὸ σῶ-
μα τοῦ πατρὸς εἰς ταφὴν, ἑαυτὸν εἰς τὴν φυλακὴν
παρέδωκε, καὶ διεδέξατο τὸ ὄφλημα. (Ead.)

*

"Οτι ὁ Κίμων φιλότιμος ὢν εἰς τὴν τῶν κοινῶν
διοίκησιν, ἐξ ὑστέρου ἀγαθὸς στρατηγὸς ἐγενήθη,
καὶ διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἐνδόξους πράξεις κατειρ-
γάσατο. (Ead.)

*

Olymp. LXXV, 1. ante C. N. 480.

"Οι οἱ ἐν Θερμοπύλαις ἀνδρείως ἀγωνισάμενοι
ἀπέθανον. ὦν τὰς ἀρετὰς etc. quae sunt edita
in lib. XI, c. 11. Diodori. Quae deinde se-
quuntur in Codice manuscr. eo quod in li-
bris Diodori editis exstant, consulto prae-
termisimus, 12. folia. (Sunt verba Henr.
Valesii.)

DIODORI SICVLII
BIBLIOTHECAE HISTORICAE
LIBRORVM XX

QVI VICESIMVM INSEQVNTVR

FRAGMENTA

E LIBRO XXI.

Olymp. CXIX, 4. ante C. N. 301. U. C. 453.

*ΠΑΣΑΝ μὲν κακίαν φευκτέον ἐστὶ τοῖς νοῦν ἔχου-
σι, μάλιστα δὲ τὴν πλεονεξίαν. αὕτη γάρ, διὰ τὴν
ἐκ τοῦ συμφέροντος ἐλπίδα προκαλουμένη πολλοὺς
πρὸς ἀδικίαν, μεγίστων κακῶν αἰτία γίνεται τοῖς
ἀνθρώποις. διὸ καὶ μητρόπολις οὔσα τῶν ἀδικημά-
των πολλὰς καὶ μεγάλας ἀπεργάζεται συμφορὰς, οὐ
μόνον τοῖς ἰδιώταις, ἀλλὰ καὶ τοῖς μεγίστοις τῶν
βασιλέων. (Eclog. I, p. 489.)*

*Ὁ Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς Ἀσίας τέσσαρσι βασι-
λεῦσιν ὁμοροήσας πολεμήσας, Πτολεμαίῳ τῷ Λα-*

γου, Αἰγυπτίων ὄντι βασιλεῖ, Σελεύκῳ Βαβυλωνίων,
 Λυσιμάχῳ Θρακῶν, Κασσάνδρῳ τῷ Ἀντιπάτρου
 Μακεδονίας, καὶ μάχην συνάψας, πολλοῖς βέλεσι
 τραθεὶς ἀνῆρέθη, καὶ θάπτεται βασιλικῇ τιμῇ· ὁ
 δὲ υἱὸς αὐτοῦ Δημήτριος, σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ
 Στρατονίκη, διατρίβουσι περὶ Κιλικίαν, σὺν τοῖς
 χρήμασι πᾶσιν ἐπλευσεν εἰς Σαλαμίνα τῆς Κύπρου,
 διὰ τὸ κατέχεσθαι ὑπὸ Δημητρίου. (Eclog. I, pag.
 489.)

Ὅτι Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς ἐξ ἰδιώτου γενόμενος
 δυνάστης, καὶ πλείστον ἰσχύσας τῶν καθ' αὐτὸν
 βασιλέων, οὐκ ἠρόεσθη ταῖς παρὰ τῆς τύχης δωρεαῖς·
 ἀλλ' ἐπιβαλόμενος τὰς τῶν ἄλλων βασιλείας εἰς αὐ-
 τὸν ἀδίκως περιστῆσαι, τὴν ἰδίαν ἀπέβαλεν ἀρχήν,
 ἅμα καὶ τοῦ ζῆν ἐστερήθη. (Excerpt. de Virt.
 et Vit. pag. 559.)

Ὅτι Κερκύρα πολιορκουμένη πλοίοις καὶ πεζοῖς
 ὑπὸ Κασσάνδρου βασιλέως Μακεδόνων, καὶ ἐτοίμη
 οὕσα ἁλωθῆναι, ὑπὸ Ἀγαθοκλέους βασιλέως Σικε-
 λίας ἐρρύσθη, τῶν νηῶν τῶν Μακεδονικῶν ἅπασων
 ἐμπορησθεισῶν.

Πολλὰ κενὰ τοῦ πολέμου. ἄγνοια γὰρ καὶ ἀπά-
 τη πολλάκις οὐκ ἔλαττον κατεργάζεται τῆς ἐν τοῖς
 ὅπλοις ἐνεργείας. (Eclog. II, p. 489 sq.)

Ὅτι παραγεννηθεὶς ἐπὶ τὸ καταλειφθὲν στρατό-
 πεδον Ἀγαθοκλῆς, μετὰ τὴν ἐκ Κερκύρας ὑποστρο-
 φήν, καὶ πυθόμενος τοὺς τε Αἰγύας καὶ τοὺς Τυρ-
 ρήνοὺς ἀπητηκέναι τοὺς μισθοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ

Ἀρχάγαθον, κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, πάντας ἀπέσφαξεν, οὐκ ἐλάττους τῶν δισχιλίων· τῶν δὲ Βρεττίων ἀλλοτριῶς διὰ ταῦτα πρὸς αὐτὸν διατεθέντων, ἐπεχείρησε πολιορκῆσαι πόλιν ὀνομαζομένην Ἰθάς. τῶν δὲ Βαρβάρων ἀθροισάντων μεγάλην δύναμιν, καὶ νυκτὸς ἀπροσδοκῆτως ἐπιθεμένων αὐτῷ, ἀπέβαλε στρατιώτας τετρακισχιλίους, καὶ οὕτως ἐπανῆλθεν εἰς Συρακούσας. (Eclog. III, pag. 490.)

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς πνθόμενος τοὺς τε Λίγυας καὶ Τυρσηνοὺς ταραχῶδως ἀπητηκέναι τοὺς μισθοὺς τὸν υἱὸν Ἀγάθαρχον κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ, πάντας ἀπέσφαξεν οὐκ ἐλάττους ὄντας τῶν δισχιλίων. (Excerpt. de Virt. et vit. pag. 559.)

Olymp. CXX, 2. a. C. 299. U. C. 455.

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις ἀθροίσας, διέπλευσεν εἰς Ἰταλίαν. διανοούμενος ἐπὶ Κροτωνος στρατεῦειν, πρὸς Μενέδημον τὸν Κροτωνιάτην τύραννον, ἑαυτοῦ φίλον ὄντα, ἔπεμψεν ἄγγελιαφόρον μὴ θορυβεῖσθαι αὐτὸν, ψευδῶς θέλων αὐτὴν πολιορκῆσαι, Λάνασσαν τὴν θυγατέρα λέγει πέμπειν πρὸς τὴν Ἥπειρον ἐπὶ τὸν γάμον, στόλῳ κοκοσμημένην βασιλικῶ· καὶ οὕτως ἀπατήσας εὗρεν ἀνετοίμους. εἴτα πολιορκήσας ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν περιέβαλε τείχη, καὶ διὰ πετροβόλου καὶ διορυχῆς τὸν μέγιστον οἶκον καταρρόαζας, ὥς ἴδον οἱ Κροτωνιάται, φόβῳ τὰς πύλας ἀνοίξαντες εἰδξαντο τὸν Ἀγαθοκλέα καὶ τὸ στράτευμα. εἰσπεσόντες δὲ εἶσω τῆς πόλεως, τὰς μὲν οἰκίας διήρπαζον,

τοὺς δὲ ἄνδρας κατέσφαξαν· πρὸς δὲ τοὺς δρόρους
 Βαρβάρους καὶ Ἰάπυγας καὶ Πευκετίους συμμα-
 χίαν ἐποίησαντο. καὶ ταῦς ληστρικὰς χορηγῶν αὐ-
 τοῖς, τὰ μέρη τῶν λειῶν ἐλάμβανε· καὶ φρουρὰν
 ἀπολείπων εἰς Κρότιον, εἰς Συράκουςαν ἐπλευσεν.
 (Eclog. IV, pag. 490.)

Ὅτι Διάλλος, Ἀθηναῖος συγγραφεὺς, τὰς κοι-
 νὰς πράξεις συντάξας ἔγραψε βιβλούς εἰκοσι ἕξ·
 Ψαῶν δὲ ὁ Πιλαταίου τὰς ἀπὸ τούτου διαδεξάμενος
 πράξεις ἔγραψε βιβλούς τριάκοντα. (Eclog. V,
 pag. 490.)

Olymp. CXXI, 2. a. C. 293. U. C. 459.

Ὅτι ἐπὶ τοῦ πολέμου τῶν Τυρρῶν καὶ Γαλα-
 τῶν καὶ Σαμιτιῶν, καὶ τῶν ἐτέρων συμμάχων, ἀνι-
 στήσαν ὑπὸ Ῥωμαίων, Φαβίου ὑπατεύοντος, δέκα
 μυριάδες, ὥς φησι Δοῦρις, (Eclog. VI, p. 490.)

Olymp. CXXI, 3. a. C. 294. U. C. 460.

Ὅτι Ἀντίπατρος διὰ φθόρον τὴν ἰδίαν μητέρα
 ἀνέηλ. ὅτι Ἀλέξανδρος ἀδελφὸς Ἀντιπάτρου, προσ-
 καλεσάμενος Δημήτριον βασιλεῖα εἰς βοήθειαν, δο-
 λοφονεῖται ὑπ' αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ Ἀντίπατρον τὸν
 μητραλοῖαν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ αὐτὸν
 ἐδολοφόνησεν, οὐ βουλόμενος σὺνεδρον τῇ βασι-
 λεῖα. (Eclog. VII, pag. 490.)

Olymp. CXXI, 4. a. C. 293. U. C. 461.

Ὅτι οἱ Θράκες τὸν τοῦ βασιλέως υἱὸν Ἀγαθο-
 κλέα λαβόντες αἰχμάλωτον ἀπέστειλαν μετὰ δώρων·
 ἅμα μὲν πρὸς τὰ παράδοξα τῆς τύχης ἐαυτοῖς πα-

ρασκειάζοντες καταφυγὰς, ἅμα δὲ διὰ τῆς φιλαν-
θρωπίας ταύτης ἐλπίζοντες ἀπολήψεσθαι τὴν ἀφρ-
ρημένην αὐτῶν χώραν ὑπὸ Λυσιμάχου. οὐκ ἐτι γὰρ
ἤλπιζον αὐτοὺς δύνασθαι κρατῆσαι τῷ πολέμῳ
συμπεφρονηκότων ἀπάντων σχεδὸν τῶν δυνατωτά-
των βασιλέων, καὶ συμμαχοῦντων ἀλλήλοις.

Ὅτι ὁ Λορμιχαΐτης ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς κα-
τὰ πάντα τὸν Λυσιμάχον τὸν βασιλέα δεξιωσάμενος
καὶ φιλήσας, ἔτι δὲ πατέρα προσαγορεύσας, ἀπῆ-
γαγε μετὰ τῶν τέκνων εἰς πόλιν τὴν ὀνομαζομένην
Ἡλιν.

Ὅτι μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Λυσιμάχου δυνάμεως
συνδραμόντων τῶν Θρακῶν καὶ βοώντων, ἄγειν
εἰς τὸ μέσον τὸν ἡλωκότα βασιλέα πρὸς τὴν
κόλασιν, δεῖν γὰρ τὴν ἐξουσίαν ἔχειν τὸ τῶν κινδύ-
νων μετεσχηκὸς πλῆθος βουλευσασθαι, πῶς χρη-
στέον ἐστὶ τοῖς ἡλωκόσιν· ὁ μὲν Λορμιχαΐτης περὶ
τῆς τιμωρίας τοῦ βασιλέως ἀντειπὼν, ἐδίδαξε τοὺς
στρατιώτας, ὅτι συμφέρει σῶσαι τὸν ἄνδρα. ἀναιρε-
θέντος μὲν γὰρ αὐτοῦ βασιλεῖς ἄλλους καταλήψε-
σθαι τὴν Λυσιμάχου δυναστείαν, φοβερωτέραν οὖ-
σαν, ἢ τὴν τύχην τοῦ προὔπαρξαντος· διαφυλαχθέντος
δὲ χάριν ἔξιν ὀφειλομένην τοῖς Θραξὶ παρὰ τοῦ σω-
θέντος, καὶ τὰ φρούρια τὰ πρότερον ὑπάρξαντα
Θρακῶν ἀπολήψεσθαι χωρὶς κινδύνων. συγκαταθε-
μένου δὲ τοῦ πλείους ὁ Λορμιχαΐτης ἀναζητήσας
ἐκ τῶν αἰχμαλώτων τοὺς φίλους τοῦ Λυσιμάχου, καὶ
τοὺς περὶ τὴν θεραπείαν εἰωθότας διατρέβειν, ἀπῆ-
γαγε πρὸς ἡλωκότα βασιλέα. μετὰ δὲ ταῦτα συντε-

λέσας θυσίαν, παρέλαβεν ἐπὶ τὴν ἐστίασιν τὸν τε
 Λυσίμαχον μετὰ τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ τῶν Θρα-
 κῶν τοὺς ἐπιτηδαιοτάτους. διττὰς δὲ κλισίας παρα-
 σκευάσας, τοῖς μὲν περὶ τὸν Λυσίμαχον ἔστρωσε τὴν
 ἁλοῦσαν βασιλικὴν στρωμνὴν, ἑαυτῷ δὲ καὶ τοῖς φί-
 λοις εὐτελεῖ στιβάδα. ὁμοίως δὲ διττῶν ἐτοιμασθέν-
 των δείπνων, ἐκείνοις μὲν παντοδαπῶν πολυτέλειαν
 βρωμάτων παρέθηκεν ἐπὶ τραπέζης ἀργυρᾶς· τοῖς
 δὲ Θραξὶ λάχανα καὶ κρέα μετρίως ἐσκευασμέ-
 να, ἐπὶ σαρίδος εὐτελοῦς ἐπικειμένης αὐτῆς τῆς τρα-
 πέζης. τὸ δὲ τελευταῖον τοῖς μὲν ἐνέχει τὸν οἶνον ἐν
 ἀργυροῖς καὶ χρυσαῖς ποιηρίοις, τοῖς δὲ μεθ' ἑαυτοῦ
 κερατίνοις, καὶ ξυλίνοις, καθάπερ ἦν ἔθος τοῖς Γέ-
 ταις. προβαίνοντος δὲ τοῦ πύτου πληρώσας τὸ μέ-
 γιστον τῶν κεράτων, καὶ προσαγορεύσας πατέρα τὸν
 Λυσίμαχον ἠρώτησε, πότερον αὐτῇ δοκεῖ τὸ δεῖπνον
 βασιλικώτερον τὸ Μακεδονικὸν ἢ τὸ Θράκιον; τοῦ
 δὲ Λυσίμαχου τὸ Μακεδονικὸν εἰπόντος. . . . ΖΗ-
 ΤΕΙ Εἰς τὸ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

“Οτι ὁ βασιλεὺς Δημήτριος παραλαβὼν καὶ τὰς
 ἄλλας πόλεις, προσηνέχθη τοῖς Βοιωτοῖς μεγαλοφύ-
 χως. πλὴν γὰρ ἀνδρῶν δέκα καὶ τεττάρων τῶν αἰ-
 τιωτάτων τῆς ἀποστάσεως, ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων
 ἅπαντας. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 559. sq.)

“Οτι Ἀγαθοκλῆς συναθροίσας δυνάμεις, εἰς Ἰτα-
 λίαν διεπέρασεν ἔχων πεζοὺς τρισμυρίους, ἵππεῖς
 τρισχιλίους. τὴν δὲ ναυτικὴν δύναμιν Σίλλωνι πα-
 παδοῦς, λιηλατεῖν ἐπέταξε τὴν Βρεττίων χώραν. οὗ-
 τος πορθῶν τὰς παραθαλασσίους κτήσεις, χειμῶνι

περιπεσὼν τὰς πλείους τῶν νηῶν ἀπέβαλε. ὁ δὲ Ἀγα-
θοκλῆς πολιορκήσας τῶν Ἰππονιαιτῶν πόλιν καὶ διὰ
μηχανῶν πετροβόλων τῆς πόλεως ἐκυρίευσε, καὶ ταύ-
την εἴλε· τῶν δὲ Βρεττίων καταπλεγέντων, πρέσβεις
ἀπέστειλαν ὑπὲρ διαλύσεως· καὶ λαβὼν παρ' αὐ-
τῶν ἑξακοσίους ὁμήρους καὶ φρουρὰν ἀπολιπὼν, εἰς
Συρακοῦσας ἐπανῆλθεν. οἱ δὲ Βρέττιοι ταῖς ὄρκοις
μὴ ἐμμεΐναντες, ἀλλὰ πανδημεὶ στρατεύσαντες ἐπὶ
τοὺς ἀπολειφθέντας στρατιώτας, τοὺτους κατέκο-
ψαν· τοὺς δὲ ὁμήρους ἀνασώσαντες ἀπελύθησαν
τῆς Ἀγαθοκλέους δυναστείας.

Συγγνώμη τιμωρίας αἰρετωτέρα. (Eclog. VIII,
pag. 491.)

Ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀγόντων στρατιώτα, καθ'
οὓς ἂν καιροὺς ἐν ἀτυχήμασιν ὑπάρχωσι μεγάλοις,
ἀκολουθοῦσι ταῖς τῶν πολλῶν ὁρμαῖς, φοβούμενοι
τὰς ἐναντιώσεις αὐτῶν. (Eclog. IX, pag. 491.)

Olymp. CXXII, 2. a. C. 291. U. C. 463.

Ὅτι Δημήτριος ὁ βασιλεὺς, τὸ δεύτερον ἀποστια-
τησάντων Θηβαίων, πολιορκίᾳ τὰ τεῖχη καθελὼν,
τὴν πόλιν κατὰ κράτος εἴλε, δέκα μόνους ἀνδρας
ἀνελὼν, τοὺς τὴν ἀποστασίαν κατεργαζομένους.
(Eclog. X, pag. 491.)

Olymp. CXXII, 4. a. C. 289. U. C. 465.

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ἀπέστειλεν Ἀγαθοκλῆ τὸν υἱὸν
πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα, φιλίαν συνθέσθαι
καὶ συμμαχίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἄσμενως δεξάμενος
τὸν νεανίσκον, [καὶ] στολὴν περιτιθεὶς βασιλικήν,
καὶ δῶρα δοὺς μεγαλοπρεπῆ, συναπέστειλεν Ὁξύθε

μιν τῶν φίλων ἕνα· τῷ μὲν δοκεῖν τὰ πιστὰ λαβεῖν
τῆς συμμαχίας, τῷ δὲ ἔργῳ κατασχεψόμενον τὴν Σι-
κελίαν. (Eclog. XI, pag. 491.)

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ὁ βασιλεὺς, πολὺν χρόνον εἰρη-
νεύων πρὸς Καρχηδονίους, μεγάλην ἐπεποίητο πα-
ρασκεύασιν ναυτικῶν δυνάμεων. διανοεῖτο γὰρ πάλιν
εἰς τὴν Λιβύην διαβιβάζειν στρατόπεδα, καὶ ταῖς
ναυσὶν εἰργεῖν τοὺς Φοίνικας τῶν ἀπὸ τῶν Σαρδῶν
καὶ Σικελῶν σιτοπομπίων. καὶ ἐν τῷ προγεγονότι
κατὰ τὴν Λιβύην πολέμῳ θαλαττοκρατοῦντες οἱ
Καρχηδόνιοι διέσωσαν ἐκ τῶν κινδύνων τὴν πατρί-
δα. εἶχε δὲ ταῦς Ἀγαθοκλῆς ὁ βασιλεὺς ἐξηρτυμένας
διακοσίας τετρήρεις καὶ ἐξήρεις· ὅμως εἰς πέρας τὴν
προαίρεσιν οὐκ ἤνεγκε, διὰ τοιαύτας αἰτίας. Μαι-
νων ἦν Αἰγισταῖος τὸ γένος· ἐν δὲ τῇ καταλήψει τῆς
πατρίδος ἡλωκῶς, δοῦλος ἐγίνετο διὰ τὴν εὐπρέπει-
αν τοῦ σώματος τῷ βασιλεῖ. καὶ μέχρι μὲν τινος εὖ
δοκεῖν προσεποιεῖτο, τῶν ἐρωμένων καὶ φίλων εἰς
ἄριθμούμενος, διὰ δὲ τὴν τῆς πατρίδος συμφορὰν,
καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ὕβριν, ὑπούλως ἔχων πρὸς τὸν
δυνάστην, καιρὸν ἔλαβε τῆς κατὰ αὐτοῦ τιμωρίας.
ὁ γὰρ βασιλεὺς ἤδη γεγηρακῶς τὰς ὑπαιθροὺς ду-
νάμεις Ἀρχαγάθῳ παραδίδωκει. οὗτος δὲ ἦν Ἀρχα-
γάθου μὲν υἱός, τοῦ κατὰ Λιβύην σφαγέντος, υἱω-
νός δὲ τοῦ βασιλέως Ἀγαθοκλέους, ἀνδρεία δὲ καὶ
ψυχῆς εὐτολμία πολὺ τοῦ κατὰ λόγον ὑπεραίρων.
στρατοπεδεύοντος αὐτοῦ περὶ τὴν Αἴττην, ὁ μὲν βα-
σιλεὺς βουλούμενος προάγειν ἐπὶ τὴν διαδοχὴν τῆς
βασιλείας τὸν υἱὸν Ἀγαθοκλῆ, πρῶτον μὲν [τοῖς]

ἐν ταῖς Συρακούσαις συνέστησε τὸν νεανίσκον, ἀπο-
 φαινόμενος διάδοχον ἀπολείπειν τῆς ἀρχῆς· μετὰ δὲ
 ταῦτα ἐξέπεμψεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. γράψας
 ἐπιστολὴν ἐπὶ τὸν Ἀρχάγαθον, προσέταξε, τοῦτον πα-
 ραδιδόναι τὰς πεζικὰς καὶ ναυτικὰς δυνάμεις. δι' ἃς ὁ
 μὲν Ἀρχάγαθος ὁρῶν τὴν βασιλείαν εἰς ἕτερον καταν-
 τῶσαν, ἀμφοτέροις ἐπιβουλεύσαι διέγνω. πρὸς Μαί-
 νωνα τὸν Αἰγισταῖον διαπεμψάμενος, ἔπεισεν ἀνελεῖν
 τὸν βασιλέα διὰ φαρμάκον· αὐτὸς δὲ ἐν τινὶ νήσῳ
 θυσίαν ἐπιτελέσας, καὶ καταπλεύσαντα τὸν νεώτε-
 ρον Ἀγαθοκλέα παραλάβων πρὸς τὴν εὐχίαν, νυ-
 κτὸς καταμεθύσας ἀπέσφαξε. τοῦ δὲ σώματος ῥι-
 φθέντος εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πρὸς τὴν γῆν ὑπὸ
 τοῦ κλύδωνος [ἐκβρασθέντος] ἐπιγρόντες τινὲς ἀπε-
 κόμισαν εἰς Συρακούσας. ὁ δὲ βασιλεὺς εἰωθὼς με-
 τὰ τὸ δεῖπνον αἰεὶ πτερῶν διακαθαίρεσθαι τοὺς ὀ-
 δόντας, ἀπολυθεὶς τοῦ πότου, τὸν Μαίωνα τὸ πτε-
 ρὸν ἤτησεν. εἴτα ὁ μὲν φαρμάκῳ σηπτικῷ χρήσας
 ἀπέδωκεν. ὁ δὲ χρησάμενος αὐτῷ φιλοτιμότερον, διὰ
 τὴν ἄγνοιαν, ἤψατο πανταχόθεν τῆς περὶ τοὺς ὀδόν-
 τας σαρκός. καὶ πρῶτον μὲν πόνοι συνεχεῖς ἐγένοντο,
 καὶ καθ' ἡμέραν ἐπιτάσεις ἀλγηδόνων· ἔπειτα σῆ-
 πεδόνες ἀνιάτοι πάντῃ τοὺς ὀδόντας περιεῖχον. ἐπὶ
 δὲ τῆς τελευτῆς γενόμενος, ἐκκλησιάσας τὸν λαόν,
 κατηγόρησε τῆς ἀσεβείας Ἀρχαγάθου· καὶ τὰ μὲν
 πλῆθῃ παρώξυνε πρὸς τὴν αὐτοῦ τιμωρίαν, τῷ δὲ
 δήμῳ τὴν δημοκρατίαν ἔφησεν ἀποδιδόναι. μετὰ δὲ
 ταῦτα τὸν βασιλέα διακείμενον ἐσχάτως ἤδη κατέ-
 θηκεν ἐπὶ τῆς πυρῆς Ὀξύθεις, ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ

Δημητρίου τοῦ βασιλέως, καὶ κατέκαυσεν ὄντα μὲν ἔμπνονν ἔτι, διὰ δὲ τὴν ιδιότητα τῆς περὶ τὴν ση-
 πεδόνα συμφορᾶς οὐ δυνάμενον φωνὴν προῖέναι.
 Ἀγαθοκλῆς μὲν πλείστοις καὶ ποικιλοψύτοις φό-
 ρους ἐπιτελεσάμενος κατὰ τὴν δυναστείαν, καὶ τῇ
 κατὰ τῶν δημοφύλων ὁμότητι προσθεὶς καὶ τὴν εἰς
 θεοὺς ἀσέβειαν, πρέπουσαν παρέσχε τῇ παρανομίᾳ
 τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν, δυναστεύσας μὲν ἔτη
 δύο τῶν τριάκοντα λείποντα, βιώσας δὲ δύο πρὸς
 τοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη, καθὼς Τίμαιος ὁ Συρακού-
 σιος συγγράφει, καὶ Καλλίας καὶ αὐτὸς Συρακού-
 σιος εἴκοσι δύο βιβλίοις συγγράψας, καὶ Ἀντιπτόχος
 ὁ ἀδελφὸς Ἀγαθοκλέους καὶ αὐτὸς συγγραφεὶς. οἱ
 δὲ Συρακούσιοι τῆς δημοκρατίας τυχόντες, τὴν
 Ἀγαθοκλέους οὐσίαν ἐδήμευσαν, τῆς δὲ εἰκόνας τῆς
 ἀνατιθείσας ὑπ' αὐτοῦ κατέσπασαν. Αἰαίων δὲ ὁ
 ἐπιβουλεύσας τῷ βασιλεῖ διέτριβεν ἐν τοῖς περὶ Ἀρ-
 χάγαθον, πεφευγὼς ἐκ τῶν Συρακουσοῶν· πεφρονη-
 ματισμένος δὲ ἐπὶ τῷ δοκεῖν καταλελυκέναι τὴν βα-
 σιλείαν, τὸν μὲν Ἀρχάγαθον ἐδολοφόνησε τοῦ δέ στρα-
 τοπέδου κυριεύσας, καὶ τὰ πλήθη λόγοις φιλανθρω-
 ποῖς ἰδιοποιησάμενος, διέγνω πολεμεῖν τοῖς Συρα-
 κουσίοις, καὶ δυναστείας ἀντέχεσθαι. (Ecllog XII,
 pag. 491.)

Ὅτι Ἀγάθαρχος ἀνδρεία καὶ ψυχῆς εὐτολμία
 πολὺ τοῦ κατὰ λόγον ὑπεραίρων τῆς ἰδίας ἡλικίας.
 ἦν γὰρ παντιπτόχης γένος.

Ὅτι οὗτος ἱστορικὸς [Τίμαιος] τὰς ἁμαρτίας
 τῶν πρὸ ἑαυτοῦ συγγραφέων πικρότατα ἐλέγξας,

κατὰ μὲν ἄλλα μέρη τῆς γραφῆς πλείστην πρόνοιαν εἶχε τῆς ἀληθείας· ἐν δὲ ταῖς Ἀγαθοκλέους πράξεσι τὰ πολλὰ κατέφευσται τοῦ δυνάστου διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν. φυγαδευθεὶς γὰρ ὑπ' Ἀγαθοκλέους ἐκ τῆς Σικελίας, ζῶντα μὲν ἀμύνασθαι τὸν δυνάστην οὐκ ἔσχυσε, τελευτήσαντα δὲ διὰ τῆς ἱστορίας ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν αἰῶνα. καθόλου γὰρ ταῖς προὔπαρχούσαις τῷ βασιλεῖ τούτῳ κακίαις ἄλλα πολλὰ παρ' ἑαυτοῦ προσθεὶς ὁ συγγραφεὺς, τὰς μὲν εὐημερίας ἀφαιρούμενος αὐτοῦ, τὰς δὲ ἀποτρέφεις, οὐ τὰς δι' αὐτὸν μόνον γενομένας, ἀλλὰ καὶ τὰς διὰ τύχην, μεταφέροντας εἰς τὸν μηδὲν ἔξαμαρτόντα. γενομένου δὲ ὁμολογουμένως αὐτοῦ στρατηγικοῦ μὲν κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, δραστικοῦ δὲ καὶ τεθαρόνηκτος κατὰ τὴν ἐν τοῖς κινδύνοις εὐτολμίαν, οὐ διαλείπει παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν ἀποκαλῶν αὐτὸν ἄνδρον, καὶ δειλόν. καίτοιγε τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι τῶν πώποτε δυναστευσάντων οὐδεὶς ἐλάττωσιν ἀφορμαῖς χρησάμενος μείζω βασιλείαν περιποιήσατο; χειροτέχνης γὰρ ἐκ παίδων γενόμενος δι' ἀπορίαν βίου καὶ πατέρων ἀδοξίαν, ἐξ ὑστέρου διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, οὐ μόνον Σικελίας σχεδὸν ὅλης ἐκυρίευσεν, ἀλλὰ πολλὴν τῆς Ἰταλίας τε καὶ Λιβύης τοῖς ὅπλοις κατεστρέψατο. θαυμάσαι δ' ἂν τις τοῦ συγγραφέως τὴν εὐχέριαν παρ' ὅλην γὰρ τὴν γραφὴν ἐγκωμιάζων τὴν τῶν Συρακουσίων ἀνδρείαν, τὸν τούτων κρατήσαντα, δειλίᾳ φησὶ διενηνοχέται τοὺς ἅπαντας ἀνθρώπους· διὰ γοῦν τῶν ἐν ταῖς ἐναντιώσεσιν ἐλέγχων, φανερόν ἐστι τὸ φιλαληθὲς τῆς ἱστορικῆς παρόρησίας προδε-

δωκὼς, ἰδίας ἔνεκεν ἔχθρας καὶ φιλονεικίας. διόπερ
τὰς ἐσχάτας τῆς συντάξεως πέντε βίβλους τοῦ συγ-
γραφέως τούτου, καθ' ἃς περιεῖληφε τὰς Ἀγαθο-
κλέους πράξεις, οὐκ ἂν τις δικαίως ἀποδεξαίτο.
(Excerpt. de Virt. et Vit. pag 560.)

Ὅτι καὶ Καλλίας ὁ Συρακούσιος δικαίως καὶ
προσηκόντως κατηγορίας ἀξιώθει. ἀνάληφθεις γὰρ
ὑπ' Ἀγαθοκλέους, καὶ δώρων μεγάλων ἀποδόμενος
τὴν προφητίαν τῆς ἀληθείας ἱστορίαν, οὐκ ἀπολέλοι-
πεν ἀδίκως ἐγκωμιάζων τὸν μισθοδότην. οὐκ ὀλίγων
γὰρ αὐτῷ πεπραγμένων πρὸς ἀσεβείας θεῶν καὶ πα-
ρανομίας ἀνθρώπων, φησὶν ὁ συγγραφεὺς αὐτὸν
εὐσεβείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ πολὺ τοὺς ἄλλους ὑπερ-
βεβληκέναι. καθόλου δὲ καθάπερ Ἀγαθοκλῆς
ἀφαιρούμενος τὰ τῶν πολιτῶν ἐδωρεῖτο τῷ συγγρα-
φεῖ μηδὲν προσήκοντα παρὰ τὸ δίκαιον, οὕτως ὁ
θαυμαστός ἱστοριογράφος ἐχαρίζετο διὰ τῆς γρα-
φῆς ἅπαντα τὰ γὰρ τῷ δυνάστη. ῥαδίον δ' ἦν οἴ-
μαι πρὸς ἡμῖν χάριτος, τῷ γραφεῖ τῶν ἐγκω-
μίων μὴ λειφθῆναι τῆς ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους δω-
ροδοκίας. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 561.)

Olymp. CXXIV, 3. a. C. 282. U. C. 472.

Ὅτι Ἰκέταν στρατηγὸν ἀπέλυσαν Συρακούσιοι
μετὰ δυνάμεως πρὸς Μαίωνα πολεμῆσαι· καὶ μέ-
χρι μὲν τινος διεπολέμει, φυγομαχοῦντων τῶν ἐναν-
τίων, καὶ εἰς παράταξιν οὐδαμῶς καταβαινόντων.
τῶν δὲ Καρχηδονίων συνεπιλαβομένων τοῖς περὶ
Μαίωνα, [καὶ] πολὺ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερεχόντων

ἤναγκάσθησαν οἱ Συρακούσιοι, δόντες ὁμήρους τοῖς Φοίνιξι τετρακοσίους, διαλύσασθαι τὸν πόλεμον, καὶ καταγαγεῖν τοὺς φυγάδας. τῶν δὲ μισθοφόρων ἀτιμαζομένων ἐν ταῖς ἀρχαῖραις, συνέβη σιτιάσεως πληρωθῆναι τὴν πόλιν. διαστάντων οὖν ἐν τοῖς ὅπλοις τῶν τε Συρακουσίων καὶ τῶν μισθοφόρων, οἱ πρεσβύτεροι διαπρεσβευσάμενοι, καὶ πολλὰ δεηθέντες ἀμφοτέρων, μόγις κατέπαυσαν τὴν ταραχὴν, ἐπὶ τῷ τοὺς μισθοφόρους ἐν τακτικῷ χρόνῳ τὰς ἑαυτῶν κτήσεις ἀποδομένους ἀπελθεῖν ἐκ Σικελίας. τούτων δὲ κυρωθέντων, οἱ μὲν ξένοι κατὰ τὰς ὁμολογίας ἐκλιπόντες τὰς Συρακούσας, καὶ παραγενθέντες ἐπὶ τὸν πορθμὸν, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων ὥς ἂν φίλοι καὶ σύμμαχοι. ὑπὸ γὰρ τῶν πολιτῶν φιλοφρόνως ἀναληφθέντες εἰς τὰς οἰκίας, νυκτὸς ἐφόρνευσαν τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ τὰς τούτων γυναῖκας γήμαντες, κατέσχον τὴν πόλιν. ἐκάλεσαν δὲ ταύτην Μameριίνην, ἀπὸ τοῦ Ἄρεως· διὰ τὸ τοῦτον κατὰ τὴν ἐκείνων διάλεκτον Μάμερτον καλεῖσθαι.

Οἷς γὰρ οὐ μέτεστι τῆς δημοκρατίας, τούτους οὐδὲ τῆς ὑπὸ δημάρχου κυρουμένης ψήφου κοινωνεῖν. (Eclog. XIII, pag 493.)

• Spectat ad Olymp. CXXIII, 4.

Ὅτι οἱ μισθοφόροι κατὰ τὰς ὁμολογίας ἐκλιπόντες τὰς Συρακούσας προσεδέχθησαν ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων, ὥς ἂν φίλοι καὶ σύμμαχοι· ὑπὸ δὲ τῶν πολιτῶν φιλοφρόνως ἀναληφθέντες εἰς τὰς ἰδιωτικὰς οἰκίας, νυκτὸς ἐφόρνευσαν τοὺς ὑποδεξαμένους, καὶ

ταῖς τῶν παρανομηθέντων γυναῖκας γήμαντες, κα-
τέσχον τὴν πόλιν.

* Ὅτι τοῦ Δημητρίου φυλαττομένου εἰς Πέλλαν, *Λυσίμαχος* πρέσβεις ἀποστείλας ἤξιον τὸν Σέλευ-
κον μηδενὶ τρόπῳ τὸν Δημήτριον ἐκ τῶν χειρῶν
ἀφεῖναι, πλεονέκτην ἄνδρα καὶ πᾶσι τοῖς βασιλεῦ-
σιν ἐπιβεβουλευκότα, ἐπηγγέλλετο δὲ αὐτῷ δώσειν
ὑπὲρ τῆς ἀναιρέσεως τῆς τοῦτου τάλαντα δισχίλια.
ὁ δὲ βασιλεὺς τοῖς μὲν πρεσβευταῖς ἐπέτιμψε πα-
ρακαλοῦσιν αὐτὸν μὴ μόνον ἀθετῆσαι πίστιν, ἀλλὰ
καὶ συνοικειωμένον αὐτῷ μύσος ἐκείνο ἐπαγγέλλεσθαι.
πρὸς δὲ τὸν υἱὸν Ἀντίοχον ἐν τῇ Μηδίᾳ διατρίβον-
τα γράψας, συνεβούλευσε πῶς χρησιτέον ἐστὶ τῷ Δη-
μητρίῳ. κεκρικὼς γὰρ ἦν αὐτὸν ἀπολύειν, καὶ κατὰ-
γειν ἐπὶ τὴν βασιλείαν μεγαλοπρεπῶς. ἔσπευδεν δὲ
καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ χάριν συνεπιγράψαι ταῖς εὐεργε-
σίαις, ὡς ἂν γεγαμηκότος αὐτοῦ Στρατοκίην τὴν
Δημητρίου, καὶ τέκνα γεγεννηκότος ἐξ αὐτῆς. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 561.)

Ὅτι δὲ τοῖς μὲν πολέμοις εἶναι φοβερώτα-
τον, τοῖς δὲ φίλοις διαμέειν βέβαια προσηνέστα-
τον. (Eclog. XIV, pag. 493.)

Ἐπειδὴ καὶ ἐκείνον τὸν καιρὸν ἀγνοήσαντες
τὸ συμφέρον, τοῖς πρὸς χάριν λόγοις ἐπηκολουθήσα-
τε· νῦν τοῖς ἔργοις ἐωρακότες, τὰ κατὰ τὴν χώραν
αἰνχίματα, μεταδιδάχθητε.

Τὰ μὲν γὰρ ἀγνοῆσαι ποτε [τὰ] κατὰ τὸν βίον, ἐστὶν
ἀνθρώπου· τὸ δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πράγμασι πλεο-

νάκεις ἁμαρτάνειν, τέλος ἐξεστηκότος τοῖς λογισμοῖς. ὅσῳ γὰρ πλείοσιν ἐλαττώμασι περιπεπτώκαμεν, τοσούτῳ μείζονος τιμωρίας ἄξιοι τυχεῖν ὑπάρχομεν.

Ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ τινες τῶν πολιτῶν προσηλλίθασιν πλεονεξίας, ὥστε βούλεσθαι τοὺς ἰδίους οἰκούς λαμπροὺς κατασκευάζειν ἐκ τῶν τῆς πατρίδος ἀτυχημάτων.

Οἱ δὲ περὶ τοὺς βοηθοῦντας τοῖς ἄλλοις ἀνομήσαντες, πῶς ἂν χρῆσαιντο [τοῖς] περὶ αὐτῶν; (Eclog. XV, p. 493.)

Ὅτι δεῖ τοῖς μὲν ἡμαρτημένοις δοῦναι συγγνώμην, εἰς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἔχειν εἰρήνην. (Eclog. XVI, pag. 494.)

Ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἁμαρτήσαντας ἐκ παντὸς τρόπου κολάζειν, ἀλλὰ τοὺς ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις μὴ μεταδιδασκομένους. (Eclog. XVII, pag. 494.)

Ὅτι προτιρεῖ παρά τοῖς ἀνθρώποις ἡ μὲν ἐπιείκεια τῆς ὀργῆς, ἡ δὲ εὐεργεσία τῆς τιμωρίας. (Eclog. XVIII, pag. 494.)

Ὅτι καλὸν καὶ εὐθετόν ἐστι, λῦειν μὲν τὴν ἔχθραν, ἀντεισάγειν δὲ φιλίαν. ὅταν γὰρ εἰς ἀπορίαν ἔλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐπὶ πρώτην τὴν τῶν φίλων ἀρπαγὴν ὀργμῶν εἴωθεν. (Eclog. XIX, pag. 494.)

Ὅτι ἔμφυτος οὖσα τοῖς ἀνθρώποις ἡ τοῦ πλείονος ἐπιθυμία, τῆς τοιαύτης ὀργμῆς οὐδ' ὅλως ἀφέξεται.

Δεῖ γὰρ τὸ τῆς ὑπερηφανίας μέγεθος καὶ τὸ

τῆς ἐσθῆτος τυραννικὸν οἶκος φυλάττειν· εἰς δὲ πό-
λιν ἐλευθέραν εἰσιόντα τοῖς ἐνθάδε νόμοις πείθε-
σθαι.

Οὗ γάρ τις τὸ γένος καὶ τὴν βασιλείαν κεκλη-
ρονόμηκε, τοῦτου θελήσει καὶ τῆς εὐδοξίας γενέσθαι
διάδοχος· αἰσχρὸν γάρ ἐστι τὸ μὲν ὄνομα φέρειν
Πύρρου τοῦ Ἀχιλλέως, ταῖς δὲ πράξεσι φαίνεσθαι
Θερσίτην.

Ὅσω γάρ τις πλείονος κυριεύει δόξης, τοσοῦτω
μείζονα χάριν ἔξει τοῖς αἰτίοις τῶν εὐτυχημάτων.
ὥστε ὧν δύναται τις τυγχάνειν μετὰ δόξης καὶ χά-
ριτος, τούτων οὐκ ἂν ἐπιθυμήσαι μετ' ἀδικίας καὶ
ὀνειδους κυριεύσαι.

Καλὸν οὖν ἐστιν, ὡς ἄνθρωποι, ἐν τοῖς ἀλλοτρι-
οῖς ἁμαρτήμασι περὶ τῆς ἰδίας ἀσφαλείας λαμβάνειν
τὴν πείραν. (Eclog. XX, pag. 494.)

Ὅτι οὐ δεῖ προκρίνειν τινὰ μὲν τῆς συγγενείας
τὴν ἀλλοτριότητα, τῆς δὲ τῶν συμμάχων εὐνοίας τὸ
τῶν πολεμίων μίσος. (Eclog. XXI, pag. 494.)

E LIBRO XXII.

Olymp. CXXV, I. p. C. 280. U. C. 474.

Ὅτι πατριὸν ἐστὶ τοῖς Ἑπειρώταις, μὴ μόνον ἐπὶ
τῆς ἰδίας πατρίδος ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν

φίλων καὶ συμμάχων κινδυνεύειν. (Eclog. I, pag. 494.)

Ὅτι Δέκιος ὁ Ῥωμαῖος χιλιάρχος, φύλαξ γενόμενος Ῥηγίου, διὰ Πύρρον τὸν βασιλέα κατέσφαξεν αὐτοὺς, καὶ τὰς κτήσεις καὶ τὰς γυναῖκας ἰδιοποίησατο. Καμπανοὶ δὲ οὗτοι ἦσαν, καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον Μαμερτίνοις, ὥσπερ ἐκεῖνοι Μεσσηνίους σφάζαντες. εἴτα τὴν διαιρέσιν τῆς κτήσεως τῶν ἡτυχηκότων ἄδικον ποιησάμενος, ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ Ῥηγίου, φυγαδευθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων Καμπανῶν. συνήργησαν δὲ καὶ Μαμερτίνοι, [οἱ] μετὰ τῶν λειψθέντων χρημάτων στρατηγὸν ἐποίησαν. καὶ δὴ ὀφθαλμίας νόσου αὐτὸν περιχούσης, τῶν ἰατρῶν τὸν δόκιμον μεταστειλαμένου αὐτοῦ. [οὗτος] τὴν ἔβριν τῆς πατρίδος ἐκδικῶν, κερθαρίσιν ὑπήλειψε τὸν Δέκιον· καὶ τῆς ὀράσεως αὐτὸν ἐπεστέρησε, καὶ φεύγει ἐκ Μεσσηνίας. (Eclog. II, pag. 494.)

Ὅτι εἰς τὸ Ῥήγιον ἀπεστάλη φρουρὰ ὑπὸ Ῥωμαίων. ὁ δὲ χιλιάρχος Δέκιος τὸ γένος Καμπανός, πλεονεξία καὶ τόλμῃ διαφέρων, ἐμιμήσατο τὴν τῶν Μαμερτινῶν παρανομίαν. ἐκεῖνοι γὰρ προσδεχθέντες ὑπὸ Μεσσηνίων ὡς φίλοι, τὴν μὲν πόλιν κατελάβοντο, τοὺς δὲ Μεσσηνίους ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐστίας ἐκάστους σφάζαντες ἔγχεον τὰς τῶν ἰδιοξένων γυναῖκας, καὶ τὰς τῶν σφαγέντων κτήσεις κατέσχον· οἱ δὲ περὶ τὸν Δέκιον Καμπανοὶ, δοθέντες ὑπὸ Ῥωμαίων φύλακες τῶν Ῥηγίων, ἐξήλωσαν τὴν τοῦτων ὡριότητα. τοὺς γὰρ Ῥηγίους σφάζαντες, καὶ τὰς

κτήσεις διελόμενοι, κατέσχον τὴν πόλιν ὡς δορυκτή-
τον. ὁ δὲ ἐπὶ τῆς φρουρᾶς τειταγμένος Δέκιος ἔξαρ-
γυρισάμενος τὰς τῶν ἡτυχηκότων κτήσεις, καὶ τὴν
διαίρεσιν τῆς ὠφελείας ἄδικον ποιησάμενος, ἐξέπε-
σεν ἐκ τοῦ Ῥηγίου, φυγαδευθεὶς ὑπὸ τῶν συνασε-
βησάντων Καμπανῶν. οὐ μὴν ἐξέφυγον τὴν τιμο-
ρίαν οἱ παρανομήσαντες· ἀλλ' ὁ μὲν Δέκιος εἰς
ὀφθαλμίαν χαλεπὴν ἐμπεσὼν μετεπέμψατο τῶν ἰα-
τρῶν τὸν ἀριστον. οὗτος δὲ τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος
τιμωρίαν λαμβάνων ἱκανῶς, κανθαρίσιν ὑπὴλειψε
τὸν Δέκιον, καὶ τῆς δόρασεως αὐτὸν στερήσας·φυγεν
ἐκ τῆς Μεσσηνίας. (Excerpt. de Virt. et Vit.
p. 562.)

Κατὰ δὲ Σικελίαν ἦσαν τύραννοι Ἰκέτας ἐν
Συρακούσῃ, Φιντίας εἰς Ἀκράγαντα, Τυνδαρίων ἐν
Ταυρομενίῳ, καὶ ἕτεροι τῶν ἐλατιύων πόλεων.
Φιντίας δὲ καὶ Ἰκέτας πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐν-
στησάμενοι, παρετάξαντο περὶ τὸν Ὑβλαιον, καὶ
τὴν νίκην Ἰκέτας ἀπηνέγκατο· καταδρομὰς δὲ πρὸς
ἀλλήλους ποιούμενοι, τὰς κτήσεις διήρπασαν, τὴν
δὲ χώραν ἀγεώργητον ἐποίησαν. Ἰκέτας δὲ τῇ νίκῃ
ἐπαιρούμενος, παρετάξατο πρὸς Καρχηδονίους· καὶ
λειφθεὶς πολλοὺς στρατιώτας ἀπέβαλε περὶ τὸν
Τηρίαν ποταμόν. κτίζει δὲ Φιντίας πόλιν ὀνομάσας
αὐτὴν Φιντιάδα, Γελῶους ἀναστάτους ὄντας οἰκί-
σας ἐν αὐτῇ. ἐστὶ δὲ αὕτῃ παραθαλάσσιος. κα-
θαιρῶν τὰ τεῖχη, καὶ τὰς οἰκίας, τοὺς λαοὺς τῆς
Γέλας εἰς τὴν Φιντιάδα μετήνεγκε, κτίσας τεῖχος
καὶ ἀγορὰν ἀξιόλογον, καὶ ναοὺς θεῶν

Ὅθεν μαιφόνου γεγονότος, ὑπὸ πασῶν τῶν πόλεων ἐμισήθη τῶν οὐσῶν ὑπ' αὐτῶ· καὶ τοὺς πρὸς φρουρὰν ὄντας ἐδίωξαν, ἐν οἷς πρῶτον ἀπέστησαν Ἀγυρριναῖοι. (Eclog. II, pag. 495.)

Ὅτι Φιντίας ὁ τῶν πόλεων βιαίως ἄρχων καὶ πολλοὺς τῶν εὐπόρων ἀναιρῶν, ὑπὸ τῶν ὑποτεταγμένων διὰ τὴν παρανομίαν ἐμισεῖτο. διόπερ' ἀπάντων [ἐτοιμῶν] ὄντων πρὸς ἀπόστασιν, ταχὺ ταπεινωθεὶς μετεβάλετο τὸν τρόπον, καὶ φίλανθρωπιότερον ἄρχων, διακατέσχε τοὺς ὑπὸ χεῖρα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 562.)

Olymp. CXXV, 2. a. C. 279. V. C. 475.

Ὅτι ὑπὸ Γαλατῶν Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐσφάγη, καὶ πᾶσα ἡ Μακεδονικὴ δύναμις κατεκόπη καὶ διεφθάρη. (Eclog. III, pag. 495.)

Ὅτι ἡ Καδμεία νίκη παροιμία ἐστίν. ἐστὶ δὲ οὕτως· τὸ τοὺς νικήσαντας συμφορὰν ἔχειν, τοὺς δὲ ἡττημένους μηδὲν κινδυνεύειν διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἡγεμονίας. (Eclog. IV, pag. 495.)

Ὅτι Πτολεμαῖος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς τὴν μὲν ἡλικίαν νέος ὢν παντελῶς, πραγμάτων δὲ πολεμικῶν ἀπειρος, φύσει δὲ θρασὺς καὶ προπετής, οὐδὲν τῶν χρησίμων προενοεῖτο· τῶν γὰρ φίλων αὐτῷ συμβουλευόντων ἀναδέξασθαι τοὺς ἀφυστεροῦντας, οὐ προσέσχεν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 562.)

Ὅτι Ἀπολλόδωρος ἐπιθέμενος τυραννίδι, καὶ βεβαιῶσαι κρίνας τὴν συνώμοσίαν, μειρακίσκον τινὰ φίλον αὐτοῦ καλέσας ὥς ἐπὶ θυσίαν, καὶ σφα-

γιάσας τοῖς θεοῖς, τὰ τε σπλάγχνα τοῖς συνομόσασιν ἔδωκε φαγεῖν, καὶ τὸ αἷμα κεράσας οἶνον πιεῖν παρεκελεύσατο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 562. sq.)

Ὅτι ὁ αὐτὸς Ἀπολλόδωρος Γαλάτας εὐρών, καὶ τούτοις ὄπλα διδούς, καὶ δωρεαῖς τιμήσας, δορυφόροις ἐχρήτο πιστοῖς, καὶ πρὸς τὰς κολάσεις εὐθέτοις διὰ τὴν ὁμότητα· τὰς δὲ τῶν εὐπόρων οὐσίας δημεύων, πλῆθος χρημάτων ἤθροιζεν. ἀναβιάσας δὲ τοὺς στρατιωτικὸν μισθοὺς, καὶ μετὰ διδούς τοῖς τένησι τῆς εὐπορίας, δύναμιν ἀξιόλογον περιεποίησατο. ἐκτραπεῖς δὲ εἰς ὁμότητα καὶ πλεονεξίαν, εἰσεπράττετο τοὺς πολιτικοὺς χρήματα· καὶ πολλοὺς μὲν ἄνδρας, οὐκ ὀλίγας δὲ γυναῖκας τῇ διὰ τῶν βασάνων τιμωρίᾳ βιαζόμενος, ἠνάγκασε πάντα ἄργυρον καὶ χρυσὸν παραδιδόναι. εἶχε δὲ τυραννίδος εἰσηγητὴν καὶ διδάσκαλον Καλλιφῶντα τὸν Σικελόν, συνδιατετριφότες πολλοῖς τοῖς κατὰ τὴν Σικελίαν τυράννοις. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 563.)

Olynth. CXXV, 3. a. C. 278. V. C. 476.

Ὅτι Φιντίας ὁ Φιντιάδης κτίστωρ, Ἀκράγαντος τύραννος, εἶδεν ὄναρ δηλοῦν τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν· ὣν ἄγχιον κυνηγοῦντος, ὀρμησάι κατ' αὐτοῦ τὴν ὕν, καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ τοῖς ὁδοῦσι πατάξαι, καὶ διελάσαντα τὴν πληγὴν κτεῖναι. (Eclog. V, pag. 495.)

Ὅτι Ἰκέτας ἐννέα ἔτη δυναστεύσας Συρακού-

σης, ὑπὸ Θυνίωνος τοῦ Μამέως ἐκβάλλεται τῆς τυραννίδος. (Eclog. VI, pag. 495.)

“Οτι Θυνίων καὶ Σώστρατος διαδεξάμενοι Ἰκέ-
ταν, οὕτω πάλιν προκαλοῦνται Πύρρον τὸν βασι-
λέα εἰς Σικελίαν. (Eclog. VII, pag. 495.)

“Οτι Μαιερτῖνοι, οἱ Μεσσηνίους δολοφονή-
σαντες, συμμαχίαν μετὰ Καρχηδονίων ποιήσαντες
ἐκρίναν κοινῇ διακωλύειν Πύρρον τὴν εἰς Σικελίαν
διάβασιν. Τυνδαρίων δὲ ὁ Ταυρομενίας τήρηνος
ἐκλίνε πρὸς αὐτόν, καὶ ἔτοιμος ἦν δεξασθαι τῇ πό-
λει τὰς μετ’ αὐτοῦ δυνάμεις. (Eclog. VIII, pag.
495.)

“Οτι Καρχηδόνιοι συμμαχίαν ποιήσαντες μετὰ
Ῥωμαίων, πεντακοσίους ἄνδρας ἔλαβον εἰς τὰς
ιδίας ναῦς· καὶ εἰς τὸ Ῥήγιον διαβάντες, προσβο-
λὰς μὲν ποιούμενοι τῆς πολιορκίας ἀπέστησαν· τὴν
δὲ παρεσκευασμένην ὕλην εἰς ναυπηγίαν ἐνέπηρσαν,
καὶ διέμειναν φυλάττοντες τὸν πορθμὸν, παραιτη-
ροῦντες τὴν διάβασιν Πύρρου. (Eclog. IX, pag.
495.)

“Οτι Θυνίωνος τῆς Νήσου κυριεύοντος, καὶ Σω-
στράτου τῆς Συρακούσης τυραννοῦντος, ἔχοντες
στρατιώτας μυρίους διεπολέμουν ἀλλήλους· ἀμφό-
τεροι δὲ κάμνοντες ἐν τῷ πολέμῳ, διεπρεσβεύοντο
πρὸς Πύρρον. (Eclog. X, pag. 496.)

Olymp. CXXV, 4.^a a. C. 277. V. C. 477

“Οτι Πύρρος ἐν Ἰταλίᾳ ἐπολέμησεν ἔτη δύο, καὶ
μῆνας τέσσαρας. ὅτι τούτου παρασκευαζομένου

πρὸς τὸν ἔκπλουν, τὰς Συρακούσας Καρχηδόνιοι
 ἐπολιόρκουν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἐκα-
 τὸν ναυσὶν ἐφορμοῦντες τῷ μεγάλῳ λιμένι· πεζῶν
 δὲ πέντε μυριάσι πλησίον τῶν τειχῶν στρατεύοντες,
 τειχίφρως συνεῖχον τοὺς Συρακουσίους, καὶ τὴν χώ-
 ραν αὐτῶν κατατρέχοντες, ἔρημον κατεσκεύασαν.
 διὸ τῷ πολέμῳ κάμνοντες οἱ Συρακούσιοι, τὰς ἐλ-
 πίδας εἶχον ἐν τῷ Πύρρῳ διὰ Λάνασσαν τὴν γυ-
 ραῖκα, τὴν θυγατέρα Ἀγαθοκλέους, ἐξ ἧς ἐγέννη-
 σεν Ἀλέξανδρον υἱόν· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμέραν
 ἄλλους ἐπ' ἄλλοις πρέσβεις ἔσπελλον πρὸς αὐτόν.
 ἐμβιβάσας δὲ τὸν λαὸν εἰς τὰς ναῦς καὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας, καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν, ἐξέπλευσεν ἐκ
 τῆς Τάραντος, καὶ δεκαταῖος εἰς Λοκροὺς κατήρην·
 ἐπεὶ δὲν καταπλεύσας τὸν πορθμὸν, καὶ διάρας
 Σικελίαν, κατήρην εἰς τὴν Ταυρομενίον. ἐκεῖθεν
 προσλαβόμενος εἰς συμμαχίαν Τυνδαρίωνα, τὸν
 δυνάστην Ταυρομενίας, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ
 στρατιώτας, κατέπλευσεν εἰς τὴν Κατάνην· καὶ
 προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μεγάλως, καὶ χρυ-
 σοῖς στεφάνοις στεφθεὶς, ἀπεβίβασε τὴν πεζὴν δύ-
 νάμιν. ταύτης δὲ πορευομένης εἰς Συρακούσας, καὶ
 ὁ στόλος συμπαρέπλει κεκοσμημένος πρὸς ναυμα-
 χίαν. ὥς δὲ πλησίον ἐγένοντο Συρακούσας, οἱ μὲν
 Καρχηδόνιοι προαπεσταλκότες τριάκοντα ναῦς, διὰ
 τινὰς χρείας ἀναγκαίας, ταῖς καταλειμμέναις οὐκ
 ἐτόλμησαν πολεμῆσαι. διόπερ' Πύρρος ἀκινδύνως
 διέπλευσεν εἰς Συρακούσας, καὶ παραλαβὼν τὴν
 Νῆσον παρὰ Ουνίωρος, τὴν ἄλλην πόλιν παρὰ Συ-

ρακουσίῳν, καὶ Σωσιστράτου· οὗτος δὲ ἐκυρίευ-
 σεν Ἀρκάγωντος, καὶ πολλῶν ἄλλων πόλεων, ἔχων
 στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ τὸν μὲν Θυ-
 ρίωνα καὶ Σωσιστράτον καὶ τοὺς Συρακουσίους κα-
 τήλλαξε καὶ εἰς ὁμόνοιαν ἤγαγεν, ὡς μεγάλης ἀπο-
 δοχῆς διὰ τὴν εἰρήνην [τετευχώς.] ὁ δὲ βασιλεὺς
 παραλαβὼν τὰ τε βέλη, καὶ τὰς μηχανάς, καὶ τὰς
 ἐν τῇ πόλει παρασκευάς. αἱ δὲ ναῦς, αἷς παρέλαβεν
 ἐν ταῖς Συρακούσαις, [ἦσαν] κατάφρακτοι ἑκατὸν
 εἴκοσι, καὶ ἀφρακτοὶ εἴκοσι· ἡ μὲν βασιλικὴ ἐννήρης· ὁ
 δὲ σύμπας ντόλος σὺν ταῖς μετ' αὐτοῦ κομισθείσαις
 πλείους διακοσίῳν. ἐν τούτῳ δὲ ὄντος αὐτοῦ, ἤκον
 πρόσβεις ἐκ Λεοντίνων ὑπὸ Ἡρακλείδου τοῦ δυνά-
 στου, λέγοντες παραδώσειν τῷ βασιλεῖ τὴν πόλιν,
 καὶ τὰ φρούρια καὶ στρατιώτας πεζοὺς τετρακισχι-
 λίους, ἱππεῖς δὲ πεντακοσίους. ἤκον δὲ καὶ ἕτεροι
 πλείστοι εἰς Συράκουσαν, λέγοντες πᾶς πόλεις πα-
 ραδώσειν, καὶ συνεργήσειν τῷ Πύρρῳ. ὁ δὲ πάντα
 φιλανθρώπως ἀποδεξάμενος, ἀπέλυσεν εἰς τὰς ἰδίας
 πατρίδας, ἐλπίζων καὶ Λιβύης τυχεῖν. (Eclog. XI,
 pag. 496.)

Ὅτι ὁ λιμὴν ὁ Κορινθιακὸς Λέχαιος καλεῖται.
 (Eclog. XII, pag. 497.)

Ὅτι Βρέννος, ὁ βασιλεὺς Γαλατῶν, μετὰ πεν-
 τεκαίδεκα μυριάδων θυροφόρων, καὶ ἱππέων μυ-
 ρίων, καὶ ἑτέρου ἀγοραίου ὄχλου, καὶ ἐμπόρων
 πλείστων, καὶ ἁμαξῶν δισχιλίων, εἰς Μακεδονίαν
 ἐλθὼν πόλεμον ἐποίησεν· ἐν ᾧ πολλοὺς στρατιώτας
 ἀπέβαλεν, ὥς μὴ ἰσχύσαι, ὕστερον εἰς τὴν Ἑλλάδα

ἐλθὼν, καὶ εἰς τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον, θέλων ἀπο-
 συλῆσαι αὐτό. καὶ πολλοῦ πολέμου γεγονότος, μυ-
 ριάδας ἐκέισε στρατιωτῶν ἀποβαλὼν, ἐπλήγη καὶ
 αὐτὸς Βρέννος τρισὶ πληγαῖς. βαρυνόμενος δὲ καὶ
 πρὸς θάνατον, συναγαγὼν τὸν λαὸν αὐτοῦ, διελά-
 λησε τοῖς Γαλάταις, συμβουλευσας αὐτοῖς ἑαυτὸν
 καὶ τοὺς τραυματίας ἅπαντας ἀποκτείνειν, καὶ τὰς
 ἁμάξας καύσαντας εὐζώνους εἰς τὰ οἰκεία ἐπανελ-
 θεῖν· βασιλέα δὲ καταστήσαι Κιχώριον. Βρέννος
 δὲ ἄκρατον πολὺν ἐμφορησάμενος, ἑαυτὸν ἀπέσφα-
 ξε. Κιχώριος δὲ τοῦτον θάψας, τοὺς τραυματίας,
 καὶ τοὺς ἀπὸ χειμῶνος καὶ πείνης ταλαιπωρησάν-
 τας ἀνείλεν, ὄντας περὶ δισμυρίους· καὶ οὕτως
 [ἅμα] τοῖς λοιποῖς διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ πρὸς οἶκον
 τὴν πορείαν ἐποιεῖτο. κατὰ δὲ τὰς δυσχωρίας οἱ
 Ἕλληνες ἐπιτιθέμενοι, τὰς οὐραγίας ἀπέκοπτον,
 καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἤραν ἅπασαν. πορευόμενοι δὲ
 πρὸς Θερμοπύλας, καὶ σπανιζούσης αὐτοῦ τροφῆς,
 ἀπέλιπον ἄλλους δισμυρίους· διὰ δὲ τῶν Δαρδά-
 νων διερχόμενοι, ἅπαντες διεφθάρησαν, καὶ οὐ-
 δεὶς ὑπελείφθη ἀπελθεῖν οἶκον. (Eclog. XIII,
 pag. 497.)

Olymp. CXXVI, 1. a. C. 276. V. C. 478.

Ὁ Πύρρος τὰ κατὰ Συρακούσας καὶ Λεοντί-
 νους καταστησάμενος μετὰ δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἀκρά-
 γαντα προῆλθεν. ὄντος δὲ αὐτοῦ περὶ τὴν ὁδοιπο-
 ρίαν, ἤκον ἐν ναυσὶ, λέγοντες, τὴν φρουρὰν τὴν
 Καρχηδονίων ἐκβεβληκέναι, ἣν εἶχον, ὅπως μὴ
 Φιντίας δυναστεύσῃ αὐτῶν, λέγοντες, τὴν πόλιν

Diod. T. VI.

E

παραδῶσειν καὶ συμμάχους γενέσθαι. αὐτοῦ δὲ ἀνα-
 λαβόντος τὴν στρατιάν, εἰς Ἀκράγαντα παραγενό-
 μενος, τὴν μὲν πόλιν ἔλαβε παρὰ Σωσιστράτου,
 καὶ τοὺς στρατιώτας, πεζοὺς μὲν ὀκτακισχιλίους,
 ἵππεῖς δὲ ὀκτακοσίους, πάντας δὲ ἐπιλέκτους, οὐ-
 δὲν ἀπολιπομένους τῶν Ἱππειῶν. παρέλαβε δὲ
 καὶ τριάκοντα πόλεις, ὧν ἦρχε Σωσιστράτος· μετὰ
 δὲ ταῦτα ἀποστείλας εἰς Συρακούσας ἤγαγεν ὄργα-
 να πολιορκητικὰ, καὶ βελῶν πλῆθος. ἐστράτευσεν
 ἐπὶ τῆς τῶν Καρχηδονίων ἐπικρατείας, ἔχων πεζοὺς
 τρισμυρίους, ἵππεῖς δὲ χιλίους καὶ πεντακοσίους,
 καὶ ἐλέφαντας. καὶ πρῶτην πόλιν Ἡράκλειαν ὑπη-
 γάγετο, φρουρουμένην ὑπὸ Καρχηδονίων. μετὰ δὲ
 ταῦτα Ἀζῶνας παρέλαβεν. εἴτα Σελινούντιοι τῷ βα-
 σιλεῖ προσεχώρησαν, εἴτα Ἀθηναῖοι, καὶ Αἰγε-
 σταῖοι, καὶ ἄλλαι πλείους πόλεις. Ἐρυνίης δὲ
 ἐχούσης φρουράν ἀξιόλογον Καρχηδονίων, καὶ φύ-
 σιν ἐχούσης ὀχυράν καὶ δυσπολιόρκητον, ἔκρινεν ὁ
 Πυρρὸς βίᾳ ταύτην ἐξελεῖν διὰ πολιορκίας. διὸ καὶ
 τοῖς τείχεσι προσαγαγὼν μηχανάς, καὶ πολιορκίας
 μεγάλης γενομένης καὶ ἰσχυρᾶς ἐπὶ πολὺν χρό-
 νον, βουλόμενος φιλοδοξῆσαι ὁ βασιλεὺς, καὶ τὴν
 Ἡρακλέους τάξιν ἀμιλλώμενος, πρῶτος τοῖς τεί-
 χεσιν ἐπέβαλε, καὶ μάχην ἡρωϊκὴν συστησάμενος,
 τοὺς ἐπιρῥάξαντας Καρχηδονίους ἀπένειπε συνεπι-
 λαβομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων, κατὰ κράτος
 εἴλε τὴν πόλιν. φρουράν δὲ καταστήσας ἐν αὐτῇ
 ἐπῆρε πρὸς τὴν Αἰγίνων πόλιν ὀχυρότητι διαφέρου-
 σαν, καὶ κατὰ τοῦ Πανόρμου καλῶς κειμένην· τῶν

δὲ Ἰετινῶν ἔκουσίως προσχωρησάντων, εὐθὺς ἦκεν
 ἐπὶ τῶν Παρορμιτῶν πόλιν, ἔχουσαν λιμένα κάλλι-
 στον τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν, ἀφ' οὗ καὶ τὴν πό-
 λιν συμβέβηκε τετευχέναι ταύτης τῆς προσηγορίας.
 εἶλε δὲ καὶ ταύτην κατὰ κράτος· καὶ τῶν Ἑρκτῶν
 κατασχὼν τὸ ὄχυρμα, πάσης τῆς Καρχηδόνος
 ἐπεκράτησε δυνάμει, καὶ κύριος ἐγένετο, πλήν
 τοῦ Αἰλυβαίου. αὕτη γὰρ ἡ πόλις ὑπὸ Καρχηδο-
 νίων ἐκτίσθη, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Καρχηδονίων
 Μοτύης ὑπὸ Διονυσίου τοῦ τυράννου. τοὺς γὰρ
 ἐκ ταύτης ὑπολειφθέντας ἀθροίσαντες κατόκισαν
 εἰς τὸ Αἰλυβαῖον. τοῦ δὲ Πυρρόου περὶ τὴν πολιορ-
 κίαν ταύτης παρασκευαζομένου, διεβίβασαν ἐκ τῆς
 Αἰβύης οἱ Καρχηδόνιοι δυνάμειν ἀξιόλογον εἰς τὸ
 Αἰλυβαῖον· πολλὴν δὲ οἶτον ἐκόμισαν θαλασσοκρα-
 τοῦντες, μηχανὰς δὲ καὶ βίη· πλήθος ἄπιστον.
 οὗσης δὲ τῆς πόλεως τὸ πλεῖστον μέρος ἐν θαλάσῃ,
 τὰς ἀπὸ τῆς γῆς προσόδους ἐτείχισαν, καὶ πύργους
 πυκνοὺς ἐποίησαν· καὶ τάφρον ὀρύξαντες μέγαν,
 διεπρεσβεύσαντο πρὸς τὸν βασιλέα ὑπὲρ διαλύσεως
 καὶ εἰρήνης, [ἔτοιμα] συνθέσθαι, καὶ χρημάτων
 πλήθος δοῦναι. τοῦ βασιλέως χρήματα λαβεῖν μὴ
 προσδεχομένου, πεισθέντος δὲ τοῦ Αἰλυβαίου συγ-
 χωρῆσαι τοῖς Καρχηδονίοις, οἱ μετέχοντες τοῦ συνε-
 δρίου φίλοι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀποκαλοῦντες
 μηδενὶ τρόπῳ συγχωρεῖν τοῖς Βαρβάροις ἐπιβάθραν
 ἔχειν κατὰ τῆς Σικελίας, ἀλλ' ἐξ ἀπάσης αὐτῆς ἐξελά-
 σαι τοὺς Φοίνικας, καὶ διορίσαι τῷ πελάγει τὴν
 ἐπαρχίαν· εὐθὺς ὁ βασιλεὺς πλησίον τῶν τευχῶν

καταστρατοπεδεύσας, τὸ μὲν πρῶτον συνεχεῖς τοῖς
 τεῖχεσιν ἐποιεῖτο προσβολὰς ἐκ διαδοχῆς· ἡμύραν-
 το δὲ οἱ Καρχηδόνιοι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀγωνιζο-
 μένων, καὶ τὸ μέγεθος τῆς παρασκευῆς, τοσοῦτον
 γὰρ πλῆθος καταπελιτῶν ὀξυβελῶν τε καὶ πετροβό-
 λων ἤθροιστο παρὰ Καρχηδονίων, ὥστε τὸ πλῆθος
 μὴ χωρεῖν τὸ τεῖχος τῆς παρασκευῆς. διὸ καὶ βελῶν
 παντοδαπῶν ἀγομένων ἐπὶ τοὺς πολιορκοῦντας,
 πολλῶν πιπτόντων, πολλῶν δὲ τραυματιζομένων,
 ἡλατιτοῦτο Πύρρος· ἐπεβάλετο καὶ αὐτὸς μηχανὰς
 ὁ βασιλεὺς κατασκευάζειν, [χωρὶς] τῶν ἐκ Συρα-
 κούσης ἐναχθεισῶν αὐτῷ, καὶ διὰ τῆς μεταλλείας
 ἐπεβάλετο τὰ τεῖχη σαλεῦσαι. τῶν δὲ Καρχηδονίων
 ἀντιμαχομένων, διὰ τὸ πετρώδη εἶναι τὸν τόπον,
 δύο μῆνας πολιορκήσας, καὶ ἀπογνοὺς τὴν ἐκ τῆς
 βίας ἄλωσιν, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, κρίνας οὐ
 σιόλον μέγαν κατασκευάζειν, καὶ διὰ τούτου θα-
 λασσοκρατήσας δυνάμεις πρὸς Λιβύην διαβιβάζειν,
 ἔτρεπε τὴν ὁρμὴν. (Eclōg. XIV, p. 497.)

Olymp. CXXVI, 3. a. C. 274. U. C. 480.

Ὅτι τὰς Αἰγείας διαρπίσας ὁ Πύρρος, ἥτις ἦν
 ἐστία τῆς Μακεδονικῆς βασιλείας, τοὺς Γαλάτας
 ἐκίεσε κατέλιπεν. οἱ δὲ πευθόμενοί τινων, ὅτι κατὰ
 τοὺς βασιλικοὺς τάφους τοῖς τετελευτηκόσι συγκατα-
 ρύχθη χρήματα πολλὰ κατὰ τινὰ παλαιὰν συνή-
 θειαν, ἅπαντας ἀνέσκαψαν, καὶ τυμβορυχήσαντες, τὰ
 μὲν χρήματα διεύλοντο, τὰ δὲ ὅσῃ τῶν τετε-
 λευτηκότων δέερόντων. ὁ δὲ Πύρρος ἐπὶ τούτοις
 βλασφημούμενος, οὐκ ἐκόλαξε τοὺς Βαρβάρους,

δια τὰς ἐν τοῖς πολέμοις χρείας. (Excerpt. de
Virt. et Vit. pag. 563.)

Olymp. CXXVII, 4. a. C. 269. U. C. 485.

Τῶν δὲ τὴν Μεσσηνίην οἰκούντων Μαιερτίνων
ἠϋξημένων . . . πολλὰ μὲν φρούρια . . . αὐτοὶ δὲ εὖ-
ζωνον ποιήσαντες τὴν δύναμιν, ἤκον ἐν τάχει βοη-
θήσαντες τῇ Μεσσηνίᾳ πολέμουμένη. ὁ δὲ Ἰέρων,
ἀπαλλαγείς ἐκ τῆς πολεμίας, Μύλας κατὰ κράτος
ἐλὼν, ἐκυρίευσεν στρατιωτῶν χιλίων καὶ πεντακο-
σίων· εὐθύς δὲ καὶ τὰλλα χωρία χειρούμενος, κα-
τήντησεν ἐπὶ τὸ Ἀμύσελον, κείμενον μεταξὺ Κεντο-
ριπίνων καὶ Ἀγυριναίων· ὄχυροῦ δὲ ὄντος, καὶ
πολλοὺς στρατιώτας ἔχοντος, ἐκπολιορκήσας τὸ χω-
ρίον, τοῦτο μὲν κατέσκαψε· τοὺς δὲ φρουροῦντας
ἀπολύσας τῶν ἐγκλημάτων, ἔταξεν εἰς τὰς ἰδίας τά-
ξεις. τῆς δὲ χώρας τὴν μὲν τοῖς Κεντοριπίνοις, τὴν
δὲ τοῖς Ἀγυριναίοις ἐδωρήσατο. μετὰ δὲ ταῦτα Ἰέ-
ρων, ἔχων δύναμιν ἀξιόλογον, ἐστράτευσεν ἐπὶ
Μαιερτίνους, καὶ τὴν μὲν Ἀλεσαν παραδύσει προση-
γάγετο. ὑπὸ δὲ Ἀβακαινίνων καὶ Τυνδαριτῶν προ-
θύμως προσδεχθεῖς, ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων τούτων·
καὶ εἰς στενὴν χώραν συνήλασε τοὺς Μαιερτίνους.
ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ Σικελικοῦ πελάγους τὴν ἐγγὺς
Μεσσηνίης εἶχε πόλιν τὴν τῶν Ταυρομενιτῶν, ἀπὸ
δὲ τοῦ Τυρρῶνικοῦ τὴν Τυνδαριτῶν. ἐμβάλων δὲ εἰς
Μεσσηνίην, κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὸν Λοίταγον
ποταμόν, πεζοὺς ἔχων μυρίους, ἵππεῖς δὲ χιλίους
πεντακοσίους· ἀντεστράτευσαν δὲ καὶ Μαιερτῖνοι
ἔχοντες πεζοὺς ὀκτανισχιλίους, ἵππεῖς δὲ μ', στρα-

τηγόν δὲ εἶχον Κίων. οὗτος δὲ μάντις ἀθροίσας
 ἱεροσκόπους, [καὶ] θύσας ἐπηρώτησε περὶ τῆς μά-
 χης. τῶν δὲ ἀποφνημαμένων, ὅτι διὰ τῶν ἱερῶν οἱ
 θεοὶ σημαίνουσι, νυκτερεύσειν ἐν τῇ παρεμβολῇ
 τῶν πολεμίων· περιχαρὴς ἦν, ὥς κυριεύσων τῆς
 τοῦ βασιλέως στρατοπεδείας· εὐθὺς ἐκτάξας τὴν
 δύναμιν, ἐπειρᾶτο διαβαίνειν τὸν ποταμόν. Ἰέρων
 δ' ἔχων τοὺς φυγάδας Μεσσήνης διακοσίους συστρα-
 τεύοντας, διαφόρους ταῖς ἀνδρείαις καὶ ἀρεταῖς,
 προσθεὶς αὐτοῖς ἄλλους τετρακοσίους ἐπιλέκτους,
 προσέταξε τὸν πλησίον λόφον τὸν ὀρομαζόμενον Θώ-
 ρακα περιελθεῖν, καὶ τοῖς πολεμίοις κατὰ νότον
 προσπεσεῖν· αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἐκτάξας, κατὰ
 στόμα ἀπήντα. γενομένης δὲ περὶ τὸ ρεῖθρον ἐπ-
 πομαχίας, ἄρα καὶ τῶν πεζῶν παρατάξεως τοῦ βα-
 σιλέως προκατειληφθῶν ὄφρ' ἂν τινα περὶ τὸν ποτα-
 μόν, καὶ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ τόπου πλεονεκτοῦντος·
 μέχρι μὲν τινος ἰσοῤῥόπος ἦν ὁ κίνδυνος. ἐπὶ καὶ
 τὸν λόφον διελθόντες, ἐπέρραξαν παραδόξως τοῖς
 Μάμερτινσι· καὶ νεαλεῖς ὄντες τοὺς κείμενους τῇ
 μάχῃ ῥαδίως ἀνῆρουν. τότε δὴ παρταχόμενοι κυκλω-
 θέντες πρὸς φυγὴν ὤρμησαν. ἐπικειμένων τῶν Συ-
 ρακουσίων δυνάμει, πάντας κατέκοψαν. ὁ δὲ στρα-
 τηγὸς τῶν Μάμερτινῶν ἀγωνιζόμενος ἐκουσίως, καὶ
 περιπεσὼν πολλοῖς τραύμασι, καὶ λιποψυχήσας
 ἐξωγρηθῆ. οὗτος ἀνεκομίσθη ἔμπρους εἰς τὴν τοῦ
 βασιλέως παρεμβολήν, καὶ παρδεδόθη ἰατροῖς εἰς
 θεραπείαν, κατὰ τὴν μαντείαν, καὶ τὴν τῶν ἱερο-
 σκόπων προῤῥήσιν, νυκτερεύσαντος αὐτοῦ εἰς τὴν

τῶν ἐναντίων παρεμβολήν. τοῦ βασιλέως δὲ θέλον-
 τος περὶ πολλοῦ θεραπεῦσαι τὸν Κίων, ἤκόν τινες,
 ἵππους φέροντες ἐκ τοῦ πολέμου εἰς τὸν βασιλέα.
 ὁ Κίως δὲ ἐπιγνοὺς τὸν τοῦ υἱοῦ ἵππον, ὑπέλαβεν
 ἀνῆρῆσθαι τὸν νεανίσκον. περιαλγῆς δὲ γειόμενος,
 τὰς ῥαφὰς τῶν τραυμάτων διέῤῥηξε, τὴν ἀπώλειαν
 τοῦ τέκνου θανάτῳ τιμησάμενος. οἱ δὲ Μαμερτί-
 νοι ἀπαγγελίας γενομένης, ὅτι σὺν τῷ στρατηγῷ
 Κίῳ καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται πάντες ἀπολώλασιν,
 ἔκριναν μεθ' ἱκετηρίας ἀπαντᾶν τῷ βασιλεῖ· οὐ
 μὴν ἡ τύχη εἴασε παντελῶς πεσεῖν τὰ κατὰ Μαμερ-
 τίνους πράγματα. Ἀννίβας γάρ, ὁ τῶν Καρχηδο-
 νίων στρατηγός, ἔτυχεν ὁρμῶν ἐν τῇ Λιπάρας νήσῳ.
 ἀκούσας δὲ τὸ παράδοξον, ἦκε κατὰ τάχος εἰς τὸν
 βασιλέα, τῷ μὲν λόγῳ συγκαίρων, τῷ δὲ ἔργῳ
 σπεύδων τὸν Ἰέρωνα καταστρατηγῆσαι δι' ἀπάτης.
 ὁ μὲν πεισθεὶς τῷ Φοίνικι, τὰς ἡσυχίας ἔσχεν· ὁ
 δὲ Ἀννίβας παρελθὼν εἰς Μεσσήνην, καὶ καταλα-
 βὼν Μαμερτίνους, μέλλοντας παραδιδόναι τὴν πό-
 λιν, ἀνέπεισε. καὶ προσποιησάμενος βοήθειαν,
 εἰσήγαγεν εἰς τὴν πόλιν στρατιώτας μ'. οἱ μὲν οὖν
 Μαμερτίνοι ἀπογνόντες ἑαυτῶν διὰ τὴν ἥτιαν, πό-
 λιν ἀπεκατεσιτάθησαν εἰς ἀσφάλειαν, τὸν εἰρημέ-
 νον τρόπον. ὁ δὲ Ἰέρων καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ τοῦ
 Φοίνικος, τὴν πολιορκίαν ἀπογνοὺς, ἐπανῆλθε εἰς
 Συρακούσας, περιβύητον εὐημερίαν περιπεποιημέ-
 νος. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καὶ Ἰέρων, ἀποπεπτωκότες
 τῆς Μεσσήνης, συνῆλθον εἰς σύλλογον, καὶ συμμαχίαν

πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι συνέθεντο κοινῇ πολεμῆσαι Μεσσήνην. (Ecl. XV, pag. 499.)

E L I B R O XXIII.

Olymp. CXXVIII, 4. a. C. 265. U. C. 489.

“ΟΤΙ Σικελία πασῶν τῶν νήσων καλλίστη ὑπάρχει, ὡς μεγάλη δυναμένη συμβάλλεσθαι πρὸς αὕξαιν ἡγεμονίας. (Eclog. I, pag. 500.)

Olymp. CXXIX, 1.

“ΟΤΙ Ἄννων ὁ Ἀννίβου εἰς Σικελίαν ἐλθὼν, καὶ τὰς δυνάμεις ἀθροίσας εἰς τὸ Αἰλυβαῖον, προήλθε μέχρι Σολοῦντος, καὶ τὴν πεζὴν στρατιὰν ἀπέλιπε πλησίον τῆς πόλεως παρεμβεβληκυῖαν, αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Ἀκράγαντα, τὴν ἄκραν ἐτείχισε, πέρας τὸν δῆμον, φίλον ὄντα συμμαχῆσαι Καρχηδονίοις. ἐπανελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν στρατοπεδείαν, ἦκον παρὰ Ἰέρωνος πρέσβεις περὶ τοῦ συμφέροντος. ἐποίησαντο γὰρ κοινῇ συμμαχίαν Ῥωμαίους πολεμῆσαι, ἐὰν μὴ τὴν ταχίστην ἐκ τῆς Σικελίας ἀπαλλάττωται. ἀμφοτέρων δὲ τὰς δυνάμεις ἀγαγόντων ἐπὶ τὴν Μεσσήνην, Ἰέρων μὲν ἐπὶ τοῦ λόφου, τοῦ καλουμένου Χαλκιδικοῦ, κατεστρατοπέδευσεν· οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τῇ πεζῇ στρατιᾷ παρεμβάλον εἰς τὰς καλουμένας Εὐνεῖς, τῇ δὲ ναυτικῇ κατέσχον τὴν ἄκραν τὴν καλουμένην Πελωριάδα. συνεχῶς δ' ἐπολιόρκουν τὴν Μεσσήνην. ὁ δὲ Ῥω-

μαίων δῆμος πυθόμενος ἀπέστειλε τὸν ἕτερον ὕπατον καλούμενον Ἀππίον Κλαύδιον μετὰ δυνάμεως ἁδράς, ὃς εὐθὺς ἦλθεν εἰς Ῥήγιον· πρὸς δὲ τὸν Ἰέρωνα καὶ Καρχηδονίους πρέσβεις ἐξέπεμψε περὶ διαλύσεως τῆς πολιορκίας προσεπηγγέλλετο. δημογορεῖν δὲ πρὸς Ἰέρωνα πόλεμον μὴ ἐπιβήσεσθαι. ὁ δὲ Ἰέρων ἀπεκρίνατο, διότι Μαμερτίνοι Καμερίναν καὶ Γέλαν ἀναστάτους πεποιηκότες, Μεσσήνην δὲ ἀσεβέστατα κατειληφότες, δικαίως πολιορκοῦνται· Ῥωμαῖοι δὲ, θρυλλοῦντες τὸ τῆς πίστεως ὄνομα, παντελῶς οὐκ ὀφείλουσι τοὺς μισαιφόνους, μάλιστα πίστεως καταφρονήσαντας, ὑπερασπίζειν· εἰ δὲ ὑπὲρ ἀσεβεστάτων τηλικαῦτον ἐπαναιρουῦνται πόλεμον, φανεροὺς ἔσσεσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι τῆς ἰδίας πλεονεξίας πρόφασιν πορίζονται τὸν τῶν κινδυνυνόντων ἔλεον, τὸ δὲ ἀληθές Σικελίας ἐπιθυμοῦσι. (Eclog. II, pag. 500.)

Ὅτι Ῥωμαῖοι πρῶτον ἀσπίδας τετραγώνους εἶχον εἰς τὸν πόλεμον· ὕστερον ἰδόντες Τυρρήηνοὺς χαλκᾶς ἀσπίδας ἔχοντας, ποιήσαντες οὕτως ἐνίκησαν αὐτοὺς. (Eclog. III, pag. 501.)

Ὅτι διαπεράσαντος τοῦ ὑπάτου εἰς Μεσσήνην, ὁ Ἰέρων νομίζων προδοθῆναι τὴν διάβασιν ὑπὸ Καρχηδονίων, ἔφυγεν εἰς Συρακοῦσας. Καρχηδονίων δὲ πολεμησάντων, καὶ ἡττηθέντων, τὴν Αἴγυσταν ὁ ὕπατος ἐπολιόρκησε· καὶ στρατιώτας πολλοὺς ἀπολαβὼν εἰς Μεσσήνην ἀπέξευξεν. (Eclog. IV, pag. 501.)

Olymp. CXXIX, 2. a. C. 263. U. C. 491.

ἽΟτι τῶν ὑπᾶτων ἀμφοτέρων εἰς Σικελίαν ἐλθόντων, καὶ τὴν Ἀδρανιτῶν πόλιν πολιορκησάντων, εἶλον κατὰ κράτος. εἶτα τὴν Κεντοριπίνων πολιορκούντων, καὶ πρὸς ταῖς χαλκαῖς αὐλαῖς καθημένων ἦσαν πρέσβεις πρῶτον παρ' Ἀλαισίων· εἶτα δειλίας πεσοῦσης καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, καὶ αὐτοὶ πρέσβεις ἀπέστειλαν περὶ εἰρήνης, καὶ ἐπιδόσειν τὰς πόλεις Ῥωμαίοις [ὑπέαχοντο.] ἦσαν δὲ ἐξήκοντα καὶ ἐπτά· ὧν παραλαβόντες τὰς δυνάμεις, εἰς Συρακούσας ἦλθον πολιορκήσαντες Ἰέρωνα. ὁρῶν δὲ τοὺς Συρακουσίους ἀγανακτοῦντας, πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς τοὺς ὑπάτους περὶ διαλύσεως. οἳ δὲ σπεύδοντες πρὸς μόνους Καρχηδονίους διαπολεμεῖν, ἀσμένως ὑπήκουσαν. καὶ συνέθετο εἰρήνην ἔτη πεντεκαίδεκα, λαβόντες δραχμῶν ἑξ ἑκατομμυρίων, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδόντι κυριεῦειν [συνεχώρησαν] Συρακουσίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν πόλεων, Ἀκρῶν, Λεοντινῶν, Μεγαρέων, Αἰλώρων, Νεαιτίων, Ταυρομενίων· τούτων πρᾶττομένων, κατέπλευσεν Ἀντίβας μετὰ ναυτικῆς δυνάμεως εἰς τὴν Ξιφωρίαν, βοηθήσων τῷ βασιλεῖ· μαθὼν δὲ τὰ πεπραγμένα, ἀνεχώρησεν. (Eclog. V, pag. 501.)

ἽΟτι Ἀδράνωνα κόμην καὶ Μάκελλαν πολλὰς ἡμέρας πολιορκήσαντες Ῥωμαῖοι ἀπῆλθον ἀπρακτοί. (Eclog. VI, pag. 502.)

Olymp. CXXIX, 3. a. C. 262. U. C. 492.

ἽΟτι Αἰγεσταῖοι πρῶτον κρατούμενοι ὑπὸ Καρχηδονίων, εἰς Ῥωμαίους ἀπέκλιναν. παραπλήσιον

δὲ καὶ Ἀθηναῖοι ἐποίησαν· Ἰλαρόν δὲ καὶ Τυριτὸν καὶ τὸν Ἀσκελὸν ἐξεπολιόρκησαν. Τυνδάριοι δὲ ἰδόντες αὐτοὺς ἀπολελειμμένους, φόβῳ συσχεθέντες ἠβουλήθησαν καὶ αὐτοὶ δοῦναι [τὴν πόλιν.] ὑποπεύσαντες δὲ Φοῖνικες τὴν προαίρεσιν αὐτῶν, τοὺς ἐπιφανεσιτάτους ἔλαβον ὁμήρους εἰς τὸ Λιλυβαῖον, καὶ οὔτον, οἶνον καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἀπεκόμισαν.

Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἔγραψε δράματα ἑπτὰ καὶ ἐννεήκοντα, βιώσας ἔτη ἐννέα καὶ ἐννεήκοντα.

Οἱ δὲ πολιορκοῦντες Ἀκράγαντα τὴν πόλιν σὺν τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ ταφροποιοῦντες, καὶ χάρακας βάλλοντες, δέκα μυριάδες ὑπῆρχον· πολλὰ δὲ οἱ Φοῖνικες ἀντιμαχίσαντες, τὴν πόλιν Ἀκράγαντα τοῖς Ῥωμαίοις παρέδωκαν. (Eclog. VII, pag. 501.)

Olymp. CXXIX, 4. a. C. 261. U. C. 493. Olymp. CXXX, 1. CXXX, 2.

Ὅτι Ἄννων ὁ πρεσβύτερος ἐκ τῆς Λιβύης μετὰ τὴν πολιορκίαν Ἀκράγαντος ἐπέρασε μεγάλην δύναμιν ἐν Σικελίᾳ, πεζῶν μυριάδας πέντε, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχίλιους, ἐλέφαντας δὲ ἑξήκοντα. Φιλῖνος δὲ ὁ Ἀκράγαντινος ἱστορικὸς ἀνεγράψατο. ὅδε οὖν Ἄννων ἀναξεύξας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ Λιλυβαίου, παρῆλθεν εἰς τὴν Ἡράκλειαν. καθ' ὃν καιρὸν ἦλθόν τινες, ἀπαγγέλλοντες τὸν Ἑρβησον παραδώσειν. Ἄννων δὲ πολεμήσας, ἐν δυοὶ μάχαις ἀπέβαλε στρατιώτας πεζοὺς μὲν γ', ἱππεῖς δ', ζωγρίας δὲ δ', ἐλέφαντας [συνέβη μὲν] θανεῖν τριά-

κοντα, τρεῖς δὲ κατατραυματισθῆναι. (Eclog. VIII, pag. 502.)

“Οτι πόλις ἦν καὶ ἡ Ἐντελλίνα.

“Ο δὲ Ἄνων βουλευσάμενος ἐμφρόνως, ἐν στρατηγήματι τοὺς ἐχθροὺς ἅμα καὶ τοὺς πολεμίους ἀνείλεν. ἔξ δὲ μῆνας παρακαθίσαντες, οὕτως παρέλαβον Ἀκράγαντα. δούλους δὲ ἄραντες ἅπαντας πλέον τῶν δισμυρίων καὶ πεντακισχιλίων. ἀπέβαλον δὲ καὶ Ῥωμαῖοι πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεῖς δὲ μύ. Ἄνωνα δὲ οἱ Καρχηδόνιοι ἐξημίωσαν χρόνοις ἑξακισχιλίοις, ἀτιμάσαντες. ἀντὶ δὲ τούτου στρατηγὸν ἀπέστειλαν εἰς Σικελίαν Ἀμίλκαν. Μύστρατον δὲ πολιορκήσαντες Ῥωμαῖοι, καὶ πολλὰς μηχανὰς ποιήσαντες, μετὰ μῆνας ἐπὶ ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι, πολλοὺς στρατιώτας ἀποβαλόντες. Ἀμίλκας δὲ τοῖς Ῥωμαίοις συναντήσας εἰς Θέρμας, καὶ πολεμήσας, ἐνίκησε, καὶ ἀπέκτεινεν ἑξακισχιλίους, παρ’ ὀλίγον δὲ ὅλην τὴν δύναμιν. ἦν δὲ καὶ τὸ Μάζαριν φρούριον ὑπὸ Ῥωμαίων ἐξηνδραποδισμένον. Ἀμίλκας δὲ ὁ Καρχηδόνιος Καμαρίναν ὑπὸ προδοτῶν παρέλαβε δευτέρον· μετ’ ὀλίγας δὲ ἡμέρας καὶ τῆς Ἐννης ἐκυρίευσεν, ὃν τρόπον καὶ Καμαρίνης. τὸ δὲ Ἀρέπανον τειχίσας, καὶ πόλιν καταστήσας, μετώκισε τοὺς Ἐρυνκίους, καὶ τὸν Ἐρυνκα κατέσκαψε πλὴν τοῦ περὶ τὸ ἱερὸν τόπου. τρίτον δὲ πολιορκήσαντες τὸν Μύστρατον Ῥωμαῖοι, εἶλον καὶ κατέσκαψαν τὴν πόλιν, καὶ τὰ ὑπολειφθέντα σώματα λαφυροπώλησαντες. μετὰ ταῦτα δὲ εἰς Καμαρίναν ἤλθον, καὶ ταύτη παρακαθίσας ἐλεῖν οὐκ ἐδυνήθη.

ἕστερον δὲ παρ' Ἰέρωνος πολεμικά ὄργανα μεταστειλάμενος, τὴν πόλιν εἶλε, καὶ τὰ σώματα τὰ πλείω Καμαριναίων ἐπώλησεν. εὐθὺς δὲ ὑπὸ προδοτῶν καὶ τὴν Ἑνναν εἶλε· καὶ τῶν φρουρῶν οἱ μὲν ἀνῆρθέησαν, οἱ δὲ ἐξέφυγον πρὸς τοὺς συμμάχους. εἶτα ἐπὶ Σιτυάνας ἐλθὼν, κατὰ κράτος ταύτην εἶλεν· εἶτα ὁμοίως ταῖς ἄλλαις πόλεσι φρουρὰν καταστήσας, ἐπὶ Κάμικον ἦλθε, φρουρίον Ἀκραγαντίνων. εἶλε καὶ αὐτὸ προδοσίᾳ· τὸν δὲ τόπον ἔμφρουρον κατέστησεν. ἐξελείφθη δὲ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ Ἐρβησσος. εἴτι δὲ ποταμὸς Ἄλυκος καὶ ἄλλαις ἔσχατος. (Eclog. IX, pag. 503.)

Ὅτι δεῖ τοὺς ἀγαθοὺς ἢ νικᾶν, ἢ εἶναι τοῖς ὑπερέχουσιν. (Eclog. X, p. 503.)

Ὅτι κατὰ τὰς ἀτυχίας πάντες ἄνθρωποι μᾶλλον εἰσθᾶσι τοῦ θεοῦ μνημονεύειν· καὶ πολλάκις· ἐν δὲ ταῖς εὐημερίαις καὶ εὐπραξίαις ὥς μύθων πεπλασμένων τοῦ θεοῦ καταφρονοῦντες, μετὰ τὰς ἐλαττώσεις ἀνατρέχουσιν ἐπὶ τὴν φυσικὴν εὐλάβειαν. (Eclog. XI, pag. 504.)

Ὅτι ὁρᾶν ἐστι τινὰ [ὑπὲρ τοὺς] ἐχθροὺς γενέσθαι, ἐὰν μόνον ἀγαθῷ συμβούλῳ χρήσοιτο πειθόμενος. τῇ μὲν τῶν ἡμαρτημένων κατηγορίᾳ διορθοῦσθαι συμβαίνει τοὺς ἐπὶ τὴν ὁμοίαν καταφερομένους ἄγνοιαν· τῇ δὲ ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπιτηδεύματων εὐφημίᾳ προτρέπεσθαι πολλῶν τῆς ψυχᾶς πρὸς ἀρετὴν. τὴν γὰρ εὐτυχίαν, ὥσπερ βαρὺ φορτίον, ἐνεγκεῖν ἐπιδειξίως οὐ δυναθεὶς, ἑαυτὸν μὲν

ἀπεστέρησε τῆς μεγίστης δόξης, τὴν δὲ πατρίδα μεγάλους περιέβαλε συμπτώμασι. (Eclog. XII, pag. 504.)

Olymp. CXXXI, 1. a. C. 256. U. C. 498.

Ἡμεῖς δὲ τῆς ἱστορίας οἰκεῖον ὑπολαμβάνομεν εἶναι, τὸ μὴ παραλιπεῖν ἀνεπισημάντους τὰς τῶν ἡγεμόνων προαιρέσεις ἐπ' ἀμφοτέρω. τῇ μὲν γὰρ τῶν ἡμαρτημένων κατηγορίᾳ διορθοῦσθαι συμβαίνει τοὺς ἐπὶ τὴν ὁμοίαν καταφερομένους ἄγνοιαν· τῇ δὲ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων εὐφημίᾳ προτρέπεσθαι πολλῶν τὰς ψυχὰς πρὸς ἀρετὴν. τίς οὖν οὐκ ἂν δικαίως μέμφαιτο τὴν ἀφροσύνην καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τὴν Ἀιτυλίου; τὴν γὰρ εὐτυχίαν, ὥσπερ βαρὺ φορτίον, ἐνεγκεῖν ἐπιδειξίως οὐ δυνήθεις, ἑαυτὸν ἀπεστέρησε τῆς μεγίστης δόξης, τὴν δὲ πατρίδα μεγάλους περιέβαλε κακοῖς. δυνάμενος γὰρ θεῖσθαι τὴν εὐρίηνην συμφέρουσαν μὲν τῇ Ῥώμῃ, ταπεινὴν δὲ καὶ παντελῶς αἰσχροὴν τῇ Καρχηδόνι, πρὸς δὲ τούτοις ἀπενέγκασθαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις αἰῶνιον μνήμην ἡμερότητας καὶ φιλανθρωπίας, τούτων μὲν οὐδ' ὅστιναοῦν ἐποίησατο λόγον, τοῖς δὲ τῶν ἡτιχηκότων πταίσμασιν ὑπερηφάνως προσε-νεχθεῖς, τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα προσείατιεν, ὥστε τὸ μὲν δαιμόνιον νεμεσῆσαι, τοὺς δὲ ἡττημένους διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐκείνου βαρύτητος ἐπαναγκάσαι τραπέσθαι πρὸς ἄλκην. τοιγαροῦν εὐθὺς τηλικαύτη τῶν πραγμάτων ἐγένετο παλιγγόσια δι' ἐκείνον, ὥστε τοὺς μὲν Καρχηδονίους, τοὺς διὰ τὴν ἥττιαν καὶ τὴν κατάπληξιν ἀπεγνωκότας τὸ πρότερον τὴν σωτηρίαν,

ἐκ μεταβολῆς τότε θαρσύναντας κατακόψαι τὴν τῶν
 πολεμίων δύναμιν· τὸ δὲ σύνολον τηλικαύτη πληγῇ
 καὶ συμφορᾷ περιπεσεῖν τὴν Ῥώμην, ὥστε τοὺς ἐν
 τῷ πεζομαχεῖν ἀπάντων ἀνθρώπων δοκοῦντας πρω-
 τεύειν, μηκέτι τολμᾶν ἐκ τοῦ προχείρου συγκατα-
 βαίνειν εἰς παρόταξιν. διὸ καὶ συνέβη τὸν πόλεμον
 μακρότατον μὲν γενέσθαι τῶν μνημονευομένων,
 τοὺς δὲ ἀγῶνας μεταπεσεῖν εἰς ναυμαχίας· ἐν αἷς
 τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων διεφθάρησαν ναῦς
 παμπληθεῖς, ἄνδρες δ' οὐκ ἐλάττους τῶν δέκα μυ-
 ριάδων, σὺν τοῖς ἐν ταῖς ναυμαχίαις ἀπολλυμένοις·
 χρημάτων δὲ ἑδαπανήθη τοσοῦτος ἀριθμὸς, ὅσον
 εἰκὸς ἐστὶν ἀναλῶσαι τοὺς σιόλους μὲν πλείοντας ἐκ
 τῶν νηῶν συνεστηκότας, διαπολεμήσαντας δὲ ἀπὸ
 τούτων τῶν χρόνων ἔτη ιε'. οὐ μὴν ὅγε τούτων αἴ-
 τιος ἐλαχίστην μερίδα τῆς συμφορᾶς ἀπηνέγκατο.
 τῆς γὰρ προϋπαρχούσης αὐτῇ δόξης πολλαπλασίαν
 τὴν αἰτιμίαν καὶ τὴν αἰσχύνην ἡλλάξατο, τοῖς δὲ ἰδί-
 οις συμπτώμασι τοὺς ἄλλους ἐδίδαξε μέτρια φρονεῖν
 ἐν ταῖς ἐξουσίαις, τὸ δὲ μέγιστον, ὧν ὑπερηφάνησε
 τὴν ἀτυχίαν, τούτων ἠναγκάσθη τὴν ὕβριν καὶ τὴν
 ἐξουσίαν φέρειν, προαφηρημένος δὲ αὐτοῦ τὴν συγ-
 γνώμην, καὶ τὸν συγκεχωρημένον τοῖς ἐπτακίδαις
 ἔλεον· Ξάνθιππος δὲ τῇ καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τοὺς
 Καρχηδονίους οὐ μόνον ἐξ αὐτῶν τῶν δεινῶν ἐξήρ-
 πασεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἅπαντα πόλεμον εἰς τούταν-
 τὸν περιέστησε. τοὺς μὲν γὰρ ἅπασι κρατοῦντας,
 τοῖς ὅλοις ἐλάττωσε, τοὺς δὲ διὰ τῆς ἡττῆς προσ-
 δοκῶντας τὴν ἀπώλειαν, τῷ μεγέθει τοῦ προτερήμα-

τος ἐποίησε καταφρονῆσαι τῶν πολεμίων. διὸ καὶ τῆς τῶν πραχθέντων ἐπιφανείας εἰς ἅπασαν σχεδὸν τὴν οἰκουμένην διαδοθείσης, (ἕκαστος γὰρ ἐθαύμαζε τὴν τάνδρὸς ἀρετὴν, εἰκότως·) παράδοξον ἐφαίνετο πᾶσιν, εἰ προσγενομένου τοῖς Καρχηδονίοις ἐνὸς μόνου ἀνδρὸς, τηλικαύτη τῶν ὅλων ἐγένετο μεταβολή, ὥστε τοὺς μὲν εἰς πολιορκίαν ἄρτι συγκεκλεισμένους, ἐκ μεταβολῆς τοὺς ἐναντίους πολιορκεῖν, τοὺς δὲ πρότερον γῆς καὶ θαλάττης δι' ἀνδρείαν κρατοῦντας, ἐν πόλει μικρᾷ συμπεφυγότας προσδέχεσθαι τὴν ἄλωσιν. οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἰ στρατηγοῦ σύνεσις καὶ πραγμάτων ἐμπειρία τῶν ἀδυνάτων δοκοῦντων εἶναι περιεγέμετο. (Excerpt, de Virt. et Vitiis. p. 563 sq.)

Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐν Λιβύῃ διαβάντων μεγάλῃ δυνάμει σὺν Ἀιτιλίῳ ὑπάτῳ, τὸ μὲν πρῶτον Καρχηδονίους ἐνίκησαν, καὶ πόλεις καὶ φρούρια εἴλον πολλὰ, καὶ δύναντο πολλὴν κατέκοψαν. ὕστερον δὲ Ξανθίππου Σιακριάτου, στρατηγοῦ μισθοφόρου, ἐλθόντος ἀφ' Ἑλλάδος, ἐνίκησαν κατὰ κράτος Καρχηδόνιοι Ῥωμαίους, καὶ κατέκοψαν μεγάλῃ δυνάμει. ἔκτοτε ναυμαχίαι καὶ πολλῶν σκαφῶν καὶ ἀνδρῶν ἀπώλεια Ῥωμαίοις ἐγένοντο, ὥς εἶναι τὸν τῶν ἀπολωλότων ἀριθμὸν δέκα μυριάδας.

Ἀντὶ μὲν τῆς προὔπαρχούσης αὐτῇ δόξης πλασίας τὴν αἰτίαν καὶ τὴν αἰσχύνην ἡλλάξατο· τοῖς δὲ ἰδίῳ συμπτώμασι τοὺς ἄλλους ἐδίδαξε μετριοφρονεῖν ἐν ταῖς ἐξουσίαις. τὸ δὲ μέγιστον, ὧν ὑπερηφάνησε τὴν αὐχίαν, τούτων ἠναγκάσθη τὴν

ὑβριν καὶ τὴν ἐξουσίαν φέρειν προαφηρημένος ἑαυ-
τῷ τὴν συγγνώμην καὶ τὸν συγκεχωρημένον τοῖς
ἐπτακόσιν ἔλεον.

Τοὺς γὰρ πᾶσι χραιτύντας τοῖς πᾶσιν ἡλάττω-
σε, τοὺς δὲ διὰ τῆς ἡττης προσδοκῶντας τὴν ἀπώ-
λειαν, τῷ μεγέθει τοῦ προτερήματος ἐποίησε κατα-
φρονῆσαι τῶν πολεμίων.

Οὐδὲν γὰρ θαυμασιόν, εἰ στρατηγοῦ σύνεσις
καὶ πραγματίων ἐμπειρία τῶν ἀδυνάτων δοκούντων
[εἶναι] περιεγένητο. πάντα γὰρ τῇ συνέσει βάσιμα
καὶ δυνατὰ, τῆς τέχνης ἐν πᾶσι χειρουμένης τὴν
βίαν.

Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἐστὶ δοῦλον,
οὕτως αἱ μεγάλαι δυνάμεις τῇ τῶν ἡγεμόνων ὑπεί-
κουσι φρονήσει.

Τοῦ πρὸς τὸ συμφέρον βουλευτηρίου παντὸς
κατισχύοντος.

Φίλιππος δὲ ἱστορικὸς ἦν. (Eclog. XIII, pag.
504.)

Olymp. CXXXI, 2. a. C. 255. U. C. 499. Olymp. CXXXI, 3.
Olymp. CXXXI, 4. a. C. 253. U. C. 501. Olymp. CXXXII, 2.
a. C. 251. U. C. 503.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, οἱ εἰς τὴν Λιβύην διαπεράσαν-
τες, καὶ τὸν πόλεμον μετὰ τῶν Καρχηδονίων νέαν
ποιήσαντες, καὶ ναῦς εἴκοσι καὶ τέσσαρας παραλα-
βόντες Καρχηδονίας, τοὺς ἀπὸ τοῦ πεζικοῦ πολέ-
μου διασωθέντας Ῥωμαίους ἀναλαβόντες, καὶ πρὸς
Σικελίαν διαπερῶντες, ἐξ αὐτῆς Καμαρίνας ἐκινδύ-
νευσαν, καὶ ἀπώλεσαν μακρὰς ναῖς τριακοσίας καὶ
τεσσαράκοντα, ἵππαγωγούς δὲ [καὶ] πλοῖα ἑτέρα

Dion. T. VI.

F

τριακόσια. ἀπὸ δὲ Καμαρίνης ἕως Παχύνου τὰ σώ-
 ματα καὶ τὰ ἄλλα καὶ τὰ ναυάγια ἔκειτο, τοὺς δὲ
 διασωθέντας Ἰέρων φιλανθρωπῶς παραλαβὼν,
 ἐσθῆτι καὶ τροφῇ καὶ τῇ λοιπῇ χρεῖα ἀναπαύσας,
 ἕως Μεσσήνης διέσωσε. Καρθάλων μὲν ὁ Καρχηδόν-
 ριος, μετὰ τὴν ναυαγίαν τῶν Ῥωμαίων, πολιορκήσας
 Ἀκράγαντα, ταύτην εἴλε· καὶ τὴν μὲν πόλιν ἐπέπη-
 σε, τὰ δὲ τεῖχη καθεῖλεν. οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυ-
 γον εἰς τὸ Ὀλύμπιον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἕτερον στόλον
 μετὰ τὸ ναυάγιον ναυπηγήσαντες, καὶ διακοσiais
 καὶ πεντήκοντα ναυσὶν εἰς τὸ Κεφαλοῖδιον ἐλθόντες,
 τοῦτο διὰ προδοσίαν παρέλαβον. ἐπὶ δὲ τὰ Δρέπα-
 να ἐλθόντες, καὶ πολιορκήσαντες, τοῦ Καρθάλω-
 ρος βοηθοῦντος, ἐξέπεσον, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Πά-
 νορμον, καθορμισθέντες ἐν τῷ λιμένι πλησίον τῶν
 τειχῶν, καὶ τὴν δύναμιν ἐκβιβάσαντες, ἐχαράκων
 καὶ ἐτάφρευον τὴν πόλιν. καταδένδρου γὰρ τῆς χώ-
 ρας μέχρι τῶν πυλῶν οὐσῆς, ἀπὸ θαλάσσης εἰς θά-
 λασσαν τὰ χώματα ἐχαράκωθησαν, καὶ ἐταφρεύθη-
 σαν. εἰτα Ῥωμαῖοι συνεχεῖς προσβολὰς ποιούμενοι
 καὶ μηχαναῖς κατέβαλον τὸ τεῖχος, καὶ τῆς ἐκτὸς πό-
 λεως κυριεύσαντες, πολλοὺς ἀνείλον· οἱ δὲ ἄλλοι
 ἔφυγον εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν· καὶ πέμψαντες πρέ-
 βεις πρὸς τοὺς ὑπάρχους, ἤξιον τοῖς σώμασιν ἀσφα-
 λειαν. τῶν δὲ συμφωνούντων δύο μνᾶς τῷ σώματι
 δίδοντας ἐλευθέρους εἶναι, παρέλαβον τὴν πόλιν οἱ
 Ῥωμαῖοι. μυρία δὲ σώματα τιμῆς συνεχωρήθη τῷ
 εὐρεθέντι ἀργυρίῳ, καὶ ἀπελύθη. τοὺς δὲ λοιποὺς,
 μυρίους τρισχιλίους ὄντας, καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν

ελαφροπώλησαν. Ἰεῖνοι δὲ ἐκβαλόντες τὴν τῶν Φοινίκων φρουράν, τὴν πόλιν Ῥωμαίοις ἔδωκαν. παραπλησίως δὲ τούτοις ἐποίησαν Σολουντίνοι, καὶ Πειριῖνοι, καὶ Ἰννατταρίνοι καὶ Τυνδαρίδαι. οἱ δὲ ὕπατοι φρουράν ἐν Πανόρμῳ λιπόντες, ἀπῆλθον ἐν Μεσσήνῃ.

Τοῦ δὲ ἐπιγενομένου ἔτους πλεύσαντες οἱ Ῥωμαῖοι δεύτερον εἰς Λιβύην, καὶ τῶν Καρχηδονίων μὴ εἰσάντων αὐτοὺς ὁρμήσαι, ὑποστρέφοντες ἦλθον εἰς Πάνορμον. ἐκεῖθεν ἀπάραντες ἐν Ῥώμῃ, δεύτερον ἐνανάγησαν, χειμῶνος αὐτοὺς καταλαβόντος, καὶ ἀπώλεσαν ταῦς μακρὰς ἑκατὸν πεντήκοντα, καὶ τὴν ἄλλην ἅπασαν τῶν ἱππαγωγῶν καὶ λαφύρων [παρασκευήν]. τοῦ δὲ Θεσμῶν πυλωροῦ περὶ τὰ ἔξω γενομένου εἰς ἀναγκαΐας χρείας, ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίων στρατοῦ συτελήθη· καὶ ἐπρέσβευσε πρὸς τὸν ἄρχοντα, ὅτι εἰάν ἀπολύσῃ αὐτὸν, ἀνοΐξειν αὐτῷ τὴν πύλην τῆς πόλεως νυκτός. τοῦ καὶ ἀπολύσαντος, καὶ συνθεμένου καιροῦ, ἀπέστειλεν ὁ ἄρχων χιλιούς νυκτός. καὶ φθάσαντες [ἦκον.] ὁ μὲν κατὰ τὴν ὁρισμένην ἤνοιξε πύλην· τὴν δὲ οἱ πρῶτιστοι καὶ ἐπιφανεῖς εἰσῆλθον, καὶ εἶπον ταῖς πυλωρῷ κλεῖσαι, καὶ μηδεὶνα ἄλλον εἰσελθεῖν, θέλοντες μόνοι τὸν πλοῦτον τῆς πόλεως ἄραι. οὗτοι πάντες κατεκόπησαν ἄξιον τῆς πλεονεξίας θάνατον ὑπομείναντες.

Ἐν ἄλλῳ δὲ καιρῷ τὰς Θέσμους καὶ τὴν Λιπαράν Ῥωμαῖοι παρέλαβον ἄμφω. πολιορκήσαντες δὲ Ῥωμαῖοι καὶ Ἐρκτὴν φρούριον, [πεζῶν] μυριάσι τέσσαρσι καὶ χιλίοις ἱππεῦσιν οὐκ ἴσχυσαν. Ἀσ-

δρούβας δὲ ὁ στρατηγὸς τῶν Καρχηδονίων βλασφη-
μοῦμενος ὑπὸ τῶν ἰδίων, διὰ τὸ μὴ πολεμεῖν, ἀνα-
ζεύξας μετὰ πάσης δυνάμεως, διὰ τῆς Σελινουντίας
δυσχωρίας ἦλθεν εἰς τὸ Πάνορμον· καὶ διαβιβάσας
τὸν ποταμὸν τὸν σύνεγγυς, περὶ τὰ τεῖχη ἐστρατο-
πέδευσε, μῆτε χαράκωμα μῆτε τάφρον τάξας, διὰ
τὸ καταφρονεῖν· πάλιν δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων πολὺν
οἶνον ἐπιφερομένων, οἱ Κέλται μεθύσθοντες, καὶ
κραυγῆς καὶ ἀταξίας πληροῦμενοι, ἐπιπεσόντος
Καικιλίου ὑπάτου αὐτοῖς, κατὰ κράτος αὐτοὺς νι-
κήσας, καὶ τῶν ἐλεφάντων ἐξήκοντα κρατήσας, εἰς
Ῥώμην ἀπέστειλε· καὶ θαῦμα Ῥωμαῖοι ἔσχον.
(Eclog. XIV, pag. 505 sq.)

“Οἱ Ἀμίλκας ὁ Βάσκας καλούμενος ὁ Καρχηδό-
νιος, καὶ Ἀννίβας ὁ υἱὸς αὐτοῦ μέγιστοι στρατηγοὶ
Καρχηδονίων ὄντες, οὐ μόνον τῶν προτέρων, ἀλλὰ
καὶ τῶν μεταγενεστέρων ὁμολογουμένως οὗτοι διε-
λήθησαν, καὶ ἰδίαις πράξεσιν ἠΐξησαν μάλιστα
τὴν πατρίδα. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 564.)

E L I B R O XXIV.

Olymp. CXXXII. 4, a. C. 249. U. C. 505.

ΤΗΝ δὲ Σελινουντίων πόλιν Καρχηδόνιοι κατα-
σκάψαντες, μετοίκησαν εἰς τὸ Λιλυβαῖον. Ῥωμαῖοι
δὲ ναυσὶ μακροαῖς διακοσίαις καὶ τεσσαράκοντα, περ-

κούροις ἐξήκοντα, καὶ πλοίων πλήθει παντοδαπῶν
 κατέπλευσαν εἰς τὴν Πάροδμον, ἐκεῖθεν εἰς τὸ Λι-
 λυβατον, ὃ πολιορκεῖν ἤρξαντο, τὴν μὲν γῆν ἀπὸ
 θαλάσσης εἰς θάλασσαν τάφρῳ ἀπετείχισαν· κατα-
 πέλτας δὲ καὶ κριοὺς καὶ χωστρίδας καὶ χελώνας κα-
 τεσκεύασαν, τὸ καὶ στόμιον τοῦ λιμένος πεντεκαίδε-
 κα κερκουρούς καὶς λίθων πληρώσαντες κατέχωσαν.
 ἦν δὲ ὁ λαὸς ὁ τῶν Ῥωμαίων ἑνδεκα μυριάδες· τῶν
 δὲ πολιορκουμένων πεζοὶ ξ', ἱππεῖς δὲ ψ'. πολιορκου-
 μένων δὲ αὐτῶν, ἦλθεν αὐτοῖς βοήθεια ἀπὸ Καρ-
 χηδόνης ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ σῖτος, καὶ ἀνε-
 θάρσησαν μετὰ τοῦ Αἰάροβου. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι θεα-
 σάμενοι τὴν εἰσβολὴν τῆς δυνάμεως, λίθοις καὶ χώ-
 μασιν ἐκ δευτέρου τὸ στόμιον τοῦ λιμένος ἔχωσαν,
 καὶ ξύλοις μεγίστοις καὶ ἀγκύραις τὰ βιάθη ἐσταύ-
 ρωσαν· πνεύματος δὲ βιαίου πνεύσαντος, καὶ τῆς
 θαλάσσης ἀγριανθείσης, πάντα κατέλυσεν. ἐποίη-
 σαν δὲ Ῥωμαῖοι πετροβόλον ὄργανον. ἔκτισαν δὲ
 ἑνδοθεν ἄλλο τεῖχος Καρχηδόνιοι. τὴν δὲ τάφρον
 τῆς πόλεως ἔχωσαν Ῥωμαῖοι, ἔχουσιν τὸ πλάτος ἐξή-
 κοντα πήχεις, καὶ τὸ βιάθος τεσσαράκοντα. πόλεμον
 δὲ συνάψαντες εἰς τὸ πρὸς θάλασσαν τεῖχος, ἔστησαν
 κατὰ πρόσωπον ἐνέδρας. καὶ τοῦ λαοῦ εἰς τὸν πρὸς
 θάλασσαν πόλεμον κενωθέντος, οἱ [κατὰ] τὰς ἐνέ-
 δρας κλίμακας ἐτοίμους ἔχοντες ἀνέβησαν, καὶ τὸ
 πρῶτον τεῖχος εἶλον· ἀκούσας δὲ ὁ Καρχηδόνιος
 στρατηγός, ἐπιπεσὼν αὐτοῖς ἐν ἐνὶ τόπῳ ἐφόρνευσε
 μυρίους, καὶ τοὺς ἄλλους ἠνάγκασε φεύγειν. πάντα
 δὲ πολεμικὰ ὄργανα, χελώνας, πετροβόλους, κριοὺς,

χωστρίδας, πνεύματος μεγάλου ἐπιπνεύσαντος, ἐνέ-
 πρησαν Ῥωμαίων. ἰδόντες δὲ οἱ Καρχηδόνιοι οὐδὲν
 ὠφελοῦντας τοὺς ἱππεῖς αὐτῶν ἐν τοῖς στενοῖς τό-
 ποις, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς εἰς τὰ Δρέπανα, καὶ πολ-
 λὴ βοήθεια Καρχηδονίοις ἐγένετο. ἐξαπορηθέντες
 δὲ οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τὴν καῦσιν τῶν ὀργάνων, καὶ
 διὰ τὴν σπανίαν τῶν τροφῶν, καὶ τὴν λοιμικὴν νό-
 σον, (κρεωβοροῦντες γὰρ μόνον Ῥωμαῖοι καὶ οἱ σύμ-
 μαχοι) εἰς τὴν νόσον ἐπιπτον, ὥς ἐν ὀλίгаῖς ἡμέραις
 μυρίους τεθνήσκειν. ὅθεν καὶ τὴν πολιορκίαν ἡθέλη-
 σαν καταλύσαι. Τέρων δὲ, ὁ βασιλεὺς Συρακούσης,
 σῆκτον πολὺν ἀποστείλας αὐτοῖς, ἀνεθάρσυνεν αὐ-
 τοὺς πρὸς τὴν πολιορκίαν. τῶν δὲ Ῥωμαίων τὸν
 ὑπάτον διαδεξαμένων, τὴν ἀρχὴν παρέδωκαν Κλαυ-
 δίῳ ὑπάτῳ τῷ τοῦ Ἀππίου νιῷ. καὶ παραλαβὼν
 τὰς δυνάμεις, πάλιν τὸν λιμένα ἔχωσεν, ὥσπερ καὶ
 οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἡ θάλασσα κατεσκόρπισε.
 τοῦ δὲ Κλαυδίου μέγα ἐπαρθέντος, τὰς ἀρίστας
 ναῦς ἐξήρτισε διακοσίας καὶ δέκα, καὶ εἰς τὰ Δρέπα-
 να πρὸς Καρχηδονίους ἀπῆλθε πολεμήσων αὐτούς·
 καὶ ἡττήθη ἀπολέσας ναῦς ἑκατὸν ἑπτακαίδεκα, καὶ
 ἄνδρας δυσμυρίους. ναυμαχίαν δὲ κρατεράν, καὶ νί-
 κην λαμπροτέραν, οὐχὶ Καρχηδονίοις, ἀλλ' οὐδ' ἄλ-
 λοις, τοιαύτην γεγενημένην ὁρᾷως [ἂν εὖροις] περὶ
 τούτους τοὺς χρόνους, καὶ τὸ παράδοξον, ἐν τηλι-
 κούτῳ κινδύνῳ ὄντας Καρχηδονίους, καὶ μετὰ νεῶν
 δέκα, οὐ μόνον ἀνῆρθέη μὲν οὐδεὶς, ἐτραυματίσθη-
 σαν δὲ ὀλίγοι. μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέστειλεν Ἀννίβας
 τριήραρχον εἰς Πάνορμον μετὰ τριάκοντα νεῶν, αἱ

τὴν ἀγορὰν τῶν Ῥωμαίων τοῦ σίτου ἔφερον εἰς Ἀρ-
 πινα. καὶ τῆς λοιπῆς ἀγορᾶς τὴν χρεῖαν ἐκ τῆς Ἀρ-
 πίνης λαβόντες, εἰς τὸ Λιλυβαῖον ἦλθον, καὶ τοὺς
 πολιορκουμένους ἐνέπλησαν παντοίων ἀγαθῶν. ἔφθα-
 σε δὲ καὶ Καρχυδάλων στρατηγὸς ἐκ Καρχηδόνος με-
 τὰ νεῶν μακρῶν ἐβδομήκοντα, καὶ σιτηγῶν ἴσων.
 ἐπιθεμένων δὲ καὶ αὐτῶν Ῥωμαίοις, τινὰς μὲν ναῦς
 ἐβύθισε τῶν νεῶν, τῶν ὀρμουσῶν εἰς γῆν ἀπίσπα-
 σε πέντε. ἀκούσας καὶ τὸν στόλον τῶν Ῥωμαίων ἐκ
 Συρακουσῶν ἀφωρμηθῆναι, πείσας τοὺς συνάρχον-
 τας, ἀνήχθη ναυσὶ ἑκατὸν εἴκοσι ταῖς ἀρίσταις. τῶν
 δὲ στόλων εἰς αὐνοψιν ἐλθόντων κατὰ τὴν Γελώαν
 χώραν, οἱ Ῥωμαῖοι φοβηθέντες κατέπλευσαν εἰς
 τὴν Φιντιάδα, καὶ τὰ πλοῖα τὰ τὴν ἀγορὰν κομί-
 ζοντα καὶ τὰς λοιπὰς ναῦς ἀπέλιπον ὑπὸ τὴν γῆν.
 τῶν δὲ Καρχηδονίων καταπλευσάντων, συνέστη καρ-
 τερός ἀγών. τέλος δὲ οἱ Καρχηδόνιοι τῶν σκαφῶν
 τῶν μεγάλων κατέδυσαν πενήκοντα, τῶν δὲ μακρῶν
 ἐβύθισαν ἑπτακαίδεκα, συντρίψαντες δὲ τρεῖς καὶ
 δέκα, ἀχρήστους ἐποίησαν. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Καρ-
 χηδόνιοι ἐπὶ τὸν Ἄλυκον ποταμὸν παραγερόμενοι,
 τοὺς τραυματίας ἀνέπασσαν. ὁ δὲ ὕπατος Ἰούνιος,
 οὐδὲν τῶν γεγενημένων εἰδὼς, ἐκ τῆς Μεσσηνίας ἀνή-
 χθη ναυσὶ μακραῖς τριάκοντα καὶ ἕξ, φορητοῖς οὐκ
 ὀλίγοις· περιπλεύσας δὲ τὸν Πάχυνον, καὶ καθορ-
 μισθεὶς πλησίον Φιντιάδος, κατεπλάγη τὸ γεγενημέ-
 νον. μετὰ δὲ ταῦτα Καρχηδονίων παντὶ στόλῳ πρὸς
 αὐτοὺς ἐλθόντων, φοβηθεὶς ὁ ὕπατος, τὰς μὲν τρις-
 καίδεκα τὰς ἀχρήστους ἐνέπρησεν, ἐπὶ δὲ Συρακού-

σας τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο, νομίζων Ἰέρωνα παρέξε-
σθαι τὴν ἀσφάλειαν. κατὰληπτος δὲ γενόμενος πρὸς
τὴν γῆν τῆς Καμαρίνας, εἰς τὴν γῆν κατέφυγε πρὸς
τόπους τραχεῖς καὶ ὑφαλῶδεις. τοῦ δὲ πνεύματος
βιαιότερον ἐπιπνέοντος, οἱ μὲν Καρχηδόνιοι κάμ-
ψαντες τὸν Πάχυνον, εἰς ὑπεύδιον τόπον καθωρ-
μίσθησαν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, κινδύνου μεγάλου
γεγεννημένου, τὰ μὲν σιτηγὰ πλοῖα ἀπώλεσαν πάν-
τα, τὰς δὲ μακρὰς ναῦς οὐσας ἑκατὸν καὶ πέντε
ὁμοίως, [ὥστε] δύο μόνας σωθῆναι, τὰ δὲ πλείω
σώματα ἀπολωλέναι. ὁ δὲ Ἰούνιος τὰς δύο ναῦς ἀπο-
λαβὼν, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας ἄνδρας, εἰς τὸ στρα-
τόπεδον ἦλθε τὸ Αἰλυβαῖον. νυκτὸς δὲ οὗτος ἐπιπε-
σὼν τὸν Ἑρκα παρέλαβε· καὶ τὸν Αἰγιδάλλον ἐτεί-
χισεν, ὃν περ νῦν Ἀκέλλον καλοῦσι, καὶ στρατιώτας
ὀκτακοσίους εἰς φυλακὴν κατέλιπε. Καρθάλων δὲ
πυθόμενος τοὺς περὶ τὸν Ἑρκα τόπους προκατε-
λῆφθαι, νυκτὸς ἐν ταῖς ναυσὶ παρεκώμισε δύναμιν·
ἐπιπεσὼν δὲ τοῖς φρουροῖς τοῦ Αἰγιδάλλου, ἐκνέ-
ευσε τοῦ χωρίου, καὶ περιγενόμενος, οἷς μὲν ἀπέ-
κτεινεν, οὓς δὲ ἐφυγάδευσεν εἰς τὸν Ἑρκα· καὶ τὸ
μὲν φρούριον τρισχίλιοι στρατιῶται ἐφύλαξαν. ἐν
δὲ τῇ πρώτῃ ναυμαχίᾳ Ῥωμαῖοι ἔπесον τρισμύριοι
καὶ πεντακισχίλιοι, τῶν δὲ ἐαλωκότων οὐκ ἔλαττον
τούτων. (Eclog. I, pag. 506.)

Ὅτι Κλώδιος παραγενόμενος εἰς τὴν Σικελίαν,
παρέλαβε τὰς πρὸς τῷ Αἰλυβαίῳ δυνάμεις, καὶ τὰ
πλήθη συναγαγὼν κατηγόρησε πικρῶς τῶν παραδόν-
των αὐτῷ τὸ στρατόπεδον ὑπάτων· φάσκων αὐτοὺς

ὁρᾷ μὴ πως χειριζέσθαι τὸν πόλεμον, μεθυσκομένους
καὶ ζῶντας ἐν ἀνέσει καὶ τρυφῇ· καὶ τὸ σύνολον
πεπολιορκησθαι μᾶλλον ἢ πεπολιορκηκέναι. ὧν δὲ
φύσει παράθερος, καὶ τῇ διανοίᾳ παρακεκνηκώς,
πολλὰ διώκει μανίᾳ προσεμφερόως. πρῶτον μὲν γὰρ,
ὧν τῆς στρατηγίας κατηγόρησε, τοῦτων τὴν ἄνοιαν
μιμησάμενος, παραπλησίως ἐν τῇ θαλάσῃ τὰ τε
χώσματα καὶ τὰ κλεῖθρα κατεσκεύαξε· τοσοῦτον
ἄφροσύνη διένεγκας ἐκείνων, ὅσῳ μεῖζόν ἐστιν ἁμάρ-
τημα, τὸ μηδὲ ἐκ τῆς πείρας δύνασθαι μεταδιδα-
χθῆναι, τοῦ πρώτως ἐπιβαλλόμενον σφαλῆναι. τιμω-
ρητικὸς δὲ ὧν φύσει, τοὺς μὲν πολιτικούς τοῖς πα-
τρίοις ἔθεσιν ἐκόλαζεν ἀπαραιτήτως, τοὺς δὲ συμ-
μάχους ῥαβδίοις ἑμασίγῃ. καθόλου δὲ διὰ τὴν
ὑπεροχὴν τοῦ γένους, καὶ τὴν τῆς οἰκίας δόξαν
διεφθαρμένος, ὑπεροπτικὸς ἦν καὶ κατεφρόνει
πάντων.

“Οτι Ἀμίλκας καὶ πρὸ τῆς στρατηγίας φανερόν
ἔσχε τὴν λαμπρότητα τῆς ψυχῆς· καὶ τὴν ἀρχὴν
παρειληφώς, ἄξιος ἐφαίνετο τῆς πατρίδος, ἀντε-
χόμενος μὲν τῆς δόξης, καταφρονῶν δὲ τῶν κιν-
δύνων.

“Οτι οὗτος συνέσει διαφέρειν ἐδόκει, καὶ τόλ-
μαν, καὶ προῖξιν τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἔχων ὑπὲρ ἅπαν-
τας τοὺς πολίτας, ὑπῆρχεν ἀμφοτέρον βασιλεὺς τ’
ἀγαθὸς κρατερός τ’ αἰχμητής.

“Οτι ὁ Ἄννων μεγαλεπίβολος ὧν καὶ δόξης ὀρε-
γόμενος, καὶ τὸ μέγιστον ἔχων δύναμιν σχολάζου-
σαν, ἅμα μὲν ταύτην γυμνάσειν ἠλπίζεν ἐν ταύτῃ τῇ

στρατεία, τρέφων ἐκ τῆς πολεμίας, καὶ τὴν πόλιν
κουφίζων τῶν δαπανημάτων· ἅμα δὲ πολλὰ κατα-
πραξασθαι τῇ πατρίδι, καὶ πρὸς δόξαν καὶ πρὸς τὸ
συμφέρον.

“Οτι Ἀντωνος τὴν ἑκατόμυλον ἐκπολιορκήσαν-
τος, καὶ τῶν πρεσβυτέρων προσελθόντων μεθ’ ἑκα-
τερῶν καὶ δεομένων ἀνθρωπίνως ἑαυτοῖς χρήσα-
σθαι, φιλόδοξος ὢν ὁ στρατηγός, καὶ προκρίνας εὐ-
εργεσίαν τῆς τιμωρίας, τρισχιλίους μὲν δμήρους ἔλα-
βε, τὴν δὲ πόλιν καὶ τὰς κτήσεις ἀκεραίους ἑάσας·
ἔτυχε στεφάνων καὶ τιμῶν μεγάλων παρὰ τῶν ἐν
παθόντων· οἱ δὲ στρατιῶται τῶν ἐγχωρίων αὐτοῦ
ὑποδεχομένων λαμπρῶς μετὰ πάσης προθυμίας ἐν
στιῶντο πάντων ὄντων δαφιλῶν πρὸς ἀπόλαυσιν.

“Οτι ἡ μήτηρ τῶν νεανίσκων βραδέως φέρονσα
τὴν ἀνδρὸς τελευτήν, καὶ νομίσασα δι’ ἀμείλειαν
αὐτὸν ἐκτελειπέναι τὸ ζῆν, ἐποίησε τοὺς υἱοὺς κα-
κουχεῖν τοὺς αἰχμαλώτους. συγκλεισθέντων οὖν αὐ-
τῶν εἰς οἶκημα στενὸν παντελῶς, τὰ σώματα καθά-
περ τῶν θηρίων ἀναγκάζετο συνεσπειραμένα καρτε-
ρεῖν διὰ τὴν στενοχωρίαν. ἔπειτα τῆς τροφῆς πα-
ραιρεθείσης ἐφ’ ἡμέρας πέντε, Βοδόστωρ μὲν διὰ
τὴν ἀθυμίαν καὶ τὴν ἔνδειαν ἐτελεύτησεν· Ἀμίλλας
δὲ διαφέρων εὐψυχία, διεκαρτέρει καὶ περ ἀπεργω-
σμένης ἐλπίδος ἀνεχόμενος. πολλάκις δὲ αὐτοῦ δεο-
μένου τῆς γυναικὸς, καὶ μετὰ δακρύων τὴν ἐπιμέ-
λειαν τὴν εἰς τὸν ἄνδρα διεξιόντος, τοσοῦτον ἀπέ-
σχεν ἐκείνη φιλανθρωπίας καὶ λογισμῶν ἀνθρωπί-
νων, ὥστε τὸν μὲν νεκρὸν αὐτῇ συγκατακτεῖσαι

πέντε ἡμέρας, τροφήν δὲ ὀλίγην χορηγῆσαι, πρὸς αὐτὸ μόνον στοχαζομένην τὸ δύνασθαι τὴν αἰνυχίαν ἐνεγκεῖν. ὁ δὲ Ἀμίλκας ἀπογνοὺς τὸν ἐκ τῆς ἰκεσίας ἔλεον, ἀνεβόησεν ἐπιμαρτυρόμενος Δία ξένιον, καὶ θεοὺς τοὺς ἐποπτεύοντας τὰ κατ' ἀνθρώπους, ὡς ἀντὶ καλῆς χάριτος τῆς ὀφειλομένης ἀπολαμβάνει τιμωρίας ὑπὲρ ἀνθρώπων. οὐ μὴν ἐξέλιπε τὸ ζῆν, εἴτε δαιμονίου τινὸς ἐλεήσαντος, εἴτε καὶ ταυτομάτου παρὰδοξον ἐνεγκόντος βοήθειαν. ἐσχάτως γὰρ αὐτοῦ διακειμένου, διὰ τε τὴν ἀποφορὰν τὴν ἀπὸ τοῦ νεκροῦ, καὶ τὴν ὅλην κακουχίαν, τῶν οἰκετῶν τινες τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν διηγῆσαντό τισι τὸ γινόμενον· οἱ δὲ μισοπονηρήσαντες, τοῖς δημάρχοις προσήγγειλαν. δεινῆς δ' οὖν τῆς ὁμότητος φανείσης, οἱ ἄρχοντες ἀνεκαλέσαντο τοὺς Ἀττιλίους, καὶ παρ' ὀλίγον θανάτου κρίσιν προσέθηκαν, ὡς καταισχυνοῦσι τὴν Ῥώμην. διηπειλήσαντο δὲ τὴν ἀρμότιουσαν παρ' αὐτῶν λήψεσθαι τιμωρίαν, εἰ μὴ πᾶσαν ἐπιμέλειαν ποιήσονται τῶν αἰχμαλώτων. οἱ δὲ τῇ μητρὶ πολλὰ καταμεμφάμενοι, τὸν μὲν Βοδόστορα καύσαντες, ἀπέστειλαν τὴν τέφραν τοῖς συγγενέσι· τὸν δὲ Ἀμίλκαν ἐκ τῆς κακουχίας ἀνέλαβον. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 565 sq.)

Olymp. CXXXIII, 2. a. C. 247. U. C. 507. Olymp. CXXXIV, 1. a. C. 244. U. C. 510.

Εἰς δὲ τὸν Λόγγωνα Κατάνης φρούριον ὑπῆρχε, καλούμενον Ἰτάλιον· ὅπερ πολεμήσας Βάρκας ὁ Καρχηδόnius . . .

Τὰ γὰρ τῶν στρατηγῶν βουλευμάτων καὶ στρα-

τηγήματα διαδόμενα τοῖς φίλοις, τοῖς πολεμίοις γνώριμα γίνεται διὰ τῶν αὐτομόλων· καὶ τοῖς στρατιώταις δειλίαν ἐντίκτονα, προσδοκίαν μεγάλου κινδύνου ἐντίθησι.

Βάρκας δὲ νυκτὸς καταπλεύσας, καὶ τὴν δύναμιν ἀποβιβάσας, αὐτὸς πρῶτος ἡγησάμενος τῆς ἀναβάσεως τῆς πρὸς Ἑρυνκα, οὕσης σταδίων τριάκοντα, παρέλαβε τὴν πόλιν, καὶ πάντας ἀνείλε· μετώκισε δὲ τοὺς λοιποὺς εἰς τὰ Ἀγέπανα.

Ἐν παντὶ γὰρ καιρῷ καὶ πράγματι συμβαίνει τὴν εὐταξίαν γίνεσθαι μεγάλων ἀγαθῶν αἰτίαν. (Eclog. II, pag. 508 sq.)

Olymp. CXXXIV, 3. a. C. 242. U. C. 512.

Λιγνάτιος δὲ ὁ ὕπατος ναυσὶ μακροῦς τριακοσίοις, καὶ πλοίοις ἑπτακοσίοις, ὁμοῦ χιλίοις, εἰς Σικελίαν ἔπλευσε, καὶ εἰς τὸ Ἑρυνκίων ἐμπόριον καὶ θωροίσθη. Ἄννων δὲ καὶ αὐτὸς ἐν Καρχηδόνι ναυσὶ διακοσίοις καὶ πεντήκοντα μακροῦς, καὶ τοῖς φορητοῖς, εἰς τὴν νῆσον τὴν Ἰεράν ἦλθεν. εἴτα δὲ ἐξ αὐτῆς πρὸς τὸν Ἑρυνκα ἐρχόμενος . . . καὶ τῶν Ῥωμαίων ὑπαντησάντων, παρ' ἀμφοτέρων πόλεμος ἐγένετο μέγας. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν πόλεμον ἀπέβηλον Καρχηδόνιοι ναῦς ἑκατὸν ἑπτακαίδεκα, αὐτάνδρους μὲν τούτων εἴκοσι, Ῥωμαῖοι δὲ ὀγδοήκοντα [ἔλαβον,] τριάκοντα μὲν εἰς τέλος, πεντήκοντα δὲ εἰς ἐπιμερισμὸν, αἰχμαλώτους δὲ (ὡς Φιλῖνος ἀνέγραψε) Καρχηδονίων ἑξακισχιλίους· ὡς δὲ ἕτεροι, τετρακισχιλίους καὶ τεσσαράκοντα. αἱ δὲ ἄλλα

νῆες, πνεύματος ἐπιπνεύσαντος οὐρίου, εἰς Καρχη-
δόνα ἔφυγον.

Οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀνδρείας, ὅτ' αὐτοῦ σκά-
φους βυθισθέντος, τὸ σῶμα τῆς βάσεως ἀποστε-
ρηθὲν, ὑπὸ τῆς θαλάσσης τοῖς πολεμίοις ἐγχειρί-
ζεται.

Ἐξοσι καὶ τέσσαρα δὲ ἔτη πολεμήσαντες οἱ
Ῥωμαῖοι Καρχηδονίους, Λιλυβαῖον δὲ δεκαετὴ χρό-
νον πολιορκήσαντες, πρὸς ἀλλήλους διελύθησαν.
(Eclog. III, pag. 509.)

E L I B R O XXV.

Olymp. CXXXIV, 4. a. C. 241. U. C. 513.

ἘΠΙΚΟΡΡΟΣ ὁ φιλόσοφος ἐπὶ ταῖς ἐπιγεγραμ-
μέναις ὑπ' αὐτοῦ Κυρίαις Δόξαις ἀπεφώνητο, τὸν
μὲν δίκαιον βίον ἀτάραχον ὑπάρχειν, τὸν δὲ ἄδικον
πλείστης ταραχῆς γέμειν, βραχεῖ παντελοῦς λόγῳ πο-
λὺν ἀληθῆ νοῦν περιλαβεῖν, καὶ τὸ σύνολον, δυνά-
μενον τὴν κακίαν τῶν ἀνθρώπων διορθοῦσθαι. ἡ
γὰρ ἀδικία, μητρόπολις οὖσα τῶν κακῶν, οὐ μόνον
τοῖς ιδιώταις, ἀλλὰ καὶ συλλήβδην ἔθνεσι καὶ δήμοις
καὶ βασιλεῦσι τὰς μεγίστας ἀπεργάζεται συμφοράς.
ὑπῆρχον γὰρ οἱ μετὰ Καρχηδονίων στρατευσάμενοι
Ἰβηρες, Κέλτοι, Βαλεαρεῖς, Αἰβυες, Φοίνικες, Λι-
γυστῖνοι, καὶ μιξέλληνες δοῦλοι· οἱ καὶ ἐστιασίασαν

Τότε συνιδεῖν ἐστὶν ἐπ' αὐτῆς τῆς πειρας, ἥλι-
κην ὑπεροχὴν ἔχει στρατηγικὴ συνείσις ἰδιωτικῆς
ὑπειρίας, καὶ τριβῆς ἀλόγου καὶ στρατιωτικῆς.

Ὅτι τῶν κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὄντων μεγάλην
ἔχει διαφορὰν ἢ μετριότης, καὶ μηδὲν ὑπὲρ ἀνθρώ-
πον ἐπιτηδεύειν.

Μετὰ δὲ τὴν ἐν Σικελίας ἀπαναχώρησιν οἱ μί-
σθοφόροι Καρχηδονίων ἐπανεστήσαν αὐτοῖς διὰ τοῦ
αὐτὰς αἰτίας. ὑπὲρ τῶν ἵππων τῶν θανόντων ἐν Σι-
κελίᾳ, καὶ τῶν σφαγέντων ἀνδρῶν τιμὰς ὑπερβαλ-
λούσας [ἀπῆλθον·] καὶ ἐπολέμησαν ἔτη τέσσαρα
καὶ μῆνας ἑσσαράς. σφάζονται δὲ ὑπὸ Ἀμίλκα τοῦ
Βάρκα στρατηγοῦ, ὅς καὶ ἐν Σικελίᾳ εἰς τοὺς Ῥω-
μαίους ἀνδρικῶς ἐκράτύνατο, (Eclog. I, pag.
501 sq.)

Ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι περὶ τῆς Σικελίας μεγάλους
ἀγῶνας καὶ κινδύνους ὑπομείναντες, καὶ πρὸς Ῥω-
μαίους καὶ ἔτη συνεχῶς διαπολεμήσαντες, οὐ τηλὶ-
κῶν ἐπειράθησαν ἀτυχημάτων, ὅσων ὁ πόλεμος
αὐτοῖς αἴτιος ὑπῆρξεν ὁ πρὸς τοὺς ἀδικηθέντας ὑπὲρ
αὐτῶν μισθοφόρους. ἀποστερήσαντες γὰρ τοὺς ὀφει-
λομένους μισθοὺς τοῖς ἄλλοις ἐθνεσίν, παρ' ὀλίγον
αὐτῆς τῆς ἡγεμονίας ἅμα καὶ τῆς πατρίδος ἐστε-
ρήθησαν. οἱ γὰρ ἀδικηθέντες μισθοφόροι παραχρῆ-
μα ἀποστάντες, ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς περιβίβη-
λον τὴν Καρχηδόνα. (Excerpt. de Virt. et Vit.
p. 566 sq.)

Ὅτι οἱ Καρχηδόνιοι ἐξάπέστειλαν πρὸς τοὺς

ἀποστάντας κήρυκα, τὴν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν αἰ-
τούμενοι. οἱ δὲ περὶ τὸν Σπόνδιον ἡγεμόνες ἐπι-
τείνοντες τὴν ἀποθηρίωσιν, οὐ μόνον ἀντίπενον περὶ
τῆς ταφῆς, ἀλλὰ καὶ διηπειλήσαντο μηκέτι πέμπειν
μηδένα κήρυκα περὶ μηδενὸς πρὸς αὐτοὺς, ὥς τῆς
αὐτῆς κολάσεως γενομένης τῷ παραγενομένῳ. εἰς δὲ
τὸ λοιπὸν ἐνομοθέτησαν, τῶν αἰχμαλώτων τοὺς μὲν
Καρχηδονίους τῆς αὐτῆς τούτοις ἀξιούν τιμωρίας,
τοὺς δὲ συμμαχοῦντας τοῖς Φοίνιξι χειροκοπεῖν, καὶ
πέμπειν ἡκρωτηριασμένους εἰς τὴν Καρχηδόνα. οἱ
μὲν οὖν περὶ τὸν Σπόνδιον ἡγεμόνες, διὰ τῆς εἰρη-
μένης ἀσεβείας καὶ ὁμότητος ὑπετέμνοντο τὴν διὰ
τῆς φιλανθρωπίας στρατηγίαν τοῦ Βάρκα. τοῦτο
τὸν τρόπον Ἀμίλκας δυσχεροστούμενος τῇ ὁμότητι,
καὶ αὐτὸς ἠναγκάζετο τῆς φιλανθρωπίας μὲν τῆς εἰς
τοὺς αἰχμαλώτους ἀποσιῆναι, τὴν δὲ τιμωρίαν πα-
ραπληροῦσαι ἐπιτιθεῖναι τοῖς ὑποπεσούσαι. διόπερ τοὺς
ἀλίσκομένους αἰκίζόμενος παρερρόπτει τοῖς θηρίοις,
ὅφ' ὧν καταπατούμενοι πικραῖς τιμωρίαις πε-
ριέπιπτον. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
567.)

Olymp. CXXXV, 1. a. C. 240. U. C. 514.

Ὅτι οἱ Ἰππακρινοὶ καὶ οἱ Ἰτυκαῖοι ἀπέστησαν,
καὶ τοὺς φυλάσσοντας τὰς πόλεις ἐξόψαν ἀτάφους
κατὰ τῶν τειχῶν· καὶ τοῖς παρὰ Καρχηδονίων πρεσ-
βεύσασι περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναίρεσεως ἀντέπι-
πτον περὶ τῆς ταφῆς. (Excerpt. de Virt. et Vit.
pag. 567.)

Olymp. CXXXV, 4. a. C. 237. U. C. 5172

Ὅτι Ἀμίλκας ὁ καὶ Βάρκας πολλὰς καὶ μεγάλας
 χρειὰς παρασχόμενος τῇ πατρίδι, κατὰ μὲν τὴν
 Σικελίαν ἐν τῷ πρὸς Ῥωμαίους πολέμῳ, κατὰ δὲ
 τὴν Λιβύην, ὅτε τὴν ἀπόστασιν οἱ μισθοφόροι καὶ
 Λίβυες ποιησάμενοι συνέιχον ἐν πολιορκίᾳ τὴν Καρ-
 χηδόνα. ἐπ' ἀμφοτέροις γὰρ τοῖς πολέμοις τοῦτοίς
 ἐπιφανεστάτας πράξεις κατεργασάμενος, καὶ πολυ-
 τεύόμενος ἐμφρόνως, δικαίως ἀποδοχῆς ἐτύχχανε
 παρὰ πᾶσι τοῖς πολίταις· ὕστερον δὲ μετὰ τὴν κα-
 τάλυσιν τοῦ κατὰ τὴν Λιβύην πολέμου, συστησά-
 μενος ἑταιρείαν τῶν ποιηροτάτων ἀνθρώπων, καὶ
 ἐκ τούτων ἀθροίζων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων ὠφελείας,
 ἔτι δὲ αὐτὸν ὄρων ταῖς πράξεσιν αὐξανόμενον, καὶ
 δοὺς εἰς δημοκοπίαν καὶ πλήθους ἀρέσκειαν, παρ-
 εστήσατο τὸν δῆμον ἑαυτῷ παραδοῦναι τὴν στρατη-
 γίαν ὅλης τῆς Λιβύης εἰς χρόνον ὀλίγιστον. (Ex-
 cerpt. de Virt. et Vit. pag. 567.)

Ἀμίλκας δὲ στρατηγήσας κατὰ Καρχηδόνα, τὰ
 χυ τὴν πατρίδα ἠϋξῆσε, καὶ εἰς τὰς Ἡρακλείους
 στήλας, καὶ εἰς τὰ Γάδαιρα, καὶ εἰς τὸν Ὠκεανὸν
 κατέπλευσεν. ἔστι δὲ τὰ Γάδαιρα πόλις, ἀποικὸς
 Φοινίκων· κεῖται μὲν εἰς τὰ ἔσχατα τῆς οἰκουμένης,
 κατὰ αὐτὸν τὸν Ὠκεανόν, ὅρμον ἔχουσα. πολεμή-
 σας δὲ Ἰβηρας καὶ Ταρτεσίους, μετὰ Ἰστολατίου
 στρατηγοῦ τῶν Κελτῶν καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
 πάντας κατέκοψεν, ἐν οἷς καὶ τοὺς δύο ἀδελφοὺς
 σὺν ἄλλοις ἐπιφανεστάτοις ἡγεμόσι· καὶ τρισχιλίους
 ζῶντας παραλαβὼν, ἔταξεν εἰς τὰς ἰδίας στρατίας.

Ἰνδόρις δὲ πάλιν ἀθροίσας πεντακισμυρίους, καὶ
 πρὶν πολέμου τραπεῖς, καὶ φυγὼν εἰς λόφον τινα,
 καὶ πολιορκηθεὶς ὑπὸ Ἀμίλκα, καὶ νυκτὸς πάλιν
 φυγὼν, τὸ πλεῖστον αὐτοῦ κατέκοπη· αὐτὸς δὲ
 Ἰνδόρις καὶ ζωγρίας ἐλήφθη. ὃν τυφλώσας Ἀμίλ-
 κας, καὶ τὸ σῶμα αἰκισάμενος, ἀνεσταύρωσε·
 τοὺς δὲ ἄλλους αἰχμαλώτους, ὅντας μυρίων πλείους,
 ἀπέλυσε· πολλὰς δὲ πόλεις τῇ πειθῇ προσηγάγετο,
 πολλὰς δὲ καὶ καταπολεμήσας· Ἀσδρούβας δὲ, ὁ
 γαμβρὸς Ἀμίλκου, πεμφθεὶς παρὰ τοῦ κηδεστοῦ εἰς
 Καρχηδόνα, εἰς πόλεμον τῶν Νομάδων, τῶν ἐπα-
 ρυστάντων Καρχηδονίοις, κατέκοψεν ὀκτακισχίλιους,
 ζωγρίας δὲ ἔλαβεν δισχιλίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐδουλώ-
 θησαν φόρους τελέσοντες. ὁ δὲ Ἀμίλκας περὶ τὴν
 Ἰβηρίαν πόλεις πολλὰς ὑποτάξας, ἔκτισε πόλιν με-
 γίστην, καλέσας αὐτὴν ἐκ τῆς τοῦ τόπου θεόσεως
 Ἀκραν Λευκὴν. Ἀμίλκας δὲ Ἑλικῇ τῇ πόλει παρα-
 καθήμενος, καὶ πολιορκῶν, τὸ πλεῖστον στράτευμα,
 καὶ τοὺς ἐλέφαντας, εἰς παραχειμασίας ἐν τῇ ὑπὸ
 αὐτοῦ κτισθείσῃ πόλει Λευκῇ Ἀκρᾷ ἀποστείλας, με-
 τὰ τῶν λοιπῶν παρέμεινε. συνεχροθῆσαντος δὲ
 τοῦ Ὀρισσῶν βασιλέως τοῖς πολιορκουμένοις, δόλῳ
 φιλίαν συνεπιθέμενος, καὶ συμμαχήσας, ἔτρεψεν
 Ἀμίλκαν. τούτου δὲ φεύγοντος, τοῖς νίοις καὶ τοῖς
 φίλοις τὴν σωτηρίαν κατεσκέυασε, δι' ἄλλης ὁδοῦ
 ἐκκλίνας· καταδιωκόμενος γὰρ ὑπὸ τοῦ βασιλέως,
 εἰς ποταμὸν μέγαν σὺν τῷ ἵππῳ ἐμβὰς, ὑπὸ τοῦ
 ρεύματος διεφθάρη ὑπὸ τοῦ ἵππου. οἱ δὲ περὶ τὸν

Dion. T. VI.

G

Ἀννίβαν καὶ Ἀσδρούβαν τοὺς υἱοὺς διεσώθησαν εἰς τὴν Λευκὴν Ἀκρὰν.

Ἀμίλκας μὲν οὖν, καίπερ πολλοῖς ἔτεσι πρότερον τῆς ἡμετέρας ἡλικίας τετελευτηκώς, ἐχέτω παρὰ τῆς ἱστορίας ὥσπερ ἐπιτάφιον τὸν ἴδιον ἔπαινον.

Olymp. CXXXVIII, 1 a. C. 228. U. C. 526. Olymp. CXXXIX, 4.

Ἀσδρούβας δὲ, ὁ γαμβρὸς Ἀμίλκα, μαθὼν τοῦ κηδεστοῦ τὸ ἀκλήρημα, ταχέως ἀναξεύξας, πρὸς τὴν Λευκὴν Ἀκρὰν ἦλθεν, ἔχων θηρία πλεον τῶν ἑκατόν. οὗτος δὲ στρατηγὸς ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ Καρχηδονίων, πεντακισμυρίους ἐμπείρους πεζοὺς συνέλιξε, καὶ ἵππεῖς ἑξακισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ διακοσίους. πολεμήσας δὲ πρῶτον τὸν Ὀρισσῶν βασιλέα, κατέσφαξε πάντας τοὺς αἰτίους τῆς Ἀμίλκα φυγῆς. παρέλαβε δὲ τὰς πόλεις αὐτῶν οὕσας δυοκαίδεκα, καὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰβηρίας. γήμας δὲ γυναῖκα ἔσχε θυγατέρα βασιλέως Ἰβήρου. ὑπὸ πάντων τῶν Ἰβήρων ἀνηγορεύθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ. ὅθεν ἔκτισε παραθαλασσίαν πόλιν, ἣν προσηγόρευσε Νέαν Καρχηδόνα, καὶ ἑτέραν πόλιν ὕστερον, θέλων τὴν Ἀμίλκα δύναμιν ὑπερβῆναι. καὶ ἐστράτευσεν [ἄγων πεζοὺς] ἑξακισμυρίους, ἵππεῖς ὀκτακισχιλίους, ἐλέφαντας διακοσίους. ὑπὸ δὲ οἰκίτου ἐπιβουλευθεὶς ἰσφάγη, στρατηγήσας ἔτη ἑννέα. (Eclog. II, pag. 510. sq.)

Olymp. CXXXVIII, 4. a. C. 225. U. C. 529.

Κελτοὶ δὲ μετὰ Γαλατῶν κατὰ Ῥωμαίων πόλεμον ἀθροίσαντες, σύνηξαν λαὸν μυριάδας εἰκοσί,

καὶ πρῶτον μὲν πόλεμον ἐνίκησαν· καὶ δεύτερον
προσβαλόντες ἐνίκησαν, ἀνείλον δὲ καὶ τὸν ἑνα Ῥω-
μαίων ὑπάτον. Ῥωμαῖοι δὲ καὶ αὐτοὶ ἔχοντες πε-
ζῶν μυριάδας ἐβδομήκοντα, ἱππέων δὲ ἐπτακισμυ-
ρίους· τῶν δύο πολέμων ἡττημένων Ῥωμαίων, τοῦ
τρίτου πολέμου κατὰ κράτος ἐνίκησαν Ῥωμαῖοι, καὶ
ἀνείλον μυριάδας τέσσαρας, καὶ τοὺς ὑπολοίπους
ἐξώγησαν. ὥστε καὶ τὸν μέγιστον αὐτῶν βασιλεῖα
ἐαυτοῦ θερίσαι τὸν τράχηλον, τὸν δὲ δεύτερον ὑπ'
αὐτοῦ ζῶντα ποιῆσαι. ἐκ δὲ τούτου τοῦ ἀνδραγα-
θήματος ἀνθ' ὑπατος γεγόμενος Αἰμίλιος, κατέδρα-
με τὴν χώραν τῶν Γαλατῶν καὶ Κελτῶν, καὶ πολ-
λὰς πόλεις καὶ φρούρια εἴλε, καὶ ὠφελείας πολλῆς
ἐπλήρωσε τὴν Ῥώμην. (Eclog. III, pag. 511.)

Ἰέρων δὲ, ὁ βασιλεὺς Συρακοῦσης, εἰς τὸν
Κελτικὸν πόλεμον Ῥωμαίοις οὔτον ἀπέστειλε, βοη-
θῶν Ῥωμαίοις· οὗ καὶ τὴν τιμὴν ἔλαβε μετὰ τὴν
τοῦ πολέμου κατάλυσιν. (Eclog. IV, pag. 512.)

Olymp. CXL, 2. a. C. 219. U. C. 535.

Μετὰ δὲ τὴν σφαγὴν Ἀσδρούβα τοῦ Καρχηδο-
νίου, ἀναρχίας οὔσης, τὸν μείζονα υἱὸν Ἀμίλκα
Ἀννίβαν στρατηγὸν ἐχειροτόνησαν. Ζακανθαίων δὲ
ἡ πόλις πολιορκουμένη ὑπὸ Ἀννίβα· συναγαγόντες
τὰ ἱερὰ, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, τὸν ἐν τοῖς
οἴκοις, καὶ τὰ τῶν γυναικῶν κόσμια, καὶ ἐνώτια,
καὶ ἀργύρια χωνεύσαντες, ἔμιξαν χαλκὸν καὶ μόλι-
βδον· καὶ ἄχρηστον ποιήσαντες τὸν χρυσόν, ἐξῆλ-
θον, καὶ ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενοι, πάντες κατεκόπη-
σαν· πολλοὺς δὲ καὶ αὐτοὶ φονεύσαντες. αἱ δὲ γυ-

ναῖκες τὰ τέκνα φονεύσασαι, ἐαυτὰς δὲ ἀγχόνῃς
ἀπέπνιξαν. οὕτως ἀκερδῇ τὴν πόλιν παρέλαβεν Ἀν-
νίβας. τὸν δὲ Ἀννίβαν Ῥωμαῖοι πρὸς δίκην αἰτή-
σαντες, δι' ὧν παρηνόμησε, καὶ μὴ λαβόντες, πό-
λεμον τὸν Ἀννιβαϊκὸν καλούμενον ἔστησαν. (Eclog.
7, pag. 512.)

E LIBRO XXVI.

Οὔτε ποιητῆς, οὔτε συγγραφεύς, οὔτε ἄλλος
τεχνίτης οὐδεὶς παραγγελίας τινὸς λογικῆς, δύνα-
ται πᾶσι τοῖς ἀναγινώσκουσι κατὰ πᾶν εὐαρεστή-
σαι. Θνητῇ δὲ φύσει, καὶ ὅλως ἐπιτετευγμένη γέ-
νηται, οὐ δυνατόν ἐφικέσθαι τῆς ἀμέμπτου πάν-
των εὐαρεστήσεως. οὔτε γὰρ Φειδίας, μάλιστα τε-
θαυμασμένος, ἐπὶ τὴν τῶν ἐλεφαντίνων ἀγαλμάτων
κατασκευὴν, οὔτε Πραξιτέλης, ὁ καταμίξας ἄκρως
τοῖς λιθίνοις ἔργοις τὰ τῆς ψυχῆς πάθη, οὔτε
Ἀπέλλης, ἢ Παρθένιος, οἱ τοῖς ἐμπειρικῶς μικρα-
μένοις χρώμασι προϊόντες εἰς ἀκρότατον τὴν ζω-
γραφικὴν τέχνην, οὕτως ἐπέτυχον ἐν τοῖς ἔργοις,
ὥστε κατὰ πᾶν ἀμέμπτου ἐπιδείξασθαι τὸ τῆς ἐμ-
πειρίας ἀποτέλεσμα. τίς γὰρ ἐπιφανέστερος τῶν μὲν
ποιητῶν, Ὀμήρου; τῶν δὲ ῥητόρων, Δημοσθέν-
ους; τῶν δὲ εὖ βεβιωκότων, Ἀριστείδου καὶ Σό-
λωνος; ἀλλ' ὅμως ταῖς τούτων εὐφημίαις καὶ δυνά-
μει προσῆλθεν ὁ μεμφόμενος καὶ τὰς ἀγνοίας ἐλέγ-

ὧν λόγος. ἄνθρωποι γὰρ ὄντες, καὶ ταῖς τῶν ἐγ-
 χειρουμένων ὑπεροχαῖς ἐπιτυχάνοντες, ὅμως διὰ
 τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν διέπιπτον ἐν πολλοῖς.
 ἵσθι γάρ τινα τῶν ἀνθρώπων φιλόφθονα, καὶ μι-
 κροῖσθα, τὰ παραπέμποντα μὲν τὰ καλῶς ἔχοντα
 τῶν ἐπιτελεσθέντων, προσπλεκόμενα δὲ τοῖς ἐπιδε-
 χομένοις διαστροφὴν τινα καὶ πιθανὴν μέμψιν. ἐξ
 ὧν φιλοτιμοῦνται διὰ τῆς τῶν ἄλλων κατηγορίας
 τὴν ἰδίαν αὐξήσειν ἐμπειρίαν. ἀγνοοῦντες, ὅτι πᾶ-
 σα δυνάμεις οὐκ ἐκ τῆς ἀλλοπαθείας ἀσθενεῖ, ἀλλ'
 ἐκ τῆς ἰδίας ἕως θεωρεῖται. θαυμάσεις δὲ ἂν τις
 τῆς τοιαύτης ἀβελτηρίας τὴν εἰς τὰ φαῦλα φιλοπο-
 νίαν, δι' ἧς τινες πειρῶνται ταῖς κατὰ τῶν ἄλλων
 βλασφημίαις ἰδίαν εὐδοξίαν ἀποφέρεισθαι. εἰσὶ γάρ
 τινες, οἵμαι, φύσεις σκαιότητι βλάπτουσαι, κα-
 θάπερ ἐκκαίουσαι τὰ καλὰ τῶν γεννημάτων πάχναι
 καὶ χιόνες. καὶ γὰρ διὰ μὲν τὴν ἀνταύχειαν τῆς κατὰ
 τὴν χιόνα λευκότητος ἀμυνομένης ἢ ὄψις, τῆς
 ἀκριβοῦς θεωρίας ἀποστερεῖται. καὶ προαιρέσεις
 ἀνθρώπων ἀξιόλογον μὲν ἔργον οὔτε βουλόμεναι
 δοῦν οὔτε δυνάμεναι, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἄλλων πεπονη-
 μένα διασφύρουσι. διὸ [χοῆ] τοὺς εὖ φρονοῦντας
 τοῖς μὲν διὰ ἐπιμέλειαν κατωρθωκόσιν ἀρετὴν, ἀπο-
 μερίζειν τὸν ἔπαινον· τοῖς δὲ σπανίως κατορθοῦσι,
 μὴ συκοφαντεῖν ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν ἀσθένειαν.
 περὶ μὲν οὖν τῶν βασκαίνειν ἐπιτηδευόντων ἰκα-
 τὸν ἡμῶν εἰρησθῶ. (Eclog. I, pag. 512. sq.)
 Καθάπερ γὰρ ἀθλητὴς ἀγαθὸς πολὺν χρόνον
 χειραλειπήσας, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα καταντῶ, ἐμπε-

ρίαν μεγάλην καὶ δύναμιν πεπονημένος. (Eclog. II, pag. 513.)

Μηνόδοτος δὲ ὁ Περὶνθιος τὰς Ἑλληνικὰς πραγματείας ἔγραψεν ἐν βιβλίοις πεντεκαίδεκα, Σώσιλος δὲ ὁ Ἴλιος τὰ περὶ Ἀντίβαν ἔγραψεν ἐν βιβλίοις ἐπτά. (Eclog. III, pag. 513.)

Κατὰ δὲ Ῥωμαίους ἡ λεγεὼν πεντακισχίλιοι εἰσίν. (Eclog. IV, pag. 513.)

Φύσει μὲν ἄνθρωποι ταῖς εὐημερίαις προστρέχουσι, τῇ δὲ τῶν πταισάντων τύχῃ συνεπιτίθενται.

Τὴν γὰρ ψυχὴν, ἀμετάβολον οὖσαν φύσει, ταχὺ τὴν ἐναντίαν εἰσαῆξιν μεταβολήν. (Eclog. V, pag. 513.)

Olymp. CXL. 4. a. C. 217. U. C. 537.

Ῥόδου γὰρ ὑπὸ σεισμοῦ μεγάλου καταπτωθεῖσης, Ἰέρων ὁ Συρακούσιος ἔδωκεν εἰς οἰκοδομὴν τοῦ τείχους ἀργυρίου ἑξ τάλαντα, ἀργυρίου λέβητας ἀξιολόγους, χωρὶς τοῦ νομίσματος, καὶ ἀτέλειαν τοῖς σιτηροῖς πλοίοις. (Eclog. VI, pag. 513.)

Ἡ νῦν δὲ καλουμένη Φιλιππόπολις, κατὰ τὴν Θειταλίαν Φθιώτιδες Θῆβαι ἐκαλεῦντο. (Eclog. VII, pag. 513.)

Τρυφῆς γὰρ συνεχοῦς, καὶ μαλακῆς εὐνῆς, καὶ μύρων παντοίων καὶ παντοίας τροφῆς πολυτέλεια τὴν μὲν ἀλκὴν καὶ συνήθη τῶν δεινῶν ὑπομονὴν ἐξέλυσεν· τὰ δὲ σώματα καὶ ψυχὰς εἰς γυναικώδη καὶ τρυφεράν διάθεισιν μετέστησεν. ἡ μὲν γὰρ ἄνθρω-

πίνη φύσις τὴν ἀσυνήθη τῶν πόρων ἄσκησιν, καὶ δίαίταν εὐτελεῇ, δυσχερῶς προσίεται, τὴν δὲ ἑασιώγην καὶ τρυφήν ὁμοίως δίδωκε. Ἀννίβας γὰρ κακουχία πολλῇ καὶ τὰς πόλεις τῆς Ῥώμης [καὶ] Βρετιτίας παραλαβὼν, ὕστερον καὶ τὴν Κρώτιονα εἴλε, καὶ τὸ Ῥήγιον πολιορκήσων. ἐπὶ δυσμῶν γὰρ ἄρξάμενος [καὶ] τῶν Ἡρακλειωτικῶν σιτηλῶν, πᾶσαν τῶν Ῥωμαίων χώραν ὑπέταξε, πλὴν Ῥώμης καὶ Νεαπόλεως, πολεμήσας ἕως Κροτιώνης. (Eclog. VIII, pag. 514.)

Ὅτι Ἀννίβας ἦν φυσικὸς μάχιμος, καὶ τῇ τῶν πολεμικῶν ἔργων ἐκ παιδὸς πείρα πεπονημένος, καὶ συνεστρατευτικῶς ἔτη πλείω μεγάλους ἡγεμόσι, πολλὴν εἶχε τριβὴν τῶν πολεμίων ἀγώνων· κεχορηγούμενος δὲ ὑπὸ τῆς φύσεως ἀγχινοῖα, καὶ πεπονημένος στρατηγικὴν ἀρετὴν διὰ τῆς πολυχρονίου περὶ τὸν πόλεμον ἀσκήσεως, μεγάλας ἐλπίδας εἶχεν ἐν ἑαυτῷ.

Ὅτι τοῦ Μινυκίου ἡττηθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ὑπὸ πάντων ἐκρίθη, Μινύκιος μὲν ἀφρόσυνη καὶ ἀπειρία τοῖς ὅλοις ἐπταικώς· Φάβιος δὲ ἀγχινοῖα καὶ ἀρετῇ στρατηγικῇ διὰ παντὸς προνοημένος τῆς ἀσφαλείας.

Ὅτι Δωρίμαχος ὁ τῶν Αἰτολῶν στρατηγὸς ἀσεβῇ συνετελέσατο προὔξιν. τὸ γὰρ περὶ Δωδώνηνμαντεῖον συλῆσας, ἐνέπρησε τὸ ἱερὸν πλὴν τοῦ σηκοῦ. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 568. sq.)

Olymp CXLI, l. a. C. 216. U. C. 538.

Ὅτι ἡ τοῦ Ἀννίβου δύναμις πολὺν χρόνον τῆς

τῶν Κικυπῶν εὐδαιμονίας ἀπλήστως ἐμπλησθεῖσα, μετέβαλε ταῖς ἀγωγαῖς εἰς τοῦναντίον. τρυφῆς γὰρ συνεχοῦς καὶ μαλακῆς εὐνῆς καὶ μύρων παντοίων, καὶ παντοίας τροφῆς πολυτέλεια, τὴν μὲν ἀλκὴν καὶ συνήθη τῶν δεινῶν ἐξέλυσεν ὑπομονήν, τὰ δὲ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς εἰς γυναικώδη καὶ τρυφεράν διάθεσιν μετέστησεν.

Ὅτι τῶν Ῥωμαίων ὁ Ἀντίβας πολλὰ κατηγορήσας εἰς ὁμότητα καὶ πονηρίαν μᾶλλον ἢ ὑπερηφάνειαν, τοὺς τῶν συγκλητικῶν υἱοὺς καὶ συγγενεῖς ἐκλέξας ἀπέσφαξε, ταύτην παρὰ τοῦ συνεδρίου λαμβάνων τιμωρίαν.

Ὅτι ὁ Ἀντίβας ἄλλοτριώτατα διακείμενος πρὸς Ῥωμαίους, ἐκ τῶν αἰχμαλώτων ἐπιλέξας τοὺς εὐθέτους εἰς μονομαχίαν συνέξευξεν. ἀδελφοὺς μὲν ἀδελφοῖς, πατέρας δὲ υἱοῖς, συγγενεῖς δὲ συγγενέσι μονομαχεῖν ἠνάγκαζεν. ἔνθα δὴ δικαίως ἂν τις τοῦ μὲν Φοίνικος ἐμίσησε τὴν ὁμότητα, τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐθαύμασε τὴν εὐσέβειαν, καὶ τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς ὑπομονήν τε καὶ καρτερίαν. πυρὸς γὰρ αὐτοῖς προσαγομένου καὶ κέντρων, ἔτι δὲ χαλεπωτάτων πληγῶν, οὐδεὶς ὑπήκουσε προσενεγκεῖν τὰς χεῖρας τοῖς ἀναγκαιοτάτοις· πάντες γὰρ εὐγενῇ παρραστήματα λαβόντες, ἐναπέπνευσαν ταῖς ἀνάγκαις, ἀθίκτους ἑαυτοὺς τηρήσαντες τῆς πρὸς ἀλλήλους μαιφονίας.

Olymp. CXLII, 2. a. C. 215. U. C. 539.

Ὅτι Γέλωνος καὶ Γέφωρος τῶν βασιλέων κατὰ τὴν Σικελίαν τετελευτηκότων ἐν Συρακούσαις, Ἰε-

ρωνύμου δὲ τὴν ἀρχὴν διαδεδεγμένου, καὶ τὴν ἡλικίαν ὄντος ἀντίπαιδος, οὐκ εἶχεν ἡ βασιλεία τὸν προστησόμενον ἀξιόχρεον. διὸ καὶ τὸ μειράκιον ταῖς τῶν κολάκων πρὸς χάριν ὁμιλίαις ἐξετράπη πρὸς τρυφὴν καὶ ἀκολασίαν καὶ τυραννικὴν ὁμότητα. ἐπετελεῖτο γὰρ γυναικῶν ὕβρεις· καὶ τοὺς παρῶν σία χρώμενους τῶν φίλων ἀπέκτεινε, καὶ πολλῶν ἀκρίτως οὐσίας ἐδήμευσεν, καὶ τοῖς πρὸς χάριν ὁμιλοῦσιν ἐδωρεῖτο. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐπηκολούθει ἐκ τῶν ὄχλων μῖσος, εἶτα καὶ ἐπιβουλία, καὶ ὁ τοῖς πονηροῖς δυνάσταις εἰωθὼς ἐπακολουθεῖν ὄλεθρος. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 568.. sq.)

Olymp. CXLI., 3. a. C. 214. U. C. 540. Olymp. CXLI, 4. a. C. 213. U. C. 541. Olymp. CXLI, 1. a. C. 212. U. C. 542. Olymp. CXLI, 2. a. C. 207. U. C. 247.

Ὅτι μετὰ τὴν Ἰερωνύμου τελευτὴν, οἱ Συρακοῦσιοι ἐλθόντες εἰς ἐκκλησίαν ἐψηφίσαντο τοὺς συγγενεῖς τοῦ τυράννου κολάσαι, καὶ τὰς γυναῖκας ὁμοίως τοῖς ἀνδράσιν ἀνελεῖν, καὶ μηδὲ ζῆσαν ἀπολιπεῖν τυραννικῆς συγγενείας.

Ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Σεμπρωνίου Μάγωνος ἀποστείλαντος πρὸς Ἀντίβαν, οἱ μὲν στρατιῶται κείμενον ὀρῶντες ἐβύων κατατέμνειν, καὶ κατὰ μέρη διασφενδονῆσαι· ὁ δὲ Ἀντίβας φήσας οὐ προσήκειν τὴν ὀρχὴν εἰς ἀναισθητον σῶμα ἐναποτίθεσθαι, καὶ λαβὼν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ τῆς τύχης ἄδηλον, ἅμα δὲ καὶ θαυμάζων τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρός, πολυτελοῦς ταφῆς ἡξίωσε τὸν τετελευτηκότα· ἀναλέξας δὲ τὰ τοῦ σώματος ὅσα, καὶ φιλανθρωπῶς περι-

στείλας ἀπέστειλεν εἰς τὸ τῶν Ῥωμαίων στρατό-
πεδον.

Ὅτι τῶν Συρακουσιων μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς
πόλεως ἀπαντήσαντων Μαρκέλλῳ μεθ' ἱκετηρίας,
τῶν μὲν ἐλευθέρων ἔφη σωμάτων φείσασθαι, τὰς
δὲ κτήσεις ἀπάσας διαρπάσαι.

Ὅτι Καρχηδόνιοι καταλύσαντες τὸν Λιβυκὸν πό-
λεμον, τὸ τῶν Μικατανῶν Νομάδων ἔθνος σὺν γυ-
ναιξὶ καὶ τέκνοις τιμωρησάμενοι, πάντας τοὺς συλ-
ληφθέντας ἀνεσταύρωσαν. διόπερ οἱ τούτων ἀπό-
γονοι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ὁμότητος ἀναμνησκό-
μενοι, χαλεπώτατοι τοῖς Καρχηδονίοις πολέμιοι κα-
θεστήκεισαν.

Ὅτι οὐκ εἴασε τὴν τοῦ ἀνδρός ἀρετὴν φημὶ δὴ
τοῦ Ἀσδρούβου ἀνεπισήματον. ἀλλὰ φησὶν, ἦν
γὰρ υἱὸς Ἀμίλκου τοῦ Βάρκα μὲν ἐπικαλουμένου,
μεγίστην δὲ δόξαν ἐσχηκότος τῶν καθ' ἑαυτὸν. καὶ
γὰρ ἐν τῷ Σικελικῷ πολέμῳ μόνος τῶν ἡγεμόνων
πολλάκις ἐνίκησε Ῥωμαίους· καὶ τὸν ἐμφύλιον κα-
θελὼν πόλεμον, πρῶτος διεβίβασε δύναμιν εἰς Ἰβη-
ρίαν. τοιοῦτου δ' ὢν πατρὸς, οὐκ ἀνάξιον ἑαυτὸν
παρεῖχετο τῆς ἐκείνου δόξης. ὁμολογουμένως γὰρ
ἄριστος ἦν στρατηλάτης ἀπάντων Καρχηδονίων, με-
τὰ τὸν ἀδελφὸν Ἀννίβαν· διὸ καὶ τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ
δυνάμεων Ἀσδρούβαν κατέλιπεν ἡγεμόνα. πολλάκις
δὲ μάχας ἀγωνισάμενος κατὰ τὴν Ἰβηρίαν, καὶ διὰ
παντὸς ἐκ τῶν ἐλαττωμάτων ἀναλαμβάνων τὰς δυ-
νάμεις, πολλοὺς καὶ παντοίους ὑπέμεινε κινδύνους·
καὶ εἰς τὴν μεσόγειον ἀποδιωχθεὶς, διὰ τὴν ἰδίαν

ἀρετὴν μεγάλην ἤθροισε δύναμιν, καὶ παρεγενήθη
παρ' ἐλπίδας εἰς Ἰταλίαν. (Excerpt. de Virt. et
Vit. p. 569.)

FORTE E LIBRO XXVII.

Olymp. CXLIII, 4. a. C. 205. U. C. 549. Olymp. CXLIV,
2. a. C. 202. U. C. 551. Olymp. CXLIV, 3. a. C. 202. U. C.
552.

ὍΤΙ Νάβις ὁ τύραννος τῶν Λακεδαιμονίων ἀνείλε
Πέλοπα, τὸν Λυκούργου μὲν τοῦ βασιλεύσαντος
υἱόν, παῖδα δὲ τὴν ἡλικίαν ὄντα· εὐλαβεῖτο γὰρ
μήποιε ὁ παῖς παραγενόμενος εἰς ἡλικίαν, ἀποκα-
ταστήσῃ τῇ πατρίδι τὴν ἐλευθερίαν, πεφρονηματι-
σμένος διὰ τὴν εὐγένειαν. αὐτὸς δὲ τοὺς χαριστά-
τους τῶν Λακεδαιμονίων ἐπιλεγόμενος ἀγῆρει· καὶ
μισθοφόρους πανταχόθεν τοὺς χειρίστους συνήγα-
γε, φύλακας τῆς δυναστείας. διόπερ ἐκ παντὸς τό-
που συνέρῳον εἰς τὴν Σπάρτην ἱερόσυλοι, φῶρες,
λησταί, κατὰδικοι θανάτου. ἀσεβῶς γὰρ τὴν τυραν-
νίδα περιποιησάμενος, ὑπὸ μόνων τούτων ἤλπιζε
βεβαιοτάτα τηρηθήσεσθαι.

Ὅτι Κρηῖτες ναυσὶν ἐπὶ πειρατεύειν ἐπιβαλό-
μενοι, τῶν πλεόντων ἐλήστεον οὐκ ὀλίγους. διὸ καὶ
τῶν ἐμπόρων ἀθυμούντων, Ῥόδιοι πρὸς αὐτοὺς τὰ-
δικήματα νομίσαντες ἤξειν, πρὸς τοὺς Κρητίας πό-
λεμον ἐξήνεγκαν.

"Οτι Πλημῆνιος, ὁ κατασταθεὶς Λοκρῶν ἡγε-
 μὼν παρὰ Σκιπίωνος, ἀσεβῆς ὢν, τοὺς τῆς Περσε-
 φόνης θησαυροὺς ἀνασπάσας, καὶ τὰ χρήματα συλ-
 λήσας ἀπῆνεγκε. τῶν δὲ Λοκρῶν ἀγανακτοῦντων
 ἐπὶ τούτοις, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀνακαλουμένων
 πίστιν, δύο τῶν χιλιάρχων μισοπονηροὶν ἐπὶ τοῖς
 ἀδικήμασι προσεποιήθησαν. τοῦτο δὲ ἔπραττον οὐκ
 ἐπὶ τοῖς γινομένοις ἀγανακτοῦντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τὸ
 μέρος μὴ εἰληφέναι τῶν σεσυλημένων χρημάτων, ἔν-
 καλοῦντες τὸ πλημμέλημα. ταχὺ δ' αὐτοῖς ἅπαν
 ἀξίαν τῆς πονηρίας ἐπέθηκε τὸ δαιμόνιον. καὶ γὰρ
 ἐπιφανέστατον τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἱερῶν τοῦτο
 εἶναι λέγεται, καὶ διὰ παντός ἄγνόν ὑπὸ τῶν ἐγγε-
 ρίων τετηρησθαι. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν Πύρρος ἐκ
 τῆς Ἰταλίας διεβίβασε τὰς δυνάμεις εἰς Λοκροὺς, καὶ
 ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀπαιτούμενος τοὺς μισθοὺς
 ἠναγκάσθη δι' ἀπορίαν ἄψασθαι τῶν χρημάτων,
 κατὰ τὸν ἔκπλουν ἐπιγεννηθῆναι πνεύματα φασίν,
 ὥστε σιόλω παντὶ ναυαγῆσαι τοῦτον. τὸν δὲ Πύρ-
 ρον δεισιδαιμονήσαντα, τὴν θεὸν ἐξιλάσασθαι, καὶ
 μὴ πρότερον ἀπελθεῖν, ἕως ἀπεκατέστησε τὰ χρή-
 ματα. οἱ δὲ χιλιάρχοι προσποιούμενοι μισοπονηροὶν,
 προΐσταντο τῶν Λοκρῶν, καὶ τὸν Πλημῆνιον κα-
 κῶς ἔλεγον, καὶ δίκην ἐπιθήσειν ἠπείλουν. τέλος ἐπὶ
 πλεῖον τῆς λοιδορίας προβαινοῦσης, εἰς χειρας ἤλ-
 θον. οἱ δὲ χιλιάρχοι τοῦτον δόντες ἐπὶ γῆν, τὰ τε
 ὦτα περιέτρωγον αὐτοῦ καὶ τὴν σῖνα, πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις καὶ τὰ χεῖλη διέσχισαν. ὁ δὲ Πλημῆνιος συλλα-
 βὼν τοὺς χιλιάρχους, καὶ δειναῖς αἰκίαις περιβαλὼν

διέ-
 ἱερ-
 λα-
 δια-
 ἐπε-
 δε-
 δύο-
 γνά-
 γεῖ-
 βιβ-
 κα-
 τὸν-
 μνη-
 θα-
 μη-
 το-
 σαι-
 τι-
 ἐκ-
 ἐψ-
 κα-
 χρ-
 νά-
 τῶ-
 δε-
 με-
 νο-
 ἐπ-

διέφθειρεν. ἡ δὲ σύγκλητος τῶν Ῥωμαίων διὰ τὴν
 ἱερουσλίαν οὐ μετρίως ἐδεισιδαιμόνει· οἱ δὲ ἀντιπρο-
 λιτευόμενοι τοῦ Σκιπίωνι, καιρὸν εὐρόντες οἰκείον
 διαβολῆς, κατηγοροῦν αὐτοῦ, λέγοντες ὡς ἀπὸ τῆς
 ἐκείνου γλώττης ἅπαντα πεπορευμένα Πλημῆνιος. ἡ
 δὲ σύγκλητος ἀπέστειλε πρεσβευτὰς ἀγορανόμον καὶ
 δύο δημάρχους, εἰ μὲν εὔρωσιν ἀπὸ τῆς Σκιπίωνος
 γνώμης γεγενημένην ἱερουσίαν, κατὰ τάχος ἀγα-
 γεῖν αὐτὸν εἰς τὴν Ῥώμην· εἰ δὲ μὴ, ἔαν αὐτὸν δια-
 βιβάζειν τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Λιβύην. τούτων δὲ
 κατὰ τὴν ὁδὸν ὄντων, ὁ Σκιπίων μεταπεμφάμενος
 τὸν Πλημῆνιον ἔδησεν εἰς ἄλυσιν, καὶ περὶ τὴν γυ-
 μνασίαν ἦν τῶν δυνάμεων. οἱ δὲ δημαρχοὶ ταῦτα
 θαυμάσαντες, ἐπήνεσαν τὸν Σκιπίωνα. εἰς δὲ Ῥώ-
 μην ἀπαχθέντος τοῦ Πλημηνίου, τοῦτον ἡ σύγκλη-
 τος εἰς φυλακὴν ἀπέθητο, καθ' ἣν αὐτὸν τελευτή-
 σαι συνέβη· τὴν δὲ οὐσίαν αὐτοῦ καθιέρωσε, καὶ
 τὰ προσελλείποντα τῶν ἱερουσιηθέντων χρημάτων
 ἐκ τοῦ δημοσίου προσθεῖσα, τῇ θεῷ καθιέρωσεν.
 ἐψηφίσατο δὲ καὶ τοὺς Λοκροὺς ἐλευθέρους εἶναι,
 καὶ τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἔχοντάς τι τῶν φέρεσθαι
 χρημάτων, ἔαν μὴ καταθῶσιν, ἐνόχους εἶναι θα-
 νάτου.

Ὅτι ὁ Σκιπίων παραγεννηθέντων πρὸς αὐτὸν
 τῶν περὶ Σύφακα, τὸ μὲν πρῶτον ἰδὼν τὸν ἄνδρα
 δεδεμένον, ἐδάκρυσε, λογιζόμενος τὴν πάλαι ποτὲ
 μακαριζομένην αὐτοῦ βασιλείαν. μετ' ὀλίγον δὲ χρό-
 νον κρίνας ἀνθρώπινα φρονεῖν ἐν τοῖς εὐτυχήμασιν,
 ἐπέταξεν αὐτὸν λύσαι· καὶ τὴν ἰδίαν σκηνὴν ἀπέ-

δωκε, καὶ τὴν ἄλλην ἀκολουθίαν ἔχειν συνεχώρησε. τῆρῶν δὲ αὐτὸν ἐν ἐλευθερίᾳ φυλακῇ, φιλανθρωπῶς ὁμίλει καὶ πολλάκις ἐπὶ δεῖπνα παρελαμβάνετο.

Ὅτι Σοφόνιστρα ἢ πρότερον μὲν Μασσανάσση μετὰ δὲ ταῦτα συνοικήσασα Σύφακι, τὸ δὲ τελευταῖον πάλιν εἰς συμβίωσιν ἐλθοῦσα διὰ τὴν αἵμαλωσίαν τῷ Μασσανάσση, τὴν τε ὅψιν ἦν εὐπρεπής, καὶ τοῖς νόμοις ποικίλη, καὶ πᾶν ἐξομηρεύεσθαι δυναμένη. οὐσα δὲ Καρχηδονίων συμμαχίς, προσέκειτο λιπαροῦσα καὶ δεομένη καθ' ἡμέραν τῶν ἀνδρῶν, ὅπως ἀποστῇ Ῥώμῃς. ἦν γὰρ ἡ γυνὴ δεινῶς φιλόπαιτρις. ἃ δὴ γινώσκων ὁ Σύφαξ, ἐδήλωσε τῷ Σκιπίωνι περὶ τῆς γυναικὸς, καὶ παρεκλεύσατο φυλάττειν. τούτοις δὲ σύμφωνα καὶ Αἰλίου λέγοντος, ὁ Σκιπίων ἐκέλευσεν ἄγειν πρὸς ἑαυτὸν τὴν γυναῖκα. παραιτουμένου δὲ τοῦ Μασσανάσσου, πικρότερον ἐπέπληξεν. ὁ δὲ εὐλαβηθεὶς, ἐκέλευσεν ἀποστέλλειν τοὺς παραληψομένους· αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν, φάρμακον θανάσιμον τῇ γυναικὶ [διδούς] πνεῖν ἤνάγκασε.

Ὅτι Σκιπίων διὰ τὸν πρὸς τοὺς ἐπταικότας ἔλεον, βέβαιαν ἔσχε τὴν Μασσανάσσου συμμαχίαν εἰς ἅπαντα τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον.

Ὅτι Ἀννίβας συγκαλεσάμενος τοὺς συμμάχους ἐδήλωσεν αὐτοῖς, ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν διαβῆναι εἰς Λιβύην, καὶ ἔδωκεν ἐξουσίαν αὐτῶν τοῖς βουλομένοις αὐτῷ συστρατεύειν. ἔνιοι μὲν εἴλαντο τὴν μετ' Ἀννίβου διάβασιν· τοῖς δὲ ἡδομένοις τῆς ἐν Ἰταλίᾳ

μονῆς περιστήσας τὴν δύναμιν, τὸ μὲν πρῶτον τοῖς στρατιώταις ἔδωκεν ἐξουσίαν, εἴ τινα βούλονται λαμβάνειν ἐξ αὐτῶν δοῦλον· τοὺς δὲ λοιποὺς κατέσφαξεν, ἄνδρας μὲν περὶ δισμυρίους, ἵππεῖς δὲ περὶ τρισχίλους, καὶ τῶν ὑποζυγίων ἀναρίθμητον πλῆθος.

Ὅτι αὐτόμολοι ἦλθον πρὸς Ἀννίβαν ἵππεῖς τετρακισχίλιοι. οὗται δὲ τοῦ Σύφακος πταίσαντος πρὸς Μασσανάσσην ἦσαν ἀφεστηκότες. ὁ δὲ ὀργισθεὶς αὐτοῖς περιέστησε τὴν δύναμιν, καὶ πάντας κατακοντίσας διέδωκε τοὺς ἵππους τοῖς μετ' αὐτοῦ στρατιώταις.

Ὅτι Σκιπίων ἀπέστειλε πρὸς Καρχηδονίους πρέσβεις· οἱ δὲ ὄχλοι παρ' ὀλίγον αὐτοὺς ἀνέειλον, οἱ δὲ συνέσει διαφέροντες τοὺτους ἐξήρπασαν, καὶ μετὰ τριήρων ἐξέπεμψαν. οἱ δὲ δημοκρατοῦντες ἐν Καρχηδόνι τὸν ναύαρχον παρεκλεύσαντο, ὅταν αἱ παρ' αὐτοὺς τριήρεις ἀναστρέψωσιν, ἐπιπλεῦσαι τοῖς πρεσβευταῖς, καὶ πάντας κατασφάζαι· ὃ καὶ γέγονεν. οἱ δὲ καταφυγόντες ἐπὶ τὴν γῆν, διεσώθησαν πρὸς τὸν Σκιπίωνα. τὸ δὲ θεῖον τοῖς ἀσεβῆσαι βουλομένοις ταχέως ἐνεδείξατο τὴν αὐτοῦ δύναμιν. οἱ γὰρ εἰς Ῥώμην ἀποσταλέντες πρεσβευταὶ τῶν Καρχηδονίων ἀναστρέφοντες, ὑπὸ χειμῶνος κατηνέχθησαν εἰς τὸν τῶν Ῥωμαίων ναύσταθμον. ὧν ἀναχθέντων ἐπὶ τὸν Σκιπίωνα, καὶ πάντων βοῶντων ἀμύνασθαι τοὺς ἀσεβεῖς, ὁ Σκιπίων οὐκ ἔφη δεῖν πράττειν, ἢ τοῖς Καρχηδονίοις ἐγκαλοῦσιν. οὗτοι

μὲν οὖν ἀφεθέντες διεσώθησαν εἰς τὴν Καρχηδόνα,
 θανυμάζοντες τὴν τῶν Ῥωμαίων εὐσέβειαν.

FORTE E LIBRO XXVIII.

Olymp. CXLV, 1. a. C. 200. U. C. 554. Olymp. CXLV,
 2. a. C. 199. U. C. 555.

ΟΤΙ Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς Δικαί-
 αρχον τὸν Αἰτωλὸν ἄνδρα τολμηρὸν πείσας πειρατεύ-
 ει, ἔδωκεν αὐτῷ ναῦς εἴκοσι· προσείαξεν δὲ τὰς
 μὲν ἡήσους φορολογεῖν, τοῖς δὲ Κρησὶ παραβου-
 θεῖν ἐν τῷ πρὸς Ῥοδίους πολέμῳ. αὐτὸς δὲ κατὰ
 τὰς ἐκτολὰς τοὺς μὲν ἐμπόρους ἐλήστευε, τὰς δὲ νή-
 σους λεηλατῶν ἀργύριον εἰσπραττετο.

Οτι Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς,
 Ἡρακλείδην τινὰ Ταραντῖνον εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πο-
 νηρὸν ἄνθρωπον, ὅς κατ' ἰδίαν αὐτῷ λαλῶν, πολ-
 λὰς καὶ ψευδεῖς διαβολὰς τῶν ἐν ἀξιώματι κειμένων
 φίλων ἔλεγε· τέλος δὲ εἰς τοῦτο ἦλθει ἀσεβείας, ὥστε
 τοὺς πρώτους τοῦ συνεδρίου πέντε ἄνδρας ἀπέσφα-
 ξε. διὸ καὶ τὸ λοιπὸν ἐπὶ τὸ χεῖρον αὐτῷ τὰ πρά-
 γματα προηγάγετο. πολέμους γὰρ οὐκ ἀναγκαίους
 ἐπαναιρούμενος, ἐκινδύνευσεν ἀποβαλεῖν τὴν βασι-
 λείαν ὑπὸ Ῥωμαίων. οὐκέτι γὰρ οὐδεὶς ἐτόλμα τῶν
 φίλων ἔχειν παρρησίαν, οὐδὲ ἐπιπλήττειν τῇ τοῦ
 βασιλέως ἀνοίᾳ, πεφρικὸς αὐτοῦ τὴν προπέτειαν.
 ἐστράτευσα δὲ ἐπὶ Δαρδανούς οὐδὲν ἀδικούντας,

καὶ τοὺτους παρατάξει νικήσας ἀρεῖλεν ὑπὲρ μυρίους.

Ὅτι Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς χωρὶς πλεονεξίας οὕτως ὑπερήφανος ἦν ἐν ταῖς εὐτυχίαις, ὥστε τοὺς μὲν φίλους ἀκρίτως ἀποσφάζαι, τοὺς δὲ τάφους τῶν προτετελευτηκότων, καὶ πολλὰ τῶν ἱερῶν κατασκάπτειν. Ἀντίοχος δὲ τὸ κατὰ τὴν Ἑλυμαῖδα τέμενος τοῦ Διὸς συλᾶν ἐπιλαβόμενος, πρέπουσαν τὴν καταστροφὴν εἶρε τοῦ βίου, μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀπολόμενος. ἀμφοτέροι δὲ τὰς αὐτῶν δυνάμεις ἀνυποστάτους εἶναι νομίσαντες, μὴ παρατάξει συνηγαγέσθην ἐτέροις ποιεῖν τὸ προστατιόμενον. διὸ καὶ τῆς μὲν περὶ αὐτοὺς γενομένης ἀτυχίας, τὰς ἰδίας ἁμαρτίας ῥητιῶντο· τῶν δὲ συγχωρηθέντων φιλανθρώπων τὰς χάριτας εἶχον τοῖς ἐν τῇ κρατεῖν ἐπιεικῶς αὐτοῖς χρησαμένοις. τοιγαροῦν ὥσπερ ἀπὸ παραγραφῆς τῶν ἰδίων πράξεων, ἐπὶ τὸ χεῖρον ἑώρων τὰς αὐτῶν βασιλείας ὑπὸ τοῦ δαιμονίου προαγομένας. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι καὶ τότε, καὶ μετὰ ταῦτα δικαίους ἐνιστάμενοι πολέμους, καὶ πλεῖστον ὄρκων καὶ σπονδῶν ποιούμενοι λόγον, οὐκ ἀλόγως συμμάχους εἶχον τοὺς θεοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐπιβολαῖς.

Ὅτι Φίλιππος ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς σπανίζων τροφῆς, οὐ διέλιπε τὴν ὑπ' Ἀιταλὸν χώραν λεηλατῶν, μέχρι τῆς τῶν Περγαμηνῶν πόλεως. κατέσκαψε δὲ καὶ τὰ περὶ τὸ Πέργαμον ἱερὰ, τὸ τε Νικηφόριον πολυτελῶς κατεσκευασμένον, καὶ τὰλλα γλυφὰς ἔχοντα θαυμάζουμένας εἰς τέλος παρώρισε.

δι' ὁρῆς γὰρ ἔχων τὸν Ἄιταλον, ἐπεὶ τοῦτον οὐ κατέλαβε περὶ τούτους τοὺς τόπους, τὸν θυμὸν εἰς ταῦτα κατετίθετο.

Ὅτι Φίλιππος ὁ Μακεδὼν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ἐλθὼν, κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τὸ Κυνόσαργες. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Ἀκαδημίαν ἐνέπρησε, καὶ τοὺς τάφους κατέσκαψεν, ἔτι δὲ τὰ τεμένη τῶν θεῶν ἐλυμήνατο. χαρισάμενος δὲ τῷ θυμῷ, καθάπερ εἰς Ἀθηναίους, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ θεῖον ἐξαμαρτάνων, ὑπὸ μὲν τῶν ἀνθρώπων καὶ πάλαι βλασφημούμενος, τότε τελέως ἐμισήθη. ὑπὸ δὲ θεῶν ταχὺ τῆς προσηκούσης ἐπιτιμήσεως ἔτυχε, διὰ μὲν τὴν ἰδίαν ἀβουλίαν τοῖς ὅλοις σφαλεῖς, διὰ δὲ τὴν Ῥωμαίων ἐπιείκειαν τῶν ζῶν συγγώμης.

Ὅτι Φίλιππος θεωρῶν τῶν Μακεδόνων τοὺς πλείστους ἑαυτῷ χαλεπῶς ἔχοντας, ἐπὶ τῷ τὸν Ἡρακλείδην ἔχειν φίλον, παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν. ἣν δὲ οὗτος Ταραντῖνος μὲν τὸ γένος, πονηρὸς δὲ ὑπερβαλλούσης χρώμενος, καὶ τὸν Φίλιππον ἐξ ἐπιεικοῦς βασιλέως πεποιητὸς πικρὸν καὶ ἀσεβῆ τυράννον. διὸ δὴ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς Μακεδόσι καὶ τοῖς Ἕλλησιν, ὑπερβαλλόντως συνέβαινε μισεῖσθαι τὸν Ἡρακλείδην.

Ὅτι Ἀννίβας διὰ μόνης τῆς περὶ αὐτὸν φήμης καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην περίβλεπτος ἐγίνετο. κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐκάστου σπεύδοντος θείσασθαι τὸν ἄνδρα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 572 sq.)

Olymp. CXLVI, 4. a. C. 193. U. C. 561.

Ὅτι οἱ παρὰ Νάβιδος καὶ Φλαμινίνου πεμφθέντες εἰς Ῥώμην πρεσβευταὶ περὶ τῶν συνθηκῶν, ἐπεὶ διελέχθησαν τῇ συγκλήτῳ περὶ ὧν τὰς ἐντολάς εἶχον, ἔδοξε τῇ γερούσιᾳ βεβαιοῦν τὰς ὁμολογίας, καὶ τὰς φρουράς τὰς ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰς στρατείας ἀπάγειν. ὁ δὲ Φλαμινῖνος ἀκούσας τὰ διακημένα, πανταχόθεν τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων μετεπέμψατο, καὶ συναγαγὼν ἐκκλησίαν, τὰς τῶν Ῥωμαίων εἰς τοὺς Ἕλληνας εὐεργεσίας ἀνενεώσατο· καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸν Νάβιν ἀπελογεῖτο, διότι κατὰ τὸ δυνατόν πεποιήκασιν· καὶ ὅτι κατὰ τὴν τοῦ δήμου προαίρεσιν ἅπαντες οἱ τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦντες εἰσὶν ἐλεύθεροι, καὶ ἀφροῦρητοι, καὶ τὸ μέγιστον, τοῖς ἰδίῳ νόμοις πολιτευόμενοι. ῥήτησατο δὲ παρὰ τῶν Ἑλλήνων χάριν, ὅπως τοὺς δουλεύοντας παρ' αὐτοῖς Ἰταλιώτας ἀναζητήσαντες, ἀποστείλωσιν ἐν ἡμέραις τριάκοντα· ὃ καὶ γέγονεν. (Excerpt. de Legat. III, pag. 619)

Ὅτι πάλιν ἡ σύγκλητος διηκουσε τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος πρεσβειῶν, καὶ ταύταις φιλανθρωπῶς προσεφώνει, βουλομένη προθύμους αὐτοὺς ἔχειν πρὸς τὸν Ἀντιοχικὸν πόλεμον, ὃν ταχέως προσεδόκα. τοῖς δὲ παρὰ Φιλίππου πρεσβέσιν ἀπεκρίθη, διότι φυλάττοντος αὐτοῦ τὴν πίστιν, τῶν τε φόρων αὐτὸν ἀπολύσει, καὶ Δημήτριον τὸν υἱόν. τοῖς δὲ ἐληλυθόσι παρὰ Ἀντιόχου συνέστησεν ἐκ τῆς βουλῆς ἄνδρας δέκα τοὺς διακονουμένους περὶ ὧν ἔφησαν ἐντολάς ἔχειν παρὰ τοῦ βασιλέως· ὧν συνεδρευσάντων, ὁ τῆς

πρεσβείας ἀφηγούμενος Μένιππος ἔλεγεν ἦκειν,
 ὅπως Ἀντίοχος φιλίαν καὶ συμμαχίαν συνάψῃται πρὸς
 Ῥωμαίους. ἔφησε δὲ θαυμάζειν τὸν βασιλέα, διὰ τί-
 να ποίαν τ' αἰτίαν προστάττουσιν αὐτῷ Ῥωμαῖοι,
 τινὰ μὲν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μὴ πολυπραγμο-
 νεῖν, τινῶν δὲ τῶν πόλεων ἀφίστασθαι, καὶ παρ'
 ἐνίων τοὺς ὀφειλομένους φόρους μὴ λαμβάνειν. ταῦ-
 τα γὰρ οὐ τοῖς ἐξ ἴσου τὴν φιλίαν ποιουμένοις ἔθος
 εἶναι ποιεῖν· ἀλλὰ τοῖς πολέμῳ νενικηκόσι. τοὺς
 δὲ πρὸς αὐτὸν πρεσβεύοντας ἐπὶ Λυσιμαχίαν, ἐπι-
 τακτικῶς αὐτῷ διαστέλλειν περὶ τούτων. Ἀντίοχος^ω
 δὲ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον μὲν μηδέποτε γεγονέναι,
 φιλίαν δ' ἂν συνθέσθαι βούλωνται πρὸς αὐτὸν,
 ἔτοιμον εἶναι. ὁ δὲ Φλαμινῖνος ἔφη δυοῖν πραγμά-
 των ὄντων, ἕτερον τῷ βασιλεῖ τὴν σύγκλητον συγ-
 χωρεῖν· εἰ μὲν βούλεται τῆς Εὐρώπης ἀπέχεσθαι,
 μηδὲν πολυπραγμονεῖν Ῥωμαίους τῶν κατὰ τὴν
 Ἀσίαν· εἰ δὲ τοῦτο μὴ προαιρεῖται, γινώσκειν, ὅτι
 Ῥωμαῖοι τοῖς ἑαυτῶν φίλοις καταδουλωμένοις βοη-
 θήσουσι. τῶν δὲ πρεσβευτῶν ἀποκριναμένων, ὡς
 οὐδὲν τοιοῦτο συνθήσονται, δι' οὗ ταπεινώσουσιν
 τὴν βασιλέως ἀρχὴν, τῇ ἐχομένῃ τοῖς Ἕλλησιν ἡ
 σύγκλητος εἶπεν, ὡς εἰάν Ἀντίοχος περιεργάζεται τι
 τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην, Ῥωμαῖοι μετὰ πολλῆς σπου-
 δῆς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας ἐλευθερώσουσιν.
 ἐπισημηναμένων δὲ τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρεσβευτῶν,
 οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως ἠξίουσιν τε τὴν σύγκλητον ἐν-
 θυμηθῆναι, ἡλικῶν ἑκατέροις κατιόχεται κινδύνων,
 καὶ μηδὲν ταχέως πράττειν· ἀλλὰ τῷ βασιλεῖ δοῦ-

ναι χρόνον εἰς βουλὴν, καὶ αὐτὴν ἐπιμελέστερον
περὶ τούτων βουλεύεσθαι. (Excerpt. de Legat.
IV, pag. 619.)

FORTE E LIBRO XXIX.

Olymp. CXLVII, 1. a. C. 192. U. C. 562.

ΟΤΙ ὁ Πτολεμαῖος, ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, μέ-
χρι μὲν τινος ἐπηνεῖτο· Ἀριστομένη δὲ τὸν ἐπίτρο-
πον αὐτοῦ γεγεννημένον, καὶ πάντα καλῶς διοικηκότα,
τὴν μὲν ἀρχὴν ἡγάπα καθαπερὲ πατέρα, καὶ πάν-
τα ἐπραττεν ἀπὸ τῆς ἐκείνου γνώμης· μετὰ δὲ ταῦ-
τα ὑπὸ τῶν κολακευόντων διαφθαρεὶς τὴν ψυχὴν,
τὸν τε Ἀριστομένη παρρησιαζόμενον ἐμίσησε, καὶ
τέλος συνηνάγκασεν αὐτὸν τιόντα κώνειον τελευτή-
σαι. ἀεὶ δὲ μᾶλλον θηριούμετος, καὶ τυραννικὴν
παρανομίαν, ἀλλ' οὐ βασιλικὴν ἐξουσίαν ζηλώσας,
ἐμισήθη μὲν ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, ἐκινδύνευσεν δὲ
ἀποβαλεῖν τὴν βασιλείαν. (Excerpt. de Virt. et
Vit. pag. 573 sq.)

Olymp. CXLVII, 2. a. C. 191. U. C. 563.

Οτι τὸ Ἀήλιον ἱερὸν ἦν, οὐ μακρὰν ἀπέχον
τῆς Χαλκίδος. διόπερ ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
ἐβλασφημεῖτο, τὴν ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ῥωμαίους πολέ-
μου πεποιημένος ἐξ ἀσεβείας. οὐ συνελθόντος Φλα-
μίνιος περὶ Κόρινθον διατρίβων. ἀπεμαρτύρατο

πάντας ἀνθρώπους τε καὶ θεοὺς, ἐπὶ τῷ προκατήρχθαι τοῦ πολέμου τὸν βασιλέα.

Ὅτι Ἀντίοχος ἐν Δημητριάδι τὴν παραχειμασίαν ποιούμενος, καὶ πλείω τῶν πενήτηκοντα ἑτῶν βεβιωκώς, τῆς μὲν περὶ τὸν πόλεμον παρασκευῆς ἡμέλησε· παρθένου δὲ εὐπρεποῦς ἑρασθεὶς, ἐκάθητο τοὺς ταύτης ἐπιτελῶν γάμους, καὶ πανηγύρεις λαμπρὰς συνήγαγε. ταῦτα δὲ πράττων, οὐ μόνον ἑαυτοῦ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν διέφθειρεν, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν δυνάμεων ὁρμὰς ἐξέλυσε. καὶ οἱ στρατιῶται τὸν χειμῶνα κατατετριφότες ἐν ἀνέσει καὶ τρυφῇ, κακῶς ἀπήλλαττον ἐν ταῖς ἀπορίαις, οὔτε δίψαν, οὔτε ἄλλην κωκοπάθειαν φέρειν δυνάμενοι· διόπερ αὐτῶν οἱ μὲν εἰς νόσους ἐνέπιπτον, οἱ δὲ ἐν ταῖς ὁδοῖς ὑπολειπόμενοι πολὺ τῶν τάξεων ἀπὸ σπῶντο.

Ὅτι Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς τὰς ἐν Θετταλίᾳ πόλεις πυρθανόμενος πρὸς Ῥωμαίους μετατεθεῖσθαι τὰς δὲ ἐκ τῆς Ἀσίας δυνάμεις ὑστερούσας, καὶ τοὺς Αἰτωλοὺς καταμελοῦντας, καὶ προφάσεις αἰεὶ ποιοῦμένους, ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ καθειστήκει. διὸ καὶ τοὺς πεποιηκότας αὐτὸν, ἀπαράσκευον ὄντα, καὶ πείσαντας ἐπὶ τὴν τῶν Αἰτολῶν συμμαχίαν τὸν πόλεμον ἐπανέλθουσαν, δι' ὀργῆς εἶχε· τὸν δὲ Ἀννίβαν, τὴν ἐναντίαν γνώμην ἐσχηκότα τότε ἐθαύμαζε, καὶ τὰς ἐλπίδας εἶχεν ἐν τούτῳ· τὸν δὲ πρὸ τούτου χρόνου ὑπόπτως πρὸς αὐτὸν διακείμενος, τότε πιστότατον αὐτὸν εἶχε φίλον, καὶ ἀπὸ τῆς τούτου γνώμης πάντα ἔπραττε.

Ἵτι ὁ Ἀντίοχος διὰ τὴν ἥτταν ταπεινωθεὶς, ἔκρι-
νε τῆς μὲν Εὐρώπης ἐξίστασθαι, περὶ δὲ τῆς Ἀσίας
διαγωνίζεσθαι. καὶ προσέταξε τοῖς Λυσιμαχεῦσι
πανδημεῖ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν, εἰς δὲ τὰς κατὰ τὴν
Ἀσίαν πόλεις μετοικῆσαι. καὶ ἔδοξε πᾶσιν ἀφρόνως
βεβουλεύσθαι, καὶ πόλιν ἐπικαιρότατα κειμένην
πρὸς τὸ διακωλύσαι τοὺς πολεμίους ἐκ τῆς Εὐρώ-
πης εἰς τὴν Ἀσίαν περαιοῦν τὰς δυνάμεις, ἀκονιτὶ
προεῖσθαι τοῖς πολεμίοις· ἀκολούθως δὲ τῇ διαλή-
ψει ταύτῃ καὶ τὸ τῶν ἀποτελεσμάτων ἔργον ἐπλη-
ρώθη. ὁ γὰρ Σκιπίων τὴν πόλιν καταλαβὼν ἔρημον,
αὐτομάτως εὐημέρησε ταύτην καταλαβὼν. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 574.)

Olymp. CXLVII, 3. a. C. 190. U. C. 564.

Ἵτι τοῖς Αἰτωλοῖς διαπρεσβευσασμένοις περὶ δια-
λύσεων, ἐδογματίσεν ἡ σύγκλητος, ἥ τὰ καθ' ἑαυ-
τοὺς ἐπιτρέπειν Ῥωμαίοις, ἢ χίλια τάλαντα ἀργυ-
ρίου δοῦναι παραχρῆμα Ῥωμαίοις. οἱ δὲ διὰ τὴν
ἀποτομίαν τῆς ἀποκρίσεως, οὐ προσδεξάμενοι τὰ
προστατιτόμενα, εἰς φόβους καὶ μεγάλους κινδύνους
ἐνέπεσον· συνηγωνισμένοι τῷ βασιλεῖ ἐκτενέστατα,
εἰς ἀπορίαν ἐνέπιπτον, οὐδεμίαν ἔκβασιν ἔχοντες
τῶν κακῶν. (Excerpt. de Legat. V, p. 620.)

Ἵτι ὁ Ἀντίοχος πυθόμενος τοὺς Ῥωμαίους εἰς
τὴν Ἀσίαν διαβεβηκέναι, πρεσβευτὴν ἐξέπεμψε πρὸς
τὸν ὑπατον Ἡρακλείδην τὸν Βυζάντιον περὶ διαλύ-
σεων· ἀποδιδούς μὲν τὴν ἡμισίαν τῆς δαπάνης, δι-
δούς δὲ Λάμψακον, καὶ Σμύρναν, καὶ Ἀλεξάνδρειαν,

δι' αὐς ὁ πόλεμος ἐδόκει κεινῆσθαι. αὗται γὰρ αἱ πόλεις, πρῶται τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνων ἐπεπρεσβεύκεισαν πρὸς τὴν σύγκλητον, παρακαλοῦσαι περὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. (Excerpt. de Legat. VI, pag. 630.)

Ὅτι ὁ Ἀντίοχος Ποπλίῳ Σκιπίωνι τῷ τοῦ συνεδρίου προεσιῶτι τὸν υἱὸν προσεπηγγείλατο ἄνευ λύτρων ἀποδόσειν, ὃν ἦν εἰληφῶς, ὅταν περὶ Εὐβοίαν διέτριβεν· οὐδὲν δ' ἦτιον καὶ χρημάτων πλήθος, συνεπιλαβομένῳ τῆς εἰρήνης. ὁ δὲ Σκιπίων ὑπὲρ μὲν τῆς κατὰ τὸν υἱὸν ἀποδόσεως ἔφησε χάριν ἔξειν τῷ βασιλεῖ, χρημάτων δὲ πλήθους μὴ προσδεῖσθαι· ἀντὶ δὲ ταύτης τῆς εὐεργεσίας, συμβουλευεῖν αὐτῷ μὴ παρατάττεσθαι Ῥωμαίοις, πεπειραμένον τῆς ἀρετῆς αὐτῶν. ὁ δὲ δόξας βαρύτερα τοῦ προσήκοντος προστάττειν, τούτου οὐ προσεδέξατο τὰς ἀποκρίσεις. (Excerpt. de Legat. VII, pag. 620.)

Olymp. CXLVII, 4. a. C. 189. U. C. 565.

Ὅτι ἐν τῇ Ῥώμῃ πρὸ τῆς κατὰ τὸν Ἀντίοχον ἡττης, εἰσαχθέντων εἰς τὴν σύγκλητον τῶν ἐξ Αἰτωλίας πρεσβευτῶν, καὶ περὶ μὲν τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων οὐδὲν διαλεχθέντων, αὐτὰ δὲ τὰ τοῖς Αἰτωλοῖς καλῶς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πραχθέντα διεξιόντων· ἀναστάς τις τῶν ἐκ τοῦ συνεδρίου, τοὺς πρέσβεις ἠρώτησεν, εἰ παραδιδόασιν ἑαυτοὺς Αἰτωλοὶ εἰς τὴν πίστιν τῶν Ῥωμαίων; ἀποσιωπησάντων δὲ τῶν πρέσβων, ἡ σύγκλητος, ὑπολαβοῦσα τοὺς Αἰτωλοὺς ἀντέχειν ταῖς κατὰ τὸν Ἀντίοχον ἐλπίσιν,

ἀπράκτους ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. (Excerpt. de Legat. VIII, pag. 621.)

Ὅτι ὁ Ἀντίοχος ἀπογνοὺς τὸν πόλεμον, ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς τὸν ὑπατοῦ, ἄξιόν αὐτῷ συγνώμην δοθῆναι περὶ τῶν ἡμαρτημένων, καὶ τυχεῖν ἐφ' οἷς δυνατόν ἐστι τῆς εἰρήνης. ὁ δὲ ὑπατος διατηροῦν τὴν πατριὸν τῆς Ῥώμης ἐπιείκειαν, καὶ παρακληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Ποπλίου, συνεχώρησε τὴν εἰρήνην ἐπὶ τοῖσδε· ἐκχωρῆσαι τὸν βασιλεῖα τοῖς Ῥωμαίοις τῆς τε Εὐρώπης, καὶ τῆς ἐπὶ ταῦδε τοῦ Ταύρου χώρας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πόλεων καὶ ἐθνῶν· παραχωρῆσαι δὲ τῶν τε ἐλεφάντων καὶ μακρῶν νηῶν, καὶ τὰς δαπάνας τὰς γεγενημένας εἰς τὸν πόλεμον ἀποδοῦναι, ὧν ἦν ἡ διατίμησις ταλάντων Εὐβοϊκῶν μυρίων πεντακισχιλίων· ἐκδότους δὲ παραδοῦναι τὸν τε Καρχηδόνιον Ἀντίβαν, καὶ τὸν Αἰτωλὸν Θόαντα καὶ τινὰς ἑτέρους, καὶ δμηήρους εἴκοσιν, οὓς ἀπογράψωσι Ῥωμαῖοι. ὁ δὲ πάντα προσδεξάμενος διὰ τὴν τῆς εἰρήνης ἐπιθυμίαν, ἀπελύθη τοῦ πολέμου. (Excerpt. de Legat. IX, pag. 621.)

Ὅτι μετὰ τὴν κατὰ τὸν Ἀντίοχον ἦτταν, ἀπὸ πασῶν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεων καὶ δυναστῶν καταντησάντων πρέσβεων, τῶν μὲν περὶ τῆς ἐλευθερίας· τῶν δὲ καὶ περὶ εὐχαριστηρίων, ἀνθ' ὧν εὐεργετήκασιν τὴν Ῥώμην, καταγωνισάμενοι κατὰ Ἀντιόχου. οἷς πᾶσιν ἡ σύγκλητος, ἀγαθὰς ἐλπίδας ὑπογράφουσα, ἔφησε, δέκα πρεσβευτὰς ἀποστελεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν, τοὺς μετὰ τῶν στρατηγῶν ἅπαντα

ἔξοντας. ἐπαγγελθόντων δὲ εἰς τὰς πατριδας, καὶ τῶν δέκα πρέσβων μετὰ τῶν περὶ Σκιπίωνα καὶ τὸν Αἰμίλιον συνεδρυσάντων, ἔκριναν οὗτοι καὶ διεσάφησαν· τὴν μὲν ἐπὶ τὰδε τοῦ Ταύρου χώραν Εὐμένους εἶναι, καὶ τοὺς ἐλέφαντας· Ροδίους δὲ προσώρισαν Καρίαν καὶ Λυκίαν· τῶν δὲ πόλεων, τὰς μὲν Εὐμένει φόρους δεδωκυίας, ὑπὸ τὸν Εὐμένην τετάχθαι· τὰς δὲ Ἀντιόχῳ φόρον φερούσας, ἀπολελυθῆναι τῶν φόρων. (Excerpt. de Legat. X. pag. 621.)

Olymp. CXLVIII, 1. a. C. 183. U. C. 566.

Ὅτι Γναῖος Μάλλιος ὁ ἀνθύπατος, παραγενομένων πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν παρὰ Γαλατῶν περὶ συλλύσεως τοῦ πολέμου, τούτοις ἔδωκεν ἀποκρισιν, ὅτι τότε ποιήσεται πρὸς αὐτοὺς τὰς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης συνθήκας, ὅταν οἱ βασιλεῖς αὐτῶν καταντήσωσι πρὸς αὐτόν. (Excerpt. de Legat. XI, pag. 622.)

Ὅτι ὁ αὐτὸς παρελθὼν εἰς Λυκαονίαν, τὸν προσοφειλόμενον σῖτον ἐχομίσατο παρὰ Ἀντιόχου, καὶ τὸν κατὰ τὰς συνθήκας φόρον ἐνιαυτοῦ χίλια τάλαντα. (Excerpt. de Legat. XII, pag. 622.)

Olymp. CXLVIII, 2. a. C. 187. U. C. 567.

Ὅτι Μάρκος Φολοῦϊος στρατηγὸς ὢν, παρανομήσας εἰς τοὺς κατὰ τὴν Αἰγυπτίαν συμμάχους, ἔτυχε τῆς προσηκούσης κολάσεως. παρελθὼν γὰρ εἰς τοὺς ὀνομαζομένους Κενομανοὺς ὡς φίλος, παρείλετο τὰ ὄπλα, μηδὲν ἔχων ἔγκλημα, ὁ δὲ ὑπατος πυ-

θόμενος τὸ γεγονός, τούτοις μὲν ἀπέδωκε τὰ ὄπλα, τὸν δὲ Μάρκον ἐξημίωσε χρήμασι.

Ὅτι Ἀντίοχος ἀπορῶν χρημάτων, ἀκούων δὲ κατὰ τὴν Ἑλυμαΐδα τὸ ἱερὸν τὸ τοῦ Βήλου πολὺν ἐκ τῶν ἀναθημάτων ἔχειν ἄργυρόν τε καὶ χρυσόν, ἔγνω τοῦτο συλῆσαι. καὶ ἦκων εἰς τὴν Ἑλυμαΐδα, καὶ καταιτιασάμενος τοὺς ἐγχωρίους πολέμου κατάρχεσθαι, τὸ μὲν ἱερὸν ἐσύλησε, χρημάτων δὲ πληθὸς ἀθροίσας, ταχὺ τῆς προσηκούσης ἐκ θεῶν ἐτυχῆς κολάσεως. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 575.)

Olymp. CXLVIII, 3. a. C. 186. U. C. 568.

Ὅτι κατὰ τὴν Πελοπόννησον, τῆς κοινῆς συνόδου τῶν Ἀχαιῶν συνελθούσης, συνήχθησαν οἱ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις, οὗτοι δ' ἔφησαν τὴν σύγκλητον δυσαρρεσιτεῖσθαι τῇ τῶν τειχῶν τῶν ἐν Λακεδαιμόνι καθαιρέσει, ἣν ἐποίησε τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν, ὅτε τῆς Σπάρτης ἐκράτησε, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους κατέταξεν εἰς τὴν κοινὴν πολιτείαν. μετὰ δὲ τούτους συνήχθησαν οἱ παρ' Εὐμέρους πρέσβεις κομίζοντες δωρεὰν ταλάντων ἑξοσιν, ἐξ ὧν ᾤετο δεῖν ὁ βασιλεὺς ὀψωνιάζεσθαι τὴν τῶν Ἀχαιῶν σύνοδον, οἱ δὲ Ἀχαιοὶ τὴν δόσιν τῶν χρημάτων ἀποδοκιμάσαντες, οὐ προσεδέξαντο τὴν δωρεάν. ἦκον δὲ καὶ παρὰ Σελεύκου πρέσβεις, τὴν προγεγενημένην εἰς τὸν Ἀντίοχον τὸν βασιλέα συμμαχίαν ἀνανεοῦμενοι. οἱ δὲ τὴν συμμαχίαν ἀνανεώσαντο, καὶ τὴν δωρεάν προσεδέξαντο. (Excerpt. de Legat. XIII, pag. 622.)

Olymp. CXLIX, 2. a. c. 183. U. C. 571.

Ὅτι δ' φιλοποίμην ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγὸς ἀνὴρ ἐγεγόνει φρονήσει καὶ στρατηγία, καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς διαφέρων, πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον πεπολιτευμένος ἀμέμπτως· καὶ πολλάκις μὲν στρατηγίας ἡξιώθη, τεσσαράκοντα ἔτη τοῦ πολιτεύματος ἡγούμενος· μάλιστα δὲ τῶν ἄλλων εἰς κοινὸν ἠὲ ξηκῶς τὴν Ἀχαιῶν συμπολιτείαν, πρὸς τοὺς ἰδιώτας ἡμερώτατα πολιτευόμενος. καὶ δι' ἀρετὴν παρὰ Ῥωμαίων ἀποδοχῆς τετευχώς· ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς ἀγνώμονι τύχῃ συγχρημένος. ἀλλ' ὅμως μετὰ τὴν τελευταίαν, ὥσπερ εἰ τινα θείας προνοίας τὰς ἰσοθέους τιμὰς ἡλλάξατο τῶν κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπληρηκότων ἀκκληρωμάτων. χωρὶς δὲ [τῶν] κοινῇ τοῖς Ἀχαιοῖς καιαψηφισθέντων εἰς τιμὴν τῶνδρός, [στήλην] ἢ πατρὶς ἰδρύσατο, καὶ τοῦ βουθυτεῖν αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ τῆς ἀρετῆς ἐγκώμια τε καὶ ὕμνους κατέδειξεν ἄδειν τοὺς νέους.

Ὅτι δ' Ἀντίβας, στρατηγικῇ συνέσει καὶ μεγέθει πράξεων πάντων Καρχηδονίων πεπρωτευνκώς, οὐδέποτε στάσιν ἔσχει ἐν τῷ στρατεύματι, ἀλλὰ τῇ φύσει πλεῖστον διεστώτα, καὶ διαλέκτοις πολυφώνοις διειλημμένα, διὰ τῆς ἰδίας προνοίας ἐν ὁμοιοῖα καὶ συμφωνίᾳ διετήρησεν. ὁμοίως δὲ τῶν ὁμοεθνῶν εἰωθότων διὰ τὰς τυχοῦσας αἰτίας ἀφίστασθαι πρὸς τοὺς ἐναντίους, οὐδεὶς ἐπ' αὐτοῦ τοῦτο ἐτόλμησε. μεγάλας δὲ δυνάμεις ἀεὶ τρέφων, οὐδέποτε χρημάτων, οὐδὲ τροφῆς ἠπόρησε. καὶ τὸ πάντων παραδοξότατον, οἱ μετ' αὐτοῦ στρατευόμενοι τῶν

ἄλλοεθιῶν τῆς πολιτικῆς εὐνοίας οὐκ ἀπελείφθησαν, ἀλλὰ πολὺ διήνεγκαν. τοιγαρὺν καλῶς ἄρχων τῶν στρατιωτῶν, καλὰς καὶ τὰς πράξεις ἐπετελέσατο. πρὸς γὰρ τοὺς δυνατωτάτους πόλεμον ἐξενέγκας, ἑπτακαίδεκα ἔτη σχεδὸν τὴν Ἰταλίαν ἐπόρθησεν, ἀήττητος δὲ ἐν πάσαις ταῖς μάχαις ἐγένετο. τηλικαύταις δὲ καὶ τοσαύταις πράξεσι τοὺς τῆς οἰκουμένης ἡγεμόνας ἐνίκησεν, ὥστε διὰ τὸ πλῆθος τῶν κατακοπτομένων ὑπ' αὐτοῦ, μηδένα ποτὲ τολμᾶν εἶναι κατὰ σιόμα μάχεσθαι πρὸς αὐτόν. πολλὰς μὲν πόλεις δοριαλώτους κατέκαie, τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἔθνη πολυανθρωπία διαφέροντα, σπανίζειν ἐποίησεν ἀνδρῶν. καὶ τὰς περιβοήτους πράξεις ἐπετελέσατο, πολιτικοῖς μὲν τελέσμασι καὶ δυνάμει, μισθοφόροις δὲ καὶ συμμάχοις παμμεγεθεῖσι. καὶ διὰ τὴν συμφωνίαν δυσυποσιτάτων περιεγένετο, διὰ τῆς ἰδίας ἀγχινοίας καὶ στρατηγικῆς ἀρετῆς. καὶ πᾶσιν ἔδειξεν, ὅτι καθάπερ ἐπὶ τοῦ σώματος ὁ νοῦς, οὕτως ἐπὶ στρατεύματος ὁ τὴν ἡγεμονίαν ἔχων ποιεῖ τὰ κατορθώματα. (Excerpti. de Virt. et Vil. pag. 575.)

Οἱ ὁ Σκιπίων, νέος ὢν παντελῶς, κατὰ τὴν Ἰβηρίαν ἀνελπίστως ἐχρήσατο, καταπολεμήσας τοὺς Καρχηδονίους. τὴν δὲ πατρίδα κινδυνεύουσαν ἐξέλετο τῶν μεγίστων κινδύνων. τὸν γὰρ ἀήττητον Ἀννίβαν διὰ τῆς ἐπινοίας ἠνάγκασεν ἄνευ μάχης καὶ κινδύνων ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐκχωρῆσαι. τὸ δὲ τελευταῖον ἐκ τῆς ἀνδρείας τε καὶ στρατηγίας μεγάλῃ παρατάξει τὸν ἀνίκητον γεγεννημένον Ἀννίβαν κατα-

πολεμησας, ηττησε την Καρχηδόνα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 576.)

Olymp. CXLIX, 3. a. C. 182. U. C. 572.

Ὅτι καταντησιάντων εἰς Ῥώμην τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας βασιλέων πρεσβευτῶν ἀποσταλέντων, οἱ περὶ τὸν Ἀτταλον βασιλεῖς, μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχον. ἀπάντησις γὰρ αὐτοῖς ἐγένετο μεγαλοπρεπῆς, καὶ ξένια καὶ τᾶλλα φιλάνθρωπα διαφέροντα. σφόδρα γὰρ οἱ βασιλεῖς οὗτοι φιλορωμαῖοι καθεστώτες, καὶ πάντα τῇ συγκλήτῳ πειθαρχοῦντες, ἔτι δὲ τοὺς παραβιάλλοντας Ῥωμαίων εἰς τὴν βασιλίδαν ὑποδεχόμενοι φιλανθρωπότατα, μεγίστης ἀποδοχῆς μεγάλως ἤξιούντο. δι' ὧν καὶ τῶν πρέσβων ἀπάντων ἡ σύγκλητος ἀκούσασα, καὶ μάλιστα σπεύδουσα τοῖς περὶ τὸν Εὐμένην βασιλεῦσι χαρίζεσθαι, προσηνῇ τοῖς τοῖς τὴν ἀπόκρισιν ἐποίησατο. ἀπεφῆναιτο γὰρ ἀποστελεῖν ἐκ τοῦ συνεδρίου πρέσβεις τοὺς ἐκ παντὸς τρόπου συλλύοντας τὸν πρὸς Φαρνάκην πόλεμον. (Excerpt. de Legat. XIV, pag. 622. sq.)

Οἱ Λεώκριτος δὲ τοῦ Φαρνάκου στρατηγὸς συνεχεῖς προσβολὰς ποιούμενος ἠνάγκασε τοὺς ἐν τῷ Τίῳ μισθοφόρους τὴν μὲν πόλιν παραδοῦναι, αὐτοὺς δὲ ὑποσπίδους προπεμφθῆναι μετὰ ἀσφαλείας. τῶν δὲ μισθοφόρων τότε μὲν ἐκ τῆς πόλεως κατὰ τὰς συνθήκας προπεμπομένων, ἐν δὲ τοῖς ἐπάνω χρόνοις ἡδικηκότων τὸν Φαρνάκην, ὁ Λεώκριτος ἐντολὰς ἔχων παρὰ τοῦ Φαρνάκου πάντα ἀνελεῖν, παρεσπόνδησε τοὺς μισθοφόρους κατὰ

δὲ τὴν ἐκ τοῦ Τίου μετὰστασιν αὐτοῖς ἐπέθετο κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ πάντας κατηκόντισεν.

Ὅτι ὁ Σέλευκος ἀξιόλογον δύναμιν ἀναλαβὼν, προῆγεν ὡς ὑπερβησόμενος τὸν Ταῦρον ἐπὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Φαρνάκου· ἔννοϊαν δὲ λαβὼν τῶν πρὸς Ῥωμαίους τῶ πατρὶ γενομένων συνθηκῶν, καθ' ἃς οὐκ ἔξην. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 576.)

Olymp. CXLIX, 4. a. C. 181. U. C. 573.

Ὅτι οἱ τὰ δεινὰ τολμήσαντες, καὶ τὸν Δημήτριον ἀνελόντες, οὐκ ἐξέφυγον τὴν τοῦ δικαίου δαιμονίου τιμωρίαν· ἀλλ' οἱ μὲν ἐκ Ῥώμης τὰς ψευδεῖς διαβολὰς πλασάμενοι, μετ' ὀλίγον χρόνον τῷ βασιλεῖ προσκόψαντες, ἀνηρέθησαν, ὁ δὲ Φίλιππος τὸν λοιπὸν τοῦ ἔξην χρόνον ὄνειροπολοῦμενος, καὶ διὰ τὴν συνείδησιν τῆς εἰς τὸν εὐγενέστατον υἱὸν ἀσεβείας ταραττόμενος, οὐδὲ διετῇ χρόνον ἐπεβίωσε, τῇ δὲ λύπῃ ἀδιορθότως συνεχόμενος, κατέστρεψε τὸν βίον. ὁ δὲ πάντων τῶν κακῶν ἀρχιτέκτων Περσεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων καταπολεμηθεὶς, καὶ φυγὼν εἰς Σαμοθράκην, ἄκυρον ἔσχε τὴν τῶν ἀγνοιάτων θεῶν ἰκεσίαν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τὸν ἀδελφὸν τετολμημένης ἀσεβείας.

Olymp. CL, 1. a. C. 180. U. C. 574.

Ὅτι Τιβέριος Γράκχος ἑξαπέλεκτος ὢν στρατηγός, ἐνεργῶς διώκει τὰ κατὰ τὸν πόλεμον. οὗτος γὰρ νέος ὢν τὴν ἡλικίαν, πάντων ἡλικιωτῶν διέφερεν ἀνδρείαν καὶ φρονήσιν· θαυμάζομενος δὲ ἐπ'

ἀρετῇ, καὶ μεγάλας τοῦ μέλλοντος ὑποφαίνων ἐλπίδας, πολὺ τῶν ἡλικιωτῶν προσῆχε δόξῃ.

“Οτι ὁ Αἰμίλιος ὁ ὕπατος, ὁ καὶ πατρὶων γεγονώς, ἦν εὐγενὴς τε καὶ κατὰ τὴν ὄψιν εὐπρεπής, εἰ δὲ συνέσει πολὺ διαφέρων τῶν ἄλλων, διόπερ ἡ μὲν πατρίς αὐτὸν ἀπάσαις ταῖς ἐπιδόξοις ἀρχαῖς εἰμίμησεν· αὐτὸς δὲ ἐν τε τῷ ζῆν διετέλεσεν ἐπαινούμενος, καὶ τῆς μετὰ θάνατον εὐφημίας προενοήθη, μετὰ τοῦ τῆς πατρίδος συμφέροντος. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 577.)

Olymp. CXLI, 1. a. C. 176. U. C. 578.

“Οτι Ἀντίλοχος προστάτης παρειληφώς τὴν βασιλείαν, ἐνεστήσατο βίον παράλογον καὶ ἀσυνήθη τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι. πρῶτον μὲν γὰρ ἐκ τῶν βασιλείων ὑπάρχων λάθρα τῆς θεραπείας, περιήει τὴν πόλιν, ἀλύων ὅπου τύχοι δεύτερος ἢ τρίτος· μετὰ δὲ ταῦτα ἐφιλοτιμεῖτο μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων συγκαταρῶσιπτεῖν εἰ τυχόν, καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων ξένων εὐτελεσιτάτων συμπίνειν. καθόλου δ' εἰ τινας τῶν νέων αἰσθοίτο ἀφ' ἡμέρας μετ' ἀλλήλων γενομένους, ἐξαίφνης ἐπὶ κῆμον παρεγένετο μετὰ κερατίου καὶ συμφωνίας· ὥστε διὰ τὸ παράδοξον τῶν ιδιωτῶν τοὺς μὲν φεύγειν, τοὺς δὲ διὰ τὸν φόβον σιωπᾶν. τὸ δὲ τελευταῖον τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα καταθέμενος, περιεβύλλετο τήβενναν, καθάπερ ἦν ἑωρακὴς ἐν Ῥώμῃ τοὺς μεταπορευομένους τὰς ἀρχάς, ἐνετύγχανέ τε τοῖς ιδιώταις ἀσπαζόμενος καὶ περιπτύσσων ἕκαστον, καὶ ποτε μὲν παρακαλῶν φέρειν ἑαυτῷ τὴν ψῆφον ὡς ἀγορευόμενῳ, πο-

τὲ δὲ ὥς δημάρχῳ· τυχὼν δὲ ἀρχῆς, ἐκάθιζεν ἐπὶ
 δίφρον ἐλεφάντινον, καὶ καθὼς ἐστὶ Ῥωμαίοις ἔθι-
 μον, διεκούμετο τῶν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισβητούν-
 των περὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ συμβολαίων. καὶ ταῦτ'
 ἔπραττε μετὰ πολλῆς ἐπιστάσεως καὶ φιλοτιμίας,
 ὥστε τοὺς χαριεστάτους ἄνδρας ἀπορεῖν περὶ αὐ-
 τοῦ· οἱ μὲν γὰρ ἀφέλειαν, οἱ δὲ ἀλογία, τινὲς δὲ
 μανίαν αὐτοῦ κατεγίνωσκον.

FORTE E LIBRO XXX.

Olymp. CLII, 1. a. C. 172. U. C. 589.

ΟΤΙ τῆς παρὰ τοῖς Αἰτωλοῖς χρεωκοπίας κατὰ
 τὴν Θεσσαλίαν ζηλωθείσης, καὶ πάσης πόλεως εἰς
 στάσεις καὶ ταραχὰς ἐμπιπιούσης, ἡ σύγκλητος
 ὑπέλαβεν ἐκ τοῦ Περσέως γεγενῆσθαι τὴν σύγχυσιν,
 καὶ ἀπέλογίσατο τοῖς τοῦ Περσέως πρεσβευταῖς,
 περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἀπολύσειν αὐτὸν ἐγκλημάτων,
 περὶ δὲ τῆς Ἀβρουπόλιδος τοῦ Θορράδος ἐκ τῆς βασι-
 λείας ἐκβολῆς, ἐκέλευσε διορθώσασθαι τὸν Περσέα
 τὸ γεγονός. (Excerpt. de Legat. XV, pag.
 623.)

Ὅτι τοῦ Ἀρπάλου τοῦ Περσέως πρεσβευτοῦ
 σιωπήσαντος, ἡ σύγκλητος τὸν Εὐμένη ἐλεφαντίνῳ
 τιμήσασα δίφρῳ, καὶ τῆς ἄλλης ἀποδοχῆς ἀξιώσασα
 φιλοφρόνως, ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν Ἀσίαν. (Excerpt.
 de Legat. XVI, pag. 623.)

DION. T. VI.

Ὅτι μετὰ την ἐπιβουλήν τὴν κατὰ Εὐμένους, εἰς τὸ Πέργαμον διαδοθείσης φήμης ὅτι τετελεύτηκεν Εὐμένης, Ἀιταλὸς ἐπεπλάκη τῇ βασιλείᾳ προχειρότερον· οὐ μὴν Εὐμένης γε προσεποιήθη μετὰ ταῦτ' ἀνακάμψας, ἀλλὰ φιλοφρόνως ἀσπασάμενος τὸν ἀδελφόν, διέμεινεν ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν εὐνοίᾳ.

Ὅτι ὁ Κότυς ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς ἦν ἐν τοῖς πολέμοις ἀνὴρ ἐμπράκτως ἐμφερόμενος, καὶ γνώμῃ διαφέρων, ἐν τε τοῖς ἄλλοις σπουδαῖος, καὶ φιλίας ἄξιος. ἦν δὲ καὶ νήπιτης, καὶ σώφρων καὶ ὑπερβολὴν, ἔτι δὲ τὸ μέγιστον, πάντων τοῖς Θραξὶ παρακολουθούντων κακῶν ἁλλοτριώτατος. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 577.)

Ὅτι τὸ Χάλεστρον τὸ πολισμάτιον πολιορκήσας ὁ Περσεὺς, καὶ πάντας ἀποσφάξας, περὶ πενταχοσίους δὲ συμφυγόντων εἰς τινα τόπον ὄχυρόν μετὰ τῶν ὀπλῶν, καὶ αἰτησαμένων ἀσφάλειαν, ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν ἐξουσίαν ἀποθεμένοις τὰ ὄπλα σώζεσθαι· τῶν δὲ ποιησαμένων τὸ συγχωρηθῆν, οἱ Μακεδόνες εἴτ' ἀφ' ἑαυτῶν, εἴτε καὶ τοῦ βασιλέως προσταΐξαντος, ἐπηκολούθησαν τοῖς λαβοῦσι τὴν πίστιν, καὶ πάντας ἀπέσφαξαν.

Ὅτι κατὰ τὴν Ἠπειρὸν Χάρου υἱὸς τοῦ τὴν αὐτὴν ἔχοντος προσηγορίαν, κατὰ τὸν πρὸς Φίλιππον πόλεμον ἑξαπεσταλκὸς Φλαμινίῳ τὸν ἡγησάμενον τῆς ἀνελπίστου διὰ τῶν ὄρων ἀτραποῦ, διῶν οἱ Ῥωμαῖοι παραδόξως πορευθέντες, τῶν στενῶν ἐκράτησαν. τραφεῖς δὲ ἐν Ῥώμῃ διὰ τὴν τοῦ πάππου πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν, πολλοῖς τῶν ἐπι-

σῆμων ἐπεξεκώθη. ὧν δὲ τολμηρὸς καὶ πονηρία
διαφέρων, τοὺς ἐνδοξοτάτους τῶν Ἑπειρωτῶν διέ-
βαλλε πρὸς Ῥωμαίους, ψευδεῖς ἐπιρρήπιων αἰτίας,
ὅπως ἅπαντας καταπληξάμενος τοὺς δυναμένους
ἀντιπολιτεύεσθαι, καθάπερ ἐκ κύριος ἀπάσης τῆς
Ἑπείρου. διόπερ πρὸς Περσέα ἐξαπέστειλαν εἰς
Μακεδονίαν, ἐπαγγελλόμενοι παραδῶσιν τὴν Ἑπει-
ρον. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 578.)

Olymp. CLII, 2. a. C. 171. U. C. 583.

Ὅτι οἱ περὶ τὸν Εὐμένην τὴν τῶν Ἀβδηριτῶν
πόλιν πολιορκοῦντες, καὶ τὴν ἐκ τῆς βίβης ὄλκωσιν
ἀπογνόντες, διεπέμψαντο λάθρα πρὸς τινὰ Πύθω-
να τῇ δόξῃ πρωτεύοντα τῶν Ἀβδηριτῶν, καὶ τὸ
κυριεῦον μέρος διαφυλάττοντα διὰ δούλων ἰδίων
καὶ ἀπελευθέρων διακοσίων. ψυχαγωγήσαντες οὖν
αὐτὸν ἐπαγγελίαις, διὰ τοῦτου παρεισῆχθησαν ἐν-
τὸς τοῦ τείχους, καὶ τῆς πόλεως ἐκυρίευσαν. ὁ δὲ
τὴν πόλιν προδοὺς Πύθων μετρίας τυχῶν εὐεργε-
σίας, πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνων τὴν τῆς πατρίδος
κατασκαφὴν, ἐν ἄθυμιά καὶ μεταμελείᾳ τὸν κατα-
λειπόμενον ἐβίωσε χρόνον.

Ὅτι ἡ σύγκλητος αὐθημερὸν ἐψηφίσατο τὸν
πρὸς Περσέα πόλεμον, καὶ τοῖς πρεσβευταῖς ἐχρη-
μάτισε μὲν, ἀπόκρισιν δὲ οὐδεμίαν δέδωκε. προσέ-
ταξε δὲ τοῖς ὑπάτοις ἐν ἐκκλησίαις διαρρήδην ἀπα-
γορεύειν τοὺς δὲ πρεσβευτὰς καὶ πάντας Μακεδό-
νας, ἐκ μὲν Ῥώμης ἀπελθεῖν αὐθημερὸν, ἐκ δὲ τῆς
Ἰταλίας ἐν ἡμέραις τριάκοντα. (Excerpt. de Le-
gat. XVII, pag. 623.)

"Οτι ὁ Πτολεμαῖος, ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς, εἰδὼς τοὺς αὐτοῦ προγόνους ἐσχηκότας κοίλην Συρίαν, παρασκευάς ἐποιεῖτο μεγάλας, ἀμφισβητῶν ταύτης· ἤλπιζε τε τὴν ἀδίκῃ πολέμῳ πρότερον ἀνειμένην, τότε δικαίως τοῖς αὐτοῖς νόμοις ἀνακτῆσθαι. ἃ δὴ πυθόμενος ὁ Ἀντίοχος, ἐξαπέστειλεν εἰς Ῥώμην πρέσβεις, ἐντειλάμενος μαρτύρασθαι τὴν σύγκλητον, ὅτι πολεμεῖν ἀδίκως ἐπιβάλλεται Πτολεμαῖος. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ὁ προειρημένος τοὺς ἀπολογησομένους καὶ διδάζοντας τὴν σύγκλητον, ὅτι παρὰ πάντα τὰ δίκαια κρατεῖ τῆς κοίλης Συρίας Ἀντίοχος, ἑαυτοῦ προγονικῆς ὑπαρχούσης. ἐνετείλατο δὲ τὰ τε φιλάνθρωπα πρὸς Ῥωμαίους ἀναγεώσασθαι, καὶ περὶ τῆς πρὸς Περσεία διαλύσεως πειραθῆναι. (Excerpt. de Leg. XVIII, pag. 624.)

Olymp. CLII, 4. a. C. 160. U. C. 585.

"Οτι ὁ Περσεὺς κάλλιστον εἰληφὼς παρὰ τῆς τύχης καιρὸν εἰς τὸ διαφθεῖραι τὴν δύναμιν ἄρδην τῶν Ῥωμαίων, διέτριβε περὶ Δίον τῆς Μακεδονίας, ἀπέχων μὲν οὐ πολὺ τῶν τόπων, ῥαθυμῶν δὲ περὶ τὰ μέγιστα τῶν πραγμάτων. κραυγῆς γὰρ μόνον ἦν χρεῖα καὶ σάλπιγγος, εἰς τὸ τὴν στρατείαν τῶν πολεμίων λαβεῖν αἰχμάλωτον, περιεκλεισμένην ἐν κρηνοῖς καὶ φάραγι δυσεξιτήτοις. διόπερ ἐκείνου περὶ τούτων ἡμεληκότος, καὶ οἱ τὴν παρεμβολὴν ἔχοντες ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας Μακεδόνες, περὶ τὰς φυλακὰς καὶ τὰς κοιτίας ἐραθύμουν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 578. sq.)

"Οτι τελέως ὁ Περσεὺς νομίσας ἐπταικέναι τοῖς ὅλοις, κατὰ πᾶν συντριβίς τῇ ψυχῇ, Νίκωνα μὲν τὸν θησαυροφύλακα ἐξέπεμψε, συντάξας τὴν ἐν τῷ Φάκῳ γάζαν καὶ τὰ χρήματα καταποντίσαι. Ἀνδρόνικον δὲ τὸν σωματοφύλακα εἰς Θεσσαλονίκην, συντάξας ἐμπρῆσαι τὰ νεώρια τὴν ταχίστην. ὃς γενηθεὶς τούτου φρονιμώτερος ἤλθεν εἰς Θεσσαλονίκην, οὐ μὴν ἐποίησε τὸ προσταχθὲν, νομίζων φίλιον τοῖς ὅλοις κρατεῖν Ῥωμαίοις.

"Οτι ὁ αὐτὸς τοὺς χρυσοῦς ἀνδριζντας ἀνασπᾶσας ἐκ Δίου, πάντας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ἀναλαβὼν μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἀνεχώρησεν εἰς Πύδναν. οὗ μείζον ἁμάρτημα τῷ Περσεῖ πεπραγμένον οὐκ ἂν τις εὖροι.

"Οτι οἱ Κυδωνιάται ἐπετελέσαντο πρῶξιν ἔκνομον καὶ τελέως ἀλλοτριωτάτην τῶν Ἑλληνικῶν νομίμων. ἐν εἰρήνῃ γὰρ ὥς φίλοι πιστευόμενοι, καταλαβόντες τὴν τῶν Ἀπολλωνιατῶν πόλιν, τοὺς μὲν ἄνδρας ἤβηδὸν ἀνείλον, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας διανεμιάμενοι κατέϊχον τὴν πόλιν.

"Οτι ὁ Ἀντίοχος δυνάμενος ἐλασσωθέντας τοὺς Αἰγυπτίους ἀποκτεῖναι, παριππεύων ἐβόα μὴ κτείνειν αὐτοὺς, ἀλλὰ ζῶντας συλλαμβάνειν. ταχὺ δὲ τοὺς καρποὺς ταύτης ἀγχινόας ἐκομίσατο, καὶ περὶ τὴν τοῦ Πηλουσίου κατάληψιν, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου, ταύτης τῆς φιλοφροσύνης μέγιστα συμβαλομένης.

Ἡμεῖς δὲ τοῦ Πτολεμαίου τὴν οὕτως ἀγενῆ φύσιν οὐκ ἂν προηγουμένως ἀνεπισήμαντον ἑάσαιμεν.

τὸ γὰρ ἐκτὸς γενόμενον τῶν δεινῶν, καὶ τοσαῦτα ἀφροσυνήκτα τῶν πολεμίων, αὐτόθεν καθάπερ ἀκονιτὶ παραχωρήσαι βασιλείας μεγίστης καὶ μακαριωτάτης, πῶς οὐκ ἂν τις ἡγήσαιο ψυχῆς τελείως ἐκτεθλυμένης εἶναι; ἦν εἰ μὲν συνέβαινε φυσικῶς ὑπάρχειν Πτολεμαίῳ τοιαύτην, ἴσως ἂν τις ἐκείνην καταμέμψαιτο· ὅτε δὲ διὰ τῶν ὕστερον πράξεων ἡ φύσις ἱκανῶς ὑπὲρ αὐτῆς ἀπελογήθη, δείξασα τὸν βασιλεῦσιν καὶ στάσιμον ὄντα, καὶ δραστηκὸν οὐδενὸς ἥτιον, ἀναγκαῖόν ἐστι τὰς αἰτίας ἀνατιθέσθαι τῆς τότε δειλίας καὶ ἀγεννείας εἰς τὸν σπλάγχνα καὶ τὴν ἐκείνου συστοφίαν· ὃς ἐκ παιδὸς τὸ μειράκιον ἐν τρυφῇ καὶ γυναικείοις ἐπιτηδεύμασι συνέχων, διέφθειρεν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 579.)

“Οἱ δὲ Ἀντίοχος ἀνὴρ ἐφάνη πραγματικὸς, καὶ τοῦ προσχήματος τῆς βασιλείας ἄξιος, πλὴν τοῦ κατὰ τὸ Πηλούσιον στρατηγήματος.

“Οἱ δὲ Περσέως πυθόμενος ἐπιλέκτους Γαλάτας πεπερακέναι τὸν Ἰστροὶ ἐπὶ συμμαχίᾳ, περιχαρὴς γενόμενος ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μαιδικήν, προτρέποντος ἡκεῖν τὴν ταχίστην. ὁ δὲ τῶν Γαλατῶν ἡγεύμενος συμφωνήσας μισθὸν ἤτει τακτὸν, τοῦ σώματος χρήματος εἰς φ’ ἑτάλαντα γινόμενου. τοῦ δὲ Περσέως ὁμολογήσαντος μὲν δώσειν, οὐ ποιοῦντος δὲ τὸ συμφωνηθὲν διὰ φιλαργυρίαν, ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ Γαλάται. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 580.)

Olymp. CLIII, 1. a. C. 163. U. C. 586.

Ὅτι Διμίλιος ὁ Ῥωμαῖος παραλαβὼν τὰς δυνάμεις, καὶ συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν, προετρέψατο τῶν στρατιωτῶν τὰς ψυχὰς εἰς τὸ θαρσύνειν. ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος περὶ ἐξήκοντα ἔτη, καὶ διὰ τὰς προκατεργασθείσας πράξεις μέγιστον ἔχων τότε Ῥωμαίων ἀξίωμα. πολλὰ δὲ καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐπενοήσατο ξένα καὶ τοῖς ἄλλοις δυσεξεύρετα, καὶ διὰ τῆς ἰδίας ἀγχινοίας καὶ τόλμης κατεπολέμησε τοὺς Μακεδόνas.

Ὅτι ὁ Περσεὺς βουλόμενος κατὰ τὴν φυγὴν προτρέψασθαι πλείους αὐτῷ συνεκπλεῦσαι, τῶν χρημάτων εἰς ἑξ' τάλαντα προθείς, ἔδωκε τοῖς βουλομένοις διαρπάσαι. ἐκπλεύσας δὲ καὶ κατενεχθεὶς εἰς Γαληψόν, ἔφησε πρὸς τοὺς διαρπάσαντας τὰ χρήματα, ζητεῖν τὰ διὰ τῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου καταληφθέντων κατασκευασθέντα. ἐπαγγεiliάμενος οὖν ἀντιπλήσειν τοῖς ἀποδοῦσι τιμὴν, ἥξειον ταχέως ἀνεγκεῖν ταῦτα. πάντων δὲ προθύμως ποιησάντων, ἀπολαβὼν τὰ διαρπασθέντα, τοὺς δόντας ἀπεστέρησε τῆς ἐπαγγελίας.

Ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος οὐχ ὁμοίαν ἔσχε τῷ Περσεῖ τῆς ψυχῆς διάθεσιν. ἀλλ' ὁ μὲν διὰ τὴν μεγαλοφυλίαν, ἡρόδόουσαν τὰς ἰδίαις ἐπιβολαῖς ἐκτήσατο βασιλείαν. ὁ δὲ διὰ τὴν σμικρολογίαν τοὺς τε Κελτοὺς ἀποτρεψάμενος, καὶ τὰλλα τούτοις ἀκόλουθα πράξας, κατέλυσε πολυχρόνιον καὶ μεγάλην βασιλείαν.

Ὅτι ὁ Διμίλιος μετὰ τὴν φυγὴν Περσέως ἐπε-

ζήτει τὸν νεώτερον τῶν υἱῶν Πόπλιον Ἀφρικανόν, ὃς ἦν Αἰμιλίου κατὰ φύσιν υἱός, Σκιπίωνος δὲ τοῦ καταπολεμήσαντος Ἀννίβαν κατὰ θέσιν υἱοῦς, κομιδὴ νέος, ὥς ἂν περὶ τὸ ἑπτακαιδέκατον γεγονώς ἔτος. ὃς ἐκ νέου τηλικούτοις ἁγῶσι συμπαρῶν, καὶ τριβὴν λαμβάνων τῶν κατὰ πόλεμον ἔργων, οὐχ ἥτιων ἐγένετο τοῦ πάππου. οὐ μὴν ἀλλὰ τούτου εὐρεθέντος εἰς τὴν παρεμβολήν, ἀπελύθη τῆς ἀγωνίας ὁ ὕπατος, ἔχων οὐ πατρός μόνον ἀλλὰ καθ' ἑρωμένου τινὰ διάθεσιν πρὸς τὸ μειράκιον.

Ὅτι ὁ Αἰμίλιος φιλανθρωπῶς προσενεχθεὶς τῷ Περσεῖ, καὶ πρὸς τὰ σύνδειπνα παραλαβὼν καὶ τοῦ συνεδρίου μεταδιδούς, πᾶσιν ἐνεδείξατο πρὸς μὲν τοὺς ὑφισταμένους ὄντα βαρὺν ἑαυτὸν, πρὸς δὲ τοὺς κρατηθέντας ἐπιεικῇ. τὴν παραπλησίαν δὲ διάθεσιν καὶ τῶν ἄλλων ζηλούντων, τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν οὐκ ἐπίφθονον εἶχεν ἡ Ῥώμη, τοιοῦτοις χρωμένη τῶν ὄλων προσιάταις.

Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῶν μεγίστων βασιλέων Ἀντιόχου καὶ Φιλίππου πολέμῳ περιγενόμενοι, τοσοῦτον ἀπέσχοντο τοῦ τιμωρίαν λαμβάνειν παρ' αὐτῶν, ὥστε μὴ μόνον συγχωρῆσαι τὰς βασιλείας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ φίλους αὐτοὺς ποιήσασθαι. ἐν δὲ τούτοις τοῖς χρόνοις προδιηγωνισμένοι πολλάκις πρὸς Περσέα, καὶ κινδύνους μεγάλους ὑπομεμενηκότες, ἐπειδὴ τῆς Μακεδόνων βασιλείας ἐκράτησαν, ἐλευθέρως ἀφῆκαν τὰς αἰλούσας πόλεις παρὰ τὴν ἀπάντων προσδοκίαν. οὐ γὰρ οἷον τῶν ἄλλων ὑπέλαβεν ἂν τις, ἀλλ' οὐδ' αὐτοῖς

Μακεδόνες ἡλιπίζον ἀξιοθήσεσθαι τηλικαύτης φι-
 λανθρωπίας, συνειδότες αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα
 παρὰνεννομηκόσιν εἰς Ῥωμαίους. τετυχηκότες γὰρ
 ἐπὶ τοῖς πρότερον ἀγνοήμασι συγγνώμης, εἰκότως
 ἂν τοῖς ἵστερον ἁμαρτήμασιν ὑπελάμβανον ἑαυτοὺς
 μηδὲνα λόγον δίκαιον εἰς ἔλεον καὶ παραίτησιν ἀπο-
 λελεῖσθαι. οὐ μὴν ἡ σύγκλητος ἢ τῶν Ῥωμαίων
 ἐμνησικακήσεν, ἀλλὰ μεγαλοψύχως καὶ προσηκύν-
 τως ἐκάστοις προσηνέχθη. Περσέα μὲν γὰρ ἐκ προ-
 γόνων ὀφείλοντα χάριτας, ἐπειδὴ παρὰ τὰς συνθή-
 κας ἄδικον ἐξήνεγκε πόλεμον, λαβόντες αἰχμάλωτον
 εἰς ἐλευθέραν ἀπέθεντο φυλακὴν, ἐλάτιονά γε τῶν
 παρὰννομημάτων λαμβάνοντες τιμωρίαν· τὸ δὲ τῶν
 Μακεδόνων ἔθνος εἰς δουλείαν δικαίως ἂν ἔχοντες,
 ἡλευθέρωσαν· οὕτως εὐγενῶς καὶ ταχέως προέμενοι
 τὴν εὐεργεσίαν, ὥστε μηδὲ παρὰ τῶν ἐπταικόντων
 δεῖσιν ἀναμεῖναι. ὁμοίως καὶ τῶν Ἑλληνικῶν πολέ-
 μῳ κρατήσαντες, αὐτονόμους ἀφῆκαν, οὐχ οὕτως
 ἀξίους ἡγούμενοι χάριτος τοὺς βαρβάρους, ὥς ἑαν-
 τοῖς προσήκειν νομίζοντες κατάρχειν εὐεργεσίας, καὶ
 μὴ μεγάλα φρονεῖν ἐν ταῖς ἐξουσίαις.

Ὅτι ἔδοξε τῇ συγκλήτῃ τοὺς τε Μακεδόνας καὶ
 τοὺς Ἑλληνικοὺς ἐλευθέρους ἀφῆναι, τὰ ἡμίση δι-
 δόντας ὧν πρότερον ἐτέλουν τοῖς ἰδίοις βασιλεῦσιν.
 (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 581.)

DIODORI SICVLI
BIBLIOTHECAE HISTORICAE
LIB. XXXI - XL
F R A G M E N T A
E LIBRO XXXI.

Olymp. CLIII, 2. a. C. 167. U. C. 587.

*Ἄ*ΜΑ δὲ τούτοις πραγματοποιέοις, εἰς Ῥώμην παρὰ
γένοντο πρεσβευταὶ Ῥοδίων, τὰς γεγενημένας δια-
βολὰς καὶ αὐτῶν ἀπολύσασθαι. ἐδύκουν γὰρ ἐν
τῷ πρὸς Περσέα πολέμῳ ταῖς εὐνοίαις ἀποκεκλιέ-
ναι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προδεδικέναι τὴν πρὸς
Ῥωμαίους φιλίαν. μηδὲν δὲ ἀνύοντες, ὧν ἐπρέσβευ-
ον, εἰς Ἀθυμίαν ἐνέπιπτον, καὶ μετὰ δακρύων
ἐποιοῦντο τὰς ἐντεύξεις, εἰσαγαγόντος δὲ αὐτοὺς εἰς
τὴν σύγκλητον ἑνὸς τῶν δημάρχων Ἀντωνίου, πρῶ-
τος μὲν ἐποιεῖτο τὸν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας λόγον φι-
λόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. πολλὰ δὲ
πρὸς δέησιν καὶ παραίτησιν εἰπόντες, καὶ τὸ τε-

λευταῖον, κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ κύκνειον ᾄσαν-
τες, μόλις ἔλαβον ἀποκρίσεις, δι' ὧν τοῦ μὲν ὁλο-
σχεροῦς φόβου παρελύθησαν, περὶ δὲ τῶν ἐγκλη-
μάτων πικρῶς ὠνειδίσθησαν. διόπερ ἰδεῖν ἐστὶ,
παρὰ Ῥωμαίοις τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας ὑπὲρ
δόξης ἀμιλλωμένους, δι' ὧν ἅπαντα σχεδὸν τὰ μέ-
γιστα τῷ δήμῳ κατορθοῦνται. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄλ-
λοις πολιτεύμασι ζηλοτυποῦσιν ἀλλήλους, Ῥωμαῖοι
δὲ ἐπαινοῦσιν. ἔξ οὗ συμβαίνει μάλιστα τοὺς μὲν
πράσσειν τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων, ἀμιλλωμένους
αὕξειν τὸ κοινὸν συμφέρον· τοὺς δὲ ἄλλους ἀδικο-
δοξοῦντας, καὶ τὰς ἀλλήλους ἐπιβολὰς λυμαιομέ-
νους, βλάπτειν τὴν πατρίδα. (Eclog. I, pag.
515.)

Οἱ εἰς Ῥώμην παρεγένοντο πρεσβευταὶ Ῥο-
δίων πρὸς τὰς γεγενημένας κατ' αὐτῶν διαβολὰς
ἀπολογησόμενοι. ἐδόκουν γὰρ ἐν τῷ πρὸς Περσέα
πολέμῳ ταῖς ἐντολαῖς ἀποκεκλικέναι πρὸς τὸν βασι-
λέα, καὶ προδεδωκέναι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν.
ὁρῶντες δὲ τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς αὐτοὺς, εἰς
ἀθυμίαν ἐνέπιπτον. ὥς δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις
συναγαγὼν ἐκκλησίαν, παρεκάλει τὰ πλήθη πρὸς
τὸν κατὰ Ῥοδίων πόλεμον, τόθ' ὁλοσχερῶς δέισαν-
τες περὶ τῆς πατρίδος, εἰς τοιαύτην ἦλθον κατὰ-
πληξιν, ὥστε πένθιμον ἀναλαβεῖν ἐσθῆτα, κατὰ
δὲ τὰς ἐντεῦξεις τῶν φίλων, μηκέτι παρακαλεῖν,
μὴ δὲ ἀξιοῦν, ἀλλὰ δεῖσθαι μετὰ δακρύων, μηδὲν
ἀνήμεστον περὶ αὐτῶν βουλευέσθαι. εἰσαγαγόντος
δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν σύγκλητον ἐνός τῶν δημάρχων,

καὶ τὸν παρακαλοῦντα πρὸς τὸν πόλεμον στρατηγὸν κατασπάσαντος ἀπὸ τῶν ἐμβόλων, ἐποιεῖτο τοὺς λόγους. καὶ πολλὰ πρὸς δέησιν εἰπόντες, ἔλαβον ἀποκρίσεις, δι' ὧν τοῦ μὲν ὁλοσχεροῦς φόβου παρείθθησαν, περὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐγκλημάτων, πικρῶς ὠνειδίσθησαν. (Excerpt. de Legat. XIX, pag. 624.)

“Οτι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἦκον εἰς Ῥώμην πάντοθεν οἱ πρεσβευταὶ, συγχαρησόμενοι τοῖς γεγονόσι κατορθώμασιν. ἡ δὲ σύγκλητος φιλανθρωπῶς ἀπαντας ἀποδεχομένη, καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἐπιεικεῖς διδοῦσα, συντόμως ἐκάστους ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας. (Excerpt. de Legat. XX, pag. 624. sq.)

“Οτι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους πολλῶν παραγεγονότων, πρεσβευτῶν, πρώτοις τοῖς περὶ Ἀιταλὸν ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος· ὑπόπτως γὰρ εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι τὰ πρὸς τὸν Εὐμένη, ἕνεκεν τῶν γραμμάτων τῶν εὐρημένων, ἐν οἷς συμμαχίαν ἦν συντεθειμένος πρὸς Περσέα κατὰ Ῥωμαίων. κατηγορησάντων δὲ πλειόνων ἀπὸ τῆς Ἀσίας πρεσβευτῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀπεσταλμένων παρὰ Προυσίου βασιλέως καὶ Γαλατῶν, οἱ περὶ τὸν Ἀιταλὸν ἐνδεχομένως ἀπολογησάμενοι πρὸς ἕκαστον τῶν ἐγκαλουμένων, οὐ μόνον ἀπετρέψαντο τὰς διαβολὰς, ἀλλὰ καὶ τιμηθέντες ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν. ἡ δὲ σύγκλητος οὐ κατὰ πᾶν ἔληγε τῆς κατ' Εὐμένους ὑποψίας· προχειρισαμένη δὲ Γαῖον ἐξαπέστειλε κατοπεύσαντα τὰ κατὰ Εὐμένη. (Excerpt. de Legat. XXI, pag. 625.)

ὅτι Προυσίας, ἀνάξιος γεγονώς τοῦ τῆς βασι-
 λείας προσχήματος, καὶ διατελέσας πάντα τὸν τοῦ
 ζῆν χρόνον αἰσχροῶς κολακεύων τοὺς ὑπερέχοντας·
 καὶ ποτε Ῥωμαίων πρὸς αὐτὸν παραγενομένων
 πρεσβευτῶν, τὰ μὲν τῆς βασιλείας σύμβολα, τό τε
 διάδημα, καὶ τὴν πορφύραν ἀπέθετο, μιμησάμε-
 νος δὲ τὴν τῶν προσφάτως ἀπελευθερουμένων παρὰ
 Ῥωμαίοις τάξιν, ἀπήντησεν ἐξυρημένος τὴν κεφα-
 λὴν, καὶ πῖλεον ἔχων λευκόν, ἔτι δὲ φορῶν τηβέν-
 ναν, καὶ κάντιλον, ἀσπασάμενος δὲ τοὺς πρεσ-
 βευτὰς, ἀπέφαινεν ἑαυτὸν ἀπελευθερὸν εἶναι Ῥω-
 μαίων· ἧς ἀγενεστέραν φωνὴν οὐ ῥάδιον εὐρεῖν.
 πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τούτοις οἰκεία πρότερον διεπρά-
 ξατο, καὶ τότε δὲ κατὰ τὴν εἴσοδον γενόμενος τὴν
 εἰς τὴν σύγκλητον, κατὰ τὸ θύρετρον ἀντίον στάς
 τοῦ συνεδρίου, καὶ καθεὶς τὰς χεῖρας ἀμφοτέρως,
 προσεκύνησε τὸν οὐδὸν καὶ τοὺς καθημένους, ἐπι-
 φθεγξάμενος, χαίρετε θεοὶ σωτῆρες, ὑπερβολὴν
 οὐδεμίαν ἀπολιπὼν κολακείας ἀνάνδρου, καὶ γυ-
 ναικισμοῦ. ἀκολούθως δὲ τούτοις, καὶ τὸν λόγον
 ἐν τῇ συγκλήτῃ ποιησάμενος, τοιαῦτα διῆλθεν,
 ὥστε καὶ γράφειν ἡμῖν ἀπρεπὲς εἶναι. ἡ δὲ σύγκλη-
 τος, τοῖς πλείστοις τῶν λεγομένων προσκόπτουσα,
 πρεπούσας τῇ κολακείᾳ τὰς ἀποκρίσεις ἐποιήσατο.
 Ῥωμαῖοι γὰρ καὶ πολεμίους ἐπ' ἀνδρεία μεγαλο-
 φρονοῦντας νικᾶν σπεύδουσιν. (Excerpt. de Le-
 gat. XXII, pag. 625.)

ὅτι Περσέα τὸν τελευταῖον Μακεδονίας βασιλεῖα,
 πολλάκις Ῥωμαίοις διὰ φιλίας ἰόντα, πολλάκις δὲ

καὶ στρατιᾷ οὐκ ἀναξιολόγῳ πολεμήσαντα, τέλος Αἰμί-
 λιος καταπολεμήσας εἶλε, καὶ λαμπρὸν θρίαμβον
 ἐπὶ τῇ νίκῃ κατήγαγε. Περσεὺς δὲ τηλικαύταις πε-
 ριπεσὼν συμφοραῖς, ὥστε δοκεῖν ὅμοια μύθοις ἀγε-
 νήτοις εἶναι τὰ πάθη τὰ περὶ αὐτὸν, οὐδ' ἀπολυ-
 θῆναι τοῦ ζῆν ἤθελε. πρὶν γάρ ἢ τὴν σύγκλητον
 ὑπὲρ αὐτοῦ διαλαβεῖν ὁ χορὴ παθεῖν, τῶν κατὰ πό-
 λιν στρατηγῶν εἰς ἐνέβαλλεν αὐτὸν εἰς τὸν ἐν Ἀλβαῖς
 Κάρκαρον μετὰ τῶν τέκνων. ἔστι δὲ ὁ Κάρκαρος,
 ὄρουμα κατὰγειον βαθὺ, τὸ μὲν μέγεθος ἔχων οἴκου
 μάλιστα πῶς ἐννεακλίνου, σκότου δὲ πλήρης καὶ
 δυσσομίας, διὰ τὸ πλήθος τῶν παραδεδομένων εἰς
 τοῦτον τὸν τόπον ἀνδρῶν, τῶν ἐπὶ θανατικοῖς ἐγ-
 κλήμασι καταδικαζομένων, ὧν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρό-
 νοῖς οἱ πλείους ἐνταῦθα καθεύδοντο. ἐν οὕτῳ γὰρ
 στενωπῷ συγκεκλεισμένων πολλῶν ἀνδρῶν, ἀπεθῆ-
 ριοῦτο τὰ τῶν ἀτυχῶν σώματα· τῶν τε πρὸς τροφὴν
 καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν χρεῖαν ἀνηκόντων πάντων ἐν
 ταῦτῳ πεφυρμένων, τοσαύτην προσπίπτειν δυσωδί-
 αν συνέβαινε, ὥστε μηδὲνα τῶν προσιόντων ἰσχυρῶς
 δύνασθαι καρτερεῖν. ἐφ' ἡμέρας μὲν οὖν ἑπτὰ δι-
 τέλεσεν ἐνταῦθα κακονχοῦμενος, ὥστε καὶ παρὰ
 τῶν ἐσχάτων καὶ τακτὰ σιτουμένων ἐπικουρίας δεῖν
 θῆναι. συμπάθεῖς γὰρ οὗτοι γενόμενοι διὰ τὸ μέ-
 γεθος τῶν ἀκκλησημάτων, ὧν μετελάμβανον, φίλων
 θρώπως τοῦτων ἐκείνῳ μετεδίδουσαν δακρύοντες. ἐφ-
 ῥίπτουν δ' αὐτῷ καὶ ξίφος πρὸς ἀναίρεσιν, καὶ κί-
 λως πρὸς ἀγχόνην, ἐξουσίας διδομένης ὡς ἂν βοῦ-
 λοιτο χρήσασθαι. ἀλλ' οὐδὲν οὕτω γλυκὺ φαίνεται

τοῖς ἡτυχηκόσιν ὥς τὸ ζῆν, καίπερ αὐτῶν ἄξια θανάτου πασχόντων. καὶ πέρας ἐν ταύταις ἂν ταῖς ἀνάγκαις κατέστρεψε τὸν βίον, εἰ μὴ Μάρκος Αἰμίλιος προκαθήμενος τοῦ βουλευτηρίου, τηρῶν τὸ, τε περὶ αὐτὸν ἀξίωμα, καὶ τὸ τῆς πατρίδος ἐπιεικὲς, παρήνεσε τῇ συγκλήτῳ σχετιάζων· εἰ μὴ τὸν ἀνθρώπινον φόβον εὐλαβοῦνται, τὴν γε τοὺς ὑπερηφάνως ταῖς ἐξουσίαις χρωμένους μετερχομένην νέμεσιν αἰδεῖσθαι. διόπερ εἰς ἐπιεικεστέραν δοθεὶς φυλακὴν, καὶ κεναῖς ἐλπίσι προσανέχων, ὁμοίαν τοῖς προητυχημένοις ἔσχε τοῦ βίου τὴν καταστροφὴν. διετῇ γὰρ χρόνον φιλοψυχίας, καὶ προσκόψας τοῖς φυλάττουσι βαρβάροις, κωλύμενος ὑπ' ἐκείνων ὕπνου τυχεῖν, ἐτελεύτησεν. (Eclog. II, pag. 515 sq.)

Ὅτι ὁ Περσεὺς εἰς τὸ κατάγειον ἐμβληθεὶς οἴκημα, ἐκεῖ ἂν κατέστρεψε τὸν βίον, εἰ μὴ ὁ Αἰμίλιος προκαθήμενος τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τηρῶν τὸ τῆς βουλῆς ἀξίωμα, καὶ τὸ τῆς πατρίδος ἐπιεικὲς, παρήνεσε τῇ συγκλήτῳ σχετιάζων· εἰ μὴ τὸν ἀνθρώπινον φόβον εὐλαβοῦνται, τὴν γε τοὺς ὑπερηφάνως ταῖς ἐξουσίαις χρωμένους μετερχομένην νέμεσιν αἰδεῖσθαι. διόπερ εἰς ἐπιεικεστέραν δοθεὶς φυλακὴν, καὶ κεναῖς ἐλπίσι προσανέχων, ὁμοίαν τοῖς προητυχημένοις ἔσχε τοῦ βίου τὴν καταστροφὴν. διετῇ γὰρ χρόνον φιλοψυχίας, καὶ προσκόψας τοῖς φυλάττουσι βαρβάροις, κωλύμενος ὑπ' ἐκείνων ὕπνου τυχεῖν, ἐτελεύτησεν.

Ὅτι ὁ τῶν βαρβάρων Γαλατῶν στρατηγὸς ἀπὸ

τοῦ διωγμοῦ γενόμενος, καὶ συναθροίσας τοὺς ἀρχμαλώτους, προᾶξιν ἐπετελέσατο βαρβαρικὴν, καὶ παντελῶς ὑπερήφανον. τοὺς τε γὰρ τοῖς εἶδεσι καλλίστους, καὶ ταῖς ἡλικίαις ἀκμαιοτάτους καταστέψας ἔθυσσε τοῖς θεοῖς, εἰ γέ τις τῶν θεῶν δέχεται τὰς τοιαύτας τιμὰς· τοὺς δὲ ἄλλους πάντας κατηκόντισε, πολλῶν μὲν ἐν αὐτοῖς γνωριζομένων διὰ τὰς προγεννημένας ἐπιξενώσεις, οὐδενὸς δὲ διὰ τὴν φιλίαν ἐλεουμένου. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν εἰ Βάρβαροι παρ' ἐλπίδας κατορθώσαντες, ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐχρήσαντο τοῖς εὐτυχήμασιν.

Ὅτι ὁ Εὐμένης ξενολογήσας, τὰ τε ὀψώνια ἅπαν σιν ἀπέδωκε, καὶ δωρεαῖς ἐτίμησε, καὶ ἐπαγγελίαις ἐψυχαγῶγει πάντας, ἐκκαλούμενος τὴν εὐνοίαν, οὐχ ὁμοίως τῷ Περσεῖ. ἐκεῖνος γὰρ δισμυρίων Γαλατῶν παραγενομένων εἰς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, ἀπετρίψατο τὴν τηλικαύτην συμμαχίαν, ἵνα φείσῃται τῶν χρημάτων· ὁ δ' Εὐμένης οὐ λίαν εὐπορούμενος, ξενολογῶν δωρεαῖς ἐτίμα τοὺς δυναμένους μάλιστα χρείας παρέχεσθαι. τοιγαροῦν ἐκεῖνος μὲν οὐ βασιλικὴν μεγαλοφροσύνην, ἀλλ' ἰδιωτικὴν τοῦ τυχόντος ἀναλαβὼν μικροψυχίαν, ἅμα τῇ βασιλείᾳ πάσῃ καὶ τὸν τηρηθέντα πλοῦτον ἐπεῖδεν αἰχμαλώτον· οὗτος δὲ τῆς νίκης πάντα δεύτερα τιθέμενος, οὐ μόνον ἐκ μεγάλων κινδύνων ἐρρύσατο τὴν βασιλείαν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ τῶν Γαλατῶν ἔθνος ὑποχείριον ἐποίησατο.

Olymp. CLIII, 3, a. C. 166. U. C. 588.

Ὅτι ἔναι τῶν ἐπιβολῶν τοῦ Ἀντιόχου καὶ τῶν

πραξίων βασιλικὰ καὶ θαυμασiai τελέως ἦσαν· τινὲς δὲ πάλιν οὕτως εὐτελεῖς καὶ ληρώδεις, ὥσθ' ὁλοσχρῶς ὑπὸ πάντων καταφρονεῖσθαι. συντελῶν γὰρ τοὺς ἀγῶνας, πρῶτον μὲν ἐναντίαν τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσιν ἔσχε προαίρεσιν. ἐκεῖνοι γὰρ αὖξοντες τὴν ἰδίαν βασιλείαν καὶ δυνάμεις, καὶ χρημάτων πλήθει, καθ' οἷοί τ' ἦσαν ἐπεκρῦπτοντο τὴν διαίρεσιν διὰ τὴν Ῥωμαίων ὑπεροχὴν· οὗτος δὲ τὴν ἐναντίαν λαβὼν διάθεισιν, συνήγαγε σχεδὸν ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας εἰς τὴν πανήγυριν· πάντα τὰ τοῦ βασιλείου μέρη διαφερόντως ἐκόσμησε, εἰς ἓνα δὲ τόπον ἀθροίσας, καὶ καθάπερ ἐπὶ σκηνὴν ἀναβιβάσας τὴν βασιλείαν ἅπασαν, ἐποίησε μηδὲν ἄγνοεῖν τῶν περὶ αὐτόν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 582.)

Olymp. CLIV, 2. a. C. 163. U. C. 591.

Ὅτι τοὺς πολυτελεῖς ἀγῶνας καὶ τὴν θαυμαστικὴν πανήγυριν ἐκτελέσας ὁ Ἀντίοχος, πάντας τοὺς ποῖν ὑπερέβαλέν· ὁ δὲ δι' αὐτοῦ χειρισμὸς πολλῆς εὐτελείας καὶ καταφρονήσεως ἦν οἰκεῖος. παρέτρεχε γὰρ παρὰ τὴν πομπὴν ἱππᾶριον ἔχων εὐτελεῖς, καὶ τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς δὲ ἐπέχειν, ἄλλους δὲ ὥς ἔτυχε διατάττων· ὥστε εἴ τις ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ διαδήμα, μηδὲνα τῶν ἀγνοούντων πιστεῦσαι τοῦτον εἶναι τὸν βασιλέα τὸν τῶν ὅλων κύριον, ὁρῶντα μὴδ' ὑπηρέτου μετρίου φαντασίαν ἔχοντα. ἐν δὲ τοῖς πότοις αὐτὸς ἐφιστάμενος ταῖς εἰσόδοις, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δὲ ἀνέκλινεν, καὶ τοὺς διακόνοους, τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας διέταττεν. ἀκολού-

Diod. T. VI.

K

Θως δὲ τούτοις, προσιών τοῖς εὐωχουμένοις οἱ τύχοι, ποτὲ μὲν ἐκάθιζε, ποτὲ δὲ προσανέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποτιθέμενος τὸν ψωμὸν, ποτὲ δὲ νίπτων τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο, καὶ περιήει πάντα τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθός, καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων. καὶ δὴ ποτε προκοπιούσης ἐπιπολὺ τῆς ἐστιάσεως, καὶ τῶν πλειόνων ἤδη κεχωρισμένων, ἤκεν ὑπὸ τῶν μίμων ἐκφερόμενος περικεκαλυμμένος. τεθείς δὲ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπὸ τῶν συμπαιζόντων, μετὰ ταῦτα τῆς συμφωνίας προκαλουμένης ἀνεπήδα γυμνός, καὶ τοῖς μίμοις προσπαίζων ὠρχεῖτο, τῶν ὀρχήσεων τὰς γέλωτα καὶ χλευασμὸν εἰσθυσίας ἐπισπᾶσθαι· ὥς πάντας αἰσχυνθέντας ἐπὶ τοῖς πραττομένοις, φεύγειν ἐκ τοῦ πότου· καὶ ἕκαστον τῶν ἀπηντηκότων ἐπὶ τὴν πανήγυριν, ὅτε μὲν εἰς τὴν ὑπερβολὴν τῆς χορηγίας ἐμβλέψαι, καὶ τὴν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ πομπείαις οἰκονομίαν καὶ διάταξιν τῶν ὅλων, καταπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν καὶ τὸν βασιλέα, καὶ τὴν βασιλείαν· ὅτε δὲ εἰς αὐτὸν ἀτενίστοι, καὶ τὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων κατεγνωσμένον, ἀπιστεῖν εἰ περὶ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν, τοσαύτην ἀρετὴν καὶ κακίαν ὑπάρξαι δυνατόν ἐστιν.

“Οτι τούτων συνελθόντων ἦκον οἱ τοῦ Γράκχου πρεσβευταὶ κατασκευάσιμοι τὴν βασιλείαν· οἷς ὁ βασιλεὺς ὠμίλησε φιλοφρόνως, ὥστε μηδὲν ὑποπεῦσαι περὶ αὐτοῦ πραγματικὸν ἢ διαφορᾶς ἔμφασιν ἔχον, τῆς δοκούσης ὑποικουρεῖν ἐκ τῆς κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενομένης προσκοπῆς. οὐκ ἦν δὲ τῇ

προαιρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἄλλοτριώ-
 τата διέκευτο πρὸς Ῥωμαίους.

Ὅτι τοῦ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως ἐκπεσόντος
 καὶ περὶ ἄπερχομένου εἰς Ῥώμην, ἐγνώρισεν αὐτὸν
 ὁ Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου, καὶ θαυμάσας τὸ πα-
 ράδοξον, ἐποίησέ τι βασιλικὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς
 δεῖγμα τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. παραχρῆμα γὰρ
 προχειρισάμενος βασιλικὴν ἐσθῆτα καὶ διάδημα,
 πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἵππον πολυτελεῖ χρυσοφάλαρον,
 μετὰ τῶν ἰδίων παιδῶν ἀπῆντησε τῷ Πτολεμαίῳ,
 συμμίζας δὲ αὐτῷ τῆς πόλεως ἀπὸ διακοσίων στα-
 δίων, καὶ φιλοφρόνως ἀσπασάμενός, παρεκάλει κο-
 σμηθέντα τοῖς τῆς βασιλείας παρασήμοις ἀξίαν ἑαυ-
 τοῦ ποιήσασθαι τὴν εἰς τὴν Ῥώμην εἴσοδον, ἵνα μὴ
 τελῶς εὐκαταφρόνητος εἶναι δόξη· ὁ δὲ Πτολεμαῖος
 τὴν μὲν προθυμίαν ἀπεδέξατο, τοσοῦτον δὲ ἀπέσχε
 τοῦ δέξασθαι τι τῶν δεδομένων, ὥστε καὶ τὸν Δη-
 μήτριον ἠξίωσεν ἔν τινι τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν πόλεων
 καταμεῖναι, καὶ τοὺς περὶ τὸν Ἀρχίαν μετ' αὐτοῦ.
 (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 503 sq.)

Ὅτι λέγουσιν (φησὶν) ἑαυτοὺς ὡς τῆς Καππα-
 δοκίας βασιλεῖς εἰς Κύρον ἀναφέρειν τὸ γένος, τὸν ἐν
 Πέρσαις. διαβεβαιοῦνται δὲ καὶ τῶν ἐπὶ Περσῶν
 τῶν τὸν μάγον ἐπανελομένων ἐνὸς ὑπάρχειν ἀπόγο-
 νοι. καὶ τὴν μὲν ἀπὸ Κύρου συγγένειαν οὕτω κατα-
 रिθμοῦνται· Καμβύσου τοῦ Κύρου πατρὸς ἀδελ-
 φὴν ὑπάρχει γνησίαν Ἀτόσσαν, ταύτης δὲ καὶ Φαρ-
 νάκου τοῦ Καππαδοκίας βασιλέως γενέσθαι παῖδα
 Γάλλον, καὶ τούτου γενέσθαι Σμέρδιν, οὗ Ἀρτιά-

μνην· τοῦ δὲ Ἀναφᾶν· ὃν καὶ δυνεγκεῖν μεν ἀνδρείᾳ
 καὶ τόλμῃ, γενέσθαι δ' ἓνα τῶν ἐπτὰ Περσῶν. τὴν
 μὲν οὖν εἰς Κῦρον συγγένειαν οὔτω γενεαλογοῦσι,
 καὶ τὴν εἰς Ἀναφᾶν· ὃν φασὶ δι' ἀνδρείαν συγχωρη-
 θῆναι τὴν Καππαδοκίας δυναστείαν, ὥστε μὴ τελεῖν
 φόρους Πέρσαις. οὗ τελευτήσαντος, ὁμώνυμος υἱὸς
 ἄρχε. μετὰ δὲ τὴν τοῦτου τελευτὴν, ἀπολειφθέντων
 δυεῖν υἱῶν Δατάμου καὶ Ἀριμναίου, διαδέξασθαι
 τὴν ἀρχὴν Δατάμην, ἄνδρα κατὰ πόλεμον καὶ κατ'
 ἄλλα μέρη τῆς βασιλείας ἐπαινούμενον. ὃς Πέρσαις
 διὰ μάχης ἐλθὼν, καὶ λαμπρῶς κατὰ τὴν μάχην ἀ-
 γωνισάμενος, ἐν αὐτῇ τελευτᾷ. διεδέξατο δὲ τὴν βα-
 σιλείαν ὁ υἱὸς Ἀριάμνης· οὗ γίνονται παῖδες Ἀρια-
 ράθης καὶ Ὀλοφέρνης. οὗτος δὲ ἔτη πενήκοντα
 δυναστεύσας, καὶ μηδὲν ἔργον ἄξιον μνήμης προΐξας,
 τελευτᾷ· τὴν δὲ ἀρχὴν διεδέξατο ὁ πρεσβύτερος τῶν
 υἱῶν Ἀριαράθης, ὃς φιλοστοργῆσαι διαφερόντως λέ-
 γεται τὸν ἀδελφόν, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὰς ἐπι-
 φανεστάτας τάξεις· ὃν καὶ Πέρσαις καὶ Αἰγυπτίων
 ἀποσταλέντα συμμαχεῖν, καὶ μετὰ μεγάλων τιμῶν
 ἐπανελθεῖν, ὥς Ὡχος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὑπὲρ ἀν-
 δρείας ἐδίδου· καὶ τὸν βίον ἐν τῇ πατρίδι λιπεῖν, υἱ-
 οὺς ἐγκαταλιπόντα Ἀριαράθην καὶ Ἀρύσην. ὁ δὲ
 ἀδελφὸς καὶ τῆς Καππαδοκίας ἔχων τὴν ἀρχὴν (οὗ
 γὰρ ἦν αὐτῷ γονὴ γνησία) τὸν πρεσβύτερον τῶν
 παίδων τᾶδελφοῦ Ἀριαράθην υἱοποιεῖται, κατὰ δὲ
 τούτους τοὺς χρόνους Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν κατα-
 πολεμεῖ μὲν Πέρσας, εἶτα καὶ τελευτᾷ. καὶ Περδίκ-
 κας, ὁ τῶν ὅλων τότε ἡγούμενος, Εὐμένην πέμπει Καπ-

παδοκίας στρατηγόν. καὶ καταπολεμηθεὶς Ἀρια-
 ράθου, πεσόντος τε ἐν τῇ μάχῃ, αὐτὴ τε ἡ Καππα-
 δοκία καὶ τὰ πλησιόχωρα αὐτῆς, ἔπεσεν ὑπὸ Μακε-
 δόνας. Ἀριαράθης δὲ, ὁ τοῦ προβιβασιλευκότος
 υἱός, ἀπὲλπίσας κατὰ τὸ παρὸν, ἀποχωρεῖ μετ' ὀλί-
 γων πρὸς τὴν Ἀρμενίαν. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον
 τῶν περὶ τὸν Εὐμέτη καὶ Περδίκκην τελευτησάντων,
 Ἀντιόχου δὲ καὶ Σελεύκου περισπωμένων, λαβὼν
 δύναμιν παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων Ἀρδοά-
 του, τὸν μὲν τῶν Μακεδόνων στρατηγὸν Ἀμύντιαν
 ἀπέκτεινεν, ἐξέβαλε δὲ καὶ Μακεδόνας ταχέως τῆς
 χώρας, καὶ τὴν οἰκίαν ἀρχὴν ἀνεκτήσατο. τοῦτω δὲ
 τριῶν παίδων γενομένων, παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ
 πρεσβύτατος, Ἀριάμνης· ὃς ἐπιγαμίαν πρὸς Ἀντιό-
 χον ποιησάμενος, τὸν ἐπονομασθέντα θεὸν, τὴν
 τοῦτου θυγατέρα Στρατονίκην συνήκισε τῷ πρεσ-
 βυτέρῳ τῶν υἱῶν Ἀριαράθῃ· ὑπάρχων δὲ φιλότιμος
 διαφερόντως, περιέθετο τῷ παιδί διὰδῆμα, καὶ συν-
 ἄρχειν πάντων τῶν τῆς βασιλείας προτερημάτων
 ἐπίσης μεταδίδωσι. τοῦ δὲ πατρὸς τελευτήσαντος,
 Ἀριαράθης βασιλεῦει καθ' ἑαυτόν. καὶ μεταλλάσσων
 τὸν βίον, κατέλιπε τὴν βασιλείαν Ἀριαράθῃ τῷ υἱῷ,
 νηπίῳ παντελῶς ὄντι τὴν ἡλικίαν. οὗτος δὲ ἔζημε
 θυγατέρα τοῦ μεγάλου κληθέντος Ἀντιόχου, ὀνομα-
 ζομένην Ἀντιοχίδα, παροῦργον μάλιστα. ταύτην δὲ,
 μὴ γενομένων τέκνων, ὑποβάλλεσθαι δύο παῖδας,
 ἄγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός, Ἀριαράθην καὶ Ὀλοφέρνην.
 μετὰ δὲ τινα χρόνον τῆς φύσεως ἐπιδεξαμένης, ἀνελ-
 πίστως τεκεῖν αὐτὴν δύο μὲν θυγατέρας, υἱὸν δὲ

ἔνα τὸν ὀνομασθέντα Μιθριδάτην, ἐξ οὗ τοὺς ὑποβολιμαίους ἀναδιδάξαμένην τὰνδρὶ, τὸν μὲν πρεσβύτερον μετὰ συμμέτρου χρείας εἰς Ῥώμην ἀποσταλῆναι παρασκευάσαι· τὸν δὲ νεώτερον εἰς τὴν Ἰωρίαν· χάριν τοῦ μὴ διαμφισβητεῖν ὑπὲρ τῆς βασιλείας τοῦ γνησίου. τοῦτον δὲ ἀνδρωθέντα καὶ Ἀριαράθην φασὶ μετονομασθῆναι, παιδείας τε Ἑλληνικῆς μετασχεῖν, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπαινεῖσθαι ἀρετήν· καὶ ὁ μὲν πατήρ, φιλοπάτορι ὄντι τῷ νῖῳ, ἔσπευδεν ἀποδοῦναι τὴν τοῦ φιλοτέκνου σπουδὴν· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτοῖς προέβη τὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας, ὥστε ὁ μὲν πατήρ ἐξίστασθαι τῆς ὅλης ἀρχῆς ἡγωνίζετο τῷ παιδί· ὁ δὲ ἀδύνατον εἰδείναι δέξασθαι αὐτὸν παρὰ γονέων ἔτι ζώντων τὴν τοιαύτην χάριτα. οὗτος, τὸν πατέρα τοῦ πεπρωμένου καταλαβόντος, διεδέξατο τὴν βασιλείαν, τὴν τε ἄλλην ἀγωγὴν τοῦ βίου ἀξιολογωτάτην ἐνδείκνυμενος, καὶ φιλοσοφίᾳ προσανέχων. ἐξ οὗ καὶ ἡ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀγροσυνήγη πάλαι Καππαδοκία, τότε τοῖς περὶ παιδευμένοις ἔμβιωτήριον ὑπῆρχεν. ἀνεγέωσατο δ' οὗτος καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν τε καὶ συμμάχίαν. ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τῆς εἰς Κῦρον ἀναφορᾶς τῶν μέχρι τοῦδε τῆς Καππαδοκίας βασιλευσάντων ἐν τούτοις. (Eclog. III, pag. 517 sq.)

Ὅτι τοῦ Ἀντιπάτρου ταῖς ἀνάγκαις ἐναποθαρύοντος, Ἀσκληπιάδην τὸν ἐπὶ τῆς πόλεως τεταγμένον ἡγαγον βοῶντα, διότι Τιμόθεος τοῦτο τὸ δρᾶμα συντέθηκε, καὶ τὸ μειράκιον προκεκλημένος εἶη πρὸς ἄδικον καὶ ἀσεβῆ τιμωρίαν τὰδελοφῶ. τοῦ δὲ πλή-

Θους τῶν ἡγεμόνων ἐκ τούτου κατ' ὀλίγον εἰνοίαν λαμβάνοντος τῆς ὅλης ὀργιδιουργίας, καὶ τοὺς ἀνήκιστα πάσχοντας ἐλεοῦντος, φοβηθέντες οἱ περὶ Τιμίθεον, τοὺς λοιποὺς τῶν καταιτιαθέντων ἀπολύσαντες τῶν βασάνων, κατ' ἰδίαν ἐπανείλαντο.

Ὅτι ὁ Φιλοπάτωρ κληθεὶς Ἀριαράθης διαδεξάμενος τὴν πατρῴαν βασιλείαν, πρῶτον μὲν τὸν πάτέρα μεγαλοπρεπῶς ἔθαπεν· ἔπειτα τῶν τε φίλων, καὶ τῶν ἐκ ἡγεμονίας τεταγμένων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑποτεταγμένων τὴν καθήκουσαν ἐπιμέλειαν ποιησάμενος, μεγάλην εὖνοιαν παρὰ τοῖς πλήθεσιν ἀπηκέγκατο.

Ὅτι τὸν Μιθροβουζάνην ἐπὶ τὴν πατρῴαν ἀρχὴν καταγαγόντος Ἀριαράθους, Ἀριαξίς ὁ τῆς Ἀρμενίας βασιλεὺς, οὐκ ἀφιστάμενος τῆς ἐξάρχης πλεονεξίας, πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς Ἀριαράθην, παρακαλῶν συμφρονῆσαι, καὶ τῶν νεανίσκων ἐκάτερον τὸν παρ' ἑαυτοῦ διαχειρισάμενον διελεῖσθαι τὴν Σωφηνήν· ὁ δὲ Ἀριαράθης πολὺ κεχωρισμένος τῆς τοιαύτης ὀργιδιουργίας, τοῖς πρεσβευταῖς ἐπέπληξε, καὶ πρὸς Ἀριαξίαν ἔγραψε παρακαλῶν αὐτὸν ἀπέχεσθαι τῶν τοιοῦτων ἔργων. Ἀριαράθης μὲν οὖν ἀκολουθῶς οὕτω γενηθείσης τῆς πράξεως, οὐ μετρίως ἠὔξησε τὴν περὶ αὐτοῦ δόξαν· ὁ δὲ Μιθροβουζάνης διὰ τὴν θαυμαζομένην τοῦ καταγαγόντος αὐτὸν πίστιν καὶ καλοκἀγαθίαν, ἐκράτησε τῆς πατρῴας ἀρχῆς. (Excerpt.de Virt et Vit. pag. 584.)

Olymp. CLIV, 3. a. C. 162. U. C. 592.

Ὅτι ἦκον πρεσβευταὶ εἰς Ρώμην παρὰ τε τοῦ

νεωτέρου Πτολεμαίου, καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου. δοθέντος δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ συνεδρίῳ λόγου, διακούσασα ἡ σύγκλητος κατὰ μέρος, ἐδογματίσῃ, τοὺς μὲν παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου Πτολεμαίου πρεσβευτὰς ἐν ἡμέραις πέντε ταῖς πάσαις ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τὴν συμμαχίαν ἀνελεῖν τὴν πρὸς αὐτόν· πρὸς δὲ τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον πέμψαι πρεσβευτὰς τοὺς ἐμφανιοῦντας αὐτῷ τὴν ἔννοιαν ἧς συγκλήτου, καὶ τὰ διασσεσφαημένα τὰδελφῶ. (Excerpt. de Legat. XXIII, pag. 626.)

Olymp. CLV, 1. a. C. 160. U. C. 594

ἽΟτι κατὰ τὴν ὀνέ Ὀλυμπιάδῃ πρέσβεις παρεγένοντο παρὰ Ἀριαράθου, στέφανον κομίζοντες ἀπὸ χρυσοῦν μυρίων, καὶ διασσεφούντες τὴν εὔνοιαν τοῦ βασιλέως, ἣν ἔχει πρὸς Ῥωμαίους· ἔτι δὲ τὴν δι' αὐτοὺς γενομένην ἀπόρρησιν τοῦ γάμου καὶ φιλίας πρὸς Δημήτριον, συνεπιμαρτυροῦντων δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν Γράκχον πρεσβευτῶν, ἡ σύγκλητος ἐπαίνεσασα τὸν Ἀριαράθην, τὸν τε στέφανον ἐδίξατο, καὶ τὰ μέγιστα τῶν παρ' αὐτοῖς νομιζομένων δώρων ἀπέστειλεν. (Excerpt. de Legat. XXIV, pag. 626.)

ἽΟτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συνεισηχθησαν καὶ οἱ παρὰ Δημητρίου πρέσβεις, οἱ τὸν στέφανον κομίζοντες, καὶ ἀπὸ μυρίων χρυσοῦν, καὶ τοὺς αἰτίους τοῦ κατὰ τὸν Ὀκταοῦϊον φόνου, δεσμίους ἀγαγόντες. ἡ δὲ σύγκλητος ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον διηπόρησε, πῶς χρησιτέον ἦν τοῖς πράγμασι. καὶ ἡ σύγκλητος τὸν μὲν στέφανον προσεδέξατο· τοὺς δὲ μετὰ

τοῦ στεφάνου παραδιδομένους Ἰσοκράτη καὶ Λεπίτην οὐκ ἐβουλήθη παραλαβεῖν. (Excerpt. de Legat. XXV, pag. 626.)

Ὅτι ὁ Αἰμίλιος ὁ Περσέα καταπολεμησας, τιμητῆς ὢν καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι τῆς ἀρετῆς πρωτεύων τῶν πολιτῶν, ἐτελεύτησεν. ὥς δὲ ἡ περὶ αὐτοῦ φήμη τῆς τελευτῆς διεδόθη, καὶ συνήγριξεν ὁ τῆς ἐκφορᾶς καιρὸς, τοιαύτην συνέβη γενέσθαι πάσης τῆς πόλεως συμπάθειαν, ὥστε μὴ μόνον τοὺς ἐργαστηριακοὺς καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον συντρέχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὴν σύγκλητον ὑπερθεσθαι τοὺς χρηματισμοὺς. ἀκολουθῶς δὲ τούτοις καὶ τῶν περιοικουσῶν τὴν Ῥώμην πόλεων, ὅσαις ὁ χρόνος τὴν ἀναστροφὴν ἐδίδου ἐλθεῖν πρὸς τὸν τῆς ἐκφορᾶς καιρὸν, καὶ τῶν τὴν εἰς τὴν Ῥώμην τιμὴν σχεδὸν, τιμὴν μετὰ προθυμίας, ἅμα θιασόμενοι καὶ τιμήσαντες τὸν μεταλλαχότα. (Excerpt. de Virt. et Vil. pag. 584 sq.)

Τῶν γὰρ Ῥωμαίων οἱ ταῖς εὐγενείαις καὶ προγόνων δόξῃ διαφέροντες, μετὰ τὴν τελευτὴν εἰδωλοποιοῦνται κατὰ τε τὴν τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότητα, καὶ κατὰ τὴν ὅλην τοῦ σώματος περιγραφὴν, μιμητὰς ἔχοντες ἐκ παντὸς τοῦ βίου παρατετηρηκότας τὴν τε πορείαν, καὶ τὰς κατὰ μέρος ιδιότητας τῆς ἐμφάσεως. παραπλησίως δὲ καὶ τῶν προγόνων ἕκαστος προηγείται τοιαύτην ἔχων διασκευὴν καὶ κόσμον, ὥστε τοὺς θεωμένους, διὰ τῆς ἐκ τούτων ἐμφάσεως γινώσκειν, ἐφ' ὅσον ἕκαστος τιμῆς προήχθησεν καὶ μι-

τέσχον τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ καλῶν. (Eclog. IV, p. 518 sq.)

“Οἱ ὁ αὐτὸς Αἰμίλιος οἷος ἐν τῷ ζῆν ὑπάρχειν τὴν τύχην ἐδοξάζετο, τοιοῦτον ἀπέλιπε τὸν βίον μεταλλάττων. πλείστον γὰρ τῶν καθ’ αὐτὸν ἐξ Ἰβηρίας χρυσὸν κομίσας εἰς τὴν Ῥώμην, μεγίστων δὲ θησαυρῶν τῶν κατὰ Μακεδονίαν ἐγκρατὴς γενόμενος, πλείστης δὲ περὶ τὰ προειρημένα τετευχῶς ἔξουσίας, τοσοῦτον ἀπέσχετο τοῦ σφετερίσασθαι τι τῶν χρημάτων, ὥστε μετὰ τὴν τελευταίαν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, τοὺς δοθέντας εἰς υἰοθεσίαν, διαδεξαμένους τὴν κληρονομίαν, ἐκ πάντων τῶν ἐπίπλων μὴ δύνασθαι διαλύσαι τῇ γυναικὶ τὴν φέρην, εἰ μὴ καὶ τῶν ἐγγείων κτημάτων ἕκτα προσαπέδοντο. διὸ καὶ πολλοῖς ἔδοξεν ὑπερβεβηκέναι κατὰ τὴν ἀφιλαργυρίαν τοὺς παρὰ τοῖς Ἕλλησι περὶ τοῦτο τὸ μέρος θαυμασθέντας, Ἀριστείδην τε καὶ Ἐπαμινώνδαν. ἐκείνους μὲν γὰρ, διδομένων χρημάτων ἐπὶ τῷ λυσαιτελεῖ τῶν διδόντων, ἀπέχεσθαι τῆς δωρεᾶς· τοῦτον δὲ αὐτὸν ἔξουσίαν ἔχοντα λαβεῖν ὅποσα βούλοιο, μηδενὸς τῶν τοιούτων ἐπιθυμῆσαι. εἰ δὲ ἄπιστόν τισι φαίνεται τὸ λεγόμενον, ἐκείνο λογίζεσθαι, ὅτι οὐ χρή τὴν τῶν ἀρχαίων ἀφιλαργυρίαν ἐκ τῆς νῦν Ῥωμαίων πλεονεξίας τεκμαίρεσθαι. ἐπὶ γὰρ τοῦ καθ’ ἡμῶς βίου, μεγίστην ὁρμὴν τοῦτο τὸ ἔθνος ἐσχηκέναι δοκεῖ πρὸς τὴν τοῦ πλείονος ἐπιθυμίαν. ἐπεὶ δὲ περὶ ἀνδρὸς νῦν ἐμνήσθην ἀγαθοῦ, βούλομαι βραχεία διελθεῖν περὶ τῆς Σκιπίωνος διαγωγῆς, τοῦ Νομαντίαν ὑστέρον κατασκάφαντος,

ὅπως μὴ παράδοξός τιςιν ἢ προκοπὴ τοῦτου δόξῃ
γεγονέναι κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους, ἀγνοουμένης
τῆς κατὰ τὴν νεότητά περὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτη-
δευμάτων σπουδῆς. Πόπλιος τοίνυν Σκιπίων Αἰ-
μιλίου μὲν τοῦ Περσέα θριαμβεύσαντος ἦν κατὰ
φύσιν υἱός, καθάπερ ἤδη προεῖρηται, δοθεὶς δὲ εἰς
υἰοθεσίαν Σκιπίωνι τῷ παιδί τοῦ τὸν Ἀντίβαν καὶ
Καρχηδονίους καταπολεμήσαντος, ἔσχε κατὰ θέσιν
πάππον Σκιπίωνα τὸν Ἀφρικανὸν προσαγορευθέν-
τα, μέγιστον τῶν πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίων. ἀπὸ
δὲ ταύτης τῆς ῥίξης γεγονώς, καὶ τηλικούτο βά-
ρος οἰκίας καὶ γένους διαδεδεγμένος, ἄξιος ἐφάνη
τῆς τῶν προγόνων δόξης. ἐκ παίδων γάρ Ἑλληνικῆς
παιδείας ἐπιπολὺ μεταλαβὼν, καὶ γεγονώς κατὰ
τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν, ἔδωκεν ἑαν-
τὸν πρὸς τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ λόγους, λαβὼν ἐπιστά-
την Πολύβιον τὸν Μεγαλοπολίτην, τὸν τὰς ἱστο-
ρίας συντεταγμένον. τοῦτω δὲ συμβιώσας, καὶ πά-
σης ἀρετῆς ζηλωτὴς γενόμενος, οὐχ οἷον τῶν ἡλι-
κιωτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων πάντων πολὺ
προέσχε σωφροσύνη καὶ καλοκἀγαθία, καὶ μεγα-
λοφροσύνη, καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς τῆς ἀρετῆς γένεσι.
καίτοι γ' ἐν ἀρχαῖς πρὸ τοῦ φιλοσοφίας ἄψασθαι,
διάληψιν ἔσχε παρὰ τοῖς πολλοῖς ὡς νωθρὸς ὢν τὴν
ψυχὴν, καὶ τοῦ βάρους τῆς οἰκίας οὐκ ἀξιόχρεως
διάδοχος καὶ προστάτης. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τῆς ἡλι-
κίας οἰκείως, πρῶτον ἤρξατο περιποιεῖσθαι τὴν
ἐπὶ σωφροσύνῃ δόξαν. πολλὴ γάρ τις δομὴ πρὸς
τὰς ἀναίδην ἡδονάς, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀκολα-

σίας τοῖς τότε νέοις ἐνεπεπτώκει οἱ μὲν γὰρ εἰς ἐρωμένους, οἱ δὲ εἰς ἐταίρας, οἱ δὲ εἰς ἀκροάματα παντοδαπὰ, καὶ πότους, καὶ καθόλου τὴν ἐπὶ τούτοις πολυτέλειαν ἐξεκέχυντο. ἐν γὰρ τῷ Περσικῷ πολέμῳ χρόνον πλείονα διατρίψαντες, ταχέως ἐξήλωσαν τῶν Ἑλλήνων τὴν περὶ τοῦτο τὸ μέρος εὐχέρειαν, ἄλλως τε καὶ χρημάτων εὐπορηκότες, καὶ χορηγὸν ἀξιοχρεῶν τὸν πλοῦτον ἔχοντες ταῖς πρὸς τὰς ἡδονὰς δαπάναις. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag 585. sq.)

Οἱ δὲ Σκιπίων ὁρμήσας ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἀγωγὴν τοῦ βίου, καὶ πάσαις ταῖς τῆς φύσεως ἐπιθυμίαις, ὥσπερ τισὶ θηρίοις, ἀντιταξάμενος, ἐπ' οὐδ' ὅλοις πέντε ἔτεσι περιεποίησατο πᾶνδημον καὶ συγχωρουμένην τὴν ἐπ' εὐταξίᾳ σωφροσύνην. ταύτης δ' αὐτῷ συμφώνως μαρτυρουμένης, καὶ παρὰ πᾶσι μεγάλης ἐπισημασίας τυγχανούσης, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν μεγαλοψυχίαν, καὶ τῇ περὶ τὰ χρήματα ἐλευθεριότητι διενεγκεῖν τῶν ἄλλων. πρὸς δὲ τοῦτο τὸ μέρος τῆς ἀρετῆς, εἶχε μὲν καὶ τὸ ἦθος τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς Αἰμιλίου, πρὸς μίμησιν κάλλιστον ἀρχέτυπον. καὶ καθόλου τὴν μετ' ἐκείνου συμβίωσιν πεποιημένος, προεῖχεν ἤδη τι τῶν προύργου, καὶ προῦπετυπούτο. οὐκ ὀλίγα δὲ αὐτῷ συνήργησε καὶ ταυτόματον, παρασχόμενον ἀφορμὰς τοῦ ταχὺ περιβόητον αὐτοῦ γενέσθαι ἀφιλαργυρίαν. Αἰμιλία γὰρ τοι μεγάλου Σκιπίωνος, ἀδελφιδῇ τοῦ Περσέα καταπολεμήσαντος Αἰμιλίου, μετήλλαξε τὸν βίον, ἀπολιποῦσα μεγάλην οὐσίαν, ἧς οὗτος ὑπῆρξε κλη-

ρονόμος. ἐν τούτοις οὖν πρώτην ἔδωκε πείραν τῆς
ιδίας προαιρέσεως, ἐκ περιστάσεως τοιαύτης. ἡ γὰρ
μήτηρ αὐτοῦ Παπειρία πολὺ πρὸ τῆς τοῦ πατρὸς
τελευτῆς ἐτύγγανε κηρωρισμένη μὲν ἀπὸ τᾶνδρός·
κατ' ἰδίαν δὲ διαίγουσα, τὴν τοῦ βίου χορηγίαν ἐλ-
λειπεστέραν εἶχε τῆς περὶ αὐτὴν εὐγενείας. ἡ δὲ τοῦ
κατὰ θεσιν πατρὸς μήτηρ τὴν κληρονομίαν ἀπολι-
ποῦσα, χωρὶς τῆς ἄλλης εὐπορίας μεγάλην ἐσχέκει
περικοπὴν κόσμου περὶ αὐτὴν, καὶ θεραπαινίδων
καὶ τῶν ἄλλων, ὥς ἂν συνηκμακνύα τῷ τε βίῳ καὶ
τῇ τύχῃ τοῦ μεγάλου Σκιπίωνος. ταύτην ἅπασαν
τὴν κατασκευὴν πολλῶν οὖσαν ταλάντων, φέρων
ἰδωρήσατο τῇ μητρί. ἥς κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐξό-
δους χρωμένης τῇ δοθείσῃ χορηγίᾳ καὶ λαμπρότητι,
τὸ μὲν πρῶτον ἐν ταῖς γυναιξίν, εἴτα ἐν τοῖς ἄν-
δράσι καθ' ὅλην τὴν πόλιν περιβόητος ἦν ἡ χρηστό-
της καὶ μεγαλοψυχία τοῦ νεανίσκου, καὶ τὸ σύν-
ολον πρὸς τὴν τεκοῦσαν ὁσιότης. τοῦτο δὲ κατὰ
πᾶσαν πόλιν κρίνοιτ' ἂν καλὸν καὶ θαυμασιόν, μᾶ-
λιστα δὲ παρὰ Ῥωμαίοις, παρ' οἷς οὐδεὶς οὐδὲν
δίδωσι τῶν ὑπαρχόντων εὐχερῶς ἐκῶν οὐδέν. μετὰ
δὲ ταῦτα ταῖς Σκιπίωνος τοῦ μεγάλου θυγατρᾶσι
προσοφειλομένων εἰς τὴν φέρην πολλῶν χρημάτων,
καὶ τῶν Ῥωμαίων πάντων εἰθισμένων ἐν τρισὶν ἔτε-
σι κατὰ μέρος ἀποδιδόναι τὰς φέρνas, οὗτος εὐ-
θέως ὑπάσας ἀπέλυσεν. ἐξῆς δὲ μεταλλάξαντος Αἰ-
μιλίου τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς, καὶ τούτῳ τε καὶ
τῷ Φαβίῳ, τοῖς δοθεῖσιν εἰς νόθεσίαν, ἀπολι-
πόντος τὴν οὐσίαν, ἐποίησεν ὁ Σκιπίων καλὸν τε

καὶ μνημης ἄξιον. ὁρῶν γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἑαυτοῦ
καταδεέστερον ὄντα τοῖς χρήμασιν, ἐπεχορήγησεν
αὐτῷ τὴν ἰδίαν μερίδα τῆς κληρονομίας, οὗσης ὑπὲρ
ἑξήκοντα τάλαντα τῆς τιμῆσεως· καὶ τοῦτον τὸν
τρόπον ἐποίησεν ἕσθην ἑαυτῷ τὴν πρὸς τὸν ἀδελφὸν
γενέσθαι τὴν ὅλην ὑπαρξιν. ἀποδοχῆς δὲ τυγχάνων
καὶ φήμης παρὰ πᾶσι, θαυμασιώτερόν τι διεπρά-
ξατο. τοῦ γὰρ ἀδελφοῦ Φαβίου μονομαχίας βου-
λομένου ποιεῖν ἐπὶ τῷ πατρὶ, μὴ δυναμένου δὲ ὑπο-
δέξασθαι τὴν δαπάνην διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀναλι-
σκομένων εἰς ταῦτα χρημάτων, τὴν ἡμίσειαν τῶν
ἀναλωμάτων ἔδωκεν ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. ἀποθα-
νούσης δὲ τῆς μητρὸς, τοσοῦτον ἀπέσχετο τοῦ κο-
μίσασθαι τι τῶν πρότερον δωρηθέντων, ὥστε καὶ
ταῦτα, καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν συνεχώρησεν ἔχειν
ταῖς ἀδελφαῖς, οὐ προσηκούσης αὐταῖς κατὰ νόμον
τῆς κληρονομίας. αἰεὶ δὲ καὶ μᾶλλον περιβλεπτός
ἐγένετο κατὰ τὴν πόλιν, ἀναντίρροτον ἀπολαμβά-
νων ἔπαινον χρησιμότητος καὶ μεγαλοφυχίας· οὐχ
οὕτως τῷ πλήθει τῶν χρημάτων τὸ προκείμενον κα-
τεργασάμενος, ὥς τῷ καιρῷ τῆς δωρεᾶς, καὶ τῷ
χειρισμῷ τῆς προθέσεως. τὴν δὲ σωφροσύνην πε-
ριποιήσατο δαπανήσας μὲν οὐδέν, τῶν δὲ ἐπιθυ-
μιῶν ἀποσχόμενος, προσώφελήθη τὴν τε σωματικὴν
ὑγίειαν, καὶ τὴν εὐεξίαν· ἥτις αὐτῷ πάντα τὸν
βίον συμπαραμείνασα, καλῶς ἀμοιβὰς καὶ χάριτας
ἀπέδωκε. τοῦ δὲ κατὰ τὴν ἀνδρείαν μέρους, ὅπερ
ἐστὶν ἀναγκαιότατον παρὰ πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ
Ῥωμαίοις, ἐξεπόνησε καὶ τοῦτο περιττῶς, ἀφορμὴν

δούσης αὐτῷ μεγάλην τῆς τύχης. τῶν γὰρ κατὰ τὴν Μακεδονίαν βασιλέων πλείστην πεποιημένων σπουδὴν περὶ τὰς κυνηγεσίας, πάντας ὑπερέβαλε. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 586. sq.)

Olymp. CLV, 3. a. C. 158. U. C. 596.

Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι καταπολεμήσαντες τὸν Περσεα, τῶν μετασχόντων τοῦ πολέμου τοῖς Μακεδόσι τοὺς μὲν ἐκόλασαν, τοὺς δὲ ἀπήγαγον εἰς τὴν Ῥώμην. τῶν δὲ κατὰ τὴν Ἑπειρον λαβὼν ἐξουσίαν Χάροψ διὰ τὸ δοκεῖν εἶναι φιλορῶμαιος, τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγα καὶ πεφεισμένως εἰς αὐτοὺς ἐξημάρτανεν· αἰεὶ δὲ προβαίνων τῇ παρανομίᾳ, εἰς τέλος ἐλυμνήνατο τὰ κατὰ τὴν Ἑπειρον. οὐ γὰρ διέλειπεν αἰτίας ψευδεῖς ἐπιφέρων τοῖς εὐπορωτάτοις, καὶ τοὺς μὲν φορεῦων, τοὺς δὲ φυγαδεύων, καὶ τὰς οὐσίας δημεύων. οὐ μόνον δὲ τοὺς ἄνδρας ἡργυρολόγησεν, ἀλλὰ καὶ τὰς γυναῖκας διὰ τῆς μητρὸς Φιλώτας, πάνυ γὰρ εὐφυνὲς ἐγένετο καὶ τοῦτο τὸ πρόσωπον εἰς ὁμότητα καὶ παρανομίαν πλείονα ἢ κατὰ γυναῖκα. καὶ πολλοὺς εἰσήγαγεν εἰς τὸν δῆμον, κατατιτιασάμενος φρονεῖν ἄλλότρια Ῥωμαίων. καὶ πάντων κατέγνωνσαν θάνατον. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 587. sq.)

Ὅτι Ὀροφέρνης τὸν ἀδελφὸν Ἀριαράθην ἐκβαλὼν τῆς ἀρχῆς, τοῦ μὲν νουνεχῶς ἕκαστα διοικεῖν, καὶ ταῖς εὐεργεσίαις καὶ φιланθρωπίαις ἐκκαλεῖσθαι τὰ πλήθη πρὸς εὖνοιαν, πλείστον ὅσον ἀπέσχεν. ἡργυρολογῶν δὲ καὶ πολλοὺς ἐπαναιροῦμενος, πεντήκοντα μὲν ταλάντοις ἐστεφάνωσε Τιμόθεον,

ἑβδομήκοντα δὲ τάλαντοis Δημήτριον τὸν βασιλέα
καὶ χωρὶς τούτων χ' τάλαντα προσεπαγγειλάμενος,
καὶ τὰ λοιπὰ τετρακόσια δώσειν ἐν ἑτέρῳ καιρῷ.
ὁρῶν δὲ τοὺς Καππάδοκας ἄλλοτριῶς διακειμέ-
νους, ἐνήρξαστο πάντας ἀργυρολογεῖν, καὶ τὰς οὐ-
σίας τῶν ἐπιφανεστίων εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναλαμ-
βάνειν. ἀθροίσας δὲ χρημάτων πλῆθος, τετρακόσια
τάλαντα παρέθετο Πριηνεῦσι πρὸς τὰ τῆς τύχης
παράλογα. ἅπερ ὕστερον ἀπέδωκαν.

Οἱ δὲ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος ταχὺ διὰ τὸ μέ-
γεθος τῆς στρατείας συγκλείσας τὸν ἀδελφὸν εἰς
πολιορκίαν, καὶ πείραν πάσης ἐμπορίας λαβεῖν
ἀναγκάσας, ἐπαρελῆσθαι μὲν αὐτὸν οὐκ ἐτόλμησεν.
ἅμα μὲν διὰ τὴν χρησιμότητα, καὶ διὰ τὸ τῆς φύ-
σεως συγγενές, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων
φόβον, συνεχώρησε δὲ αὐτῷ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ
συνθήκας ἐποίησατο, καθ' ἃς ἔδει Κυρηνήν ἔχοντα
τὸν νεώτερον εὐδοκεῖν, καὶ σίτου πλῆθος τακτὸν
λαμβάνειν κατ' ἐνιαυτόν. καὶ τὰ κατὰ τοὺς βασι-
λεῖς εἰς πολλὴν ἄλλοτριότητα καὶ κινδύνους ἀπειλι-
σμένους προαχθέντα, παραδόξου καὶ φιλανθρωπί-
ου συλλύσεως ἔτυχε.

Οἱ οἱ περὶ τὸν Ὀροφέρνην, ἐπὶ τὸ χεῖρον αὐ-
τοῖς τῶν πραγμάτων προβαιόντων, ἔσπευδον ἀπο-
δοῦναι τοὺς μισθοὺς, φοβούμενοι μὴ στασιάζειν
ἐπιχειρήσωσιν. ἀπορούμενος δὲ τὸ παρὸν χρημάτων,
ἠναγκάσθη ἱεροσυνῆσαι τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, ὃ καθί-
δρυσται μὲν ὑπὸ τὸ καλούμενον ὄρος Ἀριάδνης, ἄσυ-
λον δ' ἦν ἐκ παλαιῶν χρόνων. τοῦτο μὲν ἐσύλησε,

καὶ τὰ προσοφειλόμενα τῶν ὀφωνίων ἀπέ-
δωκεν.

Olymp. CLV, 4. a. C. 157. U. C. 597.

Ὅτι Προυσίας ὁ Βιθυνῶν βασιλεὺς ἀποτυχὼν
τῆς ἐπιβολῆς τῆς περὶ τὸν Ἀτταλον, τὸ πρὸ τῆς πό-
λεως τέμενος τὸ καλούμενον Νικηφόριον διεφθίρει,
καὶ τὸν πῶν ἐλυμήνατο. ἐβίβλησε δὲ καὶ τοὺς ἀν-
δριάντας, καὶ τὰ τῶν θεῶν ξόανα, καὶ τὸ περι-
βόητον ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπίου, δοκοῦν ἔργον εἶ-
ναι Φυρομάχου, περιτιτθὶς κατεσκευασμένον. καὶ
τὰ ἱερὰ πάντα ἐβύλα. ἀνθ' ὧν αὐτῷ ταχὺ τὸ δαι-
μόνιον ἐπεσήμαινε. τῆς γὰρ δυνάμεως δυσεντερίᾳ
περίπεσούσης, οἱ πλεῖστοι τῶν στρατιωτῶν διε-
φθάρησαν. παραπλήσιον δὲ τι συνέβη καὶ περὶ τὴν
ναυτικὴν δύναμιν. τοῦ γὰρ στόλου χειμῶνι παρὰ-
λόγῳ περιπεσόντος ἐν τῇ Προποντίδι, συνέβη τῶν
νεῶν πολλὰς μὲν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν ὑπὸ τῆς θα-
λάσσης καταποθῆναι, τινὰς δὲ πρὸς τὴν γῆν ἐκπε-
σόντας ναυαγῆσαι. καὶ τὰς πρώτας ἀμοιβὰς τῆς
εἰς τὸ θεῖον ἀσεβείας τοιαύτας ἐκομίσατο. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 588. sq.)

Olymp. CLVI, 2. a. C. 155. U. C. 599.

Ὅτι οἱ Κρηῖτες καταπλεύσαντες εἰς Σίφρον,
προσέβαλον τῇ πόλει. καὶ τὰ μὲν καταληψάμενοι,
τὰ δὲ ἐξαπατήσαντες παρεδέχθησαν ἐντὸς τῶν τει-
χῶν. δόντες δὲ πίστιν ὥστε μηδὲν ἀδικῆσειν, χρώ-
μενοι δὲ τῇ συνήθει τοῖς Κρησὶν ἀθεοίᾳ, τὴν τε πό-
λιν ἐξηνδραποδίσαντο, καὶ τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς συ-
λίσαντες, εἰς Κιτήτην ἀπήεσαν κατὰγομοὶ ταῖς ὥφρ-
Diod. T. VI.

λείαις ὄντες, ταχὺ δὲ τῆς παρανομίας αὐτοῖς τὸ θεῖον ἐπέθηκε τὴν δίκην, παραδόξως τὴν ἀσέβειαν αὐτῶν ἐπισημηγμένον τοῦ δαιμονίου. συναναγκασθέντες γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων νυκτὸς ποιήσασθαι τὸν ἐκπλουν, διὰ τὸ δεδιέναι τὰ μεγέθη τῶν σκαφῶν, μεγάλου πνεύματος ἐπιθρόνισαντος, οἱ πλείστοι μὲν ὑποβρύχιοι κατεπόθησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης· τινὲς δὲ ταῖς πρὸς τῇ γῇ πέτραις προσραχθέντες ἀπώλοντο. παντελῶς δὲ ὀλίγοι διεσώθησαν, οἱ τῆς κατὰ τοὺς Σιφνίους ἀθεσίας μὴ μετασχόντες. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 589.)

Olymp. CLVI, 4. a. C. 153. U. C. 601.

Ὡς Μίμμιος ἑξαπέλεκτος στρατηγὸς εἰς τὴν Ἰβηρίαν ἑξαπέσταλτο μετὰ δυνάμεως, οἱ δὲ Λυσιτανοὶ συστραφέντες πρὸς αὐτὸν καὶ λαβόντες ἐκπαράσκευνον ἐκ κατιάπλου, μάχῃ τε ἐνίκησαν, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ διεφθείραν· περιβοήτου δὲ γενομένης τῆς τῶν Ἰβήρων εὐημερίας, οἱ μὲν Ἀρουακροὶ, νομίσαντες πολὺ κρείττους εἶναι τῶν Ἰβήρων, κατεφρόνησαν τῶν πολεμίων, καὶ τὸ πλῆθος τὸ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν, διὰ ταύτην μάλιστα τὴν αἰτίαν, εἰλετο τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. (Eclog. V. p. 519.)

E L I B R O X X X I I .

Olymp. CLVII, 1. a. C. 152. U. C. 106.

ὍΤΙ Φίλιππος ὁ Ἀμύντου δουλεύουσαν Ἰλλυριοῖς τὴν ἡγεμονίαν παραλαβὼν, τοῖς ὅπλοις ἅμα

καὶ τῇ κατὰ τὴν στρατηγίαν ἀγχινοῖα τὴν βασιλείαν ἀνεκτίησας· ταύτην δὲ μεγίστην τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην δυναστειῶν κατεσκευάσεν, ἐπιεικῶς προσφερόμενος τοῖς κρατηθεῖσιν. Ἀθηναίους γὰρ ἀμφισβητοῦντας τῆς ἡγεμονίας νικήσας ἐπιφανεῖ μάχῃ, τοὺς μὲν τετελευτηκότας τῶν ἡττημένων ἀτάφους ἀπολελειμμένους, μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἐκήδευσεν· τοὺς δὲ ἀλόντας ὑπὲρ δισχιλίους ὄντας τὸν ἀριθμὸν, ἄνεν λύτρων ἀπέλυσεν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. τοιγαροῦν οἱ περὶ τῆς ἡγεμονίας διὰ τῶν ὅπλων ἀγωνισάμενοι, διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιείκειαν ἐκουσίως ἐξεχώρησαν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς· ὁ δὲ διὰ πολλῶν ἀγώνων καὶ κινδύνων μὴ δυνάμενος τυχεῖν τῆς ἀρχῆς, διὰ μιᾶς φιλανθρωπίας ἔλαβε παρὰ τῶν πολεμίων ἐθελοντήν τὴν τῆς Ἑλλάδος ἡγεμονίαν. καὶ τὴν τελευταίαν τῆς βασιλείας παραμονὴν τῷ φόβῳ κατέσχε, κατασκάψας πόλιν μυριάνδρον τὴν Ὀλυνθον. ὁμοίως δὲ τούτῳ καὶ ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος Θήβας μὲν ἀρπάσας, τῇ ταύτης τῆς πόλεως ἀπωλείᾳ τοὺς πρὸς νεωτερισμὸν ὀρρωμένους Ἀθηναίους τε καὶ Λακεδαιμονίους τῆς ἀποστάσεως ἀπέτρεψεν. ἐν δὲ τοῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πολέμοις ἐπιεικέστατα χρώμενος τοῖς αἰχμαλώτοις, οὐ μόνον ἀνδρεῖα, ἀλλὰ καὶ ἡμερότητι περιβοήτῳ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντας ἐπιθυμητὰς ἔσχε τῆς ἰδίας ἀρχῆς. ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις χρόνοις Ῥωμαῖοι τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας ὀρεχθέντες, συνεστήσαντο μὲν αὐτὴν διὰ τῆς τῶν ὅπλων ἀνδρείας· πρὸς αὐξήσιν δὲ μεγίστην ἤγαγον, ἐπιεικέστατα χρώμενοι τοῖς καταπολεμηθεῖσι. τοσοῦτον γὰρ ἀπέσχον τῆς

κατὰ τῶν ὑποπεπωκότων ὁμότητος καὶ τιμωρίας, ὥστε δοκεῖν μὴ ὡς πολεμίοις, ἀλλ' ὡς εὐεργέταις καὶ φίλοις προσφέρεισθαι. οἱ μὲν γὰρ κρατηθέντες προσεδόκων τῆς ἐσχάτης ἔχεσθαι τιμωρίας, ὡς πολέμιοι γεγονότες. οἱ δὲ κρατοῦντες ὑπερβολὴν ἐπιεικείας ἑτέροις οὐκ ἀπέλειπον. οἷς μὲν γὰρ παλιτείας μετέδωκαν, οἷς δὲ ἐπιγαμίας συνεχώρησαν, τισὶ δὲ τὴν αὐτονομίαν ἀπέδωκαν, οὐδενὶ μνησικακήσαντες πικρότερον τοῦ δέοντος. τοιγαροῦν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἡμερότητος, οἱ τε βασιλεῖς καὶ αἱ πόλεις, καὶ συλλήβδην τὰ ἔθνη πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ἡτομόλησαν. οὗτοι δὲ σχεδὸν τὴν ἀρχὴν πάσης τῆς οἰκουμένης ἔχοντες, ταύτην ἡσφάλισαντο φόβῳ, καὶ τῇ τῶν ἐπιφανεσιτύτων πόλεων ἀπωλείᾳ. Κόρινθον γὰρ κατέσκαψαν, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐριζοτόμησαν, οἷον τὸν Περσέα. καὶ Καρχηδόνα κατέσκαψαν, καὶ ἐν Κελτίβηρίᾳ τὴν Νομαντίαν, καὶ πολλοὺς κατεπλήξαντο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 589. sq.)

Ὅτι σφόδρα οἱ Ῥωμαῖοι φιλοτιμοῦνται δικαίους ἐνίστασθαι τοὺς πολέμους, καὶ μηδὲν εἰκῇ καὶ προπειῶς περὶ τῶν τοιούτων ψηφίζεσθαι. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 590.)

Ὅτι οἱ Κελτίβηρες μετὰ τὴν νίκην οὐκ ἀφρόνως προνοοῦμενοι τοῦ μέλλοντος, πρὸς τὸν ὑπατον περὶ διαλύσεως. ὁ δὲ ἀναγκάϊον ἡγούμενος τηρεῖν τὸ τῆς πατρίδος μεγάλῳ ψυχόν, ἀπεκρίθη τοῦτοις, ἢ διδόναι περὶ πάντων ἐπι-

τροπὴν Ῥωμαίοις, ἣ πρῶτισιν ἐνεργῶς τὰ τοῦ πο-
λέμου. (Excerpt. de Legal. XXVI, p. 626 sq.)

Olymp. CLVII, 2. a. C. 151. U. C. 603.

Ὅτι Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς κληθεὶς ὕστερον, τό-
τε δὲ χιλιάρχος ὢν, τῶν ἄλλων τοὺς εἰς ὁμολογίαν
καὶ ὅρκους καταστήσαντας παρασπονδούντων, καὶ
τὴν δοθεῖσαν πίστιν ἄθετούντων, οὗτος τοῦναντίον
μάλιστα τὰς δοθείσας πίστεις τοῖς πολιορκουμένοις
εἴηρει, καὶ τοῖς ἑαυτοὺς ἐγγχειρίζουσιν ἐπιεικῶς προσ-
εφέρετο. διὸ καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ φήμης δικαίας
διαδιδομένης κατὰ τὴν Λιβύην, οὐθεὶς τῶν πολιορ-
κουμένων ἐνεπίστευεν αὐτὸν, εἰ μὴ Σκιπίωνι συν-
τίθοιτο τὰς ὁμολογίας.

Ὅτι κατὰ τὴν μάχην τριῶν Ῥωμαίων πεσόντων,
καὶ τούτων αἰάφων γεγυότων, πάντες χαλεπῶς
ἔφερον ἐπὶ τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀπωλείᾳ τε καὶ στερήσει
τῆς ταφῆς. ὁ δὲ Σκιπίων συγχωρήσαντος τοῦ ὑπά-
του, διὰ γραμμάτων παρεκάλεσε τὸν Ἀσδρούβαν
θάψαι τοὺς ἄνδρας. οὗ ποιήσαντος τὸ παρακληθὲν,
καὶ μετὰ μεγάλης τιμῆς κηδεύσαντος τοὺς ἄνδρας,
καὶ τὰ ὁστέα πέμψαντος πρὸς τὸν ὑπατοῦ, ὁ Σκι-
πίων προέκοπτε τῇ δόξῃ, ὥς ἂν καὶ παρὰ τοῖς πολε-
μίοις μεγάλης τυγχάνων ἀποδοχῆς. (Excerpt. de
Virt. et Vit. p. 590)

Olymp. CLVII, 3. a. C. 150. U. C. 604.

Ὅτι τῶν Ῥωμαίων στρατευσάντων πρὸς Καρ-
χηδόνιους, οἱ Καρχηδόνιοι πνυθόμενοι τὸν εἰς τὸ
Λιλύβαιον κατάπλου, καὶ πρὸς τὸν πόλεμον οὐδα-
μῶς καταβαίνοντες, πρὸςβευτὰς ἐξέπεμψαν εἰς Ῥώ-
μην, ἐνεχειρίσαν τοῖς Ῥωμαίοις ἑαυτοὺς τε, καὶ τῆς

πατρίδος τὰ πράγματα. ἡ δὲ σύγκλητος δεξαμένη
 τὴν παράδοσιν τῆς χώρας, ἔδωκεν ἀποκρισιν, ἐπὶ
 καλῶς βουλευόνται Καρχηδόνιοι, δίδωσιν αὐτοῖς ἡ
 σύγκλητος νόμους, χώραν, ἱερὰ, τάφους, ἔλευθερίαν,
 ὑπαρξιν· οὐδαμοῦ προστιθεῖσα πόλιν τὴν Καρχη-
 δόνα, παρακρύπτουσα δὲ τὴν ταύτης ἀναίρεσιν. τεύ-
 ξασθαι δὲ τούτων τῶν φιλανθρωπιῶν, εἴαν ὁμήρους
 δῶσι τριακοσίους υἱοὺς τῶν συγκλητικῶν, καὶ πεί-
 θωνται τοῖς ὑπὸ τῶν ὑπάτων παραγγελλομένοις·
 οἱ δὲ νομίσαντες ἀπολεῦσθαι τοῦ πολέμου, τοὺς
 ὁμήρους ἐξέπεμψαν μετὰ πολλῆς οἰμωγῆς. εἶτα ἤλ-
 θον εἰς τὴν Ἰτύκην. οἱ δὲ πάλιν πρεσβευτὰς ἐξέ-
 πεμψαν τοὺς πεισομένους εἴ τι ἕτερον αὐτοῖς οἱ Ῥω-
 μαῖοι ποιεῖν κελεύουσι. τῶν δὲ ὑπάτων εἰπόντων
 παραδοῦναι τὰ ὅπλα ἀδόλως καὶ τοὺς καταπέλτας·
 οἱ δὲ τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὸν πρὸς Ἀσδρούβαν πόλε-
 μον, βαρέως ἔφερον. παρέλαβον δ' ὅπλων παντοδα-
 πῶν εἴκοσι μυριάδας, καὶ καταπέλτας διαχιλίους·
 εἶτα πάλιν οἱ Ῥωμαῖοι διεπέμψαντο πρὸς Καρχηδο-
 νίους, ἀποστεῖλαι τινας ἐκ τῆς γερουσίας κελεύον-
 τες, οἷς τὸ καταλειπόμενον πρόσταγμα διασαφήσου-
 σιν. οἱ δὲ τριάκοντα τῶν ἐπιφανεστάτων ἀπέστειλαν.
 ὁ δὲ πρεσβύτερος τῶν ὑπάτων Μανίλιος εἶπεν, ὅτι
 τῇ συγκλήτῳ δέδοκται, ἣν μὲν νῦν οἰκοῦσι πόλιν,
 ἐκλιπεῖν· ἑτέραν δὲ κτίσαι τῆς θαλάσσης ἀπέχουσαν
 σταδίους ὀγδοήκοντα. τῶν δὲ πρεσβευτῶν εἰς οἶκτον
 καὶ ἔλεον τραπέντων, καὶ πάντων ὀψιάντων ἑαυτοὺς
 ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πολὺν κλαυθμὸν μετὰ δακρύων
 προῖμένων, διατροπὴ μεγάλη τὸ συνέδριον ἐπέσχε.

μόγισ δὲ των Καρχηδονίων ἀπὸ τῆς καταπλήξεως ἀναλεξαμένων, μόνος ὁ Βλάντων καλούμενος, οἰκίαν τῆς περιστάσεως φωνὴν προέμενος, διελέχθη παρυστατικῶς ἅμα καὶ παρόησιοζόμενος· εἰς δὲ οἶκτον προαγόμενος τοὺς ἀκούοντας. (Excerpt. de Legat. XXVII, pag. 627.)

Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἀμετάθετοι ταῖς γνώμας ὄντες πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς Καρχηδόνας, προσέταξαν ἀπιέναι ταχέως εἰς τὴν Καρχηδόνα, καὶ τὰ δεδογμένα τοῖς πολίταις ἀπαγγέλλειν. τῶν δὲ πρέσβεων τινες, οἱ μὲν ἀπογνόντες τὴν εἰς τὴν πατρίδα πορείαν, ἔφυγον ὁπότ' οὖν ἕκαστος ἐδύνατο· οἱ δὲ λοιποὶ τὴν ἐπάνοδον ἐλόμενοι, ἐπανῆλθον τὴν ὁλέθριον πρεσβείαν τετελεκότες. τῶν δὲ ὄχλων ὑπαπαντήτων, τοῦτοις μὲν οὐδὲν ἐλάλουν· τὰς δὲ ἑαυτῶν κεφαλὰς τύπτοντες, καὶ τὰς χεῖρας ἐπανατείοντες, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιβοώμενοι, προῆγον εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἀπήγγειλαν τὰ προστεταγμένα. (Excerpt. de Legat. XXVIII, pag. 628.)

Ὅτι ὁ Ψευδοφίλιππος περιβοήτῳ μάχῃ νικήσας Ῥωμαίους, ἐξετράπη πρὸς ὠμότητα καὶ παρανομίαν τυραννικὴν. πολλοὺς μὲν γὰρ τῶν εὐπόρων ἀνέῳξεν, ἐπιρρίψας αἰτίας διαβολῆς ψευδοῦς· οὐκ ὀλίγους δὲ τῶν φίλων ἐμιαίφονησεν. ἦν γὰρ φύσει θηριώδης, καὶ φονικὸς, καὶ κατὰ τὰς ἐντεῦξαις ὑπερήφανος, ἔτι δὲ πλεονεξίας καὶ πάσης κακίας ἀνάπλευς. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 590 sq.)

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ μὲν τῆς μάχης μετὰ πεντακοσίων τὴν φυγὴν ἐποίησατο τῆς Ἀραβίας εἰς τὰς

καλουμένας Ἀβας πρὸς Διοκλέα τὸν θυγάτην, πρὸς
ὃν ἦν καὶ τὸν υἱὸν Ἀντίοχον προεκτεθειμένος ὄντα
νήπιον. εἶτα οἱ μὲν περὶ τὸν Ἠλιάδην ἡγεμόνες, οἱ
συνῆσαν Ἀλεξάνδρῳ, λάθρα διεπρεσβεύσαντο περὶ
τῆς ἰδίας ἡγεμονίας, ἐπαγγελλόμενοι δολοφονήσιν τὸν
Ἀλεξάνδρον. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Δημητρίου πε-
ρὶ ὧν ἡξίου, οὐ μόνον προδύται τοῦ βασιλέως,
ἀλλὰ καὶ φονεῖς ἐγενήθησαν.

Οὐκ ἄξιον δὲ παρελθεῖν τὴν γενομένην περιπέ-
τειαν πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, διὰ δὲ τὸ πα-
ράδοξον ἴσως ἀπιστηθησομένην. Ἀλεξάνδρου γάρ
τοῦ βασιλέως βραχὺ πρὸ τῶν ἐνεστώτων χρόνων χρη-
στηριαζομένου κατὰ τὴν Κιλικίαν, ἐνθα φασὶν
Ἀπόλλωνος Σαρπηδονίου ἱερὸν εἶναι, ἀνελεῖν αὐτῷ
λέγεται τὸν θεόν, φυλάσασθαι τὸν τόπον τὸν ἐνεγ-
κόντα θεὸν δίμορφον. καὶ τότε μὲν αἰνιγμα-
τώδη τὸν χρησμὸν εἶναι δόξαι· ὕστερον μέντοι, με-
τὰ τὴν τελευτὴν τοῦ βασιλέως, ἐπιγνωσθῆναι τὸ λό-
γιον διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῆς Ἀραβίας ἐν ταῖς
καλουμέναις Ἀβαις ὄκει τις Διοφαντος ὄνομα, τὸ
δὲ γένος Μακεδῶν. οὗτος ἐγχώριον Ἀραβίαν γυναι-
κα γήμας, ἐγέννησε μὲν υἱὸν δμῶννυμον ἑαυτῷ, θυ-
γατέρα δὲ τὴν προαγορευθεῖσαν Ἡραΐδα. τὸν μὲν
οὖν υἱὸν πρὸ τῆς ἀκμῆς ἐπέιδε τελευτήσαντα· τὴν δὲ
θυγατέρα γάμου ἔχουσαν ὥραν προικίσας συγκατώ-
κισέ τι ὄνομα Σαμιάδην. οὗτος μὲν συμβιώσας τῇ
χαμηθείᾳ χρόνον ἐνιαύσιον, ἀπεδήμησε μακρὴν
ἀποδημίαν. τὴν δὲ Ἡραΐδα φασὶν ἀρρώστια περι-

πεσεῖν παραδόξῳ καὶ παντελῶς ἀπιστουμένῃ· φλεγ-
 μονὴν γὰρ ἰσχυράν γενέσθαι περὶ τὸ ἱτρον αὐτῆς.
 ἐπὶ πλέον δὲ οἰδήσαντος τοῦ τύπου, ἔπειτα τῷ πυ-
 ρετῷ μεγάλων συνεπιγενομένων, καταδοξάσαι τοὺς
 ἰατροὺς, ἔλκωσιν γεγενῆναι περὶ τὸν τράχηλον τῆς
 μητράς. χρωμένων δὲ αὐτῶν θεραπαίαις, αἷς ὑπε-
 λάμβανον καταστέλλειν τὰς φλεγμονάς, εβδομαΐας
 δ' οὔσης, ῥῆξιν ἐπιγενέσθαι τῆς ἐπιφανείας, καὶ
 προπεσεῖν ἐκ τῶν τῆς Ἡραΐδος γυναικείων αἰδοῖον
 ἀνδρεῖον, ἔχον διδύμους προσκειμένους. τὴν δὲ ῥῆ-
 ξιν τούτων καὶ τὸ πάθος γενέσθαι, μήτε ἱατροῦ
 μήτ' ἄλλου τῶν ἔξω παρόντων, πλὴν μητρὸς, καὶ
 δύο θεραπαينίδων. τότε μὲν ἀχανεῖς γινομένας διὰ
 τὸ παράδοξον, τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν ποιήσα-
 σθαι τῆς Ἡραΐδος, καὶ κατασιωπῆσαι τὸ γεγονός.
 τὴν δὲ ἀπολυθεῖσαν τῆς νόσου, τὴν ἐσθῆτα φορεῖν
 γυναικείαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀγωγὴν οἴκουρον καὶ
 ὕπανδρον διαφυλάττειν. κατεδοξάσθαι δὲ ὑπὸ τῶν
 συνειδόντων τὴν περιπέτειαν, ἐρμαφρόδιτον εἶναι.
 καὶ κατὰ τὴν γεγεννημένην μετ' ἀνδρὸς συμβίωσιν,
 τῆς κατὰ φύσιν ἐπιπλοκῆς ἀντιπρατιούσης, δοκεῖν
 αὐτὴν ταῖς ἀρῆενικαῖς συμπεριφοραῖς καθωμιλῆ-
 σθαι. λανθανούσης δὲ τοὺς ἐκτὸς τῆς διαθέσεως
 ταύτης, ἐπανελθεῖν τὸν Σαμιάδην, καὶ (καθάπερ
 ἦν ἐπιβάλλον) τὴν γαμηθεῖσαν ἐπιζητεῖν. οὐτολμώ-
 σης δὲ ἐκείνης εἰς ὅψιν ἐλθεῖν, διὰ τὴν αἰσχύνην,
 τὸν Σαμιάδην φασὶ βαρέως ἐνεγκεῖν· ἐπικειμένου
 δὲ συνεχέστερον, καὶ ἀπαιτοῦντος τὴν σύμβιον, καὶ
 τοῦ πατρὸς μὴ συγχωροῦντος μὲν, αἰσχυνομένου δὲ

τὴν αἴτλιαν εἰπεῖν, εἰς μέγα ἠύξετο ἢ διάφορά. ἐπε-
 τεγκεῖν τε διὰ τοῦτο δίκην τῷ πατρὶ περὶ τῆς ἰδίας
 γυναικός· τῆς τύχης ὥσπερ ἐν δράμασι τὸ παράδο-
 ξον τῆς περιπετείας ἀγούσης εἰς ἔγκλημα. συνεδρευ-
 σάντων δὲ τῶν κριτῶν, καὶ λόγων ῥηθέντων, συμ-
 παρεῖναι μὲν τῇ κρίσει τὸ ἀμφισβητούμενον σῶμα·
 διαπορεῖν δὲ τοὺς δικαστὰς, πότερον προσήκει τὸν
 ἄνδρα τῆς γυναικός, ἢ τὸν πατέρα τῆς θυγατρὸς κυ-
 ριεύειν; πέρας τῶν κριτῶν οἰομένων δεῖν ἀκολου-
 θεῖν τὰνδρὶ τὴν γαμηθεῖσαν, τὴν ἀλήθειαν διασα-
 φῆσαι, τὸ τῆς φύσεως ἄρῶν, καὶ θυμῷ τετολημηκό-
 τι τὴν καθυποκρινομένην ἐσθῆτα λύσασαν δεῖξαι
 πᾶσι, ῥῆξαι τε φωνὴν δεινοπαθοῦσαν, εἴ τινας ἀναγ-
 κάζουσι συνοικεῖν ἄνδρὶ τὸν ἄνδρα; πάντων δὲ κα-
 ταπλαγέντων, καὶ φωνῇ θαυμαζούσῃ τὸ παράδοξον
 ἐπισημαινομένων, τὴν μὲν Ἡραΐδα φασίν, ἀποκα-
 λυφθείσης τῆς αἰσχύνης, μεταμφιάσασθαι τὸν γυ-
 ναικεῖον κόσμον εἰς νεανίσκου διάθεσιν· τοὺς δὲ ἰα-
 τρούς, ἐπιδειχθέντων αὐτοῖς τῶν φανέντων, γινῶναι,
 ὅτι κατεκέκρυπτο φύσις ἄρῶνος ἐν ᾧιδεῖ τόπω
 φύσεως θηλείας, καὶ δέρματος περιειληφότος παρὰ
 τὸ σύνῃθις τὴν φύσιν, σύντρησις ἐγγένητο, δι' ᾧν
 ἐξωδεύοντο τὰ περιττώματα· διόπερ τὸν προσεσυ-
 ριγγωμένον τόπον ἐλκώσαντας δεῖν κατουλῶσαι, τὴν
 δὲ ἄνδρὸς φύσιν εὐκόσμον ποιήσαντας, σὺν ἐνδεχο-
 μένῃ χρῆσθαι δόξαι θεραπείᾳ. τὴν δ' Ἡραΐδα με-
 τονομασθεῖσαν Λιόφαντον, εἰς τοὺς ἱππεῖς κατα-
 λεχθῆναι, καὶ σὺν τῷ βασιλεῖ παραταξάμενον εἰς
 τὰς Ἀβας συναναχωρῆσαι. δι' ὃ καὶ τὸν πρότερον

ἀγνοούμενοι χρησμόν τότε γνωσθῆναι, φανέντος τοῦ βασιλέως ἐν ταῖς Ἀβαῖς, καθ' ὃν τόπον ὁ διμορφος ἐγεγένητο. τὸν δὲ Σαμιάδην λέγουσιν, ἔρωτα καὶ τῇ προγεγεννημένῃ συνηθεῖα δεδουλωμένον, αἰσχύνῃ τε τοῦ παρὰ φύσιν γάμου συνεχόμενον, τῆς μὲν οὐσίας τὸν Διόφαντον ἀναδείξαι διαθήκη κληρονόμον· ἑαυτὸν δὲ τοῦ ἕξιν μεταστήσαι. ὥστε τὴν μὲν γυναῖκα γεγεννημένην, ἀνδρὸς ἀναλαβεῖν δόξαν καὶ τόλμαν, τὸν δ' ἄνδρα γυναικείας ψυχῆς ἀσθενέστερον γενέσθαι.

Παραπλησία δὲ ταύτῃ τῇ διαθεσῇ συνετελέσθη περιπέτεια τριάκοντα ἔτεσιν ὕστερον ἐν τῇ πόλει τῶν Ἐπιδαυρίων. ἦν γάρ τις Ἐπιδαυρία, κόρη μὲν εἶναι δοκοῦσα, γονέων δὲ ὀρφανή, Καλλῶ δ' ὄνομα. αὕτη τὸν ἐπὶ τῆς φύσεως ἀποδεδειγμένον ταῖς γυναῖξι πόρον ἄτρητον εἶχεν· παρ' αὐτὸν δὲ τὸν καλούμενον κτένα, τόπου συριγγωθέντος ἐκ γενετῆς, τὰς περιττώσεις τῶν ὑγρῶν ἐξέκρινεν. εἰς δὲ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας παραγερομένη, συνωκίσθη τινὶ τῶν πολιτῶν. διेतῇ μὲν οὖν χρόνον συνεβίωσε τᾶνδρί· τὴν μὲν γυναικείαν ἐπιπλοκὴν οὐκ ἐπίδεχόμενη, τὴν δὲ παρὰ φύσιν οὐμίαν ὑπομένειν ἀναγκαζομένη. μετὰ δὲ ταῦτα φλεγμονῆς αὐτῇ συμβάσης περὶ τὸν κτένα, καὶ δεινῶν ἀλγηδόνων ἐπιγενομένων, συνεκλήθη πλῆθος ἰατρῶν· καὶ τῶν μὲν ἄλλων οὐδεὶς ὑπισχνεῖτο θεραπεύειν, φαρμακοπώλης δὲ τις ἐπαγγελλλόμενος ὑγιάσειν, ἔειπε τὸν ἐπηρεζόμενον τόπον· ἐξ οὗπερ ἐξέπεσεν ἀνδρὸς αἰδοῖα, δίδυμοι, καὶ κανλὸς ἄτρητος. πάντων δὲ τὸ παράδοξον καταπλάγν-

των, ὃ φαρμακοπώλης ἐβοήθει τοῖς λειπομένοις μέ-
 ρεισι τῆς πηρώσεως. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, τὸ αἰδοῖον
 ἄκρον ἐπιτεμών, συνείρησεν εἰς τὸν οὐρητῆρα· καὶ
 καθεὶς ἀργυροῦν καυλίσκον, ταύτη τὰ περιττώμα-
 τα τῶν ὑγρῶν ἐξεκόμεψε, τὸν δὲ σεσυριγγωμένον τό-
 πον ἐλκώσας, ἐνέφυσε. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ὑγιο-
 ποιήσας, διπλοῦν ἀπῆται τὸν μισθόν. ἔφη γὰρ, αὐ-
 τὸν παρεληφέναι γυναῖκα νοσοῦσαν, καθεστακέναι
 δὲ νεανίσκον ὑγιαίνοντα. ἡ δὲ Καλλὼ τὰς μὲν ἐκ
 τῶν ἰστίων κερκίδας, καὶ τὴν ἄλλην τῶν γυναικῶν τα-
 λασιουργίαν, ἀπέθετο· μεταλαβοῦσα δὲ ἀνδρός
 ἐσθῆτα, καὶ τὴν ἄλλην διαθήσειν, μετωνομάσθη Καλ-
 λων, ἐνὸς στοιχείου ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' προστεθέν-
 τος. λέγεται δ' ὑπὸ τινων, ὅτι πρὸ τοῦ μεταλαβεῖν
 τὴν εἰς ἄνδρα μορφήν, ἱέρεια τῆς Διμητρος ἐγγένη-
 το· καὶ τί τοῖς ἁρῶσιν ἀόρατα ἰδοῦσα, κρίσιν
 ἔσχεν ἀσεβείας. ὁμοίως δ' ἐν τῇ Νεαπόλει, καὶ κατ'
 ἄλλους τόπους πλείονας, ἱστοροῦνται γεγονέναι τοι-
 αῦται περιπέτειαι, οὐκ ἁρῶνος καὶ θηλείας φύ-
 σεως εἰς διμορφον τύπον δημιουργηθείσης, (ἀδύνα-
 τρον γὰρ τοῦτο) ἀλλὰ τῆς φύσεως διὰ τῶν τοῦ σώ-
 ματος μερῶν ψευδογραφούσης, εἰς ἐκπληξιν καὶ ἀπά-
 την τῶν ἀνθρώπων. διόπερ ἡμεῖς τὰς περιπετείας
 ταύτας ἀναγραφῆς ἡξιώσαμεν, οὐ ψυχραγωγίας, ἀλλ'
 ὠφελείας ἕνεκα τῶν ἀναγινωσκόντων. πολλοὶ γὰρ,
 τέρατα τοιαῦτα νομίζοντες εἶναι, δεισιδαιμονοῦσιν,
 οὐκ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔθνη καὶ πόλεις. κατ'
 ἀρχὰς γοῦν τοῦ Μαρσικοῦ πολέμου, πλησίον τῆς
 Ῥώμης οἰκοῦντά φασιν Ἰταλικόν, γέγαμηκότε πα-

ραπλήσιον τοῖς εἰρημένοις ἀνδρόγυνον, προσαγγεῖ-
 λαι τῇ συγκλήτῳ· τὴν δὲ δεισιδαιμονήσαντα, καὶ
 τοῖς ὑπὸ Τυρρηνίας ἱεροσκόποις πεισθεῖσαν, ζῶντα
 προστάξαι καῦσαι. τοῦτον μὲν οὖν ὁμοίως κεκοινω-
 νηκότα φύσεως, ἀλλ' οὐ πρὸς ἀλήθειαν τέρας γεγε-
 νημένον, φασὶν ἀγνοίᾳ τῆς νόσου παρὰ τὸ προσῆ-
 κον ἀπολωλέναι. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ παρ' Ἀθηναίοις
 [τοῦ] τοιοῦτου γενομένου, διὰ τὴν ἀγνοίαν τοῦ πά-
 θους, ζῶντά φασι κατακαῆναι. καὶ γὰρ καὶ τὰς λε-
 γομένας ναίνας τινὲς μυθολογοῦσιν ἄρρενας ἅμα
 καὶ θηλείας ὑπάρχειν, καὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλήλας
 ὀχεύειν· τῆς ἀληθείας οὐχ οὕτως ἐχούσης· ἑκατέρου
 γὰρ τοῦ γένους ἅπλῃν ἐχόντος καὶ ἀνεπίμικτον τὴν
 φύσιν προσώρισται τὸ ψευδογραφῶν καὶ παρα-
 κρουόμενον τοὺς εἰκῇ θεωροῦντας. τῇ μὲν θηλείᾳ
 πρόσκειται τι κατὰ τὴν φύσιν παρεμφερὲς ἄρρενι
 μορίῳ· τῇ δὲ ἄρρενι κατὰ τὸ ἐναντίον ἐμφάσεις θη-
 λείας φύσεως. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν
 ζώων, γενομένων μὲν πρὸς ἀλήθειαν πολλῶν καὶ
 παντοδαπῶν τεράτων, μὴ τρεφομένων δὲ, καὶ εἰς
 τελείαν αὐξήσιν ἔλθεῖν οὐ δυναμένῶν. ταῦτα μὲν
 εἰρήσθω πρὸς διώρθωσιν δεισιδαιμονίας. (Eclog. I,
 pag. 519. - 522.)

Olymp. CLVIII, 1. a. C. 148. U. C. 606.

Ὅτι ὁ δῆμος τηλικαύτην εὐνοίαν ἔσχε πρὸς τὸν
 Σκιπίωνα, ὥστε μήτε τῆς ἡλικίας συγχωρούσης,
 μήτε τῶν νόμων ἐπιτρεπόντων, μεγάλην εἰσφέρει-
 σθαι σπουδὴν εἰς τὴν ὑπατον ἀρχὴν αὐτῷ πα-
 ριθεῖναι.

Ἦτις οὖν τῶν Ῥωμαίων ἵπματος Καλπούριος· δὲ ὁμολογίας τινὰς τῶν πόλεων εἰληφὼς κατέσκαψεν, οὐδὲν τῆς πίστεως φροντίσας. διόπερ ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς ἀπιστοῦμενος ἀπετύγχανεν, ὥσπερ δαιμονίου τινὸς ἀντιπράιτοντος· εἰς πολλὰς γὰρ ἐπιβολὰς δυσ-ἐπιτεύκτους ἔσχεν τὰς πράξεις.

Ἦτις οὖν Προυσίας ὁ βασιλεὺς τὴν τε ὄψιν ὧν εἶδεχθῆς, καὶ τὸ σῶμα διὰ τὴν τροφήν ἔχων γυναικεῖον, ὑπὸ τῶν Βιθυνῶν ἐμισεῖτο. (Excerpt. de Virt. et Vitiis. p. 591.)

Ἦτις τὸ τεῖχος τῶν Καρχηδονίων τῆς πόλεως φησιν ὕψος μὲν εἶναι πηχῶν τεσσαράκοντα, πλάτος δὲ εἰκοσιδύο· ὁμοίως, καὶ τοιούτων ὄντων, αἱ Ῥωμαίων μηχαναὶ, καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ἀνδραγαθήματα, κρείττους ὤφθησαν τῆς ἐκείνων ἀσφαλείας· καὶ ἔα-
λω ἢ πόλις καὶ κατερειπώθη. (Eclog. II, pag. 522.)

Ἦτις Μασσανάσσης ὁ Λιβύων βεβασιλευκῶς, καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν τετηρηκῶς, ἐνενήκοντα μὲν ἐβίω ἔτη ἐν δυνάμει, παῖδας δέκα ἐν τῇ ἀπαλ-
λάττεσθαι καταλιπὼν, οὓς καὶ Ῥωμαίοις ἐπιτροπεύ-
εσθαι παρακατέθετο. ἦν δὲ καὶ κατὰ τὴν τοῦ σώματος εὐτονίαν διαφέρων, καὶ καρτερία καὶ πόνοις συνή-
θης ἐκ παιδός. ὃς γε στὰς ἐν τοῖς ἔχνεσιν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἀκίνητος ἔμενε· καθεζόμενος δὲ οὐκ ἤγει-
ρετο, μέχρι νυκτός ἐνημερεύων ταῖς τῶν πόρων με-
λέταις. ἐπὶ δὲ τὸν ἵππον ἐπιβαίνων συνεχῶς ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ ταῖς ἵππασίαις χρώμενος, οὐκ ἔξε-

λύετο. σημείον δὲ τῆς περὶ αὐτὸν εὐεξίας τε καὶ δυνάμεως μέγιστον· ἐνενήκοντα γὰρ σχεδὸν ἔχων ἔτη, υἱὸν εἶχε τετραετῇ, διαφέροντα τῇ τοῦ σώματος ὥμῃ. ἐν δὲ ταῖς τῶν ἀγρῶν ἐπιμελείαις τοσοῦτον διήνεγκεν, ὥς ἐκάστῳ τῶν υἱῶν ἀπολιπεῖν ἄγρον μυριόπλεθρον, κεκοσμημένον πάσαις ταῖς κατσκευαῖς. ἐβασίλευσε δ' ἐπιφανῶς ἔτη ἑξήκοντα. (Eclog. III, pag. 523.)

Ὅτι Νικομήδης Προυσίαν τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καταπολεμήσας, καὶ καταφυγόντα εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, ἀνελὼν, παρέλαβε τὴν βασιλείαν τῆς Βιθυνίας, ἀσεβειστίτῳ φόνῳ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. (Eclog. IV, pag. 523.)

E LIBRO XXXIII.

ὍΤΙ ὁ Σκιπίων μετὰ τὴν ἄλωσιν Καρχηδόνας, τοῖς ἀπὸ τῆς Σικελίας κατηντηκόσι πρεσβευταῖς ἐπιδείξας ἅπαντα τὰ λάφυρα, προσέταξεν ἐκάστους τὰ ἐκ τῶν ἰδίων πατρίδων εἰς Καρχηδόνα πάλαι ποτὲ μετενηνεγμένα ἐπιλεγομένους ἀποκομίζειν εἰς Σικελίαν. καὶ πολλὰ μὲν εὐρέθησαν ἐπισήμων ἀνδρῶν γραφαί, πολλοὶ δὲ ἀνδριάντες ἐπιφανεῖς ταῖς κατασκευαῖς, οὐκ ὀλίγα δὲ ἀναθήματα διαπρεπῆ θεῶν ἀργυρᾷ τε καὶ χρυσᾷ. ἐν δὲ τούτοις ὑπῆρχε καὶ ὁ περιβόητος ταῦρος ἐξ Ἀκράγαντος, ὃν κατασκευά-

σας Περίλαος Φαλάριδι τῷ τυράννῳ, καὶ πρῶτος τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἰδίας τέχνης ἐν τῇ καθ' αὐτὸν τιμωρίᾳ δικαίως ὑπομείνας ἀνηρέθη.

Οἱ κατὰ τοὺς τῆς παλαιᾶς ἡλικίας καιροὺς διηληλυθότων σχεδὸν ἐτῶν ἑκατὸν θεασάμενος τὴν Κόρινθον Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ, ὁ διὰ τὰς πράξεις ὀνομασθεὶς θεός, εἰς τοιαύτην ἦλθε συμπάθειαν καὶ φιλοδοξίαν, ὥστε μετὰ πολλῆς σπουδῆς πάλιν αὐτὴν ἀναστήσαι. διόπερ τὸν ἄνδρα τοῦτον, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν ἐπικείας δίκαιον ἐστὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἀξιοῦσθαι, καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ἀπονέμειν αὐτῷ τὸν αἰώνιον τῆς χρησιμότητος ἔπαινον. τῶν γὰρ προγόνων αὐτοῦ σκληρότητον κεκηρμένων τῇ πόλει, οὗτος διὰ τῆς ἰδίας ἡμερότητας διωρθώσατο τὰς ἐκείνων ἀποιομίας, προκρίνας τῆς τιμωρίας τὴν συγγνώμην. ὑπερεβάλετο δὲ οὗτος τοὺς πρὸ αὐτοῦ τῷ μεγέθει τῶν κατεργασθέντων. καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἀρετῆς δικαίως ἐκτέτατο. καθόλου δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος εὐγενείᾳ τε, καὶ λόγου δεινότητι, καὶ στρατηγήμασι πολεμικοῖς, καὶ ἀφιλαργυρία, ἀποδοχῆς ἀξίός ἐστιν ἀξιοῦσθαι, καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ἀξίον ἀπονέμειν αὐτῷ τὸν τῆς χρησιμότητος ἔπαινον. μεγέθει γὰρ πράξεων ἅπαντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίους ὑπερέθετο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 591.)

Οἱ Λυσίταγοι, φησὶ, τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἔχοντες ἀξιοχρεῶν ἡγεμόνα, εὐάλωτοι καθίσταντο, Ῥωμαίοις πολεμοῦντες, ὑστερον δὲ Οὐριάτου κυρῆσαντες, μέγала Ῥωμαίους ἔβλαψαν. ἦν μὲν οὖν οὗ-

τος τῶν παρὰ τὸν ὠκεανὸν οἰκούντων Λυσιτανῶν,
 ποιμαίνων ἐκ παιδὸς, ὁρεῖω βίῳ κατέστη αὐνθήης,
 συνεργῶν ἔχων καὶ τὴν τοῦ σώματος φύσιν· καὶ γὰρ
 ῥώμῃ, καὶ τάχει, καὶ τῇ τῶν λοιπῶν μερῶν ἐνκίνη-
 σίᾳ, πολὺ διήνεγκε τῶν Ἰβήρων. συνείθισε δὲ αὐτὸν
 τροφῇ μὲν ὀλίγῃ, γυμνασίοις δὲ πολλοῖς χρῆσθαι,
 καὶ ὑπνω μέχρι μόνου τοῦ ἀναγκαίου. καθόλου δὲ
 σιδηροφορῶν συνεχῶς, καὶ θηρίοις καὶ λησταῖς εἰς
 ἄγῶνας καθιστάμενος, περιβόητος ἐγένετο παρὰ τοῖς
 πλήθεσι, καὶ ἡγεμὼν αὐτοῖς ᾗρέθη, καὶ ταχὺ σύστη-
 μα περὶ ἑαυτὸν ληστῶν ἡθροισε. καὶ προκόπτων ἐν
 τοῖς πολέμοις, οὐ μόνον ἐθανμασιώθη δι' ἁλκήν,
 ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν ἔδοξε διαφερόντως. ἦν δὲ καὶ
 δίκαιος ἐν ταῖς διανομαῖς τῶν λαφύρων, καὶ κατ'
 ἀξίαν τοὺς ἀνδραγαθήσαντας ἐξῆρε τοῖς δώροις.
 προῖων δὲ οὐκ ἔτι ληστήν, ἀλλὰ δυνάστην αὐτὸν
 ἀναδείξας, ἐπολέμησε Ῥωμαίοις, καὶ πολλὰς ἐκρά-
 τησε μάχαις· ὥς καὶ στρατηγὸν Ῥωμαίων Οὐτίτελιον
 αὐτῷ καταπολεμῆσαι στρατῷ, καὶ αἰχμάλωτον λα-
 βεῖν, καὶ ξίφει ἀνελεῖν, καὶ πολλὰ ἔτερα εὐημερῆσαι
 κατὰ πόλεμον· ἕως Φάβιος στρατηγὸς τοῦ πρὸς αὐ-
 τὸν πολέμου κεχειροτόνητο. ἐκεῖθεν δ' ἐλαττοῦ-
 σθαι ἤρξατο ἐπ' οὐκ ὀλίγον. εἴτα ἀναλαβὼν, καὶ κα-
 τευδοκιμήσας Φαβίου, εἰς συνθήκας αὐτὸν ἐλθεῖν,
 ἀναξίους Ῥωμαίων, ἠνάγκασεν. ἀλλ' ὅγε Καπιλίων
 στρατηγεῖν κατ' Οὐριάτιθου αἰρεθείς, τὰς τε συν-
 θήκας ἠκύρωσε, καὶ πολλάκις Οὐριάτιθον ἐλατιώ-
 σας, εἴτα εἰς ἔσχατον ἥτις συνελάσας, ὥστε καὶ πρὸς
 σπονδὰς ὄρᾳν, διὰ τῶν οἰκείων ἐδολοφόνησε· καὶ

τὸν διαδεξάμενον αὐτοῦ τὴν στρατηγίαν Ταῦταμον, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καταπληξάμενος, καὶ σπονδὰς οἷας ἐβούλετο θέσθαι παρασκευασάμενος, ἔδωκε χώραν καὶ πόλιν εἰς κατοίκησιν. (Eclog. V, pag. 523. sq.)

Ἔστι Οὐριτιάθρος ὁ λήσταρχος ὁ Λυσιτανὸς καὶ δίκαιος ἦν ἐν ταῖς διανομαῖς τῶν λαφύρων, καὶ κατ' ἀξίαν τιμῶν τοὺς ἀνδραγαθήσαντας ἐξαιρέτοις δώροις, ἔτι δὲ οὐδὲν ἀπλῶς ἐκ τῶν κοινῶν ροσφιζόμενος. διὸ καὶ συνέβαινε τοὺς Λυσιτανοὺς προθυμότερα συγκινδυνεύειν αὐτῷ, τιμωκτίας οἶονεῖ τινα κοινὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 591 sq.)

† Redit retrò ad Olymp. CLVIII, 1.

Ἔστι ὁ Πλαύτιος ὁ ἐξαπέλεκτος στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, κακὸς προστιάτης ἐγένετο ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἀνθ' ὧν κατὰκριτος ἐν τῇ πατρίδι γενόμενος ἐπὶ τῷ τεταπεινωμένῳ τὴν ἀρχὴν, ἐφυγεν ἐκ τῆς Ῥώμης.

* Ἔστι κατὰ τὴν Συρίαν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς ἀχρηστος ὢν εἰς προστασίαν βασιλείας, τὰ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν ἐπέτρεπεν Ἰέρακι καὶ Λιοδότῳ.

Ἔστι Δημήτριος τεταπεινωμένης τῆς κατ' Αἴγυπτον βασιλείας, καὶ μόνος ἀπολειφθεὶς, ἀπολελυσθαι διέλαβεν ἑαυτὸν παντὸς κινδύνου. διόπερ τῆς συνήθους τοῖς ὄχλοις ἀρεσκείας καταφρονήσας, καὶ βαρύτερος ἀεὶ μᾶλλον τοῖς προστάγμασι γινόμενος, ἀπέσκηψεν εἰς ὁμότητα τυραννικὴν καὶ ποικίλων ἀνομημάτων ὑπερβολάς. αἰτία δ' ἦν αὐτῷ τῆς δια-

Θέσεως ταύτης οὐ μόνον ἡ φύσις, ἀλλὰ καὶ ὁ τῆς
 βασιλείας προεσθηκώς. οὗτος γὰρ ἀσεβὴς ὢν καὶ ὅρα-
 διουργὸς πάντων τῶν κακῶν εἰσηγητὴς ἐγένετο, κο-
 λακείων τὸ μειράκιον καὶ προτρέπομενος εἰς
 τὰς αἰσχίστας πράξεις. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τοὺς ἐν
 τῷ πολέμῳ γεγονότας ἀλλοτριούς, οὐ μετρίαις ἐπιτι-
 μήσεσιν ἐκόλαζεν, ἀλλὰ τιμωρίαις ἐξηλλαγμέναις πε-
 ριέβαλλεν. ἔπειτα τῶν Ἀντιοχέων χρωμένων πρὸς
 αὐτὸν τῇ συνηθείᾳ, ξενικὴν δύναμιν ἀξιόλογον ἐπ'
 αὐτοὺς συνεστήσατο. καὶ τὰ μὲν ὅπλα παρείλετο,
 τῶν δὲ μὴ προαιρουμένων παραδοῦναι, τοὺς μὲν ἐν
 χειρῶν νόμῳ διέφθειρε, τοὺς δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις με-
 τὰ τέκνων καὶ γυναικῶν κατεκέντησε. μεγάλης δὲ ταρα-
 χῆς γενομένης περὶ τὸν παροπλισμὸν, τὰ πλείστα
 τῆς πόλεως ἐνέπρησε. πολλοὺς δὲ τῶν καταιτιαθέν-
 των τιμωρησάμενος, εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον τὰς
 οὐσίας ἀνέλαβε. διὰ δὲ τὸν φόβον καὶ τὸ μῖσος πολ-
 λοὶ τῶν Ἀντιοχέων φυγόντες ἐκ τῆς πατρίδος, ἡλῶν-
 το κατ' ὅλην τὴν Συρίαν, τηροῦντες τοὺς κατὰ τοῦ
 βασιλέως καιροὺς. ὁ δὲ Δημήτριος ὑπάρχων αὐτοῖς
 πολέμιος, οὐ διέλιπε ποιῶν σφαγὰς καὶ φυγὰς, καὶ
 χρημάτων ἀφαιρέσεις, πολὺ καὶ τὴν τοῦ πατρὸς χα-
 λεπότητα καὶ μαιφονίαν ὑπερβαλόμενος. καὶ γὰρ
 ἐκεῖνος οὐ βασιλικὴν ἐπιείκειαν, ἀλλὰ τυραννικὴν
 παρανομίαν ἐξηλωκώς, ἀνηκέστοις κακοῖς τοὺς ὑπο-
 τακτομένους περιβεβλήκει. ὥστε συνέβαινε τοὺς
 μὲν ἀπὸ ταύτης τῆς οἰκίας βασιλεῖς διὰ τὴν παρα-
 νομίαν μισεῖσθαι, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς ἐτέρας διὰ
 τὴν ἐπιείκειαν ἀγαπᾶσθαι, διὸ καὶ παρ' ἕκαστον

ἀγῶνες καὶ πόλεμοι συνεχεῖς ἐγίνοντο κατὰ Συρίαν, ἐφεδρευόντων ἀλλήλοις τῶν δυναστῶν, τῶν ἀφ' ἐκάστης οἰκίας. καὶ γὰρ τὰ πλήθη, διὰ τὴν τῶν κατιόντων ἀεὶ βασιλέων ἀρεσκείαν, εὐθέτως εἶχε πρὸς τὰς μεταβολάς. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 592 sq.)

Ὅτι οἱ τὴν Ἀραδὸν οἰκοῦντες, ὑπελάβον καιρὸν εἰληφέναι, πρὸς τὴν τῶν Μαραθῆνων ἀπώλειαν. ἀποστελλάντες δὲ οὖν ἐν ἀπορόήτοις πρὸς Ἀμμώνιον τὸν προσετηκότα τῆς βασιλείας, ἔπεισαν τριακοσίοις ταλάντοις παραδοῦναι τὴν Μάραθὸν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰσίδωρον αὐτοῖς ἀπέστειλε, λόγῳ μὲν ὥς ἐφ' ἑτέρας χρείας, ἔργῳ δὲ τὴν πόλιν ἐξαιρησόντα, καὶ παραδώσοντά τοις Ἀραδίοις. οἱ δὲ Μαραθηνοὶ τὸν κεκυρωμένον καθ' αὐτῶν ὄλεθρον ἀγνοοῦντες, τοὺς δὲ Ἀραδίους ὀρῶντες ἐν προτιμῇσιν παρὰ τῷ βασιλεῖ φερομένους, ἔγνωσαν τοὺς μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως στρατιώτας εἰς τὴν πόλιν μὴ προσδέχεσθαι, τῶν δὲ Ἀραδίων αὐτοὺς ἱκέτας γενέσθαι. εὐθύς οὖν τῶν πρεσβυτάτων τοὺς ἐπιφανεσιτάτους παρὰ τούτοις δέκα πρεσβευτὰς ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ἀραδὸν ἱκετηρίαν κομίζοντας μεθ' ἑαυτῶν, καὶ τὰ παλαιότατα τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀφιδρυμάτων. ὑπελάμβανον γὰρ ἐλέω συγγενείας, καὶ θεῶν εὐσεβείας, μεταθήσειν τὴν πᾶσαν ὀργὴν τῶν Ἀραδίων. οἱ δὲ κατὰ τὰς δεδομένας ἐντολάς ἐκβάντες τῆς νηὸς, εἰς ἱκεσίαν καὶ δέησιν ἐτρέποντο τῶν ὄχλων. οἱ δὲ Ἀραδιοὶ ταῖς ψυχαῖς ἀνηρημένοι, κατεφρόνησαν μὲν τῶν κοινῶν τῆς ἱκεσίας νόμων. παρ' οὐδέν δὲ ἡγήσαντο τὴν τῶν συγγενικῶν

ἐφιδρυμάτων καὶ θεῶν εὐσεβειαν· διόπερ τὰ μὲν τῶν θεῶν ἀγάλματα συντρίψαντες ὑβριστικῶς κατεπάτησαν· τοὺς δὲ πρεσβευτὰς ἐπεβάλλοντο τοῖς λίθοις καταλεύειν. πρεσβυτέρων δὲ τινων ἐπιλαβομένων τῆς ὁρμῆς τῶν ὄχλων, μόγῃς διὰ τὴν τούτων ἐντροπὴν τοῦ βάλλειν ἀποσχόμενοι, προσέταξαν εἰς τὴν φυλακὴν αὐτοὺς ἀπαγαγεῖν. (Excerpt. de Legat. XXIX, pag. 628.)

“Οἱ οἱ Ἀραδιοὶ ταῖς ψυχαῖς ἀνηρημένοι τοὺς πρεσβευτὰς ἠτίμασαν. ἐπιβουμένων δὲ τῶν αὐτοκράτορων τὴν ἱερὰν τῶν ἱκετῶν τιμὴν, καὶ τὴν ἄδειαν τῆς τῶν πρεσβευτῶν ἀσυλίας, παραξυνθέντες οἱ πολλοὶ τῶν γένων, ἐξεκέντησαν τοὺς ἱκέτας. οἱ δὲ ἀνόσιον φόνον ἐπιτελεσάμενοι, συνέδραμον ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοῖς ἑαυτῶν παρονομήμασι συνεπιχειρονομοῦντες, ἄλλην κατὰ τῶν Μαραθηνῶν ἐπιβολὴν ἀσεβῆ συνεστήσαντο. περιελόμενοι γὰρ τῶν σφαγέντων τοὺς δακτυλίους, ἔπεμψαν ὡς παρὰ τῶν πρεσβευτῶν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν δῆμον τῶν Μαραθηνῶν, ἐν ᾗ ἐδήλουν ἐπαγγελλόμενοι τοὺς Ἀραδίους πέμψαι στρατιώτας τοὺς βοηθήσουσας· ὅπως πιστευσάντων τῶν Μαραθηνῶν ὡς πρὸς ἀλήθειαν ἔχειν συμμάχους ἀποστελλομένους, προσδεχθῶσιν οἱ παρ’ αὐτῶν στρατιῶται. οὐ μὴν ἡδυνηθῶσιν γε τὴν ἀνομιαν ἐπιβολὴν εἰς πέρας ἀγαγεῖν, ἀνδρὸς εὐσεβοῦς καὶ δικαίου κατελέσαντος τὴν τύχην τῶν μελλόντων πάσχειν ἀνήκεστα. τῶν γὰρ Ἀραδίων πάντα τὰ πλοῖα παρελομένων, ὅπως μηδεὶς δυνηθῇ δηλώσαι τοῖς ἐπιβουλευομένοις τὴν κατ’ αὐ-

τῶν σκευωρίαν, θαλαττουργός τις πρὸς τοὺς Μαρα-
 θηνοὺς οἰκείως διακείμενος, καὶ τὸν αὐλῶνα τὸν
 περὶ ἐκείνους τοὺς τόπους ἐργαζόμενος, παρηρημέ-
 νης αὐτοῦ τῆς ἀλιάδος διενήξατο νυκτὸς τὸν πόρον,
 καὶ παραβόλως διήνυσε τοὺς ὀκτὼ σταδίους, καὶ
 ἐδήλωσε τοῖς Μαραθηνοῖς τὴν κατ' αὐτῶν ἐπιβου-
 λήν. οἱ δὲ Ἀριάδιοι γνόντες διὰ τῶν κατασκόπων με-
 μηνυμένην τὴν ἰδίαν ἐπιβολήν, ἀπέστησαν τῆς διὰ
 τῶν ἐπιστολῶν κακουργίας.

"Οτι ὁ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ φιλο-
 μήτορος ἀδελφός, βασιλεύσας ἐξ ἀνομημάτων ἤρξα-
 το μεγάλων διοικεῖν τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν. πολ-
 λούς μὲν γὰρ ψευδέσιν αἰτίαις περιβάλλων ὥς ἐπι-
 βουλευόντας αὐτῷ, ὥμῳς καὶ παρανόμῳς ἀνῆρει·
 ἄλλους δὲ ποικίλαις προφάσεσι συκοφαντῶν ὥς ἀδι-
 κοῦντας ἐφυγάδευε, καὶ τὰς τούτων οὐσίας ἀφηρεῖ-
 το. ἐφ' οἷς δυσχεραίνοντων καὶ ἀγανακτούντων, τὴν
 παρὰ πάντων ὀργὴν ἐπαναιρούμενος, ταχὺ τοῖς ὑπο-
 τεταγμένοις ἤλθεν εἰς μῖσος. ὅμως ἐβασίλευσεν ἔτη
 πεντεκαίδεκα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
 593.)

Olymp. CLVIII, 4. a. C. 145. U. C. 609.

"Οτι Οὐρίατθος πολλῶν παρατεθεντων κατὰ τὸν
 γάμον ἀργυρῶν τε καὶ χρυσῶν ἐκπομάτων, καὶ ποι-
 κίλων καὶ παντοδαπῶν ὑφασμάτων, τῇ λόγῃ προσ-
 αιωρησάμενος ἀπεθεώρει τὸ τοιοῦτον πλῆθος, οὐ
 θαυμάζων οὔτε ἐκπλητιόμενος, ἀλλὰ μᾶλλον κατα-
 φρονήσεως ἔννοιαν ἐπιφαίνων. καὶ πολλὰ εἰπὼν

πραγματικῶς, ἀποκρίσει μὲν πολλὰς ἐμφάσεις ἀπέ-
 λιπεν ἀχαριστίας εἰς τοὺς εὐεργέτας καὶ ἀφροσύνης.
 ἐπὶ τὸ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τοῖς ἀστάτοις τῆς τύχης
 δωρημασι. τὸ δὲ μέγιστον ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ περιβόη-
 τος τοῦ συγκηδεστοῦ πλοῦτος, δοῦλος ἦν τοῦ τὴν
 λόγην ἔχοντος. πρὸς δὲ τούτοις ὅτι χάριν αὐτῷ
 μᾶλλον ὀφείλει, δίδωσι δὲ οὐδὲν ἴδιον τῷ κυρίῳ
 πάντων. ὁ δ' οὖν Οὐρίατθος οὔτε ἐλούσατο λιπα-
 ρούντων, οὔτε κατεκλίθη· τραπέζης δὲ παραπεθεί-
 σης παντοδαπῶν βρωμάτων, ἀφελὼν ἄριους καὶ
 κρέα τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ πορευθεῖσιν ἔδωκε. καὶ αὐτὸς
 ὑπὸ χειρῶν βραχέα προσενεγκάμνησεν, ἄγειν ἐκέλευ-
 σε τὴν ῥύμφην. θύσας δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ τὰ νομι-
 ζόμενα παρ' Ἰβηρσι ποιήσας, ἐπέθετο τὴν παρ-
 θένον ἐπὶ τὴν ἵππον, καὶ παρακρήμα ἀπῆλυνεν
 εἰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι παρασκευάς. ὑπελάμβανε γὰρ
 τὴν μὲν αὐτάρκειαν μέγιστον ὑπάρχειν πλοῦτον, τὴν
 δὲ ἐλευθερίαν πατρίδα, τὴν δὲ ἐκ τῆς ἀνδρείας
 ὑπεροχὴν βεβαιωτάτην κτήσιν. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος
 καὶ κατὰ τὰς ὁμολογίας εὖστοχος, ὥς ἂν ἐξ αὐτο-
 διδάκτου καὶ ἀδιαστρόφου φύσεως ἀμωμήτους φέ-
 ρων τοὺς λόγους. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
 594. sq.)

Olymp. CLIX, l. a. C. 144. U. C. 610.

Ὅτι ὁ Δημήτριος ἐν Λαοδικείᾳ διατρέβων ὁραθύ-
 μως διῆγε, πότους τε συνάγων, καὶ ταῖς πολυτε-
 λεστάταις ἀπολαύσεσιν ἐκκεχυμένως χρώμενος. ὁμοίως
 δὲ κατὰ τὴν ἀγωνὴν ὁ αὐτὸς διέμεινεν εἰς πολλοὺς

εἰκῇ παρανομῶν, καὶ μὴ δυνάμενος ὑπὸ τῶν ἐλαττωμάτων διορθωθῆναι.

Ὅτι οἱ Κνώσσιοι τῶν πρωτείων ἀντείχοντο. προῆγε δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὴν τῆς ἡγεμονίας φιλοτιμίαν τὸ παλαιὸν ἄξιωμα τῆς πόλεως, καὶ τῶν προγόνων ἡ διαβεβημένη δόξα, κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους. τὸν τε γὰρ Δία παρ' αὐτοῖς τετραφθαι μυθολογοῦσιν τινες, καὶ Μίνω τὸν θαλαττοκρατήσαντα, Κνώσιον ὄντα, παιδευθῆναι ὑπὸ Διὸς, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀρετῇ διενεγκεῖν.

Ὅτι κατὰ τὴν Αἴγυπτον τὸν Πτολεμαῖον, διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀρχομένους ὁμότητα καὶ παρανομίαν, οὐ μετρίως ἐμίσει τὸ πλῆθος. παράλληλος γὰρ ὁ τοῦτου τρόπος πρὸς τὸν τοῦ Φιλομήτορος θεωρούμενος, οὐδὲ σύγκρισιν ἐπεδέχετο, διὰ τὰς παρ' ἀμφοτέροις ὑπερβολὰς, τοῦ μὲν ἐπιεικείας, τοῦ δὲ ὁμότητος καὶ μαιφονίας. διὸ τὰ πλήθη καὶ πρὸς μεταβολὴν οἰκείως ἔχοντα, τὸν τῆς ἀποκαταστάσεως ἐκαραδόκει καιρὸν.

Olymp. CLIX, 2. a. C. 143. U. C. 611.

Ὅτι Πτολεμαίου κατὰ τὴν Μέμφιν ἐνθρονίζοντος τοῖς βασιλείοις κατὰ τοὺς Αἰγυπτίων νόμους, παῖς ἐγένετο ἐκ τῆς Κλεοπάτρας τῇ βασιλεῖ. ἡσθεὶς δὲ διαφερόντως, προσηγόρευσε τὸν παῖδα Μερμήτην, ἀπὸ τῆς πόλεως, καθ' ἣν τὰς θυσίας ἐπιτελοῦντος ἐγεννήθη. ἄγων δὲ παιδογόνια, καὶ τῇ συνήθει μαιφονίᾳ χρώμενος, προσέταξεν ἀποκτεῖναι τῶν Κυρηναίων τοὺς συγκαταγαγόντας μὲν αὐ-

τὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐγκαλουμένους δὲ ἐπὶ τισὶ
δικαίαις παρῴησίαις διὰ τὴν παλλακὴν Εἰρήνην.

Ὅτι Διήγυλις ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς, παρα-
λαβὼν τὴν βασιλείαν, καὶ παραδόξως αὐτῷ τῶν
ἀγαθῶν ἐπιρροέοντων, οὐκέτι τῶν ὑποτεταγμένων
ὡς φίλων καὶ συμμάχων ἦρχεν, ἀλλ' ὡς ἀργυρωνή-
των ἀνδραπόδων ἢ πολεμίων αἰχμαλώτων ὡμῶς ἐδέ-
σποζε. πολλοὺς μὲν γὰρ καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας
Θρακῶν ἀνέιλε μετ' αἰκίας· οὐκ ὀλίγους δὲ ὕβριζε,
καὶ ταῖς ἐσχάταις παροινίαις περιέβαλλεν. οὐ γὰρ
ἦν οὐ γυναικὸς, οὐ παιδὸς αὐτῷ κύλλος ἄθικτον·
οὐ κατασκευὴ κτημάτων πολυτελὲς ἀναφαίρετος·
ἀλλὰ πᾶσαν τὴν ὑφ' ἑαυτὸν δυναστείαν ἐπλήρου
παρανομίας. ἐπόρθει δὲ καὶ τῶν Ἑλληνίδων πό-
λεων τὰς πλησιοχώρους, καὶ τῶν ἀλίσκομένων οὓς
μὲν ὕβριζεν, οὓς δὲ δειναῖς καὶ παρηλλαγμέναις
αἰκίαις ἐτιμωρεῖτο. κυριεύσας δὲ ὁ αὐτὸς πόλεως
Λυσιμαχίας, τεταγμένης ὑπὸ τὸν Αἰταλον, τὴν μὲν
πόλιν ἐνέπρησε· τῶν δ' αἰχμαλώτων ἐπιλέξας τοὺς
ἀξιολογωτάτους, ἰδίαις καὶ παρηλλαγμέναις κατ'
αὐτῶν ἐχρήσατο τιμωρίαις. παίδων μὲν γὰρ ἀπο-
κόπτων χεῖρας, καὶ πόδας, καὶ κεφαλὰς, ἐξῆπτε
ταῦτα φέρειν τοῖς τῶν γονέων τραχήλοις. ἀνδρῶν τε
καὶ γυναικῶν ἑκατέρων διήλλαττεν ἀμφοτέρων τὰ
μέλη. καὶ τινὰς μὲν χειροκοπήσας διεμέλιζε τὰ σώ-
ματα κατὰ ῥάχιν. ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰς διακοπὰς ἐπ'
ἄκραις ταῖς λόγχαις φέρειν· ὡς Φάλαριν καὶ τὸν
Κασσανδρέων τύραννον Ἀπολλόδωρον ὑπερβάλλειν
ὁμότητι. παραλιπὼν δ' ἂν τις τὰ λοιπὰ τῆς περὶ

αὐτὸν μαιφονίας, ἐξ ἑνὸς τοῦ μέλλοντος λέγεσθαι τεκμήραιτο τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὁμότητος. γάμων ἀγομένων τούτῳ κατὰ τι Θορακικὸν παλαιὸν ἔθος, δύο νεανίσκους Ἕλληνας ἐκ τῆς Αἰταλικῆς βασιλείας καθ' ὁδοιπορίαν συνήρπασεν, ἀδελφοὺς μὲν ὑπάρχοντας, τῇ δὲ εὐπρεπείᾳ διαφόρους· τὸν μὲν ἴουλον κατάρχοντα, τὸν δὲ ὑπογραφὴν ἄρτι λαμβάνοντα ταύτης τῆς ἀκμῆς. τούτους ἀμφοτέρους καταστέψας ἱερείου τρόπον, εἰσήγαγε, καὶ τὸν μὲν νεώτερον κατατείνας μακρὸν διὰ τῶν ὑψηλείων, ὡς μέσον διακόψων, ἀνεφώνησεν ὡς οὐχ ὁμοίοις ἱερεῖοις δεῖ χρῆσθαι τοὺς ἰδιώτας καὶ τοὺς βασιλεῖς. κλαίοντος δὲ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ φιλάδελφον πάθος προφαίνοντος, καὶ τιθέντος ἑαυτὸν ὑπὸ τὸν σίδηρον, προσέταξε τοῖς ὑψηλείαις καὶ τοῦτον ὁμοίως τεῖναι μακρὸν. διπλασιάζων δὲ τὴν ὁμότητα, καὶ μιᾷ πληγῇ καθ' ἑκατέρου χρησάμενος, ἐν ἀμφοτέροις εὐστόχησε, παιᾶνι τῶν θεωμένων ἐπισημῶν τῶν τὴν κατόρθωσιν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παράνομα ἐποίησεν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 595. sq.)

“Οἱ δ’ Αἰταλὸς ἀκούων τὸν Διήγυλιν παρὰ τοῖς ὑποτεταγμένοις διαβεβλήσθαι, διὰ τε τὴν πλεονεξίαν, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὁμότητος, ἐξήλωσε τὴν ἐναντίαν προαίρεσιν. διὸ καὶ τοὺς ἀλισκομένους τῶν Θορακῶν ἀπολύων μετὰ φιλανθρωπίας, πολλοὺς ἔσχε κήρυκας τῆς ἰδίας ἐπιεικειᾶς. ἃ δὲ πυνθανόμενος ὁ Διήγυλις, τῶν μὲν ἀποχωρούντων τοὺς ὁμήρους δειναῖς ὕβρεισι καὶ παρανό-

μοις αἰκίαις περιέβαλλεν, ὧν ἥσάν τινες τῶν ἀσθε-
νεστάτων παίδων, ἡλικία καὶ φύσει. καὶ γὰρ
τούτων οἱ μὲν διαμεμελισμένοι τὰ σώματα ποικί-
λως, οἱ δὲ κεφαλὰς καὶ χεῖρας καὶ πόδας ἀφρημέ-
νοι· καὶ τούτων οἱ μὲν ἐπὶ σκόλοψιν, οἱ δὲ ἐπὶ
δένδρεσιν ἀνήρτηντο. οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῶν γυναι-
κῶν ἀνεπτυγμένας τὰ σώματα πρὸς ὕβριν τε ἢ ἰδεῖν
πρὸς ταῖς τοῦ θανάτου συμφοραῖς προκειμένας,
παντοίας διαθέσεις αἰσχύνης ἐξ ὑπερηφανίας βαρ-
βάρων συντετελεσμένας· αἱ ταῖς μὲν πράξουσιν ὠμό-
τητος ἀναισχύντου δεῖγμα προέκειντο, τῶν δὲ θεω-
ρούντων καὶ τὸν ἡμέρον ἐχόντων λογισμὸν πολλοὺς
ἐξεκαλοῦντο πρὸς τὸν τῶν ἡτυχηκότων ἔλεον. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 596.)

Olymp. CLIX. 3. a C. 142. U. C. 612.

“Οἱ Νομαντῖνοι καὶ Τερμήσιοι περὶ διαλύσεως
διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Ῥωμαίους, συνεχώρησαν
αὐτοῖς τὴν εἰρήνην ἐπὶ τούτοις· δοῦναι τῶν πόλεων
ἐκατέραν Ῥωμαίοις ὀκτὸς τριακοσίους, σάγους
ἐννεακισχιλίους, βύρσας τρισχιλίας, ἵππους πολε-
μιστὰς ὀκτακοσίους, ὅπλα πάντα· καὶ ταῦτα πρά-
ξαντας, φίλους εἶναι καὶ συμμάχους. ταχθείσης δὲ
ἡμέρας, ἐν ἣ ταῦτα συντελεῖν ἔδει τὰς πόλεις, κατὰ
τὰς ὁμολογίας πάντα ἐτέλεσαν. ὥς δὲ ἐπὶ τελευτῆς
ἔδει τὴν τῶν ὀπλων παραδόσιν ποιήσασθαι, ὀδυρ-
μὸς ἦν τις εὐγενῆς, καὶ παρὰστασις ψυχῆς πρὸς
ἐλευθερίαν ἐνέπεσε τοῖς πλήθεσι. διὸ πρὸς ἀλλή-
λους ἐδεινοπάθουν, εἰ γυναικῶν τρόπον γυμνώ-
σουσιν ἑαυτοὺς ὀπλων. μεταμελόμενοι δὲ τοῖς ψη-

φισθεῖσιν, ἀλλήλους κατεμέμφοντο, καὶ πατέρες μὲν νύεσιν ἐνεκάλουν, παῖδες δὲ γονεῦσι, γυναῖκες δὲ ἀνδράσι· καὶ ἐπὶ τὴν ἐξαρχῆς διάθεσιν ἀναδραμόντες, καὶ τῶν ὀπλων οὐ παραχωρήσαντες, ἀνεκάλυσαν τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. (Excerpt. de Leg. XXX, pag. 629.)

Ὅτι Τρύφων ἐξ ἰδιώτου βασιλεὺς γεγονὼς, ἔσπευδε τὴν δυναστείαν αὐτῷ διὰ δόγματος συγκλητικοῦ βεβαιῶσαι. διόπερ κατασκευάσας νίκην χρυσῆν, ἄγουσαν ὅλην χρυσίῳ μυρίαν, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς ταύτην κομιοῦντας τῷ δήμῳ. ὑπελάμβανε γάρ τοὺς Ῥωμαίους, ἅμα μὲν διὰ τὸ λυσιτελεῖν, ἅμα δὲ διὰ τὸ εὐοίωνιστον εἶναι, προσδέξασθαι τὴν νίκην, καὶ προσαγορευθῆναι βασιλέα. εὗρε δὲ τὴν συγκλητον πάνν πανονρογότεραν ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς ἀπάτη παρακρονομένους, συνέσει καταμαρτυροῦσαν· τὸ μὲν γὰρ δῶρον ἐδέξατο, καὶ τὴν εὐφημίαν μετὰ τοῦ λυσιτελοῦς εἰήρησεν. ἀντὶ δὲ Τρύφωνος μεταχρηματίσασα τὴν δόσιν, εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ δολοφονηθέντα βασιλέα, τὴν ἐπιγραφὴν ἐποίησατο. διὰ δὲ ταύτης τῆς πράξεως, ἀνέδειξεν ἑαυτὴν μισοπονηροῦσαν ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀναιρέσει, καὶ δωρεὰς ἀσεβῶν ἀνδρῶν οὐ προσδεχομένη. (Excerpt. de Legat. XXXI. pag. 629.)

Olymp. CLIX, 4. a. C. 141. U. C. 613.

Ὅτι τοῦ Πομπηίου ἐλθόντος ἐπὶ πόλιν τὴν καλουμένην Λαγνὴν, καὶ ταύτην πολιορκοῦντος, οἱ Νουμαντῖνοι βουλόμενοι βοηθῆσαι τοῖς ὁμοεθνε-

σιν, ἔπεμψαν στρατιώτας τετρακοσίους νυκτός. ἡ δὲ τούτους ἀσμένως δεξάμενοι, σωτήρας ἀπεκάλουν καὶ δωρεαῖς εἰμῶν. μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας καταπλαγέντες, καὶ τὴν πόλιν προδιδόντες, τοῖς σώμασιν ἦτον ἀσφάλειαν. τοῦ δὲ Πομπηίου δόντος ἀπόκρισιν, ὥς οὐκ ἂν ἄλλως ποιήσοιτο πρὸς αὐτοὺς ὁμολογίας, εἰ μὴ πρῶτον ἐκδώσουσι τοὺς συμμάχους, τὸ μὲν πρῶτον ἐντρεπόμενοι τὸ πρὸς τοὺς εὐεργέτας ἀνόμημα διεκαρτέρουν. τοῦ δὲ δεινοῦ πλησίον ὄντος διεπρεσβεύοντο, καὶ τῇ τῶν φίλων ἀπωλείᾳ τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπεχείρουν περιποιῆσαι. οὐ μὴν ἔλαθόν γε τοὺς ἐπιβουλευομένους· ἀλλὰ τοῦτο μαθόντες πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο, καὶ νυκτός τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ἐπιθέμενοι, πολὺν ἐποίησαν φόνον. ὁ δὲ Πομπηῖος τοῦ Θορύβου αἰσθόμενος, καὶ κλίμακας προσερείσας τοῖς τείχεσιν, ἐκυρίευσεν τῆς πόλεως· καὶ τοὺς μὲν εὐγενεῖς ἅπαντας ἀπέσφαξε, τοὺς δὲ συμμάχους ὄντας διακοσίους τὸν ἀριθμὸν ἀπέλυσε τῶν κινδύνων· ἅμα μὲν ἐλέησας κινδυνεύουσαν ἀρετὴν, καὶ τὸ περὶ τοὺς ἀκληροῦντας γινόμενον πάθος δι' ἀχαριστίαν· ἅμα δὲ τὴν Νουμαντίνων εὐνοίαν πρὸς Ῥωμαίους πόσῳθεν ἐκκαλούμενος ταῖς εὐεργεσίαις· τὴν δὲ πόλιν κατέσκαψεν. (Excerpt. de virt. et Vit. pag. 596. sq.)

Ὅτι ὁ Ἀρσάκης ὁ βασιλεὺς ἐπιείκειαν καὶ φιλάνθρωπίαν ζηλώσας, αὐτομάτην ἔσχε τὴν ἐπιρροίαν τῶν ἀγαθῶν, καὶ τὴν βασιλείαν ἐπὶ πλεῖον ἡύξησε. μέχρι γὰρ τῆς Ἰνδικῆς διατείνας, τῆς ὑπὸ τὸν Πω-

ρον γενομένης χώρας ἐκυρίευσεν ἀκινδύνως. εἰς τη-
 λικοῦτο δὲ μέγεθος προαχθεὶς βασιλείας, οὐκ ἐξή-
 λωσε τρυφήν οὐδὲ ὑπερηφανίαν, ἅπερ ταῖς πλείσταis
 δυναστείαις ἀκολουθεῖν εἶωθεν· ἀλλ' ἐπιείκειαν μὲν
 πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους, ἀνδρείαν δὲ πρὸς τοὺς
 ἀντιταττομένους· καθόλου δὲ πολλῶν ἐθνῶν ἐγκρα-
 τὴς γενόμενος, τὰ παρ' ἐκάστοis ἄριστα τῶν νομί-
 μων κατέδειξε τοῖς Πάρθοις. (Excerpt. de Virt.
 et Vit. pag. 597. sq.)

Olymp. CLX, 1. a. C. 140. U. C. 614.

Ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Οὐριάνθου ταφῆς παραδόξου
 καὶ μεγαλοπρεποῦς ἠξίωσαν, καὶ διακοσίους ζεύγεσι
 μονομάχων ἀγῶνα πρὸς τῷ τάφῳ συνετέλεσαν, τι-
 μῶντες αὐτοῦ τὴν διαβεβοημένην ἀνδρείαν. ὁμο-
 λογουμένως γὰρ ἦν πολεμικώτατος μὲν ἐν τοῖς κιν-
 δύνοις, στρατηγικώτατος δὲ ἐν τῷ προΐδεσθαι τὸ
 συμφέρον. τὸ δὲ μέγιστον διετέλεσε πάντα τὸν τῆς
 στρατηγίας χρόνον ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν στρατιω-
 τῶν ὥς οὐδεὶς ἕτερος. κατὰ μὲν γὰρ τὰς ἐκ τῆς λη-
 στείας διανομᾶς, οὐδὲν πλέον ἀπεφέρετο τῆς τοῖς
 ἰδιώταις ἐπιβαλλούσης μοίρας· ἀπὸ δὲ τῶν αὐτῷ
 πορισθέντων εἶμα τοὺς ἀξίους χάριτος, καὶ τοὺς
 ἀπόρους τῶν στρατιωτῶν ὑπελάμβανεν. ὑπῆρχε δὲ
 καὶ νήπιος καὶ ἀγρυπνητικός, καὶ παντὸς πόνου
 καὶ κινδύνου κατεξανεστηκώς· ἔτι δὲ πάσης ἡδονῆς
 κρείττων. αἱ δὲ ἀποδείξεις τῆς περὶ αὐτὸν ἀρετῆς
 ἐμφανεῖς εἰσὶν. ἑνδεκα γὰρ ἔτη δυναστεύοντος αὐ-
 τοῦ Λυσιτανῶν, οὐ μόνον αἱ δυνάμεις ἀστασίαστοι
 διέμειναν, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ἀνίκητοι. μετὰ δὲ τὴν

τούτου τελευταίην, τὸ σύστημα τῶν Λυσιτανῶν διελύθη στερηθὲν τῆς τούτου προστασίας.

Ὅτι Πτολεμαῖος διὰ τὴν ὁμότητα καὶ μαιφονίαν, καὶ διὰ τὰς ἀναίδην τῶν αἰσχίστων ἡδονῶν ἀπολαύσεις, καὶ τὸ τοῦ σώματος ἀγεννὲς πάθος, διὸ φύσκων ἐκαλεῖτο. ὁ δὲ στρατηγὸς Ἰέραξ ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις θαυμαστός ὢν, καὶ κατὰ τὰς ἐντεῦξαις τοῖς ὄχλοις εὐθετος, ἔτι δὲ μεγαλόψυχος, συνέσχε τὴν τοῦ Πτολεμαίου βασιλείαν. τούτου γὰρ ἀπορουμένου χρημάτων, καὶ τῶν στρατιωτῶν βούλομένων ἀφίστασθαι πρὸς Γαλασίην, διὰ τὸ μὴ κομίζεσθαι τοὺς μισθοὺς, ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ὀψωνιάσας τὴν δύναμιν, διωρθώσατο τὴν ἑλὴν μεταβολήν.

Ὅτι τοῦ Πτολεμαίου παντελῶς οἱ Αἰγύπτιοι κατεφρόνησαν, ὁρῶντες ἐν τε ταῖς ὁμιλίαις ὄντα παιδαριώδη, καὶ πρὸς τὰς αἰσχίστας ἡδονὰς ἐκκεχυμένον, καὶ διὰ τὴν ἀκολασίαν τὸ σῶμα γυναικῶδες περιπεποιημένον.

Olymp. CLX, 4. a. C. 137. U. C. 617.

Ὅτι ὁ Αἰμίλιος ὁ ὑπάτος διὰ τὴν βαρύτητα καὶ δυσκινήσιαν τοῦ σώματος, τῇ διὰ τὸν ὄγκον ὑπεροχῇ, καὶ τῷ πλήθει τῶν περιεχυμένων σαρκῶν, ἄχρηστος ἦν ἐν ταῖς κατὰ πόλεμον ἐνεργείαις. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 598.)

E L I B R O X X X I V .

Olymp. CLXI. 1. a. C. 136. U. C. 618.

ὍΤΙ ἦκον εἰς Ἀλεξάνδρειαν οἱ περὶ τὸν Σκιπίωνα
 τὸν Ἀφρικανὸν πρεσβευταὶ, κατασκηψόμενοι τὴν
 ὅλην βασιλείαν· ὁ δὲ Πτολεμαῖος μετὰ μεγάλης
 ἀπαντήσεως καὶ παρασκευῆς προσδεξάμενος τοὺς
 ἄνδρας, τὰς τε ἐστιᾶσεις πολυτελεῖς ἐποιεῖτο, καὶ
 τὰ βασίλεια περιάγων ἐπεδείκνυτο, καὶ τὴν ἄλλην
 τὴν βασιλικὴν γάζαν. οἱ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις
 ἀρετῇ διαφέροντες τοῖς μὲν βρωτοῖς ταῖς ὀλίγοις καὶ
 πρὸς ὑγίαν διατείνουσι χρώμενοι κατεφρόνουν τῆς
 πολυτελείας, ὡς διαφθειρούσης καὶ ψυχὴν καὶ σῶ-
 μα. τῶν δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως θαυμάζομένων, ἐν
 παρέργῳ τὴν θέαν, ὡς οὐδενὸς ἀξίαν ποιησαμένων,
 τὰ θέας ἀξία πρὸς ἀλήθειαν ἐπολυπραγμόνησαν
 ἀκριβῶς· τῆς πόλεως τὴν θέσιν καὶ τὸ βάρος, καὶ
 τὰς περὶ τὸν Φάρον ιδιότητας· πρὸς δὲ τοῦτοις
 ἀναπλεύσαντες εἰς Μέμφιν, τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας,
 καὶ τὰς κατὰ τὸν Νεῖλον εὐκαιρίας, τό τε πλῆθος
 τῶν κατ' Αἴγυπτον πόλεων, καὶ τὰς ἀναριθμήτους
 τῶν οἰκητόρων μυριάδας, καὶ τὴν ὀχυρότητα τῆς
 Αἰγύπτου, καὶ τὴν ὅλην τῆς χώρας ὑπεροχὴν, ὡς
 εὖ διαέκειται πρὸς ἡγεμονίας ἀσφάλειάν τε καὶ μέ-
 ιθος, καὶ θαυμάσαντες τὰ πλῆθη τῶν κατοικούν-

των Αἰγυπτίων, καὶ τὰ τῶν τόπων ἐπιτεύγματα, διέ-
 λαβον μερίστην ἡγεμονίαν δύνασθαι συσταθῆναι
 τυχοῦσης τῆς βασιλείας ταύτης ἁξίων τῶν ἡγεμό-
 νων. οἱ μὲν οὖν πρεσβευταὶ κατασκεψάμενοι τὰ
 κατὰ τὴν Αἰγυπτίον ἐπὶ Κύπρου, καὶ κεῖθεν ἐπὶ Συ-
 ρίας τὴν ἀναγωγὴν ἐποιήσαντο. καθόλου δὲ καὶ τὰ
 πλεῖστα μέρη τῆς οἰκουμένης ἐπῆλθον. καὶ παρὰ
 πᾶσι σώφρονα καὶ θαυμαστὴν ποιησάμενοι τὴν
 ἀποδημίαν, μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχον, καὶ τὰ
 πλεῖστα μέρη τῆς οἰκουμένης ἐπεληλυθότες, μετ'
 εὐφημίας ὑπὸ πάντων συμφωνουμένης, ἐπανῆλθον.
 τῶν γὰρ ἔχόντων τὰς ἀμφισβητήσεις, οὓς μὲν διηλ-
 λάγησαν ἀλλήλοις, οὓς δ' ἐπεπείκεισαν τὰ δίκαια
 ποιῆσαι τοῖς ἐγκαλοῦσι· τοὺς δὲ ἀναισχυρτοῦντας,
 διὰ τῆς ἀνάγκης κατεστίαλκισαν· τοὺς δὲ δυσδια-
 κρίτους ἀναπεπόμφεσαν ἐπὶ τὴν σύγκλητον. ὁμιλη-
 κότες δὲ βασιλεῦσι καὶ δήμοις, καὶ τὴν προὔπαρ-
 χουσαν αὐτοῖς φιλίαν πρὸς ἅπαντας ἀναγεωσάμενοι,
 πρὸς εὐνοίαν τὴν ἡγεμονίαν ἐπηύξησαν, καὶ πάν-
 τες ταῖς αἱρέσεσιν οἰκείως διατεθέντες, ἐξαπέστειλαν
 πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τοὺς περὶ Σκιπίων-
 να πρέσβεις ἐπήγεσαν, ὅτι τοιοῦτους ἄνδρας ἐξέ-
 πεμψαν. (Excerpt. de Legat. XXXII, p. 629, sq.)

Olymp. CXLI, 2. a. C. 135. U. C. 619.

Ὡς Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, φησὶν, ἐπολιόρκει τὰ
 Ἱεροσόλυμα· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι μέχρι μὲν τινος ἄν-
 τέσχον. ἐξαναλωθέντων δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἀπάντων,
 ἠναγκάσθησαν περὶ διαλύσεως διαπρεσεβέυσασθαι.
 οἱ δὲ πλείους αὐτῶ τῶν φίλων συνεβούλευον κατὰ

Diod. T. VI.

N

κράτος κερήσειν τὴν πόλιν, καὶ τὸ γένος ἄρδην ἀνέ-
 λειν τῶν Ἰουδαίων· μόνους γὰρ ἀπάντων ἔθνῶν
 ἀκοινωνήτους εἶναι τῆς πρὸς ἄλλο ἔθνος ἐπιμιξίας,
 καὶ πολεμίους ὑπολαμβάνειν πάντας. ἀπεδείκνυσεν
 δὲ καὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν ὡς ἀσβεῖς καὶ μισον-
 μένους παρὰ θεῶν, ἐξ ἀπίστης τῆς Αἰγύπτου πεφυ-
 γαδευμένους. τοὺς γὰρ ἀλφούς ἢ λέπρας ἔχοντας ἐν
 τοῖς σώμασι, καθαρμοῦ χάριν, ὡς ἐναγείς συνα-
 θροισθέντας, ὑπερορίους ἐκβεβλήσθαι. τοὺς δὲ
 ἐξορισθέντας καταλαβέσθαι μὲν τοὺς περὶ τὰ Ἱερο-
 σόλυμα τόπους, συστησάμενους δὲ τὸ τῶν Ἰουδαίων
 ἔθνος, παραδόσιμον ποιῆσαι τὸ μῖσος τὸ πρὸς τοὺς
 ἀνθρώπους. διὰ τοῦτο δὲ καὶ νόμιμα παντελῶς
 ἐξηλλαγμένα καταδείξει, τὸ μηδενὶ ἄλλῳ ἔθνει τρα-
 πέξης κοινωνεῖν τὸ παράπαν, μὴδ' εὐνοεῖν. ὑπέμνη-
 σαν δὲ αὐτὸν καὶ περὶ τοῦ γενομένου μίσους τοῖς
 προγόνοις πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος· Ἀντίοχος γὰρ ὁ
 προσαγορευθεὶς Ἐπιφανῆς, καταπολεμήσας τοὺς
 Ἰουδαίους, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἄδυτον τοῦ θεοῦ ση-
 κὸν, οὗ νόμιμον εἰσιέναι μόνον τὸν ἱερέα. εὐρώων
 δὲ ἐν αὐτῷ λίθινον ἄγαλμα ἀνδρὸς βαθυπώγωνος
 καθήμενον ἐπ' ὄρου, μετὰ χεῖρας ἔχον βιβλίον,
 τοῦτο μὲν ὑπέλαβε Μωσέως εἶναι, τοῦ κτίσαντος
 τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ συστησάμενον τὸ ἔθνος, πρὸς
 δὲ τούτοις νομοθετήσαντος τὰ μισάνθρωπα παρά-
 νομα ἔθῃ τοῖς Ἰουδαίοις· αὐτὸς δὲ συστήσας τὴν
 μισάνθρωπίαν πάντων ἔθνῶν, ἐφιλοτιμήθη κατα-
 λῦσαι τὰ νόμιμα. διὸ τῷ ἁγάλματι τοῦ κτίστου,
 καὶ τῷ ὑπαίθρῳ βωμῷ τοῦ θεοῦ, μεγάλην ἦν θύ-

σας, τό, τε αἷμα προσέχεεν αὐτοῖς, καὶ τὰ κρέα σκευάσας, προσέταξε τῷ μὲν ἀπὸ τούτων ζωμῷ τὰς ἱερὰς αὐτῶν βίβλους καὶ περιεχοῦσας τὰ μισόξενα νόμιμα καταρῶναι· τὸν δὲ ἀθάνατον λεγόμενον παρ' αὐτοῖς λύχρον, καὶ καιόμενον ἀδιαλείπτως ἐν τῷ ναῷ, κατασβέσαι· τῶν τε κρεῶν ἀναγκάσας προσενέγκασθαι τὸν ἀρχιερέα, καὶ τοὺς ἄλλους Ἰουδαίους. ταῦτα δὴ διεξιόντες οἱ φίλοι, τὸν Ἀντίοχον παρεκάλουν μάλιστα μὲν ἄρδην ἀνελεῖν τὸ ἔθνος· εἰ δὲ μὴ, καταλύσαι τὰ νόμιμα, καὶ συναγκάσαι τὰς ἀγωγὰς μεταθέσθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς μεγαλόψυχος ὢν, καὶ τὸ ἥθος ἡμερος, λαβὼν ὁμήρους, ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων τοὺς Ἰουδαίους, φόρους τε τοὺς ὀφειλομένους πραξάμενος, καὶ τὰ τεῖχη περιελὼν τῶν Ἱεροσολύμων. (Eclog. I, pag. 524. sq.)

Ὅτι μετὰ τὴν Καρχηδονίων κατάλυσιν, ἐπὶ ἐξήκοντα ἔτεσι τῶν Σικελῶν εὐροούντων ἐν πᾶσιν, ὁ δουλικὸς αὐτοῖς ἐπανεῖστη πόλεμος, ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ἐπὶ πολὺ τοῖς βίοις ἀναδραμόντες, καὶ μεγάλους περιποιησάμενοι πλοῦτους, συνηγόραζον οἰκετῶν πλῆθος. οἷς ἐκ τῶν σωματοτροφείων ἀγέληδὸν ἀπαχθεῖσιν, εὐθύς χαρακτηῖρα ἐπέβαλλον, καὶ στιγμὰς τοῖς σώμασιν. ἐχρῶντο δὲ αὐτῶν τοῖς μὲν νέοις, νομεῦσι· τοῖς δ' ἄλλοις, ὥσπερ ἐκάστῳ ἡ χρεῖα ἐπέβαλλε. βαρέως δ' αὐτοῖς κατὰ τε τὰς ὑπηρεσίας ἐχρῶντο, καὶ ἐπιμελείας παντελῶς ὀλίγης ἤξιουν, ὅσα τε ἐντρέφεσθαι, καὶ ὅσα ἐνδύσασθαι. εἰ ὢν οἱ πλείους ἀπὸ ληστείας τὸ ζῆν ἐπορίζοντο,

καὶ μεστὰ φόρων ἦν ἅπαντα, καθάπερ στρατευμάτων διεσπαρμένων τῶν ληστῶν. οἱ δὲ στρατηγοὶ κολλῆειν μὲν ἐπεχείρουν, κολάζειν δὲ οὐ τολμῶντες, διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ βάρος τῶν κυρίων, οἱ ἐδέσποντον τῶν ληστῶν, ἠναγκάζοντο περιορᾶν ληστευομένην τὴν ἐπαρχίαν. οἱ πλείστοι γὰρ τῶν κητόρων ἱππεῖς ὄντες τῶν Ῥωμαίων, καὶ κριταὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν κατηγορουμένοις στρατηγοῖς γινόμενοι, φοβεροὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑπῆρχον. πιεζόμενοι δὲ οἱ δοῦλοι ταῖς ταιλαιπωρίαις καὶ πληγαῖς, τὰ πολλὰ παρὰ λόγον ὑβριζόμενοι, οὐχ ὑπέμενον. συνιόντες οὖν ἀλλήλοις κατὰ τὰς εὐκαιρίας συνελάλουν περὶ ἀποστάσεως, ἕως εἰς ἔργον τὴν βουλήν ἤγαγον. ἦν δὲ τις οἰκέτης Σύρος, Ἀντιγένοῦς, Ἐνναίου τὸ γένος, ἐκ τῆς Ἀπαμείας, ἄνθρωπος μάγος καὶ τερατουργός τὸν τρόπον. αὐτὸς προσεποιεῖτο θεῶν ἐπιτάγμασι καθ' ὕπνον προλέγειν τὰ μέλλοντα· καὶ πολλοὺς διὰ τὴν εἰς τοῦτο τὸ γένος εὐφυΐαν ἐξηπάτα. ἐν τεῦθεν προῖον, οὐ μόνον ἐξ ὀνείρων ἐμαντεύετο, ἀλλὰ καὶ ἐρηγορότως θεοὺς ὁρᾶν ὑπεκρίνετο, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀκούειν τὰ μέλλοντα. πολλῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ σχεδιαζομένων, ἀπὸ τύχης ἔνια πρὸς ἀλήθειαν ἐξέβαινε. καὶ τῶν μὲν μὴ γινομένων ὑπ' οὐδενὸς ἐλεγχομένων, τῶν δὲ συντελουμένων ἐπισημασίας τυγχάνοντων, προκοπὴν ἐλάμβανεν ἢ περὶ αὐτὸν δόξα. τελευταῖον διὰ τινος μηχανῆς πῦρ, μετὰ τινος ἐνθουσιασμοῦ, καὶ φλόγα διὰ τοῦ στόματος ἤφει, καὶ οὕτω τὰ μέλλοντα ἀπεφοίβαζεν. εἰς γὰρ κάρυν ἢ τι τοιοῦτο τετρημένον ἐξ ἑκατέρου μέρους

ἐντιθῇ πῦρ, καὶ τὴν συνέχειν αὐτὸ δυναμένην ὕλην. εἴτα ἐντιθεὶς τῷ στόματι, καὶ προσπνέων, ποτὲ μὲν σπινθῆρας, ποτὲ δὲ φλόγα ἐξέκαεν. οὗτος πρὸ τῆς ἀποστάσεως ἔλεγε, τὴν Συρίαν θεὸν ἐπιφαινομένην αὐτῷ λέγειν, ὅτι βασιλεύσει. καὶ τοῦτο οὐ πρὸς ἄλλους μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν κύριον αὐτοῦ διετέλει λέγων. εἰς δὲ γέλωτα τρεπομένου τοῦ πράγματος, ὁ μὲν οὖν Ἀντιγένης ψυχαγωγούμενος ἐπὶ τῇ τερατείᾳ, παρῆγε τὸν Εὐρυν εἰς τὰ σὺνδειπνα (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ τερατίᾳ) καὶ διηρώτα περὶ τῆς βασιλείας, καὶ πῶς ἐκάστῳ χρήσεται τῶν παρόντων. τοῦ δὲ ἀτρέπτως ἅπαντα διηγούμενου, καὶ ὡς μετρίως χρήσεται τοῖς κυρίοις, καὶ τὸ σύνολον, ποικίλως τερατευομένου, γέλωτες ἐγίνοντο τοῖς παρακεκλημένοις· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀξιολόγους μερίδας αἶροντες ἐδώροῦντο, ἐπιλέγοντες, ὅπως ὅταν γένηται βασιλεὺς, τῆς χάριτος μνημονεῦοι. οὐ μὴν ἄλλ' ἢ τερατεία προῆλθεν εἰς ἀληθινὸν ἀποτελεσμα βασιλείας· καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν τοῖς περὶ τὰ δεῖπνα δεξιωσαμένοις ἐν γέλωτι, οὐ χωρὶς σπουδῆς ἐποίησατο τῆς χάριτος. ἀρχὴ δὲ τῆς ὅλης ἀποστάσεως ἐγένετο τοιαύτη. Ἀκμόφιλός τις ἦν Ἐνναῖος, τὴν δ' οὐσίαν μεγαλόψυχος, ὑπερήφανος δὲ τὸν τρόπον. οὗτος κακῶς εἰς ὑπερβολὴν ἐπέχρητο τοῖς δούλοις· καὶ ἡ γυνὴ δὲ Μεγαλλίς ἀντεφιλονεῖκει τὰνδρὶ πρὸς τὴν τιμωρίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀπανθρωπίαν, τὴν περὶ τοὺς δούλους. ἐξ ὧν ἀποθηριωθέντες οἱ προπηλακίζόμενοι, συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ ἀποστάσεως καὶ φύ-

του τῶν κυρίων. καὶ πρὸς τὸν Εὐνουν ἐλθόντες,
 ἡρώτων εἰ συγχωρεῖται παρὰ τῶν θεῶν αὐτοῖς τὸ
 βεβουλεμένον; ὁ δὲ μετὰ τερατείας, ὡς εἰώθει,
 συνθέμενος ὅτι συγχωροῦσι, παρὰ χροῖμα πείθει
 ἔχασθαι τῆς ἐγχειρήσεως. εὐθὺς οὖν τετρακοσίους
 τῶν ὁμοδούλων συνήθροισαν, καὶ ὡς ἂν ὁ καιρὸς
 ἐδίδου, καθοπλισθέντες εἰς τὴν Ἑνναν τὴν πόλιν
 εἰσπίπτουσιν, ἀφηγουμένου αὐτῶν, καὶ τοῦ πυρὸς
 τὰς φλόγας τερατευομένου τοῦτοις, τοῦ Εὐνου.
 ταῖς δ' οἰκίαις ὑπείσέλθοντες, πλεῖστον φόνον εἰρ-
 γάζοντο· μηδ' αὐτῶν τῶν ὑπομαζίων φειδόμενοι.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῆς θηλῆς ἀποσπῶντες προσήρα-
 σον τῇ γῇ· εἰς δὲ τὰς γυναῖκας οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν
 (καίτοι βλεπόντων τῶν ἀνδρῶν) ὅσα ἐνύβριζόν τε
 καὶ ἐνησέλγαινον, πολλοῦ αὐτοῖς πλήθους τῶν ἀπὸ
 τῆς πόλεως δούλων προστεθέντος· οὐ καὶ κατὰ τῶν
 κυρίων πρότερον τὰ ἔσχατα ἐνδεικνύμενοι, οὕτω
 πρὸς τὸν τῶν ἄλλων φόνον ἐτρέποντο. οἱ δὲ περὶ
 τὸν Εὐνουν πυθόμενοι, τὸν Λαμόφιλον ὅτι κατὰ
 τὸν πλησίον τῆς πόλεως περίκηπον διατρίβει μετὰ
 τῆς γυναικὸς, εἰλκον ἐκεῖθεν, διὰ τινων ἐξ αὐτῶν
 σταλέντων, αὐτόν τε καὶ τὴν γυναῖκα δεδεδμένους
 ἐξαγκωνίσαντες, πολλὰς κατὰ τὴν ὁδὸν ὕβρεις ὑπο-
 σχόντας. μόνης δὲ τῆς θυγατρὸς αὐτῶν οἱ δούλοι
 ὤφθησαν εἰς πάντα φεισάμενοι, διὰ τὸ φιλάνθρω-
 πον αὐτῆς ἡθὸς, καὶ περὶ τοὺς δούλους συμπαθεῖς,
 καὶ βοηθητικὸν κατὰ δύναμιν. ἐξ ὧν ἐδείκνυτο,
 τῶν δοῦλων οὐχὶ ὁμότης εἶναι φύσεως τὰ γινόμενα
 εἰς τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ τῶν προὔπηργμένων εἰς αὐ-

τοὺς ἀδικημάτων ἀνταπόδοσις. τὸν δὲ Δαμόφιλον
 καὶ τὴν Μεγαλλίδα εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπεσταλμένοι
 ἐλκύσαντες, ὥσπερ ἔφημεν, εἰς τὸ θέατρον εἰσέ-
 γαγον, συνελλυθότες ἐνταῦθα τοῦ πλήθους τῶν
 ἀποστατῶν. καὶ τοῦ Δαμοφίλου τεχνάσασθαι τι
 πρὸς τὴν σωτηρίαν ἐγχειρήσαντος, καὶ πολλοὺς τοῦ
 πλήθους τοῖς λόγοις ἐπαγομένου, Ἑρμείας καὶ Ζεῦ-
 ξις πικρῶς πρὸς αὐτὸν διακειμένοι, πλάνον τε ἀπε-
 κάλουν, καὶ οὐκ ἀναμείναντες τὴν ἀκριβῆ τοῦ δή-
 μου κρίσιν, ὁ μὲν διὰ τῶν πλευρῶν τὸ ξίφος ὤθει,
 ὁ δὲ πελέκει τὸν τράχηλον ἔκοπεν. ἐκεῖθεν αἰρεῖται
 βασιλεὺς ὁ Εὐρύκλεις, οὔτε δι' ἀνδρείαν, οὔτε διὰ
 στρατηγίαν, διὰ δὲ μόνην τερατείαν, καὶ τὸ τῆς
 ἀποστάσεως ἄρξαι· ἅμα δὲ καὶ τῆς προσηγορίας
 οἶονεῖ τινα καλὸν οἰωνὸν ἐχούσης, πρὸς τὴν τῶν
 ὑποταττομένων εὖνοιαν. τῶν ὅλων δὲ τοῖς ἀποστά-
 ταις καταστάς κύριος, καὶ συναγαγὼν ἐκκλησίαν,
 ἀνείλε τοὺς ἐξωγρημένους τῶν Ἑνναίων, ὅσοις οὐκ
 ἦν ἡ τέχνη ὅπλα ἐργάζεσθαι· ἐκείνους δεδεμένους
 τοῖς ἔργοις ὑπέβαλλεν. ἔδωκε δὲ καὶ ταῖς θεραπαί-
 ναις τὴν Μεγαλλίδα χρῆσασθαι ὥς ἂν βούλοιντο·
 καὶ αὗται κατεκρήμνισαν αἰκισάμεναι. καὶ αὐτὸς
 δὲ τοὺς ἰδίους ἀνείλε κυρίους Ἀντιγενῆ καὶ Πύθω-
 να. περιθέμενος δὲ διάδημα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα
 τὰ περὶ αὐτὸν βασιλικῶς διακοσμήσας, τὴν τε συμ-
 βιοῦσαν αὐτῷ, Σύραν καὶ συμπολίτιν οὔσαν, βα-
 σίλισσαν ἀποδείξας· συνέδρους τε τοὺς συνέσει δο-
 κοῦντας διαφέρειν ποιησάμενος· ὧν ἦν Ἀχαιὸς καὶ
 τοῦνομα καὶ τὸ γένος, ἀνὴρ καὶ βουλῇ καὶ χειρὶ

διαφέρων. καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις πλείους τῶν ἑξακισ-
 χιλίων τὸν δυνατὸν καθοπλίσας τρόπον, καὶ ἐτέ-
 ρους συνεπαγόμενος ἀξίναῖς καὶ πελέκεσι χρωμένους,
 ἢ σφενδόναῖς, ἢ δρεπάνοις, ἢ ξύλοις πεφυρακτωμέ-
 νοις, ἢ καὶ μαγείρων ὀβελοῖς, ἐπήει πᾶσαν λεηλα-
 τῶν τὴν χώραν. καὶ πλῆθος ἄπειρον οἰκετῶν πρόσ-
 λαμβάνων, ἐθάρρυνε καὶ στρατηγοῖς Ῥωμαίων πο-
 λεμῆσαι· καὶ συμπλακείς, τῷ πλήθει πολλάκις ἐκρά-
 τησεν, ἔχων ἤδη στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς μυρίους. ἐν
 τούτῳ δὲ Κλέων τις Κίλιξ, ἄλλων δούλων ἀποστά-
 σεως ἤρξε. καὶ πάντων ταῖς ἐλπίσι μετεωρισθέντων,
 ὥς ἀντιπολεμήσει τὰ στασιάζοντα πρὸς ἀλλήλους,
 καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς οἱ ἀποστάται διαφθείροντες,
 ἐλευθερώσουσι τὴν Σικελίαν τῆς ἀποστάσεως, παρὰ
 δόξαν ἀλλήλοις συνέβησαν· τοῦ Κλέωνος ὑποτα-
 γέντος φιλοῦ τοῦ Εὐρου προστάγματι, καὶ τὴν τοῦ
 στρατηγοῦ (οἷα δεῖ βασιλεῖ) χρεῖαν ἀποπληροῦν-
 τος, ἔχοντος οἰκεῖον πλῆθος στρατιωτῶν πεντακισ-
 χιλίων. ἡμέραι δ' ἐγγύς ἦσαν ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως
 τριάκοντα. καὶ μετὰ βραχὺ ἐκ Ῥώμης ἤκοντι στρα-
 τηγῶ Λευκίῳ Ῥφαίῳ, ἔχοντι στρατιώτας ἐκ Σικε-
 λίας ὀκτακισχιλίους, εἰς πόλεμον καταστάντες οἱ
 ἀποστάται ἐνίκησαν, πλῆθος ὄντες δισμύριοι. μετ'
 οὐ πολὺ δὲ ἀθροίζεται τὸ σύστημα αὐτῶν εἰς μυ-
 ριάδας ἑκοσι. καὶ πολλοῖς τοῖς πρὸς Ῥωμαίους
 πολέμοις ἐνευδοκμήσαντες, ἔλαττον αὐτοὶ ἔπαιον.
 οὐδ' διαβοηθέντος, κατὰ τε Ῥώμην δούλων ἀπόστα-
 σις ἑκατὸν πεντήκοντα συνωμοσάντων ἀνήπτετο· καὶ
 κατὰ τὴν Ἀττικὴν ὑπὲρ χιλίων, ἐν τε Ἀθήνῃ καὶ κατ'

ἄλλους πολλοὺς τόπους. οὓς τάχει τῆς βοηθείας,
 καὶ τῇ σφοδρᾷ κολάσει τῆς τιμωρίας, οἱ καθ' ἑκα-
 στον ἐπιμελήται τῶν κοινῶν θάπτον ἡφάνισαν. σω-
 φρονίσαντες καὶ τὸ ἄλλο, ὅσον ἦν ἐπὶ ἀποστάσει
 μετέωρον. κατὰ δὲ Σικελίαν ἠϋξέτο τὸ κακόν, καὶ
 πόλεις ἠλίσκοντο αὐτάνδρῳι, καὶ πολλὰ στρατόπεδα
 ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν κατεκόπησαν. ἕως Ῥουπίλιος
 ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς τὸ Ταυρομένιον ἀνέσώσατο
 Ῥωμαίοις, καρτερῶς μὲν αὐτὸ πολιορκήσας, καὶ
 εἰς ἄφατον ἀνάγκην καὶ λιμὸν τοὺς ἀποστάτας συγ-
 κλείσας, ὥστε ἀρξάμενους ἐκ παίδων βορῆς, καὶ
 διελθόντας διὰ γυναικῶν, μηδὲ τῆς αὐτῶν ἀλληλο-
 φαγίας μὴδ' ὅλως φείσασθαι. ὅτι καὶ Κομανὸν τὸν
 ἀδελφὸν Κλέωνος, φεύγοντα τῆς πολιορκουμένης
 πόλεως, εἴλε. καὶ τὸ τελευταῖον, Σαραπίωνος Σὺ-
 ρου τὴν ἄκραν προδόντος, συμπάντων τῶν ἐν τῇ
 πόλει δραπετῶν ὁ στρατηγὸς ἐκυρίευσεν, οὓς καὶ
 αἰκισάμενος, κατεκρήμνισεν. ἐκείθεν ἐπὶ τὴν Ἐν-
 ραν ἐλθὼν, παραπλησίως ἐπολιόρκει, εἰς ἐσχάτην
 ἀνάγκην συγκλείων τὰς τῶν ἀποστατῶν ἐλπίδας.
 καὶ Κλέωνα τὸν στρατηγὸν, ἐξελθόντα τῆς πόλεως,
 καὶ ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενον, μετ' ὀλίγον ὑπὸ τῶν
 τραυμάτων δείξας νεκρόν, εἴλε καὶ ταύτην προδο-
 σίαν τὴν πόλιν. ἐπεὶ οὐδ' ἦν ἀλώσιμος, διὰ τὴν
 ὀχυρότητα, βίᾳ χειρός. ὁ Ἐὐνους ἀναλαβὼν τοὺς
 σωματοφύλακας, ὄντας ἑξακοσίους, ἔφυγεν ἀνάνδρως
 εἰς τινὰς παρακρήμνους τόπους. ἀλλ' οἱ μὲν σὺν αὐτῷ
 ἄφικτον τὸ περὶ αὐτοὺς δεινὸν ἐπιστάμενοι, (ἥδη
 γὰρ καὶ ὁ στρατηγὸς Ῥουπίλιος ἐπ' αὐτοὺς ἤλαυνεν)

ἀλλήλους τοῖς ξίφεσιν ἔσφαζον ἀπαυχενίσαντας. ὁ δὲ ιερρατίας Εὐνους καὶ βασιλεὺς, καταφυγὼν διὰ δειλίαν ἐν τισι κοιλάσιν, ἐξεικνύσθη ἅμα τετάρτων, μαγείρου, καὶ ἄρτοποιοῦ, καὶ τοῦ τρίβοντος αὐτὸν ἐν τῷ λουτρῷ, καὶ τετάρτου τοῦ παρὰ τοὺς πότους εἰωθότος ψυχαγωγεῖν αὐτόν. καὶ παραδοθεὶς εἰς φυλακὴν, καὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ διαλυθέντος εἰς φθειρῶν πλῆθος, οἰκίῳς τῆς περὶ αὐτὸν ῥαδιοῦργίας κατέστρεψε τὸν βίον ἐν τῇ Μοργαντίνῃ. ἐντεῦθεν Ῥουπίλιος ἐπιτρέχων ὅλην τὴν Σικελίαν ἅμα λογάσιν ὀλίγαις, θῆκετον ἥπερ τις ἤλπισε, παντὸς αὐτὴν ἡλευθέρωσε ληστήριου. "Οἱ δὲ τῶν ἀποστατῶν βασιλεὺς Εὐνους ἑαυτὸν μὲν Ἀντίοχον, Σύρου δὲ τῶν ἀποστατῶν τὸ πλῆθος ἐπωνόμασεν. (Ecl^o II, pag. 525 - 529.)

* "Οἱ οὐδέποτε στάσις ἐγενετο τηλικαύτη δούλων, ἥλικη συνέστη ἐν τῇ Σικελίᾳ, δι' ἣν πολλὰ μὲν πόλεις δειναῖς περιέπεσον συμφοραῖς, ἀναρίθμητοι δὲ ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετὰ τέκνων ἐπειράθησαν τῶν μεγίστων ἀτυχημάτων, πᾶσα δὲ ἡ νῆσος ἐκινδύνευσεν πεσεῖν εἰς ἐξουσίαν δραπέτων, ὅσον τῆς ἐξουσίας τιθεμένων τὴν τῶν ἡλευθέρων ὑπερβολὴν τῶν ἀκληρημάτων. καὶ ταῦτα ἀπῆντησε τοῖς μὲν πολλοῖς ἀνελπίστως καὶ παραδόξως, τοῖς δὲ πραγματικῶς ἕκαστα δυναμένοις κρίνειν, οὐκ ἀλόγως ἔδοξεν συμβαίνειν. διὰ γὰρ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐπορίας τῶν τὴν κρατίστην νῆσον εὐκαρπιζομένων, ἅπαντες σχεδὸν οἱ τοῖς πλούτοις προκεκοφότες, ἐξήλωσαν τὸ μὲν πρῶτον τρυφήν, εἰθ' ὑπερηφανίαν καὶ ὕβριν.

ἐξ ὧν ἁπάντων αὐξανομένης ἐπίσης τῆς τε κατὰ
τῶν οἰκετῶν κακουχίας καὶ τῆς κατὰ τῶν δεσποτῶν
ἀλλοτριότητος, ἐρράγη ποτὲ σὺν καιρῷ τὸ μῖσος. ἐξ
οὗ χωρὶς παραγγέλματος πολλαὶ μυριάδες συνέδρα-
μον οἰκετῶν ἐπὶ τὴν τῶν δεσποτῶν ἀπώλειαν. τὸ πα-
ραπλήσιον δὲ γέγονε καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ κατὰ
τοὺς αὐτοὺς καιροὺς, Ἀριστονίκου μὲν ἀντιποιησα-
μένου τῆς μὴ προσηκούσης βασιλείας, τῶν δὲ δο-
λῶν διὰ τὰς ἐκ τῶν δεσποτῶν κακουχίας συναπογο-
ησαμένων ἐκείνῳ, καὶ μεγάλοις αἰνυχήμασι πολλὰς
πόλεις περιβαλόντων.

Ὅτι παραπλησίως καὶ πρὸς τὰς γεωργίας ἔκα-
στος τῶν πολλὴν χώραν κεκτημένων, ὅλα σωματο-
τροφεῖα συνηγόραζον· καὶ τοὺς μὲν πέδαις δεσμεύ-
ειν, τοὺς δὲ βαρύνει τῶν ἔργων καταπονεῖν, πάν-
τας δὲ τοῖς ὑπερηφάνοις χαρακτηῖρσι κατέστιζον.
διὸ καὶ τοσοῦτο τῶν οἰκετῶν ἐπέκλυσε πλήθος ἀπα-
σαν Σικελίαν, ὥστε τοὺς ἀκούοντας τὴν ὑπερβο-
λὴν μὴ πιστεῦσαι. καὶ γὰρ τῶν Σικελιωτῶν οἱ πολ-
λοὺς πλούτους κεκτημένοι, διημιλλῶντο πρὸς τὰς
τῶν Ἰταλιωτῶν ὑπερηφανίας τε καὶ πλεονεξίας, καὶ
κακουργίας. εἰς τοιαύτην γὰρ συνήθειαν ῥαδιουργ-
γίας τοὺς ῥομεῖς ἤγαγον οἱ πολλοὺς οἰκέτας κεκτη-
μένοι τῶν Ἰταλικῶν, ὥστε τροφὰς μὲν μὴ παρέχειν,
ἐπιτρέπειν δὲ ληστεύειν. τοιαύτης δοθείσης ἐξουσίας
ἄνθρωποις διὰ μὲν τὴν ἰσχὺν τῶν σωμάτων δυνα-
μένοις πᾶν τὸ κριθὲν ἐκτελεῖν, διὰ δὲ τὴν ἄνεσιν
καὶ σχολὴν εὐκαιροῦσι, διὰ δὲ τὴν τῆς τροφῆς ἔν-
δειαν ἀναγκαζομένοις ταῖς παραβόλοις ἐγχειρεῖν

προᾶξει, συνέβη ταχὺ τὴν παρανομίαν αὐξηθῆναι.
 τὸ γὰρ πρῶτον ἐν τοῖς ἐπιφανεσιτάτοις τόποις τοῖς
 καθ' ἓνα καὶ δύο τὰς ὁδοιπορίας ποιουμένους ἐφό-
 νευον. εἴτα ἐπὶ τὰς τῶν ἀσθενεστερῶν ἐπαύλεις νυ-
 κτὸς ἄθροοι συντρέχοντες, ἐξήρουν βίαια ταύτας, καὶ
 τὰς κτήσεις διήρπαζον, καὶ τοὺς ἀνθισταμένους
 ἀνῆρουν. αἰὲ δὲ μᾶλλον τῆς τόλμης προβαίνουσι
 οὔτε τοῖς ὁδοιπόροις νυκτὸς ἢ Σικελία βάσιμος ἦν,
 οὔτε τοῖς ἐπὶ τῆς χώρας ζῆν εἰωθόσιν ἀσφαλῆς ἐπὶ
 ταύτης ἢ διατριβή· πάντα δὲ βίας καὶ ληστείας,
 καὶ παντοδαπῶν φόνων ἦν μεστά. τοῖς δὲ νομεύσιν
 ἀγρὰς γεγενημένης καὶ σκευῆς στρατιωτικῆς, ἐν-
 λόγω ἀπαντας ἐνεπιμπλῶντο φρονήματος καὶ θρά-
 σους. περιφέροντες γὰρ ῥόπαλα καὶ λόγχας, καὶ κα-
 λαύροπας ἀξιολόγους, καὶ δερμάτα λύκων ἢ σκύ-
 λων ἐσκεπασμένοι τὰ σώματα, καταπληκτικὴν εἶ-
 χον τὴν πρόσοψιν, καὶ πολεμικῶν ἔργων οὐ πόρροί
 κειμένην. κυνῶν τε ἀλκίμων ἄθροισμα συνεπόμενον
 ἑκάστῳ, καὶ τροφῆς καὶ γάλακτος καὶ κρεῶν παρὰ
 κειμένων πλήθος ἐξηγούον τὰς τε ψυχὰς καὶ τὰ σώ-
 ματα. ἦν οὖν πᾶσα χώρα μεστὴ καθάπερ στρατευ-
 μάτων διεσπαρμένων, ὥς ἂν ὑπὸ τῆς τῶν δεσποτῶν
 ἐπιτροπῆς τοῦ θράσους τῶν δούλων καθωπλισμέ-
 νου. οἱ δὲ στρατηγοὶ κωλύειν μὲν ἐπεχείρουν τὴν
 ἀπόνοιαν τῶν οἰκειῶν, κολάζειν δὲ οὐ τολμῶντες
 διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ βῆρος τῶν δεσποτῶν, ἡναγκά-
 ζοντο περιορᾶν τὴν ἐπαρχίαν ληστευομένην. οἱ πλεί-
 στοι γὰρ τῶν κτητόρων ἵππεῖς ὄντες ἐντελεῖς τῶν
 Ῥωμαίων, καὶ κριταὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν κατη-

γορουμένοις στρατηγοῖς γινόμενοι, φοβεροὶ ταῖς ἀρχαῖς ὑπῆρχον. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 598 sq.)

Οἱ οὖν περὶ τὰς γεωργίας ἀσχολουμένοι τῶν Ἰταλικῶν, παμπληθεῖς οἰκέτας ὄνουντες, καὶ πάντας χαράττοντες τοῖς στίγμασι, τροφὰς μὲν οὐχ ἱκανὰς παρέχοντο, τῇ δὲ βαρύντητι τῶν ἔργων κατέξαινον τὴν παρ' αὐτῶν ταλαιπορίαν.

Οἱ Δαμόφιλός τις ἦν, τὸ γένος Ἐνναῖος, τὴν οὐσίαν μεγάλου πλούτου, τὸν τρόπον ὑπερήφανος, ὃς πολλὴν χώρας πάροδον γεωργῶν, παμπληθεῖς δὲ βοσκημάτων ἀγέλας κεκτημένος, οὐ μόνον τὴν τρυφὴν τῶν κατὰ Σικελίαν Ἰταλικῶν ἐξήλωσεν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ τοὺς οἰκέτας πλῆθος, καὶ τὴν εἰς τοὺς αὐπανθρωπίαν καὶ βαρύντητα. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς χώρας ἵππους τε πολυτελεῖς, καὶ τετρακύκλους ἀπήνας μετ' οἰκετῶν στρατιωτικῶν περιήγετο. πρὸς δὲ τοῦτοις εὐπρεπῶν παίδων πλῆθος, ἔτι δὲ κολάκων ἀναγωγὸν παραδρομὴν ἔχειν ἐφιλοτιμεῖτο. κατὰ δὲ τὴν πόλιν καὶ τὰς ἐπαύλεις ἀργυρομάτων ἐκθέσεις τορευτῶν, καὶ στρωμάτων θαλαττίων πολυτελείας ἐκπονούμενος, παρετίθετο τραπέζας ὑπερήφανους, καὶ βασιλικὰς ταῖς δαψιλείαις, ὑπεραίρων τὴν Περσικὴν τρυφὴν ταῖς δαπάναις καὶ πολυτελείαις. ὑπερέβαλλε δὲ καὶ κατὰ τὴν ὑπερηφανίαν. ἀναγωγὸς γὰρ καὶ ἀναπαιδευτότροπος, ἐξουσίας ἀνευπευθύνου καὶ οὐσίας μεγαλοπλούτου κυριεύσας, τὸ μὲν πρῶτον κόρον ἐγέννησεν, εἰθ' ὕβριν, τὸ δὲ τελευταῖον ὀλεθρον ἔαν. τῷ, καὶ συμφορὰς μεγάλας ἢ πατρίδι. ἀγοράζων

γὰρ οἰκετῶν πληθὺς, ὕβριστικῶς αὐτοῖς προσεφέρετο, στίγμασι σιδήρου χαράττων τὰ σώματα τῶν ἐλευθέρων μὲν ἐν πατρίσι γεγεννημένων, αἰχμαλωσίας δὲ καὶ δουλικῆς τύχης πεπειραμένων. καὶ τούτων τοὺς μὲν πέδαις δεσμεύων, εἰς τὰς συνεργασίας ἐνέβαλλε· τοὺς δὲ νομεῖς ἀποδεικνύων, οὐτ' ἐσθῆτας, οὔτε τροφαῖς ἐχορήγει τὰς ἀρμοτιούσας. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 599 sq.)

“Οτι ὁ αὐτὸς Δαμόφιλος διὰ τὴν αὐθαδέϊαν καὶ τὴν ὁμότητα τῶν τρόπων, οὐκ ἦν ἡμέρα, καθ' ἣν οὐκ ἠκίζετο τινὰς τῶν οἰκετῶν ἐπ' αἰτίας οὐ δικαίας. οὐχ ἦττον δὲ ἢ γυνὴ τούτου Μεγαλλίς χαίρουσα ταῖς ὑπερηφάνοις τιμωρίαις, ὥμῳ προσεφέρετο ταῖς θεραπευαίνοις, καὶ τῶν οἰκετῶν τοῖς ὑποπεσοῦσι. καὶ διὰ τὴν ἐξ ἀμφοτέρων ὕβριν καὶ τιμωρίαν, ἀπεθρησώθησαν οἱ δοῦλοι πρὸς τοὺς κυρίαυσι καὶ διαλαβόντες μηδὲν ἔτι χεῖρον τῶν παρόντων αὐτοῖς κακῶν ἀπαντήσεσθαι.

“Οτι κατὰ τὴν Σικελίαν ἦν τοῦ Δαμοφίλου θυγάτηρ, παρθένος μὲν τὴν ἡλικίαν, ἀπλότῃ δὲ τρόπων καὶ φιλανθρωπίᾳ διαφέρονσα. αὕτη τοὺς μαστιζομένους ὑπὸ τῶν γονέων, αἰὲν φιλοτίμως εἰώθει παρηγορεῖσθαι, καὶ τοῖς δεδεμένοις τῶν οἰκετῶν ἐπαρκοῦσα, διὰ τὴν ἐπιείκειαν θαυμαστῶς ὑπὸ πάντων ἠγαπᾶτο. καὶ τότε οὖν τῆς προγεγεννημένης χήριτος ξενολογησάσης αὐτῇ τὸν παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων ἔλεον, οὐ μόνον οὐδεὶς ἐτόλμησε μεθ' ὕβρεως ἐπιβαλεῖν τῷ κόρῃ τὰς χεῖρας, ἀλλὰ πέντες ἄνθρωπον πάσης ὕβρεως τὴν ἀκμὴν αὐτῆς εἰήρησαν προ-

χειρισάμενοι δ' ἐξ αὐτῶν τοὺς εὐθέτους, ὧν ἐκτενέ-
στατος ἦν Ἑρμείας, ἀπήγαγον εἰς Κατάνην πρὸς τι-
νας οἰκεῖους.

*Οτι Εὖνος μετὰ τὸ ἀναγόμενθ' εἰς βασιλείαν
πάντας ἀνελών, ἐκλέψας μόνους ἀφῆκε τοὺς ἐν
τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις κατὰ τὰς ἐκ τοῦ κυρίου
συμπεριφορὰς ἐν τοῖς συνδελφείοις ἀποδεδεγμένους
αὐτὸν, ἐν τῇ τε μαντικῇ, καὶ κατὰ τὰς τῆς τρα-
πέζης δόσεις φιλανθρώπους. ὥστε θαυμάσαι τὴν τε
τῆς τύχης περιπέτειαν, καὶ τὸ τὴν κατὰ τῶν εὐτε-
λεστάτων εὐεργεσίαν ἀμειψθῆναι σὺν καιρῷ τηλι-
καύτῃ χάριτι. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
600 sq.)

* Olymp. CLXI, 3. a. C. 134. U. C. 620.

*Οτι καὶ ἄλλη τις ἐγένετο ἀπόστασις δραπέτων,
καὶ σύστημα ἀξιώλογον. Κλέων γάρ τις Κίλιξ ἐκ
τῶν περὶ τὸν Ταῦρον τόπων, συνήθης ὢν ἐκ παί-
δων τῷ ληστικῷ βίῳ, καὶ κατὰ τὴν Σικελίαν νο-
μεὺς γεγονὼς ἱπποφορβίων, οὗ διέλιπεν ὁδοιδοκῶν,
καὶ παντοδαποὺς φόνους ἐπιτελούμενος. ὅς πυθό-
μενος τὴν κατὰ τὸν Εὐνίου προκοπὴν, καὶ τὰς
τῶν μετ' αὐτοῦ δραπέτων εὐημερίας, ἀποστάτης
ἐγένετο· καὶ τινὰς τῶν πλησίων οἰκετῶν πείσας συν-
απονοήσασθαι, κατέτρεχε τὴν πόλιν τῶν Ἀκραγαν-
τίνων καὶ τὴν πλησιόχωρον πᾶσαν.

*Οτι κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀτταλὸς ὁ βασιλεὺς προσ-
φάτως διαδεδεγμένος τὴν ἀρχὴν, ἄλλοτριαν ἔσχε διά-
θεσιν τῶν προβεβασιλευκότων. καὶ γὰρ ἐκείνοι χρη-

στότητι καὶ φιλανθρωπία χρώμενοι, ταῖς βασιλείαις ἐνευδαιμόνησαν· οὗτος δὲ γενόμενος ὤμος καὶ μισοφόνος, πολλοὺς τῶν ὑπὸ τὴν βασιλείαν τεταγμένων ἀνηκέστοις συμφοραῖς καὶ σφαγαῖς περιέβαλε. τῶν δὲ πατρῶων φίλων τοὺς δυνατωτάτους ὑποπτεύσας, ὥς καὶ αὐτοῦ τι βουλευσαμένους, ἔκρινε δεῖν ἅπαντας ἐκποδῶν ποιήσασθαι. ἐπιλεξάμενος οὖν τῶν βασιβάρων μισοφόνων τοὺς ἀγριωτάτους εἰς φόνον, ἀπλήστους δὲ εἰς χρημάτων περιουσίαν, τούτους ἐν τισιν οἰκήμασι κατέκρυψεν ἐν τοῖς βασιλείοις, τῶν δὲ φίλων τοὺς ὑποπιεζομένους μετεπέμπετο· παραγενομένον δὲ τῶν φίλων πάντας ἀπέκτεινεν, ἔχων ὑπηρέτας οἰκείους τῆς ἰδίας μισοφονίας. εὐθὺς δὲ τέκνα καὶ γυναῖκας τούτων προσέταξε τῆς αὐτῆς τιμωρίας ἀξιώσασθαι. τῶν δὲ ἄλλων φίλων τοὺς ἐπ' ἐξουσίᾳ στρατιωτῶν ἢ πόλεων τεταγμένους, οὓς μὲν ἐδολοφόνησεν, οὓς δὲ συλλαβὼν πανοικίους ἀνείλε· διὰ δὲ τὴν ὤμότητα μισηθεὶς, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ καὶ τῶν πλησιοχώρων, πάντας τοὺς ὑποτεταγμένους ἐποίησε μετεώρους πρὸς καινοτομίαν.

Ὅτι Τιβέριος ὁ Γράκχος ἦν νῖος Τιβερίου δις ὑπατευκότος, καὶ πολέμους ἐπιφανεῖς καὶ μεγάλους κεχειρικότες, ἔτι δὲ καλῶς πεπολιτευμένου· θυγατριδοῦς δὲ Ποπλίου Σκιπίωνος, τοῦ καταπεπολεμηκότος Ἀννίβαν καὶ Καρχηδονίου. ἐξ ἀμφοτέρων δὲ τῶν γονέων ἐπισημοτάτου γένους πεφυκώς, ἰδίᾳ πολὺ προεῖχε τῶν ἡλικιωτῶν συνέσει τε καὶ λόγου δεινότητι, καὶ τὸ σύνολον πάσῃ παιδείᾳ, καὶ δυνάμε-

νος παρῳήσιαν ἄγειν πρὸς τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἀντι-
πρατιόντων. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 601.)

Olymp. CXLI, 4. a. C. 133. U. C. 621. Olymp. CLXII, 3.
a. C. 130. U. C. 624.

Ὅτι οἱ Σύροι οἱ δραπεταὶ τῶν αἰχμαλώτων τὰς
χεῖρας ἀπέκοπτον· οὐκ ἄρκούμενοι ταῖς παρὰ τοὺς
καρποὺς τομαῖς, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς τοῖς βραχίοσι συν-
ακρωτηριάζοντες.

Ὅτι ἡ σύγκλητος δεισιδαιμονοῦσα ἐξαπέστειλεν
εἰς Σικελίαν περὶ τοὺς Σιβύλλης χρησμούς κατὰ Σι-
βυλλιακὸν λόγιον· οἱ δὲ ἐπελθόντες καθ' ὅλην τὴν
Σικελίαν τοὺς τῷ Αἰτναίῳ Διὶ καθιδρυμένους βω-
μοὺς θυσιάσαντες, καὶ περιφράγματα ποιήσαντες,
ἄβάτους ἀπεδείκνυνον τοὺς τόπους, πλὴν τοῖς ἔχουσι
καθ' ἑκάστον πολίτευμα πατρίους θύειν θυσίας.

Ὅτι ἦν τις Γοργὸς Μοργαντῖνος ἐπικαλούμενος
Κάμβalos, πλούτω καὶ δόξῃ διαφέρων· ὃς ἐπὶ κυ-
νηγίαν δρμήσας, καὶ περιπεσὼν λησθηρίῳ δραπετῶν,
ἔφευγε πεζὸς πρὸς τὴν πόλιν. ἀπαντήσαντος δὲ αὐ-
τῷ Γοργοῦ τοῦ τούτου πατρὸς ἐφ' ἵππον, καὶ κα-
θαλλομένου, καὶ παραδιδόντος τὸν ἵππον, ὅπως
ἐφυλλόμενος ἀφιππεύσῃ πρὸς τὴν πόλιν, οὗθ' ὃ
παῖς τὴν ἰδίαν σωτηρίαν τῆς τοῦ πατρὸς προέκρινεν,
οὐδ' ὃ πατὴρ προσιδέχετο τῷ τοῦ τέκνου θανάτῳ
διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. δεομένων δὲ ἀλλήλων μετὰ
δακρύων, καὶ διαφιλοτιμουμένων ὑπὲρ εὐσεβείας
τε καὶ φιλοστοργίας, σύγκρισίν τε λαμβάνοντος ἡ-
θους φιλοτέκνου πρὸς τρόπον φιλοπάτορα, συνέβη
τοὺς ληταῖς ἐπιφανέντας ἀμφοτέρους ἀνελεῖν.

Diod. T. VI.

Ο

Ὅτι ὁ τοῦ Δηγύλιος υἱὸς Ζιβέλμιος, ἐξηλωκὸς τὰς τοῦ πατρὸς μισοφονίας, μνησικακῶν δὲ ὑπὲρ τῶν τοῖς Θραξὶ πραχθέντων, ἐπὶ τοσοῦτο προῆλθεν ὁμότητος καὶ παρανομίας, ὥστε τοὺς προσκόψαντας πανοικίους τιμωρεῖσθαι· ἐπὶ γὰρ ταῖς τυχούσαις αἰτίαις τοὺς μὲν διεμέλιξε, τοὺς δὲ ἀνεστιαύρου, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἐνέπριξε· γονέων δὲ ἐν ὄμμασι καὶ κόλποις ἐγκατέσφαξε τέκνα· καὶ κρεανομῶν τὰ σώματα παρετίθει τοῖς συγγενεστέτοις, ἀνανεούμενος τὰς παλαιὰς ἐκείνας Τηρέως ἢ Θυέστου θοινάς. οἱ δὲ Θραῖκες συλλαβόντες τὸν Ζιβέλμιον, τὸ μὲν καθεὶν αὐτὸν ἀντιδιατιθέναι σχεδὸν ἀδύνατον ὑπῆρχε· πῶς γὰρ ἐνδεχόμενον ἦν ἐν σῶμα τὴν εἰς ὅλον ἔθνος παρανομίαν γενομένην ἀναδέξασθαι; ὁμοῦ δ' ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ἐφιλοτιμήθησαν πᾶσαν ὕβριν καὶ τιμωρίαν προσαγαγεῖν τῷ σώματι.

Ὅτι ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φύσκων προσαγορευόμενος, πυθόμενος τὴν τῆς Κλεοπάτρας πρὸς αὐτὸν ἀλλοτρίωσιν, καὶ οὐκ δυνάμενος ἄλλως αὐτὴν λυπῆσαι, προῆλθεν ἀνοσιωιάτην ἐτόλμησεν ἐπιτελέσασθαι. μιμησάμενος γὰρ τὴν τῆς Μηδείας ὁμότητα καὶ μισοφονίαν, τὸν κοινὸν αὐτοῦ τε καὶ κείνης υἱὸν ἔσφαξεν ἐν τῇ Κύπρῳ, παῖδα μὲν ὄντα τὴν ἡλικίαν, ὀνομαζόμενον δὲ Μεμφίτην. οὐκ ἄρκεσθεις δὲ τῷ ἀσεβήματι τούτῳ, πολλῇ μεῖζον μύσος ἕτερον ἐπέτελέσατο. ἀκρωτηριάσας γὰρ τὸ σῶμα τοῦ παιδὸς, καὶ ἐνθεῖς εἰς τινα κίστην, προσέταξε τινὶ τῶν ὑπῆρχόντων εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν διακομίσαι· κατὰ τύχην δὲ συνέγγυς ὄντων τῇ Κλεοπάτρᾳ τῶν γενεθλίων, τῇ

πρὸ τούτων νυκτὶ θεῖναι τὴν κίστην πρὸ τῶν βασι-
λειῶν παρεσκευάσατο. οὗ συντελεσθέντος, καὶ τῆς
περιστάσεως ἐπιγνωσθείσης, ἡ Κλεοπάτρα πένθος
ἤρατο, καὶ τὸ πλῆθος παντελῶς ἀπεθηριώθη πρὸς
τὸν Πτολεμαῖον. (Excerpt. de Virt. et Vit. p.
602 sq.)

Olymp. CLXIII, 2. a. C. 127. U. C. 627. Olymp. CLXIV,
1. a. C. 124. U. C. 630.

Ὅτι ὁ στρατηγὸς Ἀντιόχου Ἀθηναῖος πλεῖστα
ἐν ταῖς ἐπισταθμίαις ἐργασμένος κακὰ, τῆς φυγῆς
κατάρξας καὶ τὸν Ἀντίοχον ἐγκαταλιπὼν, τῆς προσ-
ηκούσης καταστροφῆς ἔτυχε. διεκπεσόντος γὰρ αὐ-
τοῦ πρὸς τινὰς κόμας ἡδικημένους ἐν ταῖς ἐπιστα-
θμίαις, οὐδεὶς αὐτὸν ἐδέξατο εἰς οἰκίαν, οὔτε τρο-
φῆς μετέδωκεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν χώραν ἀλώμενος λιμῶ
κατέστρεψε τὸν βίον.

Ὅτι ἀποσταλεῖς παρὰ Πτολεμαίου τοῦ πρεσ-
βυτέρου Ἡγέλοχος στρατηγὸς ἐπὶ Μαρσύαν τὸν τῶν
Ἀλεξανδρέων στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως, αὐτὸν τε
ἐξώγησε καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἄρδην ἀνεί-
λεν. ἐπαναχθέντος δὲ τοῦ Μαρσύου πρὸς τὸν βα-
σιλέα, καὶ πάντων προσδοκάντων τιμωρίας αὐτὸν
τεύξεσθαι τῆς μεγίστης, ἀπέλυσεν αὐτὸν τῶν ἐγ-
κλημάτων, μετενόει γὰρ ἤδη, καὶ ταῖς φιλανθρωπί-
αις ἔσπευδε διορθώσασθαι τὴν τῶν ὄχλων πρὸς αὐ-
τὸν ἀποθηριώσιν.

Ὅτι Εὐήμερος ὁ τῶν Πάρθων βασιλεὺς, ἑρ-
κάντιος ὢν τὸ γένος, ὁμότητι δὲ ὑπερβάλλων πάντας
τοὺς μνημονευομένους τυράννους, οὐκ ἔστιν ὁποῖον

τιμωρίας γένος ἀπέλιπε. πολλοὺς δὲ τῶν Βαβυλωνίων καὶ ἐπὶ ταῖς τυχοῦσαις αἰτλαῖς πανοικίους ἑξανδραποιδῶμενος, εἰς τὴν Μηδίαν ἐξέπεμψε, προστάξας λαφυροπωλῆσαι· καὶ τῆς Βαβυλωνίως τὴν ἀγοράν, καὶ τινὰ τῶν ἱερῶν ἐνέπρησε, καὶ τὸ κράτιστον τῆς πόλεως διέφθειρε.

Ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Ζαβινᾶς ἐπικληθεὶς, ἀξιολόγων ἡγεμόνων ἀποστάτων Ἀντιπάντρου καὶ Κλονίου καὶ Ἀερόπου, τοὺτους καταλαβομένους Λαοδικεῖαν ἐξεπολιόρκησεν· καὶ χρησάμενος μεγαλοψύχως αὐτοῖς, ἀπέλυσεν τῶν ἐγκλημάτων. ἦν γὰρ πρῶτος καὶ συγγνωμονικὸς, ἔτι δὲ ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἐν ταῖς ἐντεύξεσι προσηνής. ὧν χάριν διαφερόντως ὑπὸ τῶν πολλῶν ἠγαπᾶτο.

Ὅτι Σέξτου τὴν τῶν Γαλατῶν πόλιν ἐλόντος, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ λαφυροπωλοῦντος, Κράτων τις ὄνομα, γεγονώς φιλορώμαιος, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ὕβρεις καὶ βασάνους ὑπὸ τῶν ἀποστάντων πολιτῶν ὑπομεμενηκώς, ἦγετο δέσμιος μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων. ἰδὼν δὲ χρηματίζοντα τὸν ὕπατον, καὶ δηλώσας ὅστις ἦν, καὶ ὅτι πολλοὺς καὶ πολλὰς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὑποστάς κινδύνους, ὥσπερ ὑπὲρ Ῥωμαίων πολιτευόμενος, οὐ μόνον αὐτὸς μεθ' ὅλης τῆς συγγενείας ἀπολυθεὶς ἀπέλαβε τὴν κτῆσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς Ῥωμαίους εὐνοίαν, ἔξουσίαν ἔλαβεν ἐννακοσίους τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς δουλείας ἐξελέσθαι. ὁ γὰρ ὕπατος μεγαλοψυχότερον τῆς ἰδίας ἐλπίδος αὐτῷ προσηνέχθη, πρὸ ὀφθαλμῶν τιθεὶς τοῖς Γαλάταις τὴν εἰς ἑκάτερον μέρος

τῶν Ῥωμαίων ὑπερβολὴν φιλανθρωπίας καὶ τιμωρίας. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 603 sq.)

Olymp. CLXIV, 2. a. C. 123. U. C. 631. Olymp. CLXIV, 4. a. C. 121. U. C. 633. Olymp. CLXVII, 2. a. C. 111. U. C. 643.

Ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος οὐ πιστεύων τοῖς ὄχλοις, διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τῶν ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνων, καὶ τὴν πρὸς τὰς μεταβολὰς ὀξύτητα, παρατάξασθαι μὲν οὐκ ἐτόλμησε, διανοεῖτο δὲ συσκευάσασθαι τὰ βασιλικὰ χρήματα, καὶ τὰ τῶν θεῶν ἀναθήματα συλῆσαι, καὶ μετὰ τούτων νυκτὸς ἀπάραι εἰς τὴν Ἑλλάδα. συλῆν δι' ἐπιβαλόμενος διὰ τινων βαρβάρων τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν, καὶ φωραθεὶς, ἐκινδύνευσεν μὲν μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ χειρὸς τυχεῖν τῆς ἁρμοτιτούσης τιμωρίας· φθάσας δὲ καὶ διαδράς μετ' ὀλίγων, ἐπεβύλετο φεύγειν εἰς Σιλεύκειαν. τῆς δὲ φήμης αὐτὸν καταταχοῦσης, οἱ Σιλευκεῖς ἀκούσαντες τὰ περὶ τὴν ἱεροσυλίαν, ἀπέκλεισαν αὐτὸν τῆς πόλεως. ὁ δὲ ἀποπεσὼν καὶ ταύτης τῆς ἐπιβολῆς, ὥρμησε φεύγειν ἐπὶ τὸ Πισίδιον, ἀντεχόμενος τῶν παραθαλαττίων τόπων.

Ὅτι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν Γράκχον ὑπὸ τοῦ ἰδίου δούλου, τῶν γεγονότων αὐτοῦ φίλων Λεύκιος Οὐιτέλλιος πρῶτος ἐπιστὰς τῷ πτώματι αὐτοῦ, οὐχ ὅπως ἡχθέσθη τῇ συμφορᾷ τοῦ τετελευτηκότος· ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν ἀφελὼν καὶ κομίσας πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἶκον, ἰδίαν τινὰ πλεονεξίας ἐπίνοιαν καὶ ὠμότητος ὑπερβολὴν ἐπεδείξατο. ὁ γὰρ ὕπατος ἦν ἐπικεκληρυνκὼς τῷ τὴν κεφαλὴν ἀπενέγκαντι δώσειν ἰσοσταθμον χρυσίον· ὁ δὲ τὸν τράχηλον διατρήσας καὶ τὸν ἐγκέφαλον ἐκκενώσας, ἐνέτηξεν ἀντὶ τούτου μό-

λυβδον. ἀναδοὺς δὲ τὴν κεφαλὴν ἐκομίσατο μὲν τὸ
χρυσίον, κατεγνώσθη δὲ εἰς ἅπαντα τὸν βίον ἐπὶ
προδοσίᾳ φιλίας. ὁμοίως δὲ οἱ Φλάκκοι διεχειρί-
σθησαν.

Ὅτι κατὰ τὴν Λιβύην παραταξαμένων ἁλλήλοις
τῶν βασιλέων, Ἰογόρθας κρατήσας τῇ μάχῃ πολ-
λοὺς ἀνέϊλε τῶν Νομάδων· ὁ δὲ Ἀτάρβας ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ καταφυγὼν εἰς Κίρταν, καὶ συγκλεισθεὶς εἰς
πολιορκίαν, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς Ῥώμην, μὴ
περιῦδεῖν βασιλέα φίλον καὶ σύμμαχον κινδυνεύοντα·
ἡ δὲ σύγκλητος ἔπεμψε πρέσβεις λύσειν τὴν πολιορ-
κίαν. οὐ προσέχοντος δὲ Ἰογόρθας, πάλιν ἐτέρους ἔπεμ-
ψαν ἀξίωμα μεῖζον ἔχοντας. ὁμοίως δὲ καὶ τούτων
ἀπράκτων ἐπανελθόντων, ὁ Ἰογόρθας περιταφρεύ-
σας τὴν πόλιν ἐνδείκᾳ κατεπόνησε τοὺς ἐν τῇ πόλει
τὸν δὲ ἀδελφὸν ἐξελθόντα μεθ' ἱκετηρίας, καὶ τῆς
μὲν βασιλείας ἐξιστάμενον, τὸ δὲ ζῆν αἰτούμενον
ἀπέσφαξεν, οὐκ ἐντραπεῖς οὔτε συγγένειαν, οὔτε
τὸν τῆς ἱκεσίας νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Ἰταλῶν
τοὺς συμμαχήσαντας τὰδελφῶ, πάντας αἰκισάμενος
ἀπέκτεινεν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
604 sq.)

Ὅτι Νασικᾶς ὁ ὕπατος ὑπῆρχεν ἀνὴρ καὶ καὶ
ἀρετὴν ἀξιόλογος, καὶ κατὰ τὴν εὐγένειαν θαυμα-
ζόμενος, ἐξ ἐκείνου γὰρ ἦν τοῦ γένους, ἐξ οὗ τοὺς Ἀφρ-
κανοὺς, καὶ τοὺς Ἀσιαγενεῖς, καὶ τοὺς Ἰσπανοὺς ὀνο-
μάζεσθαι συμβέβηκεν. ὧν ὁ μὲν τὴν Λιβύην, ὁ δὲ τὴν
Ἀσίαν, ὁ δὲ τὴν Ἰσπανίαν καταστρεφάμενος, ἔτυ-
χε τῆς ἀπὸ τῶν πράξεων φερωνύμου προσηγορίας.

καὶ πρὸς δὲ τῇ κοινῇ τοῦ γένους δόξῃ, πατέρα καὶ
πάππον ἔσχεν ἐπιφανεστάτους Ῥωμαίων. ἄμφω μὲν
γὰρ προεκάθησαν τοῦ συνεδρίου, καὶ πρώτην ἐπιτ-
χον γνώμην μέχρι τῆς τελευτῆς. ὁ δὲ πάππος αὐτοῦ
καὶ κατὰ δόγμα τῆς συγκλήτου, τῶν πλείστων ἄρι-
στος ἐκρίθη· ἐν μὲν γὰρ τοῖς τῆς Σιβύλλης χρησμοῖς
εὐρέθη γεγραμμένον, ὅτι δεῖ τοὺς Ῥωμαίους ἰδρύ-
σασθαι νεὼν τῆς μεγάλης μητρὸς τῶν Θεῶν, καὶ τῶν
μὲν ἱερῶν τὴν καταγωγὴν ἐκ Πεισινοῦντος τῆς Ἀσίας
ποιήσασθαι, τὴν δὲ ἐκδοχὴν αὐτῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ γε-
νέσθαι, πανδημεὶ τῆς ἀπαντήσεως γενομένης, καὶ
τῶν τε ἀνδρῶν τὸν ἄριστον καὶ γυναικῶν ὁμοίως
τὴν ἀγαθωπιάτην, τοὺτους ἀφηγεῖσθαι τῆς ἀπαντή-
σεως, καὶ δέξασθαι τὰ ἱερὰ τῆς Θεᾶς. τῆς δὲ συγ-
κλήτου πάντα συντελοῦσης κατὰ τὸν χρησμόν, ἐκρί-
θη τῶν μὲν ἀνδρῶν ἄριστος Πόπλιος Νασικᾶς, τῶν
δὲ γυναικῶν Οὐαλερία. οὐ μόνον γὰρ τῇ πρὸς Θε-
οὺς εὐσεβείᾳ διαφέρειν ἔδοξεν, ἀλλὰ καὶ πολιτικὸς
ὑπῆρξε, καὶ συνετὸς ἐν τῷ τὴν γνώμην ἀποφαίνε-
σθαι. μετὰ γὰρ τὸν Ἀννιβιακὸν πόλεμον, Μάρκος
μὲν Κικίτων, ὁ ἐπικληθεὶς Δημοσθένης, εἰώθει λέγειν
παρ' ἑκάστον ἐν τῇ συγκλήτῳ κατὰ τὴν ἀπόφασιν
τῆς ἰδίας γνώμης, Καρχηδόνα μὴ εἶναι. καὶ τοῦτο
ἐποίει πολλάκις, οὐχ ὑποκειμένης περὶ τοῦτου βου-
λῆς, ἀλλ' ἑτέρων τινῶν αἰεὶ ζητουμένων. ὁ δὲ Νασι-
κᾶς αἰεὶ τὸναντίον ἀπεφαίνετο, Καρχηδόνα διὰ
παντὸς εἶναι. ἑκατέρω μὲν οὖν ἀπόφασις ἐδόκει τῷ
συνεδρίῳ μεγάλην ἔχειν ἀναθεώρησιν· τοῖς δὲ δια-
φέρουσι τῇ φρονήσει πολὺ προτιρεῖν ἢ τοῦ Νασικᾶ

διελαμβάνετο. οὐ γὰρ ἐκ τῆς ἄλλων ἀσθενείας ἔκριναν δεῖν θεώρεϊσθαι τὴν τῆς Ῥώμης ἰσχύν, ἀλλ' ἐκ τοῦ φαίνεσθαι τῶν μεγάλων μείζονα. πρὸς δὲ τοῦτοις, σωζομένης μὲν τῆς Καρχηδόνης ὁ ἀπὸ ταύτης φόβος ἠνάγκαζεν ὁμονοεῖν τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τῶν ὑποτεταγμένων ἐπιεικῶς καὶ ἐνδόξως ἄρχειν. ὣν οὐδὲν κάλλιόν ἐστι πρὸς ἡγεμονίας διαμονήν τε καὶ αὐξησιν. ἀπολομένης δὲ τῆς ἀντιπάλου πόλεως, πρόδηλος ἦν ἐν μὲν τοῖς πολίταις ἐμφύλιος πόλεμος ἐσόμενος, ἐκ δὲ τῶν συμμάχων ἀπάντων μῖσος εἰς τὴν ἡγεμονίαν, διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν ἀρχόντων πλεονεξίαν τε καὶ παρανομίαν. ἅπαντα συνέβη τῇ Ῥώμῃ μετὰ τὴν τῆς Καρχηδόνης κατασκαφήν. καὶ γὰρ ἐπικίνδυνοι δημαγωγαί, καὶ χώρας ἀναδασμοὶ, καὶ συμμάχων ἀπουσάσεις μεγάλαι, καὶ ἐμφύλιοι πόλεμοι πολυετεῖς καὶ φοβεροὶ, καὶ τὰλλα τὰ προαγορευθέντα ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος ἠκολούθησεν. ὁ τοῦτου δὲ υἱὸς πρεσβύτης ἦν τὴν ἡλικίαν, καὶ Τιβέριον Γράκχον τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντα, ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἀπέκτεινε, προηγούμενος τῆς συγκλήτου. τοῦ δὲ πλήθους ἀγανακτοῦντος καὶ τεθριωμένου πρὸς τοὺς τὸν φόνον δράσαντας, ἔτι δὲ τῶν δημάρχων καθ' ἓνα τῶν συγκλητικῶν προαγαγόντων ἐπὶ τὰ ἔμβολα, καὶ ἐπερωτῶντων τίς ἐστὶν ὁ ἀνελών, οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες κατεπτηχότες τὴν τῶν ὄχλων ὀρμὴν καὶ βίαν ἤρνοϋντο, καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἐξηλλάτταντο. ὁ δὲ Σκιπίων μόνος ὡμολόγησεν ὑφ' ἑαυτοῦ γεγονέναι τὴν ἀναίρεσιν, ἐπειπὼν ὥς τοὺς μὲν ἄλλους ὁ Γράκχος ἐλάνθανεν ἐπιτιθέ-

μενος τυραννίδι, ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν σύγκλητον οὐκ ἔλαθεν. ὁ δὲ ὄχλος καίπερ ἀγανακτῶν, ἡσύχασεν ἐντραπείς τὸ βῆρος καὶ τὴν παρῴρησιαν τᾶνδρός. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ τούτου υἱὸς κατὰ τὸν ὑποκείμενον ἐν-
 αυτὸν τελευτήσας, ἀδωροδόκητος μὲν ἅπαντα τὸν
 βίον διετέλεσε· μετασχὼν δὲ τῆς φιλοσοφίας, καὶ τῷ
 βίῳ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλ' οὐ τοῖς λόγοις μόνοις φι-
 λοσοφήσας, ἀκόλουθον ἔσχε τῇ τοῦ γένους διαδοχῇ
 καὶ τὴν τῆς ἀρετῆς κληρονομίαν. (Excerpt. de
 Virt. et Vit. pag. 605 sq.)

Ὅτι ὁ Ἀντίοχος ὁ Κυζικηνὸς ἀρτίως παρειληφὼς
 τὴν βασιλείαν, ἐξέπεσεν εἰς μέθας καὶ τρυφὴν ἀγεν-
 νῇ, καὶ ζηλώματα βασιλείας ἀλλοτριώτατα. ἔχαιρε
 γὰρ μίμοις καὶ προδίκταις, καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς
 θαυμαστοποιοῖς, καὶ τὰ τούτων ἐπιτηδεύματα μαν-
 θάνειν ἐφιλοτιμεῖτο. ἐπιτήδευσε δὲ καὶ νευροσπα-
 στεῖν, καὶ δι' αὐτοῦ κινεῖν ζῶα πεντάπηχα κατὰρ-
 γυρα καὶ κατάχρυσα, καὶ ἕτερα πλείονα τοιαῦτα
 μηχανήματα. οὐκ εἶχε δὲ ἐλεπόλεων οὐδὲ ὀργάνων
 πολιορκητικῶν κατασκευάς· ἃ καὶ δόξαν μεγάλην
 καὶ χρείας ἀξιολόγους ἂν παρέσχετο. ἐνεθουσία δὲ
 καὶ πρὸς κυνηγεσίας ἀκαίρους, καὶ πολλάκις νύκτωρ
 λάθρα τῶν φίλων μετὰ δυοῖν ἢ τριῶν οἰκετῶν ἐξιῶν
 ἐπὶ τὴν χώραν, ἐκυνήγει λέοντας, καὶ παρδάλεις, καὶ
 ὕς ἀγρίους· παραβόλως δὲ συμπλεκόμενος ἀλόγοις
 θηρίοις, πολλάκις ἦλθεν εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύ-
 νους. (Excerpt de Virt. et Vit. pag. 606 sq.)

Olymp. CLXVIII, 1. a. C. 108. U. C. 646.

Ὅτι Μικίπας ὁ Μασσανασσου υἱὸς τοῦ Νο-

μάδων βασιλέως, εἶχε καὶ ἄλλους υἱοὺς πλείους, μάλιστα δὲ προτετιμημένους Ἀτάρβαν τὸν πρεσβύτερον τῶν παίδων, καὶ Ἰάμψαμον καὶ Μικίψαν· ὃς ἐπιεικέστατος τῶν κατὰ Λιβύην βασιλέων γενόμενος, καὶ πολλοὺς τῶν πεπαιδευμένων Ἑλλήνων μεταπεμπόμενος συνεβίου τούτοις· πολλὴν δὲ ἐπιμέλειαν ποιούμενος παιδείας, μάλιστα δὲ φιλοσοφίας, ἐνέγχεσσε τῇ δυναστείᾳ καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ.

Ὅτι Κορινθιατὸς τις ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλατικῆς πόλεως τῆς οὕτω καλουμένης Ἰοντιώρας, συνέσει καὶ στρατηγία διάφορος ἦν· φίλος δὲ καὶ σύμμαχος Ῥωμαίων, ὥς ἂν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις διατετηγώς ἐν Ῥώμῃ, καὶ κεκοινωνηκώς ἀρετῆς καὶ ἀγωγῆς νομίμου, διὰ Ῥωμαίων δὲ παρειληφώς τὴν ἐν Γαλατίᾳ βασιλείαν.

Ὅτι ὁ Μάριος εἰς ὧν τῶν συμβούλων καὶ τῶν πρεσβευτῶν ὑπὸ τῶν στρατηγῶν παρεθεωρεῖτο, ταπεινότητος ὧν τῶν πρεσβευτῶν τῇ δόξῃ. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς ἀξιώμασι καὶ ταῖς εὐγενείαις ὑπερέχοντες, μεγάλῃς ἀποδοχῆς ἐτύγχανον ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος δὲ δοκῶν γεγονέναι δημοσιώνης, καὶ τὰς ὑποδεεστέρας ἀρχὰς μόγις εἰληφώς, ἐν ταῖς εἰς δόξαν προαγωγαῖς παρεθεωρεῖτο. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστος περιφεύγων πᾶσαν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις κακοπάθειαν, ἥρετο τὴν ῥαθυμίαν καὶ ῥαστώνην· οὗτος δὲ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς μάχαις κινδύνους πολλὰς ἡγεμῶν ἐκπεμπόμενος, τὴν μὲν ἐκ τούτων ἀτιμίαν προσεποιεῖτο· ὅμως δὲ αὐτὸν εἰς τὰς τοιαύτας λειτουργίας ἐπιδιδούς, πολλὴν ἐμπειρίαν περιεποιή-

σατο τῶν πολεμικῶν ἔργων. ὧν δὲ ευφυνῆς πρὸς ἀγῶ-
 νας καὶ κινδύνους, καὶ τούτους ὑπομένων προθύ-
 μως, ταχὺ μεγάλην ἐκτήσατο δύναμιν καὶ δόξαν ἐπὶ
 ἀνδρείᾳ. ἐπιεικῶς δὲ τοῖς στρατιώταις προσφερόμε-
 νος, καὶ ταῖς δωρεαῖς, καὶ ταῖς ὀμιλίαις, καὶ συμπε-
 ριφοραῖς κεχαρισμέναις τοῖς ὑποτεταγμένοις χρώμε-
 νος, μεγάλην εὐνοίαν ἐν τοῖ στρατιώταις περιποιή-
 σατο. πάντες γὰρ τῆς εὐεργεσίας χάριν ἀποδιδόντες,
 ἐν ταῖς μετὰ τούτου μάχαις φιλοτιμώτερον ἠγωνί-
 ζοντο, συναύξοντες αὐτοῦ τὴν ἡγεμονίαν. εἰ δὲ τύ-
 χοι τις τῶν ἄλλων πρεσβευτῶν ἡγούμενος, ἐθελοκα-
 κοῦντες ἀπεδειλίω κατὰ τοὺς ἀναγκαιοτάτους και-
 ρούς. καὶ συνέβαινε κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν μὲν ταῖς
 τῶν ἄλλων ἡγεμονίαις Ῥωμαίους ἡττῶσθαι, κατὰ
 δὲ τὰς τοῦ Μαρίου παρουσίας αἱ νικᾷν. (Ex-
 cerpt. de Virt. et Vit. pag. 606 sq.)

Olymp. CLXVIII, 3. a. C. 106. U. C. 648.

Ὅτι Βόκχος ὁ κατὰ τὴν Λιβύην βασιλεύων,
 πολλὰ καταμεμψάμενος τοῖς πείσασιν αὐτὸν πολε-
 μεῖν τοῖς Ῥωμαίοις, πρέσβεις ἔπεμψε πρὸς τὸν Μά-
 ριον· περὶ μὲν τῶν ἡμαρτημένων αἰτούμενος συγ-
 γνώμην· ἀξιῶν δὲ φιλίαν συνθῆσθαι, καὶ πολλὰ κα-
 τεπαγγελλόμενος χρήσιμος ἔσσεσθαι Ῥωμαίοις. τοῦ
 δὲ Μαρίου κελεύσαντος περὶ τούτων πρεσβεύειν
 πρὸς τὴν σύγκλητον, ὁ μὲν βασιλεὺς ἐξαπέστειλεν
 εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς περὶ τούτων. ἡ δὲ σύγ-
 κλητος αὐτοῖς ἀπόκρισιν ἔδωκεν, ἀπάντων τεύξεσθαι
 τῶν φιλανθρωπιῶν τὸν Βόκχον, ἐὰν Μάριον πείσῃ.
 τοῦ δὲ Μαρίου σπεύδοντος αἰχμάλωτον λαβεῖν Ἰο-

γόρθαν τὸν βασιλέα, ὑπακούσας ὁ Βόκχος καὶ μεταπεμφόμενος τοῦτον, ὥς περὶ τινων κοινῇ συμφερόντων διαλεξόμενος, συνέλαβε τὸν Ἰουγόρθαν· καὶ δῆσας παρέδωκε Λευκίῳ Σύλλᾳ τῷ ταμίᾳ, τῷ πρὸς τὴν παρὰπεμψιν ἐκπεμφθέντι. τῇ δὲ τούτου συμφορᾷ, τὴν ἰδίαν σωτηρίαν πορισάμενος, διελύθη τῆς παρὰ τῶν Ῥωμαίων τιμωρίας. (Excerpt. de Legat. XXXIII, pag. 630 sq.)

E LIBRO XXXVI.

Olymp. CLXIX, 1. a. C. 104. U. C. 650. Olymp. CLXXI, 2. a. C. 103. U. C. 651.

ὍΤΙ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐν Ῥώμῃ, καθ' οὓς Μάριος μὲν τοὺς κατὰ Λιβύην βασιλεῖς Βόκχον καὶ Ἰουγοῦρθαν κατεπολέμησε μεγάλη παρατάξει, καὶ πολλὰς μὲν τῶν Λιβύων μυριάδας ἀνείλεν, ὕστερον δὲ αὐτὸν Ἰουγοῦρθαν συλληφθέντα ὑπὸ Βόκχον, ὥστε τυχεῖν συγγνώμης παρὰ Ῥωμαίων, ὑπὲρ ὧν αὐτοῖς κατέστη πρὸς πόλεμον, λαβὼν ἐκεῖθεν αἰχμάλωτον εἶχε· μεγίστοις δὲ πταίσμασι τοῖς κατὰ Γαλατίαν, τῶν Κίμβρων πολεμουμένων, Ῥωμαῖοι περιπεσόντες, ἡθύνουν· κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἦκόν τινες ἀπὸ Σικελίας, ἀπόστασιν ἀγγέλλοντες οἰκετῶν εἰς πολλὰς ἀριθμουμένων μυριάδας· οὗ προσαγγελθέντος, ἐν πολλῇ περιστάσει τὸ Ῥωμαϊκὸν ἅπαν συνεχόμενον διετέλει· ὥς ἂν στρατιωτῶν

ἐπιλέκτων σχεδὸν ἑξακισμυρίων ἐν τῷ πρὸς Κίμβρους
 κατὰ Γαλατίαν πολέμῳ διολωλότων, καὶ ἀπόρων
 ὄντων εἰς ἀποστολὴν στρατιωτῶν λογάδων. πρὸ δὲ
 τῆς κατὰ Σκελίαν τῶν δούλων ἐπαναστάσεως, ἐγέν-
 οντο κατὰ τὴν Ἰταλίαν πλείους ἀποστάσεις ὀλιγο-
 χρόνιοι καὶ μικραί· καθάπερ τοῦ δαιμονίου προση-
 μαίνοντος τὸ μέγεθος τῆς ἐσομένης κατὰ τὴν Σκε-
 λίαν ἐπαναστάσεως. πρώτη μὲν ἡ περὶ Νουκερίαν,
 τριάκοντα οἰκετῶν συνωμοσίαν ποιησαμένων, καὶ
 ταχὺ κολασθέντων· δευτέρα ἡ περὶ τὴν Καπύην,
 διακοσίων οἰκετῶν ἐπαναστάντων, καὶ ταχὺ κατα-
 λυθέντων· τρίτη δὲ παράδοξος γέγονε. τὴν ἦν Τί-
 τος Μενοῦτιος, ἵππεὺς μὲν Ῥωμαίων, μεγαλοπλού-
 του δὲ πατρὸς παῖς. οὗτος ἠρώσθη θεραπαινίδος
 ἁλλοτρίας, κάλλει διαφερούσης. συμπλακείς δ' αὐ-
 τῇ, εἰς ἔρωτα παράδοξον αὐτῆς ἐμπεσὼν, ἐξηγόρα-
 σεν αὐτὴν (οὕτω τε μαντιῶδους ἔρωτος βιαζο-
 μένου, καὶ τοῦ κυρίου τῆς κόρης τὴν πρά-
 σιν μόλις κατανεύσαντος) ταλάντων Ἀττικῶν
 ἑπτὰ, καὶ χρόνον ὥρισε, καθ' ὃν ἀποτίσει τὸ
 χρῆος. ἐπιστεύετο δὲ διὰ τὴν πατρίαν περιου-
 σίαν. ἐνστάντος δὲ τοῦ ὀρισθέντος, καὶ μὴ
 ἔχων ἀποδοῦναι, πάλιν ἔταξε τριάκοντα ἡμερῶν
 προθεσμίαν. ὥς δὲ καὶ ταύτης ἐπιστάσης οἱ μὲν
 ἀπῆτουν, ὁ δὲ οὐδὲν πλέον εἶχεν ἀνύειν, ὁ δ' ἔρως
 ἤκμαζεν, ἐπεχείρησε πράξει παραλογωτάτῃ. ἐπι-
 βουλεύει μὲν γὰρ τοὺς ἀπαιτοῦντας, ἑαυτῷ δὲ μο-
 ναρχικὴν ἐξουσίαν περιέθηκε· συναγοράσας γὰρ
 πεντακοσίας πανοπλίας, καὶ χρόνον τῆς τιμῆς συν-

τάξας, καὶ πιστευθεὶς, λάθρα πρὸς ἄγρὸν τινα παρακομίσας, τοὺς ἰδίους ἀνέστησε πρὸς ἀπόστασιν οἰκέτας τετρακοσίους ὄντας. εἶτα ἀναλαβὼν διάδημα, καὶ περιβόλαιον πορφυροῦν, καὶ ῥαβδούχους, καὶ τὰ ἄλλα εὖσημα τῆς ἀρχῆς, καὶ βασιλεῖα ἑαυτὸν συνεργίᾳ τῶν δούλων ἀναδείξας, τοὺς μὲν ἀπαιτοῦντας τὴν τιμὴν τῆς κόρης ῥαβδίσας, ἐπέλεκισεν, ἐξοπλίσας δὲ τοὺς οἰκέτας, ἐπῆρει τὰς σύνεργους ἐπαύλεις· καὶ τοὺς μὲν προθύμως συναφιστάμενους καθώπλιζε, τοὺς δ' ἀντιπράτιοντας ἀνῆρει. ταχὺ δὲ συναγαγὼν στρατιώτας πλείους τῶν ἐπιακοσίων, καὶ τούτους εἰς ἑκατονταρχίας καταλέξας, ἐνεβάλλετο χάρακα, καὶ τοὺς ἀφισταμένους ὑπεδέχετο. τῆς δ' ἀποστάσεως εἰς Ῥώμην ἀπαγγελεῖσθαι, ἢ σύγκλητος ἐμφρόνως περὶ αὐτῆς ἐβουλεύσατο, καὶ κατώρθωσε. τῶν γὰρ κατὰ πόλιν στρατηγῶν ἀπέδειξεν ἓνα πρὸς τὴν τῶν δραπειῶν σύλληψιν, Λεύκιον Λούκουλλον. οὗτος δὲ αὐθιμερὸν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπιλέξας στρατιώτας ἑξακοσίους, εἰς τὴν Καπύην ἦλθε, συναθροίσας πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ τετρακοσίους. ὁ δὲ Οὐέτιτιος τὴν ὁρμὴν τοῦ Λουκουλλοῦ πυθόμενος, κατελάβετο λόφον καρτερόν, ἔχων τοὺς πάντας πλεον τῶν τρισχιλίων καὶ πεντακοσίων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, συμβολῆς γενομένης, ἐπλεονέκτησαν οἱ δραπέται, ἐκ τόπων ὑπερδεξίων μαχόμενοι· μετὰ δὲ ταῦτα τὸν μὲν στρατηγὸν τοῦ Οὐέτιτιου Ἀπολλώνιον διαφθείρας ὁ Λούκουλλος, καὶ τῇ δημοσίᾳ πίστει τὴν ἄφρυσιν τῆς τιμωρίας βεβαιώσας, ἐπαισιν αὐτὸν προδό-

την γενέσθαι τῶν συναποστατῶν· διὸ καὶ τοῦτου
 συνεργοῦντος τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ τὰς χεῖρας προσ-
 φέροντος τῷ Οὐεττίῳ, φοβηθεὶς τὴν ἐκ τῆς ἀλώ-
 σεως τιμωρίαν, ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν· αὐτίκα συνα-
 πολωλότων καὶ τῶν τῆς ἀποστάσεως κεικωνωνηκό-
 των, πλὴν τοῦ προδόντος Ἀπολλωνίου. καὶ ταῦτα
 μὲν πρὸ τῆς κατὰ Σικελίαν, ὥσπερ προσιμιαζόμενα
 ταύτην, μεγίστης ἀποστάσεως· ἥτις ἀρχὴν ἔλαβε
 τοιαύτην. κατὰ τὴν ἐπὶ τοὺς Κίμβρους τοῦ Μα-
 ρίου στρατείαν, ἔδωκεν ἡ σύγκλητος ἐξουσίαν τῷ
 Μαρῷ, ἐκ τῶν πέραν θαλαττῶν ἔθνων μεταπέμ-
 πεισθαι συμμαχίαν. ὅθεν Μάριος ἐξέπεμψε πρὸς
 Νικομήδην τὸν τῆς Βιθυνίας βασιλέα περὶ βοη-
 θείας. ὁ δὲ ἀπόκρισιν ἔδωκε, τοὺς πλείους τῶν Βι-
 θυνῶν ὑπὸ τῶν δημοσίων διαρπαγέντας δουλεῦειν
 ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. τῆς δὲ συγκλήτου ψηφισαμένης,
 ὅπως μηδεὶς σύμμαχος ἐλευθέρος ἐν ἐπαρχίᾳ δου-
 λεύῃ, καὶ τῆς τούτων ἐλευθερώσεως οἱ στρατηγοὶ
 πρόνοιαν ποιῶνται, τότε κατὰ τὴν Σικελίαν ὦν
 στρατηγὸς Λικίνιος Νερούας, ἀκολουθῶς τῷ δό-
 γματι συχνοὺς τῶν δούλων ἠλευθέρωσε, κρίσεις
 προθεῖς· ὥς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις πλείους τῶν ὀκτα-
 κοσίων τυχεῖν τῆς ἐλευθερίας. καὶ ἦσαν πάντες οἱ
 κατὰ τὴν γῆσον δουλεύοντες μετέωροι πρὸς τὴν
 ἐλευθερίαν. οἱ δ' ἐν ἀξιώματι συνδραμόντες, παρε-
 κάλουν τὸν στρατηγὸν, ἀποστῆναι ταύτης τῆς ἐπι-
 βολῆς. ὁ δ' εἴτε χρήμασι πεισθεὶς, εἴτε χάρισι δου-
 λεύσας, τῆς μὲν τῶν κριτηρίων τούτων σπουδῆς
 ἀπέστη, καὶ τοὺς προσιόντας ἐπὶ τὸ τυχεῖν τῆς

ἐλευθερίας ἐπιπλήτιων, εἰς τοὺς ἰδίους κυρίους
 προσείατιεν ἐπαναστρέφειν· οἱ δὲ δοῦλοι συστρα-
 φέντες, καὶ τῶν Συρακουσῶν ἀπαλλαγέντες, καὶ
 καταφυγόντες εἰς τὸ τῶν Παλικῶν τέμενος, διελά-
 λουν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ ἀποστάσεως. ἐκεῖθεν ἐν
 πολλοῖς τόποις τῆς τῶν οἰκετῶν τόλμης ἐκδήλου γε-
 νομένης, πρῶτοι τῆς ἐλευθερίας ἀντεποιήσαντο,
 κατὰ τὴν Ἀγκυλλίων χώραν, ἀδελφῶν δυεῖν μεγαλο-
 πλούτων οἰκέται τριάκοντα, ὧν ἡγεῖτο Ὀάριος ὄνο-
 μα· οἱ πρῶτον μὲν νυκτὸς κοιμωμένους τοὺς ἰδίους
 δεσπότης ἀπέσφαξαν· εἴτα ἐπὶ τὰς γειτνιώσας
 ἐπαύλεις παρελθόντες παρεκάλουν ἐπὶ τὴν ἐλευθε-
 ρίαν τοὺς δούλους. καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ συνέδρα-
 μον πλείους τῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, καὶ καταλαβό-
 μενοι χωρίον φύσει ὄχυρόν, τοῦτο μᾶλλον ἐπαχύ-
 ρωσαν, προσδεξάμενοι καὶ ἑτέρους δούλους ὀπι-
 σμένους ὀγδοήκοντα. ὁ δὲ στρατηγὸς τῆς ἐπαρχίας
 Λικίνιος Νερούας κατὰ τάχος αὐτοῖς ἐπελθὼν, καὶ
 πολιορκῶν, ἀπρακτον ἔσχε τὴν σπουδὴν. ἐπεὶ δὲ
 βίᾳ ἀνάλωτον τὸ φρούριον ἴωρα, ἐπὶ τὴν προδοσίαν
 ὄρη, καὶ σωτηρίας ὑποσχέσει Γαῖον Τιτίνιον,
 ἐπικαλούμενον Γαδαῖον, ἀναπείσας (ἦν δ' οὗτος
 πρὸ δυεῖν ἐτῶν καταδικασθεὶς μὲν θανάτῳ, τὴν
 τιμωρίαν δ' ἐκφυγὼν, καὶ πολλοὺς τῶν κατὰ τὴν
 χώραν ἐλευθέρων κατὰ ληστείαν ἀναιρῶν, οὐδένα
 δὲ τῶν οἰκετῶν παραλυπῶν) εἶχεν ὑπηρέτην τοῦ
 σκοποῦ. οὗτος ἔχων αὐτῷ πιστοὺς οἰκέτας ἱκανοὺς
 πρόσσεισι τῷ φρουρίῳ τῶν ἀποστατῶν, ὥς δὴ συμ-
 μεθεῶν τοῦ κατὰ Ῥωμαίων πολέμου· εὐμενῶς δὲ

καὶ φιλοφρόνως προσδεχθεὶς, ἤρεθῃ διὰ τὴν ἀν-
δρείαν καὶ στρατηγὸς, καὶ προὔδωκε τὸ φρούριον.
τῶν δ' ἀποστατῶν οἱ μὲν, μαχόμενοι κατεκόπησαν·
οἱ δέ, τὴν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως δεδιότες τιμωρίαν,
ἑαυτοὺς κατεκρήμνισαν. ἡ μὲν οὖν πρώτη τῶν δρα-
πειῶν στάσις κατελύθη τὸν εἰρημέρον τρόπον.

Τῶν δὲ στρατιωτῶν πρὸς τὰ οἰκεῖα ἦθῃ ἀπολυ-
θέντων, ἤκόν τινες ἀπαγγέλλοντες, ὅτι Πόπλιον
Κλόνιον, γειόμενον ἱππέα Ῥωμαίων, ἐπαναστάν-
τες οἱ δούλοι κατέσφαξαν ὀγδοήκοντα ὄντες· καὶ
ὅτι πλῆθος ἀγείρουσι. καὶ ὁ μὲν στρατηγὸς ἐτέρων
βουλαῖς παρακρουσθεὶς, ἤδη καὶ τῶν πλείστων
στρατιωτῶν ἀπολελυμένων, καιρὸν παρείχε διὰ τῆς
ἀναβολῆς τοῖς ἀποστάταις βέλτιον αὐτοὺς ἀσφαλί-
σασθαι. προῆγε δὲ μετὰ τῶν ἐνόντων στρατιωτῶν,
καὶ διαβὰς τὸν Ἄλβαν ποταμὸν, παρῆλθε τοὺς ἀπο-
στάτας διατρέποντας ἐν ὄρει καλουμένῳ Καπριανῷ,
καὶ κατήντησεν εἰς πόλιν Ἡράκλειαν. ἐκ γὰρ τοῦ
μὴ προσβαλεῖν αὐτοῖς τὸν στρατηγὸν, ἀτολμίαν
αὐτοῦ διαφημίσαντες, συχνοὺς ἀνέσειον τῶν οἰκετῶν.
καὶ πολλῶν συρρέοντων, καὶ τὸν δυνατὸν τρόπον
εἰς μάχην παρασκευαζομένων, ἐν ἑπτὰ ταῖς πρώταις
ἡμέραις καθωπλίσθησαν πλείους τῶν ὀκτακοσίων.
ἑφεξῆς δ' ἐγένοντο τῶν δισχιλίων οὐκ ἐλάττους. πυ-
θόμενος δ' ἐν Ἡρακλείᾳ τὴν αἵξιν αὐτῶν ὁ στρα-
τηγὸς, ἡγεμόνα προεχειρίσατο Μάρκον Τιτίνιον,
δοὺς αὐτῷ στρατιώτας τοὺς ἐκ τῆς Ἑννης φρουροὺς
ἑξακοσίους. οὗτος δὲ μάχῃ προσβαλὼν τοῖς ἀπο-
στάταις (ἐπεὶ καὶ τῷ πλῆθει καὶ ταῖς δυσχερείαις

ἐπλεονέκτου· ἐκείνοι) ἐτράπη σὺν τοῖς περὶ αὐτόν·
πολλῶν μὲν ἀναιρεθέντων, τῶν δὲ λοιπῶν φηψάν-
των τὰ ὄπλα, καὶ φυγῇ μόλις διασωθέντων. καὶ οὗ
ἀποστάται ὄπλων τε εὐπορήσαντες τοσοῦτων ἀθρόον,
καὶ νίκης, θρασύτερον εἶχοντο τῶν ἔργων, καὶ πάν-
τες τῶν δούλων ἐμετεωρίζοντο πρὸς ἀπόστασιν. καὶ
πολλῶν καθημέραν ἀφισταμένων, σύντομον καὶ
παράδοξον ἐλάβανον αὐξήσιν· ὥς ἐν ὀλίγαις ἡμέ-
ραις πλείους γενέσθαι τῶν ἑξακισχιλίων. οἷοι δὴ καὶ
εἰς ἐκκλησίαν συνελθόντες, καὶ βουλῆς προτεθείσῃ
πρῶτον μὲν εἶλοντο βασιλέα τὸν ὀνομαζόμενον Σα-
λοῦτιον, δοκοῦντα τῆς ἱεροσκοπίας ἔμπειρον εἶναι,
καὶ γυναικείαις θέαις ἀνλομανοῦντα. οὗτος βασι-
λεύσας, πόλεις μὲν ἀργίας καὶ τρυφῆς νομίζων,
ἐξέκλινε· εἰς τρία δὲ μερίσας τοὺς ἀποστάτας, καὶ
ἴσους ἡγεμόνας ἐγκαταστήσας ταῖς μερίσι, προσέ-
ταξεν ἐπιέναι τὴν χώραν, καὶ πρὸς ἓνα τόπον καὶ
καιρὸν ἅπαντας ἀπαντᾶν. διὸ πολλῶν ἐκ τῆς ἐπελα-
σίας ἄλλων τε ζώων καὶ ἵππων εὐπορήσαντες, ἐν
ὀλίγῳ χρόνῳ κατεσκευάσθησαν ἵππεῖς μὲν πλείους
τῶν δισχιλίων, πεζοὶ δὲ οὐκ ἐλάτους τῶν δισχι-
λίων, ἥδη καὶ γυμνασίαις πολεμικαῖς ἐνδιαπρέπον-
τες. προσπεσόντες οὖν ἄφρω πόλει ὀχυρᾷ Μοργαν-
τίνῃ, προσβολὰς ἐνεργεῖς καὶ συνεχεῖς ἐποιούντο.
ὁ δὲ στρατηγὸς ὥς βοηθῶν τῇ πόλει ἐπελθὼν,
νυκτοπορίᾳ χρησάμενος, ἔχων μεθ' αὐτοῦ Ἰταλιώ-
τας τε καὶ ἐκ Σικελίας σχεδὸν στατιώτας μυρίους,
κατέλαβε τοὺς ἀποστάτας ἀσχολομένους περὶ τὴν
πολιορκίαν, καὶ ἐπιθέμενος αὐτῶν τῇ παρεμβολῇ

καὶ εὐρών δλίγους μὲν τοὺς φυλάττοντας, πληθος
 δὲ γυναικῶν αἰχμαλώτων, καὶ λείας ἄλλης παντο-
 δαπῆς, ῥαδίως ἐξεῖλε τὴν στρατοπεδείαν. καὶ ταύ-
 την μὲν διήρπασεν, ἐπὶ δὲ τὴν Μοργαντίνην ἤγε-
 οἱ δ' ἀποσιτάται ἐξαίφνης ἀντεπιθέμενοι, καὶ ὑπερ-
 δεξιον τὴν τάξιν ἔχοντες, βιαίως τε ἐπιρῶντες,
 εὐθύς ἐπὶ προτερήματος ἦσαν, οἱ δὲ τοῦ στρατη-
 γοῦ ἐτρόπησαν πρὸς φυγὴν. τοῦ δὲ βασιλέως τῶν
 ἀπρστατῶν κήρυγμα ποιησαμένου, μηδὲνα κτείνειν
 τῶν τὰ ὅπλα ῥιπτοῦντων, οἱ πλείστοι ῥιπτοῦντες
 ἔφυγον. καὶ τοῦτω τῷ τρόπῳ καταστρατηγήσας τοὺς
 πολεμίους ὁ Σαλοῦϊος, τὴν τε παρεμβολὴν ἀνεκτή-
 σατο, καὶ περιβόητον νίκην ἀπενεγκάμενος πολλῶν
 ὀπλων ἐκυρίευσεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ τῶν
 Ἰταλιωτῶν τε καὶ Σικελῶν οὐ πλείους ἑξακοσίων,
 διὰ τὴν τοῦ κηρύγματος φιλανθρωπίαν, ἐάλωσαν
 δὲ περὶ τετρακισχιλίους. ὁ δὲ Σαλοῦϊος, πολλῶν
 πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κατορθώματος συρρέοντων, δι-
 πλασιάσας τὴν ἰδίαν δύναμιν, ἐκράτει τῶν ὑπαί-
 θρων. καὶ πολιορκεῖν πάλιν ἐπεχείρει τὴν Μοργαν-
 τίναν, κήρυγμα δούς τοῖς ἐν αὐτῇ δούλοις, τὴν
 ἐλευθερίαν. τῶν δὲ κυρίων ἀντιπροτεινόντων αὐτοῖς
 ταύτην, εἰ σφίσι συναγωνίσαιτο, εἶλοντο μᾶλλον
 τὴν ἀπὸ τῶν κυρίων, καὶ προθύμως ἀγωνισάμενοι,
 ἀπετρίψαντο τὴν πολιορκίαν. ὁ δὲ στρατηγὸς με-
 τὰ ταῦτα τὴν ἐλευθερίαν ἀνατρέψας, αὐτομολῆσαι
 τοὺς πλείστους παρεσκεύασε τοῖς ἀποσιτάταις. περὶ
 δὲ τὴν Αἰγυσταίων καὶ Λιλυβαϊτῶν χώραν, ἔτι δὲ
 τῶν ἄλλων τῶν πλησιοχώρων, ἐνόσει πρὸς ἀπόστα-

σιν τὰ πλήθη τῶν οἰκετῶν. γίνεται δὲ τούτων ἄρ-
 χηγός, Ἀθηνίων ὄνομα, ἀνὴρ ἀνδρεία διαφέρων,
 Κίλιξ τὸ γένος. οὗτος οἰκονόμος ὢν δυοῖν ἀδελφῶν
 μεγαλοπλούτων, καὶ τῆς ἀστρομαντικῆς πολλὴν
 ἔχων ἐμπειρίαν, ἔπεισε τῶν οἰκετῶν πρῶτον μὲν τοὺς
 ὑφ' ἑαυτὸν τεταγμένους περὶ διακοσίους ὄντας,
 ἔπειτα τοὺς γειτνιῶντας· ὥστε ἐν πέντε ἡμέραις
 συναθῆναι πλείους τῶν χιλίων. ὑπὸ δὲ τούτων αἰ-
 ρεθεὶς βασιλεὺς, καὶ διάδημα περιθέμενος, ἐναν-
 τίαν τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἀποστάταις τὴν δικάσειν
 ἐποιεῖτο. οὐ γὰρ προσεδέχετο πάντας τοὺς ἀφιστα-
 μένους· ἀλλὰ τοὺς ἀρίστους ποιούμενος στρατιώ-
 τας, τοὺς ἄλλους ἠνάγκαζε μένοντας ἐπὶ τῶν προ-
 γεγενημένων ἐργασιῶν, ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἰδίας ἐκ-
 σιτον οἰκονομίας καὶ τάξεως· ἐξ ὧν καὶ τροφάς ἀφ-
 θόρους τῶν στρατιωτῶν ἐχορηγεῖτο. προσεποιεῖτο
 δὲ, τοὺς θεοὺς αὐτῷ διὰ τῶν ἀστρονῶν προσημαίνειν,
 ὡς ἔσοιτο τῆς Σικελίας συμπάσης βασιλεὺς· διὸ
 δεῖν αὐτῆς τε τῆς χώρας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ζώων τε
 καὶ καρπῶν ὡς ἰδίων φεῖδεσθαι. τέλος ἀθροίσας ὑπὲρ
 τοὺς μυρίους, ἐτόλμησε πόλιν ἀπόρθητον τὸ Αἰλν-
 βαλον πολιορκεῖν μηδὲν δὲ ἀνύων, μετανίστατο αὐ-
 τῆς, εἰπὼν, αὐτῷ τοὺς θεοὺς τοῦτο ἐπιτάττειν· ἐπιμέ-
 νοντας γὰρ τῇ πολιορκίᾳ, δυστυχήματος πειραθῆ-
 ναι. παρὰσκευαζομένου δὲ αὐτοῦ τὴν ἀπὸ τῆς πό-
 λεως ἀναχώρησιν, κατέπλευσάν τινες, ἐν ταῖς ναυ-
 σὶ κομίζοντες ἐπιλέκτους Μαυρουσίους, οἳ ἐπὶ βοή-
 θειαν ἦσαν ἀπεσταλμένοι τοῖς Αἰλυβαΐταις, ἔχον-
 τες ἡγούμενον, ὃς ὠνομάζετο Γόμων. οὗτος σὺν

τοῖς ἅμ' αὐτῷ κατὰ νύκτια καὶ ἀνελπίστως ἐπιθέ-
 μενος τοῖς περὶ Ἀθηνίωνα, ὁδοιποροῦντας πολλοὺς
 καταβαλόντες, οὐκ ὀλίγους δὲ τραυματίσαντες, εἰς
 τὴν πόλιν ἐπανῆλθον. διόπερ οἱ ἀποστάται τὴν ἀπὸ
 τῆς ἀστρομαρτείας πρόβόησιν ἐθαύμαζον. εἶχε δὲ
 τὴν Σικελίαν πᾶσα σύγχυσις καὶ κακῶν Ἰλιάς. οὐ
 γὰρ οἱ δοῦλοι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθέρων οἱ
 ἄποροι, πᾶσαν ἀρπαγὴν καὶ παρανομίαν ἐργαζό-
 μενοι, καὶ τοὺς περιτυγχάνοντας δούλους τε καὶ
 ἐλευθέρους, ὅπως μηδεὶς ἀπαγγέλοι τὴν περὶ αὐ-
 τοὺς ἀπόνοιαν, ἐφόβουν ἀναιδῶς. διὸ καὶ πάντες
 οἱ κατὰ τὰς πόλεις ὑπελάμβανον, τὰ μὲν ἐντὸς τει-
 χῶν μόλις εἶναι ἴδια· τὰ δ' ἐκτὸς, ἀλλότρια καὶ
 δοῦλα τῆς παρανόμου χειροκρασίας. καὶ ἄλλα δὲ
 πολλά πολλοῖς ἄτοπα κατὰ τὴν Σικελίαν ἐτολμᾶτο.
 ὁ δὲ τὴν Μοργαντίνην πολιορκήσας Σαλούτιος, ἐπι-
 δραμὼν τὴν χώραν μέχρι τοῦ Λεοντίνου πεδίου,
 ἤθροισεν αὐτοῦ τὸ σύμπαν στρατεύμα, ἐπιλέκτους
 ἄνδρας οὐκ ἐλάτους τῶν τρισμυρίων, καὶ θύσας
 τοῖς Παλικοῖς ἤρωσι, τούτοις μὲν ἀνέθηκε μίαν
 τῶν ἡλουργῶν περιπορφύρων στολὴν, χαριστήρια
 τῆς νίκης· αὐτὸς δ' ἀναγορεύσας ἑαυτὸν βασιλέα,
 Τρύφων μὲν ὑπὸ ἀποστατῶν προσηγορεύετο. δια-
 νοούμενος δὲ τὰ Τριόκαλα καταλαβέσθαι, καὶ κα-
 τασκευάσαι βασιλεία, πέμπει καὶ πρὸς Ἀθηνίωνα,
 μεταπεμπόμενος αὐτὸν ὡς στρατηγὸν βασιλεὺς.
 πάντες μὲν οὖν ὑπελάμβανον, τὸν Ἀθηνίωνα τῶν
 πρωτείων ἀντιποιήσεσθαι, καὶ διὰ τὴν στείαν τῶν
 ἀποστατῶν ῥαδίως καταλυθήσεσθαι τὸν πόλεμον·

ἡ δὲ τύχη καθάπερ ἐπίτηδες αὖξουσα τὰς τῶν δρα-
 πειῶν δυνάμεις, ὁμονοῆσαι τοὺς τοῦτων ἡγεμόνας
 ἐποίησεν. ἦκε μὲν γὰρ συντόμως μετὰ τῆς δυνάμεως
 ἐπὶ τὰ Τριόκαλα ὁ Τρύφων· ἦκε δὲ καὶ Ἀθηναίων
 μετὰ τρισχιλίων, ὑπακούων ὡς στρατηγὸς βασιλεὺς
 τῷ Τρύφωνι, τὴν ἄλλην αὐτοῦ δύναμιν κατατρέ-
 χειν τὴν χώραν, καὶ ἀνασεύειν πρὸς ἀπόστασιν τοὺς
 οἰκέτας, ἀπεσταλκῶς. μετὰ δὲ ταῦτα ὑπονοήσας ὁ
 Τρύφων, τὸν Ἀθηναῖον ἐπιθήσεσθαι, ἐν καιρῷ
 παρέδωκεν εἰς φυλακὴν. τὸ δὲ φρούριον ὀχυρώτα-
 τον ὃν κατεσκευάζει πολυτελεῖσι κατασκευαῖς, καὶ
 ἐπὶ μᾶλλον ὠχύρου. Τριόκαλα δὲ αὐτὸ φασιν ὠνο-
 μᾶσθαι, διὰ τὸ τρία καλὰ ἔχειν. πρῶτον μὲν να-
 ματιαίων ὑδάτων πλῆθος, διαφόρων τῇ γλυκύτητι.
 δεύτερον, παρακειμένην χώραν ἀμπελόφυτον τε καὶ
 ἐλαιόφυτον, καὶ γεωργεῖσθαι δυναμένην θαυμα-
 σιῶς. τρίτον, ὑπερβάλλουσιν ὀχυρότητα, ὥς ἂν
 οὔσης μεγάλης πέτρας ἀναλώτου. ἦν καὶ περιβόλῳ
 πόλεως σταδίων ὀκτώ προσπεριβαλὼν, καὶ ταφρεύ-
 σας βαθεῖα τάφρω, βασιλείοις ἐχρήτο, πάση ἀφθο-
 νίᾳ τῶν κατὰ τὸν βίον ἅπαντα πεπληρωμένην. κα-
 τεσκεύασε δὲ καὶ βασιλικὴν οἰκίαν, καὶ ἀγορὰν ду-
 ναμένην δέχεσθαι πλῆθος ἀνθρώπων. ἐξελέξατο δὲ
 καὶ τῶν φρονήσει διαφερόντων ἀνδρῶν τοὺς ἱκανοὺς
 οὓς ἀποδείξας συμβούλους, ἐχρήτο συνέδροις αὐ-
 τοῖς. τήβεννάν τε περιπόρφυρον περιεβάλλετο, καὶ
 πλατύσημον ἔδυ χιτῶνα κατὰ τοὺς χρηματισμοὺς,
 καὶ ῥαβδούχους εἶχε μετὰ πελέκεων τοὺς προηγουμέ-
 νους, καὶ τᾶλλα πάντα, ὅσα ποιοῦστέ τε καὶ ἐπι-

κοσμοῦσιν ἐπετήδευε βασιλείαν. προχειρίζεται δὲ
 κατὰ τῶν ἀποστατῶν ἢ σύγκλητος τῶν Ῥωμαίων
 Λεύκιον Λικίνιον Λούκουλλον, ἔχοντα στρατιώτας
 μυρίους μὲν καὶ τετρακισχιλίους, Ῥωμαίους καὶ
 Ἰταλούς· Βιθύνους δὲ καὶ Θετταλούς, καὶ Ἀκαρ-
 νῆνας ὀκτακοσίους· ἐκ δὲ τῆς Λευκανίας ἑξακο-
 σίους, ὧν ἡγεῖτο Κλέπτιος, ἀνὴρ στρατηγικὸς, καὶ
 ἐπ' ἀνδρείᾳ περιβόητος· ἔτι δὲ καὶ ἑτέρους ἑξακο-
 σίους· ὥς γενέσθαι σύμπαντας ἑπτακισχιλίους καὶ
 μυρίους, οὓς ἔχων κατέλαβε τὴν Σικελίαν, ὃ δὲ
 Τρῦφων ἀπολύσας Ἀθηνίωνα τῆς αἰτίας, ἐβουλεύε-
 το περὶ τοῦ πρὸς Ῥωμαίους πολέμου. καὶ τῷ μὲν
 ἤρεσκεν, ἐν τοῖς Τριοκάλοις ἀγωνίζεσθαι· Ἀθη-
 νίων δὲ συνεβούλευε μὴ συγκλείειν ἑαυτοὺς εἰς πο-
 λιορκίαν, ἀλλ' ἐν ὑπαίθρῳ διαγωνίζεσθαι. κρα-
 τησάσης δὲ ταύτης τῆς βουλῆς, κατεστρατοπέδευσαν
 πλησίον Σικεθαίας, ὄντες οὐκ ἐλάτιους τῶν τε-
 τρακισμυρίων· ἀπέχετο δ' αὐτῶν ἡ Ῥωμαίων παρεμ-
 βολὴ στάδια δυοκαίδεκα. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐγί-
 νοντο συνεχεῖς ἀκροβολισμοί. εἶτα παραταξαμένων
 ἑκατέρων, καὶ τῆς μάχης ὧδε ἀρχεῖσε ῥεπούσης, καὶ
 πολλῶν ἑκατέρωθεν πιπτόντων, ὃ μὲν Ἀθηνίων
 ἔχων συναγωνιζομένους διακοσίους ἱππεῖς ἐπιλέκτων,
 πάντα τὸν περὶ αὐτὸν τόπον νεκρῶν ἐπλήρωσε. τρω-
 θεῖς δ' εἰς ἀμφοτέρωθεν τὰ γόνατα, καὶ τρίτην λαβὼν,
 ἄχρηστος ἐγένετο πρὸς τὴν μάχην. ἐξ οὗ οἱ δραπέ-
 ται ταῖς ψυχαῖς πεσόντες, πρὸς φυγὴν ἐτρέπησαν.
 ὃ δὲ Ἀθηνίων ὥς νεκρὸς ὧν ἔλαθε, καὶ προσποιη-
 θεὶς τετελευτηκέναι, τῆς νυκτὸς ἐπιλαβούσης δια-

σώθη. ἐπεκράτησαν δὲ λαμπρῶς οἱ Ῥωμαῖοι, φυγόντων καὶ τῶν μετὰ Τρύφωνος, καὶ αὐτοῦ ἐκείνου. καὶ πολλῶν κατὰ τὴν φυγὴν κοπέντων, τέλος οὐκ ἐλάτιους τῶν δυσμυρίων ἀνῆρέθησαν. οἱ δὲ λοιποὶ, τῆς νυκτὸς συνεργούσης, διέφυγον εἰς τὰ Τριόκαλα. καίτοι ὅσων ἦν ἐπιδιώξαντι τῷ στρατηγῷ καὶ τοὺτους ἀνελεῖν. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ τεταπένωτο τὸ οἰκετικόν, ὥστε καὶ ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τοὺς κυρίους ἐπαναδραμεῖν, καὶ σφᾶς αὐτοῖς ἐγχειρίσαι. πλὴν ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη τῶν μέχρι τελευτῆς ὑποθεμένων ἀγωνίσασθαι, καὶ μὴ τοῖς ἐχθροῖς ἐαντοὺς καταπροδοῦναι. μετὰ δ' ἐννάτην ἡμέραν ὁ στρατηγὸς ἦκε πολιορκήσων τὰ Τριόκαλα. καὶ τὰ μὲν ἀναιρῶν, τὰ δὲ ἀναιρούμενος, ἔλαττον ἔχων ἀπηλλάγη· καὶ οἱ ἀποσιῶνται αὐτῷ ἐφρονηματίζοντο. ἦν τε δὲ τῶν δεόντων ὁ στρατηγός, εἴτε διὰ ῥαστώνης, εἴτε διὰ δωροδοκίαν, οὐδέν· ἂν δ' ὦν καὶ δίκην ὕστερον κριθεὶς Ῥωμαίοις ἔδωκε. Γάϊος δὲ Σερουίλιος καταπεμφθεὶς στρατηγὸς διάδοχος Λουκούλλου, οὐδ' αὐτὸς τι ἄξιον μνήμης ἔπραξε. διὸ καὶ ὁμοίως Λουκούλλῳ ὕστερον φυγῇ κατεδικάσθη. τελευτήσαντος δὲ Τρύφωνος, διάδοχος τῆς ἀρχῆς ὁ Ἀθηνίων καθίσταται, καὶ τοῦτο μὲν πόλεις ἐπολιόρκει, τοῦτο δὲ πᾶσαν τὴν χώραν ἀδεῶς κατέτρεχε, καὶ πολλῶν ἐκυρίευσεν· τοῦ Σερουιλίου μηδὲν ἀντιπράτιοντος.

Τοῦ δ' ἐναντασίῳ χρόνου διελθόντος, ὕπατος ἐν Ῥώμῃ Γάϊος Μάριος ᾗρέθη τὸ πέμπτον, καὶ Γάϊος Ἀκύλλιος. ὦν ὁ Ἀκύλλιος στρατηγὸς κατὰ

τῶν ἀποστατῶν σταλεῖς, διὰ τῆς ἰδίας ἀνδρείας ἐπιφανεῖ μάχῃ τοὺς ἀποστάτας ἐνίκησε. καὶ πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα τῶν ἀποστατῶν Ἀθηναῖονα σιμβάλων, ἡρωϊκὸν ἀγῶνα συνεστήσατο. καὶ τοῦτον μὲν ἀνέϊλεν, αὐτὸς δ' εἰς τὴν κεφαλὴν τραυθεὶς ἐθεραπεύθη. καὶ στρατεύει ἐπὶ τοὺς ὑπολειπομένους τῶν ἀποστατῶν, ὄντας μυρίους. οὐχ ὑπομεινάντων δὲ τὴν ἔφοδον, ἀλλ' εἰς τὰ ὄχνηράματα καταφυγόντων, ὅμως Ἀκύλλιος οὐκ ἐνεδίδου, πάντα πράττων, ἕως αὐτοὺς ἐκπολεμήσας ἐχειρώσατο. ἔτι δ' ὑπολειπομένων χιλίων, καὶ στατηγὸν ἔχόντων τὸν Σάτυρον, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεβάλλετο διὰ τῶν ὄπλων αὐτοὺς χειρώσασθαι. μετὰ δὲ ταῦτα, διαπρεσβεύοντων, καὶ παραδόντων ἑαυτοὺς, τῆς μὲν παραυτίκα τιμωρίας ἀπέλυσεν, ἀπαγαγὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, θηριομάχας αὐτοὺς ἐποίησε. τοὺς δὲ φασὶ τινες ἐπιφανεστάτην ποιήσασθαι τοῦ βίου καταστροφὴν. τῆς γάρ πρὸς τὰ θηρία μάχης ἀποστῆναι, ἀλλήλους δὲ ἐπὶ τῶν δημοσίων βωμῶν κατασφάζει· καὶ τὸν τελευταῖον αὐτὸν τὸν Σάτυρον ἀνελόντα, τοῦτον δ' ἐπὶ πᾶσιν αὐτοχειρίᾳ ἡρωϊκῶς καταστρέφει. ὁ μὲν οὖν κατὰ Σικελίαν τῶν οἰκιστῶν πόλεμος, διαμείνας ἔτη σχεδὸν πούτετταρα, τραγικὴν ἔσχεν τὴν καταστροφὴν.

Olymp. CLXIX, 3. a. C. 102. U. C. 652.

“Οτι οὐ μόνον τὸ πλῆθος τῶν οἰκιστῶν τὸ πρὸς τὴν ἀπόστασιν ὠρμημένον κατέτρεχεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθέρων οἱ τὰς ἐπὶ χώρας κτήσεις οὐκ ἔχον-

τες ἐτρέποντο πρὸς ἀρπαγὴν καὶ παρανομίαν. οἱ
 γὰρ ἐλλειπεῖς ταῖς οὐσίαις, διὰ τὴν ἀπορίαν ἅμα
 καὶ παρανομίαν ἐξεχέοντο κατὰ συστροφὰς ἐπὶ τὴν
 χώραν· καὶ τὰς μὲν ἀγέλας τῶν θρεμμάτων ἀπὴ-
 λαινον, τοὺς δ' ἐν τοῖς σταθμοῖς τεθησανυρισμένους
 καρποὺς διήρπαζον· καὶ τοὺς περιτυγχάνοντας
 ἀναίδην ἐλευθέρους τε καὶ δούλους ἐφόνευον, ὅπως
 μηδεὶς ἀπαγγείλῃ τὴν περὶ αὐτοὺς ἀπόνοιάν τε καὶ
 παρανομίαν. ἀναρχίας δ' οὕσης διὰ τὸ μηδεμίαν
 Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν δικαιοδοτεῖν, πάντες ἀνυπεύθυνον
 ἐξουσίαν ἔχοντες πολλὰς καὶ μεγάλας συμφορὰς
 ἀπειργάζοντο. διὸ καὶ πᾶς τόπος ἔγεμεν ἀρπαγῆς
 βιαίου ταῖς τῶν εὐπόρων οὐσίαις ἐνεξουσιαζούσης·
 οἱ δὲ πρότερον ἐν ταῖς πόλεσι πρωτεύοντες ταῖς τε
 δόξαις καὶ τοῖς πλούτοις, τότε διὰ τὴν ἀνελπίστον
 τῆς τύχης μεταβολὴν, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν δραπέτῶν
 ὑβριστικῶς ἀπέβαλλον τὰς εὐπορίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ
 τῶν ἐλευθέρων ἐπηρσεζόμενοι καρτερεῖν ἤναγκάζον-
 το. διὸ καὶ πάντες ὑπελάμβανον τὰ μὲν ἐντὸς τῶν
 πυλῶν μόγις ὑπάρχειν ἴδια, τὰ δὲ ἐκτὸς τῶν τει-
 χῶν ἀλλότρια, καὶ δοῦλα τῆς παρανόμου χειροκρα-
 τίας εἶναι. καθόλου δ' ἦν κατὰ πόλεις φυρμός καὶ
 σύγχυσις τῶν κατὰ νόμους δικαίων. οἱ γὰρ ἀπο-
 στάται τῶν ὑπαίθρων κρατοῦντες, ἀνεπίβατον ἐποι-
 οῦντο τὴν χώραν, μνησικακοῦντες τοῖς δεσπόταις,
 οὐκ ἐμπιπλάμενοι δὲ τῶν ἀνελπίστων εὐτυχημάτων,
 οἱ δὲ ἐντὸς τῶν τειχῶν δοῦλοι νοσοῦντες ταῖς ψυ-
 χαῖς καὶ μετεωριζόμενοι πρὸς ἀπόστασιν, φοβερώ-
 ται τοῖς κυρίοις ὑπῆρχον.

ἽΟτι Σατορνίνος ὁ δῆμαρχος ζηλώσας βίον ἀκό-
λαστον, καὶ ταμίας ὑπάρχων εἰς τὴν ἑξ Ὡστίας εἰς
τὴν Ῥώμην τοῦ σίτου παρακομιδὴν ἐτάχθη. διὰ δὲ
τὴν ραθυμίαν καὶ φανλότητα τῆς ἀγωγῆς δόξας κα-
κῶς προσεσθάναι τῆς προειρημένης ἐπιμελείας, ἐπιτι-
μήσεως ἔτιχε προσηκούσης. ἡ δὲ σύγκλητος παρελο-
μένη τὴν ἐξουσίαν, παρέδωκεν ἄλλοις τὴν ἐπιστα-
σίαν ταύτην. διορθωσάμενος δὲ τὴν προϋπάρχου-
σαν ἀκολασίαν, καὶ τοῦ σώφρονος ἀντεχόμενος βίου,
δημαρχίας ὑπὸ τοῦ δήμου κατηξιώθη. (Excerpt.
de Virt. et Vit. pag. 608.)

ἽΟτι Βατιάκης τις ὄνομα ἦκε (φησὶν) ἐκ Πισι-
νοῦντος τῆς Φρυγίας, ἱερεὺς ὑπάρχων τῆς μεγάλης
τῶν θεῶν μητρος. οὗτος κατὰ πρόσταγμα τῆς Θεοῦ
παρεῖναι φήσας, τοῖς ἄρχουσιν ἐνέτιχε καὶ τῇ συγ-
κλήτῳ, λέγων· τὸ ἱερὸν τῆς Θεοῦ μεμιάσθαι, καὶ
δεῖν αὐτοὺς δημοσίᾳ καθαρμοὺς ἐπὶ τῆς Ῥώμης
συντελεσθῆναι. ἐφόρει δὲ ἐσθῆτα, καὶ τὴν περὶ τὸ
σῶμα ἄλλην κατασκευὴν, ἐξηλλαγμένην, καὶ ὑπὸ
τῶν Ῥωμαίων ἐθῶν οὐκ ἐπιχωρημένην. χρυσοῦν τε
γὰρ στέφανον εἶχεν ὑπερμεγέθη, καὶ στολὴν ἀνδί-
νην διάχρυσον, βασιλικὴν ἄξιαν ἐπιφαίνουσαν. ποι-
ησάμενος δὲ λόγους ἐπὶ τῶν ἐμβολῶν ἐν τῷ δήμῳ,
καὶ τὸ πλῆθος εἰς δεισιδαιμονίαν ἐμβάλων, κατα-
λύματος μὲν δημοσίου καὶ ξενίων ἡξιώθη· τὸν δὲ
στέφανον ἐκωλύθη φορεῖν, ὑφ' ἐνός τῶν δημάρχων
Αὐλοῦ Πομπήϊου. διὰ τινος δ' ἐτέρου δημάρχου
προαχθεὶς ἐπὶ τὰ ἐμβολα, καὶ περὶ τῆς εἰς τὸ ἱερὸν
ἀγνείας ἐπερωτώμενος, ἀποκρίσεις ἐποιεῖτο δεισιδαι-

μονίαν περιεχούσας. καταστασιασθεῖς δὲ ὑπὸ Πομπηίου, καὶ μεθ' ὕβρεως ἀπαλλαγεῖς ἐπὶ τὴν κατάλυσιν, οὐκ ἔτι προεπορεύετο, λέγων· μὴ μόνον ἑαυτὸν ἀσεβῶς προπετηλακίσθαι, ἀλλὰ καὶ τὴν Θεόν. ὃ δὲ Πομπηῖος παραχοῇμα μὲν λίσσῃ πυρετῷ συνεσχέθη, μετὰ δὲ ταῦτα ἄφρονος γενόμενος, καὶ καταληφθεὶς κυναγχικῇ πάθει, τριταῖος κατέστρεψε τὸν βίον, παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑποληφθεὶς θείᾳ τινὶ προνοίᾳ, ἀνθ' ὧν τὸν ἱερεῖα καὶ τὴν Θεὸν ἐπλημέλησε, τοῦ ζῆν ἐστερησθαι. σφόδρα γὰρ Ῥωμαῖοι δεισιδαιμονοῦσι. διόπερ Βασιτάκης λαβὼν τὴν συγχώρησιν τῆς κατὰ τὴν ἱερὴν στολὴν κατασκευῆς καὶ τιμηθεὶς ἀξιολόγοις ξενίοις, ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν προεπέμφθη, τὴν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπάνοδον ποιούμενος. (Eclog. II, p. 537.)

Ὅτι ἔθος ἦν τοῖς Ῥωμαίων στρατιώταις, ἡνίκα ὁ στρατηγὸς αὐτῶν σὺν αὐτοῖς μάχῃ πρὸς τινὰς τῶν πολεμίων συμπλακεῖς, ὑπὲρ τοὺς ἑξακισχιλίους τῶν ἐχθρῶν ἐφαίνετο ἀνελών, ὑπερβάτορα αὐτὸν ἀναγορεύειν καὶ ἀποκαλεῖν, ὃ ἐστὶ βασιλεῦα. (Eclog. III, pag. 538.)

Καὶ τὸ Παλλάδιον δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τοῦτο ἦν τριπηνυ ξύλινον, ἐξ οὐρανοῦ καταπεσὼν ἐν Περσικοῖντι τῆς Φρυγίας, ὃθεν Διόδωρος καὶ Δίων τὸν κληθῆναί φασιν. (Fragm. XIV, pag. 640.)

Olymp. CLXIX, 4. a. C. 101. U. C. 653.

Ὅτι εἰς τὴν Ῥώμην ἦγον πρεσβευταὶ Μιθριδάτου τοῦ βασιλέως, κομίζοντες μετ' αὐτῶν χρημάτων πλῆθος πρὸς τὴν τῆς συγκλήτου δωροδοκίαν. ὃ δὲ

Σατουρνίνος δόξας ἀφορμὴν ἔχειν κατὰ τῆς συ-
 κλήτου, μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνεδείξατο. καὶ
 τῶν συγκλητικῶν παροξυνάντων τοὺς πρεσβευτάς,
 καὶ συνεργήσιν ἐπαγγελλομένων, οἱ καθ' ὑβρισθέν-
 τες ἐπὶ νύκταν κρίσιν τῷ Σατουρνίνῳ περὶ τῆς εἰς
 αὐτοὺς ὕβρεως. τοῦ δὲ ἀγῶνος ὄντος δημοσίου καὶ
 μεγάλου διὰ τὴν τῶν πρεσβευτῶν ἀσυλίαν, καὶ τὴν
 συνηθῆ παρὰ Ῥωμαίοις πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν πρεσβει-
 ῶν μισοπονηρίαν· ὁ δὲ Σατουρνίνος θανάτου κατη-
 γορούμενος ὑπὸ τὸν συγκλητικῶν, ὡς ἂν ἐκείνων δι-
 καζόντων τὰς τοιαύτας κρίσεις, εἰς τοὺς μεγίστους
 ἐπέπεσε φόβους τε καὶ κινδύνους. καὶ διὰ τὸ μέγε-
 θος τῶν ὑποκειμένων ἀγῶνων, πτήξας κατέφυγεν
 ἐπὶ τὸν κοινὸν τῶν ἀκληροῦντων ἔλεον· καὶ τὴν
 ἐσθῆτα τὴν πολυτελῆ κατέθετο, πινάρην δὲ μεταμ-
 φιασάμενος καὶ κοινὴν, καὶ πώγωνα τρέφων, πε-
 ριήει εἰς τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ὄχλους. καὶ τοῖς μὲν
 πρὸς τὰ γόνατα πίπτων, τοῖς δὲ ταῖς χερσὶν ἐπιφυσό-
 μενος ἐδεῖτο, καὶ μετὰ δακρύων καθεκτένευ, βοη-
 θῆσαι τοῖς ἀκληροῦμασι· καταστασιαῖσθαι γὰρ
 αὐτὸν ἀπεφαίνετο παρὰ πᾶν τὸ δίκαιον ὑπὸ τῆς
 συγκλήτου· καὶ τοῦτο πάσχειν αὐτὸν ἀπεδείκνυε
 διὰ τὴν εἰς τὸν δῆμον εὐνοίαν· καὶ τοὺς αὐτοὺς
 ἔχειν ἐχθροὺς τε καὶ κατηγόρους καὶ κριτάς. τοῦ δὲ
 δήμου συνεξιζουμένου ταῖς δεήσεσι, πολλὰ μυριά-
 δες συνεδραμον ἐπὶ τὸ κριτήριον, καὶ παραδόξως
 ἀπελύθη· καὶ συνεργὸν ἔχων τὸν δῆμον, πάλιν ἀνιῆ-
 ῖν δὴν δήμαρχος. (Excerpt. de Legat. XXXIV,
 pag. 631.

Olymp. CLXX. 2. a. C. 99. U. C. 655. Olymp. CLXX.
3, a. C. 98. U. C. 656.

“Οι περὶ τῆς τοῦ Μετέλλου φυγῆς ἐπ’ ἔτη δύο
γενομένων λόγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
κόμην παρατρέφων καὶ πώγωνα, καὶ πιναρὺν ἔχων
ἐσθῆτα περιῆει κατὰ τὴν ἀγορὰν, δεόμενος τῶν πο-
λιτῶν· καὶ μετὰ δακρύων προσπίπτων τοῖς ἐκάστου
γόνασιν, ῥητέτο τὴν τοῦ πατρὸς κάθοδον. ὁ μὲν οὖν
δῆμος καίπερ οὐ βουλόμενος ἀφορμὴν διδόναι τοῖς
φυγάσι τῆς καθόδου παρὰ τοὺς νόμους, ὅμως διὰ
τὸν ἔλεον τοῦ νεανίσκου καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ γονέως
σπουδὴν κατήγαγε τὸν Μετέλλον, καὶ τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ διὰ τὴν περὶ τὸν γεννήσαντα γεγεννημένην φιλο-
τιμίαν, Εὐσέβῃ προσηγόρευσεν.

“Οι τὸ παλαιὸν οἱ Ῥωμαῖοι νόμοις τε καὶ ἀγῶ-
ναῖς ἀρίστοις χρώμενοι, κατ’ ὀλίγον ηὐξήθησαν ἐπὶ
τοσοῦτον, ὥστε ἡγεμονίαν ἐπιφανεστάτην καὶ μεγί-
στην τῶν μνημονευομένων κατακτήσασθαι. ἐν δὲ
τοῖς νεωτέροις καιροῖς καταπεπολεμημένων μὲν τῶν
πλείστων ἐθνῶν, πολυχρονίου δὲ εἰρήνης γενομένης·
μετέπεσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸ τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς εἰς
ὀλέθριον ζῆλον. ἐτραπήσαν γὰρ οἱ νέοι μετὰ τὴν ἐκ-
τῶν πολέμων ἀνεσιν εἰς τρυφὴν καὶ ἀκολασίαν, χο-
ρηγὸν ἔχοντες τὸν πλοῦτον ταῖς ἐπιθυμίαις. προσ-
κρίνετο γὰρ κατὰ τὴν πόλιν τῆς μὲν λιτότητος ἢ πο-
λυτελείας, τῆς δὲ τῶν πολεμικῶν ἔργων μελέτης ἢ ὑφ’
αὐτῶν. μακάριος δ’ ὑπέβλητο τοῖς πολλοῖς, οὐχ ὁ
ταῖς ἀρεταῖς κεκοσμημένος, ἀλλ’ ὁ ταῖς προσηνεστά-
ταις ἡδοναῖς πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον ἐπαπολαύ-

ων. διό καὶ δειπνῶν πολυδαπάνων παραθέσεις ἐπε-
πόλασαν, καὶ μύρων θαυμαζομένων εὐωδίαι, καὶ
στρωμνῆς ἀνθινῆς καὶ μεγαλοπλούτου παρασκευαί
τρικλίνων, καὶ ἐλέφαντος καὶ ἀργύρου, καὶ τῶν ἄλ-
λων τῶν πολυτελεσιῶν ὑλῶν περιττῶς δεδημιουργ-
ημένων κατασκευαί. τῶν δὲ οἴνων ὁ μὲν μετρίως
τέρπων τὴν γεῦσιν ἀπεδοκιμάζετο, Φαλέργος δὲ καὶ
Χίος, καὶ πᾶς ὁ τοῦτοις ἐφ' ἅμιλλον ἔχων ἡδονήν,
ἰχθύνων τε καὶ τῶν ἄλλων χρηστῶν τὰ πρωτεύοντα
πρὸς ἀπόλαυσιν ἀναίδην ἀνηλίσκοντο. ἀκολούθως
δὲ τούτοις οἱ νέοι κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐφόρουν ἐσθῆ-
τας, διαφόρους μὲν ταῖς μαλακότησι, διαφανεῖς δὲ,
καὶ κατὰ τὴν λεπτιότητα ταῖς γυναικείαις παρεμφε-
ρεῖς. καὶ πάντα τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀλαζονείαν ὀλέ-
θριον ἀνήκοντα παρασκευαζόμενα, ταχὺ τὰς τού-
των τιμὰς εἰς ἄπιστον ὑπερβολὴν ἤγαγεν. τοῦ μὲν
γὰρ οἴνου τὸ κεράμιον ἐπωλεῖτο δραχμῶν ἑκατὸν,
τῶν δὲ Ἰοντικῶν ταρίχων τὸ κεράμιον δραχμῶν τε-
τρακοσίων, τῶν δὲ μαγείρων οἱ διαφέροντες ὄψαρ-
τυκαῖς φιλοτεχνίαις ταλάντων τεττάρων. οἱ δὲ ταῖς
εὐμορφίαις ἐκ παράκοιτοι πολλαπλασίων ταλάντων.
ἁδιορθώτου δ' οὔσης τῆς ἐπὶ τὸ κακὸν ὁρμῆς, ἐπε-
βάλοντό τινες τῶν τὰς ἀρχὰς λαμβανόντων ἐν ταῖς
ἐπαρχίαις μετατίθισθαι τὸν τῆς προειρημένης ἀγω-
γῆς ζῆλον, καὶ τὸν ἑαυτῶν βίον, περίοπτον ὄντα διὰ
τὴν ἐξουσίαν, ἀρχέτυπον εἰς μίμησιν τιθέναι τῶν
καλῶν ἐπιτηδευμάτων. (Excerpt. de Virt. et Vit.
p. 609.)

Ὅτι Κόϊντος Σκαιοῦδης μεγίστην εἰσηνέγκατο

σπουδὴν διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς διορθωσασθαι τὴν
 φαυλότητα τοῦ ζήλου. ἐπεμφθεὶς γὰρ εἰς τὴν Ἀσί-
 αν στρατηγός, ἐπιλεξάμενος τὸν ἄριστον τῶν φίλων
 σύμβουλον Κόϊντον Ῥοτίλιον, μετ' αὐτοῦ συνή-
 δρευσε βουλευόμενος, καὶ πάντα διατάττων, καὶ κρί-
 νων τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν. καὶ πᾶσαν τὴν δαπάνην
 ἔκρινεν ἐκ τῆς ἰδίας αὐσίας ποιεῖσθαι τοῖς τε συνεκ-
 δήμοις καὶ αὐτῷ. εἴτα λιτότητι καὶ ἀφελείᾳ χρώμε-
 νος καὶ ἀκεραῖῳ τῇ δικαιοσύνῃ, τὴν ἐπαρχίαν ἀνέ-
 λαβεν ἐκ τῶν προγεγονότων ἀκληρωμάτων. οἱ γὰρ
 προγεγονότες κατὰ τὴν Ἀσίαν, δημοσιώνας κοινω-
 νοὺς ἐσχηκότις, τοὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰς δημοσίας κρι-
 σεις καταδικάζοντας, ἀνομημάτων ἐπεπληρώκυσαν
 τὴν ἐπαρχίαν.

Ὅτι Λεύκιος δ' Σκαιουόλας ταῖς μὲν δικαιοδο-
 σiais ἀδιαφθόροις καὶ ἀκριβέσι χρησάμενος, οὐ μόν-
 ον πάσης συκοφαντίας ἀπήλλαξε τοὺς κατὰ τὴν
 ἐπαρχίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν δημοσιόνων ἀνομήματα
 διωρθώσατο. πᾶσι γὰρ τοῖς ἡδικημένοις ἀκριβῆ κρι-
 τήρια προστάττων, καταδίκους ἐν ἅπασιν ἐποίη-
 τοὺς δημοσιώνας· καὶ τὰς μὲν ἀργυρικὰς βλάβας
 τοῖς ἡδικημένοις ἐκτείνειν ἠνάγκαζε, τὰ δὲ θανατικὰ
 τῶν ἐγκλημάτων ἡξίου κρίσεως θανατικῆς. ὅτε δὲ
 τὸν κορυφαῖον τούτων οἰκονόμον διδόντα μὲν ὑπὲρ
 τῆς ἐλευθερίας πολλὰ χρήματα, καὶ συμπεφωνηκότα
 πρὸς τοὺς κυρίους, φθάσας τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ
 θανάτου καταδικάσας ἀνεσταύρωσεν.

Ὅτι δ' αὐτὸς τοὺς δημοσιώνας κατεδίκαζε, καὶ
 τοῖς ἡδικημένοις ἐνεχείριζε. καὶ συνέβαινε τοὺς ὅλοι-

γῶ πρότερον διὰ τὴν καταφρόνησιν καὶ πλεονεξίαν
πολλὰ παρανομοῦντας, παρ' ἐλπίδας ὑπὸ τῶν ἡδι-
κημένων ἀπάγεσθαι πρὸς τοὺς καταδίκους. καὶ
τὰς συνήθεις τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς συνεκδήμοις
δαπάνας ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ποιοῦμενος, ταχὺ τῶς
εὐνοίας τῶν συμμάχων εἰς τὴν Ῥώμην ἀνεκτίσαστο.

“Οἱ Λεύκιος Ἀσύλλιος πατὴρ μὲν ὑπάρχων τε-
ταμιευκότος, ἐκπεμφθεὶς δὲ στρατηγὸς εἰς Σικελίαν,
κατέλαβε τὴν ἐπαρχίαν διεφθαρμένην. ἀνεκτίσαστο
δὲ τὴν νῆσον χρήσασμενος τοῖς καλλίστοις ἐπιτηδεύ-
μασι. παραπλησίως γὰρ τῷ Σκαιουόλῳ, προεχειρί-
σαστο τὸν ἄριστον τῶν φίλων πρεσβευτὴν τε καὶ σύμ-
βουλον, ὃς ἦν Γαῖος, ἐπικαλούμενος δὲ Λόγγος, ζη-
λωτὴς τῆς ἀρχαίας καὶ σώφρονος ἀγωγῆς· καὶ Πό-
πλιον σὺν τούτῳ πρωτεύοντα τῇ δόξῃ τῶν ἐν Συρα-
κούσαις κατοικούντων ἐππέων. χωρὶς γὰρ τῶν ἐκ τῆς
τύχης ἀγαθῶν καὶ ταῖς κατὰ ψυχὴν ἀρεταῖς διέφε-
ρον. σημεῖον δὲ τῆς εὐσεβείας, αἱ θυσίαι, καὶ αἱ ἐν
τοῖς ἱεροῖς κατασκευαὶ, καὶ τὰ ἀναθήματα· τῆς
δὲ σωφροσύνης τὸ τὰς αἰσθήσεις μέχρι τῆς ἐσχάτης
τοῦ βίου γραμμῆς ἀσινεῖς ἔχειν· τὸ δὲ τῆς παιδείας
τε καὶ φιланθρωπίας, τὸ προτιμᾶσθαι παρ' αὐτῶν
περιτιτότερον τοὺς πεπαιδευμένους. καθόλου δὲ τοὺς
ἀπὸ τινος ἐπαινουμένης μουσῆς ὀρμωμένους εὐερ-
γέτι, συλλαμβάνων ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἀφειδῶς.
οἷς δυσὶν ὁ Σύλλιος προσαναπανόμενος, ὁμοτοίχους
μὲν οἰκίας εἰς κατάλυσιν παρεσκευάσαστο, συνήδρευε
δὲ μετὰ τούτων τὰ κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν ἐπακρι-
βοῦμενος καὶ πάντα φιλοτεχνῶν καὶ πρὸς ἐπανόρ-
θωσιν. T. VI.

Θωσιν τῆς ἐπαρχίας. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 610 sq.)

OLY. ap. CLXXII, 1. a. C. 92. U. C. 662.

Οἱ δ' αὐτὸς κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν πρὸς τὰ συμφέροντα φιλοτιμηθεὶς, τὴν ουκοφαντίαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐφυγάδευσε, τῆς δὲ τῶν ἀσθενεστέρων βοηθείας μεγίστην ἐποίησατο φροντίδα· τῶν γὰρ ἁλίων στρατηγῶν εἰωθότων διδόναι προστάτας τοῖς ὄρφανοῖς, καὶ γυναιξὶν ἐρήμοις συγγενῶν, οὗτος ἑαυτὸν τούτων ἀνέδειξε φροντιστήν. διὰ τε τῆς ἐξέως σκέψεως καὶ φροντίδος διακρίνων τὰς ἐν τούτοις ἀμφισβητήσεις, πᾶσιν ἀπέπειμε τὴν πρέπουσαν τοῖς καταδυναστευομένοις ἐπικουρίαν. καθόλου δὲ πάντα τὸν τῆς ἀρχῆς χρόνον διατελέσας εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν βιωτικῶν, καὶ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων, ἀπεκατέστησε τὴν νῆσον εἰς τὴν πάλαι ποτὲ μακαρίζομένην εὐδαιμονίαν.

Ὅτι Μάρκος Λίβιος Δροῦσος ἀνὴρ νέος μὲν τὴν ἡλικίαν, κεκοσμημένος δὲ πᾶσι τοῖς πρωτείοις. πατρὸς τε γὰρ ἦν ἐπιφανεσιώτου, καὶ παρὰ τοῖς πολίταις δι' εὐγένειαν καὶ ἀρετὴν θαυμαστῶς ἀγαπώμενος. αὐτὸς δὲ ὑπῆρχε λόγῳ μὲν δεινότατος τῶν ἡλικιωτῶν, πλούτῳ δὲ πάντας τοὺς πολίτας ὑπερβύλλων· μεγάλην δὲ ἀξιοπιστίαν ἔχων, καὶ κατὰ τὰς ὑποσχέσεις ὡν βεβαιότατος, ἔτι δὲ πλήρης εὐγενούς φρονήματος. διὸ καὶ μόνος ἔδοξεν ἔσεσθαι προστάτης τῆς συγκλήτου. (Excerpt. de Virt et Vit. p. 584.)

E L I B R O X X X V I I .

Olymp. CLXXII, 2. a. C. 91. U. C. 663.

ὍΤΙ ὁ τῶν Μαρσῶν ἡγούμενος Πομπαιῖος ἐπιβά-
 λετο μεγάλῃ καὶ παραβόλῃ πρᾶξει. μυρίους γάρ
 ἀναλαβὼν ἐκ τῶν τὰς εὐθύνας φοβουμένων, ἔχον-
 τας ὑπὸ τοῖς ἱματίοις ξίφη, προῆγεν ἐπὶ τῆς Ῥώμης.
 διενοεῖτο δὲ περιστῆσαι τῇ συγκλήτῳ τὰ ὄπλα, καὶ
 τὴν πολιτείαν αἰτεῖσθαι· ἢ μὴ πείσας, πυρὶ καὶ σι-
 δήρῳ τὴν ἡγεμονίαν διαλυμήνασθαι. ἀπαντήσαντος
 δὲ αὐτῷ Γαίου Δομιτίου, καὶ ἐρομένου· ποῖ προά-
 γεις, Πομπαιῖε, μετὰ τοσούτου πλήθους; εἶπεν, εἰς
 Ῥώμην ἐπὶ τὴν πολιτείαν, κεκλημένος ὑπὸ τῶν δη-
 μάρχων. ὁ δὲ Δομίτιος ὑπολαβὼν ἔφησεν, ἀκινδυ-
 νώτερον αὐτὸν καὶ κάλλιον τεύξεσθαι τῆς πολιτείας,
 ἢ μὴ πολεμικῶς ἐπὶ τὴν σύγκλητον παραγένηται.
 ταύτην γὰρ βούλεσθαι τὴν χάριν δοῦναι τοῖς συμ-
 μάχοις μὴ βιασθεῖσαν, ἀλλ' ὑπομνησθεῖσαν. ὁ δὲ
 ἱερὰν τινα τὴν συμβουλήν τ' ἀνδρὸς θεόμενος, καὶ
 πεισθεὶς τοῖς λόγοις, ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν.
 Δομίτιος μὲν οὖν φρονίμοις λόγοις ἐκ μεγάλων
 κινδύνων ἐξήρπασε τὴν πατρίδα, πολλῷ κρείττονα
 τὴν ὁμιλίαν ποιησάμενος τῆς γενομένης Σερουιλίῳ
 τῷ στρατηγῷ πρὸς Πικεντίνοισι. ἐκεῖνος γὰρ οὐχ ὥς
 ἐλευθέρους καὶ συμμάχοις ὁμιλῶν, ἀλλ' ὥς δούλοις

ἐνυβρίζων, καὶ φόβων μεγάλων ἀπειλαῖς παρώξυνε τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὴν καθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων τιμωρίαν. οὗτος δὲ πεφρονηματισμένων ἀποστατῶν ἀλόγους ὁρμὰς ἐπιεικέσι λόγοις εἰς εὐνοίαν προετρέψατο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 612.)

U. C. 665. a. C. 89. U. C. 664. a. C. 90. U. C. 666. a. C. 88.

Ἰννομάσθαι δὲ φησι Μαρκικὸν ἐκ τῶν ἀρετῶν τῆς ἀποστάσεως· ἐπεὶ σύμπαντες γε Ἴταλοι κατὰ Ῥωμαίων τοῦτον ἐξηνεγκαν τὸν πόλεμον. αἰτίαν δὲ πρώτην γενέσθαι τοῦ πολέμου, τὸ μεταπεσεῖν τοὺς Ῥωμαίους ἀπὸ τῆς εὐτάκτου καὶ λιτῆς ἀγωγῆς καὶ ἐγκρατοῦς, δι' ἧς μὲν ἐπὶ τοσοῦτον ἠϋξήθησαν, εἰς ὀλέθριον ζῆλον τρυφῆς καὶ ἀκολασίας, ἐκ γὰρ τῆς διαφθορᾶς ταύτης στασιάζαντος τοῦ δημοτικοῦ πρὸς τὴν σύγκλητον, εἴτα ἐκείνης ἐπικαλεσαμένης τοὺς ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐπικουρῆσαι, καὶ ὑποσχομένης τῆς πολυεράστου Ῥωμαϊκῆς πολιταίας μεταδοῦναι καὶ νόμῳ κυρῶσαι· ἐπεὶ οὐδὲν τῶν ὑπεσχημένων τοῖς Ἰταλιώταις ἐγένετο, ὃ ἐξ αὐτῶν πόλεμος πρὸς Ῥωμαίους ἐξεκαύθη, ὑπατευόντων ἐν τῇ Ῥώμῃ Λευκίου Μαρκίου Φιλίππου καὶ Σεξστοῦ Ιουλίου· Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη [δευτέρα] πρὸς ταῖς ἑκατὸν ἐβδομήκοντα. ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ποικίλα καὶ πολλὰ τροπὰ πάθη, καὶ πόλεων ἀλώσεις ἑκατέρῳ μέρει τῶν διαπολεμησάντων συνέβη· ταλαντευομένης ὥσπερ ἐπίτηδες παρὰ μέρος τῆς νίκης. καὶ μηδετέροις ἐν βεβαίῳ διαμενούσης. ὁμῶς ἀπείρου πλήθους ἐκα

τέρωθεν πεσόντος, ὅψε καὶ μόλις Ῥωμαίοις ἐξενίκη-
 σε βεβαιωθῆναι τὸ κράτος. ἐπολέμουν δὲ Ῥωμαίοις
 Σαννίται, Ἀσκολανοὶ, Λευκανοὶ, Πικεντινοὶ, Νωλα-
 νοὶ καὶ ἑτεραι πόλεις, καὶ ἔθνη· ἐν οἷς ἐπισημοτά-
 τη καὶ μεγίστη καὶ κοινὴ πόλις, ἃρτι συντιστελεσμέ-
 νη τοῖς Ἰταλιώταις, τὸ Κορφίνιον ἦν, ἐν ᾗ τὰ τε
 ἄλλα, ὅσα μεγάλην πόλιν καὶ ἀρχὴν κρατύνουσι,
 συνεστήσαντο, καὶ ἀγορὰν εὐμεγέθη, καὶ βουλευτή-
 ριον, καὶ τὰ ἄλλα τὰ πρὸς πόλεμον ἀφ' ὧν ἅπαντα,
 καὶ χρημάτων πλήθος, καὶ τροφῆς θαυσιλῆ χορηγίαν.
 συνεστήσαντο δὲ καὶ σύγκλητον καὶ κλητὴν πεντακοσίων
 ἀνδρῶν, ἐξ ὧν οἱ τε τῆς πατρίδος ἀρχεῖν ἄξιοι προ-
 αχθῆσθαι ἔμελλον, καὶ οἱ προβουλευέσθαι δυνά-
 μενοι περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας. καὶ τούτοις ἐπέτρε-
 ψαν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον διοικεῖν, αὐτοκράτορας
 ποιήσαντες τοὺς συνέδρους. οὗτοι δὲ ἐνομοθέτησαν
 δύο μὲν ὑπάτους κατ' ἐνιαυτὸν αἰρεῖσθαι, δώδεκα
 δὲ στρατηγούς. καὶ κατεσιτάθησαν ὑπάτοι μὲν Κόϊν-
 τος Πομπαιδίου Σίλων, Μάρκος μὲν τὸ γένος, πρω-
 τεύων δὲ τῶν ὁμοεθνῶν· καὶ δεύτερος ἐκ τοῦ Σαννι-
 τῶν γένους, Γαῖος Ἀπώνιος Μότυλος, καὶ αὐτὸς δό-
 ξη καὶ πράξει τοῦ ἔθνους προέχων. τὴν δὲ ὅλην
 Ἰταλίαν εἰς δύο μέρη διελόντες, ὑπατικῶς ἐπαρχίας
 ταύτας καὶ μερίδας ἀπέδειξαν· καὶ τῷ μὲν Πομ-
 παιδίῳ προσώρισαν χωρὰν ἀπὸ τῶν Κερκώλων κα-
 λουμένων, μέχρι τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, τὰ πρὸς
 δυσμὰς καὶ τὴν ἀρκτον νεύοντα μέρη. καὶ στρατη-
 γοὺς ἔταξαν αὐτῷ ἐξ τοῦ λοιποῦ τῆς Ἰταλίας, τὴν
 πρὸς ἑὼ καὶ μεσημβρίαν νεύουσαν, προσώρισαν

Γαῖω Μοτύλῳ, στρατηγούς ὁμοίως συζεύξαντες ἔξ-
οὔτω πάντα δεξιῶς καὶ κατὰ μίμησιν, τὸ σῖνο-
λον φάναι. τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ ἐκ παλαιοῦ τάξεως
τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν διαθέμενοι, κατὰ τὸ σφοδρότε-
ρον λοιπὸν εἶχοντο καὶ τοῦ ἐφεξῆς πολέμου, τὴν κοι-
νὴν πόλιν Ἰταλίαν ὀνομάσαντες. καὶ διεπολέμησαν
Ῥωμαίοις τὰ πλεῖστα, κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον, ἕως
Ἰνκίος Πομπήϊος, ὕπατοις αἵρεθεις καὶ στρατηγός
τοῦ πολέμου, καὶ Σύλλας στρατηγός ὑπὸ τῷ ἑτέρῳ
ὑπῆτορ Κάτωνι, ἐπιφανεσιτάταις ταῖς μάχαις τοὺς
Ἰταλιώτας οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις νικήσαντες, τὰ
πράγματα αὐτῶν εἰς τὸ συντρίβεσθαι περὶέστησαν.
ἐπολέμησανδ' οὖν καὶ ἔτι· ἀλλὰ Γαίου Κοσκονίου
σταλέντος εἰς Ταπυρίαν στρατηγοῦ, πολλάκις ἡττήθη-
σαν· εἶτα ἐλαττωθέντες, καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγοι κατα-
λειφθέντες, κοινῇ γνώμῃ τὴν κοινὴν ἐκλείπουσι πό-
λιν τὸ Κορφίνιον, διὰ τὸ τοὺς Μάρσους καὶ πάντα
τὰ γειτνιῶντα τῶν ἐθνῶν προσκεχωρηκέναι τοῖς Ῥω-
μαίοις. εἰς δὲ τὴν ἐν Σαννίταις Αἰσερνίαν καθίδρυ-
σαν, πέντε στρατηγούς αὐτοῖς ἐπιστήσαντες. ὧν ἐνὶ
μάλιστα Κοῖντῳ Πομπαιδίῳ Σίλωνι τὴν πάντων ἡ-
γεμονίαν ἐπίστευσαν, διὰ τὴν περὶ αὐτὸν ἐν τῷ
στρατηγεῖν ἀρετὴν τε καὶ δόξαν. οὗτος δὲ μετὰ τῆς
κοινῆς τῶν στρατηγῶν γνώμης κατεσκεύασε μεγάλην
δύναμιν, ὥς τοὺς σύμπαντας μετὰ τῶν ὑπαρχόντων
περὶ τρισμυρίους γενέσθαι. χωρὶς δὲ τούτων τοὺς
δούλους ἐλευθερώσας, καὶ (ὅς ὁ καιρὸς ἐδίδου) καθ' ἡ-
σπλίσας, συνῆγεν οὐ πολὺ λείποντας τῶν δισμυ-
ρίων, ἱππεῖς δὲ χιλίους. συμβαλὼν δὲ Ῥωμαίοις,

Μαμερκου στρατηγοῦτος αὐτῶν, Ῥωμαίους μὲν ἀναιρεῖ ὀλίγους· τῶν δ' οἰκείων ὑπὲρ ἑξακισχιλίους ἀποβάλλει. καὶ Μέτελλος κατὰ τὴν Ἀπουλίαν τὴν Οὔβενουσίαν πόλιν ἀξιόλογον οὔσαν, καὶ στρατιώτας πολλοὺς ἔχουσιν, ἐξεπολιόρκησε κατὰ καιρὸν τὸν αὐτὸν, καὶ πλείους τῶν τρισχιλίων αἰχμαλώτους εἵλεν. ἐπικρατούντων δ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τῶν Ῥωμαίων, πέμπουσιν οἱ Ἰταλοὶ πρὸς Μιθριδάτην τὸν βασιλέα Πόντου, ἀρκυμάζοντα τότε πολεμικῇ χειρὶ καὶ παρασκευῇ, ἀξιοῦντες ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν κατὰ Ῥωμαίων ἄγειν τὰς δυνάμεις· οὕτω γὰρ ῥάδιον ἂν συναφθέντων, τὸ Ῥωμαϊκὸν καταβληθῇσθαι κράτος. ὁ δὲ Μιθριδάτης ἀπόκρισιν δίδωσιν, ἄξιν τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπειδὴν αὐτῷ καταστήσῃ τὴν Ἀσίαν· τοῦτο γὰρ καὶ ἔπραττε. διὸ παντελῶς οἱ ἀποστάται τεταπεινωμένοι ἀπεγίνωσκον. λοιποὶ γὰρ ὑπῆρχον Σαυριτῶν ὀλίγοι, καὶ Σάβηλοι διατρίβοντες ἐν τῇ Νώλᾳ· καὶ πρὸς γε τοῦτοις οἱ περὶ Λαμπώνιον καὶ Κλεπίμιον, ἔχοντες λείψανα τῶν Λευκανῶν.

Αὐτὸ τοῦ Μαρκικοῦ πολέμου σχεδὸν ἤδη διαλυμένου, πάλιν αἱ προγεγενημέναι στάσεις ἐμφύλιοι κατὰ τὴν Ῥώμην κινήσεις ἐλάβανον, ἀντιποιοιμένων πολλῶν ἐνδόξων τοῦ τυχεῖν τῆς κατὰ Μιθριδάτου στρατηγίας, διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐπάθλων. Γάιος τε γὰρ Ἰούλιος καὶ Γάιος Μάριος, ὁ ἑξάκις ὑπατεύσας, ἀντεφιλονείκουν· καὶ τὸ πλῆθος ἦν ἑκατέρωσι συμμεριζόμενον ταῖς γνώμαις. συνέβησαν δὲ καὶ ἔτεραι ταραχαί. ὁ μέντοι Σύλλας ὕπατος ὢν,

χωρισθεὶς τῆς Ῥώμης πρὸς τὰς περὶ Νῶϊαν ἡθροισμένας παρεγένετο δυνάμεις· καὶ πολλοὺς τῶν πλησιοχώρων καταπληξάμενος, ἠνάγκασε παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις. τοῦ δὲ Σύλλα στρατεύσαντος μὲν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν κατὰ Μιθριδάτου, τῆς δὲ Ῥώμης μεγάλας ταραχαῖς καὶ φόνοις ἐμφυλίου περιπωμένης, Μάρκος Ἀπώνιος καὶ Τιβέριος Κλεπίτιος, ἐπὶ δὲ Πομπήϊος, οἱ τῶν ὑπολοίπων στρατηγοὶ Ἰταλιωτῶν, διατρίβοντες ἐν τῇ Βρεττίᾳ, Ἀσίαν μὲν πόλιν ὀχυρὰν ἐπὶ πολὺν χρόνον πολιορκήσαντες οὐκ ἴσχυσαν ἐλεῖν· μέρος δ' ἐπὶ τῆς πολιορκίας τοῦ στρατεύματος καταλιπόντες, τῇ λοιπῇ τῷ Ῥήγιον ἰσχυρῶς ἐπολιόρκουν, ἐλπίζοντες, εἰ ταύτης κρατήσαιεν, ῥαδίως εἰς τὴν Σικελίαν διαβιβάσειν τὰς δυνάμεις, καὶ κρατήσῃ τῆς εὐδαιμονεστάτης τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον νήσων. ἀλλ' ὁ ταύτης στρατηγὸς Γαῖος Ὀρβανὸς, πολλῇ δυνάμει καὶ παρασκευῇ καὶ προθυμίᾳ χρησάμενος, καὶ καταπληξάμενος τοὺς Ἰταλιώτας τῷ μεγέθει τῆς παρασκευῆς, ἐξήρπασε τοὺς Ῥηγίνοους. εἶτα τῆς περὶ Σύλλαν καὶ Μάριον ἐμφυλίου στάσεως ἀναρρόπισθείσης Ῥωμαίοις, οἱ μὲν Σύλλα, οἱ δὲ Μάριον συνεμάχησαν. καὶ τὸ μὲν πλεον αὐτῶν ἔπεσε τοῖς πολέμοις· τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπικρατήσαντι Σύλλᾳ τροσεχώρησε. καὶ οὕτω τέλειον τῇ ἐμφυλίῳ συναπέσβη στάσει μέγιστος γεγονῶς, καὶ ὁ Μαρσικὸς ἐπικληθεὶς πόλεμος. (Eclog. I, pag. 538 - 541.)

Olymp. CLXXIII, 1. a. C. 88. U. C. 666,

*Οἱ ἦν τις ἐν Ἀσκλῶ παραδεδομένος ὑπὸ Ῥω-

μαίων εἰς φυλακὴν, ὄνομα μὲν Ἀγαμέμνων, Κίλιξ δὲ τὸ γένος, διὰ δὲ τινα περιπέτειαν καὶ συμμαχῶν φόνους ἐξωγρημένος, ὃς ὑπὸ τῶν Πικεντίνων ἀπολυθεὶς ἐκ τῆς φυλακῆς, διὰ τὴν εὐεργεσίαν προθύμως ἐστρατεύετο. ληστείας δὲ πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχων, τὴν πολεμίαν χώραν κατέτρεχε μετὰ στρατιωτῶν ὁμοίων ταῖς παρανομίαις.

Ὅτι οἱ Πιννῆται δειναῖς συνέχοντο συμφοραῖς. ἀμετάπιστον δ' ἔχοντες τὴν πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν, ἠναγκάζοντο κατεξανίστασθαι τῶν περὶ ψυχῆς παθῶν, καὶ περιορᾶν τὰ τέκνα στερισκόμενα τοῦ ζῆν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν γεγεννηκότων.

Ὅτι ὁ Σύλλας τὰς πράξεις καλῶς ἐνεχείριζε καὶ ἐνέργως, καὶ δόξης καὶ καλῆς φήμης ἐν Ῥώμῃ κατήξιτο. καὶ τὸ πλῆθος ἐδοκίμαζεν αὐτὸν ἄξιον ὑπάρχειν ὑπατον αἰρεῖσθαι, καὶ περιβόητος ἦν ἐπ' ἀνδρεία τε καὶ στρατηγικῇ συνέσει. καὶ καθόλου φανερός ὑπῆρχεν εἰς μῆζον πρόσχημα δόξης προαχθι-sόμενος.

Ὅτι ὁ Μιθριδάτης τῆς τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας κατὰ τὴν Ἀσίαν νικήσας, καὶ πολλοὺς ζωγρήσας, ἅπαντας τιμήσας καὶ ἐσθῆσι καὶ ἐφοδίοις ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας. διαβοηθείσης δὲ τῆς τοῦ Μιθριδάτου φιλανθρωπίας, ἐνέπεσεν εἰς τὰς πόλεις ὀρμὴ προστίθεσθαι τῷ βασιλεῖ. παρῆν δὲ ὀρᾶν ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων πρεσβευτὰς μετὰ ψηφισμάτων καλοῦντων αὐτὸν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας, καὶ θεὸν καὶ σωτῆρα προσαγορευόντων. ἀκολουθῶς δὲ τοῦτοις καὶ κατὰ τὴν παρουσίαν τοῦ βασιλέως, ἀπήντων αἱ

πόλεις ἐκχεόμεναι πανδημεῖ, μετ' ἐσθῆτος λαμπρᾶς
καὶ πολλῆς χαρῆς.

"Οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐπικρατοῦντος Μιθριδάτου,
καὶ τῶν πόλεων ἀφισταμένων ἀκατασχέτως ἀπὸ Ρω-
μαίων, οἱ ἐν τῇ Λέσβῳ διέγνωσαν οὐ μόνον αὐτοὺς
ἐνχειρίσαι τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀχιλλιον εἰς Μι-
τυλήνην συμπεφευγότα καὶ νοσοκομούμενον παρα-
δοῦναι τῷ Μιθριδάτῃ. ἐπιλέξαντες οὖν τῶν νέων τοὺς
ἀλκῇ διαφέροντας, ἐπεμψαν ἐπὶ τὸ κατάλυμα. οἱ δὲ
ἄθροοι προσπεσόντες τούτῳ, καὶ τὸν Ἀχιλλιον ἄρ-
πάσαντες ἔδησαν, ὥς καλλίστην τῷ βασιλεῖ καὶ κτ-
χαρισμένην δώρεον ἐκπέμποντες. ὁ δὲ καίπερ νέος
ὢν παντελῶς τὴν ἡλικίαν, εἰτόλμησεν ἐπιτελέσασθαι
πράξιν ἡρωϊκὴν· φθάσας γὰρ τοὺς μέλλοντας συν-
αρπάξιν αὐτὸν, ἀντὶ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς αἰσχρᾶς
τιμωρίας ἡλλάξατο θάνατον. σφάζων γὰρ ἑαυτὸν,
καὶ τῇ δεινότητι τῆς πράξεως καταπληξάμενος τοὺς
ἐπ' αὐτὸν ὀρμῶντας, ἐποίησέ μὴ τολμῆσαι πλησίον
αὐτοῦ προσελθεῖν· μετὰ πάσης δὲ ἀδείας ἑαυτὸν
ἀπαλλάξας τοῦ ζῆν καὶ τῶν ἐπιφερομένων κακῶν,
περιβόητον ἔσχε τὴν ἐπ' εὐψυχίᾳ δόξαν.

"Οἱ καθόλου κατὰ τὴν ναυμαχίαν, παρὰ τοῖς
Ῥοδίοις, πλὴν τοῦ πλήθους τὰ λοιπὰ πάντα μεγά-
λας εἶχεν ὑπεροχάς· τέχνη κυβερνητῶν, τάξεις τῶν
νηῶν, ἔρετῶν ἐμπειρία, δυνάμεις ἡγεμόνων, ἐπι-
βατῶν ἀρεταί. παρὰ δὲ τοῖς Καππαδοξίν ὑπῆρχον
ἀπειρία καὶ ἀγυμνασίαι, καὶ ἡ πάντων τῶν κα-
κῶν παρὰίτιος αἰτία. προθυμίᾳ μὲν γὰρ οὐκ ἐλεί-
ποντο τῶν Ῥοδίων, ὥς ἂν ἔχοντες ἐπίσκοπον καὶ

Θεατὴν τῶν κινδύνων τὸν βασιλέα, καὶ τοῦτω σπεύ-
δοντες ἐνδείκνυσθαι τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν. μόνω
δὲ ὑπερέχοντες τῷ πλήθει τῶν σκαφῶν, περιεχέοντο
τῆς πολεμίας ναῦς καὶ κυκλοῦντες εἰς μέσον αὐτῆς
ἀπελάμβανον.

Ὅτι Γαῖος Μάριος τῶν ἀνθρώπων ἐπιφανέστα-
τος γεγονώς, ἐπὶ μὲν τῆς νεότητος ἐξήλωσεν ἀφίλαρ-
γυρίαν, τῶν καλῶν ἔργων ὀρεχθεὶς, καὶ μεγάλας
πράξεις ἐπὶ τε τῆς Αἰβύης καὶ τῆς Εὐρώπης κατερ-
γασάμενος, περιεποιήσατο τὴν περιβόητον ἐπιφά-
νειάν τε καὶ δόξαν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐσχάτου γήρως ἐπι-
θυμήσας τὸν Μιθριδάτου τοῦ βασιλέως πλοῦτον,
καὶ τὴν ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεσιν εὐπορίαν
εἰς τὸν ἴδιον μετενεγκεῖν βίον, τοῖς ὅλοις ἔπαισις·
καὶ τοῦ Σύλλα Κορινθίου τὴν δεδομένην ἐπαρχίαν
παραιτούμενος παρὰ νόμους, τῇ προσηκούσῃ περιέ-
πεισε συμφορᾷ. οὐ μόνον δὲ τὸν ἐπιθυμηθέντα
πλοῦτον οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν οὐσίαν
προσαπέβαλε, δημευθείσης δὲ αὐτοῦ τῆς ὑπάρξεως
διὰ τὴν τῆς πλεονεξίας ὑπερβολήν. καταγνώσθεις
δὲ ὑπὸ τῆς πατρίδος θανάτῳ, καὶ διαδράς τὴν παρ-
αυτίκα τιμωρίαν, ἡλῆτο κατὰ τὴν χώραν μόνος
φεύγων· καὶ τέλος ἐξέπεισε τῆς Αἰβύης εἰς τὴν Νο-
μαδίαν δοῦλος, ἄπορος ἔρημος σφῶν. ὕστερον δὲ
τῆς Ῥώμης ἐμπεσοῦσης εἰς πολέμους ἐμφυλίου,
συνεργήσας τοῖς τῆς πατρίδος πολεμίοις, οὐκ ἤρκε-
σθη τῇ καθόδῳ· πόλεμον δὲ ἐκκαύσας, καὶ τυχὼν
ὑπατείας τὸ ἔρδομον, οὐκ ἐτόλμησεν εἰ τι τῆς τύχης
λαβεῖν πείραν, δεδιδαγμένος περὶ τῆς κατ' αὐτὴν

ἀβιβαιοτήτος μεγάλοις συμπτώμασι. προσορώμενος
 γὰρ τὸν ἀπὸ τοῦ Σύλλα πόλεμον ἐπικρεμάμενον τῇ
 Ῥώμῃ, μετέστησεν ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν ἐκουσίας.
 ἀπολιπὼν δὲ ἀρχὰς μεγάλας πολέμων, αἴτιος ἐγένετο
 τοῦ τε νῦν καὶ τῇ πατρίδι τῶν ἐσχάτων ἀκλήρο-
 μάτων. ὁ μὲν γὰρ ἀναγκασθεὶς πολεμεῖν τοῖς κρεί-
 τοσι, κατέστρεψεν ἀτυχῶς τὸν βίον συμπεφευγὸς
 ἐν τῇ διώρυγι· οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ κατὰ τὰς ἐν
 Ἰταλίᾳ πόλεις ἐμπεσόντες εἰς τὸν πάλαι προκείμενον
 πόλεμον, ταῖς προκατεσκευασμέναις περιέπεσον
 συμφοραῖς. οἱ μὲν γὰρ ἐπιφανέστατοι τῶν Ῥω-
 μαίων, Σκευόλαν καὶ Κράσσον φημι, ἐν συγκλήτῃ
 μισαιφονευθέντες ἀκρίτως, προσήμηναν ταῖς ἰδίαις
 ἀτυχίαις τὸ μέγεθος τῶν ἐσομένων κατὰ τὴν Ἰτα-
 λίαν ἀτυχημάτων. οἱ πλεῖστοι γὰρ τῶν συγκλητικῶν
 καὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Σύλ-
 λαν ἀνηρέθησαν· στρατιῶνται δὲ ἐν ταῖς στάσεσι καὶ
 μάχαις κατεκόπησαν, οὐκ ἐλάττους τῶν δέκα μυ-
 ριάδων. καὶ ταῦτα πάντα συνέβη τοῖς ἀνθρώ-
 ποις διὰ τὸν ἐξαρχῆς ἐπιθυμηθέντα πλοῦτον ὑπὸ
 Μαρίου. (Excerpt. de Virt. et Vil. p. 613. sq.)

Ὅτι μεγάλη στάσις ἐμφύλιος ἤδη διαλυομένου
 τοῦ Μαρσικοῦ γέγονε πόλεμον, ἧς ἡγοῦντο Σύλ-
 λας καὶ Γάϊος Μάριος, νέος ὢν, ὁ Μαρίου τοῦ πο-
 λάκις ὑπατευκότος (ἐπτάκις γὰρ ὑπάτευσέ) παῖς. ἐν
 δὲ τῇ στάσει πολλὰι μυριάδες ἀνθρώπων ἀνηρέθη-
 σαν. ἐκράτησε δ' ὁ Σύλλας· καὶ δικτατορῶν γεγονῶς,
 Ἐπαφρόδιτον τε ὀνομάσας ἑαυτὸν, οὐκ ἐφείσθη τῇ
 ἀλαζονείᾳ· κρατῶν γὰρ τοῖς πολέμοις, ἰδίῳ ἄπε-

βίω θανάτῳ. ὁ δὲ Μάριος μάχη τῇ πρὸς Σύλλαν γενναίως ἀγωνισάμενος, ὁμῶς ἡττηθεὶς κατέφυγεν εἰς Πραινεστον, ἅμα μυρίοις πεντακισχιλίοις. συγκλεισθεὶς δ' ἐν αὐτῇ, καὶ χρόνον οὐκ ὀλίγον πολιορκηθεὶς, ἤναγκάσθη, πάντων αὐτὸν ἐγκαταλιπόντων, καὶ μηδεμίαν σωτηρίας ὁδὸν καθορῶν, τὴν ἐνὸς οἰκέτου τῶν πιστῶν χεῖρα εἰς λύσιν τῶν δεινῶν παρκαλέσασθαι. καὶ ὁ γε πεισθεὶς, καὶ μιᾷ πληγῇ τοῦ βίου τὸν δεσπότην ἀπαλλάξας, ἑαυτὸν ἐπικατέσφαξε. καὶ παύεται μὲν αὕτη ἡ στάσις. λείψανα μέντοι τοῦ πολέμου ὑπολειφθέντα τῆς Μαρίας μοίρας ἐπὶ χρόνον Σύλλα διεμαχέσαντο, ἕως καὶ αὐτὰ συνδιέφθορε τοῖς ἄλλοις.

Μετὰ μέντοι τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν, Πομπηῖω, τῷ ἐπικληθέντι Μάγνῳ διὰ τὰς πράξεις, ὃς κατώρθωσε Σύλλα τε συμπράττων καὶ καθ' ἑαυτὸν Ῥωμαίοις· τούτῳ δὲ καὶ Ἰουλίῳ Καίσαρι ἔρις ἐκκαεῖσα, εἰς ἐμφυλίους σφαγὰς τοὺς Ῥωμαίους πάλιν ἠνάγκασε συστραφῆναι. Πομπηίου δὲ λαμπροῦς τοῖς ὕλοις ἡττηθέντος, καὶ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀναιρεθέντος, συστήλλεται μὲν ἡ τῶν ὑπάτων ἀρχὴ εἰς μοναρχίαν Καίσαρι τῷ Ἰουλίῳ, παύει δὲ τέλος καὶ ἡ στάσις. ἐκείνου δὲ ἀνηρημένου, κατὰ Βρούτου καὶ Κασσίου τῶν ἀνελόντων πόλεμος ἐμφύλιος κινεῖται, χειριζομένων Λεπίδου τε καὶ Ἀντωνίου, καὶ Ὀκταβιανοῦ τοῦ Αὐγούστου τὴν ὑπατον ἀρχὴν ἔχόντων. οὐ βραδέως δὲ τοῦ πολέμου κρίσιν τοῖς ὀπλοῖς λαβόντος, καὶ νικηθέντων καὶ ἀναιρεθέντων τῶν περὶ Κάσσιον καὶ Βρούτον· μετ' οὐ πολὺ

ρήγνυται εἰς τὸ φανερόν ἢ ἐνδομυχοῦσα. Λύγούστου καὶ Ἀντωνίου ὑπὲρ τῆς φιλοπρωτίας ἄμιλλα· καὶ πολλῶν συγγενῶν αἱμάτων ἐκατέρωθεν ὄντων, τὸ κράτος Λύγούστῳ βεβαιοῦται, καὶ τῶν ὅλων ἡ ἐξουσία αὐτῷ παραμένει διὰ βίου, τῆς τῶν ὑπᾶτων λοιπὸν ἀρχῆς τὴν ἰδίαν τάξιν καὶ δυναστείαν ἀποβεβληκυίας. (Eclat. II, pag. 541. sq.)

Ὅτι ἐπὶ τοῦ Σύλλα τοῦ ὑπάτου ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. ἐπισημῆναι δὲ τὴν τῶν μελλόντων κακῶν φορὰν Λίβιος φησι, καὶ Λιόδαρος. ἐξ ἀνεφέλου τοῦ ἀέρος καὶ αἰθρίας πολλῆς ἤχον ἀκουσθῆναι σάλπιγγος, ὃξὺν ἀποτεينوῦσθαι καὶ θρηνώδη φθόγγον. καὶ τοὺς μὲν ἀκούσαντας ἅπαντας ἐκφρονας ὑπὸ δέους γενέσθαι· τοὺς δὲ Τυρρῶν μάντις μεταβολὴν τοῦ γένους καὶ μετακόσμησιν ἀποφῆναι σημαίνειν τὸ τέρας. εἶναι μὲν γὰρ ἀνθρώπων ὀκτώ γένη, διαφέροντα τοῖς βίοις καὶ τοῖς ἡθελσιν ἀλλήλων. ἐκάστῳ δὲ ἀφορισθαι χρόνον ὑπὸ τοῦ θεοῦ, συμπεραινώμενον ἐνιαυτοῦ μεγάλου περιόδῳ. τῆς γοῦν προτέρας περιόδου τελειώσεως, καὶ ἐτέρας ἐνισταμένης, κινεῖσθαι τι σημεῖον ἐκ γῆς ἢ οὐρανοῦ θαυμάσιον, ὃ δῆλον εὐθὺς τοῖς τὰ τοιαῦτα σοφοῖς γίνεσθαι, ὅτι κατὰ τρόπον ἄλλοις καὶ βίοις ἀνθρώποι χρώμενοι γεγόνασιν, καὶ θεοῖς ἥτιον τῶν προτέρων μέλονται. ταῦτα μὲν οὖν εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως ποῖς ἔχει, σκοπεῖν παρ' ἡμῖν. (Suidas in Σύλλας. Exscripsit quoque hoc Plutarch. in Sulla pag. 455. extr. et pag. 456. A.)

Olymp. CLXXIII, 2. a. C. 87. U. C. 667.

Ὅτι Μερόλας ὁ αἰρεθεὶς ὕπατος εἰς τὸν τοῦ Κίρνα τόπον, μετὰ τὸ συνθεσιν ποιήσασθαι τὸ δῆ-
τερ αὐτὸν ὑπατεῦσαι, ἔδοξε πρῶξιν ἀγαθοῦ σφόδρα
πολίτου πρῶξαι. ἔν τε γὰρ τῷ συνεδρίῳ καὶ τῷ δῆ-
μῳ διαλεγόμενος περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων, ἀρ-
χηγὸς ἐπηγγείλατο γενέσθαι καὶ δημονοίας. ἄκων
γὰρ ἡρημένος ὕπατος, ἐκουσίως ἔφη παραχωρήσειν
τῷ Κίρνα τῆς ἀρχῆς· καὶ παραχωρῆμα ἰδιώτης ἐγέ-
ναι. ἡ δὲ σύγκλητος ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς τοὺς
ποιησομένους τὰς συνθήκας, καὶ τὸν Κίρναν εἰσα-
ξοντίας εἰς τὴν πόλιν. (Excerpt. de Virt. et Vit.
pag. 614.)

Ὅτι οἱ περὶ τὸν Κίρναν καὶ Μάριον συνεδρεῦ-
σαντες μετὰ τῶν ἐπιφανεσιτάτων ἡγεμόνων ἐβου-
λεύοντο, ὅπως βεβαίως καταστήσωσι τὴν εἰρήνην·
τέλος ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς ἐπιφανεσιτάτους τῶν ἐχ-
θρῶν, καὶ δυναμένους ἀμφισβητῆσαι περὶ πρα-
γμάτων, πάντας ἀποκτεῖναι· ὅπως καθαρῶς γενο-
μένης τῆς ἰδίας αἰρέσεως καὶ μερίδος, ἀδεῶς τὸ λοι-
πὸν, καὶ ὥς ἂν βούλωνται, μετὰ τῶν φίλων διοι-
κοῦσι τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν. εὐθὺς οὖν τῶν μὲν
γεγενημένων συνθέσεων καὶ πίστεων ἡμέλησαν· σφα-
γαὶ δὲ τῶν καταψηφισθέντων αὐτοῖς ἄκριτοι καὶ
πανταχοῦ ἐγίνοντο. Κῦντος δὲ Λουτάτιος ὁ Κάτ-
λος, τεθριαμβενκῶς μὲν ἐπισήμως ἀπὸ Κίμβρων,
ἀγαπώμενος δὲ ὑπὸ τῶν πολιτῶν περιτιότερον, ὑπὸ
τινος δημάρχου κατηγορίας ἐτύγχανεν ἐν τῷ δήμῳ
θανάτου. φοβούμενος δὲ τὸν ἐκ τῆς συκοφαντίας

κίνδυνον, ἦκεν εἰς τὸν Μάριον, δεόμενος τυχεῖν
βοηθείας· ὁ δὲ, τὸ μὲν ἔμπροσθεν ἐγγόνει φίλος,
τότε δ' ἔκ τινος ὑποψίας ἀλλοτριῶς ἔχων πρὸς αὐ-
τὸν, τοῦτο μόνον ἀπεκρίθη, θανεῖν δεῖν. καὶ ὁ
Κάϊλος ἀπογνοὺς μὲν τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας,
σπεύδων δὲ χωρὶς ὕβρεως καταστρέφει τὸν βίον,
ἑαυτὸν τοῦ ζῆν μετέτυτησεν, ἰδίῳ τινὶ καὶ παρηλλα-
γμένῳ τρόπῳ, συγκλείσας ἑαυτὸν εἰς οἶκον νεόχοι-
στον, καὶ τὴν ἐκ τῆς κονίας ἀναφορὰν πυρὶ καὶ κα-
πνῷ συναυξήσας, τῇ τῆς ἀναπνοῆς φθορᾷ περιπι-
γείς γενόμενος, ἀπῆλλαξεν. (Eclog. I, pag. 542.)

E LIBRO XXXVIII et XXXIX.

Olymp. CLXXIII, 3. a. C. 86. U. C. 668.

° **ΟΤΙ** ὁ Σύλλας χρημάτων ἀπορούμενος ἐπέβαλε
τὰς χεῖρας τρισὶν ἱεροῖς, ἐν οἷς ἀναθημάτων ἄργυ-
ρῶν τε καὶ χρυσῶν πλῆθος ἦν· ἐν μὲν Ἀελοῖς τῷ
Ἀπόλλωνι καθιερωμένα, ἐν Ἐπιδαύρῳ δὲ τῷ Ἀσκλη-
πιῷ, ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ τῷ Διὶ. πλεῖστα δὲ ἔλαβεν ἐκ
Ὀλυμπίας, διὰ τὸ μεμενηκέναι τὸ ἱερὸν τοῦτο ἄσυ-
λον ἐξ αἰῶνος. τῶν γὰρ ἐν Ἀελοῖς χρημάτων Φω-
κεῖς τὰ πλεῖστα διεφόρησαν, ἐν τῷ ἱερῷ κληθέντι
πολέμῳ. ὁ δὲ Σύλλας πολὺν ἄργυρον καὶ χρυσόν,
ἔτι δὲ τὴν ἄλλην πολυτελεῆ κατασκευὴν ἀναλαβὼν,
ἡθροισε χρημάτων πλῆθος πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ
προσδοκώμενους πολέμους. ἀδεισιδαιμόνως δὲ τῇ

λήψει τῶν ἱερῶν χρημάτων προσενεχθεῖς, χώραν ἀντὶ
 τούτων καθιέρωσε τοῖς θεοῖς εἰς τὰς καὶ ἔτος
 προσόδους· εὐτραπελευόμενος δὲ ἀπιφαίνετο κρα-
 τεῖν τῷ πολέμῳ πάντως, διὰ τὸ τοὺς θεοὺς αὐτῷ
 συνεργεῖν, εἰσειηνοχότας χρημάτων πολὺ τι πλη-
 θος αὐτῷ. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
 614. sq.)

Olymp. CLXXIII, 4. a. C. 85. U. C. 669.

Οὐ Φιμβρίας κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν πολὺν προσέ-
 χων τοῖς διαστήμασι τοῦ Φλάκκου, καιρὸν ἔσχε
 μεγάλοις ἐπιχειρῆσαι τολμήμασι καὶ σπεύδων τοὺς
 στρατιώτας ἰδίους κατασκευάσασθαι ταῖς εὐνοίαις,
 συνεχώρησεν αὐτοῖς τὴν χώραν τῶν συμμάχων ὥς
 πολεμίαν διαρπάζειν, καὶ τοὺς περιτυχόντας ἔξαν-
 δραποδίζεσθαι. ἄσμένως δὲ προσδεξαμένων τῶν
 στρατιωτῶν τὴν συγχώρησιν, ἐν ὀλίгаῖς ἡμέραις πε-
 ριεποίησαντο χρημάτων πλῆθος. οἱ δὲ διαρπαγέν-
 τες ἀπῆλθον τῷ ὑπάτῳ, καὶ περὶ τῶν καθ' αὐ-
 τοὺς ἀπωδύροντο. ὁ δὲ περιαλγῆς γενόμενος προσ-
 ἔταξεν ἀκολουθεῖν, ὅπως τὰ ἴδια κομίσωνται. αὐ-
 τὸς δὲ τῷ Φιμβρίᾳ διαπειλησάμενος, προσέταξε τὰ
 διαφορηθέντα τοῖς ἀπολωλεκόσιν ἀποκατιστῆσαι.
 ὁ δὲ τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς στρατιώτας ἀνέ-
 πεμπεν, ὥς ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης πάντα πεπρα-
 χότας· τοῖς δὲ στρατιώταις κατ' ἰδίαν παρήγγειλε
 μὴ προσέχειν τοῖς προστάγμασιν, ἀλλὰ τὰ διὰ τῶν
 ὀπλῶν κηθέντα τῷ τοῦ πολέμου νόμῳ, μὴ προί-
 οθαι· τοῦ δὲ Φλάκκου μετὰ ἀνατάσεως προστάττον-
 τος ἀποδιδόναι τὰ διηρησμένα, τῶν δὲ στρατιω-

τῶν οὐ προσεχόντων, ταραχή καὶ στάσις κατεῖχε τὸ στρατεύμα.

"Οτι ὁ Φιμβρίας διαβεβηκώς τὸν Ἑλλήσποντον, τοὺς στρατιώτας πρὸς παρανομίαν καὶ ἀρπαγὴν παρορμήσας, χρήματα τὰς πόλεις εἰσεπράττετο, καὶ τοῖς στρατιώταις ταῦτα διένεμεν. οἱ δὲ εἰς ἀνυπεύθυνον ἔξουσίαν προαχθέντες, καὶ διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ὠφελείας μετεωρισθέντες, ὥς κοινὸν εὐεργέτην ἡγάπων. τὰς δὲ μὴ ὑπακουσάσας πόλεις ἐκπολιοῦκων, εἰς διαρπαγὴν ἐχαρίζετο τοῖς στρατιώταις. καὶ Νικομήδειαν παρέδωκε τοῖς στρατιώταις εἰς διαρπαγὴν.

"Οτι ὁ αὐτὸς καὶ Κύζικον παρελθὼν ὥς φίλος τοῖς μὲν εὐπορωτάτοις τῶν πολιτῶν ἐμέμφετο θανάτου καταιτιασάμενος. δὺν δὲ εἰς κατάπληξιν καὶ φόβον τῶν ἄλλων καταδίκους ποιήσας, καὶ ῥαβδίσας ἐπέλεκτισε· τὰς δὲ οὐσίας αὐτῶν ἀναλαβὼν, καὶ τοῖς ἄλλοις διὰ τῶν προαπολωλόντων μέγαν φόβον ἐπιστήσας, ἠνάγκασε λύτρα τῆς σωτηρίας ὅλας τὰς ὑπάρξεις αὐτῶν προέσθαι. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 615. sq.)

Olymp. CLXXIV, 2. a. C. 83. U. C. 671.

"Οτι Γναῖος Πομπήϊος στρατιωτικὸν βίον ἐλόμενος, ἐντεκαρτέρει ταῖς καθ' ἡμέραν κακοπαθείαις· καὶ ταχὺ τὸ πρωτεῖον ἀπηνέγκαιτο τῆς ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις ἀσκήσεως. πᾶσαν δὲ ῥαστώνην καὶ σχολὴν ἀποτριψάμενος, διετέλει καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ αἰετὶ πράττων τῶν εἰς τὸν πόλεμον χρησίμων. διαίτη μὲν γὰρ ἐχρῆτο λιτῇ, λουτροῦν δὲ

καὶ σὺμπεριφορᾷ τρυφὴν χροῦσης ἀπείχετο· καὶ τὴν μὲν τρυφὴν καθήμενος προσεφέρετο, πρὸς δὲ τὸν ὕπνον ἀπεμέριζε χρόνον ἐλάτιονα τῆς ἐκ τῆς φύσεως ἀνάγκης. τὸν δὲ ἐν νυκτὶ πόνον παρεδίδου τὴν μεθ' ἡμέραν ἐπιμέλειαν, ἐπαγρυπνῶν τοῖς τῆς στρατηγίας ἐντεύγμασι. διὰ δὲ τῆς συνήθους τῶν ἀπίστων μελέτης, ἀθλητῆς ἐγένετο τῶν κατὰ πόλεμον ἀγώνων. τοιγαροῦν ὅσω χρόνῳ τις ἔτοιμον οἷα ἂν παρῆλαβε στράτευμα, πολὺ τάχιον οὗτος συνελέξατο, καὶ διατάξας καθώπλισε. προσαγγελθειῶν δὲ τῶν περὶ αὐτὸν πράξεων εἰς τὴν Ῥώμην, ἅπαντες, οὐ τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ λογιζόμενοι, καὶ ἀρχὰς κατεφρόνησαν, ὥς τῶν προσαγγελλόντων κενῶς τὰ περὶ αὐτὸν τραγωδούντων. ὥς δ' ἡ προσηγγελμένη φήμη διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀληθῆς ἐφάνη, ἡ σύγκλητος ἐξέπεμψεν Γούριον, ὃν τρεψάμενος ἐνίκησε.

Ὅτι καταλειφθέντος τοῦ Σκιπίωνος μόνου μετὰ τὸ διαφθαρῆναι χρήμασι καὶ ἀποστῆναι πάντας, καὶ ἀπεγνωκότος τὴν σωτηρίαν, ὁ Σύλλας ἱππεὺς ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν τοὺς παραπέμψοντας μετ' ἀσφαλείας ὅποι βούλοιτο· ὁ δὲ Σκιπίων ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τὸ τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα μεθεῖναι συναναγκασθεὶς εἰς ἰδιωτικὸν βίον καὶ ταπεινὸν σχῆμα, διὰ τὴν ἐπιείκειαν ὑπὸ τοῦ Σύλλα παρεπέμφθη ταχέως εἰς ἣν ἐβούλετο πόλιν. εἴτα τὰ τῆς ἀρχῆς ἀνακτησάμενος κόσμια, πάλιν δυνάμεως ἱκανῆς ἀφηγεῖτο.
(Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 616. sq.)

Olymp. CLXXIV, 3. a. C. 82. U. C. 572.

Ὅτι οἱ τῶν Ῥωμαίων περιφανεῖς ἄνδρες ἐμιαι-
φορήθησαν ἐκ διαβολῆς, καὶ ὁ τὴν μεγίστην ἱερω-
σύνην ἔχων Σχαιουόλας μέγιστον ἔχων ἀξίωμα τῶν
πολιτῶν, ἀναξίας τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἔτυχε τῆς τοῦ
βίου καταστροφῆς. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κατ' αὐτό γε
τοῦτο μέγας εὐτύχησαν, ὅτι τοῖς ἀγιοτάτοις ση-
κοῖς ὁ πάντιμος ἱερεὺς οὐκ ἔφθασε προσπεσεῖν. ἐπεὶ
τὴν γε χάριν τῆς τῶν διωκόντων ὁμότητος, καὶ πρὸς
αὐτοῖς τοῖς ἀδύτοις ἐπιβώμιος μαιφονηθεὶς, ἀπέ-
σβεσεν ἂν τῷ αἵματι τὸ ἀκοιμίστω δεισιδαιμονίᾳ τη-
ροῦμενον πῦρ ἐξ αἰῶνος.

Ὅτι προτεθείσης προγραφῆς εἰς τὴν ἀγορὰν,
ἀνέδραμε πλῆθος ἀνθρώπων πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν.
οἱ πλείστοι δὲ συνέπιασxon τοῖς ὀφείλουσιν ἀναδέ-
χεσθαι τὸν θάνατον. εἰς δὲ τῶν συνεληλυθότων,
κακία καὶ ὑπερηφανία διαφέρων, ἐγγέλων τοῖς κιν-
δυνεύουσι, πολλὰ κατ' αὐτῶν ὑβριστικῶς ἐβλασφή-
μησεν. ἔνθα δὴ δαιμονίου τινὸς νέμεσις τῷ διασύ-
ρῳ τὴν τῶν ἀκληροῦντων τύχην, ἐπέθηκε τὴν
πρέπουσαν τῇ κακίᾳ τιμωρίαν. ἐν γὰρ τοῖς ἐπὶ πᾶ-
σιν ὀνόμασιν εὐρὺν ἑαυτὸν προσγεγραμμένον, εὐ-
θέως ἐπικαλυψάμενος τὴν κεφαλὴν, προῆγε διὰ τοῦ
πλήθους, ἐλπίζων λήσεσθαι τοὺς περιεσιτώτας, καὶ
διὰ τοῦ δρασμοῦ περιέσεσθαι τὴν σωτηρίαν. γνω-
σθεὶς δὲ ὑπὸ τινος τῶν πλησίον ἐστώτων, καὶ φα-
νερᾶς τῆς περὶ αὐτὸν περιστάσεως γενομένης, συνε-
λήφθη, καὶ ἔτυχε τῆς τιμωρίας, πάντων ἐπιχαι-
ρόντων τῷ θανάτῳ αὐτοῦ.

Ὅτι πολλῶ χρόνῳ τῆς Σικελίας ἀδικαιοδοτητοῦ γενομένης, ὁ Πομπηϊὸς δοὺς ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν δικαιοδοσίαν, καὶ χρηματίζων περὶ τῶν δημοσίων ἀμφισβητημάτων, καὶ τῶν ἰδιωτικῶν συμβολαίων, οὕτως εὐστόχως καὶ ἀδωροδοκῆτως ἐποιεῖτο τὰς ἀποφάσεις, ὥστε ὑπερβολὴν ἑτέρῳ μὴ ἀπολείπειν. εἴκοσι δὲ καὶ δυεῖν ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ὑπάρχων, καὶ τῆς νεότητος προκαλουμένης εἰς τὰς ἀλογίστους ἡδονάς, οὕτως αὐστηρῶς καὶ σωφρόνως ἐποίησατο τὴν ἐπιδημίαν κατὰ τὴν νῆσον, ὥστε πάντας τοὺς κατὰ τὴν Σικελίαν καταπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὴν ἀρετὴν τοῦ νεανίσκου.

Olymp. CLXXVIII, 1. a. C. 68. U. C. 686.

Ὅτι Μάρκος Ἀντώνιος συνθήμενος πρὸς Κρήτας εἰρήνην, μέχρι μὲν τινος ταύτην ἐτήρουν. μετὰ δὲ ταῦτα συντιθεμένης βουλῆς, ὅπως ἂν μάλιστα τῆς ὠφελείας προνοήσαιντο, οἱ πρεσβυτάτοι καὶ φρονήσει διαφέροντες, συνεβούλευον πρέσβεις ἐκπέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ περὶ τῶν ἐπιφερομένων ἐγκλημάτων ἀπολογεῖσθαι, καὶ πειρᾶσθαι τὴν σύγκλητον εὐγνώμοσι λόγοις καὶ δεήσεσιν ἐξιλάσσεσθαι· διόπερ ἀπέστειλαν εἰς τὴν Ῥώμην τριάκοντα πρεσβευτάς, τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας. οἷτοι δὲ κατ' ἰδίαν περιπορευόμενοι τὰς οἰκίας τῶν συγκλητικῶν, καὶ πᾶσαν δεητικὴν προῖεμένοι φωνήν, ἐξεθεράπευον τοὺς τὸ συνέδριον συνέχοντας. εἰσαχθέντες δὲ εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ περὶ τε τῶν ἐγκλημάτων ἑμφρόνως ἀπολογησάμενοι, τὰς τε ἰδίας εὐεργεσίας καὶ συμμαχίας πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀκρι-

βῶς διελθόντες, ἤξιουν αὐτοὺς εἰς τὴν προγεγενη-
 μένεν εὐνοϊάν τε καὶ συμμαχίαν ἀποκαταστήναι. ἡ
 δὲ σύγκλητος ἀσμένως τοὺς λόγους προςδεξαμένη,
 δόγμα ἐξέβαλε τὸ κυροῦν, δι' οὗ τῶν ἐγκλημάτων
 τοὺς Κρητίας ἀπολύουσα, φίλους καὶ συμμαχούς
 τῆς ἡγεμονίας ἀνηγόρευεν. ἄκυρον δὲ τὸ δόγμα
 ἐποίησε Λέντουλος ὁ ἐπικαλούμενος Σπινθήρ. οἱ δὲ
 Κρητίες ἀπηλλάγησαν. ἡ δὲ σύγκλητος περὶ τῶν
 Κρητῶν πολλάκις λόγου γενομένου, ὅτι κοινωνοῦσι
 τῆς ληστείας τοῖς πειραταῖς, δόγμα ἔγραψαν, ὅπως
 οἱ Κρητίες πάντα τὰ πλοῖα ἕως τετρασκάλμου ἀνα-
 πέμψωσιν εἰς Ῥώμην, καὶ τριακοσίους ὁμήρους δώ-
 σι τοὺς ἐπιφανεστάτους, ἐκπέμψωσι δὲ καὶ Λασθέ-
 νην καὶ Πανάρην· κοινῇ δὲ πάντες ἐκτίσωσιν ἄρ-
 γυρίου τάλαντα τετρακισχίλια. οἱ δὲ Κρητίες πυθό-
 μενοι τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ, περὶ τῶν προσ-
 ηγγελεμένων ἐβουλεύοντο. καὶ οἱ μὲν φρονήσει δια-
 φέροντες ἔφρασαν δεῖν πάντα ποιεῖν τὰ προστατώ-
 μενα· οἱ δὲ περὶ τὸν Λασθένην, τοῖς ἐγκλήμασιν
 ὄντες ἔνοχοι, καὶ φοβούμενοι μὴ ἀναπεμφθέντες
 εἰς τὴν Ῥώμην, τιμωρίας τύχωσιν, ἀνίσειον τὰ
 πλήθη, παρακαλοῦντες τὴν ἐξ αἰῶνος παραδεδο-
 μένην ἐλευθερίαν διαφυλάττειν. (Excerpt. de Le-
 gat. XXXV, pag. 631 sq.)

E LIBRO XL

Olymp. CLXXIX, 2. a. C. 63. U. C. 691.

ΗΜΕΙΣ δὲ μέλλοντες ἀναγράφειν τὸν πρὸς Ἰου-
 δαίους πόλεμον, οὐκ εἶναι διαλαμβάνομεν προ-
 διελθεῖν ἐν κεφαλαίοις τὴν τοῦ ἔθνους τούτου ἔξ-
 ἄρχῃς κτίσιν, καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς νόμιμα. κατὰ
 τὴν Αἴγυπτον τὸ παλαιὸν, λοιμικῆς περιστάσεως
 γενομένης, ἀνέπεμπον οἱ πολλοὶ τὴν αἰτίαν τῶν
 κακῶν ἐπὶ τὸ δαιμόνιον. πολλῶν γὰρ καὶ παντοδα-
 πῶν κατοικούντων ξένων, καὶ διηλλαγμένοις ἔθεσι
 χρωμένων περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὰς θυσίας, κατατε-
 λίσθαι συνέβαινε παρ' αὐτοῖς τὰς πατρίους τῶν
 θεῶν τιμὰς. ὅπερ οἱ τῆς χώρας ἐγγενεῖς ὑπέλαβον,
 εἰ μὴ τοὺς ἄλλοφύλους μεταστήσονται, κρίσιν οὐκ
 ἔσεσθαι τῶν κακῶν. εὐθὺς οὖν ξηνηλατουμένων τῶν
 ἄλλοεθνῶν, οἱ μὲν ἐπιφανέστατοι καὶ δραστηκώτα-
 τοι συστραφέντες ἐξερρόφησαν (ὥς τινες φασιν) εἰς
 τὴν Ἑλλάδα, καὶ τινὰς ἑτέροους τόπους, ἔχοντες
 ἀξιολόγους ἡγεμόνας, ὧν ἡγοῦντο Λαταῶς καὶ Κά-
 δμος τῶν ἄλλων ἐπιφανέστατοι. ὁ δὲ πολὺς λεῶς
 ἐξέπεσεν εἰς τὴν νῦν καλουμένην Ἰουδαίαν, οὐ πόρρω
 μὲν κειμένην τῆς Αἰγύπτου, παντελῶς δὲ ἔρημον
 οὖσαν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. ἡγεῖτο δὲ τῆς
 ἀποικίας ὁ προσαγορευόμενος Μωσῆς, φρονήσει δὲ
 πολλῇ καὶ ἀνδρείᾳ πλείστον διαφέρων. οὗτος δὲ
 καταλαβόμενος τὴν χώραν, ἄλλας τε πόλεις ἔκτισε

καὶ τὴν νῦν οὖσαν ἐπιφανεστάτην, ὀνομαζομένην
 Ἱεροσόλυμα. ἰδρῦσατο δὲ καὶ τὸ μάλιστα παρ' αὐ-
 τοῖς τιμώμενον ἱερὸν, καὶ τὰς τιμὰς καὶ ἁγιστείας
 τοῦ Θεοῦ κατέδειξε, καὶ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν
 ἐνομοθέτησέ τε καὶ διέταξε. διεῖλε δὲ τὸ πλῆθος εἰς
 δώδεκα φυλὰς, διὰ τὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τελειώ-
 τατον νομίζεσθαι, καὶ σύμφωνον εἶναι τῷ πλήθει
 τῶν μηνῶν τῶν τὸν ἐνιαυτὸν συμπληροῦντων. ἀγαλ-
 μα δὲ Θεῶν τὸ συνόλον οὐ κατεσκεύασε, διὰ τὸ μὴ
 νομίζειν ἀνθρωπόμορφον εἶναι τὸν Θεόν. ἀλλὰ τὸν
 περιέχοντα τὴν γῆν οὐρανὸν μόνον εἶναι Θεόν, καὶ
 τῶν ὅλων κύριον. τὰς δὲ θυσίας ἐξηλλαγμέτας συνε-
 στήσατο τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι, καὶ τὰς κατὰ
 τὸν βίον ἀγωγὰς. διὰ γὰρ τὴν ἰδίαν ξενηλασίαν
 ἀπ' ἀνθρώπων τινα καὶ μισόξενον βίον εἰσηγήσατο.
 ἐπιλέξας δὲ τῶν ἀνδρῶν τοὺς χαριεσιστάτους καὶ μά-
 λιστα δυνησομένους τοῦ συμπαρατόντος ἔθνους προῖ-
 στασθαι, τοὺτους ἱερεῖς ἀπέδειξε. τὴν δὲ τριβὴν
 ἔταξεν αὐτῶν γίνεσθαι περὶ τὸ ἱερὸν, καὶ τὰς τοῦ
 Θεοῦ τιμὰς τε καὶ θυσίας. τοὺς αὐτοὺς δὲ καὶ δι-
 κασίας ἀπέδειξε τῶν μεγίστων κρίσεων, καὶ τὴν τῶν
 νόμων καὶ τῶν ἐθνῶν φυλακὴν τοῦτοις ἐπέτρεψε.
 διὸ καὶ βασιλέα μὲν μηδέποτε τῶν Ἰουδαίων [γε-
 γῆσθαι φασι], τὴν δὲ τοῦ πλῆθους προστασίαν δι-
 δοσθαι διὰ παντὸς τῷ δοκοῦντι τῶν ἱερέων φρονή-
 σει καὶ ἀρετῇ προέχειν. τοῦτον προσαγορεύουσιν
 ἀρχιερέα, καὶ νομίζουσιν αὐτοῖς ἄγγελον γίνεσθαι
 τῶν τοῦ Θεοῦ προσταγμάτων. τοῦτον δὲ κατὰ τὰς
 ἐκκλησίας καὶ τὰς ἄλλας συνόδους φησὶν ἐκφέρειν

τὰ παραγγελλόμενα· καὶ πρὸς τοῦτο τὸ μέρος οὕτως εὐπειθεῖς γενέσθαι τοὺς Ἰουδαίους, ὥστε παρὰ χρῆμα πίπτοντας ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνεῖν τὸν τοῦτοῖς ἐρμηνεύοντα ἄρχιερέα. προσγέγραπται δὲ καὶ τοῖς νόμοις ἐπὶ τῆς τελευτῆς, ΟΤΙ ΜΩΣΗΣ ΑΚΟΥΣΑΣ ΤΟΤ' ΘΕΟΥ, ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΤΟΙΣ ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ. ἐποίησατο δ' ὁ νομοθέτης τῶν τε πολεμικῶν ἔργων πολλὴν πρόνοιαν, καὶ τοὺς νέους ἡνάγκαζε καρτερίαν τε καὶ ἀνδρείαν ἀσκεῖν, καὶ τὸ σύνολον πάσης ὑπομονῆν κακοπαθείας. ἐποιεῖτο δὲ καὶ στρατείας εἰς τὰ πλησιόχωρα τῶν ἔθνων. καὶ πολλὴν κατακτησάμενος χώραν, κατεκληροῦχθη· τοῖς μὲν ιδιώταις ἴσους ποιήσας κλήρους, τοῖς δὲ ἱερεῦσι μεῖζονας· ἵνα λαμβάνοντες ἀξιολογωτέρας προσόδους, ἀπερίσπαστοι συνεχῶς προσεδρεύσωσι ταῖς τοῦ θεοῦ τιμαῖς. οὐκ ἔξην δὲ τοῖς ιδιώταις τοὺς ἰδίους κλήρους πωλεῖν, ὅπως μὴ τινες διὰ πλεονεξίαν ἀγοράζοντες τοὺς κλήρους, ἐκθλίβωσι τοὺς ἀπορωτέρους, καὶ κατασκευάζωσιν ὀλιγανδρίαν. τεκνοτροφεῖν τε ἡνάγκαζε τοὺς ἐπὶ τῆς χώρας· καὶ δι' ὀλίγης δαπάνης ἐκτρεφόμενων τῶν βρεφῶν, αἰὲν τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ὑπῆρχε πολυάνθρωπον. καὶ τὰ περὶ τοὺς γάμους δὲ, καὶ τὰς τῶν τελευτώντων ταφάς, πολὺ τὸ παρηλλαγμένον ἔχειν ἐποίησε νόμιμα πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. κατὰ δὲ τὰς ἰστέρον γενομένας ἐπικρατείας ἐκ τῆς τῶν ἁλλοφύλων ἐπιμιξίας, ἐπὶ τετάρτης τῶν Περσῶν ἡγεμονίας, καὶ τῶν ταύτην καταλυσάντων Μακεδόνων, πολλὰ τῶν πατριῶν τοῖς Ἰουδαίοις νομίμων ἐκινήθη.

FRAGMENTA

INCERTORUM LIBRORUM.

Fragm. I - XII cum Fragn. XVII inserta sunt
prioribus libris VI - X, Vol. V.

ΚΑΙ Διόδωρος ἄκραν τινὰ τῶν Ἀλπειῶν, κορυφὴν τοῦ σύμπαντος ὄρους δοκοῦσαν, οὐρανοῦ ῥάχιν ἱστορεῖ παρὰ τῶν ἐγχωρίων καλεῖσθαι. (Fragm. XIII. pag. 640.)

Διόδωρος δὲ ὁ Σικελὸς τὴν Νεάπολιν ὑφ' Ἡράκλειους φησὶ κτισθῆναι. (Fragm. XV. pag. 640.)

Διόδωρος δὲ πάλιν τῶν δεκάτιων βιβλίων εἰπὼν περὶ τε Σικελῶν καὶ Σικαιῶν, διαφορὰν οἶδεν, ὥς καὶ προερόεθον, Σικελοῦ καὶ Σικανοῦ. (Fragm. XVI, pag. 640.)

Ὁ Πολυδάμας οὗτος ἦν ἐκ πόλεως Σκοτουσῆς, Γυμναῖς χειρὶ μὲν λέοιτας ὥς ἄρνας διαφθεῖρων, Πτεροῖς ποσὶ δ' ὑπερνικῶν ἄρματα ταχύδρομα, τῇ δὲ χειρὶ τὸ σπηλαῖον ἀντιήρεισε συμπίπτον. Ὁ Σικελὸς Διόδωρος γράφει τὴν ἱστορίαν. (Fragm. XVIII, pag. 640.)

Φασὶ δὲ καὶ τοὺς κατὰ διατριβὴν λόγους καὶ τὰ
ῥητωρικὰ ἰδιώματα εὐρεῖν, καὶ μισθοῦ συνηγορή-
σαι πρῶτον δικαινικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραψάμε-
νον Ἀντιφῶντα φύλου Ῥαμνούσιον, ὡς φησὶ
Διόδωρος. (Fragm. XIX, pag. 641.)

Οὗτος ὁ Ξερμοδίεστος, Διόδωρος ὡς γράφει,
οἶμαι τοῦ Ἀνδολέοντος, Παιόνων βασιλέως, Φί-
λος τελῶν πισιότατος, τοὺς Θησαυροὺς μηνύει Ἡ-
λυσιμάχῳ, ἢ τινι τῆς Θράκης βασιλέων. Ἀρχαλέον
δὲ μοί ἐστι, θεὸν ὡς πάντ' ἀγορεύειν Ἀβίβλῃ πε-
φυκότε μοι· οἶδατε οἷσπερ λέγω. Τοὺς Θησαυροὺς
ἐμήνυσας τῷ Θράκης στεφηφόρῳ, Τοὺς Σαρχεντίου
ποταμοῦ κάτωθεν κεκρυμμένους, Τοὺς, οὓς αὐτὸς
κατέκρυπτε σὺν αἰχμαλώτοις μόνοις, Τρέπων τὴν
κοίτην ποταμοῦ, καὶ κατορύττων κάτω. Εἴτα τὸν
ῥοῦν ἐπαφείς, τοὺς δ' αἰχμαλώτους σφάτιων.
(Fragm. XX, pag. 641.)

Ὡν εἰς καὶ Μελέαγρος ἀδελφὸς Πτολεμαίου τοῦ
Λάγου, πρὸς ὀλίγας ἡμέρας δυναστεύσας καὶ ἐκπε-
σόν. ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ἡμέρας τεσσαρά-
κοντα πέντε. μεθ' οὓς Σωσθένης· ἔτι δὲ Πτολε-
μαῖος· πρὸς δὲ τούτοις Ἀλέξανδρος καὶ Πύρρος δ'
Ἡπειρώτης· οἱ πάντες ἔτη τρία κατὰ τὸν Διόδωρον
ἐβασίλευσαν. (Fragm. XXI, pag. 641.)

Τούτου (Φιλίππου) ἐπίτροπος Ἀντίγονος κα-
τασταθεὶς, κρατεῖ Μακεδόνων ἔτη ιβ', κατὰ δὲ
τὸν Διόδωρον ἔτη ἐννέα. (Fragm. XXII, pag.
641.)

Καππαδόκων βασιλεῖς ἑπτὰ, χρόνους ρξ διαρ-

κίσαντες, κατὰ τούτους ἤρξαντο τοὺς χρόνους, ὧς Διόδωρος γράφει. (Fragm. XXIII, pag. 641.)

Ἀσδρούβαλ βασιλεὺς, Σικελίαν καταλαβόμενος, πόλεμον Ῥωμαίοις κατήγγειλε. Μέτελλος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου στρατηγὸς χειροτονηθεὶς, ἐγκρατὴς ἐγένετο τῆς νίκης ταύτης, ἐν ᾗ Λεύκιος Γλαύκων εὐγενὴς ἀνὴρ, τὴν Ἀσδρούβα κατέχων ναῦν, ἀμφοτέρως ἀπέβαλε τὰς χεῖρας, καθάπερ ἱστορεῖ Ἀριστείδης Μιλήσιος ἐν πρώτῃ Σικελικῶν παρ' οὗ τὴν ὑπόθεσιν ἔμαθε Διονύσιος ὁ Σικελιώτης. (Fragm. XXIV, pag. 641. sq.)

Τὸ πρότερον τὸ γένος μὲν Ῥωμαίων τῶν Λατίνων Οὐχὶ συνῆπτε πόλεμον ἀκηρυκτεῖ πρὸς ἔθνος· Ἀλλὰ τῇ χώρᾳ πρότερον ἔθνη τοῦ πολεμίου ἄρου σημεῖον ἔρριπτεν, ἔχθρας ἀρχὴν σημαῖνον. Ἐπειτα δὲ κατήρχετο πολέμου πρὸς τὸ ἔθνος· τοῦτο φησὶ Διόδωρος. (Fragm. XXV, pag. 642.)

Οὗτος κατὰ Διόδωρον, τῆς Συρακούσης ταύτης Προδότου πρὸς τὸν Μάρκελλον ἀθρόως γενομένης· Εἴτε κατὰ τὸν Δίωνα Ῥωμαίοις πορθηθείσης, Ἀρτέμιδι τῶν πολιτῶν τότε παννυχιζόντων, Τοιούτῳ τρόπῳ τέθνηκεν ὑπὸ τινος Ῥωμαίου. Ἦν κεκυφὸς, διάγραμμα τι μηχανικὸν γράφων· Τίς δὲ Ῥωμαῖος ἐπιστὰς εἶλκεν αἰχμαλωτίζων. Ὁ δὲ τοῦ διαγράμματος ὅλος ὑπάρχων τότε, Τίς ὁ καθέλκων οὐκ εἰδὼς, ἔλεγε πρὸς ἐκείνον· Ἀπόστηθι, ὦ ἄνθρωπε, τοῦ διαγράμματός μου. Ὡς δ' εἶλκε τοῦτον, συστραφεῖς, καὶ γνοὺς Ῥωμαῖον εἶναι, Ἐβόα τι μηχανήμα τίς τῶν ἐμῶν μοι δότω· Ὁ δὲ Ῥωμαῖος

πτοηθεῖς, εὐθύς ἐκείνον κτείνει, Ἄνδρα σαθρόν
καὶ γέροντα, δαιμόνιον τοῖς ἔργοις. Ἐθρήνησε δὲ
Μάρκελλος, τοῦτο μαθὼν, εὐθέως, Λαμπρῶς τε
τοῦτον ἔκρυπεν ἐν τάφοις τοῖς πατρώοις, Σὺν τοῖς
ἀρίστοις πολιτῶν καὶ τοῖς Ῥωμαίοις πᾶσι. Τὸν δὲ
φονέα τοῦ ἀνδρός, οἶμαι, πελέκει κτείνει. Ὁ Δίων
καὶ Διοδώρος γράφει τὴν ἱστορίαν. (Fragm. XXVI,
pag. 642.)

Αἰμίλιος γὰρ Μάρκος, Ῥωμαίων υπατος, καὶ
ἄριστος στρατηγός, Περσέα λαβὼν αἰχμάλωτον, τοῦ-
τον μὲν ἄδικον πρὸς Ῥωμαίους ἐξαγαγόντα παρὰ
τὰς συνθήκας πόλεμον, εἰς ἐλευθέραν ἀπέθετο φυ-
λακὴν· τὰς δὲ πόλεις Μακεδόνων καὶ Ἰλλυριῶν
ἀλοῦσας παρ' ἐλπίδα πάσας ἐλευθέρας ἀφῆκεν, καὶ
τοι μεγάλων μεγάλους κινδύνους ὑπομεινάντων Ῥω-
μαίων πολλάκις ἐν τοῖς πρὸς Περσέα πολέμοις. καὶ
πρό γε τούτου κρατήσαντες πολέμῳ Φιλίππου τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου, καὶ τος-
οὔτον ἐπ' αὐτοῖς φιλανθρωπευθέντων, ὥς μὴ μό-
νον τὰς βασιλείας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ φίλους αὐτοὺς
εἶναι συγχωρησάντων· ἐφ' οἷς [ἐαυτοὺς] Μα-
κεδόνες ἀγνωμονήσαντες ἀνάξιοι ἐδόκουν ἔσσεσθαι
παντὸς ἐλέους χειρωθέντες Ῥωμαίοις σὺν Περσεῖ.
ἀλλ' ἢ σύγκλητος ἀμνησικακῶς καὶ μεγαλοψύχως
αὐτοῖς προσηνέχθη, τὴν ἐλευθερίαν ἀντὶ δουλείας
χαρισάμενη. ὁμοίως καὶ τοῖς Ἰλλυριοῖς· καὶ τού-
των γὰρ τὸν βασιλέα Γαιτιῶνα αἰχμάλωτον ἔλαβον
σὺν τῷ Περσεῖ. εὐγενῶς οὖν δυνατοῖς Ῥωμαῖοι τὴν
ἐλευθερίαν χαρισάμενοι τὸ ἥμισυ διδόναι τῶν τελῶν

προσείταξαν, ὧν πρότερον ἐτέλουν τοῖς ἰδίους βασι-
 σιλεύσιν· ἐξέπεμψάν τε δέκα μὲν προσβευτιάς ἐκ τοῦ
 συνεδρίου εἰς Μακεδονίαν, πέντε δὲ εἰς Ἰλλυριοὺς·
 οἱ καὶ πρὸς Αἰμίλιον Μάρκον ἐλθόντες, συνείδον
 τὰ τεῖχη Δημητριάδος πόλεως Μακεδόνων πρώτης
 καθελεῖν, Ἀμφιλόχους δὲ τῶν Αἰτωλῶν ἀποξεῦσαι,
 καὶ τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας τῶν Μακεδόνων εἰς ἑν-
 συναγαγεῖν, ἔνθα ἐλευθέρους καὶ ἀφρουρήτους ἀν-
 τοὺς ἀφῆκαν, κατέλυσαν δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν μεταλ-
 λων ἀργύρου καὶ χρυσοῦ προσόδους, διὰ τε τῶν
 ἐνοικούντων ἀνεπηρέαστον, καὶ ὅπως μὴ τινες μετὰ
 ταῦτα νεωτερίζοιεν διὰ τῶν χρημάτων ἀνακτιώμενοι
 τὴν Μακεδόνων ἀρχήν· τὴν δὲ χώραν ὅλην διείλον
 εἰς τέσσαρα μέρη. ὧν πρῶτον, τὰ μετὰ Νέστου
 ποταμοῦ καὶ Σιτυμόνος καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν τοῦ
 Νέστου Ἐρύμην, καὶ τὰ πρὸς Ἀβδηρα, καὶ Μα-
 ρώνειαν καὶ Αἶνον πόλεις· πρὸς δυσμὰς δὲ τοῦ
 Σιτυμόνος, Βισαλτία πᾶσα μετὰ τῆς ἐν τῇ Σιντικῇ
 Ἡρακλείας. δεύτερον μέρος, ὅπερ ἀπὸ μὲν ἀνατο-
 λῆς ὁρίζει ὁ Σιτυμῶν ποταμός, ἀπὸ δὲ δυσμῶν ὁ
 καλούμενος Ἀζιος ποταμός καὶ οἱ παρακείμενοι αὐτοῦ
 τόποι. τρίτον, ὃ περιέχει κατὰ δυσμὰς μὲν ὁ Πη-
 νειὸς ποταμός, κατὰ δὲ ἄρκτον τὸ λεγόμενον Βέρ-
 νον ὄρος, προστεθέντων καὶ τινων τόπων τῆς Παιο-
 νίας, ἐν οἷς καὶ πόλεις ἀξιόλογοι, Ἐδεσσα καὶ Βέ-
 ροια. τέταρτον καὶ τελευταῖον, ὅπερ τὸ Βέρνον
 ὄρος συνάπτει τῇ Ἠπείρῳ καὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἰλλυ-
 ρίδα τόποις. ἡγοῦντο δὲ καὶ τέσσαρες πόλεις τῶν
 αὐτῶν τεσσάρων μερῶν. τοῦ μὲν πρώτου Ἀμφίπο-

λισ, τοῦ δευτέρου Θεσσαλονίκη, τοῦ τρίτου Πέλλα,
 καὶ τοῦ τετάρτου Πελαγονία. ἐν ταύταις ἀρχηγοὶ
 τέσσαρες κατεστάθησαν, καὶ οἱ φόροι ἡθροίζοντο.
 ἐν δὲ τοῖς ἐσχάτοις τῆς Μακεδονίας τόποις, διὰ
 τὰς τῶν παρακειμένων ἐθνῶν ἐπιβουλὰς, κατέστη-
 σαν στρατιώτας. ἐπὶ τούτοις ὁ Αἰμίλιος ἀγῶνας καὶ
 ποτοὺς μεγαλοπρεπεῖς τῷ πλήθει συντάξας, τὰ εὐ-
 φρεθέντα χρήματα εἰς τὴν Ῥώμην ἀπέστειλεν· κατα-
 λαβὼν δὲ καὶ αὐτὸς θρίαμβον καταγαγεῖν κελεύεται
 παρὰ τῆς συγκλήτου· καὶ πρῶτος μὲν Ανίκιος καὶ
 Ὀκτάβιος ἀνὰ μίαν ἡμέραν ἐκάτερος ἐθριάμβευσεν·
 ὁ δὲ σοφώτατος Αἰμίλιος ἐπὶ τρεῖς. καὶ τῇ μὲν πρώ-
 τη ἄμαξαι χίλια διακόσιαι προῆλθον φέρουσαι λευ-
 κὰς καὶ τραχείας ἄσπίδας, καὶ ἄλλαι χίλια διακό-
 σιαι ἄμαξαι πλήρεις ἄσπίδων χαλκῶν, καὶ ἕτεραι
 τριακόσιαι λόγχας καὶ σαγίσσας καὶ τόξα καὶ ἀκόν-
 τια γέμουσαι. προηγοῦντο δὲ αὐτῶν ὡς ἐν πολέμῳ
 σαλπικταί· ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ ποικίλα εἶδη
 φέρουσαι, κάμακες ὀκτακόσιαι καθωπλισμέναι· τῇ
 δευτέρῃ προεκομίσθη νομισμάτων τάλαντα χίλια,
 ἀργύρου τάλαντα δις χίλια διακόσια, ἐκπωμάτων
 πλῆθος, ἀγαλμάτων καὶ ἀνδριάντων ποικίλων ἄμα-
 ξαι πεντακόσιαι· ἄσπίδες τε χρυσαῖ . . . καὶ πίνα-
 κες ἀναθεματικοὶ πάμπολλοι. τῇ τρίτῃ προηγοῦντο
 λευκαὶ βόες εὐπρεπεῖς ἑκατὸν εἴκοσι, χρυσοῦ τάλ-
 λαντα ἐν φορήμασι διακοσίους εἴκοσι, φιάλη δέκα
 τάλαντων χρυσοῦ διὰ λίθος, χρυσομάτων παντοῦς
 κατασκευαὶ τάλαντων δέκα, ἐλεφάντων ὀδόντες δις-
 χίλιοι τριπλήχεις, ὕρμα ἐλεφάντινον ἐκ χρυσοῦ καὶ λί-

θων, ἵππος φαλάροις διαλίθοις καὶ τῇ λοιπῇ κατασκευῇ διαχρύσω πολεμικῶς κεκοσμημένος, κλίνη χρυσοῇ στρωμαῖς πολυανθήσι κατεστρωμένη, πορφεῖον χρυσοῦν περιπεπτασμένον πορφύραν· ἐφ' οἷς Περσεύς ὁ δυστυχὴς βασιλεὺς Μακεδόνων ἅμα δυσὶν υἱοῖς καὶ θυγατρὶ μιᾷ καὶ τοῖς ἡγεμόσι διακοσίοις πεντήκοντα. στέφανοι τετρακόσιοι δοθέντες ἐκ τῶν πόλεων καὶ τῶν βασιλέων, καὶ ἐπὶ πᾶσιν Αἰμίλιος ἐφ' ἄρματος ἐλεφαντίνου καταπλήκτιον. (Fragm. XXVII, pag. 642-645.)

Διόδωρος δὲ φησιν, ὅτι ἐξ ἔτη ὁ νεώτερος Πτολεμαῖος ἐβασίλευσε μετὰ τὸν πρεσβύτερον, πολὺς τε παρανομίας διεπραΐξατο, τὴν τε ἰδίαν ἀδελφὴν Κλεοπάτραν γήμας, καὶ πολλοὺς διαβάλλων ψευδῶς, ὥς ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ, καὶ τοὺς μὲν ἀναιρῶν, τοὺς δὲ συκοφαντίαις φυγαδεύων καὶ τὰς οὐσίας ἀφαιρούμενος. (Fragm. XXVIII, pag. 645.)

Ἀντικατέστησαν· ἠναντιώθησαν. Διόδωρος· Οἱ δὲ ὑπολειφθέντες ἀντικατέστησαν ἀλλήλοις. (Fragm. XXIX, pag. 645.)

Ἐντείνας ἑαυτόν. Διόδωρος· Ἐς τὸν στρατιωτικὸν καὶ εὐτελῆ βίον ἐντείνας. ἀντὶ τοῦ ἐπιδούς. (Fragm. XXX, pag. 645.)

Ἐξακριβωθέντες· ἐρευνηθέντες. Διόδωρος· Ἄνδρες ἐξακριβωθέντες ὑπὸ βασιλέως εἰς μέγεθός τε καὶ ὕψος σώματος, καὶ τόλμης ὀξύτητα καὶ ἄγρω-χίαν. (Fragm. XXXI, pag. 645.)

Κλίμακες· ξύλα ὀρθά. Διόδωρος· Ἐξῆς δ' ἐκομίζοντο κλίμακες ὡς παντευχίας πολυτελεῖς ἔχουσαι. (Fragm. XXXII, pag. 645.)

Στεγανόν· πυκνόν· σφιγκτόν. καὶ Διόδωρος. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι στεγανὰ ποιήσαντες, παρεχέμενον. (Fragm. XXXIII, pag. 645.)

Ἐξ ἀνεφελου τοῦ αἵματος καὶ αἰθρίας πολλῆς ἦχον ἀνοσθῆναι σάλπιγγος, ὃξὺν ἀποτεινούσης καὶ θρηνώδη φθόγγον, καὶ ἐξῆς. (Fragm. XXXIV, pag. 646.)

Συνεῖχεν· ἐξήσκει· ἐγύμναζε, Διόδωρος· Ὁ δὲ συνεῖχεν αὐτοὺς εἶναι στρατιώτας, παράδειγμα ὑποθεῖς ἑαυτόν. (Fragm. XXXV, pag. 646.)

Καὶ Διόδωρος· Ἐπαγγελόμενοι καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ὑπόστασιν ταύτην συμβαλεῖσθαι. (Fragm. XXXVI, pag. 646.)

Διόδωρος· Τοῦ δὲ βασιλέως χαλῶντος καὶ παραλυομένου πρὸς τὰ λεγόμενα, ἐπιτρέπει αὐτῷ πράττειν, ὃ βούλεται. (Fragm. XXXVII, pag. 646.)

Διόδωρος· Ὁ δὲ βάρβαρος μαστιζόμενος, ὄμμα ἔχων ἀτρεπτόν καὶ χροῶμα, καθάπερ θηρίον ἐκατέρει. (Fragm. XXXVIII, pag. 646.)

EPISTOLAE
DIODORI SICULI

EX ITALICA OCTAVII ARCHANGELI
VERSIONE LATINE REDDITAE

INTERPRETE

ABRAHAMO PREIGERO.

CATANENSES SYRACUSANIS.

Epist. XIX Libri primi.

Ep. I.

VICISTIS, ac spoliastis credulos agricolas nostros, persuadendo eos oratorum more, diripuistis frumentum sacerdotum Cereris, confregistis obeliscum nostrum Chalcidicum, ut et inscriptionis nostrae, ad flumen Symaethum, terminum, ex pacto nobis concessum, armisque vestris oppositum, ruptis legibus pacis, quam a nobis redemeratis, quo melius bellum iterum facere possetis. Nos in portu Megarensi duas

naves vestras, eadem illa onustas praeda, cepimus, et Nobiles vestros armatos proelio vicimus. Navium altera, quae nobis sese deditit, mox autem exarmata figam arripuit, et a nostra clementia ad vos sese recepit, una in captivitatem avexit nostrorum hominum ligones ac vomeres, in testimonium fugae suae, nostraeque fiducia. Sint sane hi vobis Rhetorices vestrae atque rapinae tropaeum: arma vestra nobis victoriae nostrae erunt. Quod Megarenses vestri in fidem nostram concessere, id armis nostris effectum est; nova autem ipsius urbis deditio nobis facta, voluntaria fuit, non pacto ullo, aut earundem frugum pretio, ut per literas nobis exprobratis, a nobis emta, cupientibus istius urbis civibus a iugo tyrannidis vestrae liberari, inque nostrae libertatis societatem sub nostra protectione recipi. Quare si pacis estis conservatores, aliis eam nolite eripere, quin vestro potius vivite contenti, neque in hominem liberum natum ullum, dominium vobis quaerite, ne tutrices Nemeaeos nostrae vires provocantes, ultrices Deae iras in armis nostris experiamini.

SENATUS CATANENSIIUM CHRYSOSTRATO,
REI MILITARIS PRINCIPI.

Epist. XX Libri primi.

II. In homine, quantumvis honesto ac probo, semper aliqua reperitur imperfectio. Bello te strenuum aliisque virtutibus praeditum novimus, sed valde haec omnia obscurantur ab avaritia tua, ad quam plus semel iam certis de causis connivere placuit: nam iudicem te ipsum constituens priorum meritorum, ac nostra benevolentia nimium confusus, non solum non participes, secundum cuiusque merita, totius praedae, ut tibi scripsimus, fecisti proelii socios, ac pedites, quos regimini tuo commisimus, sed tibi eam, vel, uti rem excusas, reipublicae reservasti. Laboribus

tuis pretium non pro tuo, sed nostro lubitu statuas; neque ab iis indebito modo exigas, quorum nos debitorum multis nominibus fatemur. Iustum est, ut ei, qui proprium sanguinem, corpus, aut vitam exposuerit, aut impenderit, sperata persolvatur merces, si non de nostro, saltem de spoliis, quae nactus fuerit, deque honore. Turpissimum quaestus genus est, aliorum labores lucri facere, aut diripere. Dii prohibeant, ne unquam aerarium nostrum divitiae tam infames intrent, cum amicorum discordia. Distribue igitur inter illos omne illud argentum et aurum, omnemque illam praedam, quam tibi, vel, uti dicis, reipublicae reservandam arbitrabare: vere enim miser est, qui cum nummis sit ditissimus, amicorum, virtutum, et consilii inopia summa laborat; et ille tutissimus est thesaurus, qui bene donatur, beneque impenditur.

PSYLLAS SENATUI CATANAEO.

Epist. XI Libri primi.

III. Siciliae civitates, dum imperare singulas cupiunt, imperium omnes perdent; praecipites enim altera in alterius exitium ruentes, victae omnes interibunt. Tutissima, immo felix illa deum est, quae alteri, cum possit, vim non faciat, neque, cum norit insidiari, insidietur tamen, neque cum habeat penes se aliena bona, ea usurpet, proprias vero res propriis viribus tueatur. Iacet Heraclea inde, quod alias destruxit civitates, dumque alienis divitiis potitur, saepius in captivitatem adducta, et ad inopiam redacta est. Sic in alias civitates tyrannidem exercens urbs Syracusana perpetuam ipsa tyrannidem subiit. Hos in felices casus, ceu speculum inspicientes, o Catanaei, non dico prudenter, sed beate fortasse poteritis vivere. Probe scio, pacem vobis caram esse, qui diuturnorum iam dudum bellorum taedio laboratis. Ego hic obsecres a vobis sum, non tamen orator ad vos esse volui:

nam pacis potius vestram, quam hostium nostrorum belli victoriam esse cupio. Nunquam in animum meum inducam, ut libertatem, nomenve Catanaeum calamo meo commaculem, neque adeo auctor vobis ullo modo ero, ut contrahatis, nedum aliis cedatis autem iam vestram ditionem Transymaethicam, licet hostes horrendum in modum, ut hoc faciam, apud me instent, sive quod territi sunt classe Atheniensi, in auxilium nostrum vocata, sive quod tam anxio producendi imperii desiderio laborant. Hesternae die nunquam, ut ad vos hoc scriberet, adduci potuit manus mea dextra, amputata quidem ea de causa ab ipsis, sed non victa: neque hodie, neque unquam id a se inpetrabit sinistra, quae pariter invicta, eidem securi Syracusanae subici haud metuit, cum et ipsum intrepidum hoc caput, subeundis pro patria tormentis inexpugnabile prorsus, recipiendis istis ictibus paratum sit. Certi estote, tam irrevocabilem esse fidem meam, quam vulnus sit.

CATANENSES MEGARENSIBUS ET ENNENSIBUS.

Epist. XL Libri primi.

IV. Cum Zancлаei, Tauromenitani, Centuripini, et Hadranitae miserint nobis decem talenta, et arma, et pedites, et equites, et commeatum ad res bellicas, nullo nomine ad haec obstricti; quid non a vobis sperandum est, qui manu propria saepius frontes nostras condecorastis coronis obsidionalibus, a solo vestro decerpitis?

SENATUS CATANENSIS CHARMOPYLO.

Epist. LXX Libri primi.

V. Saepius per Decuriones nostros, et per litteras nostras monitus es, ut tibi caveres a conversatione atque insidiis navium, non minus Atheniensium,

quam Syracusanarum, quae rebus nostris inhiantes, quotidie cum mercibus suis frequentant portum Ongiam, et Saturniam Acidis, quam custodiae tuae una cum omnibus publicis redditibus, qui ibi in manus tuas pervenere, commisimus, atque credidimus: sed tu aut dormis oculis apertis, aut vigilas oculis clausis. Potestne autem non expergisci quispiam, qui non dormiat? Trade ergo claves arcis atque aerarii in manus Harmenidis, et veni in iudicium.

CATANENSES CURIONI TETRARCHAE.

Epist. LXXII Libri primi.

VI. Virtutum potissimum thesauro securitas publica consistit. Nostra haec consuetudo haud est, ut accumulemus opes, ut provide nos doces, unde militibus, ingruente necessitate, stipendia suppeditemus; sed auro eos, atque argento captivo remuneramur, aut vulnerum, victoriarum, praedae, spoliolum hostilium, et honoris coronarum participes facimus. Haec omnium gloriosissima merces est, quam militibus atque sociis nostris distribuere solemus. Vale.

SENATUS CATANENSIVM ISTRIADAE, DUCI LEONTINORUM.

Epist. XC Libri primi.

VII. Moti precibus tuis potentibus, et amicitia veteri, imprimis autem virtutibus tuis, clementiae ac gratiae instrumentis, vitam una cum libertate donavimus Lupulo, nepoti tuo, cuius ex ore canes nostri Catanenses nobilissimam illam praedam eripuerunt virginum Assorinarum, quae templum Cereris petebant, cui ab infantia sacratae fuerant. Et quoniam tui, ob venerandam senectutem, eius autem ob iuvenilem aetatem, ad vitia proclivem, nos etiam miseret, restitue illum matri suae, quae ante meritum mortis supplicium iam miseras ipsi facit exsequias. Si eum in

animi, ac fortunae bona atque divitias successorem tibi optas, exhortare eum, ut bene vivat, teque viventem, et patrem suum Leonicum, virum probum, filium, naturam tuam, moribus atque adoptione nostrum, pro libertate communis patriae nostrae mortuum, licet in perpetua apud nos ac viva recordatione superstitem, imitetur, ac probesciat, egregias illas avi atque parentis virtutes, contra solitum legum nostrarum rigorem, nos cogere esse clementes. Hasce ipsi literas praelegas volumus. Quod si compererimus tamen, lupum mutare pilum, non omittere vitium, supplicii ipsum refrenet terror, et si inemendabilem videris, contemtoremque sui ipsius, tui, nostri, Deorum denique, statim tibi eius pellem mittemus.

CATANAEI HIERONI.

Epist. XCI Libri primi.

VIII. Mittimus tibi Arrium Chlorionem, et M. Protionem, ad defendendam innocentiam inculpatorum istorum iuvenum Catanensium, qui a sorore tua necis Berylli, nepotis tui, accusantur. Aurem praebe iustae defensionis, et fidem habe veritati verborum nostrorum, quae ex horum ore percipies, avunculum exutus, ac iudicem indutus, ne quid apud te calumpniae valeant, quae lacrimis tibi femininis propinquantur; belli saltem occasionem quaerere noli, habendo nos omnes homicidii reos, et pacis ruptores, sicut facis, quoties ais epibatas Catanaeos, in Naumachiae certaminibus, nepotem tuum factiose occidisse, cum tamen haec caedes praeter voluntatem perpetrata fuerit. Animus homicidium, non manus invita facit. Fas autem non est, in senatu iustissimo, caruificem fieri, tibi ve mactandos concedere innocentem, quos petis. Quamobrem ut homines te praecamur, ut amici te hortamur, ut indices tibi dicimus, noli dissentire a iudicio nostro, et acquiesce sententiae Proagororum nostrorum, tam-

que incorrupti senatus. Sin innocentia tibi forte supplicio, veritas contentione digna videtur, et ut a paucis iniquam sumas vindictam, omnibus nobis bellum intentas, fac quod lubet. Et si impatientia tua non sustinet audire defensionem linguae inermis, sentiet forsan armatas in manibus nostris rationes, quibus tanquam iustitiae propugnatricibus Dii invictis esse concedent.

CATANENSES PHALARIDI TYRANNO AGRIGENTINORUM.

Epist. CXII Libri tertii.

IX. Cum non statuerimus, neque etiam satis expendere possimus, maiorine misericordia et clementia senectus tua, et valetudo gravissima ac diuturna, an supplicio indigeat insanabilis ille morbus linguae tuae pestiferae, ceterorumque vitiorum tuorum, armis te nostris adoriri, et in perpetuum tibi occludere maledicum illud os tuum supersedimus. Ut autem damnum, quod ab immissis a te incensoribus segretumstrarum, occisoribus gregum innocentium, accepimus, ex parte vindicarem, una cum Leontinis, hostibus tuis, iam terram tuam depopulati sumus, magna tamen usi continentia, et clementia, exercitum quoque tuum equitum peditumque nostrorum non viribus tantum, sed et terrore fudimus, et in fugam coniecimus, clementes non minus, quam faciles ac misericordes, nos exhibentes usque ad ipsum proclii ardorem, amissis nostrorum paucis, occisis autem mille tuorum una cum duobus tuis nepotibus infelicibus, crudelitatis tuae ducibus, stultitiae tuae exsecutoribus. Te vero, utriusque infortunii auctorem, ut humanum sanguinem sitientem, per Pentaurum tuum a secretis, cui vitam ac libertatem, quam nihili aestimas, largiti sumus, ea conditione, ut tibi vas, isto sanguine plenum, reportet, huius nostrae victoriae certiolem faci-

mus. Eum itaque bibe, et infelicissimam hanc vitam vive cum illo supplicio, cumque crudelibus illis mortis generibus, quae singulis horis tibi infert natura vindex, et invidia feliciū nostrorum successuum: omni modo enim ab inquinandis vindicta tua manibus nostris cavebimus, turpemque illam victoriam fugiemus, quam tua nobis miseria afferret.

CATANENSES STESICHORO HIMERENSI.

X. Veni; quandoquidem in civitatis nostrae iura te iam recepimus, sicuti carminibus pariter et epistolis a nobis petis, positoque omni metu sub nostra protectione nobiscum frui illa libertate et tranquillitate, quam Musae tuae desiderant, et accipe, quae tibi in subsidium vitae, ac filiabus tuis in dotem, liberali manu assignat senatus populusque Catanensis, soli aliquot iugera, Epigrammatum tuorum silva celebrata, eaque, si non ut dona meritis tuis ingentibus digna, saltem ut primos honoris ac benevolentiae fructus. Quippe certi sumus, quaecunque non fecerimus nos, facile ea suppletum iri amplissimis illis corporis atque animi dotibus, quibus vel universas orbis terrarum divitias superant. Duas filias tuas, vel nostras potius, quas reditus tui veluti obsides nobis reliqueras, nuptum dedimus, alteram Clarioni, alteram Tetrachio, sororis tuae filiis. Publice itaque lauda, quae secreto tibi placent: facile enim iam perspicis, quam ampla hi iuvenes hereditate a parente suo, Patricio nostro, quamque egregiis moribus atque scientiis locupletati sint, amplexi quam cupidissime, non senatus tantum gratiam illam, ut et ipsas inprimis sponsas, verum et mediocrem harum conditionem, quippe quibus summae dotis instar arridet, quod sint Stesichori filiae. Haec omnia tamen invita tua sorore transacta sunt, quae maiorem natu desponderat Ctesandro, Agonothetae nostro, qui forma ac moribus puellae captus, in curia

eam sibi uxorem dari petebat, sed repulsam a nobis tulit, non quod isto connubio non esset dignus, sed quod aerario nostro aliquot sestertium millia deberet. Recipe itaque generos atque nepotes tuos, et admitte iustam hanc electionem, una cum fructibus tam egregiae plantae, qui inde ad te redeunt, cumque iis ad nos Catanam revertere, spectaturus Hymenaeos, et spectacula, quae adeo desideras.

CATANAEI AGRIGENTINIS.

XI. Liberos vobis remittimus obsides, cum uni-remi nostra, quae vobis in donum cedat; octodecim quoque talentorum debitum vobis remittimus, quod senatui populoque Catanensi ex pacto solvere tenebimini pro impensis ac damnis, quae bello fecimus, moti non solum Leontinorum, ac Messanensium precibus, sed et ipsa quodammodo statua Proserpinae, quam templo nostro Lunae donastis, nec non vasis aureis, et gemmis, quae Ditis, divitiarum Dei, coniugem satis arguunt, ceterum prosperis nunquam successibus superbientes, sed in amicitiam quoscunque recipere soliti, qui eam apud nos ambiunt. Neque mors Phalaridis, qui et vivus et mortuus vobis nocuit, multisque vos calamitatibus affecit, alios nos fecit, quam fuimus ante. Gaudemus prudentiores vos esse factos: nam homines, qui errorum suorum, adeoque offensarum, quas ita proximis praebuerint, poenitentia ducuntur, tantum non pro innocentibus habendi sunt.

CATANENSES ZANCLAEIS ET RHEGINIS, AMICIS FIDELIBUS.

Epist. XIX Libri quarti.

XII. Non usurarum, neque mercium beneficio divites facti sumus, sed fructuum, quos omnium nostrum universalis parens Terra procreat, ac Ceres lar-

gitur, quippe quibus indefesso quotannis studio labores nostros credimus, porro etiam spoliolum hostilium, quæ terra marique potiti sumus; denique continui exercitii, quod ut otii inimicos implicitos nos tenet. Nos illas non reputamus divitias, quas fortuna donare et auferre potest; eaque infima laus est, quam nobis tribuere potestis, ubi illud in nobis laudatis, quod sub aliena potestate est. Isti demum stabilissimi sunt thesauri, qui in animi bonis consistunt, quosque non minus, quam istos, maiori ex parte adversus hostes consumimus, sed ita, ut certo quodam modo nobis atque amicis nostris supersint; et hi invicti atque inexhausti manent, neque fortunæ subiacent. Immo iniuriam nobis facitis, qui istam nobis laudem tam liberali calamo adspargitis, quasi vero non alia vobis suppetisset laudandi materia, qua benevolos vobis redderetis Catanenses amicos. Quamquam nobis propriarum laudum contemtoribus gratius acceptiusque fuisset silentium vestrum: vera enim laus non solis verbis, sed operibus consistit. Habeant igitur nudæ ieiunæque Musæ poematum vestrorum in præsentia singulæ vestem, cum sextario frumenti, quæ munera hæc comitabuntur literas, non in animi grati, sed liberalitatis nostræ signum. Si autem post hæc stilo historico vultis scribere, naves mittite, et frumenti modiorum millia sexaginta vobis commodabimus, quæ a nobis tum ut amici, tum ut homines, petitis, licet nobis nondum reddideritis, aut solveritis altera illa, quæ ob temporis longinquitatem oblivione iam dudum apud nos oblitterata esse tanquam homines ingrati putatis. Sed probe persuasi sumus, actionem debiti inter bonos neque temporis diuturnitate, neque alia quapiam causa unquam inveterascere, aut obduci.

CATANENSES MESSANENSIBUS ET TAUR-
MENITANIS.*Epist. XX Libri quarti.*

XIII. Reddite, quae vobis commodavimus, tanta tredecim, vel dimidiam saltem partem: reliqua quinque vobis non concessimus spe recipiendi ullo modo, quando quidem donum vocari nequit, quod petitur. Sed si tanta annonae caritate laboratis, non solum non exacturi sumus debitum, sed et participes vos frumenti nostri faciemus, quoniam hoc amicitiae vestrae merita postulant, in remunerationem laborum, ac damnorum, quae nostri amore a Phalaride accepistis in navibus nostris; et certi estote, promissis nos dona coniungere solere, neque pati, ut haec ab illis unquam vincantur, in amicitia.

SENATUS CATANAEUS ANDROPATRO
POLIARCHO.

XIV. Vicinus te primo ratione, (licet invicta maneret pertinacia tua,) deinde armis: reliquum iam nihil est, nisi ut, nos ipsos vincentes, te vincamus clementia, et misericordia nostra gravitatem etiam delictorum tuorum praeponderet. Quoniam autem Charyllius morum tuorum emendationem tuo nomine promisit, suamque pro tua fidem iureiurando interposuit, veniam tibi concessimus, ab exilio te revocavimus, poenam, et sex talentorum debitum tibi remisimus, inque castellorum tuorum, reliquarumque facultatum possessionem te restituimus. Redi igitur, deposito cadavere, quod longo te tempore sepultum habuit, novum veluti hominem indutus, ad castissimam tuam, praeque ceteris feminis omnibus pulcherrimam Petroniam, divitiarum tibi ac salutis causam et effectricem, quae a te ingratisimo marito fastidita est, prae amore libertae, sterilis atque effoetae meretricis

apud Hadranitas, pecoris tui lupae, opum tuarum dissipatrici, ministrae denique exilii tui, atque infinitas gratias referre memento simplicibus illis lacrimis, quibus a clemente senatu tibi vitam recuperavit uxor tua, ac pro te, cum debitum, tum poenam persolvit.]

CATANAEI DIONYSIO.

XV. Non minor victoriae spes, quam pacis nos tenet desiderium, quam toties turbasti. Quod si autem fortunae, in cuius manu sunt regna, et respublicae, et victoriae, seu casu, seu vi, a te vincimur, hoc probro nobis non erit, quia tu prae reliquis omnibus tota Sicilia opulentissimus es, ac potentissimus. Verum si in res humanas fortuna dominetur, cogita, non minus virtutem pollere, modo virtus sit, quae ab illa vinci non potest. . . . Ceterum non stamus armati in damnum tuum, sed ad conservandos Penates, patriam, ac libertatem avitam, nobis hereditariam factam. Si tu arma sumis in vindictam ac stragem contra illos, qui quod suum est iusto tutari praesidio laborant, quid illis facies, o rex, qui quod tuum est, (dummodo tuum) pacem ac salutem usurpatorie invadunt?

DIONYSIUS TYRANNUS SYRACUSANORUM
CATANAEIS.

XVI. Dum vestra vos nimis abuti antiqua libertate patimur, dissimulantes saepius culpas vestras, ex nostra clementia nata est arrogantia vestra, atque eo iterum audaciae processistis, ut nominis nostri socios atque amicos non modo, verum et nostros ipsos, incursionibus, insultibus, praedationibus, aliisque iniuriis haud paucis, infestare non dubitaveritis, et, excitantes iras nostras sopitas, experiri cupiatis, quid arma nostra valeant. Restituite igitur confestim nobis per

hunc tabellarium trecentos equos captos, eorumque armaturam, nostrorumque necem supplicio luite eorum, a quibus perpetrata est, quos iusta sententia ad mortem damnavimus, nisi eam per gladios nostros gustare universi velitis.

CATANAEI DIONYSIO.

XVII. Clara tibi res esse deberet, si philosophus esses, eum, qui rationi serviat, libertate non posse abuti. Nos omni servili timore vacui, legibus voluntatis nostrae subiecti sumus, et a natura docti, voluntaria servitute rationi obedire, quae animi affectuum nobis moderatrix est, idque nullo mortalium cogente; hac una re liberi sumus, quod neque te iudicem, neque alios, praeterquam nos nobismet ipsis superiores agnoscamus; et ut tales, qui nos ipsos cognoscere, superare ac regere novimus, alios quoque non minus vincere et castigare, quam venia prosequi, ac regere solemus. Quodcunque bonum, in aliis rigor legum armatarum, ac metus, id ipsum in nobis ratio, pudor, et natura operantur. Cumque iudicem et actorem in causa magis tua, quam tuorum, agas; cognosce, quaesumus, nostrorum illam, qui ter ad pugnam a tuorum avaritia provocati sunt: incidentes enim in turmam equitum tuorum, cum per vim (licet incassum) extra omnem belli praetextum, nulla eorum ope aut societate in proeliis usi, sollicitarentur ab illis, ut praedae sese participes facerent, quam de Barbarorum spoliis captivis, armata manu, non sine nostrorum sanguine victores consecuti fuerant, atque ut erant defessi ac vulnerati, sed invicti, novo hoc proelii genere impeterentur, ab effrenata ista insolentia alteram victoriam, spolia praeclariora, duplicesque coronas reportarunt. Qui panem Balearicum esurit, fundam eum petat, sicuti fecere nostri, non autem rapiat labores nostros, eorumque honorem ac gloriam, quippe

quae cuncta in hastarum mucronibus gladiatorumque aciebus portamus. Ad minas tuas respondere nihil attinet, quae pueros territent, non homines, eosque viros. Audivimus modo, idque ex te ipso, nondum sensimus armorum tuorum potentiam: nos te expectamus; tu autem certus sis, ubi apud te nihil inveniunt iustae excusationes, ac rationes, iustitiae tandem ministros gladios nostros amputaturos omnem calumniam.

CATANAEI LEONTINIS, ET MEGARENSIBUS.

Epist. I Libri secundi.

XVIII. Promissa, quae saepius nobis tempore pacis dedistis, quaeque ut amici nominis nostri, ac vi societatis nostrae, nobis etiam debetis, nunc, ut certo quidem nobis persuademus, praestabitis, cum omnibus Syracusanorum, eorumque foederatorum copiis obsideamur, et Atheniensium expectemus. Dii immortales, qui animos nobis invictos dedere, arma quoque suppeditabunt, quibus hostem vincere, eive resistere saltem possimus, et vires, quas in vestra experti estis defensione. Reddite nobis dimidium saltem istius commeatus, quem defensor vester, quem vobis misimus, vestri causa absumsit, ac mittite nobis illos pedites et equites, quos ab hostibus vestris, atque adeo a morte, nostrorum sanguine, copiarumque nostrarum terrore liberavimus. Quoniam vero Terias amnis, ac viae publicae pluviis valde difficiles factae sunt, mittimus vobis Nardinam et Adramedontem Centuriones, cum duabus navibus onerariis, et duabus quinquereimis, iisdem illis, quae vobis milites nostros saepius in auxilium transvexere.

CATANENSES DIONYSIO.

Epist. IV Libri secundi.

XIX. Iterum ecce, cum per literas, tam per nuntios, dicendi licentia nimium quantum insolentes, et bella et caedes, et ignem, aliaque id genus mala nobis denuntias. Nos, quod toties iam nostris interminatus es, tuis haud semel iam fecimus, vel lacessendi gratia, ut semel potius vindex tandem fieres, quam millies minator.

CATANENSES DIONYSIO.

Epist. XIII Libri secundi.

XX. Nunc sane, postquam, amisso imperio Syracusano, securius atque tranquillius imperio in te ipsum frui potes; nunc, inquam, tam vere tui dominus es, quam non es aliorum tyrannus. Recuperasti libertatem, quam in captivitatem tibi eripuerat ac retinebat tyrannis tua: nunc merito regem te possumus dicere, quod tui ipsius rex es; ac tuus iste animus, quem totus terrarum orbis non adimplebat, nunc circa solum microcosmum tuum versatur. Non opus est igitur, ut consolemur eum, qui salutem pariter, ac libertatem, quin et dominationem a se ipso recuperavit. Enimvero gaudemus, quod ereptis tibi fortuna bonis, quae sibi eripueras prius, restituerit tibi animi ea, quae longo tempore, neglexeras, ac tantum non plane amiseras.

SENATUS CATANENSIS PHILLATRADI.

Epist. XXVII Libri secundi.

XXI. Nocte dieque, temerarie ac prodige tu, interque quotidianas rapinas semper egene, oppida di-

tionis nostrae ad res novas excitare, dormientes hostes nostros expergefacerere, ac nummos coacervare labores, quos a iam notis, ac viribus nostris despectui habitis, inutiliter prorsus ac turpiter mendicas, ac conscribendos milites adversus clementem illam civitatem, cui triplici nomine vitam ac libertatem debes, ter veniam ab ea consecutus, et ab inimicis tuis defensus, ter quoque in principatum patris tui Transhadranium restitutus, deinde exiguum id, quod reliquum tibi est, disperdis, unde ad eam paupertatem delapsus es, ut stultitiae solum paternae, animique ingrati heres relictus sis, ad recuperandum tibi illum agrum nostrum, quem quo tempore bellis occupati eramus, parens tuus usurpatorie occupaverat. Quod clementia usi simus erga iuventutis tuae furorem, id factum est ad dissimulandas, immo deridendas, tanquam telas aranearum, vanas tuas in damnum nostrum machinationes. Verumtamen ne apud vulgum crescere sinamus tuam existimationem, senatus autem vilescere auctoritatem, iubemus te turres Xiphoniae, atque arcem scopuli Cyclopei tradere Carneadi nostro, et confestim ab harum literarum receptione, ditione nostra excedere, nisi cum omnibus tuis coniuratis ab iisdem pinnis vis pendere, de quibus pater tuus cum reliquis suis praecipitatus est, ne salutem tuam aliorum precibus aut viribus amplius credas, cum sis inemendabilis: neque etiam arcis munito, cum arma Catanensia alas habeant.

CATANENSES SYRACUSANIS.

XXII. Veniam concessimus Hyblensibus Aetnaeis, quod lingua atque armis vestris insidiosis decepti, a nobis defecere: nec minori clementia, quam misericordia, usi sumus erga veterem eorum urbem patriam, opus avorum nostrorum, et turres reparavimus, ac muros reaedificavimus, adhibitis ad hoc opus iisdem

Diod. T. VI.

T

illis mille Libycis, sociis vestris, qui una vobiscum eos effregerant, ac deturbaverant, nunc autem a nobis ibidem praesidio relictis sunt: vestris porro eorumque clypeis captis, ad calcem apportandam. Et quoniam ea Catanensium est indoles, ut prosperis successibus non superbiant, sed vicentes ignoscere, ac prodesse soleant, dimittimus vobis liberos, ac donamus non vobis, sed sibi ipsis, et venerandae senectuti, ac Musis Stesichori, supplicis ipsorum patris, nominis atque pietatis Catanensis celebratoris, Celtum Syracusium, praefectum praesidii, et tres eius filios cum nuru: quinque talenta a vobis ac patre pro ipsis oblata cedant in augmentum dotis virgini sponsae, et liberalitatis nostrae donum.

CATANAEI IISDEM.

Epist. XLI Libri secundi.

XXIII. Multis iam annis, cum per literas, tum per internuntios, consuetae misericordiae nostrae bellum minamini, poscentes Hyblam, eique vestrum rursus imponere praesidium. Manus invictarum domitricas, rebellium vero castigatrices, ferro campos purgare solent, neque radices agere sinunt zizania, ac spinas Syracusanas in solo Catanensi. Id ipsum, quod inique vos minati estis, nos Megarensibus vestris iuste fecimus, et victoriam adepti sumus.

CATANENSES LYTHREO DUCI, HELLE-
SPOTHII FILIO.

XXIV. Monarchia est Oligarchia nostra, sicuti semper fuit: concordēs uno omnes oculo cernimus, una lingua loquimur: quemadmodum omnium nostrum una est voluntas, sic unum omnibus patrimonium est: unus nos Deus agit, unus Briareus, sed optimus Centimanus movet. Multi sunt rami, sed unius

versorum una radix est. Ne spera, te alligato linguae tuae catenis uno alterove membro, totum unquam in tua potestate habiturum corpus: boni Medici membrum corruptum amputant, ne totum corpus perdant. Dactylum iam corruptum familiaritate EK --- tuisque promissis ac donis in perpetuum exilium eiecimus, castissimamque eius uxorem Hegesiam, proditionis revelatricem, propterea necatam, sepulcro ac statua auro coronata in foro nostro Lunari honoravimus. Denique Calliandram cum universis opibus paternis in matrimonium concessimus Tiryntho, rivali tuo, Dactyli inimico, idque propterea, quod invidiae etiam tormento te castigari oportet.

PHILANTHROPUS PONTIFEX MAXIMUS CATANENSIVM, COCALO REGI.

Epist. LII Libri secundi.

XXV. Elapsus iam est septimus dies Metagitnionis, et illuxit eiusdem ultimus, nec dum tamen advenere legiones tuae, quas per literas nobis promissisti, in auxilium nostrae, immo tuae veteris regiae, avorumque tuorum patriae. Tu nihil curas, perque socordiam ac somnium inter uxorum tuarum illecebras, et concubinarum tuarum delicias aetatem ducis, tanquam tua nihil referat, quae damna, quam ruinam patiatur haec urbs, quae non semel tibi mater ac nutrix tantum fuit, sed semper et consors, et socia fidisima. Num credis, capta a Libyeis aliisque hostibus urbe Catana, tutum tibi mansurum regnum, quod parvulo inclusum triangulo, propter bella hoc tempore civilia ac tyrannos incertum ac turbulentum tenes a Barbarorum potentibus armis, aliove belli genere? Crede mihi, erras. Tibi dico: neque tu, neque reginae tuae, aliaeque concubinae, neque filii ac servi tui, qui tecum genio indulgent, neque horti tui, toto

anno florentes ac frugiferentes, neque ingentia peristyllia, neque regia tua, cum sellis argenteis, solio subselliisque auratis, neque divitiae tuae, deliciae, aliaeque res cariores, pretiosioresque, quas in ea urbe non minus incertas possides, neque adeo libertas, neque vita tua, neque titulorum longa series, nec honor, tecum manebunt; sed aut vituperatus, aut profugus vives, singulis horis moriens, aut, in duram servitutem abductus inexorabilibus victoribus Barbaris servies, perimens tua negligentia maiorum tuorum gloriam, quae in te vivit, verum in te morietur, si dorminas auxilii tempore, et amicos tuos indemnes praestare negligas; nihilque inferiora erunt damna tua infamia. Praeveni itaque, o rex, (si hoc tibi nomen carum est) exspectationem sollicitudine, ipsisque rebus confirma promissa regia, et fidem Deorum, et leges amicitiae, et advola, ac defende muros et templa sacra, quibus parentum tuorum ossa, cineresque venerandi, sanctaeque reliquiae, Deorumque arae continentur.

CATANAEI COCALO REGI.

Epist. LIII Libri secundi.

XXVI. Quaeris ab obsessis, quo loco res sint obsidionis, quae hostium vires, quinam boves illi Libyci, qui in perniciem nostram adducti sunt: faxint Dii, ut necessitas fiat, si haec tua est curiositas, ad maturandas cohortium tuarum suppetias. Nobis vix tempus reliquum est non dico capiendi cibum, aut ullam requiem super oppugnatis muris, sed vel respirandi, ob continuas hostium irruptiones, quibus multis de partibus interdum et nocte infestamur, certi vita potius, quam patria, cumque patria honore simul cedere. Hisce non obstantibus inter saxorum sagittarumque tempestates, et inter sanguinis imbres, in-

ter ipsas mortes denique raptim rescribimus successus nostros, quaeque scire desideras, in sordidis hisce atque incultis tabulis inceratis, quippe quibus hoc tempore non ita prae manu sunt pelles, corticesque papyri. Legis, si non ut vis, at ut potes, tua nostraque damna, et eladem, quam nobis obsidio infert. Trium epistolarum suprema, quam Ephethrae, exploratori nostro, ad te perferendam dedimus, ideo tibi reddita non est, quod captus ille ab hostibus extemplo chartam de industria deglutivit: vivus autem exenteratus ab hostibus, sua ipsis viscera nostraque secum per literas communicata secreta manifestavit coactus. Ne potes tui Chilocrates et Triparchus, pleni gloriosis vulneribus, sed non indeffleti aut inulti occubuerunt: ille dum muros defendit, hic extra urbem una cum trecentis aliis nobilibus in primo congressu; scias autem, tantam esse gloriam, ut mortis damnum superet. Trinympha mater, doloris impatiens, e muro sese praecipitavit super occisum filium, cumque lacrimis effudit sanguinem et vitam suam, quae et ipsa iam volatilia facta Elysios campos petebant. Nos ad incitatus redacti sumus, et omni ferme spe destituti, nisi tu adsis. Quod si integrum unquam foret animis invictis, ac mortis contemtoribus, pro liberorum ac coniugum salute patriam deserere, nunc tempus adesset, eoque magis, quod hostis sub conditionibus nobis securitatem spondet, et viam fugae aperit: verum honoris defensio, sacrorum templorum reverentia, Deorumque immortalium religio id prohibent. Impia res est, sepulcra relinquere aperienda, patrum nostrorum cineres spargendos, aras sacras profanandas, ut infami salute profanemus animos nostros. Non permittant Penates, ut hasce abominationes oculi Catanenses aspiciant superstites. Commeatus omne genus inopia iam premimur: missilia nobis tela vix suppetunt, imminutae sunt vires defensionis, fractae debilitatae-

que ballistae, catapultae, ceteraeque omnes machinae
eminus iaculantium: solus nostrorum animus in per-
petuum manet infractus. Exercitus hostilis tam nu-
merosus nos urget, ut vulnerum absorbeat numerum,
et hastatorum iactus frustrare quodammodo videatur,
et operiat non solum arenas litorum, verum et cam-
pos et colles, qui nobis circumiacent; neque unum
aliquem exercitum, sed totam Libyam, in perniciem
nostram concurrisse dicas. Neque tamen haec expa-
vescimus, quoniam, quemadmodum hostibus nume-
rus ac potentia accrescit, sic defensoribus animus,
tantoque magis amore patriae incendimur, quanto nos
vires atque spes destituunt. Verum cum animus,
absque virinum ope, parum aut nihil iuvet; aut veni,
aut saltem ne tarda copias mittere auxiliares. Clas-
sis hostilis tanta est, ut triginta naves quinquéremes,
centum quinquaginta triremes Liburnicas rostratas,
ducentas rates, inter militares onerarias, et hippagogeas,
et lintres, et hemilias, et speculatorias, in universum ad
numerum septingentarum et amplius contineat. Pri-
mo adventu ad ancoras constitere in Caietongia no-
stra, ac tredecim turres, quae commeatui ac merci-
bus reponendis nobis inserviunt, expugnare: mox
occupata mole, tam prope urbem accessere, ut saxa,
ac tela missilia catapultarum, ballistarumque superne
e turribus iactae submerserint quinquéremem practo-
riam. Classis maiori ex parte iam stat subducta su-
pra urbem, loco, ubi laedi non potest. Boves Libyci
quadraginta duo sunt numero, et bini copulati unam
turrem ligneam in dorso portant, quae pluribus ho-
minibus telorum iaculatoribus occupatur. Besti-
ae sunt ferocissimae, quadruplo et quintuplo no-
stris bobus maiores, rostro seu naso (proboscidem vo-
cant) longissimo instructae, quem quaquaversum fle-
ctunt, et circumagunt vi magna, et quo manus instar
utuntur, militibusque clypeos et arma de manibus eri-

piunt. In ore duos dentes gerunt candidos, multumque prominentes, ceu duo cornua magna, et tam hisce, quam proboscide illa, nocent, stragemque ferunt hominibus et equis, tam validi ac terribiles, ut in nostros irrumpant, atque ordines et agmina confundant, neque quo iis resistamus, quidquam reperimus: huc accedit, quod equi nostri, qui (inter occisos ferro, laboribus, ac fame) vix mille nobis supersunt, ad primum hostium monstrorum conspectum territi, in fugam convertuntur, neque freno ullo aut virga retrahi eo possunt, adeoque inutiles nobis ad proelium facti sunt. At Polichius et Theodorides, inter nostros animosissimi iuvenes, re ipsa nos docuere, rostrum illud haud difficulter praescindi, viamque nobis aperuere, quam non modo resistere hisce animalibus, verum et ea ulcisci queamus: posthabitis enim mortis periculis adeundis, cum trecentis ex omni iuventute Catanensi lectis sociis, in summo ardore proelii, non minori vi, quam audacia, confertissimos hostes penetrarunt, et illas bestias cominus aggressi sunt, duabusque ex illis promuscidem praecidere, duas alias trucidarunt, adacto in ventrem vulnere, quia reliquis corporis partibus non poterant vulnerari, sive ob corii duritiem, sive quod laminis osseis, vel thoracibus impenetrabilibus oblectae essent. Theodoridi tamen nimius ardor, dum ad maiores adspirat honores, mortem conscivit; reliqui iuvenes partim ab hostibus caesi, partim reversi sunt, gloria non minus, quam vulneribus, pleni. Sicanorum decem millia, ab hostibus secum contra nos militare coacta, praesto iam sunt cum arietibus suis, aliisque machinis bellicis, ad effringendos muros huius urbis, quam campi ipsorum haud semel propugnatricem experti sunt: et plus iam damni accepimus ab insulae huius incolis, quam exteris nationibus hostilibus. Universi autem Naumachiam occupant, et Circam Maximum, et hisce cen scalis uti

conantur ad conscendendos muros nostros, sed frustra ab hac parte: moenia quoque ab alia parte urbis perforarunt, perque primum murum, sanguinolentum sibi introitum consecuti sunt, et secundum iam tentant, sed inutili labore, ob resistentes defensores. Ptolemarchus reposcit uxorem et filias suas, obsidionis nostrae causam, quas quinquere misit nostra ex mari Africo huc advexit captivas, ipse autem nudius tertius pila quadam, de catapulis suis missa, cuius casu diffractum tectum, ubi asservabantur, eas oppressit. Nos inreiciurando earum mortem causamur, cuius ille in redulus auctorem sese ipsum esse minime credit, easque, animo suo vivas sibi repraesentatas, a nobis flagitat, additisque minis, et mactatis ante oculos nostros captivis Catanensibus, tam crudelibus quotidie spectaculis efferatur, tamque crebris assultibus obsidionem urget, ut nulla temporis intermissione alii aliis succedant. Lege itaque, o rex, quibus procellis in horas nos impetat fortuna nostra, tibi que et nobis prospice, et succurre, antequam manus hostiles solo aequent triplices nostros muros, quos saepius regni tui coronas dicis, et paullulum illud spei, quod nobis adhuc superest, prorsus extinguatur.

SALIUS CATANAEUS SALIO SYRACUSANORUM.

XXVII. Frustra tu et obtestationibus, et precibus, et hostiis, Lares atque Penates nostros revocare laboras extra moenia Catanaca, intra quae ad nos confugere: Genii vestri et auguralibus indiciis propitios sese monstrant. Nos, qui urbem iam lustravimus, Paeanas cecinimus, Ambarbium celebravimus, Ambarvalia promisimus, ceteraque, quae libri sacri et Sibyllini docent, speramus quamprimum mactare victimas. Ego ab hisce aris et ab hoc propitiatorio

nunquam dimovebor, neque tuae mihi literae persuadebunt, at a sollemnibus abstineam expiationibus.

CATANAEI DAEDALO ARCHITECTO.

Epist. LXX Libri secundi.

XXVIII. Monuisti nos, fabricas Naumachiae nostrae, ac Circi Maioris, quod vicinae nimis, ac tantum non contiguae sint moenibus nostris, scalarum et arcis usum contra urbem nostram hostibus praestare posse. Ingenium illud unicum tuum, quod veterum architectorum in hisce errorem nobis monstravit, quem tot seculis nullus architectus assequi potuit, nedum emendare, monstret nobis quoque modum, quo salva operum tam praeclarorum magnificentia, vitiis illis mederi, patriam praestare securam, et in propugnaculum ea nobis convertere queamus. Aut veni, ut hoc nos doceas, simulque intersis sacrorum ludorum, et Epibatarum spectaculis, conscensa navi nostra, cui alas tuas posuisti; aut rescribe, quid tuum illud fallere nescium iudicium tota de re statuatur. Interim in argumentum nostrae erga te benevolentiae accipe duo talenta: huic autem desiderio tuo circa praestandam illam securitatem civitati nostrae, consentimus, non nostri ipsorum causa, sed ut illam conservemus adversus insidias: non enim tam angusto circulo includi sese patiuntur animi magni: non crassi, non triplices muri, sed viri fortes ubique et constituunt et armant civitates. Probe nosti, canes Catanenses intra ovilia haud temere obsideri a lupis: neque personae nostrae, neque arma, otiose post muros latent, sed praecurrere adversarium solent, quoties praevenire sibi conatur.

CATANENSES EIDEM.

Epist. XCV Libri secundi.

XXIX. Saepius nos hortatus es, sollicitus de pu-

blica, immo tibi nobiscum communi securitate, sicut etiam in nostris necessitatibus amicum, in utraque fortuna fidissimum socium te praestitisti, ut vel omnes facultates nostras (si alio modo fieri non posset) perficiendis et resarciendis triplicium murorum nostrorum structuris antiquis impenderemus. Nos, ne videremur prodigi, aut securitatem nostram in reparandis crassis muris turribusque immanibus, antiquissimorum fabrorum nostrorum Cycloperum opere, multis abhinc seculis inchoato, collocasse, plures annos a perficiendis iisdem supersedimus. Verum ne et operum antiquorum tamque celebrium adeo, ac nobilissimum fundatorum, aut persuasionum tuarum, ingeniosissimi inter omnes mortales viri, contemtores arguamur, in praesentia centum ac tredecim talenta veterum turrium reaedificationi, ac novi muri instaurationi, ad designatae a te ichnographiae modulum, destinavimus, impensam sane, quae si vires nostras, non tamen animos superat, praeter drachmarum myriades, a maioribus nostris expensas, chiliadum enim vix ratio habita.

CATANENSES EIDEM.

Epist. XCVI Libri secundi.

XXX. Ad opinionem falsam, quam de nobis Concali regis parasiti stulte coram eo conceperunt, dicentes tibi, ut Lampirius nobis scribit, non minus timiditatis nos esse suspectos, quam superbiae, ac prodigalitatis convictos, propter impensam, et urbis communitatem, quae tibi ceterisque sapientibus visa est necessaria ad patriae nostrae conservationem atque decus; nos responsi loco nihil aliud ipsis reponi volumus, quam publicam literarum tuarum exhibitionem cum urbis ichnographia. Quis autem Daedalo peritior est? Verum tu, qui paucos nos multis congressos

sub Megarorum moenibus, ter manus conferentes,
ter victores in campis Agrigentinis praesens vidisti,
tu, inquam, pro nobis respondere, quantum satis est,
poteris. Adde autem, nos esse prodigos earum opum,
quas sanguinis nostri pretio nobis a Dea Victoria com-
paravimus, ac liberales earum, quas Ceres et mater
Idaea de nostris sudoribus nobis reddunt.

CATANAEI ARTHOO.

Epist. XVI Libri tertii.

XXXI. Dolorem nequaquam minuit dissimula-
tio: fingis et cupis, te non sentire iniurias ac damna,
quae a nobis accepisti, neque te ipsum noscere illo
speculo, quod noster, vel tuus potius tibi exhibuit Pro-
toiatrus. At specimen hoc puerilitatis tuae, non vo-
lumus dicere stultitiae, est, quam malitiae tuae super-
inducis, quod ad vitia tua et delicta Meapsiodae tui
connivens, te tibi persuadeas videri a nemine. Sed
negare non poteris, etiamsi ab oculis excludantur, per
aures tamen penetrare dolorem atque invidiam.

AGATHOCLES REX PHTHIANDRO CA-
TANAEO.*Epist. XXIII Libri tertii.*

XXXII. Ocius dispone angustae domui tuae, et
veni homo homini Deus: anguste enim mecum prae-
eris unus.

AGATHOCLES TYRANNUS SYRACUSANUS
PHTHIANDRO CATANAEO.*Epist. XXIV Libri tertii.*

XXXIII. Scire a te vellem, o Phthiander, num
Theognidis Sophistae adhuc hortulanus sis, et
num merces tibi sufficiat sustentandae pauperrimae

vitae tuae philosophicae, qua regiam, divitias, atque amicitiam meam, optimi tyranni, negligis?

PHTHIANDER CATANAEUS AGATHOCLI,
TYRANNO SYRACUSARUM.

XXXIV. Operibus servilibus ingenue libertatem meam conservo, et voluntario cultu hortorum Theognidiorum, qui meo ac domini mei corpori pariter atque animo fructus ferunt. Tuum metumque exterio-rem sperno, et (licet externe pauper) eo contentus vivo, qui hominem interne ingenuum, et Deos spectat. Scias, me propriis manibus, quibus res terrestres collo, metiri coelestes, et conscribere historiam, hominumque celebrium et Heroum laudes, nec non miseriam tyrannorum. Experientia enim iam didici, raro aut nunquam tyrannidem ac probitatem, aut opes atque amicitiam eodem loco consedisse.

CATANENSES PHALARIDI SALUTEM, AC
PACEM, SI VELIT.

Epist. XXVI Libri tertii.

XXXV. Scribimus tibi, et loquimur, ut legistatores: respondemus, ut iudices. Agrum Agyrinum et Assorinum, quem utrumque armata manu, ac iusto titulo in potestatem nostram rede- gimus, a parte rei publicae ac populo Catanensi adiudicamus. Quod ad Symaethum fluvium attinet, tibi de eo non competit indicare, et iam provisum a nobis est, ut agri nostri sit terminus, et camporum Leontinorum, nobis communium, nostrique census. Si tibi forte suspecta sunt arma nostra, eaque de causa milites, arma ac munimenta paras; dicimus tibi, nos esse conservatores non minus quam amatores pacis. Caveat itaque sibi a manibus nostris ultropicibus lingua tua semper armata: non enim verbis mortuis bellum gerere

consuevimus, sed factis vivis. Quod si bellum vis, excepturi te sumus armis iustae defensionis, et speramus victores fore ignoscendo. Vanæ suspitioni (nolumus dicere metum) sive tuæ sive tuorum sendandae publice et in universum hæc charta inserviat, et scias, ab eiusmodi persuasionibus pendere, ut aut miser tibi aut felix videare, ac revera sis. Ille locus, quem tu exsilium vocas, fortibus habitatoribus patriæ instar est.

CATANENSES PHALARIDI.

Epist. XLV Libri tertii.

XXXVI. Misisti Albionem cum octingentis equitibus et sexcentis peditibus, præter triginta currus falcatos, ut Agyra, atque Assoro, et Chrysæe fluvii limitibus nos spoliare. Nos cum septingentis viris in campo aperto sæpius ipsi pugnae copiam fecimus: verum ille cautior, sive perdere tot hominum salutem metueret, sive ne iterum captivus in manus nostras incideret, satius duxit, non obedire unius avaritiæ et rabiei tyrannicæ, desertisque, cum suscepto munere, curribus præda onustis, clam noctu, non dicimus aufugit, sed abiit. Campi victoria, ac spolia Catanensibus ab hoste, non nisi sanguinis ac vitæ profusione, eripiuntur.

CATANENSES PHALARIDI.

XXXVII. Vere dicis, te in animo habere, bellum nobis inferre, cum propter te ipsum, (qui semper sudoribus, et lacrimis, et sanguine tuorum, qui odio te habent, tuamque tyrannidem, inebriatus es,) cum propter numina, quæ tibi sunt Crudelitas, et Avaritia, nobis ignota. Nos idem quoque in te statuimus, qui trahendus nobis es captivus ante aras Pietatis, Honoris et Iustitiæ, numinum Catanensium, Phalaridis inimi-

corum, ad placandas eorum iras tuo holocausto, sicuti Aetnaeo igni sacrificavimus tuos illos triginta, qui portas aereas templi nostri Vulcani, antiquissimum et nobile opus Cyclopum, tibi tantopere laudatum, cremaverant, ut et lucum sanctarum Hamadryadum, quocum hae natae fuerant, et stridentes in flammis iam exstinguebantur. Exspecta igitur a nobis, istorum numinum ministris, et a numinibus ipsis vindictam: neque enim pias magis, aut honorificas iis Hecatombas facere possumus, quam si tua morte eas placamus.

CATANENSES SYRACUSANIS.

XXXVIII. Quod vobis concedere noluimus, ut per prodicionem mitteretis ignem in classem Atheniensem, quae in Gaetongia nostra sub incorrupto Medio Fidio nostro hibernat, et in utramvis aurem otiose, quod aiunt, dormit, interminamini nobis bellum et mortes, aut Latomias Syracusanas. Nos autem, qui hisce seculis a victimis humanis, antiquissimo illo sacrificandi genere abhorremus, armata manu vos aggressi, non in victimam aut hostiam holocausticam vos mactare constituimus ante aras Hecates nostrae, a vobis praedatoribus toties offensae; sed experiemini solummodo, quam grave sit supplicium, in perpetuum ad metallicas nostras fodinas Cyclopeas damnatos esse, ne nimia clementia erga vos crudeles simus.

CATANAEI HIMERENSIBUS.

XXXIX. Preces excipi solent exhortationibus, hasce sequuntur fere minae, ultimo demum ad arma concurritur: et hunc ordinem in actionibus humanis passim observare licet. At vos Himerenses, viribus vestris maiora ansi, contrarium fecistis: primo enim armis nos tentare coepistis et insidiis in obscuro; de-

inde minis et exhortationibus in publico; postremo autem ad preces a vobis in secreto ventum est, postquam nempe iam satis experti estis nostras ad resistendum vires. De vestris autem viribus, aequae ac de subsidiis Phalaridis desperatis, qui iram atque arma Catanensium lacerare noluit, quippe qui probe norit, eos, qui primo, atque iterum iniuria nos affecerint, tertio tale quid handquaquam ausos, vel viribus ad id satis instructos fuisse. Fortitudo ratione carens leges atque ordines turbat, metus observat. Iam si altera vobis damnosa fuit, alter erit inutilis. Is erat ordo: sed sive eum observaretis, sive non, nihil vobis prodesse posterat ad obtinenda a nobis ossa Stesichori, nativitate vestri quidem, verum patriae electione nostri. Ea vera demum patria est, quae eligitur, non ubi quis nascitur. Nos in nostra hac civitate, donis vivum, et magnifico sepulcro porphyretico mortuum eum honoravimus. Et iam cernimus, vos literis vestris, repetitisque minis provocare denuo homines, qui et vivos et mortuos vestros honorant. Nos ordinem turbare nolumus, sed a verbis mortuis exordiemur, eaque deinde factis vivis excitabimus. Igitur vobis dicimus, ne molestum vobis sit, velle quod ille voluit, et virum illum divinum honorare templo vestro, e longinquo, quemadmodum nos e propinquo, sepulcro nostro; nam cum tota Himera, dum infans esset, vix ipsi pro cunis sufficeret, adultae aetatis eum non caperet in vita: quomodo vultis, ut post obitum locus tam exilis sepulcrum sit tanto viro, quem ne tota quidem Europa, nedum Sicilia capit? Quid igitur, o Himerenses, tanto opere a nobis petitis veneranda illa ossa, quibus moriens ipse hanc urbem collocupletare voluit? Ille relicta Himera Catanam venit, quam vivens sibi in patriam elegit, moriens in sepulturae locum. Si non potuistis penes vos retinere virum illum liberum in vita, neque iuris aut domini

quidquam vobis erat in vivos vestros, qui fieri potest, ut iam in mortuos, voluntarie factos nostros, habeatis? Solus Pluto hoc habet imperium. Si itaque hoc precamini, nolumus: si iubetis, non potestis; si minas additis, temerarie facitis: si denique vi et via belli rursus quaerere mortuum in animum inducitis, universos vos vivos perdituri estis; et ubi aliena ossa quaeritis, vestra relinquetis, vestraeque invenietis sepulturae locum, quem ne hostibus quidem negare solemus.

SENATUS CATANAEUS THICHNAE.

XL. Haud levibus de causis Triumviratus honore dignus fuisses indicatus, in eumque forsau cooptatus, nisi apud Senatum per precum intercessionem, quodque peius est, per pretii infamis oblationem, id efficere studuisses, ambitiosum detegens animum tum, quem oculis, obstinatione non minus, quam simulatione tua deceptis, celasti. Qui magistratus emit, necessario institiam vendit. Iniuria haud levi Patres patriae, teque ipsum, affecisti, dum per vias tam turpes ausus es affectare illam dignitatem. Prohibeant Penates, horum moenium custodes, ne quis unquam tribunal, ubi nunquam iniustum aut venale iudicium fuit, conscendat, nedum ibi sedeat tam corruptus, et impune inde exeat. Immo secundum maiorum nostrorum decreta et ordinationes cavendum duximus, ne quispiam tuo posthac exemplo inductus, iterum haec scelera tentare audeat, adeoque ex senatusconsulto non modo ab universis honoribus ac dignitatibus arcere te visum est, verum etiam in perpetuum exilium damnare.

ANAPHORMACHUS CATANENSIS TIBI,
ALEXANDRO PHILIPPI REGIS F.

XLI. Ridet Apollo Abderitam Anaxarchum, qui,

dum nostra Chaldaeorumque vaticinia despectui habet, mortem tibi accelerat, o Alexander, fili non Hammonis, sed Philippi. Si Babyloniam, fatali tibi urbe, abstines, tranquille ad ultimos victurus es climactericos. Quae diis clara sunt, haud penitus a nobis mortalibus ignorantur. Cum itaque immutabile sit fatum, et ab aeternitate profluat irrevocabile quoque telum mittat necesse est, et irreparabile vulnus inferat ei, qui sciens ac prudens illud incurrerit. Vive autem tu tibi, nobisque Catanaeis, victoque a te terrarum orbi, si vis, quoniam potes, cum iam scias: at nescis, neque potes, si non vis.

ANAPHORMACHUS SOPHIAMITRAE.

XLII. Infaustus influxus coelestis adeo maritum tuum urget ad oppetendam mortem in aquis, quibus tantopere delectatur, ut ab iis avelli nequeat: amat itaque rem, in qua latet, ac paratus est ipsi interitus: et comitem habet inimicus hic influxus immodicum divitiarum suarum amorem, quae profecto, si ad vitae inaeestimabilem illum thesaurum comparentur, ne tantillum quidem valent. Horreo eius mala, quae mentis acie perspicio: nam caecus est, oculis nihil cernere valet, adeoque nec timet. Doleo vicem tuam, tuaeque matris, quod cum ad opes eius avare attendatis, personae negligentes sitis ac prodigi, et in caritate crudeles. Deos precare pro me, qui timeo ac precor, proque eo, a quo tua tuorumque filiorum vitapendet: ac perdere noli tempus, quin assiduam facias salutis ipsi consultricem, vitaeque medicam, linguam tuam.

CATANAEI TOPATREO ARIARCHO.

XLIII. Infinitis mendaciis ac dolis persuadere conatus es Ennaeis, Himerensibus, et Syracusanis, ut bellum facerent, hisce tanquam ob ius in agrum no-

strum, illis, ob ossa Stesichori, et statuam Cereris Vetricis, quam a multis iam seculis possidemus; verum neutros, utpote pacis conservatores, ab amicitia nostra removeere potuisti: neque enim reipublicae suae tranquillae summam eos in manum fortunae rursus tradere oportet, ac novo experimento discere, quam probe nos, cum lingua, tum manibus, defendere noverimus. Dux tamen Ennensium atque Himerensium a tumultuante plebe electus, ut timidus plane atque indignus recusasti illud onus, excedens nimirum vires tuas, nostrarum haud ignaras, causatus metum ob filiorum tuorum salutem, qui leones facti, a te, tamquam fugitiva atque astutissima vulpe, degenerarunt, adeoque a redeundo ad te abhorrent, nolentes fingae tuae rapinarumque tuarum socii atque participes fieri, et in manus nostras denuo incidere: hanc autem patriam sibi, nosque parentes elegerunt. Iam vero cessante excusationis causa, arma, (si tantum tibi est animi) in nos cape, et infelicissimum percipe fructum, ut pendeas ex iisdem illis Minervae oleis, quas cremasti, et e quibus, vita illa, quam tibi ob coniugis tuae et supplicum antistitarum preces donavimus, indignissimam semimortuus ablatu es, et veni, quandoquidem iam corvi reliquaeque aves rapaces cadaveri tuo inhiant.

CATANAEI MAMERCO CATANARCHO ET
TYRANNO.

XLIV. Revocamus te a templo et luco Vulcani Aetnaei, ubi toto die stas otiosus ac moestus. Tanto sane tyranno indigna res est, super mortuis inutiles fundere lacrimas. Num hisce ab Elysiis revocari posse credis? Sepulcro suo conditum relinque Polipuli tui cadaver, factum iam putridum ac pestilens: in ipso enim proclii ardore mortuus gloriose vivit, tu vero gloriam eius lugere videris. Veni itaque ad spectanda

cula nostra, et Tragoediam, non tam ut voluptatem ex molestia, quam nobis affers, capias, quam ut cognoscas rerum humanarum Tragoediam, tyrannorumque in huius vitae scena miseriam, et ab histrionibus, alienas personas indutis, intelligas, quae adulatorem tui te celant, amici vero, et nos in hac fortuna circa nostram tuamque salutem, tibi detegere non audemus. Parce tibi: nam qui nimis luctibus indulget, quemadmodum tu facis, immerito sibi nomen Philosophi arrogat, quod tibi sumis: quippe Philosophi, ut Dii, neque laetantur, neque tristantur.

HERMILIA, CERERIS CATANAEAE SACERDOS, TIBI PHALARIDI, AGRIGENTINORUM TYRANNO.

XLV. Vana suspicio, quam de senatu populoque Catanaco concepisti, maximo tibi nocumento est, tibi que turbat exiguam illam quietem, quae reliqua tibi est, quamque decerpis a convictu sapientum, qui in vanum te circumstant, hortantes te ad deponendam tyrannidem, sine qua sustentare nescis, immo neque vis, vitam tuam, plenam non minus crudelitatis, quam mortis terroribus, atque periculis, assiduis propriae conscientiae (proh dolor!) subiectus tormentis, licet absque fructu. Cave itaque tibi, tuaeque ditioni ab altera eorum vindicta: at certus sis, Cererem, ut opera manuum Cyclopi fundatrix vetustorum horum moenium, atque ita domina eorundem atque regina fuerit, sic opere manuum Catanensium terribilem semper sese praestitisse propugnatricem, immittendo cum morbos insanabiles, ut alias hominibus sceleratis, tum Erinnyas, ut tibi in praesentia, quod per incendiarios tuos, qui omnes iam interiere, fruges suas, per sacra Catanae rura, mille facibus nefandis cremasti; et haec fuere resplendentes istae stellae errantes, quibus te exornare somniabas imaginem Cereris Catanaeae. Faxit Apollo

lo, ut falsa somniorum tuorum, tam infausta omina portendentium, interpretes sim. Scias autem, cineres segetum, igne a tuis hominibus vastatarum, sive naturae fuerit haec benignitas, sive universalis matris Terrae in te prodigae, erga nos liberalis, fertilissimos reddidisse campos exustos frugibus; te autem invidia. Morere itaque, o profane, in horas, intra proprium tuum cadaver, morborum tuorum portatile sepulcrum, in foetore ac sceleribus tuis, et consumere supra terram sensim in lecto doloris tui, quippe haud dignus es, qui recipiaris a sancta illa Dea matre Terra, quam igne ac sanguine humano toties foedasti.

HERMILIA EIDEM.

XLVI. Valde literis tuis gloriaris, potentem te esse divitiis tuis. Qui oculis captus non est, nihil in te praeter fortunae bona videt: animi bonorum supra omnem miseriam pauperimus es. Quenam miserior sors mendicantis reperiri potest, quam ut quis alienas emendicet divitias, idque per tyrannidem, ut tu facis, qui supra omnes homines ditissimum te appellare posses, si parvo, eoque bono contentus esses, nec non virtutum thesauro, quae a te exsulant? Nunc ab ultricibus Cereris ac Proserpinae diris graviter percussus, et in perpetuum a conscientiae propriae morsibus vulneratus atque cruciatus, nummis et donis earum gratiam, tanquam venalem et mercenariam, redimere conaris. Abominantur sanctae illae Deae placamenta auri tui atque argenti obscurissimi, lacrimis et sanguine humano foedati. Certus sis, gratissimum, quod ipsis offerre possis, sacrificium futurum, si te ipsum victimam sis, licet immundam, et tuo sanguine, tuaque humano generi salutifera futura morte, eas places.

M. MARCELLUS SENATUI AC POPULO CATANENSI.

XLVII. Solus Archimedes ille ingenii sui armis pro Syracusis totis depugnat, et nobis earum expugnationem remoratur. Catanaei vestri, socii nostri, in obsidione, nocte dieque, strenue sese gesserunt, nihil otii sibi unquam concedentes: unde prae omnibus mortalibus indefessos eos reputavimus. In ardore proelii ter muros urbis conscendere, ter ibi vexillum posuere, ter ab obstinatis defensoribus, ad desperationem eadem de causa redactis, depulsi sunt. Bona eorum pars in impressionibus faciendis periit, ut vivat eorum semper in nobis amicitia, ipsorumque patriae memoria. Mittite quamprimum reliquos, in obsessorum spolia inque coronas ipsis successuros. Cum iisdem expectamus quoque reliquas illas catapultas, arietes maiores, ceterasque machinas, atque tormenta muris oppugnandis. Si in tempore, reliquo frumento conseveritis castra Romanorum, amicorum vestrorum, qui urbem, paci ac libertati vestrae perniciosam, evertere nituntur, reddent vobis centuplum.

CATANENSES HYBLAEIS.

XLVIII. Iisdem illis testudinibus, arietibus, et tormentis bellicis captis, quae fusus a nobis exercitus Syracusanus reliquit, cum Hyblae urbis oppugnationem aggressus esset, Megarenses muros evertemus, et cum M. Marcello iam coepimus Syracusanos concutere.

SENATUS CATANAEUS GYMNOPILO.

XLIX. Non quod es Comarchus, et, uti re ipsa satis probas, ab antiquis Heroibus Catanaeis originem

ducis, neque etiam quod iure successionis multa possides, sed ob exiguum illud, quod multa pugnando, haud semel victoriam, quantumvis arduam, adeptus, in potestatem nostram redelegisti, ducem te creavimus legionum nostrarum, et hoc tanti momenti munere, unde patriae pendet salus, te ornavimus, quippe quod nemini nisi valde probo ac strenuo contingit. Adde, quod in te repraesentari agnoscimus imaginem fortissimi Gymni, avi tui, qui tormentis ab hoste subiectus, ne patriae secreta revelaret, linguam sibi dentibus praemordit, et una illa perpetuum tenuit silentium, quod universis deinceps linguis semper celebraretur: tandem membratim ab eodem hoste discerptus, atque exenteratus, pro libertate, proque amore communis tibi nobiscum patriae mortuus est. Recipe itaque hastam ceteraque insignia imperatoria a Philandro Meapsia, et dic ei, nos ipsum constituisse ducem classi nostrae, a qua expectatur iam dudum in portu Ongiae. Tu cum exercitu prosequere victoriam, quam mors Hieronis nobis attulit, contra Erythraeos, et Syracusanos, urbe pulsos, et arma nostra tam longo tempore sepulta, nunc autem eorum sanguine resuscitata, fugientes. Obsidione Enosiam cinge, cuius turribus et arcibus omnem salutem suam concredidere. Tu fac, ut ad illustriorem te reddendum, non solum generis origo, verum et fortitudo ceteraeque virtutes tuae concurrant, et ab expugnatione expecta coronas, ac triumphum non modo, sed et spolia.

CATANAEI DUCIBUS CLASSIS LACEDAEMONIORUM.

L. Nihil fortuna, victoria, ceterisque rebus bellicis mutabilius, nihil quoque regnis atque imperiis, quippe quae in earum manu, sede omnino incerta, sunt, minus tutum; virtutes autem, animi nimirum

illae, inexpugnabiles. Vos Lacedaemonii, qui Spartae aliquando, tragicae atque impiae Catanensium fortunae derisores, et histriones et mimi fuistis, hodie ab eadem victi atque expugnati, fabula estis, et Comœdiae Comicis extraneis et nobis in scenis theatrorum Catanae, (non enim satis fuit vobis arridere solum, neque etiam suo tempore nos irrisistis) ut semper derideamini: at non a nobis, qui ne hostibus quidem etiam venia indignis clementiam ac misericordiam negamus, et crebro ignoscendi usu, quod summum genus victoriae est, habitum iam in naturam, naturam in necessitatem convertimus. Pro uno Ptiplisamo, machinarum architecto nostro, captivo vestro, quem liberum nobis, sed nudum remisistis, remittimus vobis togatos Chrespothiam, et reliquos undecim nobiles vestros, quorum, apud nos obsidum, obliti eratis, neque, cum nudi essent, ullam curam habebatis. Res sane vobis ducibus indigna est, architectum tam praeclarum, machinarumstrarum ruinam, non dicam male acceptum, sed plane incognitum vobis fuisse. Corpus quidem viri spoliastis, at ne universa quidem Graecia, nedum Sparta, eum unquam spoliaverit virtutum suarum detore, partaeque in damnum vestrum gloriae suae purpura.

L. CAECILIO METELLO ET Q. FLAMINIO
COSS. LAELIUS METELLUS S. D.

LI. Nescio, quo pacto literae meae, quas vobis conscripsi in Sicilia, tam brevi tempore Romam in manus vestras pervenerint, tot maria nimirum ac terras circumvectae. Nuntiatum enim mihi est, navem speculatoriam, quacum Romam mittebantur, captam esse a piratis Libycis, Libycos illos a Palaestinis rursus, ac Caesaream tandem in manus P. Cassii Praetoris delatas, inde demum in vestras pervenisse. Non opus esse puto, ut me excusem de tardi-

tate mea in perscribendis ad vos rebus Siciliae, ubi cum imperio sumus Proconsulari. Scripsi nudius tertius: verum quoniam audio, alteram illam quoque navem, quacum alteras hasce literas ad vos perferendas dedi, naufragium passam, tertias nunc adornare visum est cum Enthyimio Cinna, qui patriae causa Catanensium Legatus ad vos venit, vir nobilissimus, cum virtutum scientiarumque splendore, tum rerum per liberas non modo civitates, verum et regna procurandarum, usu. Iam mensis elapsus est, (neque novum quid Romae, opinor, apportabit hoc nuntium) tremere tota coepit Sicilia, Aetna primo genere, mox mugire, demum in aëra funnos, flammās, ac cineres densissimos eructare, postremo torrentes suos igneos evomere. Catana, ubi hodie adsum, terrae motu concussa, actaque longa, sed angusta ac profundissima, voragine superne deorsum, usque ad mare in duras partes scissa est. Devastata maiori ex parte, ac tantum non omnia eius decora, veterumque ibi monumenta, cineribus etiam oppressa. Prolapsa moenia borealia cum turribus, Cyclopum invento atque opere, nec non vicinum hisce templum Cybeles Magnae. Ruinam minantur Amphitheatrum et Gymnasium: proiecit autem templum Cereris, ac prorsus perdidit celebrem suam testudinem, nobile illud hemisphaerium. Pergusa lacus vicinus, Proserpinae sacer, a terra absorptus est: spelunca Ditis per quindecim dies flammās eructavit, subsedere magna ex parte ripae eius marinae, et terra sub mari; flammis effervescente, deliscens maiorem partem molis prope urbem absorpsit, adeo ut non nisi Pharus eius pyramidalis in mari, et obeliscus eius hieroglyphicus in ripa supersit, conquassatum tamen utrumque. Amasenus in ipsa urbe per dies complures multis fontibus sanguinem putridum vexit. Hasce calamitates passa est civitas, Romani nominis tam amans:

ex statuis, aliisque, quae in ea sunt, simulacris, Romam mitto statuam Matris Terrae, sive Naturae, mamillatam, opus Mamurii; statuam Veneris Homicidae, pedibus mutilam, alteram Galatae cum Delphinis et concha marina, et statuam Acidis bicornis mysteriose absque brachiis elaboratam, cum altissima illa Cybeles, sed contracta, ita tamen, ut reconcinnari queat. Opera Museo, eoque Romano, haud indigna. Cum hisce una etiam obeliscus ille mittitur: quae cuncta Senatus recipiat acceptaque habeat, loco tributi istius, quod nondum persolvit civitas, vel ex parte adhuc debet. Luxere Catanenses religiosi, rebus ita carissimis spoliati, damnum suum licet voluntarium. Decernat Senatus remunerare eorum lacrimas tributorum in annos decem remissione, ut ruinas resarciant: cesset interim Quaestura. Immania sunt portenta ac monstra nuper in Sicilia conspecta: Colossus Zancleti marmoreus Messanae primum noctu coelesti quadam salsugine opertus, insequentis die totus in calcem dissolutus est, ut ne ulla quidem pars amplius restet. Taurus, promontorium, sive scopulus, arte in formam tauri elaboratus, sub Tauromenio, a continenti avulsus, et instar sulphuris aut bituminis ardens a mari absorptus est, cum bona ipsius continentis parte. Syracusis statua Solis vitrea ter sponte in durissima saxa pavimenti prolapsa, neque ullam fracturam passa est, ne digitis quidem, qui aeris instar flectebantur: collocata autem loco securo, sponte in partes minutissimas desiliit. Materiam haec auguriis praebebunt, Romanis autem neque admirationi erunt: neque terrori.

CHRYSEUS, DUX CATANENSIVM, NI-
THRIAE PRAEFECTO.

LII. Numquid credebas, oculos nostros charo-
pos non deprehensuros vel de nocte, Nithriae insi-

dias? Tu retrocedebas, ut maiorem saltum faceres, nobisque abblandiebare, ut morderes, sed in vanum: cecidisti in foveam, quam copiis nostris praeparabas. Stultus est ille, o Nithria, qui suo non contentus, in pace belli ansam quaerit: praeprimis si opibus ipse et honoribus pollet, et tamen aliena involat: incerta enim res est, et omni difficultate maior. Armis arma repellimus, et pacem bello inviolatam servamus. Catanae cervix indomita iugum nescit, attamen ceteris iuga tractat.

CEDRIA THAPSO.

LIII. Coacta, uti scis, ab Ephoris et populo Atheniensi, tutoribus meis testamentariis, nubere marito, de tot principibus, parvulum te, at generosum regulum, elegi, tuique, summi sacerdotis Cereris, amore consumpta magis, quam inflammata sum. Ad hasce res sola inter nos eloquens paranympa papyrus fuit, salacissimus pronubus, calamus; neque iam praecurrenti calcaribus, nec praevolanti alis opus erat; flexisti volentem. Et haec per te magis, quam per nos, efficere norunt Superi. Ego, inter Vestae steriles, summe iam contenta beneficio tuo magis, quam patriae, ad nuptias adacta sum; neque, cum regina essem Ephyracorum, aversata tamen fui te regulum, regem mihi constituere — — — Dicebas mihi, o fecte ac mercenarie amator, quod in me minime pulchrum esset, omnium aliarum superare pulchritudinem; quod minime esset opulentum, esse opulentissimum; et quod minime nobile esset, a nobilissima Heraclidarum prole oriundum. Verum aut tu non amplius te ipsum praestas, aut ego non sum eadem, quoniam ab eodem te, unde profecta laus est, natum etiam est vituperium. Tuus ignis nihil modicum habuit, sed statim in te exarsit, quemadmodum — — — ac potius deferbuit: meus non item, semel enim

in me accensus inextinctus ardet. — — — Quia ego volo, tu non vis; neque misera ego a te abstinere scio, neque si sciam, possim: voluntas enim mea a tuo non-velle magis voluntaria redditur, magisque vivax; sicuti tuum non-velle a meo nimium-velle. Alcibiades mortuus in perpetuum vivit penes me per fidem illam conjugalem: quia, infelicibus auspiciis, ad preces tuas nos coniunxit, at e una cum amore interentam. Athenas venisti Legatus Catanensium, fuitque dubium, utrum linguae magis dulcedine, an oris pulchritudine, dum mandata exponis, animas rapueris, me autem hac sola rapuisti. Animus meus, qui crebro alias, et in praesentia, una cum hisce literis, ad te excurrit, meliorem totius mei systematis partem secum fert: brevi reliquam exspecta. Si venire cessas, veneno mihi mortem accelerabo, extremam eamque certissimam vulneribus amoris medicinam, supremum infelicibus refugium, licet eam sibi ipsis vel optantes consequi Diinequeant. Exspecta igitur me umbram denno tecum in Elysiis Catanaeis victuram; si modo verum est, animas post mortem iterum in sempiternum vivere.

LIBURNO DEXTRATORI CETERISQUE DELATORIBUS, AC ELEUTHRIONI SCURRAE,
CETERISQUE PALATINIS PARASITIS, ARCHON CATANENSIIUM.

Epist. XII Libri tertii.

LIV. Si Lacedaemoniis, ac Syracusiis — — — secum in bellis transferre licet, num Catanaeis sine erubescencia — — — Inter Orgia sobrii castique sumus, Trieterica Libero patri, et Deae Voracitati, nostris Penatibus ignotae, cui delubra construxistis, nec ulla damus libamina. Quarto vicimus, si quinto surrecturi cedimus. A Diis bellatoribus pro nobis patratæ victoriae facinora tripodes, candelabra, pati-

nasque aureas triliores, coronasque tetrapondo aureas Iovi Deorum Deo, Cererique, Liberacque filiae, victricibus, ceterisque Diis immortalibus, etiam inferis nostris manibus consecravimus. Arantur Catanensia rura captivis hostium bobus, captivaeque iuga Punica praebent nostris colla cultoribus: hostium fortuna praeceps vires, non fortitudinem Catanensium vicit.

HIERO REX PHYLTRO QUAESTORI.

LV. Strenuus contra Syracusios propugnator Camestrius Catanaeus patrissans, insignia, praeclaraque facinora, pro patria sua, non diuturna obsidione, non mortalium armis (fatemur), sed numinum opem divinitus subiugata, patravit. Noster autem dux Hylon, infandum nostri dedecus exercitus, terque quaterque terribilem hostis frontem sustinere nequiens, trepidus terga dedit, quo longiori supplicio necisque genere sentem ad expiandam mortis iram puniamus. Sed quae longior, quae atrocior invidiae cruciatus? quod non unico brevique exitu vitam obtruncat, sed quotidianis suum semper necibus cor enecat. Inserviat igitur Hylon Camestrio, Hylonis Praetura Camestrius decoretur, legioni eius imperet; stipendia, ceteraque ducalia ab Hylone auferantur. Camestrio, olim hosti, captivo nunc, ob patrata de se bene merenti haec omnia de regia nostra dabis, tres speciosiores mulieres Siculas ex captivis epicrocis, et muricatis auro, elatisque vestibus in deliciis, ancillasque tres, mundumque muliebre cum polymitis versicoloribus. Dabis et subsericam coccineam vestem unam annuam, diploides villosas militares duas annuas, bardocucullum unum, ephestridentes purpureas annuas tres, peplum roseum palmatum argento, pro Epiniiciis nostris annua palliastra: pro mancipiis decem interulas et paragaudas decem annuas, lineae telae

brachia centum annua ac cubitalia, cypella quatuor, annuos hordei modios quatuor millia, frumenti tria millia, generosi vini veteris sextarios totidem, olei selecti Hadranitici sextarios mille, cereos viginti quinque, tentoria duo, equos sex, mulosque decem, molossios canes bellicosos tres, vasa argentea decem, patinas totidem pondo sexaginta, scyphum, et cantharum, et phialas argenteas, auratas et gemmatas pondo XXXV, argenteos nostra cusos effigie quinque millia, aureosque totidem pro strenis. Hyloni aureus baltheus effigiatus, quadrigemmis annulus aureus, libralis torques gemmatus auferatur, eisque Camestrius decoretur, insignitusque sit inaurata capsula chirographata scite, duabus Herculeanis lanceis, oculcata lorica auro limbata, et subarmali serico murice purpurato. Dentur huic quoque villosa cuculla duo cum sago, chilamyde, et lato clavo. His superadiicies ad decorem pacis, et maiestatis, togam auro fimbriatam. Quae omnia si tantorum meritorum orbem non complent, nostra magnificentia feliciori omine ampliorem circulum intendit.

CATANENSES PLATONI.

LVI. Salvus hic iam inter nos versatur Dio, sub tua nostraque fide, et armis defensa, et animo custodita. Archontem eum creavimus: ea apud nos dignitas summa est, ipso non inferior. Ille, quod a Dionysio non longe abest, omnia tuta timet, semperque vicinas sibi, immo ingruentes tyranni sibi insidias imaginatur, quas inter neque ipse secure dormis. Persuasio saepius, quam res ipsa nocet interdum, et necat: nos personam tueri novimus, securum reddere metum, non item.

CATANENSES PLATONI.

LVII. Crater Aetnaeus in vomitus suos erupit.

Veni, ut ea consideres, quae ceteris terrores ac stuporem inducunt, tibi vero ac nobis philosophandi materiam. Simulacrum Cereris nostrae, quod aliorum oculis vetitum est, tuis illis religiosis concedetur lustrandum.

PLATO CATANAEIS.

LVIII. Bene fecistis, Catanaei, quod Dionem a Dionysii furore salvastis, multo melius quod Archontem eum creastis: ea demum tutissima est respublica, in qua aut regunt Philosophi, aut rectores philosophantur. Optime facietis, si maioris securitatis gratia in locum remotiorem, aut tutiorem amandaveritis; quamquam quis homo aut quod asyllum a tyranni insidiis securum est? Plena multo maioribus periculis mihi regia ipsius est, quam Ulyssi antrum Cyclopeum: mihi perniciosior est amicitia ipsius, quod suspicax, quam quod infirma est. Quam primum potius ad mirandum veniam divinum in vos vestrum id, quod ab eo intra totum intus est, quam ad visenda Aetnaea miracula.

CATANENSES HIERONI REGI.

LIX. Argentum et aurum, quod e sudoribus atque lacrimis stillat, semper liquidum, salsum, et obscurum est.

HIERO REX CATANAEIS.

LX. Mea nihil refert, modo ab humido illo aurum, quod sitio, a salso salutem meam, ab obscuro splendorem.

SENATUS CATANAEUS THYMBRO DUCI,
PRASAGORAE FILIO.

LXI. In iuvene, qui factis maturis praecurrit, non exspectanda est aetas cana: virtus non consistit solum in barba promissa et albescente. Mirabere, quod ducem constituerimus magnae cuiusdam partis exercitus nostri iuvenem imberbem, contra tuam sententiam, et militare nostrum decretum: verum mirari desines, ubi in mentem tibi revocaveris egregia strenui iuvenis facinora, qui ter vicit Praefectos veteranos non armis solummodo, verum et consilio. Nos non nisi nomen eius praeclarum, personae ipsi conforme, spectavimus. Huic dabis praeter salarium triplum, quod tibi scripsimus honoris gratia, tres coronas valles, unam civicam, tria vexilla paria, quinque hastas puras, quatuor armillas aureas, aureum torquem unum, duarum cum semisse librarum, et pateram sacrificalem unam duodecim librarum. Haec merentur fortitudo ac virtus eius, maioris honoris instrumenta, quoniam iunioris huius Alcidae humeris grave onus reipublicae nostrae sustentatur: bis enim turbatis ac tantum non fuis bis mille et quadringentorum armatorum ordinibus, a ducentis sexaginta Syracusanis, de salute desperantibus, hic cum viginti novem nobilibus Catanacis victores illos profligavit, et vacillantes reipublicae honores restauravit. Disce itaque vincere, et ad exemplum generosae huius adolescentiae aetatem tuam virilem componere, quae probe armatorum número, ac propriis viribus nimium confidit.

HYBRIS NAXIUS HERMOCRATI, HERMONIS
SYRACUSANI FILIO.

LXII. Nisi nos Siculi, habitu iam in naturam

verso, foveremus discordias, reipublicae nostrae semper, non dico in summa (quod Deus avertat) sed in adscendente rotae parte forent, maioribusque donis et expiationibus templum Catanaeae pariter ac Syracusanae Fortunae amplificare et condecorare potuissemus: sed discordiae, et sententiarum diversitas communem quietem turbant, et civitatibus nostris introducunt Penates ac Lares extraneos. Ambitio vestra, o Syracusani, et cupido regnandi, mater est insolentiae, et hacc bellum vobis domesticum et peregrinum parit. Exercitus vester, sub urbis nostrae moenia fusus ac caesus est ab armis Atheniensibus, et Catanaeis sociis, et patria vestra languet moribunda: quae si tibi cara esset, nunc tempus foret, ab interitu eam vindicandi, restituendo campum Symaethium, et urbem Megara, quae pacis tempore Catanensibus amicis furtim abstulistis, et occupastis, eiiciendo inde praesidium, et libertatem Leontinis in propria sede reparando; nisi malo vestro ipsorum Palladem victricem velit experiri et iram Hecates, ipsorum ultricis, denuo irritare. Si cessatis aliena restituere, ac Deas illas placare, nec Hecatombae vobis, nec Hecatonphoniae proderunt. Si desiderium vos tenet, aeternum statuendi Syracusis templum Pacis, et avertere Eumenidas Catanenses, tractate res pacis. Me (si vobis ita placet) rescripto vestro caduceatorem arcessite, ut Atticas et Catanenses olivas in muris vestris plantem.

HERMOCRATES SYRACUSANUS HYBRIDOLIN- NAXIO.

LXIII. Falleris, Hybri, si credis, Syracusanos ob fortunae tempestatem despondere animos. Non ab hostibus victi sumus, sed a propria conturbatione fusi. Grave damnum nobis attulit ducum nostrorum multitudo, et imperatorum turba. Nam si pauci, ii-

que rerum bellicarum periti forent, tropaeum, quod in agro nostro Catanenses, ab Atheniensibus adiuti, plantarunt, aeternum statuissent Syracusani. Probe scit Sicilia universa, quem in modum alterum illud tropaeum in via Helorina erectum fuerit. Gloriosiorem certe centum sexaginta nostri in proelio occisi sepulturam nacti sunt, quam hostes victoriam. Si generosa Syracusanorum fortitudo decentem ordinem coniunctim habuisset, quae tandem vires Syracusis resistere poterant? Refer autem senatui Catanaeo, ac Niciae Atheniensium imperatori, me ducem electum a Syracusanis, adeoque imperium per me ipsum habere: tanto fastidio ab hostium perferendo imperio Patres patriae abhorrent, ut sibi Hermonis filium potius, cui id crederent, elegerint. Ardor pro libertate patria potestatem patriam retardat. Tu, qui caduceum Syracusanorum desideras, alterum tibi lituum compara fundandis muris alterius civitatis, aut sedis, Naxiis, Catanensibus, et Atheniensibus.

EUAGRIUS, MEGARENSIUM PRINCEPS,
TIMOLEONTI.

LXIV. In gloriae tuae communionem lubens concedo, verum non admodum victoria ac felicitate tua laetor; laetior atque securior futurus, si ea uti scires. Utere ergo pacis occasione: quo magis enim irritati aut victi fuerint Catanenses, eo maiori gravitate, ac terribiliori impetu resurgunt; tam facile apud eos vepres bellorum progerminant. Si solum Trinacrium purgare cupis, hi funditus eradicandi sunt. In captivitatem abduxisti ducem eorum profectae iam aetatis, at non eripuisti ipsis arbitrium eligendi alterum meliorem, aut similem, qui cum aliorum viribus, tum sua ipsorum Nemese adiuti, contra nos et te bellum parant. Mitto cum Zerinthio nostro palmam e smaragdinis, opus Poliadriae meae, ad statuam Feli-

DIOD. T. VI.

X

citatis Syracusanae: sed adornatam eam mallem unico ramusculo fertilium olivarum Catanensium, quas Minerva Catanae plantavit, quam multis palmis sublimibus, quae per Siciliam infocundae sunt, aut fructum austerum ferunt.

SENATUS POPULUSQUE CATANAEUS MAMERCO.

LXV. Gratias tibi non paucas agit Catanaea respublica, quod ab exercitibus et classe Syracusanis, nec non a coniuratis sese liberasti. Per te divites facti sumus praeda, gloria, aliisque rebus, quibus humana crescit felicitas. Recipe itaque pro hoc tempore in partem praemii, ob res a te tam praeclare gestas, hoc nequaquam exiguum decus, titulum Archontis, ac Tyranni Augusti, cum decem equis, septem sellis chalybeis, auro virgatis, tribus autem eburneis, hasta una aurea, argenteis vero duabus, tribu coronis vallaribus, duabusque muralibus, duabus civicis, et una navali, bilibri, aurea: et a rebus, non minori fortitudine in posterum gerendis, cum bonis avibus expecta triumphum, arcum, et statuas, prout libri fatales, et oracula nobis promittunt.

Dicta et facta veterum Catanensium notabilia.

Sollicitati Catanenses a civitatibus populisque foederatis, Syracusani nominis inimicis, ut stabilitam pacem, quam cum Syracusanis habebant, rumperent, et sese ob veteres quasdam offensas vindicarent, ac de nocte ipsorum urbem adorirentur, et per prodicionem occuparent, dum positis neglectisque armis interorgia Bacchi, solitaque apud ipsos celebrari festa Voracitatis, divinos honores ac templum primo ibi consecratae, crapula ac somno involuti iacerent, hoc responsum

dedere: Nos arma Syracusana vicimus, auro atque argento iisdem in captivitatem a nobis concesso: pacem autem, quam longo ipsi dubioque bello quam carissime a nobis emerunt, arbitrio fortunae nolumus remittere. Miserum sane victoriae genus, quod turpiter obtineas, ut semper in armis esse cogaris, metu, ne quando rebellent subiugati hostes; praeterquam quod iniusta atque impia res est, propriae libertatis tutricibus manibus diripere alienam.

Cum *Crocus Pollio*, Leontinorum dux, praecipiti, atque attonito valde calamo, senatum Catanensem per literas aliquando monuisset, ut parati ad arma essent, Dionysium enim infestum Catanensium inimicum, Syracusanorum regem salutatum ac proclamatum: senatores, nihil commoti rei novitate aut nuntio, contempta nimia Pollionis anxietate, Bono animo esse respondent, verum diceret, num et homo salutatus esset.

Post longa ac sanguinolenta bella superati tandem Catanenses, cum pertinaciae ac temeritatis insimularentur a Petronio et Publicio Caspio, exercitus Syracusani et Carthaginiensium ducibus, coram victore Hierone; quasi melius consulissent, si supplices cedere, neque armis tanto potenti regi resistere in animum induxissent suum, quando nimirum non fuissent caesi, occisi, ac victi; intrepide responderunt, praesente eodem rege: Vires ac fortuna Catanensium superatae sunt, at ipsi Catanenses a nemine unquam victi. Ad quae mox Hiero: Et quidnam amplius diceretis, si exstitissetis victores? Responderunt illi: Quod magnanimos, clementes, neque rebus prosperis superbientes, victores argueret.

Quodam tempore cum Syracusani gravibus infestarentur ac debilitarentur morbis, sive ab intempe-

rie aëris, quem vitae spiraculum nonnulli dicunt, sive a crapula, utpote qui primi templum aedificarunt Deae suae Voracitati, aliis civitatibus atque locis terrae, saeculis superioribus prorsus ignotae; sive ab Orgiis, quae frequenter celebrare solebant, sive ab alia causa; cognoscerent autem, Catanenses multa frui sanitate, neque medicorum ope indigere, idque peculiari cuidam artis medicae secreto, aut naturae beneficio, tribuendum sibi persuaderent: legatos ad Catanenses miserunt, qui in morborum, quibus affligebantur, curationem, Syracusas sibi mitti peterent medicos, qui Catanae otiosi degerent, neque quaestum suum ibi exercere possent; sin minus, edocerentur saltem, quibus medicinis Catanenses uti solerent ad morbos suos curandos, ac sanitatem conservandam? Quibus Catanaci subridentes, brevissima hac epistola responderunt:

CATANAEI SYRACUSANIS AEGROTANTIBUS S.

Conservatrix nostrae sanitatis est victus et coitus parsimonia, medicina nobis exercitium, medicus autem animus tranquillus. Valete.

Celebrantur Catanae, urbe Siciliae, Iudi Seculares, prae ceteris omnibus sollemnes. Ibi cum immodice, nec sine reliquorum circumfluentium contemptu, sese efferret Portunus, dux Erycinus, verum atque immerentem patrem negans, et insigui in matrem, castissimam atque honestissimam feminam, iniuria publice nothum sese dictitans nescio cuius Dei Hadranii, Hadranitarum numinis; gloriaretur etiam, sese ceteris omnibus in stadio cursoribus velocitate palman facile praeripere, vel armatum immo onustum aenea immodici et iniqui ponderis armatura: responsum ipsi a Terpsindro, iuvene strenuo, Catanaeo: Plus currit cervus, ac portat mulus, quam vel multi simul

leones. Legitur hoc in egregio atque artificioso te-
 rasticho, in *Volumine* quodam *Epigrammatum*
Graecorum, a variis auctoribus conscriptorum.

Scribit *Agatharchides* in parvulo quodam tracta-
 tu suo de Herbarum natura et virtutibus, ubi de Hel-
 leboro agit, cum Catanæi ducem sibi exercitus sui
 creassent Arthemium, valde brevî statura ac deformi
 facie hominem, sed multis ornatum virtutibus, stre-
 nuum inprimis, et rerum bellicarum usu exercitatis-
 simum; exprobratam ipsis vituperatamque hanc ele-
 ctionem, tamquam parum consultam, ac caeco impe-
 tu factam, ab Agathocle, ambitioso homine, qui ad
 illam dignitatem ac rerum moderationem ipse ad-
 spiraret, hoc signo, quod senatui Catanensium mani-
 pulum herbae Chelidoniae mitteret, nulla addita scri-
 ptura alia: at cui ex tempore statim nihil aliud et-
 iam responderunt, quam quod ipsi fasciculum Helle-
 bori remitterent.

In libro, qui *dicta sapientum*, *hominumque il-*
lustrum notabilia continet, legitur, Catanæos a
 Drauchillida regulo saepius interrogatos, quot soli
 stadia ipsorum ditioni subiecta essent? respondisse:
 Quot gladio mensi sumus.

Rogatus *Laërtiades* Catanaeus, poëta argutus ac
 facetissimus, sed haud parum mordax, a victorioso
 Hierone Syracusano, per viam belli iam regnum, sive
 tyrannidem in Catanam et Aetnam, adepto: Quae-
 nam Catanæ inscriptio, quique ex arcibus triumphali-
 bus eiusdem urbis nobilissimi, ac maxime memora-
 tu digni essent? respondit absque ulla haesitatione:
 Symmithrii, Phitiphonis ac Phasanidis, quod hi tres
 tyrannidis Catanæae extinctores fuissent, uti in anti-
 qua inscriptione legitur. Quare Hiero, ira in Laërtiadem
 percitus, linguam ipsi iussit praecidi. At poëta, in-

trepido prorsus ad haec animo: Falleris, inquit, o rex; nam e lingua mea truncata mille aliae progerminabunt linguae non modo, sed et mille manus calamis armatae. Cautior itaque factus, et sibi providus, revocavit illam sententiam, et donis eum prosecutus est.

;
-
s,
is

